

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྐྱེད་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB4565	ImageGroup:	I1GS66328
LCCN:	n/a	ISBN:	9787105082605

Title:	གསུང་འབུམ། འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སློ་གྲོས། gsung 'bum/_jigs med rig pa'i blo gros
Author:	འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སློ་གྲོས། 'jigs med rig pa'i blo gros
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	pe cin
Publisher:	mi rigs dpe skrun khang
Date:	2007
Volume:	10
Total Volumes:	13
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: TBS old list; scanned for preservation purposes only

西北民族大学专家学术文库

ཨོཾ། ཚེ་རྟན་ཞབས་དུང་
རྩེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

གྲེགས་བམ་བརྒྱ་བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

ཨོཾ། ཚེ་རྟན་ཞབས་དུང་
རྩེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

ཨོཾ། ཚེ་རྟན་ཞབས་དུང་
རྩེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

ཨོཾ། ཚེ་རྟན་ཞབས་དུང་
རྩེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

༄༄། ཆོ་ཏཱ་ལའན་ཡུལ་ལུ་ཡུལ་པུཌ་པའི་གས་མེད་མིགས་པའི་ཡུལ་ལུ་ཡུལ་

༡༡། । རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་གས་བདེ་ལྷོང་མཆོག་གི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་བྱེད་སྤྱི་གར་བྱ་སྒྲིས་པའི་རྣམ་རྟེན་
མདོ་རྒྱུད་རིགས་གཞུང་ཆེས་ཕྱ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ཕྱོགས་
ལུ་མ་ལྟར་བའི་མཁའ་དགའི་གཟུག་རྒྱན་དམ་པ་
སྐབས་ཆེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱི་ཏ་ལ་སྒྲུ་མ་རྟོ་ཆེ་འཆང་
ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་ཆེ་བཅུན་འཇིགས་
མེད་རིགས་པའི་སྒྲི་བྱས་མཆོག་
གི་གསུང་འབྲུམ།

སྤྱི་གས་བམ་བཅུ་བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་།

西北民族大学专家学术文库

编委会

主 任： 金雅声

副主任： 赵德安 郭郁烈

编 委： 马国柱 牛 锋 李正元
(按姓氏笔划排序)

祁坤玉 杨士宏 陈永奎

金雅声 赵德安 贺卫光

郭郁烈 第环宁 嘎尔迪

གཞུང་འབྲུམ་དཔར་གྱི་གཟི་ལྗོངས།

ཕྱི་ཐུབ་སྒྲོ་འདོན་པ།

སྒྲོ་འདོན་པ།

བཅེ་ཚང་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཚས་ཀྱི་རྩོམ་པ།

རེབ་གོང་རྒྱལ་ས་མགོན་བརྒྱན་པ་ཆེན་པོ།

མགར་ཅེ་སྐལ་བཟང་བལྟན་པ་རྒྱ་མཚོ།

ཕུ་ཐུང་དགེ་བཤེས་ལུང་རྟོགས་དམ་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ།

ཚུམ་གྱི་གཞི་གསལ་གཞི།

ཚུམ་གསལ་གཞི་གཞི་ལོན་པ།

ཆེ་ཉན་ཞབས་ཐུང་སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལོན་པ།

ཕུ་ཐུང་ཕྱིངས་འདྲེན་ལུང་རྟོགས། ཕུ་ཐུང་སངས་

རྒྱལ། མཐུ་དགོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། རེབ་

གོང་རྩོམ་པ་ལྷན་པ། ཕན་མ་འབྲུམ། རྟོན་འབྲིང་

མ་རྒྱལ། རྟོན་འབྲིང་མགོན་པ་རྒྱ་མཚོ། ལེས་

ཅན་ཉང་། འཇིགས་མེད་བདེ་ཆེན། རྟོན་འབྲུབ་

ཆེ་རིང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ།

ཕྱི་ཐུབ་རྒྱས་འདོན་པ།

ཕྱི་ཐུབ་གཞི་གྱི་གཟི།

ཕྱི་ཐུབ་གཞི་གྱི་གཟི་གཞི་ལོན་པ།

ཚ་ལག་ཆེ་རིང་རྒྱལ།

འཇིགས་མེད་ཚུལ་འཇགས།

རང་བོ་འཇིགས་མེད་སྒྲོ་གྲོས།

ཕུ་ཐུང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།

ཉིང་འཇིན་བཟུ་ཤེས།

ཕུ་དག་ཕྱིད་མཁའ།

ཕུ་ཐུང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ།

ཕུ་ཐུང་སྒྲོ་བཟང་ཕུང་རྒྱལ།

རང་བོ་དགེ་ལེགས།

《才旦夏茸全集》编委会人员

- 总 顾 问： 赛仓·罗桑华丹
- 顾 问： 夏日仓 瓜什则仓 夏琼·格西仓
- 编委会主任： 才旦夏茸·洛桑嘉华诺吾
- 副 主 任： 夏琼·香占龙朵 夏琼·桑杰
阿旺席热 热贡·多杰卡 完玛奔
若见 公保尖措 李建红
久美德乾 杨当智 桑杰加
- 总 策 划： 才让加
- 主 编： 久美琼鹏
- 副 主 编： 隆务·久美洛智
夏琼·更登嘉措
当增扎西

ཐོག་མའི་བྲེང་གཞི།

འཇིགས་བྲལ་སྒྲ་བ་རྒྱས་པའི་མེད་ཆེན་གྱིས། །

དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་སྐྱེས་ཆེན་སྒྲིག་པས། །

ནམ་དཔྱད་ལུས་སྒྲ་བས་དར་བའི་གཞིན་རྒྱལ། །

ཟབ་གསལ་སྒྲོ་སྒྲོས་སྒྱུན་མཛད་གང་དེས་སྒྲུང་ས། །

ཉེ་ཆར་རང་གི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱས་ཡང་དག་པ་དངོས་འབེབས་
 འོག་མེས་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་རིག་དང་། སྒྲོབ་གསོ། རིག་གནས་སོགས་དབྱར་མཆོ་
 ལྷར་རབ་དུ་རྒྱས་བཞིན་པ་དང་། མོ་རྒྱས་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དབྱད་བཅུར་ཞིབ་
 འཇུག་གི་བྱ་བ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབས་བཞིན་སྒྲ་མཐུད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་བཞིན་
 པའི་དུས་འདིར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕགས་ལགས་ཀྱིས་ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ལག་ནས་ལྷ་གཞིགས་པ་སྤྱི་ཉ་ཆེན་པོ་ཆེ་ཉན་ཞབས་དུང་
 རི་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་ཚོམ་ལྷར་ཡོད་དེབ་
 ལྷ་བཞུགས་ཀྱང་། དེའི་ནང་མ་འདུས་པའི་སྒྲར་མང་དུ་ཡོད་པ་ནམས་དང་ལྷན་དུ་
 སྒྲར་ཡང་ལྷགས་ཚོམ་ཅི་ཡོད་ཡོངས་སྒྲོགས་བཞུགས་པའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པར་གསར་
 སྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། ཆོས་ལུགས་ཐད་ཀྱི་དབྱད་གཞིའི་ཡིག་
 རིགས་མཁོ་བའི་དཀོངས་པ་བསྐྱང་ཆེད་དང་། སྒྲུངས་སྒྲ་བས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པར་
 འདོད་པ་དག་གི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱུ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་དུ་འཕྱར་བ་དང་། རིས་འཇུག་
 ཉམས་ལེན་དུ་བབྱུང་བའི་སྒྲལ་མ་ཐེབས་པ་དང་། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འཇུགས་
 པར་ཡང་མན་འབྲས་མཛོན་དུ་འཕྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོད་པས།
 ཐེངས་འདིར་སྒྲར་ཡང་དཔེ་སྒྲུན་བྱས་པར་སྦྱང་བྲག་པ་ནས་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ལྷོ། །

བསེ་ཆང་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ནས་༡༠༥ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༡༠ཆོས་༡༥འི་སྤྱིས།

མཐད་པ་པོ་རྩུང་མདོར་བསྟུན།

མི་འཇིགས་སྤྱགས་སྟོབས་གོ་ཆ་ཉེར་བཞགས་ཏེ། །

རི་སྒྲིང་ཆས་ཀྱན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ། །

ལྷང་དང་རིགས་པས་འགྲོ་ལ་འདོམས་མཁས་པའི། །

ཕུལ་བྱང་སྒྲོ་གྲོས་གཉེར་བྱར་གང་དེ་མཆོད། །

དེ་ཡང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་གསང་གསུམ་མེ་ཉྱག་གི་ཆོས་བྱ་གཅིག་
ཏུ་སྤྱངས་པའི་ངོ་པོ། འཇམ་མགོན་སྤྱི་མཐུན་བཟུང་པ་ལ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ལྟར་
བསྟགས་འོས་པ། གངས་རྒྱངས་ཀྱི་པ་རྟེན་ཆེན་པོ། ལ་མེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་
པའི་སྒྲོ་གྲོས་སམ་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
ནི་རབ་བྱུང་བཙུ་ལ་བའི་བཟང་བྱ་ཞི་བཞི་བ་ལྷགས་ཏི་མྱེ། ལྷ་མོ་༡༩༡༠ཉར་
སྤྱི་ལོ་༡༩༡༡ཉར་གྱི་མཆོན་མའི་བུན་སྟོད་ཀྱི་ཆར། དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་
ཁ། མདོ་སྟོད་མགོན་ལ་མའི་ཆོས་ཁ། མདོ་སྟོད་ཀྱི་ལིང་ཉའི་ཆོས་ཁ་གསུམ་ལས་སྤྱི་
མ་མདོ་ཁམས་གཡར་མོ་ཐང་གི་ཉྱེ་བ། ཀྱན་གཟིགས་པ་ཏེན་སྤྱི་མེད་བཙུ་བའི་
འབྲངས་གཞིས་ཀྱི་ཉྱེ་འདབས། ལ་མེ་མཁར་དུ་ཡབ་སྤྱི་བཟང་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་ཐར་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་སྤྱི་བཟུངས། སྤྱི་བཟུངས་མ་ཐག་ནས་ཡུམ་ལ་མ་མའི་སྤོས་པས་
ཐམས་ཅད་ངོ་མཆོར་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཉྱེད་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྷ་དམར་པ་རྟེན་
ཏེ་དགེ་འདུན་བཟུན་འཇིན་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་གིས་ཆོ་ཏན་ཞབས་བྱུང་སྤྱི་མེད་དུག་པར་
ངོས་འཇིན་ཀྱི་བཀའ་ལྷང་གནང་། དགུང་ལོ་དུག་གི་ཉྱེད་ནས་མ་དགོན་ཆོ་ཏན་
དགའ་ལྡན་བཤད་སྤྱི་མེད་གཙོ་བྱས་པའི་གོང་མའི་གདན་ས་ཡོངས་ཀྱི་བྱི་འཕང་མཐོན་
མོར་ཞབས་མེན་ཀྱི་རེ་ཁུ་བཞོད། དགུང་ལོ་བདུན་ཀྱི་དུས་སྤྱི་མཐུན་དགོན་བསམ་གཏན་
མོ་ཐང་དུ་གསེར་རིའི་མ་རྟེན་པ་རྟེན་ཏེ་སྤྱི་མེད་ལ་ལ་མེ་དགེ་འདུན་བཟུན་འཇིན་རྒྱལ་

མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱང་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་བསྐྱེད་དང་། བར་མ་རབ་
 བྱང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ན་མས་བཞེས་པས་སོ་བར་ཕྱོམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 ལྷས། སྐལ་ས་འདིར་མཚན་ལ་དགེ་འདུན་བཤད་ལུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་།
 ཕྱིས་སྤྱཾ་ཁོང་རྩི་རྩེ་འཆང་མཚན་གི་མདུན་ནས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་སྐལ་ས་
 འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་བྱས་ཞེས་མཚན་གསར་འདོགས་མཛད། ཁོང་གི་ཁྱ་བོ་
 དམ་པ། ལྷན་བརྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག ལྷ་རྩེ་དག་དབང་ཆས་འཛིན་མཚན་གི་
 གཙུག་གི་རྒྱན་ཏུ་མཚན་དེ་སྤྱོད་ལ་བྱང་བ་གནང་ཞིང་། དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་སྒྲོ་
 བཟང་སྒྲོ་བའི་བྱང་ནས་འདོན་ཆས་སྤྱད་སྐྱེས་ལ་བྱངས་པ་ཞིབ་ཏུ་གནང་། དེ་ནས་
 གནས་ལྷ་གཟིགས་པའི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་ལྷ་རྩེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 བོ་ལའ་སྤྱས་ན་མ་གཉིས་གྱི་མདུན་ཏུ་རྒྱན་བཅར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོ་སྤྱོད་རིག་གནས་
 དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་བྱགས་གྱི་སྤྱབས་པ་ཐོབ། རྩི་རྩེ་འཆང་
 ཆེན་མོ་བྱགས་དགོངས་ཆས་དབྱིངས་སྤྱི་མེས་རྩེས་སྤྱུང་ཁོང་གི་རྒྱལ་ཆ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་
 བགྲང་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་བྱ་མང་པོ་བསྐྱངས། ཡུང་ལྷ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་ཙུང་ལེས་(གྲོ་འུ་ཡེན་ལེས་)དངོས་སྤྱི་ཐག་བཅད་གྱི་ཡི་གེ་བསྐྱར་ཏེ་མཚོ་མུན་ཞིང་ཆེན་
 མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གཞུང་ལས་ཐིན་གྱི་ཡུ་རྩེ་རིན་གཞོན་པ་དང་མཚོ་མུན་ཞིང་ཆེན་
 མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལོ་རྒྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཡུ་རྩེ་རིན་གྱི་གོ་གནས་གནང་། མཚོ་
 མུན་ཞིང་ཆེན་མི་རིགས་སྤྱོད་ལྷ་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་མོའི་མཚན་བཏགས་ཡུང་
 བཞེས། དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་ཡོན་གྱི་རིང་ལ་ཉེས་མེད་སྤྱོད་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཙུང་མི་འོས་
 པའི་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱང་། སྤྱར་དཀར་འདོན་བྱས་རྩེས་རྒྱབ་བྱང་མི་རིགས་སྤྱོད་ལྷ་
 ཆེན་མོར་ཐེབས་ནས་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་མོའི་ལས་འགན་བཞེས་ཤིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཡུ་ཡོན་དང་། ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་སྲིད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཡུ་ཡོན། ཀན་སྤུ་
 ཞིང་ཆེན་དམངས་འབྲས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཡུ་ཡོན། ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་ནང་
 བསྐྱར་མཐུན་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ། བོད་རྒྱངས་སྤྱན་རྩིས་ཁང་གི་མཚན་

འཇིན་མགོ་གཙོ་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་ཀྱང་བཞིས། སྤ་མུར་བྱ་མུར་དང་བུས་མདོ།
 རེབ་གོང་མགས་ཚས་མེ་མང་པོར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཞབས་མེན་བསོད་དེ་དབང་ལྷུང་རྗེས་
 གསུམ་བྱི་བདུད་ཅི་བུམ་པ་གང་ཅུའི་ཚུལ་དུ་བསྟུལ། གསུང་ལས་མུས་པའི་བྱ་སྟོབ་
 ཀྱང་། རྗེ་ཤར་གདོང་སྟོ་བཟང་བཤད་སྟབ་ཀྱ་མཚོ། བྱལ་ཆེན་ཆས་པ་རིན་པོ་ཆའི་
 ཡང་ལྷུལ་འཇམ་དབྱངས་དགོ་འདུན་ཀྱ་མཚོ། བསེན་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་
 ཆས་བྱིན་རྗེ་མགས་བསྟན་པའི་གསེས་སྟུར་བ་མང་པོ་བྱང་། དབྱང་བྱངས་དོན་
 ཅུག་བཞིས་པ་མྱི་ལོ་༡༧༥༥ལོའི་ཉིན་ཟླ་༥ཆས་༡༩ཉིན་བྱི་སྤ་རྩུར་སྟོབ་བྱ་ཅག་འཇིན་
 ཅན་ནམས་ཆས་ལ་བསྟུལ་མུར་མདོ་མུད་ཆས་བྱི་ཆང་ར་སྤ་བྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུལ་དུ་
 ཐུགས་དགོངས་བཅའ་མཚས་བྱི་དབྱིངས་སྟུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

མུས་པ།

གང་གི་མཇེད་པའི་ཆ་ཤས་དཔལ་བེའུའི་གཟུགས། །
 ཤོག་གུའི་ངོས་ལ་ལྷག་ཆས་ཉིར་བྱངས་ཏེ། །
 ཅུང་ཟད་བཇོད་པས་ལེགས་བྱས་གང་མོབ་ཀྱན། །
 འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་རུ་བཅོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་དམ་པ་གང་གི་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་ཆས་འཕགས་དང་། ཡང་ཆ་.....
 འཇིགས་མེད་བདེ་ཆེན། གདན་ས་དན་ཉིག་དགོན་པའི་འཇིགས་མེད་བསྟན་མྱོང་དང་། སྤ་
 གསལ། བྱ་མུར་བ་ལྷུང་རྗེས་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་བྱིས་བསྟུལ་བའི་ངོར། ཉིད་བྱི་ཡང་ལྷུལ་སྟོ་
 བཟང་འཇམ་དཔལ་ནོར་བུར་འཕོད་པས་བྱིས་པ་དགོལ། །

དཀར་ཆག

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ལས་བདུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་

འཇོ་ལས་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཆས་སྒྲིམ། ..... (1)

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ལས་བདུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་

འཇོ་ལས་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་མོ་ཆས་སྒྲིམ། ..... (161)

གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག ..... (423)

༡༡། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྗེད་བྱང་གི་

སྒྲིང་བོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལེགས་

བཤད་འདོད་འཛོལ་ས་སྒྲིས་

བྱ་འབྲིང་གི་ཆས་སྒྲིར་

བརྒྱགས་སོ། །

༡༡། །དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྗེ་
བཙུན་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་དང་རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམས་གཉིས་སྒྲི་མེད་
པའི་ཞབས་ལ་གྱས་པས་སྐྱག་འཆལ་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱང་བ་ལ་གཉིས། མཆམས་སྒྱར་བ་དང་། དངོས་སོ། །དང་བོ་
ལ་གཉིས། སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྒྱུར་དགོས་པ་དང་། (དེ་
ལྟར)འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་དགོས་པ་འོ། །(དེའི་ཕྱིར)དང་བོ་ནི། རྣམ་
མཁུན་འཕྲོ་འཕྲོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཆས་ཅན། སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་བསམ་
པ་ལ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་
འཁོར་བ་ལ་ཞིན་ལོག་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོར་འབྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆས་
ཅན། དེར་ཐལ། ལྷ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྷ་མེད་གོ་འཕང་ལ་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་
པ་གང་། མཐའ་ངན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་མ་སྒྱུར་ས་ན་བདེ་འགྲོར་
སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲར་ངན་མོང་ཏེ་དེས་པར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲོད་འཇུག་དང་སྒྲོབ་

སྒྲིངས་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ། དཔེ་ནི། རྒྱལ་འབྲེར་བའི་མི་གཟིངས་ཐོག་དུ་སྒྲུངས་ནས་
 དེ་ཁོ་ནར་བཞག་ན་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེ་འགྲོ་ལའང་རན་འགྲོ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་
 དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྤྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ཉིད་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་དཔུལ་བ་ལྟར་
 འཇིགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་མྱིད་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །སྒྲིས་
 ལྟར་རོ། །དེའི་དར་རྒྱུ་དང་། མིན་བྱིས་དོ་ཡི་རི་མོ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་དོན་བཀྲལ་རྒྱལ་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྤྱང་བའི་ཐུ་མ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པའི་ངོ་མོའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀའང་
 མཁས་པའི་བཤད་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ལ་བཞི། བསམ་པ་སྤྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་
 ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཐར་བར་བཀྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་སྐྱེད་
 པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་བ་དང་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་གཟུང་བ་
 དང་། (ཐར་བ)དེ་ལ་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །(ཐར་བ)དང་པོ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་
 གསུམ། ཐར་བ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་དོགས་
 པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་མང་ཡང་རྩ་བའི་མེ་དྲུག་སྟེ།
 བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ། གྲངས་ཅན་པ། དཔྱེད་པ་བ། གཅེར་བྱ་བ།
 གྲང་འཕེན་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་ཐར་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་རྒྱལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་སྒྲིས་ལ་
 བལྟ་ཞིང་། རྣང་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་གས་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་
 གྲངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགྲོག་ཐར་བར་འདོད་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་། བྱེ་སྒྲིས་
 ལས་ཉན་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་འགྲོག་བྱེད་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་དངོས་པོ་

ཞིག་ལ་འདྲ། མདྲ་མེ་བ་ཡན་གྱིས། གཉིན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ལས་ཉན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱན་ལོག་པའི་དངོས་མེད་ཅིག་ཐར་བར་འདྲ་ཚུལ་ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་གསལ། དེ་
 ལྟར་བཞེད་པའི་ཁྲངས་ནི་མདྲ་དང་། རྟོག་འབར། འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ།
 གྲན་བརྟུས། སའི་དངོས་གཞི་རྣམས་གྱིས་གྲུབ། རྒྱང་འདས་དང་ཐར་བ་དོན་
 གཅིག་པ་ནི་ལམ་རིམ། ཅ་རྒྱུ་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་རོ། །སྔ་སར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་འཆིང་བྱེད་ལས་ཉན་གྱིས་བཅིང་བྱའི་གང་ཟག་བཅིངས་པ་
 ཁམས་གསུམ་དང་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྟགས་སུ་བཅིངས་པ་ལྷང་བོ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ལས་
 སྟོལ་བའི་སྔ་སར་བཏགས་འགྲོག་དེ། ཐར་བའམ་རྒྱང་འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
 དཔྱེ་ན། གྲན་བརྟུས་ལས། འགྲོག་པའི་དཔྱེ་བ་གྲོ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ།
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། རྒྱན་མེད་པ། རྒྱན་བཅས་པ། ལྷག་བཅས་པ། ལྷག་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོག་བདེན་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགྲོག་བདེན་དུག་ཐར་
 བའི་དཔྱེ་བར་དུང་བས་མདྲར་དྲིལ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
 ཐར་བ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས། རྒྱན་བཅས་
 དང་རྒྱན་མེད་གྱི་དེ་གཉིས། ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་གྱི་དེ་གཉིས་རྣམས་སུ་
 དཔྱེའོ། །སེམས་ཅམ་པས་ཐེག་དམན་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ནས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་
 ས་བརྒྱད་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ནས་འདྲ་དོ། །ལྷ་བཤད་ནི། རང་རྒྱད་ལྟར་ལས་
 ཉན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བས་ན་ཐར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་རང་རྒྱད་ལྟར་གང་ཟག་འཁོར་བ་
 ལས་གཏན་དུ་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲིང་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ལམ་རྒྱན་འགྲེལ་ཆེན་དང་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པའི་ལམ་རིམ་ལྟར་ཐར་བ་འཐོབ་པར་
 འདྲ་བའི་སྟོབས་ཅན་མེད་དེ། ཐར་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན།
 རང་སྟོབས་གྱིས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་དང་། སྟགས་སྟོབས་གྱིས་ཐར་བ་དོན་དུ་
 གཉིས་བ་གཉིས་ཡོད། ཡང་ན། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་གསུམ་དང་།

སྤྱི་ལོ་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེན་བ་དང་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱངས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱུར་པ་ཐར་བ་སྤྱི་ཙམ་
 དོན་དུ་གཉེན་བ་གསུང་ངོ་། །ས་མཚན་ལས་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ནས་ཡོད་དོ། །རིགས་པ་ནི།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་བ་དོན་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་བྱ་མཐར་བྱག་ལ་དམིགས་
 བྱས་དེ་འཛོལ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། སྒྲོ་པ་ས་ཚུ་འདོད་པ་
 དང་། དོན་མཐུན་གྱིས་ནོར་བུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐར་བ་ཆོས་
 ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཞིག་པ་ལ་མི་བྱ་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
 དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་པ་ནམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ནི་གཉེན་པོ་
 སྒྲོ་པ་སྒྲོགས་སྤྱིན་ལ་མི་བཏོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་
 བྱས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མི་སྡོད་པར་ཞིག་པ་ས་སོར་བཀྱགས་འཁོག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འོག་མའི་ལྷགས་ལ་དེ་སྒྲོ་བཀྱགས་གང་། ཐལ་
 འགྱུར་བས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས། དུས་གསུམ་འདོད་
 ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། རིགས་མཐུན་སྤྱི་མ་མ་སྤྱི་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཅ་ཤེས་ལྷིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །ཁ་ཅིག་ བྱི་བ་ཡིན་ན་
 བྱིད་གྱིས་ཐར་བ་དངོས་པོར་འདོད་པས་བྱབ་ཐེར་ན། བྱང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་འདོད་པར་ཐལ། དེས་
 དེ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྩེས། བྱང་
 འཕེན་པས་ལྷས་སེམས་བྱད་པ་བྱང་འདས་དང་། དེ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་དོ། །
 ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ བྱི་སྤྱི་པ་ཐར་བ་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། དེའི་ཐར་བ་
 དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་ཉེ། རྩེ་བཙུན་བྱུན་ལས། དེ་ཡང་ཉག་པའི་
 རས་སུ་འདོད་གྱི་མི་ཉག་པའི་རས་སུ་མི་འདོད། ཅས་སོ། །ཅ་ཤེར་རབ་བྱེད་ཉེར་ལ་
 བར་བྱང་འདས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སྒྲོགས་མཐའ་བཞི་ག་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་ཐལ་
 འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ཡིན་སྐྱམ་དུ་མི་བསམ་ཉེ། དེར་མཐའ་གཞན་

གསུམ་བཀག་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་བཀག་ཀྱང་དངོས་མེད་བཀག་པ་ནི་དོན་
 དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་ཐར་བ་དངོས་མེད་དུ་མི་བཞིན་
 པ་མིན་ནོ། །ཐར་བ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་གཞན་ཞེ་གཅིར་བྱ་
 བར་མ་ཟད་རང་ཞེ་གནས་མ་བྱ་བས་ཀྱང་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག ཐར་བ་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཅ་ཤེ་ལས་སུ་བཞིན་གྲུབ་པ་
 བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། དེ་ནི་བཟླ་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་དོགས་པ་ཁོང་ན་
 གནས་པ་བསལ་བ་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་གཞན་གྱི་ཞེ་བ་སྤྱི་ཡང་མ་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །མདོ་ཞེ་བས་དག་བཅོམ་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་གྱ་སྤྱབ་པའི་བདག་གིས་སྤྱང་
 བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཕྱར་པའི་དབྱིངས་ཕྱང་འདས་ལ་འཛོག་གམ། ཉོན་
 མངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་པའི་ཟད་ཆར་ཕྱར་པའི་སྤྱི་བར་རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་ཕྱང་
 འདས་ལ་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་བཅའ་བར་བྱ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཀྱན་
 བརྟམ་དང་། ཀྱང་ཐང་ལེགས་སྒྲིང་གི་དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་འཛོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་སྤྱི་བར་གྱི་དྲི་མ་དག་པའི་སྐྱེས་བཟླ་ལ་འཛོག་ལ་སྤྱི་བས་ཕྱེ་བ་མ་
 གཏོགས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་ཉོན་རང་གི་འཛོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་སྒྲིང་གི་གང་ཟག་བདག་མེད་ཕྱ་
 མ་དང་། ཕྱང་སེམས་ཀྱི་འཛོག་བདེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱན་བརྟམ་གྱི་ལྱང་དོན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འཛོག་བདེན་ལ་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཟླ་ན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས་ལྱང་
 དེ་དྲངས་ནས་འཛོག་བདེན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་མར་ཕྱིན་ཡིག་ཆ་པལ་
 མ་ཆེར་འཛོག་བདེན་ལ་ཀྱན་མོ་བ་བདེན་པ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་བཤད། སྤྱང་བྱན་ལས།
 འཛོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་
 མཁས་པ་སྤྱི་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང་།

ལྷང་སྒྲིའི་སྤྱབ་མཐའ་ན་མས་སྤྱ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། གསེར་སྤང་ལས་དེ་ལ་
བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་ལས། བྱམས་
མགོན་དང་འཕགས་སེང་གི་བཞེད་པ་དངོས་ནི་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་ཀྱང་
གཏུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གིས་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གསེར་སྤང་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་
བཞེད། རྣམ་བཤད་དང་སྒྲ་མང་ཡིག་ཆ་སོགས་སྤྱ་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ནར་བཞེད། ལྷང་
བྱན་སོགས་སྤྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་གསུམ་བྱང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར།
འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་སྒྲ་བ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་མཐའ་
དཔྱོད་ལྟར་ན་བོད་མ་རབས་པས་ཐལ་འཁྱར་བའི་ཕྱགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་དུ་
འདོད་པ་མཐའ་མ་ཆོད་པ་དང་། ལྷང་བྱན་ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འཆད་
སྐབས་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོབ་འདོད་པ་མཐའ་མ་ཆོད་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་བྱང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་རྩེ་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་ལ་འགོག་
བདེན་ལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་
ལ་དེ་ལ་བདག་མེད་གསུམ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ཐལ་འཁྱར་བའི་ཕྱགས་ལ། འགོག་
བདེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མས་བྱབ་ཅིང་། རང་བོད་དམ་བདེན་པ་དང་།
ཆོས་དབྱིངས། ཆོས་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དེ་ཉིད་རྣམས་སྤྱ་
འདོད་དོ། །བསོད་གྲགས་པས་ཐལ་འཁྱར་བའི་ཕྱགས་ལ་བྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་བཤད་པ་ཁས་སྤང་
དུ་མི་རུང་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྩེའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །ཞང་བཙུན་པ་རྒྱ་
མཆོའི་ཐུགས་ཀྱི་ས་ལམ་དུ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མང་བའི་བསམ་པ་ལ་ཐར་བ་
དོན་གཉེར་མི་དགོས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་མི་འཐད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྒྱུས་བྱ་
གོང་མ་གཉིས་ལའང་མདོན་མཐོ་དང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུ་ཉམས་མགུར། མཁན་ཆེན་བྱུལ་

ཕུ་བ་ལ་གནང་བའི་ལམ་རིམ། རེད་མདའ་བ་ལ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས། ལམ་
 རིམ་གནད་གསུམ་བརྟན་པ། ལམ་གཙུག་གི་ཕྱོད་ལྷན་གསུངས་ཞུས། སྤར་ཕྱིན་ལམ་
 བསྐྱེགས། ཚད་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་སྟགས་གཞུང་མང་བོ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་
 གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྱེང་རང་ག་བ་ལ་ཁས་ལེན་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་མི་རྟག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་དང་། འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཐར་བའི་ཡན་ཡོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱགས་བཞེར་
 བསྐྱེད་པ་སྟགས་དགས་པས་དེ་དག་སྐྱེས་བྱ་འབྱེང་དང་ཕྱན་མོང་བའི་བསམ་པ་
 ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་དགས་པ་མི་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་བས་ཐེག་ཆེན་རིགས་
 ངེས་ལ་འབྱེང་དང་ཕྱན་མོང་བའི་ལམ་སྟུང་བའི་སྐབས་ནས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཐར་བ་གང་
 རུང་ལ་དོན་གཉེར་སྟུང་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཐར་འདོད་ཕྱང་གསུམ་པ་
 ཁས་སྐྱངས་ན་ཐར་བ་ཕྱང་གསུམ་པའང་ཁས་ལེན་དགས་པར་འགྱུར་སྐྱེས་པས་འབྲུལ་
 གཞི་བྱས་པར་སྐྱང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། (དཔེར་ན)
 ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་ཟླ་ལས། རྟག་
 བཟུལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར། །འདུན་དང་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བར། གང་
 ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །སྟགས་དང་། སྤགས་ཆེན་གྱིས། ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་
 ཕྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ནི། ཐར་བ་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྒྲོ་ཚུལ་ཅན། རྟེན་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྐྱེད་དགས་པར་ཐལ། སྤྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པ་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་
 སྒྲོ་མ་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བཟུལ་ཞི་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཚུལ་ཅན།
 དེར་ཐལ། ཐར་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་འབྱུང་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། ཡུལ་གང་ལ་འདོར་
 འདོད་འབྱུང་བ་ལ་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་འཛོལ་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་

དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དགོས་པའི་བྱ་བ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། རྩོམ་གསུང་ནི་
བར་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུག་
དང་། རྟོང་དང་། ལྷུང་དང་། མེ་དང་། བཙོན་ཁང་སོགས་ཀྱང་ཕྱིར་རོ། །
དོགས་གཙུག་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱིས་བྱུ་འབྱེད་དང་བྱུན་མོང་བ་ལ་རྩོ་རྩོང་བའི་སྐབས་སུ་
ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྤྱི་བ་ལ་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ངེས་ཅན་དུ་བསམ་དགོས་པར་ཐལ།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པས་འཁོར་བ་ལ་རྩོ་ཤས་ལས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་མི་
འབྱུང་། ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་ལས་འཁོར་བ་ལ་རྩོ་
ཤས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལག་རྟེན་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་འབྱེན་ཅུས་རྟེ། ཉམས་
མགུར་ལས། རྩལ་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། ཐར་བ་དོན་གཉེར་
རི་བཞིན་མི་སྤྱི་ཞིང་། ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་། གཙང་དབུས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཀྱན་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩལ་བཟུལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྩོ་ནས་བསམ་པ་
དང་། ཉེན་འབྱེལ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་རྩོ་ནས་བསམ་པའོ། །བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་དང་བོ་ལ་
གཉིས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་
པའོ། །

དང་བོ་ལ་གཉིས། རྩལ་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་།
ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འབྱུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། རྩལ་བདེན་
བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཟུན་པ་དང་། རྩལ་བཟུལ་བསྐྱོམ་
པ་དངོས་སོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་། (ཀྱན་འབྱུང་)དེ་ལྟར་
འབྲིད་དགོས་པའི་རྩོ་མཚན་བཟུན་པའོ། །(དེ་ལྟར་)དང་བོ་ནི། ཀང་དག ཀྱན་
འབྱུང་ནི་རྩོ་དང་རྩལ་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས། ཀྱན་འབྱུང་ཐོན་དུ་སྤྱིས་
ནས་དེ་ནས་རྩལ་བདེན་སྤྱི་བར་འབྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྩོན་པས་བདེན་བཞིའི་མདོ་
སོགས་སུ་རྩལ་བཟུལ་ཐོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་གོ་རིམ་ལ། བཤད་པའི་གོ་རིམ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ། སྒྲིབ་པ། མངོན་རྟོགས། སྒྲམས་
 འབྲུག་རྒྱལ་བ་སྐུས། དཀའ་སྒྲུ། སྤར་གས། མང་བྱུང་། མཆོག་དཔལ་ན་བརྟག་
 པའི་གོ་རིམ་སྐགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པས་འདིར་ནི་མངོན་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་དང་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་ཡུམ་མདོ། རྒྱན་ཅ་འགྲེལ། ཀྱན་བརྟུས། མངོན་སྐགས་
 སྐུ་གསལ་ལོ། །རིགས་པ་ནི། སྒྲོན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱན་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གདུལ་བུ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་
 མ་སྒྲིལ་ན་ཅ་བ་ཆད་པས་ཐར་བར་འབྲིད་མི་རུས་པས་ཐོག་མར་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པས་
 རས་རྟུག་བཟུལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་
 དགོས་པས་རྟུག་བདེན་ཐོག་མ་དང་། དེ་ནས་རྟུག་བཟུལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ན་
 རྟུག་བཟུལ་དེ་བརྒྱན་དགོས་པར་ཤེས་ནས་དེའི་རྒྱ་རིམ་བུ་ཡིན་སྐུམ་དུ་ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་
 པར་བྱེད་པས་དེའི་འོག་དུ་ཀྱན་འབྱུང་དང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་རྟུག་བཟུལ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ཤེས་ཤིང་
 བདག་འཛིན་བརྒྱན་རུས་པར་མཐོང་བ་ན་རྟུག་བཟུལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱ་བར་དམ་བཅའ་བས་དེའི་འོག་དུ་འགོག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་
 བར་དམ་བཅས་པ་ན་དེར་འགོ་བའི་ལམ་ལ་འབྲུག་པས་དེའི་འོག་དུ་ལམ་བདེན་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀྱན་བརྟུས་དར་རྒྱུག་ མཁས་གྲུབ་མེད་རྣམས་འགྲེལ་རྒྱུག་
 ཆེན་སྐགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་ནི། བད་དང་། བད་ཀྱི་རྒྱ། བདེ་བར་
 གནས་པ། སྒྲོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་མ་འབྲིད་དགོས་པར་ཐལ། རིམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གལ་
 ཆེ་ཞིང་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྒྲུལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲོན་
 པས་འཁོར་བ་འབྲུག་སྒྲོག་གི་གནད་རྣམས་བདེན་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་པ་ཀྱན་དུ་ལན་
 དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྒྲོབ་མ་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་དེས་འབྲིད་

དགོས་པར་ཐལ། རིམ་པ་དེ་ནམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་གང་། ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྒྲམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐར་པ་འཛོལ་པ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་
 གྱིས་ལྷག་ཀྱང་ཙ་བ་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐེག་
 པ་ཆེ་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིན་ཉམས་ལེན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་མ་འབྲིད་དགོས་པར་ཐལ།
 ལྷག་བདེན་བསམས་ནས་འཁོར་བར་ཞེན་ལྷག་མ་བྱུང་ན་ཐར་འདོད་ཆོག་ཅམ་དུ་འགྲོ་
 ལ། ཀྱན་འབྱུང་བསམས་ནས་འཁོར་བའི་ཙ་བ་མ་ཤེས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ཆད་ཅིང་
 ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བབྱང་ནས་ངལ་བ་འབྱས་མེད་དུ་འབྱུར་བ་དང་། ཐུང་བྱ་
 ལྷག་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་དེ་ཉི་ལའི་ཐར་བ་ངོས་མི་ཐིན་པས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྒྲོམ་
 པ་ཅམ་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་གཅོད་ནི། དཔྱད་ལུན་དག་ན་རེ། ལྷག་
 བདེན་གྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་དུ་འགོག་བདེན་སྒྲོན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷག་བདེན་བསྒྲུན་པ་
 ན་ལྷག་བདེན་གྱི་ཆད་བསམས་པས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་
 ཁྱབ་ཤི། ལྷག་བདེན་བསམས་པ་ན་ཐར་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་ཅམ་འབྱུང་ཡང་ལྷག་
 བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྒྲོག་རྒྱས་སྒྱ་མ་མཐོང་བར་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་དམ་
 བཅའ་བའི་ཐར་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་བདེན་བསམས་པས་
 ཐར་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་འབྱུང་བ་གང་། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་བཅས་སྒྲོག་རྒྱས་སྒྱ་མ་མཐོང་
 བར་ཐར་འདོད་དམ་བཅའ་ཅན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་
 ལས། རང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུད་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ན།
 སྒྲིས་ལྟར་སྒྲིང་བོ་རྒྱན་དང་ལྷེ་བདུན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་ཐག་བཅས་གྱི་ལས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིས་ལྟར་ཐར་ཆད་གྱི་ནམ་བཤད་གཉིས་དང་ལྷེ་བདུན་རྒྱན་ལས་
 ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྷག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་དེ་སྒྲུང་
 འདོད་དང་ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལྷག་པའི་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་འབྱུང་མོད།

ལྷག་བཟུལ་རྒྱ་བཅས་སྤྲོད་བ་དང་འགོག་པ་འཛོལ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཐར་འདོད་དམ་
 བཅའ་ཅན་འབྱུང་བ་ལྷག་བཟུལ་སྤྲོད་རྒྱས་སྤྲོད་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེའི་གནད་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་པ་ཐེ་ཡབ་སྤྲུལ་གསུམ་གཤི་གསུང་ན་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཡོད་དོ། །དེ་
 ཡང་རྟོགས་རིམ་དེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ལྷག་བདེན་གྱི་
 ཉིས་དམིགས་མཐོང་བ་ན་འགོག་བདེན་འཛོལ་པར་དམ་བཅའ་བའང་ཡོད་དོ། །བདག་
 འཛིན་བརྟོག་རྒྱས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་རྒྱས་སྤྲོད་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་གང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་ལ།
 ཐེ་བདེན་རྒྱུན་སྤྲུལ་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་རྒྱལ་ལྟུང་ལྟུང་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་རིམ་
 ལས། འདོད་པ་ན། མཐོང་བ་ན། འཛིན་པ་ན། ཐར་ཐར་གསུངས་ཞེས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་ལ་བརྟགས་ན་རིམ་པར་ཐར་བ་འཛོལ་འདོད་དང་། བདག་འཛིན་
 བརྟོག་རྒྱས་དང་། འགོག་པ་འཛོལ་བྱར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལམ་ལ་འབྱུག་པ་
 རྣམས་འབྱུང་བར་གསལ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐར་མཆན་དང་
 བདེན་བཞི་ལས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་ལྷག་བཟུལ། །ལྷག་བཟུལ་
 ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་སྤྲུལ་དང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལྷགས་མཛད་ནས་ལྷག་
 བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་བྱང་ཆོས་གཞན་བཅུ་གཉིས་པོའི་ཐོན་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་ཐེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཉི།
 ལྷག་བཟུལ་ལས་དང་། ལས་ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་
 བའི་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་བའི་འབྱུག་རིམ་ཤེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཙམ་བ་ནས་འབྱེད་རྒྱས་
 མི་རྒྱས་ལ་དཔྱད་པ་བྱགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོད་ཐམས་ཅད་དུག་སྤྲོད་
 གིས་བསྐྱེད་པ་མ་ངེས་པར་དེ་འདོན་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཁ་ཅིག་ མི་རྟག་ལྷག་བཟུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོན་དུ་ལྷག་བཟུལ་རྟོགས་དགོས་ཉི།
 སྒྲིལ་བྱ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་དེག་པའི་ཡུན་ཆ་སྤྲུལ་བརྒྱ་རེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆད་དུ་

འཇིག་པའི་རྩུལ་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲི་ག་ན་འཆིའི་ལུག་བཟུལ་རྟོགས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
 བྱེ། མི་རྟོག་པ་ཕྱ་མོ་ལས་ལུག་བཟུལ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སྒྲི་ཡང་ལུག་བཟུལ་ཕྱ་མོ་
 བྱེ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལུག་བཟུལ་རྟོགས་པ་ལས་མི་རྟོག་པ་ཕྱ་མོ་རྟོགས་སྒྲི་བ་དང་།
 ཁམས་གོང་གི་ལུན་ཆོགས་ནམས་ལུག་བཟུལ་བར་མཐོང་བ་ནི་དེའི་མཐའ་མི་བཟན་པ་
 དང་། དེ་ཡང་རྒྱར་དུ་མི་བཟན་པ་དང་། མ་བཟན་ན་དཔུལ་བའི་ལུག་བཟུལ་
 མོགས་ཚུང་བར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས་མི་རྟོག་པ་ཐོན་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མི་རྟོག་ལུག་བཟུལ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་རན་འགྱུར་སྒྲིས་ན་ལུག་
 བཟུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་རང་ལྟེང་དུ་ཚུང་བའི་རྩུལ་རྟོགས་པ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་
 རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་ག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
 ལུག་བདེན་འབའ་ཞིག་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲིས་བཟུན། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་
 སྒྲིང་བྱ་དང་། འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་ལ་བསྐྱམ་པར་བྱ་བས་སྒྲིས་
 བཟུན་ཟེར་བའི་ལན་ནི་བཟུ་བ་དང་ཆད་མའི་བརྗེད་བྱང་ལ་བཟུའོ། །

གཉིས་པ་ལུག་བཟུལ་བསྐྱམ་པ་དངོས་ལ་བརྗེད་བྱང་ལྟར་ན་གསུམ། ལུག་
 བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཉིས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྩུལ་ས་ཉོན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་དེ། ལུག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སྒྲི་བ་སེམས་ཅན་ལ་དབྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། འགྲོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ།
 སྒྲི་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། དང་པོ་འདོད་ཁམས་ལ་ཀྱན་བདུས་ལྟར་བཅུ་བཞིར་
 དབྱེ་བ་དང་། མཛོད་ལྟར་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། ཀྱན་བདུས་ལྟར་སྟུག་དུ་དབྱེ་བའོ། །
 གཞུགས་ཁམས་ལ་མཛོད་དང་ཀྱན་བདུས་ལྟར་བཅུ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གཞུགས་
 མེད་ཁམས་ལ་མཛོད་དང་ཀྱན་བདུས་ལྟར་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །འགྲོ་བ་ལྟ་ནི། དཔུལ་
 བ། ཡི་དགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྟོ། །སྒྲི་གནས་བཞི་ནི། སྒྲིང་སྒྲི།
 མངལ་སྒྲི། རྫོད་གཤེར་སྒྲི། བཟུས་སྒྲིའོ། །སྒྲི་བའི་གནས་གྱི་སྒྲི་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་
 ཉི། འག་གཞིའི་གནས་དང་། དེ་ལ་བཞིན་པའི་གནས་དང་། གནས་གཞན་ཉི་

གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཉེར་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ལ་
 བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་ལྷོར་
 འཆགས་ཚུལ་སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་སྟགས་ལ་བཞུའོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས། རྟུག་བདེན་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་དང་། རྟུག་བདེན་རྟུག་བསམ་པ་བསམ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོན་པས་གསུང་ཚུལ་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་བྱུ་ལ་བསྟུས་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་དང་། ཀུན་བདུས་
 དང་ཉན་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་བསྟུལ་བ།
 མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པར་བསྟུལ་བ། མི་རྟག་
 པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོར་བ་ཐར་ལམ་ལ་གནས་པར་བསྟུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རེས་
 པར་འཆི་བ། ནམ་འཆི་རེས་པ་མེད་པ། དཔེ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་བསམ་པ།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་བསམ་ཞིང་ལས་རྗེས་སྟུ་འབྲང་བ། དུལ་དུས་གང་ལའང་
 ལུས་འཆི་བས་འཛོམས་པ་ལ་བྱད་མེད་པའོ། །ས་སའི་དོན་ནི་ལྷ་ར་སང་བྱིན་པ་ལ་
 བཞུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་བསམས་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་དགོས་
 པར་བཞུན་པ་དང་། ལུས་ལ་སྟགས་པ་འཇིག་པར་བསམས་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་དགོས་
 པར་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་རབ་
 དུ་འབྱུང་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་གཟིགས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཚུལ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་བས་འཇིག་
 པ་གང་། ཆོས་ལ་གནས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྟ་བས་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་གཟུགས་འཛོམས་པ་དང་། ན་འཆིས་ལུས་འཛོམས་པ་དང་། འཆི་བདག་
 དུང་དུ་སྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཉིན་མཆན་འདས་པས་ཆོ་བྱང་དུར་འབྱུར་
 ཞིང་ཆོ་ལ་དགའ་བར་བྱར་མེད་པ་དང་། གསོན་པོའི་མཐར་འཆི་བ་འབྱུང་རེས་པ་
 སྟགས་བསམས་ནས་རྟེན་འདིའི་ཉིང་ནས་ཐར་བ་བསྟུབ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་མི་རྟག་

པ་རྩན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུར་བ་ཐར་ལམ་ལ་གནས་པར་བསྐྱལ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། ཐར་ལམ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཐལ། འདི་སྒྲུང་གི་བྱ་བ་ལ་ཐིན་པའི་རྩས་མེད་
 པའི་ཐུར། དེ་བཞིན་རྩ་འཆི་བའི་ཆོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྒྲིད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་མི་རྩང་བ་དང་།
 ཆོ་འདིའི་གྲབས་གསོམ་པའི་སྒྲུང་ལ་ན་གཏེ་འཆི་བས་འཛོམས་པ་བསམས་ནས་ཐར་བ་
 བསྐྱབ་དགོས་ས། །དེ་ནི་མི་ཉག་པའི་ཆོམས་ལས་གང་གསུངས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་
 བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བཤེས་ཚུལ་བྱིམས་ཉི་མའི་ལམ་བསྐྱེགས་ལྟར་ན། དེས་
 པར་འཆི་བ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད། ཐུར་རྩ་འཆི་བ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན། ཐར་
 བའི་ཐབས་ལ་སྒྲིད་དགོས་པ་དང་རབ་རྩ་འབྱུང་དགོས་པ། ལྷས་འདིས་བྱ་བ་བདེ་སྒྲ་
 ན་མེད་པ་དོན་རྩ་གཉེར་དགོས་པ། ཐུ་བཤོལ་མི་རིགས་པ། ཆོ་འདིའི་སོམ་ར་ལ་
 གཡང་བཞིན་འཆི་བ་དག་གིས་ཐིན་པར་འབྱུར་ཚུལ་ཉེ་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཆད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གསུང་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 འཆི་བ་རྩན་ཉི་བག་ཡོད་ལ་བསྐྱལ་བ། མི་ཉག་པ་ཐུས་པར་བཤད་པ། མི་ཉག་པ་
 བསྒྲམས་པའི་མན་ཡོན་ནོ། །དང་ཙོ་ནི། གང་ལ་འཇིག་ཉེན་གསུམ་མང་འབདག །
 ཉུར་སྒྲེད་ཀྱི་ལ་དབང་སྒྲིད་པའི་འཆི་བ་དག་ཡོད་བཞིན་རྩ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་མི་
 འབད་རྩ་མི་རྩང་བས་དལ་འབྱུར་ལ་སྒྲིང་ཙོ་ཡན་དགོས་ས། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 རང་ཉིད་འཆི་བ་རྩེས་སྒྲུ་རྩན་པ་བསྒྲམ་ཚུལ། གཞན་འཆི་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱ་མི་རིགས་པ།
 ཐུ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲངས་ནས་ཐར་ལམ་ལ་བཙོན་པར་གདམས་པའོ། །དང་ཙོ་ལ་
 གཉིས། རགས་པའི་མི་ཉག་པ་བསྒྲམ་པ། སྤ་བའི་མི་ཉག་པ་བསྒྲམ་པའོ། །དང་ཙོ་
 ནི། འཆི་བ་བྱ་ཐུར་སྒྲིས་ཐུར་ཅིང་། །སྐྱེས་ལྟར་གསོན་པ་འཆི་བ་སྒྲིག་བྱེད་མིན་པས་
 དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང་། གསོན་པ་ཡུན་རིང་བ་བསམས་ནས་འཆི་བ་ལ་མི་
 འཇིགས་པ་མི་རིགས་པ། འཆི་བ་ཀྱན་གྱི་སྒྲན་མང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཇིགས་རིགས་
 པ། ན་གཞི་བཙོས་ཐབས་ལ་བཞེན་ནས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་མི་རིགས་པ། འཆི་
 བ་མཛོན་སུམ་རྩ་མཐོང་བས་དེ་ལ་འཇིགས་དགོས་པ། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་

འཆི་བ་ལ་འཇིགས་མི་དགོས་པ་དགག་པ། ལྷན་མ་ཁོ་ན་ལ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་སྦྱིད་
 པ་མིན་པས་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་དགོས་པ། རང་གི་སྤྲོག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཇིག་པ་བྱེད་མི་
 རིགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཆོ་འཛད་
 པས་གསོན་པ་ལ་ཡིད་བཟན་མེད་པ་དང་། ཡུན་རིང་ཐོར་གསོན་པ་དང་གས་པ་མི་
 འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་གསོན་པའི་རྒྱན་གནས་པ་ལ་ཡིད་བཟན་མི་བྱང་བ་གཉིས་
 ཀྱི་སྒྲི་ནས་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་གཞན་འཆི་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བཟུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་རང་འཆི་བ་ཐུང་ན་ན། །ལྷན་
 རང་འཆི་བ་མི་བསམ་པར་གཉེན་སྐྱེས་འཆི་བ་ལ་འགྱུད་པ་ནི་དམ་པས་སྐད་པ་ཡིན་
 པས་རང་འཆི་བའི་ཚུལ་རྗེས་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཆོ་འགའ་ཞིག་མ་
 བཅོལ་བར། །སྐྱེས་ལྷན་བྱ་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་བྱིས་པར་པ་རྣམས་ཏུ་སྤང་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱ་མི་
 རིགས་པ་དང་དོན་གྱིས་པ་རྣམས་ཏུ་འགྲོ་བ་བྱིས་པར་བཟུན་པ། བྱ་སྐྱེས་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་མི་རིགས་པ། ས་སྐྱེས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་ལ་ཡང་ཆགས་མི་རིགས་པ།
 བྱ་སྐྱེས་ལ་ས་སྐྱེས་ཆགས་པ་བཟན་པོ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ། གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཐུ་
 ང་ན་བྱ་མི་རིགས་པ། ཉེ་དུ་ཕྱི་མ་ནམས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐུང་ན་བྱ་མི་རིགས་པ།
 ལྷན་ཅིག་འདུ་བ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ། ཡུན་རིང་འགྲོགས་པ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ།
 དུས་ལྡན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་སྟེ་བརྒྱས་གཞན་འཆི་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱ་མི་
 རིགས་པ་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་ཐར་ལམ་ལ་བཅོན་
 པར་གདམས་པ་ནི། སྒོ་ངན་བྱལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས། །སྐྱེས་ལྷན་འཆི་བ་དག་
 གིས་ཆད་པ་ངེས་པར་གཅོད་པས་ནགས་སྤྲུ་ཐར་བ་སྤྲོབ་པ་ལ་བཅོན་དགོས་པ་དང་།
 ཐུང་ན་གང་བྱས་གདོན་མི་བླ་བར་གཏོང་དགོས་ལ་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཚུང་བད་བྱང་
 མི་འབྱེན་པས་དང་པོ་ནས་དཔེན་པ་བཞེན་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བསམ་མོ། །
 གསུམ་པ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པའི་པན་ཡོན་ནི། བདག་ནི་འཆི་འཕྲུལ་སེམས་པ། །
 ལྷན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་ཉེ་འཆི་བ་དག་ལ་

མི་འཇིགས་ཤིང་ཐར་ལམ་ལ་བཙོན་པར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཀུན་བདུས་དང་ཉན་ས་
 ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀུན་བདུས་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཉན་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མདོར་བཟུན་པ། ས་སའི་བྱུང་པར་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱ་
 གཉིས་དང་བཟུས་ན་མི་ཉག་པའི་སྤྱོད་དང་། མཆོན་ཉིད། རྒྱ། དབྱེ་བ།
 མཆོན་གཞི་ཉེ་ལྟར་འདུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྫོད་མི་ཉག་པ་བྱེ་
 ཐག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་བཟུལ་གྱི་ཕུང་བོ་དེ་མི་ཉག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་
 རང་ཏུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྫོད་པ་དང་། རྒྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ། སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཐས་གཞན་ཏུ་འབྱུར་བ། སྒྲངས་རྫོད་མི་ཏུང་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་པ།
 རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་མི་ཉག་པས་ནོན་པ། རང་རྒྱ་ལས་མི་ཉག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རྒྱེས་པ།
 རང་གྲུབ་ཏུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཏུ་མི་གནས་པ། རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ལྷ་
 རྒྱུ་ཏུ་མ་བཟད་པའི་མཐར་འཇིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཁམས་དང་ནད་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ལུས་མི་ཉག་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འབྱུར་བའི་
 ཕྱིར་སེམས་མི་ཉག་པ་དང་། མཐའ་རྒྱད་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲངས་རྫོད་མི་ཉག་པ་
 དང་། མི་རྒྱ་རྒྱང་གསུམ་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རྫོད་མི་ཉག་པའོ་སྟམ་ཏུ་བསམ་མོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫོད་འཇིག་ཚུལ་དང་། ཞར་བྱུང་བསྐལ་བའི་རྣམ་བཞག་གོ། །
 དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས། སའི་དངོས་གཞི། མཛོད་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྒྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པ་ནས་འཇིག་པའི་མགོ་ཚུམ་ལ། རན་སང་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲོངས་ནས་མི་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
 གཏན་གྱི་གནས་སུ་སྒྱེས་ཏེ་བརྒྱད་སྒྲོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་མེད་པས་ཆར་མ་བབས་པར་
 རྩ་ཤིང་བསྐམས་ནས་ཉི་མ་རི་ཆར་སང་ཉེ་བདུན་འབྱུར་གྱི་ཆ་བས་ཆངས་པའི་འཇིག་
 ཉིན་མན་ཆད་འཇིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུ་བདུན་གྱི་མཐར་ཆུའི་ཁམས་རྒྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་མན་འཛིག་གོ། ། དེ་ལྟ་བུ་བདུན་གྱི་མཐར་ཐུང་རྒྱས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་མན་ཆད་འཛིག་པར་འབྱུང་བ་ནི། མཛོད་ལས། མེ་ལིས་བདུན་ནོ་རྒྱ་ལིས་གཅིག།
 དེ་ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་ནི། །མཐུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགོངས་
 པའོ། །ནལ་འཕྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལྟར་ན་རྒྱ་འཛིག་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་མེ་འཛིག་གཅིག་དང་
 རྒྱང་འཛིག་གཅིག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་ཀུན་བརྒྱས་སུ་མི་གསལ་ལོ། །བསམ་གཏན་
 བཞེ་བ་ནི་ཁང་བཟང་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲི་ཞིང་ལྷན་ཅིག་འགག་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་བཞག་
 བཤད་ཏུ་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྤྱོད་འཛིག་བཤད་ཏུ་མེད་དོ། །བཤད་ཚུལ་
 འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ནམས་འདིར་མ་སྤྱོས་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མིའི་ཆོ་ལོ་སུམ་ཅུ་བྱུ་
 པའི་ཆོ་ལོ་བདུན་རྒྱ་བདུན་ཞག་བདུན་ལ་སྤྱ་གེས་པལ་ཆེར་འཆི་བ་ནི་སྤྱ་གེའི་བསྐལ་བ་
 དང་། ལོ་ནི་བྱུ་བྱུ་བའི་རྒྱ་བདུན་ཞག་བདུན་ལ་ནད་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལྷག་
 མ་པལ་ཆེར་འཆི་བ་ནི་ནད་གྱི་བསྐལ་བ་དང་། ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་བྱུ་བའི་ཆོ་ཞག་བདུན་
 ལ་མཆོན་ལྷ་ཆོགས་པས་པན་རྒྱན་བསད་དེ་སེམས་ཅན་ལྷག་མ་པལ་ཆེར་འཆི་བ་ནི་
 མཆོན་གྱི་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མར་འབྱིབ་རེ་རེའི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བཏང་ན་དང་པོ་འཆགས་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱང་ལངས་པ་
 ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲིམ་པའི་བར་ཆགས་བསྐལ་ཏེ་བར་བསྐལ་ནི་ཤུའོ། །དེ་ནས་
 རྟགས་པ་ནི་ཤུའི་ཡུན་གནས་བསྐལ་ཏེ་བར་བསྐལ་ནི་ཤུའོ། །མནར་མེད་ཏུ་སེམས་ཅན་
 རྒྱུས་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་འཛིག་པའི་བར་འཛིག་བསྐལ་ཏེ་བར་
 བསྐལ་ནི་ཤུའོ། །དེ་ནས་སྤར་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་འཆགས་པའི་མགོ་ཚུམ་པའི་བར་སྤྱངས་
 བསྐལ་ཏེ་བར་བསྐལ་ནི་ཤུའོ། །གནས་བསྐལ་ལ་རྟགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་རྒྱང་བ་
 གཉིས་ཏེ་ནི་ཤུ་དང་། རྟགས་པ་ནི་ཤུར་འདྲོད་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས་སྤ་མ་ནི་ཀུན་
 བརྒྱས་ཙ་འབྱེལ་དང་མཛོད་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་
 བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དོ། །ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་དང་ཏུས་འཁོར་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་དང་
 མི་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཉན་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཆེས་པའི་

ལྷང་གིས་བསམ་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཡུམ་ལས། འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་མ་རྩལ་དུ་བྱུང་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་
 མ་བདུན་ཉུ་བུའི་མདོ། ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་བྱས། རྩུ་རྩལ། རྩལ་བོ་ལ་གདམས་པ།
 མི་རྟག་པའི་མདོ། གཟུགས་སྒྲིང་ལ་གདམས་པ། འདས་ཆེན། ཆོས་ས། བཞེ་
 བཟུ་བ། གུན་བདུས། ཉན་ས་སྟགས་ལ་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལ། འཁྱར་བའི་མི་
 རྟག་པ། འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ། འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ།
 ཉི་བའི་མི་རྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཁྱར་བའི་རྒྱ། བྱང་གི་དངོས་པོའི་
 འཁྱར་བ། སྤྱིའི་དངོས་པོའི་འཁྱར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཟུང་དེ།
 དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཁྱར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ། ཡོངས་སུ་དཔེ་
 དུས་ཆོགས་འཁྱར་བ། མེས་ཆོག་པ། རྩལ་བྱེད་པ། རྩུང་གིས་བསྐྱམས་པ།
 རྩུན་གཞན་དང་ཕྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་བཙུག་ཏེ། རྩུ་བཟུང་པོ་དེ་དག་
 ཅི་རིགས་ལ་བཞེན་ནས་གནས་སྐབས་ལས་སྐྱར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ལས་
 སྐྱར་པ། དེ་བྱིབས་ལས་སྐྱར་པ། འཕྱར་བྱུང་ལས་སྐྱར་པ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་
 ལག་མ་ཆང་བར་སྐྱར་པ། ངལ་དུ་བ་ལས་སྐྱར་པ། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་
 སྐྱར་པ། གྲང་རྩེ་ལས་སྐྱར་པ། སྒྲིང་ལས་ལས་སྐྱར་པ། དེག་པ་ལས་སྐྱར་པ།
 གུན་ཉོན་ལས་སྐྱར་པ། བ་བ་ལས་སྐྱར་པ། འཆི་བ་ལས་སྐྱར་པ། རྣམ་པར་བསྟོན་
 པ་སྟགས་སུ་སྐྱར་པ། གེང་རུས་སུ་སྐྱར་པ་ཉི། དེ་རེ་རེའི་མཐར། མཐོང་ནས་གྲང་
 འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཉི། བྱང་གི་འདུ་བྱེད་དག་གི་འཁྱར་བ་འདི་ཉུ་བུ་དག་མངོན་སུམ་
 ཁོ་ནར་སྤང་བ་ལས། སྤེ་མ་འདུ་བྱེད་འདི་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཉི་
 བྱང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཁྱར་བའི་མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ཉིད་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཟུང་བྱས་ཏེ། རྩུན་མཐོང་བའི་གྲང་དང་
 གྲང་རྩལ་ལ་སྟགས་པ་བྱས་ཉིང་བ་སྟགས་སུ་སྐྱར་པའི་ས་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་གུན་དགའ་ར་བ། རི། རྒྱ། ལས་ཀྱི་མཐའ། གསྟག་གསྟའ། ཟས།

སྒྲིམ། བཞུག་པ། གོས། བྱུང། བཞད་གད་སྒྲུབ་པ་ལ་མཛེས། སྒྲིམ་མེ་རྟག་
 བྱུག་པ། རྟོད་བྱུང། རྟོད་བྱུང། དགའ་མགུར་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་ཉེ་བྱེད་རྟོད་པོ་
 དངོས་པོ་བྱུག་དང། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་མཐའ་མཐོང་ཉེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་
 དེ་འདི་སྒྲིམ་བུ་སེམས་ཏེ། འབྱུར་བ་དང་རྒྱུ་པར་འབྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལྟ་བྱིར་
 མཛོན་སྒྲིམ་ཁོ་ནར་རྟོད་བུ་ལས་ན། ཁྱེ་མ་འདྲ་བྱེད་འདི་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་འབྱུར་བའི་རྒྱུ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཅིག་གི་སྒྲིམ་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་ཉེ།
 བྱེད་དེ་དང་དེ་དག་ཡོད་ན་འབྱུར་བར་འབྱུར་ལ་བྱུར་ནས་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་
 པར་འབྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛོན་སྒྲིམ་བྱེད་བར་བྱུས་པའི་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
 བཞུག་ནས་མི་མཐོང་བ་དག་ལ་རྗེས་སྒྲུབ་པོག་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
 སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལས་སྒྲིམ་ཆོགས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ལོ་དག་
 བཟང་ངན་དང་། རིགས་མཐོང་མཐོང་དང་། བྱུག་དབུལ་ལ་སོགས་པ་རྟོད་བའི་བྱིར།
 ཞེས་པས་རྗེས་སྒྲུབ་པོག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲུལ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། སྒྲིམ་གཞན་
 བྱེད་པོར་ལྟར་ནས་བྱིས་བྱུར་བྱུར་པ་དང་། སྒྲིམ་ཁོངས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཅན་བྱིས་
 དབུལ་པོར་ལྟར་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱིས་བསམ་མོ། །བཞི་བ་ཆོས་ཉིད་བྱེད་མི་རྟག་པ་ནི།
 ད་ལྟོ་ཐོག་ཞན་བྱུར་པའི་འདྲུས་བྱས་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་བྱེད་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ས་པ་ན་འབྱུར་འཇིག་འབྲུལ་གསུམ་བྱེད་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་བསམ་མོ། །ལྔ་བ་ཉེ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུར་བའི་
 མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པ་སོགས་ཅིག་དང་། འཇིག་པའི་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་།
 འབྲུལ་བའི་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ད་ལྟོ་མཛོན་སྒྲིམ་བུ་ཉེ་བར་བབས་པ་
 ཉིད་ལ་ཀྱན་རྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ལེན་ནི། གོང་བྱེད་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བ་
 དབྱིས་བྱིན་པ་ཆགས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་མཐུ་ཡོད་ན་ཤིང་རྟེན་པའི་རིགས་པའི་རྒྱུ་
 གངས་རྒྱུ་པ་ལྟར་ལ་ཆ་ཆང་བ་དང་། མཐུ་དེ་ཅམ་མེད་ན་ཉིན་རེ་ལ་ཆ་ཆང་བ་

དང་། མཐུ་ཏ་ཅང་ཞན་པས་ཀྱང་ཉིན་རེར་རེས་མོས་ཀྱིས་སྤྱར་ཏེ་སྤང་ཅིག་གི་མི་ཏན་གྱི་
པ་དང་རྒྱན་གྱི་མི་ཏན་པ་རེ་རེ་ལ་འབྱར་འཇིག་འབུལ་གསུམ་སྤྱར་ནས་རྩྭ་ཀའི་སྤྱན་
དང་རྩྭ་ནང་གི་སྒྲ་གཟུགས་ལྟར་གཡོ་བར་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་བདེན་ལྷག་བཟུང་བ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱི་ལྷག་
བཟུང་བསམ་པ་དང་། སྤྱི་ལྷག་བཟུང་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་
བཟུང་བཟུང་བསམ་པ། ལྷག་བཟུང་ལྷག་བསམ་པ། ལྷག་བཟུང་གསུམ་བསམ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་སྤྱོད་པ། (བཞེས་སྤྱངས་) སྤྱང་རྩྭ་དངོས།
དོན་བཟུང་པ་ལོ། །(ཉེར་ལེན་) རྟོད་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལས། སྤྱི་དང་ག་
དང་ན་དང་འཆི་བ་དང་། སྤྱི་ལྷགས་འདོན་ཅིང་ལྷག་བཟུང་ཡིད་མི་བདེས། །འཇིག་
ཉིན་འདི་དག་གཅིས་པར་རིག་ནས་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱན་ལ་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །
ལྷར་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་དང་། བདེན་བཞིའི་མདོ། དུན་ཉི། ལྷ་པོ་ལ་.....
གདམས་པ། བྱང་འདས། ལྷ་རྩྭ། ལས་རྒྱལ་འབྱེད། གཟུགས་སྤྱང་ལ་.....
གདམས་པ། མངལ་འབྱུག་བཞེས་སྤྱངས། ཀྱན་བདུས། ཉན་ས། སྤྱི་བྱངས་
སྤྱི་ལས་ལས་ལྷག་བཟུང་བཟུང་ཡངས་རྟོགས་སམ་སྤྱོད་པ་རེ་བྱངས་མང་
ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱོར་དོན་དང་། སྤྱི་ལྷག་སྤྱང་རྩྭ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དབང་པོའི་རིམ་པས་བསྐྱོམ་རྩྭ། (འབྱིང་དང་)དབྱེད་སྐྱོམ་ཡིན་ཡང་བྱིང་
སྐྱོད་དང་བྱུང་བར་བསྐྱང་དགོས་པ། (འདི་རྒྱལ་སེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ཐམས་
ཅད་མི་ལྷག་དངོས་དང་རྩིས་མཐུན་ཅི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཟུན་པ་ལོ། །(དེས་ན་)
དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་མིག་ཏུ་བྱས་ནས་མདོ་
བཟུན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཆད་དང་། འབྱིང་གིས་ལམ་རིམ་ལས་རི་སྤྱད་བཟུན་པ་
ལྟར་དང་། ཐ་མས་བདེ་ལམ་ལྷ་བྱའི་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་དང་འཆོམ་པར་སྤྱིང་ཞིང་གསུམ་
གས་རྒྱུང་བྱ་དང་སྤྱིར་བ་བྱུན་སྤྱིང་བཅོས་བྱུག་སྤྱིགས་དང་། དངོས་གཉི་བྱུན་སྤྱིང་བ་
དབྱེད་འཇོག་བྱང་འབྱེལ་དང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱངས་སྤྱིགས་དང་། མཐུག་ཏུ་བྱུན་

མང་བ་བསྒྲིབ་དང་ལྷགས་འདྲན་སྐྱེས་བྱར་རྒྱུ། ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིད་འབྲུག་དང་
 ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྲིམ་པའི་མདོ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱིང་གོད་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་
 མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིམ་མོ། ། གསུམ་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱར་འོང་བའི་
 ཚུལ་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྐོས་སྤྱིང་ཚུལ་ལ་བརྒྱད། སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། (གཞུགས་
 བཟང་)ན་བ་དང་། (ལུས་ཀྱི་)འཆི་བ་དང་། (ལོངས་སྤྱིད་)མི་ལྷག་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་།
 (དབྱེ་ལྷ)ལྷག་པ་དང་ཐུལ་བ་དང་། (ཆེས་མངས་)འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པ་དང་།
 (ལྷག་པ་)ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྷག་བཟུལ་བ་བསམ་པའོ། ། (མདོན་པར་)དང་པོ་ལ་བཞི།
 ལུས་པར་བསམ་པ། (སྤྱི་བ་)དོན་བཟུལ་ཉེ་བསམ་པ། (དེ་ལྟར་)མངལ་གྱི་ལྷག་
 བཟུལ་བྱད་པར་དུ་བསམ་པ། ལྷག་བཟུལ་བརྒྱད་གྱི་དང་ཐ་གཉིས་ནན་ཏན་དུ་སྒྲིམ་
 པ་གཅེས་པར་གདམས་པའོ། ། (ལྷག་བཟུལ་)དང་པོ་ནི། སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་
 བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བཟུལ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྷག་
 བཟུལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཉགས་སྐབ་ལ་རིམ་པར་ལམ་རིམ་ལས།
 ཐེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ། ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད། ཅེས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱི་བ། ཞེས་དང་། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན། ཞེས་དང་། སྤྱིས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི། ཞེས་པ་ནམས་སྤྱར་རྒྱུ། ། གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷག་ལྷན་
 གནས་ངན་གནས་སྤྱར་དང་། ། ཉོན་མོངས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཕྱལ། ། ལྟ་བུ་དེའི་སྒྲི་
 བས་བསམ་མོ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངལ་ན་གནས་པའི་ལྷག་བཟུལ་དང་།
 (ལྷད་པར་)བཅའ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷག་བཟུལ་བསམ་པའོ། ། (མངལ་གནས་)དང་པོ་

ནི། དཀོན་བཅེགས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་དང་། ལེའུ་བཅུ་བཞི་
བ་མངལ་འབུག་གི་མདོའོ། །ཤེན་རྩ་རྩིང་བའི་སྒོ་གཉིས་ནི་བཤང་གཅིའི་ལམ་མོ། །
ལྷད་རྒྱས་ནི་ལྷད་པ་རྒྱས་པ་ལས་བབས་པ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྷད་རྒྱ་ལ་
བྱས་ན་རུང་ངོ། །སྒྲལ་ཆོགས་ལ་ཁ་བལྟ་བ་ནི་ཤར་སྒྱེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་མ་ལ་ནི་ཁ་
སྒྱེ་བའི་པགས་པ་ལ་སྒྱན་རྟོ། །རྩ་རེ་བཞིན་རྩ་མཆོན་རྟེ་མངལ་གྱི་ཁྱག་འབྱུང་བས་ལྷས་
རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །རྩར་རྩར་པོ་སྒྲགས་ཀྱི་ག་རིམ་ལྷ་ཆོགས་མདོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་
མ་རྩ་བའི་འབྱུར་བྱེད་དོ། །ལྷབས་བྱིས་ནི་མི་གཙང་བའི་དོང་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱན་གྲོལ་མ་
ནི་ལྷས་ལ་གནས་པའི་འབྲུ་སྤྱན་རྟེ་བར་སྤྱོད་ལྟར་དོ། །ལྷགས་པ་ནི་འདམ་ཐབ་ཀྱི་ཐ་
ཆོག་གོ། །གདུང་ཆ་སྤྱི་གསུམ་ནི་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱང་གི་བྱེད་པར་དོ། །རེ་རེ་ལའང་ཆེ་
འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་མོ། །ཆེ་དྲག་རྩབ་མི་བཟད་ཡིད་མི་འོང་རིམ་པར་ལྷས་ཐམས་ཅད་
ལྷག་བཟལ་བ་དང་། བྱེད་ལས་ལྷགས་དྲག་པ། རོ་པོ་རྩབ་པ། རྩམ་པ་མི་བཟད་
པ། ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་ལྟང་བའོ། །གཡོ་བ་གསུམ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་དུ་འཁྱེད་པར་
དོ། །བཅིངས་པ་ལྷ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་གང་འདོད་དུ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་སྟངས་ལ་གདམས་པ། དྲན་ཉེ། སའི་དངོས་གཞི། སྒོབ་སྤྱིངས་རྩམས་
དང་། མ་ཉི་ཅི་ཏ་དང་རོ་པོའི་གསུང་ལ་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་མངལ་དུ་
ཞག་བདུན་ལྷག་སོ་བརྒྱད་འདས་ནས་བཙའ་བར་འབྱུར་ལ། རུལ་བ་ནི་ཟས་རུལ་བ་
མི་གཙང་བ་ཉེ་དེ་ཉིད་འདོར་བའི་གནས་ཡིན་པས་ལྷང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲག་པའི་རྒྱང་ནི་
གྱེན་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྩིང་ནི་རྩི་མི་ཞེས་པ་སྤྱི་དང་། མནམ་པ་ནི་རུལ་བའི་རྩེའོ། །
རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་མངལ་གྱི་སྒྲགས་རྒྱས་གཉིས་མོ། །གཟིར་བ་གསུམ་ནི་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་
གསུམ་མོ། །བཟེ་རེ་ཅན་ནི་གཞོན་ཤ་ཅན་རྟེ་སྤྱན་མི་ལུབ་པའོ། །སྤྱན་གྱི་དྲན་པས་སྤྱིང་
ལ་བཤད་རྒྱལ་མང་ཡང་ཤེར་འབྱུང་འགྲེལ་བར་མངལ་གྱི་ལྷག་བཟལ་རྩམས་བཟིད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཅི་དྲག་པོ་ནི་རིག་བྱ་རྩབ་མའི་ཐ་ཆོག་དང་། ལྷས་ཆོས་པ་ནི་
སྤྱན་བྱས་ལྷས་སྟངས་པར་བྱས་རྟེ་ལྷག་བཟལ་བ། མངལ་གྱི་ལྷག་བཟལ་བྱེད་པར་དུ་

བསམ་པ་འདི་ལ་ཉ་ས་བཟོ་ལྟར་ས་བཅད་ལྟར་བྱེ་ཡང་རུང་ངོ། ། བཞི་བ་ལྷག་བཟུལ་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་ཐ་གཉིས་ནན་ཉན་དུ་སྒྲིམ་པ་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། ལྷག་བཟུལ་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་ཐ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ས་སར་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་དེ་བསྒྲིམ་དགོས་པར་ཐལ། ནན་ཆེར་བྱས་ཏེ་བསྒྲིམས་པ་
 ལས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་སྟགས་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ག་བའི་ལྷག་བཟུལ་ནི།
 ག་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་བཟང་བོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉན་ས་ལྷག་པལ། རྟེན་པ་གཞུ་ལྟར་དགྲ་བ་སྟགས་དང་། གན་པའི་
 འབེལ་གཏམ་ལས། ས་ལ་ཁ་གཏད་ལྟར་བ་འདི། ། ཞེས་པ་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཐུ་སྤྱོད་ས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བོ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྟེན་ཉན་ས་ལྷག་པལ། འདུག་ན་ས་སྤྱོད་
 སྟགས་དང་། མིག་ལ་སྟགས་དང་། བཟའ་བརྒྱུང་སྟགས་དང་། ཆེ་མལ་ཆེར་
 སྟགས་ཕྱིར་རོ། ། གཞིན་ཏུ་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལམ་རིམ་ལས། ཐོགས་མེད་ཁྲུངས་སུ་
 རྒྱངས་ནས། ལུས་དང་། སྤྱུ་པགས་པ། མཐུ་སྤྱོད་ས། གཟི་བཞིན། ཁ་
 རྟོག་ནད་མེད་པ། སྤྱོད་ལམ། དབང་བོ་གཟུགས་ཅན། དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་
 མིན་པ་རྣམས་ཉམས་པ་དང་། གནས་སྐབས་འདས་པ། ཆེ་འདིའི་མཆུག་བརྒྱལ་བ་
 ཉེ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས། རྒྱ་རྩལ་གྱི་ཆོག་འདི་དག་སྟོན་པ་ཁབ་ན་
 བཞུགས་པ་ལྟས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསྟུལ་བའི་དོན་དུ་རྩལ་མའི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བར་
 མདོ་རང་ན་གསལ་ལོ། ། དུས་གདན་ལ་དབལ་མང་གིས་སྤྱོད་མའི་གདན་ལ་བཤད་པ་
 ས་སྤྱོད་དང་མི་མཐུན་པས་ཤིང་སྟན་ལ་བྱའོ། ། གསུམ་པ་ན་བའི་ལྷག་བཟུལ་ནི། ན་བ་
 ཆོས་ཅན། ལྷག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷག་བཟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་སྤྱོད་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིད་

དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱག་གི་དབང་པོ་དང་
 འབུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སོགས་སྤྱར་ཏེ་བསམ་མོ། །བཞི་བ་འཆི་བའི་སྤྱག་བཟུལ་ནི།
 འཆི་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱད་ཕུན་ཆོགས་དང་
 འབུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་འཇིང་ཕུན་ཆོགས་དང་འབུལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། འཁོར་ཕུན་ཆོགས་དང་འབུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཕུན་
 ཆོགས་དང་འབུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྱག་བཟུལ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་དུག་པོ་སྤྱད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིམ་པར་སྤྱར་ཏེ་བསམ་མོ། །ལྔ་བ་མི་སྤྱག་
 པ་དང་བྱད་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ནི། མི་སྤྱག་པ་དང་བྱད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བཟུལ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བཟུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆད་པས་
 གཙོད་པའི་འཇིགས་གནས་སྤྱ་སྤྱར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་མེད་པ་སྤྱི་
 གཏམ་ངན་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་
 འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་སོང་དུ་ཁྱུང་གིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་ཏེ་བསམ་མོ། །དུག་པ་སྤྱག་པ་དང་བཟུལ་བའི་སྤྱག་བཟུལ་
 ནི། སྤྱག་པ་དང་བཟུལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལ་སྤྱ་
 ངན་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་རྩ་སྤྱི་ཐུགས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་གནོད་
 པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དུན་ཞིང་ཡིད་གདུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ལོངས་སྤྱད་མ་ཆང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་ནས་བསམ་མོ། །ལོངས་སྤྱད་མ་
 ཆང་བ་ནི་བྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཕྱི་ལ་དེ་བཟུལ་བས་དེའི་ཆེ་
 བས་ལོངས་སྤྱད་མ་ཆང་བའོ། །བདུན་པ་འདོད་པ་བཅུལ་ཏེ་མ་རྟེན་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ནི།
 འདོད་པ་བཅུལ་ཏེ་མ་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལ་སྤྱ་
 ངན་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ས་བཅད་དུག་པ་ལྟར་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་། སོན་མ་བྱས་
 གྱང་སྤྱན་ཐོག་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། ཆོང་བྱས་གྱང་ཁེ་སྤྱགས་མ་ཐོན་པ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་
 མ་རྟེན་པར་ཡི་ཆད་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ནམས་བསམ་མོ། །བརྒྱད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་

ལྷན་བཟུལ་བ་བསམ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚུལ་ཅན། ལྷན་བཟུལ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལྷན་བཟུལ་གྱི་སྔོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་བཟུལ་གྱི་སྔོན་དང་། ལྷན་བཟུལ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་གྱི་
 སྔོན་དང་། འགྱུར་བའི་ལྷན་བཟུལ་གྱི་སྔོན་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷན་བཟུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔོན་མའི་ཉལ་སྒྲིབ་གཞུང་བཞིན་སྒྲུར་ནས། ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོའི་ལྷན་བཟུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ལྟར་བཟུས་ནས་བསྟོམ་སྟོ། ། གསུམ་པ་དོན་
 བཟུ་བ་ནི། ལྷན་བཟུལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གྲུང་བཟུན་རྒྱག་དང་། དེ་ཡང་བཟུན་
 གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བཟུན་གཉིས་སྟེ་འདུ་བར་ཀྱན་བཟུས་ཅ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 སྟེ། རྒྱུ་པ་གང་དུ་འབྱུག་གྲུང་འཁོར་བར་སྒྲིབ་གཞུང་ཆེ་ཞིང་། དེ་སྒྲིབ་འང་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལྷང་འདས། ཀྱན་བཟུས། གཞི་བཟུབ། ཉན་ས་རྣམས་ལ་བཟུས་ནས་གོ་བ་རྣམ་
 དག་བཅའ་བར་བྱའོ། ། ལག་ལེན་ནི། རེའི་སྒྲན་བརྒྱད་བདེ་ལམ་དོ་རེའི་ཚིག་ཀླང་གི་
 དོན་ལམ་འབྲིད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྟོམས་ན་ཉལ་སྒྲིབ་པའི་
 གདེང་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་བཟུལ་རྒྱག་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། དངོས་དང་།
 དོན་བཟུས་ཉེ་བསམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་རྒྱག་ རེས་པ་མེད་པ། (འཁོར་བ་)དོམས་མི་
 ཤེས་པ། (རེ་རེས་)ལྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ། (རེ་རེའི་)ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྒྱུར་བ། (མ་ཡི)ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ། (བརྒྱ་བྱིན་)
 གྲགས་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། ། (དེ་ལྟར་)དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་འགྲེལ་བར་བདུན་
 གསུངས་གྲུང་འདིར་རྒྱག་ལས། རེས་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་ཡི་པ་ཡི་ཤ་
 ཟ་ཞིང་། ། མ་ལ་རྒྱས་པ་ག་མ་འདོར། ། རྒྱང་མའི་བྱི་པོ་གསེབ་བྱེད་པ། ། གཉི་ལྷན་དང་ནི་
 ཆགས་པས་བསྒྲིབས། ། དང་། ཡབ་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་གཉེན་དང་་་་་་
 གྲགས། ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟར་དཔྱད་བཟང་གིས་ལྱས་པ། དུན་ཉེ། བཤེས་སྤྲིངས། སྔོན་
 འབྱུག་སྒྲིབ་དང་། པཎ་ཆེན་སྒྲིབ་ཤིང་གཉིས། གྲུང་ཐང་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུང་ལ་་་་་་

བལྟའོ། །རིགས་པ་ནི། འཁོར་བ་བ་ཆོས་ཅན། དག་གཉིན་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ།
 ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། རྩ་ཆེན་པོས་བྱིར་བའི་མི་
 བཞིན་ནོ། །སྔན་བྱང་ལ་ལམ་འབྲིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བྱིས་བྱི་ཕྱེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་
 དང་། ལྷ་བཟང་ཁང་སོགས་མང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལྟར་ལས། ས་
 འདིར་རི་དང་བཅས་ཤིང་རྩ་མཆོར་བཅས། །རིན་ཆེན་ཀུན་དང་ལྷན་པས་བསྐྱངས་
 རྒྱར་ཀྱང་། །འདི་ནི་ནམ་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སོག་ཆ་དུས་ཤིང་ནི་མེ་བཞིན་
 ནོ། །ལྷ་ལ་བ་སྤྲུལ་མཇུག་པ། རྩ་རྣམས་བཤེས་ཐུངས། སྒྲོ་བ་ཐུངས་སོགས་ལ་
 བལྟའོ། །རེ་རེས་རྩ་མཆོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཆན་བྱས། སེམས་
 ཅན་རེ་རེ་རྩ་ཞོ་ལྷ་ཅི་ཅམ་སྤྱད་པ་དང་ད་དུང་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་སྤྱད་དགོས་ཚུལ་
 ཞེས་རེ་རེ་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲུའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་། རེད་རྒྱུ་དང་རྗེས་འབྲུག་གཉིས་
 ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་མི་འབད་དོ། །སྒྲོ་བ་ཐུངས་བྱི་རྩ་ཡབ་དཀར་མཛེས་ལ་ཨ་ལ་ཤ་དང་།
 དཔལ་མང་གིས་འབྲེལ་ཚུལ་དོན་དང་མི་འབྱུར་རོ། །བྱམས་པའི་ཞལ་ལྟར་ལས་མཛེས་
 པའི་དཔེ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཤར་བའི་ལམ་མཆན་དུ་ཡིད་འོང་གི་དཔེ་ལ་སྤྱར་བ་ཉིད་
 ཞིགས་སོ། །མཁས་ཆེན་འགས་རྩ་རན་བསལ་བ་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ་དང་མདོ་
 ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་སྒྲིགས་བམ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཅལ་ཅལ་ལོ། །རིགས་
 པ་ནི། འདོད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ཏེ། རྩན་དང་ཕྱད་ན་འཕེལ་བའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། རྩ་མཆོ་རྩས་མི་ངོམས། མེ་ལང་.....
 གཞུགས་བརྟན་གྱིས་མི་ངོམས། ནམ་མཁའ་རྒྱང་གིས་མི་ངོམས། མེ་བྱད་ཤིང་གིས་
 མི་ངོམས། བྲག་ཆ་སྤྲུས་མི་ངོམས། གཟར་བུ་ཆོད་མས་མི་ངོམས། སྒྲོ་མ་པ་བ་ཚྱའི་
 རྩས་མི་ངོམས་པ་ལྟེ་མདོར་ན་མི་ངོམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་དཔེ་གཉིས་གྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །སྔན་བྱང་ནི། ང་ལས་བྱ། རྟོ་གྲོང་ཐང་། ཀམ་བཟན་སྤྱང་སོགས་ཏེ་
 མཐར་ཐོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིས་མི་ལང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱི་མིང་གར་མིའི་
 རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ལུས་འདི་བསད་པའི་རུས་པ་དཀར་པོ་སྤྱངས་པ་ནི་རི་རབ་

བས་མཐོ། མགོ་བཅད་པའི་བྲག་ཟགས་པ་ནི་རྩ་ཁྲུང་ལྔ་བས་ཀྱང་ཆེ། ཏུས་པའི་མཆི་
 མ་ནི་རྩ་མཆི་བཞི་ལས་ལྷག དེ་ལྟར་ན་མ་པ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་སྟོག་རྩད་གཟན་
 ཏི། ལྟར་བརྒྱད་ལྟར་བ། བཤེས་སྤྱངས་སྟོགས་ལ་བལྟོ། ། རིགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་
 ཅན། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲོར་བར་ཐལ། རྩེ་བ་ལ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ནི། འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཤིང་ལས་འབྲས་བྱ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷང་བ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་བ་ནི། ཡབ་རྒྱུ། རང་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ། མ་མ་ཡི་མངལ་དུ་
 ཞུགས་པ་སྟོགས། ། ས་རིལ་བྱར་བྱས་ནས་བཤངས་བྱས་ཀྱང་། ། ཤངས་རྩལ་བ་ཡིས་ཀྱང་
 འཛིན་མི་རུས། ། ལྟར་མདོ་དང་བལྟན་བཅས་མང་པོར་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
 ས། ། བཤེས་སྤྱངས་ཀྱི་མ་ཡི་བྱག་མཐའི་དོན་ལ་འོད་འཛིན་ལམ་རིམ་དུ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གི་མ་བྱས་པའི་ཤངས་ལ་སྦྱར་བ་བཤེས་རྟིག་དང་ས་ལྡིར་དྲངས་པའི་མདོ་ལྷང་
 དང་གཞུང་དོན་མིན་པ་རྒྱུ་བཀག་པ་ལྟར་ལ། འདི་སྦྱོ་བའི་རྒྱར་འབྱར་ལུགས་ལ།
 རྩ་འོད་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ཀྱང་བསྐྱེགས་ན་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནམས་གཅིག་ནས་
 གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བའི་ལ་མཐའ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྦྱོ་བ་ཡིན་པས། ལམ་
 འབྲིད་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་གྱང་ཐང་དང་བཞེ་བྱི་ཆན་གྱི་གསུང་སྒྲིས་གཉིས་ཀ་ཉམས་སྦྱང་
 གི་གསུང་རྩ་མཆར་བ་ཅམ་ལས་གཞུང་གི་དོན་དུ་མི་ལྟར་རྩོ། ། དེ་བཞིན་འོད་འཛིན་
 ལམ་རིམ་ལས་མ་ཡི་བྱག་མཐའི་བཤད་པའང་རྩོ་བའི་གསུང་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ལ།
 ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བསམས་ན་ཡིད་འཁྲལ་ཆེ་བའི་རྩ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་རྩལ་
 གསུངས་པ་ཅམ་ལས་བཤེས་སྤྱངས་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། ། རིགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་ཐལ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པས་རྩེ་བ་
 བརྒྱད་པ་ལ་ཤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། ཏུས་ལ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 ལྔ་བ་ནི། ཤང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཟས་ནོར་བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་འཛད་
 ཀྱང་། ། གཉེན་མང་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་སྐྱོས་འབྲལ། ། མཐོན་པོའི་མཐར་ཀུན་སྐྱེས་པ་
 ཀུན་འཆི་ན། ། ཐོན་མེད་བདེ་བར་སྡོད་པ་སྦྱོད་ཁོམ་མམ། ། ལྟར་དུན་ཉི། མཛངས་

ཐུན། བཤེས་ཐིངས། སྒོ་བ་ཐིངས་མཇགས་སྤྱའུམ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་མི་བཙན་
 པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་བསམ་མོ། །རིགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་མཐོ་དམན་ཏུ་འགྱུར་བར་བལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དབང་
 མེད་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། རྩ་ཚུན་ཐུང་མའི་འཁོར་ལ་བཞིན་ནོ། །
 ཏུག་པ་ནི། འཆི་བ་མི་ཉག་པའི་ཆ་བ་གསུམ་པའི་སྐབས་སྤྱའུམ་མདོ་བཙུན་བཙས་རྣམས་
 ཀྱི་ལུང་གང་དུངས་ལྟར་བསམ་མོ། །རིགས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སྒོགས་མེད་པར་
 འཆི་བར་བལ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། བར་རྒྱབ་
 ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞུགས་པའི་མཐོང་ལ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བཅུས་ཉེ་
 བསམ་པ་ནི། ཏུག་བཟུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བཅུས་ཤིང་དང་ལོས་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་རེ་རེ་བཅུས་པ་ལྟེ་དོན་ལྟར་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཏུག་བཟུལ་གསུམ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལ་མེད་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་
 ལྟར་གཉན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་ལོ་ལ་གསུམ། ཏུག་བཟུལ་གསུམ་གྱི་རོ་པོ།
 (དཔེར་ན) ཆོར་བ་གསུམ་ལས་གནས་ངན་ལེན་དང་དེ་ལས་ཏུག་བཟུལ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ།
 (དེ་ལྟར) ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཏུག་གསུམ་གྱི་རྒྱར་མི་གཏོང་
 བའོ། །(དེས་ན)དང་ལོ་ནི། འགྱུར་བའི་ཏུག་བཟུལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། བཟུལ་གྱི་པ་
 བཟུལ་གྱི་པའི་ཆོར་བའམ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་དང་དངོས་ཀྱིན་ཅི་རིགས་པའི་
 ཟག་བཙས་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དཔྱེ་ན། ཆོར་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་དང་།
 ཆོར་བ་སྒྲེ་བའི་རྒྱས་བཅུས་པ་གསུམ་མོ། །མཆོད་གཞི་ནི་འབྲས་ཚ་བ་ལ་རྒྱ་བསྐལ་བ་
 བཙུམ་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། རྒྱུས་པ་དང་གནས་པ་ན་བདེ་ལ། ཞིག་
 པ་ན་ཏུག་བཟུལ་སྒྲེད་པས་ན་འགྱུར་བའི་ཏུག་བཟུལ་ཞེས་བུའོ། །ཏུག་བཟུལ་གྱི་ཏུག་
 བཟུལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། རྒྱུས་པ་ཙམ་ནས་ལུས་མེམས་གང་དུང་གཏུང་བའི་ཆོར་
 བའམ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་དང་དངོས་ཀྱིན་ཅི་རིགས་པའི་ཟག་བཙས་གྱི་དངོས་
 པོ་ལོ། །དཔྱེ་བ་གོང་དང་འདྲ། མཆོད་གཞི་ནི་འབྲས་ཚ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་

ཕྱད་པ་དང་མཁལ་མའི་ཐུག་གཟེར་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། སྒྲིག་པ་ཅམ་ནས་ལྟས་
 སེམས་གང་རུང་ལ་ཐུག་བཟལ་སྒྲིད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་བཟལ་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ནི། ཉན་མངས་དང་ཐུག་བཟལ་སྒྲིད་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སྤྱོད་
 འབྲེལ་བའི་ཐུག་བཅས་གྱི་དངོས་པོའོ། །དབྱེ་བཞོང་དང་འདྲ། །མཆན་གཞི་ནི་རིག་པ་
 གཉིས་དང་མ་ཕྱད་པའི་འབྲས་ཆ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། ཉན་མངས་པས་འདྲ་
 བྱས་ཤིང་ཉན་མངས་པ་འདྲ་བྱེད་པ་དང་། ཐུག་བཟལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་།
 བཅས་པས་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཐུག་བཟལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་དང་། སའི་དངོས་
 གཞི། ཉན་ས། ཀྱན་བརྟམ་ཙ་འགྲེལ། མཛོད་ཙ་འགྲེལ། མཆིམས་མཛོད་ཆེ་
 རྒྱང་མོགས་ལ་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་ཐུག་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་
 རྟག་རྟུ་བཟུང་བས་ཆགས་ཐང་རྒྱས་ཤིང་། དམིགས་ཕྱིན་ལྟས་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་
 རྟག་རྟུ་བཟུང་བས་གཏི་ཐུག་རྒྱས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་རིམ་པར་བྱི་མ་དང་ཆེ་
 འདིར་ཐུག་བཟལ་སྒྲིད་ཅིང་ཐུག་བཟལ་མི་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་
 ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་གཏི་ཐུག་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མོད་རྟག་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་
 རྒྱལ་གྱིས་ཁྱད་གསུམ་བྱེ་བ་དང་། ཆགས་ཐང་གཉིས་ཀས་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་ཐུག་
 བཟལ་སྒྲིད་པར་བྱེད་མོད་གཅི་པལ་གྱི་ཁྱད་བྱེ་བ་ནི་ཆགས་པ་སྒྲིག་ན་བདེ་བ་ཞིག་འདྲིན་
 པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོར་བ་དེ་འཇིག་པ་ན་
 ཐུག་བཟལ་སྒྲིད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་། ཆོར་བ་ཐུག་
 བཟལ་ནི་རང་གི་རྒྱ་ཕྱང་པོ་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྒྲིད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་
 ཞེ་སྤང་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་སྤང་ཅིག་གིས་འཇུར་བས་མི་ཉག་པ་དང་བྱིན་
 གཞན་གྱིས་མཛོན་གྱར་བ་བྱད་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་འགོག་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་གཏི་ཐུག་དགག་པར་བྱའོ། །སྤྱ་ལྟ་ཐང་བའི་མདོ་འགྲེལ་ལྟར་ན།
 བྱིན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་འཇིག་པས་མི་ཉག་པ། རང་ཉིད་ངང་གིས་འཇིག་
 པས་བྱད་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཞི་

བརྒྱ་བ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། ལྷག་བཟུལ་གསུམ་
སྔ་སྔར་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་བཟུལ་གྱི་
ལྷག་བཟུལ། འབྱུར་བའི་ལྷག་བཟུལ། ལྷག་བཟུལ་ལྟེན་གྱི་ལྷག་བཟུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ལྷག་གཞི་ལྷག་བཟུལ་དང་ལྟན་པས་བཟུན་པ། ལྷག་ཆས་ལྷག་བཟུལ་
བསྒྲམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་ཆས་ཅན། བཟུང་རིགས་པར་བལ། བཅོད་
ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བྱིར། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལྷག་ནི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་
ཀྱང་། །སྤྲོས་སྤྲོ། །ལྷག་ཆས་ཅན། ལྷག་ལ་ཏ་ཅང་ཆགས་མི་རིགས་པར་བལ།
ལྷག་ལས་ལྷག་བཟུལ་གྱི་བའི་བྱིར། མི་ནམས་ལྷག་བཟུལ་ལྷག་ནི་ལས། །སྤྲོས་
སྤྲོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ལ་ལྷག་བཟུལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཚུལ་བ་མ་དགོས་པར་ལྷག་
བཟུལ་འབྱུང་སྤྲོ། ལྷག་ལྷག་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ། ལྷག་བཟུལ་
གྱིས་གཏོད་ཚུལ། ལྷག་བཟུལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྟན་པ། བདེ་བ་ལྷག་གི་མཐོན་པོ་ལྟ་
བྱུང་བསམ་པ། ལྷག་གི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུ་བ་སྒྱེད་འོས་པ་སྟེ་ནམ་པ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་འབྱུར་བའི་ལྷག་བཟུལ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་
པ་ཡོད་པ་དགག་པ། དེས་ན་སྟོན་པས་ལྷག་བཟུལ་ཅན་ལྷག་བཟུལ་དུ་བསྒྲམ་པར་
གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བཟུལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་རང་
མཚན་པ་མེད་པ། ལྷག་བཟུལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་བྱིན་ཅི་སྤྲོ་ཏུ་བཟུན་པ།
བཞོན་པ་ཞོན་པ་སྤྲོས་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་དང་པོ་ནས་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་པ་
ནམས་ལྷག་བཟུལ་གྱི་ཆོར་བ་མིམ་པ་ལ་བདེ་བ་རང་མཚན་པར་ཞེན་པ། བདེ་བ་རང་
མཚན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་བཟུན་པ་སྟེ་ནམ་པ་ལྟེན་སྒྲོ་ནས་བསམ་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བཟུང་པ་ལྟར་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པས་ན། སྟོན་པས།
ཆེ་ཞེ། འདི་ནི་སྤྲོ་བ་པ་ནམས་ཀྱི་མཚན་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་སྤྲོ་བ་པའོ། །ཞེས་
ལྷག་བཟུལ་རང་མཚན་པ་ལ་བདེ་བར་སྒྲོངས་པ་གཉི་ལྷག་གྱི་ཐ་ཤལ་བར་གསུངས་

སོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ནི། ཟག་བཅས་མི་ཉག་པ་རྣམས་ཚས་
 ཅན། ཁྱུག་བཟུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་བྱེད་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། མི་
 ཉག་པ་ལ་ངེས་པར་གནོད། །སྟགས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་འཇིག་པ་
 རྩ་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་རང་གིས་འཇིག་པ་དང་། ལམ་བདེན་སྟགས་ཟག་
 མེད་ཀྱང་རྩུས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པས་འདིར་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་དེ་
 གཉིས་གང་ལ་འང་གོ་མི་རུང་བ་མཆིམས་མཛོད་ལས། མི་ཉག་པས་འཇིག་པ་ཡོད་ཀྱང་
 གཉིན་པོས་འཇིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ལྟར་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་འཕྱོས་པའི་དོན་ལ་
 གཉིས། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱི་ཁྱུག་བཟུལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྩུལ་དང་ཁྱབ་པའི་དོན།
 འགྱུར་བའི་ཁྱུག་བཟུལ་གྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དང་ཙོ་ནི། ལམ་
 རིམ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི། ནས། ཅི་འདོད་འདོད་ཏུ་
 དབང་བཞུར་ཏུ་འང་མི་རུང་བའོ། །དང་། སྤང་བོ་འདི་ལ་ཁྱུག་བཟུལ་དང་ཉོན་
 མོངས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བཟན་ཆགས་པར་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ། ལྟར་
 ཉོན་མོངས་དང་ཁྱུག་བཟུལ་གཉིས་སྦྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་དེ། བཟུ་བར་ཀྱན་འགྲུའི་
 གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་སྤང་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་ཉོན་དང་ཁྱུག་བཟུལ་སྦྱེད་
 པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །ཡང་ལམ་རིམ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ནི་ཁྱུག་
 བཟུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལྟར་རང་ཡིན་པའི་རྩུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 རྫོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པས་ན་ཁྱབ་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་བཟུ་བ་དང་
 ཉོན་ས་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །ཁྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱབ་པ་ནི་ཡ་མའི་གོ་དོན་
 ཡིན་པས་ཁྱུག་བཟུལ་གཞན་གཉིས་ཀ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
 གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་ཚབ་སྟགས་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྫོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱབ་པས་དང་། སྤྱི་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་ཁྱབ་པས་དང་། སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱང་
 མཐིལ་གྱི་བར་ཁྱབ་པས་དང་། ཁྱུག་བཟུལ་གཞན་གཉིས་སྦྱེད་པས་ན་ཁྱབ་པ་ཞེས་གོ་
 བ་ལེན་ལྟགས་ཁྱུངས་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་རྣམས་ཤིག་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་

ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ཁོན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་སྒྱེད་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་ཁོན་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 འཛིན་པའི་བཞེད་ལྷག་གཏོད་ས་མི་འདུ་བ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་མོད་ཤིང་ཉ་ཆེན་
 པོ་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་
 ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞི་བརྒྱ་བ་རིན་ཐེང་སྒྱེད་འབྲུག་གསུམ་ཀྱི་དར་རྒྱ་
 དང་ཤེར་ལེའི་ཟིན་བྱིས་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བདེ་པལ་ཆེར་
 ནི་ལྷག་བཟུལ་བསལ་བ་ལ་བརྟུན་པ་དང་བཞེད་རིང་ན་ལྷག་བཟུལ་དུ་འབྱུར་བ་ཞི་
 བརྟུན་འབྱུར་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་
 ས་རི་རྩ་རི་དེ་བརྟུན་འབྱུར་གཉིས་ཀྱིས་རང་མཚན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་བཟུལ་
 རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་བསལ་བ་ལ་བརྟུན་པ་དང་བཞེད་རིང་ན་བདེ་བར་
 འབྱུར་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་སྒྲིན་པོ་མེར་པོ་ལ་བརྟུན་པ་དང་མེར་པོ་དང་
 གཤེབས་ན་གཞན་དུ་འབྱུར་བའང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལམ་རིམ་ལས། ལྷག་
 བཟུལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཆེ་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྒྱེ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་
 དང་། མངལ་འབྲུག་ལས། ལྷག་བཟུལ་གསར་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་
 བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཞི། ཞེས་པའི་དོན། ལྷག་བཟུལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་ལྷག་
 བཟུལ་རྒྱང་རིམ་དེའི་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བཏགས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
 ཆགས་པ་རྒྱས་པར་བྱུར་པའི་ཆོར་བདེ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་ཆོར་བ་དེ་
 བདེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟིན་དུ་མར་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་མོན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའམ་བདེ་བ་རང་
 མཚན་པ་མིན་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་ཞེས་ཆོག་ཟིན་ལ་འབྱུང་བའང་དེ་མ་ཐག་ལྷག་
 བཟུལ་འདྲིན་པར་འབྱུར་བའི་ལྷག་བཟུལ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་རྩ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་གསུམ་ག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན། ལྷག་བཟུལ་ལ་སྐུ་ཀྱིས་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྩ་མོ་

ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

དོགས་གཙང་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེ་ལྷག་ལ་ཆོར་བ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དང་དངོས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཡོད་པར་གསལ། ལྷག་བཟུལ་གྱི་ལྷག་བཟུལ་སོགས་གསུམ་ལ་
 དེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་ཏེ། བདེ་ལྷག་ལ་ཆོར་བས་ཁུབ་པ་ཉན་ས་དང་།
 ལྷན་བཏུས་ཙ་འགྲེལ། མཛོད་རང་འགྲེལ། བཤེས་རྒྱུ་ཀྱང་ཉན་ལྷན་ལ་འགྲེལ།
 ལྷན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་བྱང་འགྲུབ་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་ལྟེ་དཔལ་འབྱུར་བདེ་ལྷག་གཉིས་ཀར་འབྱུར་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་
 བས་བྱང་ལྷག་བཟུལ་གྱི་དམིགས་སྤྱོད་བྱེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་ལྷག་
 ལ་ཆོར་བས་ཁུབ་བྱང་བཏང་སྒྲམས་ལ་དེས་མ་ཁུབ་པ་ཤེས་སྒྲོལ། ཁོ་ན་རེ། བདེ་ལྷག་
 མི་འགལ་བར་གསལ། ལྷག་བཟུལ་གྱི་ལྷག་བཟུལ་དང་འབྱུར་བའི་ལྷག་བཟུལ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་གསལ།
 མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་ལྷག་བཟུལ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དང་། ལམ་རིམ་
 ལས། ལྷག་བཟུལ་ཕྱིར་བཅས་པ་ལ་བདེ་བའི་སྒྲི་སྒྲེས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ལ་
 དཔགས་ན་ལྷག་བཟུལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་གཏན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མདོ་དེའི་དོན་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་ཆགས་པས་ལས་
 བསགས་དེ་ལས་ལྷག་བཟུལ་ཐྱོང་བར་འབྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལྷག་
 བཟུལ་དུ་བལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཁྱེད་གྱི་
 གདགས་གཞིར་ལྷག་བཟུལ་ཡོད་པས་ཁུབ་པར་གསལ། དེ་ན་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་བ་སྟོད་
 འབྲུག་གསུམ་གྱི་དར་རྒྱུ་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་ཕལ་ཆེ་བའི་དོན་ལས་མ་
 འདས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ད་ལྟེ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི་
 ཕལ་ཆེ་ཆེ། ཞེས་ཆོག་རྒྱས་བཏོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 གསུམ་ལ་ཕྱིར་བཅའ་རྒྱུ་ལྷག་བཟུལ་དང་གདགས་གཞིའི་ལྷག་བཟུལ་མི་རྟོག་པར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཟག་བདེ་དེ་དག་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་བལྟས་

འབུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་དངོས་སུ་མི་ཚང་ཡང་རང་མཚན་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་པར་མི་
 འབུར་རྟེ། ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་འདྲ་
 བྱེད་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་དང་། མཐའ་ངན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཐལ་འབུར་
 བའི་ལྷགས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་བའི་རབ་བྱེད་གཉིས་
 པར་དེ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བསྐབས་པའི་ཕྱིར་བེད། དེ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའམ་
 བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལམ་རིམ་དང་དར་རྒྱུ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྐབས་འདིའི་རང་མཚན་ཞེས་པ་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐ་
 སྒྲུང་རགས་པའི་རང་མཚན་ལ་གོ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག འབུར་བའི་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཆར་
 བ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་རྩ་ས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཆར་བ་བདེ་བ་བཏགས་ཡོད་པ་མིན་པར་
 རྩ་ས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་འང་ཡོད་ཀྱང་རང་ལྷགས་ནི་ཐུར་ལྟར་རོ། །བདེ་སྤྱག་ཚྱང་
 བའི་ཆར་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་རྒྱད་ཐ་དད་པར་མི་འབུར་རྟེ།
 དུས་གཅིག་ལ་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ན་བདེ་བ་དང་ཆ་གཅིག་ནས་སྤྱག་བཟུལ་ཚྱང་བ་མོགས་
 དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྤྱག་ཚྱང་བའི་དོན་ཡང་
 ཉགས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་སྤྱང་བ་ལ་བྱེད་པ་མོགས་སྒྲུབ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་མཐའ་
 དཔྱད་ལྟར་བདེ་སྤྱག་གི་རྩ་བར་སྒྲིས་པ་ལ་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱང་ནས་
 ཉགས་པ་ལ་ཚྱང་བ་དང་། རྩ་བ་ཤར་བ་ལ་ཚྱང་བར་བཤད་པ་མོགས་ཚྱང་བའི་ཐ་
 སྒྲུང་འབྲུག་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་གསུམ་ལ་གྱིར་
 དོགས་པ་བཅད་པའོ། །ཁ་ཅིག ཉན་མོངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལ་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
 བཟུལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཞེ། ཐར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས། རྩ་བའི་སྒྲོ་བློས་དཔེ་ན།
 ཞེས་གསུངས་པ་གང་། རྩ་བའི་དཔེ་བ་ནི་ཐན་ཚུན་འགལ་དགོས་པ་རིགས་སྒྲའི་སྤྱི་
 ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ག་རྩ་མ་འགྲེལ་ལས་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་
 ལ་སྤྱག་བདེན་རགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩ་ཚུན་ལས། དེས་ན་སྤྱང་
 རྩ་ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ནི། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱང་བའི་

དོན་སྒྲིག་ཡིན་ལ། ཞེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་དོན་གཅིག་
 ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་རྒྱད་བཅུ་སྒྲིག་ཁྲབ་པར་མར་མཐའ་ལས།
 ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་ནང་གི་ལྷན་བདེན་ཏུ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚབ་ལས་
 བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གྲུན་བཏུས་ལས་དག་ཞིང་ན་ལྷན་བདེན་མེད་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མར་མཐའ་ལས་བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་གྲུན་འབྱུང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་རྒྱན་
 རྒྱགས་སྒྲིགས་ཟག་པའི་སྤྱི་རྒྱུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བས་ཟག་བཅས་སྤྱི་བྱུ་ལ། མར་
 མཐའ་ལས་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་མ་ཐད་ལྷན་བདེན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་ཁམས་སྒྲིགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་ཡིན་ན་མུ་འབྲུལ་
 ཅམ་གྱིས་འདའ་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བས་གནས་ཡིན་པས་སྤང་བྱུར་ཡང་
 མི་རུང་བ་དང་། དཀོན་བཅེགས་འདྲ་སྤངས་ལེའུར་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཟག་
 པའི་ངོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཡིན་ཡང་ལྷན་བཅུ་ལ་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་
 ལྷགས་དང་རྒྱན་གྱིས་བསད་པའི་ཏུག་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་
 ཉོན་གྱིས་སྤྱི་བ་སྤངས་ཚད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་ཏུ་འཛོག་ན་སྤྱི་དང་ལུས་ཉོན་
 གཅིག་གིས་བཏུས་པའི་བྱང་འཕགས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། ལྷན་བཅས་དག་བཅོམ་པ་
 སྒྲིགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་ཡིན་པས་སྤང་བྱུར་ཐལ་བ་དང་། མར་མཐའ་ལས་
 ཆོགས་སྤྱིར་གཉིས་ཟག་བཅས་སྤྱི་གསུངས་པས་དེ་དག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་དང་སྤང་
 བྱུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་མ་འདྲིས་ཤིང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བའི་ཅལ་ཅལ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་དང་རྟ་རྟ་མ་གཉིས་སྤྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་ལྷན་བཅུ་ལ་
 ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་བཅུ་ལ་མི་འཛོག་པ་ནི། མདོ་ལས། གང་མི་རྟག་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ལྷན་བཅུ་ལ་ལོ། །དང་། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་བཅུ་ལ་

མོ། །དང་། གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་ཉུག་བཟུལ་མོ། །ཞེས་སྟགས་མདོ་
མང་པོ་དང་འགལ་ཞིང་། སའི་དངོས་གཞིར། འབྱུར་བའི་ཉུག་བཟུལ་དང་ཉུག་
བཟུལ་གྱི་ཉུག་བཟུལ་གྱིས་བཟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཉུག་བཟུལ་གྱིས་
བཟུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་གཞུང་མང་པོ་ལས་ཉུག་བཟུལ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་
བཟུས་ཆད་ཆུ་མས་བཟུས་པས་ཁྲབ་པར་བཟུན་པ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་འདུ་བྱེད་གྱི་
ཉུག་བཟུལ་ནི་ཉུག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་དང་། ཉུག་བཟུལ་གཞན་གཉིས་གྱི་
ཅ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སྤྱེད་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། དབུ་མཛོད་གཉིས་
གྱི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་ཟག་བཅས་ལ་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཁྲབ་པ་མང་ཏུ་བསྐབས་པས་ན་སྐབས་
དང་པོའི་དེ་རང་ལྷགས་ནལ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་ལས་གསུངས་པ་དེ་གནོད་
བྱེད་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད་སྐབ་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ཞི། ཉུག་བཟུལ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་
ཡུང་བོ་གང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིག་ཆ་སྟགས་སྤྱི་ཉེར་ཡིན་གྱི་ཡུང་བོ་རྒྱད་གྱིས་བཟུས་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་
འཐད་རྒྱལ་འོག་ཏུ་ཉུག་བདེན་དང་ཉེར་ཡུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཉོན་པར་འབྱུར་བས་ཤེས་
ཤིང་། རྟེན་ལས་ཉུག་བདེན་ལ་ཉོན་བཅུད་གྱིས་བཟུས་པའི་མཆོན་གཞི་མང་ཡང་
ཉེར་ཡུང་བཞག་པ་ནི་ཟག་བཅས་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་
ཡིན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་གོ་ཆེད་ཡིན་པ་དཔེར་ན་བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་ཡོད་པ་
སྟགས་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་སྒྲུངས་པ་ལ་ཉམས་ཡིན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཆ་བ་སྟགས་སྤྱི་བདེ་ལུན་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་
འདུ་བྱེད་གྱི་ཉུག་བཟུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་གང་དང་བཟུན་ཡུལ་ཀྱན་བརྟུས་དང་
འགལ་ཉི། དེར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གང་རྒྱུང་ཉུག་བདེན་ཏུ་
གསུངས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ཉོན་མོངས་ལས་བྱུང་བར་རིགས་སྤྱི་གསར་བྱ་དག་
གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བརྟུས་སྤྱི་ཉུག་བདེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐབ་བྱེད་
གཉིས་བཞོད་པ་ལས་བདེ་ལུན་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་དེ་ཉུག་བདེན་མ་

ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ལ། སྒྲོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་ཆ་བའི་དབང་
 གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་ཞིང་ན་ཁྱུག་བདེན་མེད་པར་མི་
 འགྲུབ་ཞེ། མི་འབྱུགས་པའི་ཞིང་མདོར་མདོན་དགའི་ཞིང་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 དང་། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོར་དག་ཞིང་ན་ཁྱུག་བཟུལ་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱུབ་པ་
 འདུ་བྱེད་གྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་གཟིགས་གྱི་མདོར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱན་གཟིགས་གྱི་ཞིང་ན་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཟླ་ན་
 མི་དགོས་པར་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་རྒྱས་པ་ཞེས་རྗེས་ཀྱང་མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་བཀྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལ་མཐོང་སྲང་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱུབ་པ་ཀྱན་ལ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དག་ཞིང་ན་མས་ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲོན་བཅུད་གྱི་
 བཞོད་པ་སྐྱ་ཆོགས་པར་ཡོད་མོད། འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཞིང་མདོར། ཀྱན་དགའ་པོ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་མི་དགེ་བའི་མིང་ཡང་མེད་དོ། །རན་སོང་རན་འགྲོ་རྣམ་པར་
 རྒྱང་བའི་སྐྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཁྱུག་བཟུལ་གྱི་སྐྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཀྱན་དགའ་པོ། དེ་ན་
 ཁྱུག་བཟུལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བའི་སྐྱ་ཡང་མེད་ན་ཁྱུག་བཟུལ་
 དང་ཁྱུག་བཟུལ་གྱི་སྐྱ་ཡང་ལྟག་ལ་ཡོད། ཅས་གསུངས་པ་ནི་ཞིང་དེར་སྐྱེའི་རྒྱུད་ན་
 སྐྱེབ་པ་མདོན་གྱུར་པ་མེད་པའི་དོན་ནམ། ཉེན་བྱག་བཅས་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་རྟོགས་
 གྱིས་བརྟེན་པ་བྱག་བཅས་རྟོག་པས་སྐྱེབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་རིགས་ལས་མ་
 འདས་སོ། །དེས་ན་དག་ཞིང་ཁྱུག་བདེན་མེན་པ་དང་། དག་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་ལས་གྲུབ་
 པ་དང་། དག་ཞིང་གི་ཁྱུག་བདེན་མེད་ན་ཡང་། དག་ཞིང་ན་ཁྱུག་བདེན་ཡོད་ཆོག་
 ཞེ། དག་ཞིང་ན་ཁྱུག་བདེན་ཡོད་པས་དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་འགྱུར་དོགས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་ཡོད་ན་ཁྱུག་བདེན་དང་མ་དག་པ་ཡིན་མི་དགོས་
 པ་འཇམ་སྒྲིང་གི་འབྲས་གནས་བཞི་དང་བྱང་ལེམས་རིམ་ཕྱོད་གྱི་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་མ་དག་

པས་ཁྱབ་པ་དང་། དག་ཞིང་ན་ཡོད་པ་ལ་དག་པས་ཁྱབ་པར་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན།
 ལམ་ཐིན་དང་མེར་བྱེས་ཡིག་ཆར་བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཡང་
 ལྷག་བདེན་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པོད། གཤམ་སྤོང་དང་
 སར་མཐའ་དེ་དག་ལྷག་བདེན་ཏུ་གསུངས། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ལག་རྩིས་ལས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་བ་ཡིན་པས་གྲུབ། དུལ་ཁམས་
 མོགས་ལྷག་བདེན་དང་ཟག་བཅས་སྤྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་
 ཅམ་གྱིས་ལྷག་བདེན་དང་ཟག་བཅས་ལས་འདའ་རྒྱས་པའི་ཐལ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་འབབ་
 བོ། །འོད་སྤངས་ལེའུར་བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྷགས་དང་སྤན་གྱིས་བཅོམ་
 པའི་རྒྱག་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱད་སྟོང་དར་ལྷིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་
 ལ་བྱེད་ལས་མང་ཏུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མེམས་རྒྱད་མ་ཞི་བ་དང་། འཁོར་བར་
 འབྲམས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་བཅོམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷག་བཟུལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་
 བཅོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་བཟུལ་
 སྤྱོད་མི་དགོས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་ཡང་འཁོར་བའི་ཙ་བ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་
 སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱོད་བ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཁྱགས་མོགས་
 ལྷག་བདེན་མིན་པ་སར་མཐའ་དང་། བདེན་བཞིའི་མཐའ་དཔྱད། ཉ་རྒྱམ་མོགས་
 ལྷག་གསུངས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་གཞན་ཏུ་དེ་ལྷག་བདེན་ཏུ་གསུངས་ལ་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་འོག་
 ཏུ་འགོད་དོ། །དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྤྱོད་
 པའི་ལྷག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚེད་གཞི་སྒྲོན་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱམ་འགྲེལ་ལེ་
 དང་མཐའ་དཔྱད་ཏུ། མོངས་སྤྱ་ལ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 དེའི་མཆོད་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་སྒྲོན་ཏུ་འཕངས་ན་ཚེད་གཞི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ལན་
 མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། རྒྱན་ཁྱགས་དང་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་
 པའི་སྤྱ་གདུང་ཆོས་ཅན། མཆོད་ན་མན་ཡོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་བདེན་དང་སྤང་
 བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱར་བཟུང་ན་

ཉེས་པ་མེད་པར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར་དང་། དེང་སང་གི་སྐྱེ་འདྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན།
མཆོད་ན་མཆོད་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་མི་འབྱུང་པར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ཆོས་ཅན། སྤངས་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར་དང་། བ་མ་ཆོས་ཅན།
སྤང་རྒྱུ་བར་བཤམ། དེའི་ཕྱིར་སོགས་ཁྱབ་འགྲིག་མང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་བཏང་
དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་
དང་ལུས་ཉོན་གཅིག་གིས་བལྟས་པའི་བྱང་ལེམས་མཐོང་ལམ་པ་བླག་བཅས་སྐྱེ་བཤམ་བར་
མི་འབྱུར་བ་ནི། ལྷན་སྤྲེལ་དཔེ་གི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤམ་གྱི་ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་
བྱ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མཛོད་སྐྱེས་བྱ་ཉོན་པས་བླག་བཅས་གནས་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་མཐའ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཆི་ཡང་སྤྲེལ་སྐྱེ་འཆི་མི་བྱེད་པ་ལྷན་སྤྲེལ་ལྟར་དོན་བཤད་པ་མི་འབྱུང་དེ། ལུགས་
རིམ་དང་། གསལ་སྒྲིལ། ལྷན་སྤྲེལ་དཔེ་གི་ནམས་སྐྱེད་དེ་ལ་བྱང་འཕགས་ཐོབ་པ་
ལའང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག དེ་འདྲའི་བྱང་
འཕགས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་འཆི་བེད་པའི་ཞིབ་ཆ་འདོན་
ཁྲལ་བྱེད་པའང་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཅམ་ལའང་མི་གནས་ན་གཞན་སྒྲིལ་ཅི་དགོས།
ཀུན་བཏུས་རེད་ཀྱི་དང་དཔེ་གི་དུ་ཆོགས་སྤྱོད་སྒྲིལ་སྤང་དང་། སྤང་བཏུས་
པར་གསུངས་པ་དང་བཏུན་ལས་མཐའ་ཆོགས་སྤྱོད་བླག་བཅས་སྐྱེ་བཤད་པས་ལེམས་
ཅམ་ལུགས་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་བླག་བཅས་དང་། བླག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལྷག་བཤམ་བ་
དང་སྤང་བྱར་གྱི་ཐོད་གྱི་ཤིང་ན་བ་དག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅོ་འདྲི་བར་འདོད་ན་
མཐོ་ཆད་ལ་ཅོ་འདྲི་གྱིས་ཤིག དཔེ་གི་ལྟར་ན་ཆོགས་སྤྱོད་སྤང་བཏུས་བཏུས་ཀྱང་ངོ་
ཐོད་སྤང་བྱ་མིན་པར་གསལ་བས་ལྷན་ལུགས་སོགས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་བྱེད་དགོས་པ་
འདྲའོ། །དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་བླག་བཅས་མ་ཡིན་ཏེ། བླག་པ་ནི་ཉོན་
ཐོངས་པ་དང་། དེའི་ལག་རྗེས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཉོན་ཐོངས་པའི་བླག་བཅས་
སྐྱེ་ཁས་ལེན་པས་ལས་ཉོན་གྱི་ལག་རྗེས་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཉེར་རྩམ་འགྲེལ་བར་གསལ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལག་རྒྱུ་བཞག་པའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་རྟེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཐལ་འཁྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་ནའང་
 ཟག་བཅས་སྤྱའདོད་མོད། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་ཟག་བཅས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ལ་བྱ་
 དཀོས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཕུང་བའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་མ་བཟོ་བྱ་
 བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ཞི། འདི་ཉུར། མདོ་ལས། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཁྱག་བཟུལ་
 བ། །དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁྱག་བཟུལ་སོ། །དང་། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱག་
 བཟུལ་སོ། །དང་། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཁྱག་བཟུལ་སོ། །དང་། འཁོར་
 བ་ཁབ་གྱི་ཅེ་མོན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནི་མདོའི་ཆོག་བྱར་
 ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་མི་རྟག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཆད་ལ་མ་ཡིན་རྟེ། བསྐྱ་
 བ་ལ་བརྟེན། ཁྱག་བཟུལ་གྱིས་ས་པོན་འཛིན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་ལ་སྐྱགས་པའི་ཁྱག་
 བཟུལ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དང་། ཁྱག་བཟུལ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་
 འགྲེལ་བ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱན་ཅི་ལྷག་ཏུ་དམིགས་པའི་
 རྒྱན་ཏུ་རྒྱར་པའི་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱལ་
 གཅིག་དང་། ཡང་བསྐྱ་བ་ལ་བརྟེན། རང་གི་ངོ་པོ་མི་རྟག་པ་དེ་འཁྱུར་ནས་ཁྱག་
 བཟུལ་དངོས་སྤྱའདོན་པ་རྩམས་ཁྱག་བཟུལ་བར་བཤད་པའི་གསུང་རྒྱལ་གཅིག་དང་།
 ཀྱན་བརྟུས་ཉུར་ཁྱག་བཟུལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་སམ་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་དང་འགྲེལ་བའི་
 མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱག་བཟུལ་བར་གསུང་རྒྱལ་གཅིག་དང་། ཉེར་ཕུང་ལ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་གྱིས་བྱུང་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ལྟ་མའི་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཁྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་
 བཟུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་ནི་ཁྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་

ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། གནས་ངན་ལོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་
 བཟུལ་ལོ། །ཞེས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་།
 གསེར་སྒྲིང་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ཡིན་པས་ན་ཁྱུག་བཟུལ་བར་གསུངས་པ་
 དང་། སྤྲུལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཁྱུག་བདེན་ཁྱུག་བཟུལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་
 ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་
 བཟུལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ལམ་རིམ་དང་ཤེ་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ། ཞེས་དང་། དེས་ན་སྤང་བོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་ཅན་ཡིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོའི་དོན་ཤྲོག་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ཆབ་དང་
 ལམ་འབྲིད་དུ་ཡང་ཟག་བཅས་མི་ཉག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དམ་པ་དག་ཉོན་མོངས་སྒྲིག་ནས་འཕེལ་བའི་ས་བོན་ནི་
 ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་སྒྲིད་པའི་
 ཆོར་བ་བཅང་སྒྲུལ་སྒྲིག་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ལ་བཞག་ནས་ཁྱབ་ཚུལ་ཡང་སྤྲུ་
 ཆོགས་ཤིག་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཉམས་སྦྱང་ལ་དཔགས་པའི་མཆོན་གཞི་ཅམ་ལས་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ལ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱུང་རིགས་མང་བོ་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྒྲོགས་སྤྲུ་བའི་ཅ་ཅ་མོན་ཡུལ་རྫོང་གཅིད་ཀྱི་བྱས་
 དག་གི་དཔེར་འགྲོ་བ་དེ་ངལ་བསོས་ན་མཛེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱུག་བཟུལ་གསུམ་ཅི་
 རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁྱུག་བཟུལ་གྱི་ཁྱུག་བཟུལ་དང་འགྱུར་བའི་ཁྱུག་བཟུལ་འདུ་
 བྱེད་པ་དང་། འཇིག་བྱེད་ཀྱི་གཉོན་པོས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 ཀྱི་མི་ཉག་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཞན་དབང་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཁྱུག་བཟུལ་སྒྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དང་།
 ཟག་པ་རྒྱས་པའི་དམིགས་སྒྲིན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་དུ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་།
 མདོར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོད་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱུག་བཟུལ་ལོ།

ཞེས་ཞེ་ལ་བཅགས་ནས་ས་ཤེ་སྤགས་གསུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བརྟ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་
འདིར་ངེས་པ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་ལ་
དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

ཐུས་ཀྱི་ཅལ་འདྲོག་པ་ཁ་ཅིག ཟག་ལྷང་ལ་ཉེར་ལྷང་གིས་མ་བྱལ་ཉེ། རྩེ་གྱུན་
དང་ཕར་མཐར་ལྷག་བདེན་ལ་ཉེར་ལྷང་གིས་མ་བྱལ་པར་གསུངས་པའི་ཐུར་དང་།
ཉེར་ལྷང་ལ་རྒྱད་བཅུས་ཤིག་དགོས་པ་ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་ཏུ་མ་ལས་ཤེས་པའི་ཐུར་དང་།
ཉེར་ལྷང་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུའི་ལས་ཉོན་གྱིས་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པས་ན་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ལྷང་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཞེས་ཅལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱ་བ་རྣམས་
པར་འཛེར་རྟོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ་ཉེ། ཕར་མཐར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཏ་ས་བཟུང་བཞེད་པ་མཐར་ལྷག་མིན་པ་འོག་ཏུ་ལྟོན་ལ། རྩེ་གྱུན་ལས།
མ་དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ཉེར་ལྷང་འཛོག་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་སྒྲོད་བཅུད་གང་རུང་གིས་མ་བཅུས་པའི་ཉེར་ལྷང་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཡིག་
ཆར། མ་དག་པའི་སྒྲོད་ཐུར་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷང་ཅོ་ནང་གི་ལྷག་བདེན་ཏུ་བཤད་པ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཐུར། ཞེས་པའང་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འཇུག་རོ། །དེས་ན་ལྷག་བདེན་གྱི་
མཚན་གཞི་མང་ཡང་མིང་གི་ཉེང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་ཡོད་པས་ཉེར་ལྷང་ཞེས་མཚན་གཞིར་བབྱང་བའི་ཐུར་དང་། ལམ་རིམ་སྤགས་
སུ་ཉེར་ལྷང་ལ་རྒྱད་ཀྱིས་བཅུས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ནི་ངེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅུས་པ་གཞིར་
བཞག་དང་ངེས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལྷང་ཅོས་བབྱང་
བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །ཉེར་ལྷང་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུའི་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤང་བའི་ཆར་
བཟགས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རང་དང་དེའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱང་ཉེར་ལྷང་ཡིན་ཡང་
སྐབས་དེའི་ཉེ་བར་སྤང་བྱར་མི་འཛོག་པའི་ཐུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོ།
ཉེར་ལེན་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད། རྣམ་སྐྱོན་གྱི་ལྷང་ཅོ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཐུར་
དང་། སྐབས་འདིའི་ཉེར་ལྷང་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་བརྟོས་ཏེ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་

ཁྱེད་ན། མ་ཤེ་བཅུ་བ་དང་ཉེར་བདུན་པར་སྒྲུང་བྱ་དང་ལེན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་གསུངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། ། དེ་བས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱིས་
 ཁྱེད་པར་འདྲོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་མ་བཟད་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་
 འགྲེལ་སྐབས་མཛོད་ཙུ་ལས། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། ། ཕྱང་པོ་འང་དེ་
 དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། ། སྐྱག་བཟུལ་ཀྱན་འབྱུང་འཇིག་ཉེན་དང་། ། ལྟ་གནས་སྤྱིད་
 པའང་དེ་དག་ཡིན། ། དང་། དེའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྐྱ་ཟག་བཅས་སྐྱ་སྐྱར་
 པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མཐའ་དག་ཉེར་ཕྱང་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཞེས་
 བཏགས་མིང་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་
 རེ། དེ་ནི་བྱེ་སྐྱེའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད། དེ་
 མི་འཐད་དེ། གོང་མའི་ལྷགས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཉེན་མངས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་
 དང་མི་འཛོག་པའི་ཆོག་ཟིན་གཉིས་སྒྲུང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱ་བཤད་ཚུལ་དང་ཉེར་ཕྱང་ལ་
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་ལ་བྱུད་མེད་དེ། ལམ་མཚན་ལས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་
 བཏགས་པ་དང་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་མཛོད་འགྲེལ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལམ་བེན་ཚད་ལྡན་མང་པོར་ཉེར་ཕྱང་གི་དོན་མཛོད་ལྟར་ལས་བཤད་པ་བྱར་
 བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་བས་མཛོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱང་ལཱི་རབ་བྱེད་ལས་
 ཀྱང་མཛོད་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བདུས་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་
 མཛོད་དང་མི་མཐུན་པར་འདྲོད་མེད་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མིང་འབྲས་
 དང་འབྲས་མིང་རྒྱ་དང་སྟོགས་མིང་སྟོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་གིས་གོང་མའི་ལྷགས་ལ་རྒྱད་ཀྱིས་བཙུས་པ་རྣམས་
 ཉེར་ཕྱང་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ཉེར་ཕྱང་ཏུ་མི་འགྲུབ་པོ་སྟམ་ན། ཀྱན་བདུས་རེད་རྟེན་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ། དང་། ཉེ་བར་ལེན་
 པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་

བུ་ལོ། །ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཕྱང་དུ་བཤད་པ་དང་།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལུན་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤང་བུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚྭ་གས་
 མ་ལྷས་པར་བལྟས་ལ། ཞེས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་
 གསུམ་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྩལ་ཅུ་བའི་
 འབྲེལ་བ། སྒྲ་བའི་ཕྱང་ལྗེའི་རབ་བྱེད། ས་ཤེ། སྤྱབ་དཀོངས། རྒྱལ་སྤྱུ་མ་
 རྒྱམས་ལས་ཀྱང་ཟག་བཅས་དང་ཕྱག་བདེན་ཡིན་ཆད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བོར་འདུ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞོང་མའི་ལྷགས་ལ་ཕྱག་བདེན་གྱི་ཕྱང་བོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་
 བོ་བེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཟག་པ་ལྟེ་ཉོན་མོངས་ལས་ཕྱང་བའི་ཕྱང་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
 བཞིན་དུ། དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་གཙུག་པོ་འདོད་མེད་ལས་ཕྱང་
 བའི་ཕྱང་བོ་ཡིན་པས་ཕྱག་བདེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེར་ཕྱང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཆོས་པའི་ས་
 དང་ཡིད་གྱི་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བལྟ་བས་གྲུབ་པོ། །དེ་དག་དུ་ཟག་ཕྱང་གྱིར་བཤད་
 པ་ལ་རྒྱད་བལྟས་དམིགས་སྒྲེ་ནས་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན།
 མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་བོ་ལ་ཕྱག་བལྟལ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལྷན་གྱི་
 ཉེར་ཕྱང་ལའང་རྒྱད་བལྟས་གྱིས་བྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱག་བལྟལ་
 ལའང་རྒྱད་བལྟས་གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ་ལ། །མདོར་ན་རྒྱད་གྱིས་མ་བལྟས་པའི་ཟག་
 བཅས་རྒྱམས་ཀྱང་ཉེར་ཕྱང་དུ་ཁས་སྤངས་ན་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྤྱུ་དང་རྩེ་ཡབ་སྤྱུ་གྱི་
 དཀོངས་པ་མ་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་སྒྲེ་བ་ལ་མན་ཆེ་བར་སྤང་གི་ནགས་གྱི་
 རྒྱུས་མི་ལ་འབྱུ་བའི་ངང་རྒྱལ་འདི་བཟང་བའི་རྒྱམ་ཐར་དུ་མི་སྤང་བས་རང་མལ་དུ་
 བདེ་བར་ཉལ་ན་བལྟན་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱུར་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བོ་ལ་
 རོག་རྟོག་བསལ་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པའོ། །མི་ཤེས་ཤེས་རྒྱུ་ལ་བ་བརྟོལ་སྒྲེ་བ་ཁ་ཅིག་
 འཁོར་བ་ལ་རྒྱད་གྱིས་བལྟས་པའི་ཟག་བཅས་གྱིས་བྱབ་ལྟེ། རྒྱམ་འབྲེལ་ལས། ཕྱག་
 བལྟལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕྱང་བོ། །དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་གཉིས་ནི། ནས། ཕྱང་བོ་ཉོང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ནི་བཅེངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།

ཞེས་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་བའི་ཕྱང་བོ་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ། ཞེས་འཁོར་བ་ལ་ཉེར་ཕྱང་གིས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་
 བོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལེན་པའི་རྒྱན་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཉེར་ཕྱང་གི་རྒྱན་ལ་
 འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡར་མཐའ་ལས། རྣང་གི་རྒྱག་བདེན་དང་འཁོར་བ་
 རོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཐང་བདེན་བཞི་ལས་རྒྱག་བདེན་ལ་འཁོར་བས་
 བྱབ་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དུགས་ལམ་འབྱུལ་ལྡེ་ལས། དམ་
 བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 རབ་བྱུང་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིང་གི་མེ་ཁོང་སྟགས་སྒྲུབ་བྱང་གི་སྒྲུབ་
 མ་དུ་མའི་གསུང་བཤད་དང་བརྒྱན་ཏེ་ལམ་འབྲིད་དུ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་ལྗས་
 ཁོངས་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱག་བཟུལ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བའི་གནས་ཞེས་
 པའི་ཆོག་དེས་ལ་འབྲུལ་ནས་འཁོར་བ་བྱ་བ་ལྟ་མའི་གནས་དང་དཔྱུལ་བའི་གནས་
 སྟགས་ལྗས་ལམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་མི་རུང་གྱེ། ཞེས་སྟགས་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཉེར་ཕྱང་
 དང་དེ་ཡང་རྒྱན་བཟུས་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱང་དོན་མ་གོ་བའི་
 ཁར་དུགས་པའི་དབང་རྒྱག་གིས་ཀྱང་མི་འཛོན་པའི་དུགས་པ་ལ་མཚན་པ་འཕངས་པ་
 སྐད་དུ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱད་ལ་འཁོར་བ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱད་འཁོར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། རྒྱད་ལེན་པ་བོ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྒྱད་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། རྩ་འབྱུལ་ཅམ་གྱིས་འདའ་རྩས་
 པར་ཐལ། རྒྱད་ལ་མ་དག་པའི་རྒྱད་ཀྱང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོག་
 རྩས་པར་ཐལ། རྒྱད་ལ་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུགས་པ་སྒྲུབ་པའི་
 ཀྱང་འབྲེན་པའི་ཐ་གུ་ནག་པོ་སྒྲུལ་སྒྲིལ་དུ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་ཤེད་མ་
 རྩེ་བའི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་བས་བཞད་གད་དང་སྒྲིང་རྗེའི་ལྗས་དུ་འཛོག་འོས་ན་ཡང་ཅུང་
 ཟད་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཕྱང་དེ་གཞོད་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

འདིན་ལྷགས་ཀྱིས་སྒྲོགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཞིག་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ཟིན་ཏེ།
 དེའི་དོན་རིགས་མཛོད་ལས། ཏུ་ཁ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འཁོར་བ་ཆོས་སྤྱི་
 ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལྡེའི་རྒྱན་ནོ། །ལྷན་སྤྱན་བསྐལ་བདེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྒྱེ་
 འཇིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལྡེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ལྷང་དེ་ཁྱོད་ལ་གཉེན་མ་ཡིན་གྱི་དགའ་སྤང་ངོ་། །སྤྱི་མཆོག་གཉིས་གྱི་
 རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུགས། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ལྷག་བསྐལ་བདེན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཏུ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་བཞོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ཉགས་ཆོས་དོན་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་སྒྲུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །རྒྱུ་
 ཆེན་ལས། གཞུང་འདི་ལ་ལྷག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་སྤྱབ་པ། ཞེས་ས་
 བཅད་བཞོད་པས་ལྷག་བདེན་གྱི་མཆོན་གཞི་ལ་ལྷག་བདེན་ལས་ཁྱབ་རྒྱུང་བ་ཞིག་དགོས་
 སྟུམ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཉེར་སྤང་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་མཆོན་གཞིར་མི་
 རུང་བར་ཐལ། འཁོར་བ་ལས་ཁྱབ་རྒྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱབ་སྟེ།
 ཉེར་སྤང་དང་ནང་གི་ལྷག་བདེན་དོན་གཅིག་པ་གང་། ནང་གི་ལྷག་བདེན་དང་
 འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱིས་སྤྱབ་
 བོ། །ཅ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་རིགས་སྤྱི་
 ཞིག་གིས་རྟེན། དེས་ན་ལྷང་དེ་ཟག་བཅས་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་པའི་སྤྱབ་བྱེད་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་རྒྱངས་པ་ཡ་ཆ། ལམ་རིམ་གྱི་ལྷང་སྒྲུ་མའི་དོན་རེ་ཞིག་
 བཞག་ལ། ཁྱོད་རང་ལ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱེ་གནས་བཞི་བོ་གང་
 རུང་ཏུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་རྒྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །བྱང་
 འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ཅན། རིགས་རྒྱག་གང་རུང་ཏུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུར་བར་

ཐལ། འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། དེ་ཀྱན་འབྱུང་དང་ཀྱན་འབྱུང་ལ་
ནང་གི་ཕྱག་བདེན་དང་། དེ་ལ་འཁོར་བས་རྩལ་པ་རེ་རེ་ནས་སྐབས་དང་མའི་མཐའ་
དཔྱད་གིས་བྱུང་བོ། །ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཉེ། ཉེར་ཕྱང་དང་
ཕྱག་བདེན་དོན་གཅིག་ཏུ་ཐར་བསྐབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལུང་གཉིས་པ་དེ་
ཡང་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་སོང་ངོ་། །སྒྲིག་ཆེན་ལས། ཉེར་ཕྱང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལེན་
པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ནུས་ལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུང་བུ་དང་ལེན་པ་བོ་
ཡོད་པར་འབྲུལ་མི་རུང་བ་འདྲིན་འབྱར་གྱི་ལུང་ནམས་གིས་ཤེས་ལ། ཡིག་ཆ་ལས་
གསུངས་པ་ནམས་ཁས་ལེན་དཀའ་ཉེ། ཐུང་འདས་གྱི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་ཕྱག་བཅས་
ཕྱག་མེད་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་རྩལ་པ་གང་ཞིག་བདེན་
བཞིན་ཐད་ཏུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཕྱག་བདེན་གྱིས་རྩལ་པ་དང་། ནང་གི་ཕྱག་བདེན་དང་
འཁོར་བ་དོན་གཅིག་པ་དང་། འཁོར་བ་འམ་ནང་གི་ཕྱག་བདེན་ཡིན་ན་ཕྱག་མེད་
པའི་རྒྱན་ན་མེད་པས་རྩལ་པར་བཤད་པ་སྐགས་གོང་འོག་ནམས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ངོ་། །འགལ་འདུ་དེ་སྤོང་འདོད་ནས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་དང་ཆེན་ཀྱུ་ཙུག་ལུ་སྐགས་
གིས་ཕྱག་ཀྱན་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་ནང་གི་ཕྱག་བདེན་དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་
པའང་ཡིག་ཆའི་བདེན་བཞིན་བདག་འཛིན་ཅོད་གཞིར་བབྱང་ཉེ་ཀྱན་འབྱུང་ཉེར་ནས་
བསྐབས་པ་ལ་མ་བཟགས་པའི་སྒྲིན་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་ཆས་ཕྱོགས་མནན་ནས་བདེན་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་
བ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཕྱག་བདེན་ཏུ་འདོད་པ་དང་ཕྱག་བདེན་ལ་འཁོར་བས་
རྩལ་པར་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གིས་བཞེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱགས་སུ་མཛད་ནས་ཀྱན་
བདུས་གྱི་ལུང་དོན་ཀྱན་ཉོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲེ་བའི་ཀྱན་ཉོན་ལ་དགོངས་པར་
གསུངས་པ་ནི་སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆ་གསར་བའི་ཕྱགས་ཞེན་ངོམ་པར་མཛད་པ་ཅམ་ལས་དེའི་
ཐད་གྱི་ཆ་འབྲེལ་ཀྱན་འབྱེད་དགོས་པར་ཐུང་ཉེ། ཀྱན་བདུས་ལས། ཕྱག་བཏུལ་

བདེན་པ་གང་ཞིན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་
 ལས་དང་ཉན་མངས་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་དང་ཉན་མངས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་
 དག་གི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་མ། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་
 ལྟར་བ། དེད་ཀྱི་ཀྱང་དེད་ཀྱི་སྒོ་མ་རིམ་དང་པོ་རྣམས་སྤྱོད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིག་ཆ་སྒྱུར་བའི་ཁྲལ་མཛད་ཀྱང་སྒྱུར་བའི་ལྷང་གཅིག་ཀྱང་མ་
 རྟེན་པ་དང་བསྒྱུར་བྱ་སྒྱུར་བྱེད་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་ཆོགས་ལས་མ་འདས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 ཁམས་གསུམ་དང་། འཁྱོ་བ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་སྟགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའང་
 བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡན་གར་བ་སྟོན་རྒྱལ་མེད་པས་གང་ཟག་རྣམས་བྱུང་
 གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ཉན་ལྷག་བདེན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་
 རྣམས་ལྷག་བདེན་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པར་གསུངས་པའང་དཀྱུགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་བྱུང་ཆོས་ཡི་ཤེས་དང་། ཉན་མངས་དང་ལམ་བདེན་རྣམས་མཐུན་སྟགས་
 སྟོན་པ་ནའང་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡན་གར་བ་སྟོན་རྒྱལ་མེད་པས། ཡི་ཤེས་
 གང་ཞིན། གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 རྣམས་མཐུན་གང་ཞིན། སངས་འཕགས་དང་། ཀྱན་མཐུན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་དགོས་པར་བཤལ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལམ་འཕྱལ་ལྟེ་ལྷང་དེ་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་པ་ཡང་འགྲུབ་པོ། །བྱུང་འཁོར་བ་ཡིན་ན་བྱུང་ལ་འཁོར་བ་པོ་ཡོད་པས་
 བྱུང་ན། བྱུང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱིད་ཆོས་ཅན། དེར་བཤལ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་ལྟེ། ནང་གི་ལྷག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡིག་
 ཆོས་གྲུབ་པོ། །ཡང་། ལྷག་མེད་དག་བཅོམ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན།
 དེར་བཤལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་ལྟེ། བྱུང་ཡོད་པ་གང་།
 ཡོད་ན་ནང་གི་ལྷག་བདེན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། བྱུང་འདས་
 མཐའ་དཔྱུད་ལས། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉན་མོས་དག་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་

འཕེན་བྱེད་གི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་། དག་ཞིང་
བའི་རྒྱུད་གི་ཆགས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱབ་པ་
ཁས། དེ་ཡོད་པ་མདོ་ཁྱེད་གིས་གྲུབ་ལ་ནང་གི་རྩལ་བདེན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་
རོ། །ཁྱོད་འཁོར་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལེན་པ་བོ་ཡོད་པས་བྱབ་ན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་ལྟེ། ནང་གི་རྩལ་
བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲངས་པའི་དོན་ལས་ཉོན་གྱིས་ཉིང་
མཆམས་སྒྱར་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལམ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །མ་དག་པའི་སྒྲོད་
འཁོར་བར་ཁས་སྒྲངས་ན་དེ་ལས་རྩ་འབྱུལ་ཅམ་གྱིས་འདའ་རུས་པའི་ཐལ་བ་འབྱུང་
བར་སྒྲ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། འདྲ་བྱེད་གི་རྩལ་བཟུལ་ཆོས་ཅན།
རྩ་འབྱུལ་ཅམ་གྱིས་འདའ་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲོད་ཀྱང་འཛིག་པའི་
བྱིར། བྱབ་པ་འགྲིགས། ཟག་བཅས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། བྱབ་
པ་འགྲིགས། ཉགས་རེ་རེ་ནས་ཁྱོད་རང་གིས་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གཙུག་
རིམ་གཉིས་གྱིས་མ་དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་སྒྲིང་རྩལ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་ལས་དང་
བདག་གིར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བས་དེ་སྒྲངས་པར་འཛིག་རྩལ་སྒྲིལ་མ་ཤེས་པས་ལན་ཏེ་
ཁྱོད་ལ་དེ་མཐོང་བའི་མིག་ཡོད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ལ། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན།
མེ་ལ་སྒྲིག་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་གི་ལྷས་ཀྱང་འཛིག་པའི་བྱིར།
ཉགས་བྱབ་རེ་རེ་ནས་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ལ་མོང་བ་དེ་འདྲ་སྒྲིལ་པས་མི་ལང་ལྟེ། མི་
གཙང་བའི་ཕྱང་བོ་སྒྲ་ཞིག་གིས་ད་ཀྱགས་པར་འདོད།

ད་ནི་ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་བྱེད་
འགའ་ཞིག་དགོད་པར་བྱ་ཡི་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག འཁོར་བ་ལ་རྒྱུད་བརྩམས་གྱིས་བྱབ་
པ་དང་། དེ་ལ་རྩལ་ཀྱན་གཉིས་སྒྲ་བྱེད་པའི་རྩལ་བདེན་གྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གི་ཕྱང་བོ་འཁོར་བ་ལ་འཛིག་པ་གང་། འཁོར་བ་ལ་ཉེན་
འབྱེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ཀྱན་ཉོན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་འཛིག འཁོར་བ་ལ་མ་

དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། སྒྲིད་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་སོ་སོ་ནས་འཁོར་
བར་འཇོག འཁོར་བ་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཀྱི་ཡོད། ཉེན་མངས་པའི་ཟག་ཕྱད་
དང་འཁོར་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། འཁོར་བའི་དོན་གང་ལ་འཁོར་བ་དང་གང་ཞིག་
འཁོར་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་བྱ་དགོས། མདོར་ན་ཕྱག་ཀྱན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱད་ནས་འོངས་པའི་རྒྱན་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་གྲུབ་
ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱག་བཟུལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕྱད་པོ། །ཞེས་པ་ཙམ་འགྲེལ་གྱིས་
ཉེར་ཕྱད་ལ་ཉེ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕྱད་པོ་ལྟ་བུ་པར་གསུངས་པ་དང་། བཞེས་སྤྱངས་
འགྲེལ་བར། འཁོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱད་པོ་ལྟའི་ངོ་བོ་ཉིད། དང་། སྤུབ་
དགོངས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱད་པོ་ལྟའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྒྲིད་པ། དང་། ལམ་
རིམ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱད་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ། དང་། རིགས་པ་
དྲུག་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བར། ཕྱད་པོ་ལྟའི་དངོས་པོ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲུགས་མཐའ་
ལས་ཤིང་། ཉེར་ཕྱད་ལ་རྒྱད་བཅུས་དང་ཕྱག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་བདེན་གྱིས་མ་ཁྲབ་
པ་ལྟར་བཟུབས་ཐིག་ལྟར་རོ། །རྟེན་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ཕྱད་འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་ཡོད་པས་
རྒྱད་གྱིས་བཅུས་པར་གྲུབ་པོ་སྟུང་ན། བདེན་བཞིན་མདོར། འདི་ནི་ཕྱག་བཟུལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །སྒྲུགས་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེ་ཆོག་སྤྱར་བ་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཟག་བཅས་གྱི་ཕྱད་པོ་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
ངེས་པ་ན། སྒྲུགས་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་བདེན་དང་ཟག་བཅས་གྱི་ངོས་འཛིན་
སྐབས་མང་པོར་ཉེ་ཆོག་འབྱུང་བས་ན་ཕྱག་བདེན་དང་ཟག་བཅས་ལ་རྒྱད་གྱིས་བཅུས་
པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་འདི་ཞེས་སྐབས་མང་པོར་གཞུང་ཆེ་
བ་དག་ལས་འབྱུང་བས་འཁོར་བའི་གནས་ཀྱང་རྒྱད་བཅུས་གྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་དང་།
འཁོར་བ་ལ་ཕྱག་ཀྱན་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱག་བདེན་གྱིས་ཁྲབ་ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ཕྱད་
ལ་འང་དེས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཡང་རིགས་དྲུག་གང་ཅུང་གི་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་ཕྱད་
པོས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲིད་གྱིས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་དང་ཁྲུངས་གཉིས་

ཀར་བཟུང་བའི་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་ཏེ། ནང་གི་ལྷག་བདེན་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཕུང་དང་
 འཁོར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
 ལྟ་ཡང་ལྷག་བསྐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཉེར་ཕུང་ལའང་ནང་གི་ལྷག་བདེན་དང་
 ལྷག་ཀྱན་གཉིས་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་བདེན་གྱིས་ཐུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤ་
 ར་བའི་ལམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིམ་རིམ་བར་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅས་མི་རྣམས་ཅིང་ལས་ཉོན་
 གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་དང་། ཉེར་ཕུང་གསུམ་དོན་
 གཅིག་རྒྱ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཟག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དང་།
 མཛོད་ཐར་གསལ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ། སྤྱི་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉེར་ཕུང་ལྟ་ག་
 འཁོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཞེ། དཀོན་མཆོག་གྲིན་ལས།
 སྤྱི་མཐོང་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པས་སྤྲངས་པ། འཁོར་བ་ལ་སྒྲིགས་པ།
 སྒྲིགས་དང་། རིན་ཐེང་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །སྒྲིགས་དང་།
 རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་བའི་ཆོག་ལེ་ལས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། །སྒྲིགས་
 དང་། རྩོམ་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྒྲུ་ལས། སྒྲིགས་དག་སྐྱམས་ཤིག་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས། །སྒྲིགས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། འཁོར་བའི་རྒྱལ་མ་ཤེས་པར། ན་ལོ།
 སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཁོར་ཏེ། ཞེས་སྒྲིགས་སྤྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་དང་ཀྱན་ཉོན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་འཁོར་བར་གསུངས་པ་གང་། དེ་འཁོར་
 བར་གསུངས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་དེས་ཐུབ་པ་གཅོད་དགོས་པ་གྲུབ་འབྱུར་གྱི་ལྷང་རིགས་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་གསུམ་པ་གྲུབ་ཞེ། གཞུགས་སྤྱིང་ལ་གདམས་པ་ལས།
 སྤྱིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་མི་རྣམས་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་
 འཁོར་བ་ལ་སྤྱིད་བརྒྱད་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་དང་། རྣམས་བརྒྱ་བར་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་བའི་ལེའུ་ལས་ཉེར་ཕུང་ལ་

སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་དང་། གཞི་བཟུ་བར་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་འཁོར་བར་གསུངས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ལུས་ཁྱད་ཚེ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལ་རྒྱད་བཅུས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་བཟུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བཟུ་བའི། མགལ་མེ་འཁོར་ལ་ལྷུལ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་བད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གིས་འཕངས་པ་ལས་ཀྱི་རྩེན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོད་དང་བཅས་པ། ནས། འཁོར་བ་མགལ་མེ་འཁོར་ལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དང་། དར་རྒྱུ་ལས། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟངས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པ་དཔེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་། གཞིན་རྒྱ་མ་བདུན་གྱི་ཉོགས་བརྗོད་ལས། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་རྒྱ་ནང་སང་བའི་རྒྱ་བའི་གཞུགས་བཞིན་གཡོ་བ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་ལས་རིམ་ལས། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྒྱང་གིས་བསྒྲོད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་སྒྲོད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲོད་པར་འཇིག་པའི་མི་ཉག་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ། དང་། ཐོག་མར་སྒྲོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་དགོས་པས། དང་། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱམ་ལས། སྲིད་པའི་སྒྲོད་བཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་བཞེན་པའི་ནལ་འཕྱར་འདི་དང་འདིས་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་ཡོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་སངས་ཡེས། གནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདིར། །དང་། པཌ་ཆེན་གྱིས། གནས་འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་འདིར། །དང་། ཡབ་རྗེས། གནས་འཁོར་བ་རུ་མཐོང་མན་འཕྱར་ལྷགས་དང་། །ཞེས་གནས་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཇོག་པ་ཤེས་རྒྱས་པ་དང་། གཡུ་རྗོག་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་། གནས་ཁམས་གསུམ་མམ་རིགས་དྲུག་གམ་སྒྲེ་

གནས་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བ། ཞེས་མ་དག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉགས་བཞི་བ་ཟུབ་ཅེ། སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
 རྣམས་འདྲ་བ་གང་ཞིག དེ་ལ་འདྲོད་གཟུགས་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤང་རི་ཐང་བས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་
 སྐྱག་བསྐྱལ་འདི་ལ་བསམས་ན་ངོ་གདོང་ལ་དཀར་པོ་ཡོད་པ་འདུག་གེ དང་། ལམ་
 རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར། ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲོད་ཁམས་ལ་སྟགས་པ་གསུམ།
 དང་། ཡབ་རྒྱུས། གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་རུ་འཁོར། །དང་། གཡུ་
 རྩོག་པས། གནས་སྲིད་གསུམ་འཁོར་བ། དང་། རྒྱལ་མཚན་བདུན་པས།
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་གྲགས་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་སྟག་ཞི། །དང་། སྤྲ་མཚན་
 སྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་ལས། སྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་
 རུ་སྒྲིལ་གྱང་། ཞེས་ཁམས་དང་སྲིད་གསུམ་འཁོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་ལས། ཁམས་གསུམ་རྩ་དང་མི་རྒྱུ་
 རྟོན། །དང་། དེའི་ལྷན་ར། ཁམས་གསུམ་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་།
 མི་རྩ་བ་ཕྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་
 གསུངས་པ་གཞུང་དེ་དག་རུ་ལྟོས་ཤིག ཉགས་ལྔ་བ་ཟུབ་ཅེ། འདས་ཆེན་ལས།
 སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལོ། དང་། དུན་ཉི་ལས། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དཔུལ་མེས་
 ཉམས། །དང་། བསྟན་རིམ་ལས། སྤང་པོ་ལྔ་སྟགས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་ནི།
 དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལས། འགྲོ་བས་སྤེན་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་ལྔ་འམ་རྒྱལ། དང་།
 གཞོན་རུ་རྒྱལ་མཚན་གིས། དེ་ལ་འཁོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ཀ་ཡིན་ལ། རན་སྤང་
 དག་ལ་ཅང་ཆེ་ཅེ། ལྟ་མི་ཐོབ་གྱང་དེ་ལ་ཡང་སྟགས་མེད་དེ། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉགས་རྒྱག་པ་ཟུབ་ཅེ། མངོན་པའི་མདོ་ལས།
 གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། སྟགས་དང་། མཛོད་ཙ་འགྲེལ་གྱུན་རུ། ཟག་
 བཅས་དང་། ཉེར་སྤང་། འཐབ་བཅས། སྐྱག་བསྐྱལ་བ། སྐྱག་བསྐྱལ་གྱུན་

འབུང་བའི་བྱས་པ་ཅན་དང་། འཇིག་ཉིན་དང་། ལྷ་གནས་དང་། སྤྱིད་པ་རྣམས་
 རོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་བྱད་པར་ཡང་མེད་དེ། ཉེར་ཕྱང་
 ལ་འཁོར་བས་བྱབ་པར་གྲུབ་མཐའ་ཤོང་འོག་ཀྱན་གྱིས་བཞེད་པས་ཟག་བཅས་ལ་ཉེར་
 ཕྱང་གིས་བྱབ་པ་བསྐྱབས་ཐིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་དཀོངས་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་
 པའི་ཅ་བ་ཅན་ནི་འཁོར་བའོ། ། ཞེས་མ་རིག་པའི་ཅ་བ་ལས་ཕྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིད་འབྲུག་དར་རྒྱུ་ལས། ལས་ཉོན་གྱི་དཔང་
 གིས་གྲུབ་པ་རྣམས་འཁོར་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ཞེས་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་
 བཅས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་དབུ་མ་བས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉགས་བདུན་པ་
 གྲུབ་མེ། ཕྱད་པ་ལས། རྒྱུང་གི་འཁོར་ལ་ལྷ་བྱའི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་འབྲུམས། །
 དང་། དཀོན་མཆོག་གྲིན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་བཤལ་གྱི་ཕྱང་བཅའ་ཅན་པོ་འབའ་ཞིག་
 པོ་དེ་ཙྏ་རྒྱན་རྒྱད་མའི་འཁོར་ལ་ལྷ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་ལྷ་ལྟར་རྒྱན་དུ་འབྱུར་རོ། །
 དང་། །འདས་ཆེན་ལས། ལྷག་བཤལ་མ་མེད་མཐའ་མེད་དེ། །འཁོར་བ་འཁོར་བ་
 རྒྱན་མི་འཆད། །དང་། ལྷ་གྲུབ་གྱིས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །
 ཐོགས་དང་། སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལ་དེ་ཉིད་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། དང་།
 སྒོབ་ཕྱིངས་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་ཉག་ཏུ་འཁོར་སྐྱར་པའི། །དང་།
 དེའི་འབྲེལ་བར། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་འཁོར་ལ་མེ། འཁོར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དང་། རྩ་བོས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆ་གསུམ་ཙྏ་རྒྱུ་ལྷུ་ལ། །ནང་གི་
 ཉོན་འབྲེལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །དང་། ལམ་རིམ་ལས། འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དང་། སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལ་རྒྱན་འཆད་མེད་པར་འཁོར་ཉི།
 དང་། རིན་ཐོང་དར་རྒྱུ་ལས། སྤྱིད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེད་འཁོར་ལ་ལྷ་བྱ་
 ལན་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འབྱུར་རོ། །དང་། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 དང་བོ་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལ་བཞེན་ནས་རི་ལྟར་
 འཁོར་བའི་རྒྱལ། ཞེས་འཁོར་བའི་རོན་འཁོར་བ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་རྟིག་ལས། འདུ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་
 རས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་འཁོར་ལོ། ནང་།
 འབྲས་བུའི་འབྲུང་བ་སྟེ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱུའི་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་གཉིས་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་
 འབྲུང་བའི་རྒྱན་དེ་སྤྲིད་པ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། སྤྲིད་རྟིག་ལས། སྟེ་
 འཆིའི་རྒྱན་གྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བ། ནང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། ཁམས་གསུམ་
 ཏུ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་སྟེ་འཆི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་བརྒྱད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དང་། མཆིམས་མཛོད་རྒྱང་བ་ལས། སྤྲིད་པར་སྟེ་འཆི་བརྒྱད་དེ་འཁོར་
 བས་ན་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ནང་། ཐར་གསལ་ལས། སྤྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཆི་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། ནང་། མཐའ་དཔྱད་ལས།
 སྤྲིད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་བཟུལ་དང་ཀུན་འབྲུང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་
 རྟར་སྟེ་ནང་གི་བྱག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་རྟག་
 བཟུལ་གསུམ་པན་རྒྱན་རྒྱ་འབྲས་སྟེ་རྒྱར་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ནི་འཁོར་བ་
 དང་འཁོར་བར་འབྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་རྟག་ཀུན་གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་བརྒྱད་པ་གྱི་ཅམ་མིན་པར་དེའི་མཆོད་གཞིར་སྟེ་ནང་གི་རྟག་བདེན་ཀུན་འོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཐུབ་པའི་ཆ་ཏུ་མ་ལྡན་པ་ལ་རྒྱན་གྱི་དོན་ཡོད་པས་རྟག་བདེན་ཡིན་
 བ་རྒྱ་འབྲས་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཏུ་མ་ལྡན་པས་མཁྱེན་ཀྱང་རྟག་ཀུན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་སྟེ་འཆི་ཞེས་པའི་འཆི་བ་
 ནི་སྟོག་དབང་འགགས་པའི་འཆི་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་པ་ལའང་གོ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཞིག་འཁོར་བ་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་མོད། བྱེ་བྲག་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་བརྒྱམས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་
 དོན་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་རིམ་ལས། དེ་
 ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ནི། རས། བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་
 པས་བཞུན་ལ། དེ་ཡང་དྲན་ཏེ་ལས། གང་ཏུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་པ། །དེར་ནི་ལས་

གྱིས་འཕེན་པར་བྱེད། །གནས་གསུམ་དུ་ནི་ལས་གྱིས་འཕངས། །འཁོར་ལ་བཞིན་དུ་
 རྟག་དུ་འབྱམས། །དང་། ལས་གྱི་དྲ་བ་དག་གིས་སྒྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྒྲོ་
 རྒྱན་རྒྱད་མོ་ལྟར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རུད་འགྲོ་དང་། མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་འབྱམ་མོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཆོས་ཁྱེས་པ་ལས། གྱིས་པས་
 བདག་དང་བདག་གིར་འདིར་བརྟགས་ནས། །སྒྲོན་པོ་སྤྱད་པས་གཟིར་བ་འདིར་སྤངས་
 རྟེ། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ལྷག་བསྐལ་གྱིས་དོན་ཞི་བ་འཛོལ་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་ཁྱེས་སྤྱངས་ཡིག་ ལྷ་རན་བསལ་བ། རྒྱ་
 བར་སྤྱངས་པ། བསྟན་རིམ་སྟགས་ལས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྐལ་བ་ཡིན་
 ལ། རུད་པར་དུ་འབྱུག་པའི། དང་བོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ལྷུར་ཅིང་། །ཞེས་
 པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། འདི་ནི་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གང་འཁོར་བ་དང་། ལས་
 དང་ཉོན་སྤངས་པའི་སྟགས་གྱིས་གང་གིས་འཁོར་བ་དང་། འཁོར་བའི་ཁྱོད་པ་སྟགས་
 གྱིས་གང་ལ་འཁོར་བ་དང་། བར་མེད་པར་འབྱུན་པ་སྟགས་གྱིས་འཁོར་བའི་དོན་
 བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་གྱིས་གང་འཁོར་བ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་
 ལས་དང་ཉོན་སྤངས་པ་གཉིས་ནི། སྟགས་གྱིས་གང་གིས་འཁོར་བ་དང་། རུང་བོ་
 ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་པས་འཁོར་བའི་དོན་བསྟན་
 པས་ཁམས་གསུམ་སྟགས་འཁོར་བ་ལ་འཇོག་པ་དང་། གང་ཟག་འཁོར་བ་དེ་དག་ལ་
 འཁོར་བའི་དོན་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ལ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དོ་བ་
 འགྲོ་བར་མི་གཏོགས་ཀྱང་རིགས་རྒྱག་སོ་སོར་འདུ་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱིར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་དང་། འཁོར་བ་བ་འཁོར་བ་
 ལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་མོད། དེང་སང་འཁོར་བ་ལ་ཉིར་ལུང་
 བཞག་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཁོར་རྒྱལ་བཤད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་ལ་ཕྱི་མ་
 བཤད་པ་ནི་རྒྱགས་རེའི་མིག་ཅན་དང་སྐབས་དོན་སྟོར་བའི་རྒྱན་ཆེའོ། །གང་ཟག་
 འཁོར་བ་ལ་བཅིངས་པའི་དོན་རིགས་རྒྱག་སྟགས་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ཡིན་

ཡང་སྒྱུར་བཅིངས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི། འཆིང་དང་
 བཅིངས་དང་ཐབས་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་། རྣམ་
 བཤད་སྒྲིང་ཐོ་རྒྱན་དང་། ཐར་གསལ་གཉིས་ཀར། འཁོར་བ་ཡང་རྒྱ་འཆིང་བྱེད་
 གུན་འབྲུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཅིངས་པ་ལྷག་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སྟེ་
 དེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྲིད་སྲིད་དང་བདེ་
 ལུན་སོ་སྟེ་རྒྱད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཟུལ་བར་ཐལ། སྲིད་ཀྱི་རྒྱད་ན་ལྷག་བཟུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་མངས་པར་ཐལ། སྲིད་ཀྱི་རྒྱད་ན་ཉན་མངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ལ་ལྷག་བཟུལ་གུན་འབྲུང་བར་ཐལ། སྲིད་ཀྱི་རྒྱད་ན་གུན་འབྲུང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་བ་ཡིན་མིན་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྒྲུར་མ་སྒྲུར་
 གྱི་སྒྲིན་ནས་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱད་ན་འཁོར་བ་ཡོད་མེད་གྱིས་མི་འཛིག་པ་བཤེའི་དགེ་
 འདུན་ཉི་ཤུ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ལོག་ཏོག་
 གི་དྲ་བ་མིང་ཅམ་དུ་བྱས་པའི་གཏམ་སོ། །ཁ་ཅིག ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པས་འཁོར་
 བ་མ་ལྟས་པ་མ་སྤངས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དག་བཅོམ་པ་ལ་སྒྲིན་སོ་སྟེའི་དུས་སྟེ་
 བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཟང་ལས་འདས་པ་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར་དོན་གསང་།
 རྣམ་འབྲེལ། གསེར་ཕྱིང་། ཉན་འབྲེལ་ཙམ་འཕྲ། ཉན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ན་གུན་འབྲུང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
 འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་མར་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པའི་ཉན་མངས་མ་ལྟས་པ་སྤངས་ཀྱང་
 གུན་འབྲུང་དང་ལྷག་བདེན་མ་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤེའི་ཉན་
 འབྲེལ་དང་གྲང་ཐང་ཉན་འབྲེལ་ལས་འཕངས་འབྲས་རྣམས་སྲིད་སྲིགས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཟག་བྱང་དང་ལས་ཀྱི་
 གུན་འབྲུང་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་སྒྱུན་ལ། མ་སྤངས་
 པའི་ཆོག་ཟིན་བྱང་བ་ནི་ཉན་མངས་ལྟར་རྒྱད་ན་ལོག་པའི་སྒྲིན་ནས་མ་སྤངས་པའི་དོན་

ཡིན་གྱི་མ་སྤངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་
 དང་། དེས་འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་། དེ་འཁོར་བ་བ་མིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་་་
 འཇུག་གི་རྣམ་བཤད། ལམ་རིམ། བམེའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱ་རྣམས་སྤྱ་གསལ་བ་ལྟར་
 རོ། །འཕངས་འབྲས་བྱེད་སྐྱེས་གྱི་རྩེས་སྤྱ་སྤངས་པར་བཤད་པའང་མི་འབྲད་དེ།
 སའི་དངོས་གཞིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉིན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མ་ལྷས་པར་སྤངས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་པའི་ཟག་སྤང་དེ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པར་ཁས་ལེན་
 དཀའ་བས་རྟ་ས་བརྩམས་དེ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཉིན་མངས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་དོན་ནམ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སར་དྲངས་པ་ལྟར་མ་སྤངས་པའི་
 སྒོ་ནས་ལྟན་པ་མིན་པ་གང་རིགས་གྱི་དོན་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་སོ། །སྤངས་ན་གནས་ངན་
 ལེན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལྟར་སྤང་བ་སྤྱིས་པ་སྤྱན་པ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པས་
 མ་ཁྱབ་ཞེ། སྐོང་མའི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཚུལ་གཅིག་དང་དམིགས་པས་སྤྱོད་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པ་འཇུག་འབྲེལ་དང་། གྱུན་བརྒྱུས་དར་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བས་ན་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀས་གྱུན་འབྱུང་དང་འཁོར་བ་མ་སྤངས་ཟེར་བ་
 དང་། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཡང་
 འཁོར་བ་མིན་ཟེར་བ་དང་། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པས་འཕངས་འབྲས་མ་སྤངས་
 ཟེར་བ་དང་། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་གྱིང་འཁོར་བ་མ་སྤངས་
 ཟེར་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་ཟག་བཅས་སྤངས་གྱིང་སྤངས་པ་རྒྱད་ན་མེད་ཟེར་བ་
 དང་། སྤངས་ན་སྤང་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་སྤྱོད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། སྐོང་མས་སྤངས་
 ལྟན་མི་འདོད་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་རྣལ་མ་མིན་ནོ། །གསེར་བྱེད་ལས། ལྷག་བཟུལ་དང་
 ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། གྱུན་ནས་ཉིན་མངས་དང་རྣམ་བྱང་རྒྱུགས་
 བཞིན་ནོ། །དང་། རྩེས་ཐོབ་གྱི་ལམ་བདེན་ནི་ལྷག་བདེན་དང་མི་འགལ་སོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཡང་རྟལ་རྟའི་ཕར་མཆན་དང་སྤྱི་དོན་རྣམས་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོར་བ་
 ལྷག་བཟུལ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་བདེན་དང་

ལམ་བདེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གྱི་རུང་ངོ་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ལོག་ཉིག་གི་བྱ་བ་མིང་ཚམ་དུ་བྱས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་གཏམ་མི། ། མ་དག་སྟོན་བཅུད་འཁོར་བའི་བཅོན་ར་རུ། ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཉེར་ཤུང་འཁོར་བའི་རྒྱན། ། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་འཁོར་བ་ལ། ། ཞེན་ལོག་བཅས་མིན་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་པར་སྟོན། ། བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གཉིས་པ་མོ་སྟེ་ཁྱག་བཟུལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། རན་འགྲེལ་ཁྱག་བཟུལ་བཤད་ཟིན་དུ་བཟུན་པ་དང་། (རན་སང)བདེ་འགྲེལ་ཁྱག་བཟུལ་བཟུལ་ཏེ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དམུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲེལ་ཁྱག་བཟུལ་ནམས་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་སྐབས་སུ་ཆེ་ལོང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མིའི་ཁྱག་བཟུལ་(བཤེས་ཤིང་)ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱག་བཟུལ། (བཤེས་སྤྱངས)ལྟའི་ཁྱག་བཟུལ་བསམ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤེས་སྟོན། ཆ་གང་། འཆོལ་འགྲོ་དང་ངལ་བ། སྐྱེ་བ། ག་བ། ན་བ། འཆི་བ། མི་ཁྱག་པ་དང་འཕྲད་པ། ཁྱག་པ་དང་བྲལ་བ། འདྲ་པས་ཤོངས་པའི་ཁྱག་བཟུལ་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ན། ཆོགས་གྱི་གཏམ། སྟོན་རིམ་དང་པོ་དང་བར་བ་ལས་གང་གསུངས་པ་དང་། རྗེས། མི་ཡི་གནས་ནའང་ལོངས་སྟོན་དབང་རྒྱུ་གིས། ། མངོན་པར་མཐོན་ཉམས་གྱིས་དོགས་པ་དང་། ། མཐོན་པོ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བས་ཤོངས་པ་ན། ། འདྲ་བདེ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བས་ཤིང་ཐང་ངོ་། ། ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བདེ་ལམ་ལས་ཁྱག་བཟུལ་བདུན་མིའི་ཁྱག་བཟུལ་ལ་སྐྱར་བ་ལ་བསམས་ནས་དེ་བདུན་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་མི་རུང་བ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཁྱག་བཟུལ་ལ་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་མིའི་ཁྱག་བཟུལ་ལ་སྦྱར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞེ། སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ནམས་ཕྱི་བྱག་ལ་སྦྱར་ཞིང་ཕྱི་བྱག་ལ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤོང་བའི་ཕྱིར་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་དང་རྗེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། དུན་ཏེ། བཤེས་སྤྱངས། སའི་དངོས་གཞི་ནམས་དང་། རྗེ་དང་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་

པའི་གསུང་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དོགས་གཙང་ནི། ཡབ་ལྷས་མཇལ་བའི་མདོར་ལྷ་
 མ་ཡིན་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་པར་གསུངས། འོད་སྤངས་ལེའུར་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་
 བཞེར་གསུངས། རྩན་ཉེར་ཡི་དྲགས་སྤྱ་གཏོགས་པ་དང་བྱད་འགྲོར་གཏོགས་པ་
 གཉིས་སྤྱ་ཕྱེ་བ་དང་། སའི་ལྷ་འགྲེལ་ལས། འཕེན་བྱེད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་ལ་རྩོགས་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྩོགས་པར་གསུངས། ས་མང་པོ་བ་དང་
 རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྒྱས་འགྲེལ་བར་ལྷས་བལྟས་པར་གསུངས། གང་ལྟར་འགྲོ་བ་
 ས་སར་བྱེ་ན་རྒྱག་པ་དང་མ་བྱེ་ན་རིགས་ལྗེའི་ཅི་རིགས་སྤྱ་འབྱེད། །ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ངན་
 འགྲོའི་ཆར་གཏོགས་ཤིག་ནི་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟེན་བྱང་བྱ་ས་
 བཅད་ས་སར་མ་བཀར་བར་དབྱས་གཅིག་རྒྱ་བཀོད་པ་ལྟར་ན་འདོད་ལྷའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་
 ལ་བཤེས་སྤྱངས་ལྟར་ན་ཁ་དོག་མི་རྒྱག་པ་སྤྱགས་ལྷ་དང་། ས་རྟེན་ཁ་དོག་མི་རྒྱག་པའི་
 ཆབ་ལ་ལྷས་ལས་རྒྱ་མི་ཞིམ་པ་དང་། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་གོས་རྒྱ་མ་ཅན་ཞེས་
 གསུངས་པས་སྤྱ་མཆེད་མཐུན་ནོ། །ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉེ། གང་བྱང་ན་མི་འཆི་བའང་ཡོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་དང་། གང་བྱང་
 ན་འཆི་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་འཆི་ལྷས་ཞེས་བྱེད། །ལྷ་བསྟན་ན་མས་ཆེས་ཆེར་མཐོ་བ་དག་
 ལ་འཆི་ལྷས་མི་འབྱང་བའང་ཡོད་ལ། བྱང་ཡང་ལྷ་ག་འབྱང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །
 གང་སྤེལ་ལས་འཆི་ལྷས་དེ་ལྷའི་ཞག་ལྟར་འབྱང་བར་གསུངས་ལ། འོད་འཛོལ་བས་དེ་
 ལས་གཞན་རྒྱ་བཤད་པའི་ཁྱངས་བཅའ་སོ། །འོག་མར་ལྷང་བའི་རྒྱག་བཟལ་ནི། ཤི་
 བའི་འོག་རྒྱ་ཤས་ཆེར་ངན་སོང་རྒྱ་བྱང་བའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱ་བཀོང་བ། བཅད་ཅིང་
 རྩལ་ལ་གསོད་པ་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་རྩན་ཉེ་ལས། ལྷ་ཡི་ལྷལ་
 ནས་ལྷང་བ་ན། །རྒྱག་བཟལ་རབ་རྒྱ་སྤྱེ་བ་གང་། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་དཔུལ། །
 བརྒྱ་རྒྱག་ཆར་ཡང་མི་མོད་དོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་པས། ད་ལྷའི་མི་ཆོ་
 རིང་བས་བྱང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བརྒྱ་ལས་མི་བྱུང་། དེ་རིལ་པོ་རྒྱག་བཟལ་གྱིས་བསྐྱལ་
 བྱང་ལྷའི་གམ་ན་ཡུད་ཅམ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱག་

བཟུལ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། སྒྲིབ་རིམ་དང་པོར། ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུ་ལས་
 རི་སྒྲིབ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོགས་གཙུག་ནི། འོད་འཛོལ་ས་བཀའ་གདམས་
 རྒྱུ་མའི་གཞུང་དུ་མར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བའི་ལྷག་བཟུལ་ཡོད་
 པར་གསུངས་ཡོད། ས་ལྟེ་ལྷུང་ན་དེ་དག་ལྷག་བཟུལ་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་
 བཟུལ་ནི་མེད་དོ། མཁས་པ་ལ་ལས། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་ས་འབྲས་ནི་དགེ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཅི་ཙམ་སྒྲིབ་ས་པར་ལྷགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དུ་སྤྱི་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་དུ་སྤྱི་མི་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཐལ་བ་
 བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག དེ་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་སྒྲོང་
 ལྷགས་ཞན་པས་འཕེན་ཅེད་དུ་མི་འབྱུར་ཟེར་ཏེ་སྤྱི་མ་ལྷན་བདེ་འམ་སྒྲུབ་མོ། །དེ་ལྷན་ན་
 འཁོར་བའི་ལྷག་བཟུལ་རྒྱུ་ལས་ལྷུང་རིགས་དཔེ་གསུམ་གས་བསམ་པར་བྱ་དགོས་པས་
 ལྷུང་དག་སྤང་ཟེན་ཏོ། །རིགས་པ་ནི། འཁོར་བ་ཆོས་ཙན། ལྷག་བཟུལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་བཟུལ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས།
 དགའ་བོ་ལྷུངས་མ་སྤྱོད་དཔལ། །སྒྲིབ་མ་ལྷན་དཔེ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་
 གཞལ་མེད་ཁང་། །སྒྲིབ་མ་ལྷན་དཔེ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྷན་རོ། །འཁོར་བའི་
 ལྷག་བཟུལ་བསམ་པ་ལ་ལྷག་བཟུལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་བསམ་དགོས་མོད། ཕྱི་བྲག་
 ལྷན་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་བསམས་ནས་སྤྱི་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷག་བཟུལ་གྱི་
 ལྷག་བཟུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
 ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་སྤྱོད་ལ་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་རབ་
 དཀར་རྒྱས་ལན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྒྱུ་ལ་ལྷན་ཏེ། ལྷག་བཟུལ་
 སྒྲིབ་ས་ལྷན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །ལག་ལེན་ནི། ལྷག་བཟུལ་
 དང་པོ་གཉིས་རི་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལྷན་བསམ་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་ནི། ཆོས་
 མངོན་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ལྷན་ཟག་བཅས་སྒྲིབ་ལྷན་དང་། བཟུ་བ་ལྷན་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་ལྷག་བཟུལ་གྱི་སྒྲིབ་དུ་བྱུར་པ་སྒྲིབ་ལྷན་དང་། ལྷག་བཟུལ་གྱི་ས་པོན་

འཇིན་པ་སྐྱེས་ལྡན་དང་། མཛེད་འབྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། ལག་མཐིལ་ཐུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། ། ཞེས་སྐྱེས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་དང་། བདེ་འགྲོ་བ་དག་གྱང་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲོང་དུ་རྒྱབ་ལ་ཁད་པའི་དེད་དཔོན་དང་། རྒྱ་སྤང་ཆེན་པོས་དབང་མེད་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིས་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅིངས་ཏེ་གཡང་ཆེན་པོ་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། མ་རོལ་གྱིས་གསོད་པར་རེས་པའི་དམག་དཔོན་དང་། ཟས་གྱིས་བྱིད་ནས་གཙོང་དུ་འཕེན་ལ་ཁད་པའི་བྱིམ་བདག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་ཉམས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཤེད་མས་གསོད་ལ་ཁད་པའི་བཙོན་མ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་བྱུར་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཉིད་ལ་ཁྱག་བཟུལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འབྲལ་མི་རྩང་དུ་ཡོད་པས་མཐའ་ངན་པའི་རྒྱལ་བསམས་ནས་མཛོ་བོ་དང་མཛོ་གོས་ལ་འཇིགས་པ་ཁྱད་མེད་པ་ལྟར་ཆངས་པའི་བདེ་བ་དང་མནར་མེད་ཀྱི་ཁྱག་བཟུལ་གཉིས་ལ་འཇིགས་སྒྲག་འབྱུང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་འདོན་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་འབད་ན་བཞི་བརྒྱ་བར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཛོ་རིས་ཀྱང་། ། དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་འཇིགས་སྐྱེད་འབྱུར། ། ཞེས་པ་ལྟར་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་བྱུར་བ་དང་། (དེ་ལྟར)དངོས་སོ། ། དང་བོ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་བ་སྐྱིད་དང་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་ཉོག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་དགོས་སོ། ། དེ་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་འབྲས་ཁྱག་བདེན་སྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་གྱིས་བཟུས་པའོ། ། དཔྱེ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་བྱེན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་གྱིས་བཟུས་པ་དང་། བདག་བྱེན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ལས་གྱིས་བཟུས་པ་གཉིས་ཡིད་དོ། ། དེ་སྐད་དུ་བཟུ་བར། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷས་པ། ཁྱག་བཟུལ་བདེན་པ་

སྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དང་། གུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་ཞིན། སྐྱེས་པ། ཉོན་
 མོངས་པའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རི་སྐྱེད་
 བཟུང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དང་། གུན་བརྟུས་ལས།
 གུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་ཞིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །དོགས་གཙུག་ནི། མཛོད་ལས། རྩལ་བཟུལ་གུན་འབྱུང་
 འཇིག་རྟེན་དང་། །ཉུང་། རྩལ་སྐྱེས་མ་ལས་རྩལ་གུན་གྱིས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ལྟུལ་
 བྱེད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་སྐྱེས་རྩལ་གུན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་།
 མཆིམས་ཀྱིས་བྱང་ཕྱི་སྐྱེས་ཉུང་འདོད་པར་མངོན། མདོ་ཞེ་བས་མདོ་ལྟར་ལ་བཞེན་གུན་
 འབྱུང་ལ་སྐྱེད་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་མཆིམས་མཛོད་ཏུ་གསལ། བྱུང་མཐའ་གོང་
 མས་མདོ་དེའི་དོན་གུན་འབྱུང་གི་གཙུག་པོའི་དོན་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། གུན་འབྱུང་ཐམས་
 ཅད་རྩལ་བདེན་ཡིན་ཡང་རྩལ་བདེན་ཐམས་ཅད་གུན་འབྱུང་མིན་པ་བཟུང་པར་གསལ་
 སོ། །གུན་བརྟུས་དར་རྒྱུ་སྐྱེས་སྟེ། གུན་འབྱུང་ཏུ་འཇོག་བྱེད་རང་འབྲས་རྩལ་
 བདེན་སྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མིན་པར་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩལ་གཉིས་གཙུག་
 པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ལས་ཉོན་གཉིས་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་སེམས་པས་
 མ་དག་པའི་སྟོན་བརྟུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་སྐྱེད་པའི་བག་
 ཆགས་ལ་རང་འབྲའི་རིགས་འབྲེས་སྐྱེད་པ་དང་སྟོན་བརྟུང་འབྱུང་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་
 གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་སེམས་པ་དེ་དང་རྩལ་མི་གཅིག་པའི་ལས་སྟུལ་ལེན་པ། དཔེར་ན་
 ལ་སྐྱེད་པ་པོན་ལ་ལ་སྐྱེད་པོང་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དང་ལོ་འདབ་སྐྱེས་སྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་གུན་ས་པོན་དང་རྩལ་རྩལ་གཅིག་མིན་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པར་
 མངོན། ཞེ་བརྟུན་རྩལ་ལས། གུན་འབྱུང་ཏུ་འཇོག་བྱེད་རང་འབྲས་རྩལ་བདེན་
 སྐྱེད་པ་ཅམ་མིན་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་གཙུག་པོ་པོ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་དང་བདག་
 སྐྱེན་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ལས་ཉོན་གཉིས་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟོན་བརྟུང་གི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲའི་བག་ཆགས་དེ་

སེམས་པ་དེ་དང་རྩལ་གཅིག་མིན་པས་ལས་མིན་པར་བཞིན་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་བཅུན་
 བམས་ཅད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྩལ་རྒྱན་དེས་བྱས་ཏེ།
 ལས་ཀྱིས་བྱན་མོང་མིན་པའི་བདག་ཉེན་དང་ཉན་མོངས་ཀྱིས་ཉན་ཅིག་བྱེད་ཉེན་བྱས་
 བས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདྲག་པའི་རྩམ་བཤད་དང་སྟངས་བྱན་གྱི་དགོངས་པར་
 འགྲོའམ་སྒྲམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲེ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་
 ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་མོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས།
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། (འཁར་བ)དངོས་མོ། །དང་བོ་ནི། འཁར་བའི་སྒྲོན་བཅུན་
 བམས་ཅད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། རྩོགས་རྩམས་ཀྱན་ན་
 ཞིང་རྩམས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར། །ལ་ལ་རྒྱམ་པོ་ལ་ལ་གྲུ་གསུམ་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ལ་རྩོགས་ན་གྲུ་
 བཞིར་གནས། །ཀྱན་ཀྱང་ལས་རྩམས་རྒྱ་མཚོས་རྩམ་པར་བྱས། །དང་། སེམས་ནི་རི་
 མོ་མཁན་དང་འདྲ། །དང་། ས་བཅུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་
 མོ། །དང་། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས། སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཙ་བ་ལེགས་པར་གསུངས། །དང་།
 འདྲག་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་ཉེན་དང་། །དང་། མཛོད་
 ལས། ལས་ལས་འཇིག་ཉེན་རྣ་ཆོགས་སྒྲེས། དང་། སྒྲོན་འདྲག་ལས། རྩོགས་
 བཞིགས་ས་གནི་ཅི་ལས་བྱུང་། །དང་། ཉེ་མོ་བས། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལྷིག་
 ཅན་ལ། །དཔྱལ་བ་རང་གི་སེམས་ལས་གྲུབ། །དགེ་བས་འཕངས་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ལ། །
 བདེ་འགྲོ་རང་གི་སེམས་ལས་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་མོ། །དེ་ཡང་གཙུག་པོ་ནི་ཉན་
 མོངས་པའི་དབང་གིས་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། ཉན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་
 འགྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མཛོད་སྒྲམ་ཏུ་སྦྱར་མ་བྱུང་བའི་
 ཉན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་མེད་ཀྱང་གསར་ཏུ་གསོག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྩམ་འགྲེལ་
 ཀྱི་ལྟངས་གསུབ་པོ། །ཁོ་ན་རེ། ལས་ཀྱན་འབྱུང་གི་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་བཤམ། ཙ་ཤེ་
 ལས། འཁར་བའི་ཙ་བ་འདྲ་བྱེད་དེ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ཏུ་ཙ་བ་ནི་གཙུག་པོ་
 ལ་བཀྲལ་བའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་ཏེ། དེ་ནི་འཁར་བ་འགྲུབ་པའི་བདག་ཉེན་གྱི་གཙུག་པོ་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཞིང། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལོ་ཙམ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཉན་མངས་ངས་གཞུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་
 དང་། (འཇིག་ལྟ་) ཉན་མངས་པའི་རྒྱ་དང་། (དུག་ལས་) ཉན་མངས་པའི་ཞེས་་་
 དམིགས་སོ། །བཟེད་བྱང་ལྟར་ན་དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་མངས་སྤྱི་མཚན་ཉིད།
 ས་སའི་མཚན་ཉིད། ཉན་མངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཞན་བཟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 གང་བྱང་བ་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་སེམས་རྒྱད་རྣམ་གཡེང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ག་
 དང་། རྟོན་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། བག་མེད་དང་། འཛོམ་པ་མེད་པ་གང་
 ཡང་རུང་བས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སེམས་བྱང་དེ་ཉན་མངས་པའི་
 མཚན་ཉིད། མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནི་ལམ་འབྲིད་ལས། ཉན་མངས་གང་རྒྱད་ལ་
 སྤྱོད་ཅི་ལྟ་ག་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འབྱུག་དུ་མི་ཞེར་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ག་གི་
 ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱར་བས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་
 པ་ལྟར་ལ། ཀྱན་བརྟུས་དར་རྒྱུག་ལས། སེམས་རྒྱད་རབ་དུ་མ་ཞི་བ་ནི་ལྷག་བཟུལ་
 བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙུག་པོ་ནི་ཉན་མངས་སོ། །ཞེས་པའི་བྲངས་བཅའ་
 བར་བྱ། ཉན་མངས་ལ་དབྱེ་ན་ངོ་བོ་དང་སྒྲས་བཟོད་ཅི་རིགས་པས་གཉིས་ནས་
 བཅུ་འེ་བར་དང་། བཅུ་ཙ་བཅུ་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྟགས་ལྟར་དབྱེའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙ་ཉན་དང་། ཉེ་ཉན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 དམིགས་ཡུལ་གྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་
 པའམ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ལྷག་བཟུལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བྱང་དེ་འདྲོད་ཆགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་ལྷག་བཟུལ་དང་ལྷག་བཟུལ་གྱི་གནས་ཅི་རིགས་ལ་་་་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མནར་སེམས་པའམ་གཞོད་པར་འདྲོད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་མི་བདེ་བ་དང་ཉེས་སྦྱོད་འཕེལ་བའི་སེམས་བྱང་དེ་ཁོང་ཁྱོད་
 དང་། དབྱེ་ན་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་གཉིས་སོ། །རང་གི་ཕུན་ཚོགས་

ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལས་མཐོ་བར་སེམས་པའམ་
 ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་གཞན་ལས་གྲས་ཤིང་ལྷག་བསྐལ་འདྲེན་པའི་སེམས་
 རྒྱང་དེ་ང་རྒྱལ་དང་། དབྱེ་ན་ཕུང་བོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལྟར་བདུན་ནོ། །དམིགས་ལྷལ་
 བཟག་བྱའི་ཆོས་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྷལ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོངས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ལྷག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཀྱན་ཉིན་སྟགས་སྦྱིད་པའི་
 སེམས་རྒྱང་དེ་མ་རིག་པ་དང་། དབྱེ་ན་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་དང་།
 དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲོངས་པ་གསུམ་མོ། །དམིགས་ལྷལ་བདེན་བཞི་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་ལྷལ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་
 རྒྱང་དོར་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སེམས་རྒྱང་དེ་ཐེ་ཆོམ་དང་། དབྱེ་ན་དོན་འབྱུར། དོན་
 མི་འབྱུར། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་མོ། །དམིགས་ལྷལ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་རུང་
 ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྷལ་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་རུང་རྩ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་བྱེད་ལས་ལྟ་རན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་པའི་སེམས་རྒྱང་དེ་འཇིག་ལྟ་དང་།
 དབྱེ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་སོ། །དམིགས་ལྷལ་འཇིག་
 ལྟའི་དམིགས་ལྷལ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་
 གི་བ་གང་རུང་ཉག་ཆད་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱད་
 པར་གེགས་བྱེད་པའི་སེམས་རྒྱང་དེ་མཐར་ལྟ་དང་། དབྱེ་ན་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་
 བའི་དེ་གཉིས་སོ། །དམིགས་ལྷལ་འཇིག་ལྟ་སྟགས་ལྟ་རན་དང་དེ་དག་གི་གནས་སྤང་
 སྟགས་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ལྟ་རན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་རྒྱང་དེ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་
 ལྟ་བ་དང་། དབྱེ་ན། འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལྷག་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཉིན་དང་བཅས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་དེ་གསུམ་མོ། །དམིགས་ལྷལ་རྒྱལ་འཆལ་དང་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སྟགས་
 སྦྱིད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་སྤང་སྟགས་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་
 དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པའི་

ནམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ངལ་བ་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་རྒྱལ་
 བྱིས་ས་དང་བརྒྱལ་བྱུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དབྱེན་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་བརྒྱལ་
 བྱུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་དེ་གཉིས་སོ། །དམིགས་ཡུལ་ཆེ་ལྷ་མྱ་སྤྱོད་ལྟོས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་
 ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའམ། དབང་ཕྱག་སྤྱོད་སྟོན་
 བཅུད་ཀྱི་རྒྱར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གང་རུང་གི་ནམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་སྤང་དོར་ལྟག་
 པར་སྟོན་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ལྟག་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དབྱེན་སྤྱོད་བ་དང་སྟོན་འདོགས་
 པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེ་ཐང་གི་ཡུལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་དེ་
 ལ་རྟེན་པ་སྤྱོད་གཞི་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གཞི་པར་ཆས་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་
 སེམས་བྱུང་ནི་ཁྲོ་བ་དང་། དབྱེན་ལ་དམིགས་ནས་དེར་གཞི་འདོད་ལན་བྱར་འདོད་ཀྱི་ནམ་
 པ་ཅན་མི་བཟོད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་དེ་ཁོན་འཛིན་དང་། རང་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་
 ཡུལ་དེ་སྟོན་པའམ་གསང་བའི་ནམ་པ་ཅན་འཁྱུད་པ་སྟོན་པའི་དེ་འཆབ་པ་དང་། ཁྲོ་
 བའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཆོག་རྒྱབ་སྤྱོད་ལྟོས་ལྟོས་གཞི་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་
 ཅན་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་འཆོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་
 དམིགས་ནས་སེམས་འབྱུགས་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའི་དེ་ཕྱག་དོག་
 དང་། ཡོ་བྱེད་ལ་དམིགས་ནས་དམ་ཏུ་འཛིན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གཏོང་བ་ལ་གེགས་
 བྱེད་པའི་དེ་སེར་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ལྟག་འཆོའི་ཉེན་བྱེད་པའི་དེ་སྟུང་དང་། རང་གི་ཉེས་པ་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་འཆོལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ལ་
 བར་ཏུ་གཅོད་པའི་དེ་གཡོ་དང་། ཕུན་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅི་རིགས་ལ་
 དམིགས་ནས་དགའ་བདེས་ཁེངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་བག་མེད་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་དེ་
 བྱུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེར་བཅོལ་བ་མེད་པའི་ནམ་པ་ཅན་
 གཞི་པར་སྟོན་པའི་དེ་ནམ་འཆོ་དང་། ཉེས་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་རང་དང་ཆོས་རྒྱ་
 མཆོན་ཏུ་བྱས་ནས་འཛོམ་པ་མེད་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཉེས་སྟོན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་རྩ་

ཆ་མེད་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྩུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་པ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉེས་སྦྱོད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་བྲེལ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་སྐྱེས་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་སེམས་ལས་སྤྲི་མི་རུང་བར་ཁམས་ཉྱལ་
 པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དགེ་བ་འབྱིབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ལྷགས་པ་དང་། འདྲོད་
 ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་སྤྲི་རྩལ་དུ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དམིགས་
 པ་ལ་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དེ་ཞོད་པ་དང་། ལས་འབྲས་སྐྱེས་དད་པའི་
 ཡུལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའམ་མི་འདྲོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དེ་མ་དད་པ་དང་། དགེ་སྐྱེས་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་
 དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་དོན་མེད་པ་ལ་རྩྭ་ལ་བའི་
 དེ་ལེ་ལོ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཡུལ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་འབད་ཅིང་མི་
 དགེ་བ་ལས་སེམས་མི་སྦྱང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉེས་སྦྱོད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་བག་མེད་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དེ་དུན་ཞིང་དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་བརྩེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམ་གཡང་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་དེ་བརྩེད་ངས་དང་།
 སྒྲོམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ནས་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འརྱག་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ལྷིག་སྤྱག་གང་རུང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་དང་། འདྲོད་
 ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་དམིགས་ཡུལ་མི་དགེ་བའི་ཡུལ་ཅི་
 རིགས་པར་དམིགས་ནས་འཕྲོ་ཞིང་གཡང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 ཅིང་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ནི་རྣམ་གཡང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཞན་བཞུན་པ་ལ་གཉིས། མཛོན་པ་གོང་མ་
 དང་། འོག་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ལ། གྲངས་དང་།
 མཚན་ཉིད། འབྱུང་བ། དམིགས་པ། མཚུངས་ལྡན། རྣམ་གྲངས། ལོག་
 ལྷགས། ཁམས། རིས། སྤྱང་བ་རྟེན་རྣམ་པ་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛོད་གནས་ལྟ་བར་སྤང་བྱ་བྱ་བྱས། རི་ལྟར་སྤྱང་ཚུལ།

སྐྱེས་པའི་འབྲས་པུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་རྩི་བའི་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་
 དབྱེ་བ། སེམས་སྤྱི་ལྷན་དང་བཅས་ཚུལ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ། རྣམ་གྲངས།
 གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟོན་པ། སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཉོན་པ་ཉི་བདུན་གྱིས་འཆད་
 རོ། །དོགས་གཙོ་ནི། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་དམིགས་ཡུལ་སྤྱི་བའི་ཕུན་
 ཆོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཉི། ལྷན་བཟུལ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་སྤྱི་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་དམིགས་
 པས་ཁྲབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་བའི་ཕུན་
 ཆོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་ལྷན་བཟུལ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་ལ་དམིགས་ནས་
 དེ་དང་འབྲས་བུར་སྤྱི་བ་དེས་བྱང་དངོས་སུ་ལྷན་བཟུལ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་མཆོན་གཞིར་
 བཟུང་ནས་དམིགས་པ་ལས་དོན་དུ་དེ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ལའང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ལས་ལྷན་བཟུལ་སྤྱི་བའི་དོན་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་
 གྱི་ཕྱང་པོ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྷན་བཟུལ་གྱི་ལྷན་བཟུལ་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་མི་
 གཟུང་རོ། །འདུན་པ་དང་། མངོན་འདོད་གྱི་དད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་གསུམ་
 གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་དད་པ་
 ལས་བྱུང་ཞིང་རང་འབྲས་དངོས་སུ་ཚོལ་བ་འདྲིན་པ་དང་། མངོན་འདོད་གྱི་དད་པ་
 ནི། ཡོན་ཏན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་
 རང་འབྲས་དངོས་སུ་འདུན་པ་སྤྱི་བའི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ནི། ཟག་
 བཅས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་
 འབྲས་ཚོལ་བ་རན་པ་འདྲིན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། །དེ་བཞིན་དུ། ཁོང་ཁྱོ་ཁྱོ་བ་འཁོན་
 འཛིན་འཆོག་པ་བཞིའི་བྱེད་པར་ཡང་རིམ་བཞིན། ཡུལ་དེ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་གནོད་
 འདོད་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་རྟོག་རྒྱང་
 སྐྱེས་པའི་གནོད་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྩེ་འཁོན་ཟིན་པ་ལ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འཁོན་ལན་བྱེད་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་ཉི་བར་ཡོད་པ་ལ་རང་སྟོབས་

གྱིས་ཆོག་རྩལ་སྒྲིལ་གྱིས་གནོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་དང་པོ་སྒྱིར་
 གནོད་འདོད་ཅམ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ནི་གནོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པས་གནོད་པར་འདོད་
 པའོ། །ད་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་སྒྱིར་རང་གི་ཕུན་ཆོགས་ལ་གཞན་
 ལས་མཐོ་བར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱགས་པ་ནི་རང་གི་ཕུན་ཆོགས་ལ་དམིགས་ནས་
 རེམས་དགའ་བདེས་ཁེངས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ལས་མཐོ་བར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །ཐེ་
 ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ལས་འབྲས་དང་
 མཆོག་གསུམ་སྒྲིལ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དེ་
 དང་པོ་དང་། བྱི་མ་ལ་ཇེ་རེད་མདའ་བས་འདིར་རྩ་ཡོད་དམ་མེད་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་ཉི་
 རྩལ་ཆད་ཤེས་སྒྱིབ་དུ་སྒྱུར་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལ་བཞག་ཀྱང་ཤེས་སྒྱིབ་དང་། ཤེས་སྒྱིབ་མ་
 ཡིན་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་གཞན་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །ཁ་ཅིག ལྷག་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་
 དེ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་བུ་ལྷག་ལྷག་ལྟ་ཡིན་པའི་སྒྱིར། དེ་ལྟར་བཟུ་བ་ལས་གསུངས་
 པའི་སྒྱིར་ཟེར། སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདིར་བཟུན་པའི་ལྷག་ལྟ་ནི་ལྟ་བུ་ལྟར་བྱེ་བའི་
 ལྷག་ལྟ་ལ་བྱ་བས་དེའི་དབང་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་ལས་སྒྱིར་ལྷག་ལྟ་ཡིན་ཆད་ལ་
 རྩལ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་མིན་ནོ། །མཐར་ལྟའི་ཆད་ལྟ་དང་། ལྷག་ལྟའི་མེད་
 ལྟ་གཉིས་མི་འདྲ་ཞེ། ལྟ་མ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱི་མ་ནི་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དོ། །ཁ་ཅིག ལམ་རིམ་ལས་དབང་རྒྱག་དང་
 གཙུ་བ་ལ་སྒྲིལ་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྷག་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། མཛོད་ལས། དབང་རྒྱག་སྒྲིལ་རྒྱར་མངོན་ཞེན་པ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 བ་རྣམས་སྤྱད་དབང་རྒྱག་སྒྲིལ་འགྲོ་རྒྱར་ཞེན་པ་བརྒྱལ་རྒྱགས་མཆོག་འཛིན་དུ་བཤད་
 པའི་སྒྱིར་དང་། བཟུ་བར་ལྷག་ལྟ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟ་བ་
 དང་པོ་བཞི་ལས་ལྟ་བ་ཐ་མ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་མ་གསུངས་པའི་སྒྱིར་དང་།
 སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་དང་པོ་བཞི་དང་། སྒྱིར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་ལྟར་བྱུང་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ལ་

དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བེར་ན། གུན་བརྟམ་ལས། གཅིག་ནི་ལལ་ཆེར་
 ལ་སྒྱར་བ་འདི་བས་པའི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་ལྟ་བ་ལྟ་བ་ལ་སྒྱར་འདི་བས་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རེས་ཀྱང་དབང་བྱུག་འགྲོ་སྒྱར་ལྟ་བ་མེགས་སྒྲོ་འདོགས་
 གྱི་ལྷག་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྟ་དན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་ལྟར་འདུས་སམ་ཞེ་ན།
 བཟུ་བར། ལྟ་བའི་ནམ་པ་རྒྱག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་
 བཟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། །ཁ་ཅིག་ ལྟ་བ་ལྟ་བོ་དེས་བདག་ལྟ་བུས་པ་
 རེས་སྒྲ་ཡང་གཙང་བདེ་ཉག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་གསུམ་མ་བཟུས་སོ་ཞེ་ན། མཛོད་ལས་
 ཉག་པར་འཛིན་པ་མཐར་ལྟ་དང་། གཙང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་དང་།
 བདེ་བར་འཛིན་པ་བརྟམ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་བཟུས་པར་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་ལྟ་
 བ་ལྟར་རྒྱ་བའི་དགོས་པ་ནི་ལྟ་བ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ཞུགས་ཚབས་ཆེ་བའི་དབང་
 གིས་ཡིན་ནོ། །འཆབ་གཡོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལྟ་བ་ཉེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 གསང་འདོད་དང་། ལྟ་བ་ཉེས་པ་དེ་འགྲེལས་པའི་ཐབས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཆོལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྒྲ་དང་ཚུལ་འཆོས་ནི། རྒྱ་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་ཅམ་
 མོ། །ནམ་འཆོ་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་ནི། ལྟ་བ་བཅེ་སེམས་མེད་པ་ཅམ་ལས་མནར་
 འདོད་ཅན་མིན་ལ། ལྟ་བ་ནི་བཅེ་ཉམས་མེད་པར་མ་བཟད་ཡུལ་དེ་ལ་མནར་འདོད་
 པའི་ནམ་པའི་ཁྱད་དེ་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀ་འབྲུའོ། །ཞོད་པ། རྣམ་གཡིང་། ལྟ་བ་
 ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། འཕྲོ་བ། ལྱིང་བ་རྣམས་ལས། དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཡུལ་སྒྲག་པའི་མཚན་མ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་འཕྲོ་བ། གཉིས་པ་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སེམས་འཕྲོ་བ། གསུམ་པ་ནི་ཡུལ་
 དེ་ལ་ཞེན་པ་ཅམ་ལས་སེམས་གཞན་རྩ་མི་འཕྲོ་བ། བཞི་བ་ནི་ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་གནས་
 པར་གཞན་དང་གཞན་རྩ་འཕྲོ་བ། ལྟ་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་འཛིན་
 ལྟངས་སྟོད་པའམ་འཛིན་སྟངས་ཤོར་ནས་སེམས་ནང་རྩ་ལྱིང་བའི་དགེ་བ་དང་ལྱང་མ་

བཙུན་གང་རུང་གིས་བཙུས་པའོ། །ཁ་ཅིག ཉན་མོངས་ལ་མི་དགེ་བས་བྱ་བ་བྱེད་ན།
 ཁམས་གོང་མའི་ཉན་མོངས་དང་འདྲོད་པའི་འཇིག་མཐར་གྱི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 མ་རིག་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་མི་
 རུས་ཏེ། མཛོད་དང་བཙུ་བར། གོང་མའི་ཉན་མོངས་དང་འདྲོད་པའི་འཇིག་
 མཐར་གྱི་ལྷ་བ་དང་དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཉན་
 མོངས་ལ་མི་དགེ་བས་བྱ་བ་པར་བཙུན་ཏོ། །ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཉན་མོངས་ཐམས་
 ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟ་དང་། །བཙུ་བར་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་
 མཚུངས་ལྡན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྒྱག་གསུངས་ཀྱང་དོན་ཏུ་ན་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ས་བ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །རེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྟུས་རྒྱུ་ལས།
 ཀྱན་འགྲོ་ལ། ལྷ་ལ་ངེས་ལ། དད་སྟགས་བརྟན། ལྷ་མིན་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཅ་ཉན་ལྟེ་
 སེམས་བྱང་རྩལ་ཡོད་ཉེར་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་བཏགས་ཡོད་ཉེར་དགུ་གསུངས་པ་
 ལྷར་གཞུང་མང་བོ་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་སོ། །བཙུ་བ་ལྷར་ན་ངོ་ཆ་མེད་པ། ཁྱེལ་མེད་
 པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ་རྩམས་རྩལ་ཡོད་ཏུ་བཞག་པས་སེམས་བྱང་རྩལ་ཡོད་ཉེར་རྒྱག་
 དང་། བཏགས་ཡོད་ཉེར་ལྟ་གསུངས། ཀྱན་བརྟུས་ལས་ལྷ་བ་ལྟ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་
 བཏགས་པ་དང་། བཙུ་བར་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་བཏགས་པ་དང་།
 གཞུང་འགར་འཆབ་པ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་བཏགས་པ་དང་། འགར་གཏི་ཐུག་གི་
 ཆར་བཏགས་པར་གསུངས་པ་སྟགས་སེམས་བྱང་རྩལ་བཏགས་ཀྱི་གྲངས་ཏུ་ཡོད་དང་།
 མཚན་གཞི་ལ་གང་འཇོག་བཏགས་ཚུལ། བཏགས་ཆོས་དེ་གདགས་གཞི་དེ་ཡིན་མིན།
 སེམས་བྱང་ནང་མན་ཚུན་འགལ་མི་འགལ། ཡོག་པའི་ཤེས་རྒྱན་སྟགས་དེ་མཚན་ཉིད་
 པ་ཡིན་མིན། ལྷ་ལ་ངེས་ལྟ་ལ་དགེ་བས་བྱ་བ་མ་བྱ་བ། སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་
 རྩམས་ཐུར་བཏགས་ཡོད་ཡིན་མིན་སྟགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་མངས་དོགས་ནས་
 མ་སྒྲོས་སོ། །ལམ་རིམ་ལས་ཉན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཀྱན་བརྟུས་དང་། རྟག་བཅས་
 དཔྱད་བཅས་ཀྱིས་དང་། དཔྱིག་གཉིན་གྱི་ཕྱང་བོ་ལྟེ་རབ་བྱེད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་

ལྟར་ཆ་ཉོན་བརྒྱ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ། འདིར་ཀྱན་བརྟམ་དང་། སྤང་ལྗེ་རབ་བྱེད་
 དང་བརྟམ་ཏེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་། ཀྱན་བརྟམ་དང་མཛོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་འབྱུང་
 གི་རིམ་པས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བཀྲལ་རྟོ། །རྒྱས་པར་དབྱུས་མཐའི་གཉིས་པ་དང་། རིན་
 ཐེང་གི་ལྗེ་བ། བཤེས་སྤྱངས། བཞི་བརྒྱ་བའི་དུག་པ། སའི་ལྗེ་བ། གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བརྟུ་བ། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས། སྤམ་ཅུ་བ། སྤང་ལྗེ་རབ་བྱེད་།
 མཛོད་ཅ་འགྲེལ། དཀོངས་རྒྱན། སྤུན་ལྗེ་དང་ཡོངས་འཛིན་དབལ་མང་སེམས་བྱང་
 སྐལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 ལམ་རིམ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོ་བཞེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
 ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་རྩལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིག་བའི་རིམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་མ་རིག་པ་སྤྱི་མཐུན་འདྲ་པ་
 སྐལ་སྤེད་ཡབ་སྐུས་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་རྒྱ་འདྲ་པ་དབྱུ་མ་བ་དང་ཆོས་གྲགས་
 ཡབ་སྐུས་གྱི་བཞེད་པ་གང་ལའང་འཇིག་རྟེན་ལས་ཆགས་ཐང་སྒྲིབ་མན་འབྲུ་ལ། དང་
 པོ་ལྟར་ན་གནས་ལྷགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྐལ་མར་སྒྲིས་ཤིང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་
 འཇིག་རྟེན་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲུག་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་
 ཆགས་ཐང་སྐལ་སྤེད་སྒྲིའོ། །དེ་ཡང་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྒྲིའོ་དང་པོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ལས། ཞིབ་པར་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་བཞེན་ནས་ཆགས་ཐང་གང་རུང་སྒྲི།
 དེས་ལས་གསོག་ དེ་བཞེན་དུ་ཁེངས་དམའ་གང་རུང་དང་། ཉག་ཆད་གང་རུང་།
 མཆོག་འཛིན་གང་རུང་། ལྟན་ལྟར་ཐེ་ཆོས་གང་རུང་སྒྲིས་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་མ་
 ཐག་ལས་གསོག་པ་སྐལ་སྤེད་སྒྲིའོ་ལྟར་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། སྤྱིད་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་བཞི་བརྒྱ་བ་ལྟར་ལྷས་གྱི་འབྱུང་ཁམས་གྱི་དབང་གིས་ཉོན་རེ་ལ་དུག་གསུམ་
 འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་དུས་དང་། མཛོད་ལྟར། དང་པོར་བདེན་བཞེད་དོན་མི་ཤེས་པའི་
 མ་རིག་པ་ལ་བཞེན་ཏེ་ཡོད་དམ་མེད་སྒྲུམ་དུ་ཐེ་ཆོས་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྟན་པར་

བསམ་པའམ་ལོག་པར་ཉན་པས་ལོག་ཏུ་སྒྲིས་ཤིང་དེས་རྒྱངས་ནས་ཉན་མངས་ལྷག་མ་
 རྣམས་རིམ་པར་འདྲེན་ནི། །དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དང་སྤྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏི།
 མཛོད་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཉན་མངས་ཕྱ་རྒྱས་རྣམས་སྒྲིབ་འོག་རིམ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་
 སྤྱད་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཉན་མངས་སྒྲིབ་འོག་རྒྱ་ནི།
 རྒྱ་རྒྱག་གི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་ལམ་འབྲིད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱའི་དང་བོ་གཉིས་པ་
 རྒྱག་པ་གསུམ་ནི་རྒྱའི་གཙུག་པོ་མེད་མི་རྒྱང་ཡིན་ཞིང་། གྲན་བརྒྱས་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་
 བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ། དམིགས་རྒྱེན་ཉན་མངས་སྒྲིས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 རྒྱག་མི་རྒྱག་སྐགས་ཉེ་བར་གནས་པ། བདག་རྒྱེན་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་གསོས་འདེབས་པ་གསུམ་གང་རྒྱང་མ་ཆང་ནའང་ཉན་མངས་མི་སྒྲིབ་
 བར་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེ་སྤྱུལ་དེ་གསུམ་གང་རྒྱང་ཡོད་ནའང་ཉན་མངས་སྒྲིབ་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱུར་བའི་ཕྱོབས་ཞེས་ཕྱོབས་
 གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཏགས་སོ། །བསོས་རྒྱ་རྒྱག་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པར་བཤད་པ་
 ནི་འོལ་ཆོད་ཀྱི་གཏམ་སོ། །བཞི་བ་ཉན་མངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གཉིས། དངོས་
 དང་། (ཉན་མངས་)ཉན་མངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུས་
 གྱིས་ངེས་པ་བརྟེན་པའོ། །(དཔྱད་པ་)པོ་དང་བོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་སེམས་ཀྱན་
 རས་ཉན་མངས་པར་བྱེད་པ་ནས་འགྱུར་བཞིན་དུ་འཆིལ་ཤི་ནས་ཀྱང་རན་འགྱུར་སྒྲིབ་
 ཞིང་རང་དོན་མི་འཛོལ་པའི་བར་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས།
 འཛོལས་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་དང་། དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་
 བས་ཉམས་པ། རྟེན་པ་མི་འབྱུང་བ། སྤང་མས་སྟོད་པ། རྟོན་པས་སྟོད་པ།
 འཐབ་སྟོད་འཐེལ་བ། མི་སྟན་པ་རྒྱས་པ། བྱི་མར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྒྲིབ་
 ཡོན་ཏན་ལྟར་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་པར་མི་འབྱུར་བ།
 ཡིད་ལ་འགྱུར་པ་སྒྲིབ་པ། འདི་བྱིར་རྒྱག་བཟུལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། རྟོན་
 འབྱུག་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཉན་མངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་

སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱི་བྱག་སྐྱོ་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་ལོ་མཛོ་ལས། ཆོག་
 དུག་མཆོན་ཆ་རྣམས་པོ་ཡིན། །འདྲ་ཆགས་ཉ་ལ་ཉ་ལའི་དུག ། ཞེ་སྤང་རབ་དུ་འབར་
 བའི་མེ། །སྤྱན་པར་རབ་གནས་མ་རིག་པ། །དང་། ཆོས་ལས། འདྲ་པ་ལྷ་བྱའི་
 འདམ་ཇུ་མེད། །ཞེ་སྤང་ལྷ་བྱའི་གནོད་མེད་དོ། །གཏི་སྤྱག་ལྷ་བྱའི་བྱ་མེད་དེ། །སྤྱི་
 པ་ལྷ་བྱའི་བྱ་བྱང་མེད། །སྤྱི་དང་། སྤྱི་པའི་ཆོས་ལས་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་དང་། འབྲུ་བའི་ཆོས་ལས་ཁྱོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན། ཁྱོ་བའི་ཆོས་ལས་
 རྩ་ཆ་མེད་པ་ཁྱོ་བའི་མེད་པ་སྤྱི་གས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པས་མཆོན་མཛོ་བསྟན་བཅས་
 རྣམས་དེས་པ་བཅས་ཞིང་གདམས་ངག་དུ་མཛོ་པར་བྱའོ། །གཉེས་པ་ནི། དམོན་པ་
 བའི་ཞལ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཤོ་སྤྱོད། །

གཉེས་པ་དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ལ་གཉེས། གསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་གཟུང་
 བ་དང་། དེ་རིམ་ལྷ་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ལ་གཉེས། སྤྱི་ལས་དང་།
 གུན་འབྲུང་དུ་སྤྱི་པའི་ལས་ངོས་གཟུང་བའོ། །(སྤྱི་ལས)དང་པོ་ལ་གཉེས། སེམས་
 པའི་ལས་དང་། (གུན་ལས)བསམ་པའི་ལས་སོ། །(སེམས་པ)དང་པོ་ནི། བཟླ་
 བྱང་དུ་དང་པོ་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཞེས་གཉེས་མི་འབྱེད་དོ། །
 རང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ལྷལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པས་རབ་
 དུ་བྱེད་པ་དེ། ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རབ་བྱེད་སྤྱི་པས་ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་མི་འདྲ་
 པའི་ལྷགས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བར་སྤྱི་པའི་ལས་ལྷན། ལས་ལ་གཟུགས་ཅན་འདྲ་
 པའི་ལྷགས་ལ་དེར་མ་ཟེད་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ལྷན་དོ། །བྱི་
 སྤྱི་དང་ཐལ་འབྱུར་བས་ལྷན་ངག་གི་ལས་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མིན་པའི་གཟུགས་བཞེད་ལ། མཛོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་ལྷན་ངག་གི་ལས་ལ་
 སེམས་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་འདྲ་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་པ་དང་དེས་བཞག་
 པའི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་ཀྱབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཀྱན་ལ་བྱེད་པར་མེད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱི་
 ལས་ཀྱབ་པར་ལྷན་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲ་པའི་ལྷགས་ལ་བཞོན་ནས་དེ་

ཐུས་པར་བཀག་ལ། །ཁ་རྒྱ་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཐད་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཏང་ཐུག་ཅམ་
ལས་མཛོད་འབྲེལ་དུ་ཕྱེ་སྒྲུས་འདོད་པ་འཁོག་ཕྱེད་བཅལ་བས་མི་རྟེན་དོ། །ལས་ལ་དཔྱེ་
སྒྲོ་མང་ཡང་འདིར་སེམས་པ་དང་བསམས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་དཔྱེ་ཞེ། ཕྱེ་བལ་གཉིས་
གྱིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་སེམས་པའི་ལས་དོན་གཅིག བསམས་པའི་ལས་དང་ལྷས་རག་
གི་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ། རྒྱ་སྒྲུབ་བ་
མཐར་ཐུག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱན་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། བསྟན་ནམས་དང་། བསྟན་ནམས་མིན་པའི་ལས། མི་
གཡོ་བའི་ལས་སོ། །རྒྱ་སྒྲུབ་བ་མཐར་ཐུག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་བ་དང་མཐར་ཐུག་གང་
རུང་གིས་བལྟས་པའི་ལས་དེ་བསམས་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ལྷས་རག་
ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུར་ལས་ལ་དགེ་སྒྲུབ་གསུམ་ཡིད་ཀྱང་
འདིར་ཀྱན་འབྱུང་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་དང་། དགེ་
བ་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་སོ་སྒྲེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་
འབྱུན་པའི་ལས་དེ། བསྟན་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན།
རན་སང་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་གསུམ་ཡོད། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་
འབྱུན་པའི་འདོད་པའི་སས་བལྟས་ཀྱི་ལས་དེ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དཔྱེ་ན། དགེ་བཅུའི་ལས་བཅུ་ཡོད། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་འབྱུན་པའི་
ཁམས་གོང་གི་སས་བལྟས་ཀྱི་ལས་དེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན།
ཁམས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་གཉིས་ཡོད། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་དོན་ནི། དམ་ཚལ་རྟེན་འབྲེལ་
ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་དང་རྟེན་གཉིས་ཀ་མི་གཡོ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་གསུག་པའི་རྩལ་ལ་བཞི། གསུག་པ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
དང་། (རྒྱུར་འཕགས་)ལས་གསུག་རྩལ་དངོས་དང་། (དེ་ལྟར་)དེ་དག་ལ་དོགས་པ་
བསལ་བ་དང་། (འོ་ན)གང་གི་དོན་དུ་གསུག་པའོ། །དང་བོ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་
དང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པས་གནས་ལྷགས་

མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་གྱི། དེ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་
 བྱས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤང་བར་ས་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱང་འཆི་སེམས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེན་འབྱུར་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་
 ནི། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་པ་བོ་ཆས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆས་
 མཆོག་མན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་བ་པར་ཐལ། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་དུ་མི་
 གསལ་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། རྒྱ་མའི་ནོར་རྒྱན་པར་ཤེས་ན་འཛོལ་བྱུར་ཚུལ་བ་མི་ཉེན་
 པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཡབ་སྐུས་སྐུས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྤོངས་ཅམ་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་བར་བཞེད་ལ། རྒྱ་གཞས་དང་
 ཆོས་གཞས་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ལྟ་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་མཚུངས་ལྟ་དུ་སྒྲིམ་ནས་
 ལས་གསལ་པར་བཞེད་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དག་ངེས་འབྱུང་གིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 མཚུངས་ལྟ་གྱི་ལས་གཉིས་སོ་སོ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་
 འདྲིའོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག བཟུ་བ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱན་འབྱུང་དང་
 དགའ་བ་དངོས་མིན་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག ལམ་
 རིམ་ལས། ཀྱན་འབྱུང་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས། དང་། ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་
 མཐུན་པར་གསུངས་པས། དང་། ཏ་ས་བཙས། དེ་ཡང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པས་ནམ་མེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དང་འདྲ་བས་ཀྱན་འབྱུང་མིན་ཡང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པར་བཟུན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་། རྗེས་མཐུན་ཞེས་པས་དངོས་
 གནས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དང་། འདི་ནི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་བཟུར་བའི་
 ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་ལས། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་མིན་
 གྱི་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་། ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྗེས་
 མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀྱན་འབྱུང་དངོས་གནས་ཡིན་

ན་དངོས་དང་རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་དོན་མེད་པ་དང་། རེས་འབྲུང་དང་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་དོན་
མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྲུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འབྲུང་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་གྱེ། ཆོས་
དེས་བསྐྱེད་ན། ཆོས་དེ་ཡིན་པར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་གཉིས་ལས་
ཕྱི་མ་ལྟར་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་རེས་འབྲུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་
དཔལ་འབྱོར་སྟགས་འཕེན་ཡང་དེ་དག་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
དེ་དག་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །མདོར་ན་ཀུན་འབྲུང་རང་དགའ་བ་དང་།
རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ། རེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཀུན་འབྲུང་རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པར་བྱུར་པ་དང་། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་
འབྲུང་རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་གསུམ་པ་དེ་ལས་དང་པོར་སང་ན་འཁོར་བའི་
འཁོར་ལ་བསྐྱར་བར་ཤེས་པར་བྱུང་། །བཞི་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (ལས་
གསོག)རིགས་པ་དེས་རེས་འབྲུང་གི་ལས་ཐར་བའི་རྒྱར་གྱུ་བ་པའོ། །(དེའི་རིགས)དང་པོ་
ནི། ཆོར་བདེའི་དོན་ཏུ་གསོག་པ་དང་། བཏང་སྒྲུམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསོག་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་འང་ཆེ་འདི་
དང་། ཕྱི་མའི་དོན་ཏུ་དམིགས་པ་གཉིས། ནང་བལྟས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་
གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་གྱི་དགེ་བའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་ལས་དེ། བདེ་བ་རྒྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། བསམ་གཏན་
བཞི་བ་ཡན་ཆད་གྱི་དགེ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལས་དེ། བཏང་སྒྲུམས་རྒྱུང་འབྱུར་
གྱི་ལས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཆ་བཞག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་དང་པོས་བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་མན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཏང་སྒྲུམས་རྒྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་གཙོད། གཉིས་པས་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་བའི་བཏང་སྒྲུམས་རྒྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་ལྷན་དོ། །
འདོད་ཁམས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ། ལྷག་བསྐྱེད་རྒྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཅེ་མན་ཆད་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལྷག་གྱེ་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་

སྒྲིག་སྐྱེས་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལ་རེ་རིང་དང་ཐར་བ་ལ་རེ་ཉིར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ལ་ཞེན་པ་ཚུགས་བསྐྱེས་པའི་མི་གཡོ་བའི་དེ་མིད་ཅེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་ངོ། །

དྲིགས་གཙོན་ནི། ཁ་ཅིག ལས་ལ་སེམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་ཐལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག་མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་ལྷགས་ལ་འང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཆེ། ལྷན་རག་གི་ལས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྲུབ་ཀྱི་བར་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བརྒྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་བྱེ་སྐྱེས་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པས་དེ་དག་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་འགྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཆེ། མངོན་མཐའ་དཔྱད་ལས། སེམས་བྱང་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མདོ་ལྷོ་བ་སྐྱེས་དེ་ལྟར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་། དེ་དེ་བཞེན་ཏུ་ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་ཀྱང་ལས་ལ་གསར་བསགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། ཅ་རྒྱུ་ལྟར་སེམས་པས་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ལ་མི་འདུ་བའི་ཁས་ཞེན་བྱང་བ་མ་གཏོགས་ལས་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་པར་བྱེ་ཐལ་གཉིས་ཀས་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་དང་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ་འང་ལས་ལ་སེམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདྲ་བར་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིན་འབྲེལ་དང་། དམ་ཆོས་ཉིན་འབྲེལ་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷང་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་། དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་སེམས་པ་ཡིན་ན་དེའི་འཁོར་ཏུ་འགྲོ་ལྷལ་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡོད་དགོས་པས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ན་ཉིན་མངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཐལ་བ་དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་བཙམ་ཉེ་དངོས་སྤྱི་ལེན་པ་པོ་ལ་ཐོབ་སྒྲོ་སྐྱེས་ཆོ་བཙམ་བ་པོ་དགེ་སེམས་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ལས་བྱང་བ་ལམ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེའི་ཆོ་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་པ་གཉིས་བྱང་བར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་མེད་སྒྲོམས་འབྲུག་གཉིས་ལ་གནས་པ་དང་ཉིན་མངས་པའི་

མེམས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྲོང་བ་དུན་དགེ་བའི་ལས་དེ་
 མེམས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་གང་ཟག་
 གཉིད་ལོག་པ་ན་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆད་པའམ་དེའི་རྒྱད་ལ་དགེ་བའི་མེམས་པ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་ཐལ་བ་སོགས་བསྒྲིག་པར་དཀའ་བའི་ཐལ་བ་མང་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གཉིས་པ་བརྩ་བ་གཉིས་ལས་སུ་བཟུབས་ལ་བརྩ་བ་སྤྲིད་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་ནི་
 དེའི་གཉིན་གྱིས། བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྩ་བ་སྤྲིད་པའི་མིང་འཛོལ་
 བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ལས་ལ་མེམས་པ་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པར་གྱུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་གས་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་ནམ་
 རིག་དང་མཉམ་ཏུ་འབྲུག་པའི་སྤྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཆས་ཅན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཏུ་
 ཟུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཤི། མིག་
 གི་ནམ་ཤེས་དེ་ཡིད་ཡིན་ཡང་སྒོ་གསུམ་ཏུ་ཟུང་བའི་ཡིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ་ཉགས་གྱུབ་ཤི། མེམས་པ་ལ་ཡིད་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 ལྟར་ཀྱན་བརྩམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག མེམས་པའི་ལས་ལ་ལུས་ངག་གི་
 ལས་ཀྱན་ནས་སྤྲོང་བེད་རྒྱ་ཏུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཤི། དེ་ལྟར་ཀྱན་བརྩམས་དར་རྒྱ་
 སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེམས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསམས་པའི་ལས་
 ཀྱི་ཀྱན་སྤྲོང་བེད་རྒྱལ་བཟུན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མེམས་པའི་ལས་ལ་ལུས་ངག་
 གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྤྲོང་བེད་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་བན་བ་མེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྤྲོང་སོགས་ཏུ་
 མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་སྤྲོག་བཅད་པའི་མཐུག་ཏུ་ཡི་རང་སྒོམ་པའི་ལས་དེ་མེམས་
 བསམས་གང་རུང་གི་ལས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་དངོས་གཞིས་བཟུས་པའི་ཕྱིར་
 བསམས་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྤྲོང་སྦྱར་བར་བཟུས་ཏེ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཏུ་བྱ་
 བ་དང་། བསམ་པ་སྦྱར་བར་བཟུས་ཏེ་གཞི་སྦྱར་མཐར་ཐུག་གསུམ་ཏུ་བྱ་བ་དང་།
 འདྲ་ཤེས་ཀྱན་སྤྲོང་ཏུ་བཟུས་ཏེ་གཞི་ཀྱན་སྦྱར་མཐར་བཞིར་བྱ་བ་དང་། མཐུག་
 དངོས་གཞིར་བཟུས་ཏེ་སྦྱར་དངོས་གཉིས་སུ་བྱ་བ་སོགས་དབྱེ་བཟུང་ནམ་གངས་མང་ཏུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལམ་རིམ་དུ། དེ་ལའང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་སྐོས་སྒྲིམ་
 བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། ། ཞེས་པའི་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། སྒྲིམ་
 མང་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཁྱད་བྱེད་
 བྱས་མ་མ་སྒྲིམ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དག་བཅམ་པའི་རྒྱད་ནའང་ཡོད་
 པའི་ཁྱད་བྱེད་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལམ་རིམ་དུ། གསལ་བྱ་ལའང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 དང་། གསལ་པ་བོ་ལའང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་པ་བོ་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལའང་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་རྒྱལ་དང་། རྟགས་ཐེལ་ལའང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་ཀྱི་
 གྲུན་འབྱུང་རང་དགའ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་དྲགས་གཅད་མཛད་པ་དང་། རྩ་བུའི་གཞུང་
 གཞན་དུ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དག་བཅམ་པའི་རྒྱད་ན་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསལ་པའི་རྟེན་ལ་སྐོས་
 སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། གང་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་པ་བོ་ཡིན་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་གསལ་པར་གསུངས། ཆོས་
 མཆོག་མཐའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པས་ལས་མི་གསལ་གྱང་སྒྲིམ་ཆོས་མཆོག་
 ཆེན་པོ་བས་ལས་མི་གསལ་པར་མ་ངེས་སོ། ། བསའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། ཆོ་འདིའི་དོན་
 དུ་བསགས་པའི་སྒྱུན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་སུ་གསུངས་པ་འཐད་དཀའ་ཞི། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ནི་གྲུན་སྤྱོད་ལ་མི་བསྟོས་
 པའི་ཞིང་གི་མཐུས་དགེ་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡར་མན་བཏགས་པ་
 ལ་མན་ལན་སྒྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་སྐོས་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་སྒྱུན་བྱེད་པ་སྐོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོད་ཆེད་དུ་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་དོན་དུ་
 སྒྲིམ་བ་བྱས་པ་སྐོས་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཆོ་འདིའི་དོན་དུ་བསགས་ན་
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སྐོས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་

དུ་སྒྲོ་གི་ཁྱབ་པ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་མི་སྒྲོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་ལ་ལ། འཆི་བའི་ཁྱེན།
 (ཆེ་བདུན་འཆི་བའི་སེམས། རྟོན་གང་ནས་སྒྲུབ་པ། (མི་དགེ་)མི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་
 ལུགས། (མར་བཤད་)དེ་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ལེན་ཚུལ་ལ། །(མངལ་དུ་)དང་པོ་ནི།
 ཆེ་བདུན་པ་དུས་ལ་བབས་ནས་འཆི་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ལ་བསྐྱེད་ནམས་
 ཟད་པ་དང་། ཡང་བ་མ་སྒྲུངས་པས་འཆི་བ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་ལ་ནམ་པ་དགྲ་མདོ་
 ནས་གསུངས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། །དུས་མིན་གྱི་འཆི་
 བའི་ཁྱེན་བཟུང་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ཁྱེན་བཟུང་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་བྱ་ལ། ཡང་བ་མ་
 སྒྲུངས་པའི་འཆི་ཁྱེན་དགྲ་བ་ལ། གན་མོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཆུང་མང་མོར་
 སྒྲིབ་པའི་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་སེམས་དང་།
 (རང་གིས་)མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་། (རང་གིས་)ལྱང་མ་བཟུན་གྱི་སེམས་དང་ལྟན་
 པར་འཆི་བའོ། །(དགེ་བ་)དང་པོ་ནི། ཁྱེན་བདུས་ལྟར་སེམས་གང་གིས་འཆི་བ་དང་།
 དགེ་མི་དགེ་གོམས་པའི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཁྱེད་པར་དང་། དགེ་མི་དགེ་ཆ་མཉམ་དུ་
 གོམས་པའི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཁྱེད་པར་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འཆི་དུས་
 གྱི་སྒྲོང་བ་དང་། ཆེར་བ་གང་དང་བཅས་ཉེ་འཆི་བ་དང་། གནད་གཅད་ཁྱེད་པའི་
 ཁྱེད་པར་ཉེ་ནམ་པ་དུག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་གང་གིས་འཆི་བ་
 དང་། ཆེར་བ་གང་དང་བཅས་ཉེ་འཆི་བ། མི་དགེ་བའི་འཆི་སྒྲོང་སྒྲིར་བཟུན་པ།
 མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་འཆི་སྒྲོང་། མི་དགེ་བ་འབྲིང་བྱེད་པའི་འཆི་སྒྲོང་།
 གནད་གཅད་ཆེ་བའི་ཁྱེད་པར། གནད་གཅད་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ། འཆི་སེམས་
 གསུམ་ག་ལ་སྒྲིབ་པས་མཚམས་སྒྲུར་ཚུལ་ཉེ་ནམ་པ་བཟུང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེ་དུག་
 ངག་དབང་རབ་བཟན་པས། དེ་ཡང་ལྷན་བསྐུལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྒྲིག་
 གཅད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་བསྐུལ་འདི་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
 གནད་ནི་སྒྲིག་ལ་གོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནད་གཅད་པ་ནི་ཁྱེད་

སྒྲིམ་གྱི། ། ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཚྭ་གས་འགའ་ཞིག་ཉམས་ན་འཆི་
བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་གནད་ནམས་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ། གསུམ་པ་
ནི། སེམས་གང་གིས་འཆི་བ། ཆེར་བ་གང་དང་ལྡན་པས་འཆི་བ། འཆི་སེམས་
གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ཤེས་པ་རགས་པའི་སྐབས་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱ་མོའི་སྐབས་ཐམས་
ཅད་ལུང་མ་བཟུན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། ། སྦྱིར་བཏང་འཆི་
སེམས་ཕྱ་མོ་ལུང་མ་བཟུན་ཡིན་ཡང་སེམས་དབེན་པས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་སྦྱང་
བ་འོད་གསལ་སྐབས་བདེ་སྦྱང་གི་ལམ་སྒྲིམ་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་གང་ནས་སྤྱད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་བོ་རོ་སྦྱོད་དང་།
དགེ་བ་བྱེད་པ་རོ་སྦྱོད་ནས་བཟུས་ཏེ་གཉིས་ཀ་མཐར་སྒྱིང་ག་ནས་འཕྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་
བར་དོ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཐུབ་ན་ལུས་དཔག་ཆད་མང་བོ་ཅན་ལ་བར་འགྱུར་དེ་ཅམ་བཞུད་
པའི་བར་ནམ་ཤེས་ཉིན་མེད་དུ་ཐལ་བས་བར་དོ་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཐུབ་པར་འདྲོད་
དོ། ། དེ་ཡང་རན་འགྱོར་སྒྲིབ་ཀླང་བ་དང་། མིར་སྒྲིབ་ཞེ་བ་དང་། ལྷར་སྒྲིབ་སྒྲིང་
ག་ནས་རྒྱུད་བཟུས་ཏེ་འཕྲོ་བར་བཤད་དོ། ། བཞི་བ་ཤེ་ནས་བར་དོ་འགྱུར་ལུགས་ནི།
བར་དོ་གང་ནས་འགྱུར་པ་ནི། སྒྲིང་ག་ནས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་འགྱུར་
མོ། ། བར་དོ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
སམ་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བས་བསྒྲོས་པ་དག་ལ་བཞེན་ནས་སོ། ། བར་དོའི་བྱད་པར་ནི།
མཛོད་ལས། སྦྱོན་དུས་སྦྱིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། ། སྒྲིམ་སྤྱར་ལ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས་བར་སྦྱིད་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་མཐོང་བའི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་བཤད་
དོ། ། མིག་དག་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་སྦྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་
བའོ། ། མཛོད་ལས་བར་དོ་སྒྲིབ་གཞན་དུ་ཞོག་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས་ཞོག་
པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོར་འདའ་བ་ཡོད་པས་བར་
དོས་སྒྲིབ་སྦྱིད་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་ནམ་བཞག་རིམ་པའི་ནམ་བཤད་དུ་
གསུངས་སོ། ། བར་དོ་བའི་ལུས་ནི། ནམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བའི་

ཕྱིར། ། ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱ་བའི་ལྷས་ཅན་ནོ། ། བར་སྲིད་ཀྱི་
 རྣན་ནི། ། འཇིག་རྟེན་འདིར་གང་སྤྱི་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཕྱི་མའི་སྒྲེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་
 འབྱུང་བའི་སྲིད་པའོ། ། བར་དོ། ། སྤྱི་བ། ། ཡིད་ལས་བྱུང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་ནོ། ། ཁ་རྒྱུ་མཁན་ཆེན་གྱིས། ། སྒྲིགས་བཅའ་རིན་པོ་ཆེའི་འདམ་གྱི་
 བཟེ་བཅངས་གྱི་ཆོམས་སུ། ། སྤྱི་འདི་གསུམ་ཆེ་རབས་དུན། ། ཞེས་ཆེ་སྤྱི་མའི་ལྷས་
 མཐོང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 སའི་དངོས་གཞིར། ། སྤྱི་ཀྱི་ལྷས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་མི་སྒྲེ་བར་བཤད་པ་ལས་
 ལྷས་སྤྱི་མ་མི་མཐོང་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་། ། ཁ་རྒྱུ་རག་རབ་པས་
 སྒྲིགས་བཅའ་དུ་ཡར་མར་གྱི་བྱངས་ཐལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱ་ཞེས་པ་
 ཁོང་བས་མ་རྟེན་པ་མ་གཏོགས་དགོངས་པ་བཅའ་མི་དགོས་ཏེ། ། འདམ་གྱི་བཟེ་
 བཅངས་ལས། ། དམ་པ་པལ་ལ་མཚམས་མེད་པར། ། ཞེས་ཡར་མར་གྱི་མཚམས་མེད་
 གསུངས་པ་ལས་དེ་ལ་བར་དོ་མེད་པའི་བྱར་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡར་མར་གྱི་
 མཚམས་མེད་གཉིས་རྗེས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲེ་བ་
 འཇིན་པ་ལ་ལྷས་རྟེན་ཕྱི་མ་སྲིད་པ་མིན་པས་སྲིད་པ་བར་མ་དོ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་
 དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་དམ་པ་སྤྱི་མ་དག་གསུངས་
 པ་ནི་རྣལ་མཐོ། ། འགྲོ་རྒྱལ་ནི། ། ལྷ་མིང་ན་འགྲོ་གསུམ་རིམ་པར་བྱེན་ཐད་འོག་དུ་འགྲོ་
 ལ། ། ཆོ་ཆད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ལྷག་བདུན་ལས་མི་འགྱུང་ངོ་། ། བར་དོ་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལམ་རིམ་དུ་ལྷ་ལ་གསུངས་པ་མི་དང་དུད་འགྲོ་སྐགས་ལའང་
 མཚན་ནོ། ། སྤྱི་བ་དེ་ནས་སྒྲེ་སྲིད་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་རྒྱལ་ནི། ། གང་དུ་སྒྲུར་ན་སྒྲེ་གནས་བཞི་
 རྟེ། ། སྒོ་ངའི་ནང་དུ་མེར་མེར་དང་རྒྱར་རྒྱར་སྐགས་འཕེལ་བ་ལས་སྒྲེ་བའམ་སྒོ་ངའི་
 ཐུབས་བརྟོལ་བ་ལས་སྒྲེ་བ་དེ་སྒོ་ང་སྒྲེའི་མཚན་ཉིད། ། ངང་བ་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་སྐགས་
 མཚན་གཞིའོ། ། མངལ་ནས་མེར་མེར་དང་རྒྱར་རྒྱར་ནས་སྒྲེ་མཆེད་བརྟོད་ནས་ཕྱིར་སྒྲེ་
 བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའམ་ཤ་མས་གཡོགས་ཤིང་ཤ་མ་བརྟོལ་ནས་སྒྲེ་བ་དེ་མངལ་སྒྲེའི་

མཚན་ཉིད། ཉ་གྲང་སྟགས་མཚན་གཞིར། །མངལ་སྒྲིང་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་དྲོད་
 དང་གཤེར་གྱི་དབང་གིས་གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་དེ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། ཉ་གྲང་སྟགས་
 ཉིད་མཚན་ཉིད། །དབང་བོ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཅིག་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་རྩལ་
 སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དཔུལ་བ་དང་ལྷ་ལ་སྟགས་པ་མཚན་གཞིར། །ལྷ་དང་དཔུལ་བ་ལ་
 རྩལ་སྐྱེ་ཁོ་ན་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་མངལ་སྐྱེ་དང་རྩལ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་དང་། དྲོད་འགྲོ་
 དང་མི་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་དོ། །གང་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།
 མཛོད་ལས། སྒྲི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་སྐྱར་པས། །ཅེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། །ལྷ་ར་
 ལ། མཐོང་རྩལ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། རི་ལྷ་ར་རྩལ་ཤེས་སྐྱར་རྩལ་དང་། མཚམས་
 སྐྱར་དུས་ཀྱི་ལྷ་ར་བ་དག་ས་ཤེ་དང་ལམ་རིམ་ལས་འབྲུང་བ་ལྷ་ར་རོ། །མངལ་དུ་ལུས་
 རྩལ་སྐྱེ་མངལ་འབྲུག་དང་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལྷ་ར་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་
 རིམ་རྩལ་སུ་བཀོད་པ་ལྷ་ར་རོ། །བཙའ་བའི་རྩལ་ནི། བདུན་ཕྱག་སྟོ་བཟུང་གི་
 མཐར་ལྟག་བཞི་ནས་ཁ་བྱར་དུ་ལྷ་བའི་རྒྱང་གིས་བྱས་ནས་ཀླང་བ་གྱེན་དང་མགོ་བྱར་དུ་
 བཟུན་ཏེ་བསྐད་རྩལ་སྐྱེ་བྱུང་པར་གྱིས་མ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྟག་བཟུལ་དང་བཙས་པ་འཕ་
 ལྟག་བཟུལ་མེད་པར་བཙའོ། །སྐྱེ་གནས་ངན་པར་བར་དོ་འགྲོ་མི་འདོད་པའི་དྲོད་སྟགས་
 གཙོད་དང་། གནས་ངན་པར་སྐྱེ་རྩལ་ལམ་རིམ་ལས་གསལ་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་
 ཁྲིས་ནས་བར་སྤྱིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བར་ནལ་འབྱོར་སྤྱིད་པའི་ས་ལས་གསུངས་
 སོ། །དྲོད་གཤེར་དང་རྩལ་སྐྱེ་ནི། མཛོད་ལས། དྲོད་དང་གནས་ལ་མཛོད་འདོད་
 གཞན། །ལྷ་ར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། སྐྱར་བཤད་པ་ལྷ་ར་སྒྲིའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྩལ་བཟུས་
 གང་འཚམ་བསམས་ནས་ཡིད་ལ་འབྱུར་བ་ཅི་ཐོན་ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབད་དགོས་
 སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་
 བ་དང་། ཡན་ལག་གི་བཟུ་བ་དང་། ཚེ་དུ་ལ་ཤོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་
 བའི་རྩལ་སྟོ། །(སྐྱར་བཤད་)དང་བོ་ལ་བཅུ་གཉིས། མ་རིག་པ་དང་། (མཛོད་ལས)

འདུ་བྱེད་དང་། (ལས་ཡིན)ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་། (མདོ་ལས)མིང་གཟུགས་དང་།
 (མིང་ནི)སྒྲི་མཆེད་བྱུག་དང་། (མངལ་ལས)རིག་པ་དང་། (ཡུལ་དབང)ཆོར་བ་དང་།
 (རིག་པས)བྱིད་པ་དང་། (ཆོར་བ)ལེན་པ་དང་། (ཡུལ་ནམ)སྲིད་པ་དང་། (མུར་
 གྱི)སྒྲི་བ་དང་། (སྒྲི་གནས)ག་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །(ག་བ)བརྩེད་བྱང་ལྟར་ན་དང་པོ་
 ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དངོས་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱུངས་ནི་ཤེར་མདོ། སྤུ་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ།
 རྟེན་འབྲེལ་གྱིང་བའི་ཆོག་ལོ། སའི་དངོས་གཞི། དབྱིག་གཞིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
 འབྲེལ། ཡན་ཏན་སྒོ་སྤྱོད་གྱི་དའི་འབྲེལ་བ། ཀ་ཤིའི་སྤུ་ལུ་ལྷང་བའི་མདོ་འབྲེལ་
 མཉགས་སོ། །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའམ་རང་འདོགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲུབ་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདུས་བྱས་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
 བྱུང་བར་རང་འདོགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 རིས་འགའ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 འདུས་བྱས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས། སྤྱ་བཤད་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱ་
 རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའམ། རྟེན་འབྲེལ་
 ལམ་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་རྟེ་མ་མི་བྱི་དང་བྱི་མ་མི་འདུས་བྱས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བརྟུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་གྱིར་བསྟན་པ། ཡན་
 ལག་དང་བའི་མ་རིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པའི་འགལ་སྐྱེ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་གྱི་
 སེམས་བྱང་སྤྱངས་པ་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གས་འདོད་ལ།
 མ་ནི། ཡོད་པ་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །གཞན་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྤྱད་དང་
 ཟུང་དང་བུལ་དོན་དང་། །གཞིན་པོ་དག་ལ་འདི་ཡོད་དོ། །ཞེས་དགག་ཆོག་བརྟན་

ལས་འགལ་སྐྱོན་པའི་དགག་ཆོག་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛོད་རྒྱན་སྟགས་
བཞིན། །དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཕྱིར་དང་། ལྟར་
རོ། །དགག་ཆོག་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ཏེ་ས་བཟའི་རྟེན་འབྲེལ་རྩ་མ་འབྲུར་གསལ་ལོ། །
དབྱེ་ན། རྟེན་མངས་ཅན་དང་། རྟེན་མངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས།
ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་གནས་རྒྱལ་བསྐྱབས་ནས་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་མ་རིག་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་སྦྱབ། ལེགས་ལྷན་
འབྱེད། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་གཉིས་བཞེད་ཅིང་།
འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བའི་དོན་ལ་རང་
སྒྲུབས་ཀྱིས་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་རང་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཡུལ་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་འཇིན་པ་གང་
ཡིན་ཡང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱར་སོང་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ས་བརྩ་བའི་མདོ་
དང་། རྒྱ་བ་སྦྱོན་མེད་མདོ་སྟགས་ཁྲུངས་སྟུ་འདྲེན་དོ། །གཞན་ཏུ་ན། ཐོག་མའི་མ་
རིག་པ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འཇིན་སྒྲུངས་དངོས་
འགལ་ཏུ་མ་ཞུགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོག་
མའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་འབྱེན་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། མཛོད་བའི་འགལ་
སྐྱོར་ལ་མི་མཛོད་བ་ཞིག་མི་དགོས་པར་བར་མ་ཞིག་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
བདེན་ཆོག་གི་འགལ་སྐྱོར་ལ་རྒྱན་ཆོག་ཅིག་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐོག་མའི་མ་
རིག་པ་ཡུལ་ལ་འབྲུག་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན།
མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་སྟོང་མཛོད་སྟུ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
ལ་རང་སྒྲུབས་ཀྱིས་འགལ་སྐྱའི་མི་མཐུན་སྟགས་སྟུ་ཕྱར་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་བྱང་བའི་སྟོན་སྟོང་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་མདོ་ཞེ་ཏུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཞེད་དོ། །ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་དང་བྱེ་སྟུ་ལལ་ཆེར་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་མིན་གྱིས་
བྱང་ཅིང་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་མི་བཞེད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་

དོན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུལ་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱར་འཁྱར་བར་
བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་ལྟ་སྤང་བའི་མདོ་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་སྟགས་
སྤངས་སྒྲུ་འདྲིན་ནོ། །འཇིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གྲགས་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉོན་པས་ལྷ་ངན་མ་རིག་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་ལྷ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་དང་ལྷ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྟོན་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཏུ་ན། རྟོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་
རྟོགས་ལྟག་རྟོག་ཟེ་ཆོམ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐག་པ་བསྐྱབས་པའི་ཐུན་པ་
དང་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་ལྷ་ལྷ་མིན་ལྷ་པོའི་གང་ཏུང་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་བ་
གཞན་བཞི་ཡང་མ་རིག་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་
ཡང་མ་རིག་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་ལྷ་རང་གི་རོ་བོ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་།
སེམས་བྱང་སྤངས་པ་དང་། ལྟག་ལྷ་དང་། ཆོར་བ་གསུམ་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་ཞུགས་ཆེ་
གསུམ་གསལ་ལྟག་པར་ཡང་ལྷ། ཡུལ་ལ་སྤངས་ཤིང་སྐྱབ། བདེ་བ་ཡང་སྦྱང་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐང་བྱར་བྱར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་
ཀྱན་སྦྱང་ཏུ་བྱར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན་སྐྱའི་ཀྱན་སྦྱང་ཏུ་བྱར་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་ཏུ་བྱར་པའི་དེ་གཉིས་ཡིད།
རང་གི་ཀྱན་ནས་བསྐང་བྱར་བྱར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བསམ་
སྦྱར་གཉིས་སྒྲུ་བྱེ་བའི་བསམ་པའི་རིགས་སྒྲུ་གནས་པའི་སེམས་བྱང་སྤངས་པ་དེ། སྐྱའི་
ཀྱན་སྦྱང་ཏུ་བྱར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐང་བྱར་བྱར་

པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲུར་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བྱུང་སྒྲོངས་པ་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་སྒྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་དང་བའི་མ་རིག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འབྱེད་ལས་སྤྱུང་ཅུ་
 དང་། སྤྱི་ལུ་ལྷང་བ་ལས་བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱས་ན་སྤྱི་མ་ལ་
 བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅུ། ཕྱི་མ་ལ་བཞི་བརྒྱ་དང་དང་དགུ་སྟགས་ཡོད་དོ། །རང་གིས་ཀུན་
 རྣམ་བསྐྱང་བྱར་བྱར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡང་ཡིན། འཁོར་བའི་ཙ་
 བར་སྒྱུར་པའི་ཉོན་མངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་སྒྲོངས་པ་དེ་ཐོག་
 མའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བྱེ་སྒྲུབ་དང་སེམས་ཅམ་པས་སྒྲོངས་ཅམ་དང་།
 མདོ་ལྷེ་བ་དང་རང་རྒྱད་པས་ཉ་བ་དང་། ཉ་མིན་གྱི་དེ་གཉིས་དང་། ཐལ་འབྱུར་
 བས་འཇིག་ཉ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཕྱང་བོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །སྤྱི་བཤད་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་
 སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡན་ལག་དང་བའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱའི་
 ཀུན་སྒྲོང་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་སྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
 ལས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུག་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་དེ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་
 ཐོག་མར་སྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་ལ།
 ཡན་ལག་དང་བའི་མ་རིག་པ་དང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་གི་བསམ་པ་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་བྱུག་གི་བར་དང་། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་འདུ་
 བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་དངོས་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པས་ཀུན་རྣམ་བསྐྱངས་ཤིང་སྤྱིད་
 པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་སེམས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་གིས་སྤྱི་བ་མཐའ་སྤོ་སྤོ་ལ་བརྟུས་ཏེ་བག་ཆགས་དང་་་་
 གཟུགས་ཅན་ཅུད། དབྱེ་ན། རྫོག་གསུམ་གྱི་གསུམ་དང་། ཁམས་གིས་གསུམ་་་་

སྤྱོད་པའི་ལས་ལྟར་ལྟོ་བཞུགས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་མཛུགས་
 བར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟར་ལྟོ་བཞུགས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་
 བྱི། བསགས་པ་ནས་སྒྲིབ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབྲུབ་པའི་བར་དང་།
 དུ་མ་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐ་མ་འབྲུབ་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲིབ་གཞི་དང་། འཕངས་
 འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་སྤྱོད་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། གསུམ་པ་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་བྱེ་སྤྱོད་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་། ཉེན་
 འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་སྒྲིབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་
 ཅམ་སྒྲིབ་མདོ་ཇེ་བ་དབྱུ་མ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རེ་བཞེད་
 རོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་པ་སེམས་ཅམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་མི་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། མཛོད་ཇེས་འབྲང་བྱེ་མདོ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚེགས་
 རྒྱུག་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དབྱེ་ན། སྒྲིབ་འབྲས་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་། རང་དང་
 ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྒྲིབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སྤྱོད་
 རྒྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བཞི་
 ཡོད། སྒྲིབ་པའི་ལ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་
 གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། འཕངས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་
 སྒྲིབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། འཕངས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་
 འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་ནི། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བག་
 ཆགས་བསྒྲིབ་པ་ནས་འཕངས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་བར་སྒྲིབ་ས་མཚམས་དང་། དེ་ནས་བཟུང་
 ཉི། སྒྲིབ་ལ་བྱུག་གི་བར་རམ་སྒྲིབ་ཐ་མ་ལ་བྱུག་གི་བར་སྒྲིབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་
 ལས་དེའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པ་ནས་འཕངས་འབྲས་མ་
 ཚོགས་ཀྱི་བར་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཚམས་སོ། །བཞི་བ་ནི། རང་དང་ཉེན་

འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཉོགས་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཞིང་
 གི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་རྣམ་སློན་གྱི་གཙུག་པོ་ཡང་ཡིན་རང་ཉིད་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའི་
 རིགས་གནས་ཀྱི་རྟེན་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞི་བ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་བའི་སྒྲིན་ནས་ཡན་ལག་བཞི་བ་མིང་གི་དེ་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་གཤི་དེ་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་
 ལ་རང་ཡིན་གྱི་འབྲུང་བ་བཞི་དང་འབྲུང་ལྟར་བཞི་ཡོད། ལྷ་བཤད་ལ། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་འགྲོར་བརྟག་པའམ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་ལ་རང་རང་གི་
 མིང་ལ་བཞེན་ནས་འདུག་པས་ན་མིང་ཞེས་བྱ་ལ། ལྟར་ལྟར་བོ་སོགས་པན་ཚུན་ཕྱད་
 པ་ན་འབྲུར་བ་བསྐྱེད་པས་ན་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི། སྐྱེ་གནས་བཞི་
 པོའི་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བ་ནས་དེའི་ཆེ་མི་སྲིད་བར་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་ནི།
 རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་གི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་
 ས་བོན་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་བྱད་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཡང་ཡིན། རང་
 འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་བའི་ནང་ཚན་
 ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ།
 ཡན་ལག་ལྷ་བ་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་
 ཡིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་ཡོད། ལྷ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡང་ཡིན།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི།
 སྐྱེ་མཆེད་རྟག་དོད་པའམ་དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱེབས་པ་ནས་ཆེ་མི་སྲིད་བར་ཡོད་དོ། །རྟག་པ་
 ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 འཕངས་པ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ཡན་ལག་ལྷའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་
 རྟེན་གྱིས་ཡུལ་ཡིད་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་རང་སྐྱབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་པའི་སེམས་བྱང་དེ། ཡན་ལག་རྟག་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད།

དཔེ་ན། རིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་བར་རྒྱག་ཡོད།
 ཡང་། འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འཕངས་འབྲས་སུ་
 ཟུར་པའི་རིག་པ་རྒྱག་རེ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 འཕངས་འབྲས་སུ་ཟུར་པའི་རིག་པ་བཞི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སུ་ཟུར་པའི་རིག་པ་གཅིག་ཡོད། ལྷ་བཤད་ནི།
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱག་པ་ཡང་ཡིན། གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་
 ཡང་ཡིན་པས་རྒྱག་པ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི། ལྷ་བ་སྐྱེ་མཆོད་ཅི་རིགས་ཀྱི་
 གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བཙད་པ་ནས་ཆོ་ཇི་སྲིད་བར་བྱ་ཡོད་དོ། །བརྒྱན་པ་
 ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
 འཕངས་འབྲས་བྱང་ཡིན། ཡན་ལག་རྒྱག་པ་རིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་གྱིས་དེས་
 ཡོངས་སུ་བཙད་པའི་ཡུལ་གསུམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སེམས་བྱང་དེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དཔེ་ན། ཆོར་བ་བདེ་ལྷག་
 བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱག་རེ་སྐྱེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དཔེ་སྟོན་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དོ། །ལྷ་བཤད་ནི། ཡུལ་ལམ་རྣམ་སྟོན་དེ་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོར་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི། ཡན་ལག་རྒྱག་པ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནས་ཆོ་ཇི་སྲིད་བར་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་
 དང་ཆར་གཅིག་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོའི་གང་རྒྱང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་ཤིང་བདེ་བ་
 དང་མི་འབྲེལ་བ་དང་ལྷག་བཟུལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ལས་མི་ཉམས་པ་ཅི་
 རིགས་སུ་སྐྱེད་པའི་རིགས་གནས་གང་། ཆར་གཅིག་པའི་ཡན་པ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་དེ། བརྒྱད་པ་སྐྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེ་ན་དམིགས་ཡུལ་དང་ཁམས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་བའི་གསུམ་རེ་ཡོད། ལྷ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡིན།
 ཡང་སྲིད་པ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་པས་བརྒྱད་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི།
 རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྣམ་

ཤེས་མཚམས་སྒྲིག་བའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །དགྲ་བ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཉྱགས་པའི་རང་རྒྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་རྟེན་ལེན་གྱི་ཆར་བ་གསུམ་དང་ལེན་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་མི་ཉམས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྱིར་དུ་འདོད་ཡོན་མཉམས་དོན་དུ་གཞིར་ཁྱིང་རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ། དགྲ་བ་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེན་རྟེན་ལེན་བཞི་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ལེན་དང་ལྡོག་དེ། རྒྱ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོན་པ་སྒྱི་མ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དགྲ་བ་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་ནི། བརྒྱད་པ་སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ་བྱུང་བ་ནས་སྒྱི་སྟོན་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཡོད། བརྒྱ་བ་ནི། རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་སྟོན་ལེན་དང་དེའི་བཀ་ཆགས་གང་རུང་གིས་གསོས་བཟོ་བ་སྟེ་ཡང་སྟོན་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལས་དེ་བརྒྱ་བ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སྒྲིག་པར་མཚམས་མེད་མཉམས་ལས་ལྟོབས་ལེན་འགའ་ཞིག་གྲུབ་ཅམ་ནས་བརྒྱ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལྟོད། དཔྱེན། སྟོན་པ་གསུམ་མཐུ་གཞོལ་བའི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་བ་དང་སྟོན་པ་སྒྱི་མ་འབྲུང་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་བརྒྱ་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་ནི། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སྟོན་པར་བྱུར་པ་ནས་སྒྱི་སྟོན་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་སྟོན་ལེན་སྟོན་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་གང་རུང་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་ཅི་རིགས་པའི་སྒྱི་བའི་རིམ་མཐུན་གྲུབ་ཅིན་མ་དོར་བའི་རྟེན་ལེན་གྱི་ཕྱང་བ་དེ། བརྒྱ་གཅིག་པ་སྒྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེན། གནས་སྐབས་དང་། རོ་བོ་དང་། སྒུབ་ཚུལ་གསུམ་སྟེ་ལྡོག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཕྱང་བ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྒྱི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་མཚམས་ནི།

སྒྲེ་བའི་རིས་མཐུན་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པ་ནས་མ་དོར་བའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བཅུ་གཉིས་
 པ་ནི། སྒྲེ་སྒྲིད་གྲུབ་པའི་ཕྱང་བའི་རིས་མཐུན་མ་དོར་བར་ཕྱང་བ་སྒྲིན་ཞིང་ན་ཆོད་
 གཞན་དུ་འབྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བ་དེ། བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་
 བའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། གཟུགས་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི། རྩོམས་
 ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི། ཤེས་རབ་ནམ་པར་འབྱུར་བའི། དུན་པ་ནམ་པར་འབྱུར་
 བའི། ཡོངས་སྒྲིད་བདེ་བ་ནམ་པར་འབྱུར་བའི། དབང་བོ་ནམ་པར་འབྱུར་བའི།
 ཆེད་འདུ་བྱེད་ནམ་པར་འབྱུར་བའི་ན་བ་རྩེ་བཅུན་ནོ། །སྒྲེ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་གྱི་ཐ་མ་དང་། ཕྱང་བོ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་པར་འབྱུར་བས་ན་ན་བ་ཞེས་
 བྱེད། །ས་མཚམས་ནི། ཕྱང་བའི་རིགས་མཐུན་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
 འཆི་སྒྲིད་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཡོད། རང་ཉིད་འཁེན་བྱེད་ལས་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲིད་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྐར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་བའི་རིས་མཐུན་འདོར་བཞིན་པ་དང་དོར་བ་ཅི་
 རིགས་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདུས་བྱས་དེ། བཅུ་གཉིས་པ་ཤི་བའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། རྫོགས་པར་ཤི་བ། མ་རྫོགས་པར་ཤི་བ། ཤི་བའི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་། མ་རྫོགས་པར་འཆི་བ་ནམ་པར་དཔྱེ་བ། རྫོགས་པར་འཆི་བ་ནམ་
 པར་དཔྱེ་བ། དུས་མིན་དང་དུས་སུ་ཤི་བ་རྩེ་བཅུན་གྱི། སྒྲེ་བཤད་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་གྱི་ཐ་མ་དང་རིས་མཐུན་གྱི་ཕྱང་བོ་འདོར་བའམ་དོར་བས་ན་བཅུ་གཉིས་པ་འཆི་
 བ་ཞེས་བྱེད། །ས་མཚམས་ནི། རིས་མཐུན་འདོར་བར་བཅམས་པ་ནས་ནམ་ཤེས་
 ཕྱང་བོ་ལས་འཛོམས་པའི་བར་ཡོད། །དོགས་གཅོད་ནི། སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆར་མ་རིག་པ་ལ་
 སེམས་བྱང་སྒྲོངས་པས་བྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་གསུངས་པ་
 ནི་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལའང་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན་ཡང་། པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་
 བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ། །མདོན་སྒྲུལ་གཟིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སྤྲོ་བ་ལ། །མ་རིག་ཅེས་
 བཏྲགས་ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། །དེ་ལ་འགལ་བའི་ཆ་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟར་ཤེས་

པར་རྒྱུར་པའི་ཤེས་བྱིབ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། རྒྱ་བའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱུན་གསལ་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་མཆན་མཛད་སྐབས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་དང་མཐུན་པས་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབ་བྱེད་གཞན་དུ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ལྟ་མིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ་ལས་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཆོན་ལོག་ཉོག་དུ་འགྱུར་རོ། ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོངས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་རང་ཉིད་ཡན་གར་དུ་གནས་ན་སྤོངས་ཅམ་པ་ལས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་ནའང་ལོག་པར་ཉོག་མི་རུས་པ་མིན་ནོ། ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱགས་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་ཡིན་མིན་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་མ་སོང་གི་སྒྲིན་པ་འཛིན་ན་སྤོངས་ཅམ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མི་དགོས་ན་འགལ་རྒྱར་རྒྱུར་པའི་དོན་བཟག་དགོས་པར་ཡོད་དོ། ། རྒྱ་བ་དང་ཆོས་གཉལ་གྱི་ཁྱགས་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་བུ་གཞན་བཞེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་གང་། རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཅད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས། ཉོགས་བྱི་མ་མ་གྲུབ་ཏེ། ལྟ་བུ་གཞན་རྣམས་མ་རིག་པར་སྟོན་པའི་ཁྱང་རྣམ་དག་མི་རྟོན་ཅིང་། ཆད་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། འཇིག་ལྟ་ས་བཅུ་བ་སོགས་སུ་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆད་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཅོད་སྤོང་མཛད་ཀྱང་། ཁྱང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པས། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱའི་སེམས་སྤང་སྤོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཁྱགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དཀའ་ལ། ཁྱབ་པ་ཡོད་ན། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ཉོག་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་

དང་རང་སྟོབས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་དངོས་འགལ་དུ་བྱགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལའང་
 བྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་གྲས་ཞིབ་མོས་དཔུང་དགོས་སོ། །སྤྱུ་ལྡང་བའི་མདོར།
 ལུན་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་ལུན་པ་
 དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཆེ་བྱེད་ལས་ཡུལ་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་
 རྒྱངས་འཛོམ་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཐོགས་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་འགོགས་པར་བྱེད་པའམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ལུན་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་རིག་པ་ལ་མེམས་ཅམ་པས་ཉོན་
 ཡིད་འཁོར་གྱི་ལྟ་མེན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འཇིག་ལྟས་བྱབ་སྟེ།
 ཀྱན་བརྩམ་རེད་ཀྱི་དང་གསེར་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡན་ལག་
 དང་བོའི་མ་རིག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེར་ན།
 གསེར་བྱེད་སྤྱི་མཆེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས། ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་
 རིག་པ་འཆད་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱངས་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་རྒྱངས་པའི་མ་རིག་
 པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞེད་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཡན་
 ལག་དང་བོའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱུང་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་ཆོམ་ལམ་རིམ་དབང་བཅན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་རིག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱངས་པའི་མ་རིག་པས་བྱབ་
 པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་རིག་
 པ་ལ་མ་རིག་པ་བཅུ་དགུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་རྗེའི་དགོངས་པ་འབྲུལ་
 བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷང་དེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱངས་པའི་མ་རིག་པས་མ་བྱབ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཡན་ལག་དང་
 བོའི་མ་རིག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱངས་པའི་མ་རིག་པས་བྱབ་པར་བཞུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱེར་བ་ནི་ཅལ་ཅལ་ཡིན་ཉེ། མ་རིག་པའི་ཁྱེན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཅེས་པས་ཡན་ལག་
 དང་བོའི་མ་རིག་པ་བཞུན་པ་གང་། ལམ་རིམ་དུ་ཡང་རྒྱངས་པ་དེ་ལ་བྱེ་ན། ཞེས་
 པའི་དེ་སྤྱི་བཞུགས་ཡན་ལག་དང་བོའི་མ་རིག་པ་ལ་མ་བཞུགས་ན་སྐབས་འདིར་ཡན་

ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་མ་བསྟན་པས་རྗེ་བསྟན་བཅས་ཚྭ་པ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཡན་ལག་དང་པོའི་
 མ་རིག་པ་ལ་བྱུང་བྱེ་བའི་གཞུང་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རྟེན་འབྲེལ་
 མདོ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་བཤེག་པ། སྒྲིམ་
 ལམ་གྱིས་མ་བཅོམ་པ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཞིག་བཤད་པ་དང་། གསེར་སྤང་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་
 དང་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ། སྒྲིམ་སྤང་དང་
 འཁོར་ཅུས་བྱུང་བེར་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འང་འཐད་འཐད་འདུ་ཞིག་སྤང་ཡང་ཡོངས་
 གཤམ་ལ་རེ་ཞིག་ཕྱི་མ་ལྟར་གཟུང་ལ། དྲིག་ཆར་གསེར་སྤང་གི་བྱུར་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུའི་ཀྱན་སྤྲོད་ཏུ་སྤྱར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པས་བྱུང་
 བར་ཁས་སྤངས་སོ། །རེད་ཀྱི་དང་གསེར་སྤང་གིས་ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་གིས་
 བྱུང་པར་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱན་ཏུ་བྱགས་པས་ཏུ་ཞིག་
 སྤངས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གང་ཡང་རིལ་བོར་
 སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་
 སྤངས་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་མ་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ལ་སྤང་བྱ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་འཆད་དོ། །དྲིག་ཆར་སྤང་འདིའི་དགོངས་པ་དང་བསྟན་ཏེ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་
 མཐོང་སྤང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནད་གྱིས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་ཅུ་ལ་
 སུ་བཞི་བཅི་བར་བཤད་ཀྱང་། དམ་ཚུས་གྱིས། དེས་ན་གསུང་རྒྱན་ལ་འདི་དང་
 འཁོར་ཅུར་སྤྱར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སུ་བཞི་ཅི་བ་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་དང་
 དེ་གཉིས་ལ་བཅི་བ་ལ་དགོངས་པར་གདོན་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ཅུའི་
 རོས་འཛིན་ལ་དཔྱད་པ་མང་ཡང་མ་སྦྱོས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བྱེ་མདོ་
 ཁ་ཅིག་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་ཀ་ཡོད་པར་འདོད། ས་མཚམས་བར་དོའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ཡོད་

པར་རྩེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་ལས་བཤད་ཀྱང་མཛོད་མཐའ་དཔྱད་དུ་གཟུགས་ཅན་ནས་
 གཟུགས་མེད་དུ་འཕོ་བ་ལ་དེའི་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འབྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག
 ཀྱན་གཞི་འདོད་པ་ལྟར་ན་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཀྱན་གཞི་དང་། དེ་མི་
 འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆོགས་
 ཟུག་ཀ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས་གཙུག་པོའི་ཆོག་རྒྱས་བཏོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འབྱེད་དེ། བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་འཕངས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཟུག་ཀ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་དབང་ཤེས་མི་འཛོག་པ་
 རྩེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། མདོ་ལས་
 ཆོགས་ཟུག་ཀ་བཟུན་ཀྱང་བཟུན་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི་ཞེས་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་
 ཆོས་ཀྱིས་བཞེ་བ་མིང་གཟུགས་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཞག་
 ཀྱང་བཞེས་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཞག་པ་ཉིད་འབྱེད་དོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་
 རྩེ་བ་སྤངས་པས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་གཟུགས་རྩེ་མཆེད་རིག་ཆེར་རྣམས་ལ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཟུན་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྩེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་ལ་རྒྱ་དུས་གྱིས་ཁྱབ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་
 འབྲས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྩེན་གྱིས་རྩེ་མཆེད་ནི་རྩེ་མཆེད་ཟུག་
 ལ་ཟུག་གི་བར་དུ་འཛོག་པ་ལྷ་བ་རྩེ་མཆེད་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་
 འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་དོ། །སྲིད་པའི་རྩེན་དུ་སྐྱར་པའི་ཆེར་བ་དང་ཆེར་
 བའི་རྩེན་དུ་སྐྱར་པའི་རིག་པ་གཉིས་རང་རྒྱ་རང་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རི་སྲིད་
 འཆོའི་བར་དུ་འཛོག་གོ། །བརྒྱད་པ་བྲིད་པའི་དམིགས་ལྷལ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆེར་བ་
 ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རྩེན་ལ་རང་གི་སྒྲོན་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་བརྒྱད་པ་བྲིད་པའི་
 དམིགས་རྩེན་གྱི་ཆེར་བ་ལ་རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བདུན་པ་ཆེར་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 བོ། །བརྒྱད་པ་བྲིད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མ་ལ་མི་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ལྷ་
 བཤད་ཆོ། མདོ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མ་ལ་སྲིད་པའི་ཆ་ནས་བཤད་

པ་ལྟར་ལྟར་ཡང་བྱས་ཏེ་མི་འགལ་ཚུལ་བརྟག་གོ། ། ལེན་པ་ལ་བསེས་འདྲ་པ་སོགས་
 དོན་གཉིས་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཀྱང་འདུན་པ་ཉེན་མངས་ཅན་གྱི་ལེན་པ་དང་འདྲ་
 ཆགས་གྱི་ལེན་པ་གཉིས་དོན་གཉིས་གྱི་ནམ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱིས་འབྲེད་པ་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་
 བོ། ། བསེས་ཁམས་གོང་མ་བའོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཆོན་འོག་མའི་ལེན་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་
 ཀྱང་། གསེར་བྱང་དང་བསྐྱུན་ན་སྒྲ་མ་དམ་ཆོས་ལྟར་འོག་མའི་ལེན་པའི་བག་ཆགས་
 སད་ལ་ཁད་པས་གསོས་འདེབས་པར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་སོ། ། དམ་ཆོས་པས། ས་
 ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱིམས་དང་
 བརྟུལ་བྱགས་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པ་ལ་འདུན་པ་དང་འདྲ་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །
 ཞེས་པར་བརྟེན་ཚུལ་བྱགས་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ལ་ཚུལ་བྱགས་མཆོག་འཛིན་
 གྱི་ལྟ་བུ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འབྲད་དེ། ས་ལས། ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་
 ཞེ་ན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་འདུན་
 པ་དང་འདྲ་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། ། དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་མེད་རྒྱུ་ཆེན་དང་ལམ་
 རིམ་ལས་ཚུལ་བྱགས་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་
 ངན་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སའི་དངོས་གཞིའི་ལྱང་ལྟ་མའི་དོན་ཡང་ཚུལ་
 བྱགས་གཉིས་ལ་ལོག་པར་སྦྱོད་པའམ་ཚུལ་བྱགས་ངན་པའི་དོན་དུ་གཟུང་དགོས་སོ། །
 ལྱང་དོན་འདི་མ་ཉོགས་པས་གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལ་དབྱད་གཞི་ལོག་པ་
 ཞིག་བཏོད་དོ། ། ཁ་ཅིག ཆ་མེད་ཉེན་འབྲེལ་གཉིས་ཉེན་འབྲེལ་ཆན་གཅིག་དུ་བཞག་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆ་བའཕྱང་
 བའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཉེན་འབྲེལ་ཆན་གཅིག་དུ་མི་འགྲིག་པ་གང་། ཆ་མེ་
 གཉིས་ཡན་ལག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པས་དེ་གཉིས་ཆན་གཅིག་དུ་བཞག་
 ནའང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་ཏེ། འཆི་བའི་ཉེན་འབྲེལ་གྲུབ་ན་ཆ་བའི་
 ཉེན་འབྲེལ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བའི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འཆི་བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་འཐུར་ནས་ཆ་བའ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཡན་ལག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚན་གཅིག་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན།
 མིང་གཟུགས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཆས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་ཚན་གཅིག་
 དུ་འཛོག་དགོས་པར་བཤམ། རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཡན་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅ་ཤི་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚན་གཅིག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཤི་བའམ་ཤི་བའི་རྟེན་གྱིས་ཅ་བ་ཞེས་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་གང་དུ་ཡང་
 འཛོག་མི་བྱས་ཏེ། ཅ་ཤི་གཉིས་ནི་རིམ་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 སྒྲི་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འཆི་བའི་གང་ཟག་ཆས་ཅན།
 རྩོད་ལ་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་མེད་པར་བཤམ། རྩོད་ལ་སྒྲི་འཆིའི་སྲིད་པ་གཉིས་སྲིད་པ་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་
 འོང་བར་འདའ་བ་ལ་སྒྲི་སྲིད་མི་ཆང་བ་དང་། འདྲོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲི་བ་ལ་
 བར་སྲིད་མི་ཆང་། ཆེ་གཅིག་ལ་བྱུང་འདུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་འཆི་སྲིད་
 མི་ཆང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་མི་ཆང་བ་སྐགས་འཁོར་བ་བ་ལ་
 སྲིད་པ་བཞི་ག་མི་ཆང་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་ཆས་གྱིས་ཤི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འཆི་སྲིད་སྤྱ་མོ་ལ་བྱག་གི་བར་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱང་མཆེད་ཚོ་བ་
 གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཐུག་པའི་སྐབས་སོ་སོར་ཤི་བ་ཡོད་དགོས་ཤིང་།
 བཅའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་ན་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་འཆི་སྲིད་སྤྱ་མོ་འགག་པ་ཤི་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞག་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲོད་པས་མི་གཞོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་
 པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲིག་དབང་སྤྱ་བ་དོར་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་གང་འཛོག་
 བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དམ་ཆས་དང་བཅའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེགས་
 ནས་མདོ་ཅམ་བོད་པར་བྟེན་ཀྱི། ཞིབ་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་བསྐྱ་བ་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱ་བ། ཡན་ལག་

གསུམ་རྩ་བཅུ་བ། (དེ་ལྟ་)རྒྱ་བཞིར་བཅུ་བའོ། །(སྤྱུ་)དང་བོ་ལ་གསུམ། དངོས་
 དང་། (ཀྱན་ལས)དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། (འོ་ན)འཕེན་འབྱུང་གི་དོན་བཤད་
 པའོ། །(འཕེན་བྱེད)དང་བོ་ནི། ཀྱན་བརྩས་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོ་
 འཕེན་པ་དང་། འཕངས་པ་དང་། འབྱུང་པ་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བཞིར་
 འདུ་སྟེ་རིམ་བཞིན་བྱེད་དང་གསུམ་དང་། བྱེད་དང་ལྟ་དང་། གཉིས་དང་།
 གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཕེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་
 ཚན་པ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་མི་སྟོན་པ་གང་ཞིག་ཚར་གཉིས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 དང་བོ་མི་འབྲད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྩས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚར་བའི་བར་གྲུབ་པའི་
 རིམ་གྱི་བྱེད་ཚུགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འབྲད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་སྟོར་ཕྱི་མ་ལ་མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྒྱ་རྣམ་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་མེད་པ་དང་།
 ལྟ་མ་ལ་བྱེད་ལེན་བྱེད་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེར་རོ། །དེ་ལ་སྟོན་མེད་
 དེ། འཕེན་རྒྱས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འབྱུང་རྒྱས་བཟུབས་ཤིང་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ག་ཤི་
 འཛོག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལྷག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་།
 འབྲས་བྱ་དེ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་ག་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་བོ་གྲུབ་ལྟེ། འཕེན་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྱུང་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་འཕེན་འབྱུང་གི་
 ག་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། འཕེན་བྱེད་འབྲས་བྱའི་ལྷག་
 བདེན་དང་འབྱུང་བྱེད་འབྲས་བྱའི་ལྷག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བཟུན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ལྟེ། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། འཕངས་པ་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་དངོས་གཟུང་བའི་དོན་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་
 བྱེད་དང་འཕངས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དང་འབྱུང་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 བརྩན་རྩ་བཅུས་ཏེ། གང་གིས་འཕེན་པ། རི་ལྟར་འཕེན་པ། གང་འཕེན་པ།

གང་གིས་འགྲུབ་པ། ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ། གང་འགྲུབ་པ། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཉེ་རིམ་པར། གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་དང་།
གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ལ་
མྱོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པས་དོན་བསྟུས་ཏེ་འདི་ཉིད་གཅིགས་སྟེ་
བྱའོ། ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བ་ནི། བཟླ་བྱང་ཏུ་འདི་ལ་ལམ་གསུམ་ཏུ་
བསྟུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་མཛད་པ་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་བྱིན་སྒྲོལ་དང་མཐུན་ནོ། ། ལྷ་སྟུབ་གྱི་ཉེན་
འབྱེལ་སྒྲིང་པོའི་ཆོགས་བཅད་ལྟར་ན་ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཉེན་མོངས་དང་
ལས་དང་ལྷག་བཟུལ་གྱི་ལམ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་རིམ་པར་དང་བོ་བཟུད་པ་དགྲུ་བ་
གསུམ་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་རྒྱ་བཞིར་བསྟུ་བ་ནི། སྟུ་ལྷ་ལྷང་བའི་མདོ་ལྟར་མ་རིག་མེད་ལས་ནམ་ཤེས་ཏེ་
རྒྱ་བཞིས་འབྲས་བྱ་མིང་གཟུགས་བསྟུས། འབྲས་བྱ་རྒྱ་གྱ་དང་མཚུངས་པའི་མིང་
གཟུགས་ནི་རྒྱ་ཞིང་འདེབས་པ་བོ་དང་མཚུངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཞིང་དང་
མཚུངས་པའི་ལས་དང་ས་བོན་དང་མཚུངས་པའི་ནམ་ཤེས་དང་། རྒྱ་དང་མཚུངས་
པའི་མྱོད་པས་བསྟུ་ལ། བཟུད་པ་དགྲུ་བ་གཉིས་ནི་མྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་བརྒྱ་བ་
གཉིས་ནི་ལས་དང་། ལྷག་མ་ནམས་ནི་ལྷག་མ་ཅི་རིགས་པས་བསྟུས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེ་ཏུ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། (འཕེན་བྱེད་)ཉེན་འབྱེལ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམ་ཚུལ། (དེ་ལྟར་)དེ་ལྟར་བསམས་ན་
ཉེན་མོངས་འཁོག་པ་ལ་བཙོན་པར་འགྱུར་བ། (དེ་ལྟར་)ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཕྱོག་ལེམས་པའི་ནང་ཏུ་སྒྲིལ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདུ་བའི་ཚུལ་
སོ། ། (འདི་ལ་)དང་བོ་ནི། ཉེན་འབྱེལ་གནས་སྐབས་པ་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བ་དང་
གངས་ཅན་པ་ལྷ་བ་དག་ཆར་གཅིག་པའི་ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་རྒྱར་བུལ་
མེད་པར་ཆེ་གསུམ་ངེས་ཅན་ཏུ་འཁོར་ལ་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་ཅན་ཏུ་ཚོགས་པར་སྒྲུ་ཡང་།
རང་ལྷགས་ལ་རང་དང་ཆར་གཅིག་པའི་འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་

ཉེན་འབྲེལ་དང་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་རང་དང་ཆོད་གཅིག་པའི་འགྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་བར་མ་ཆོད་ཏུ་འོང་བས་སྒྲུར་ན་ཆོ་གཉིས་དང་། འགྲུངས་ན་ཆོ་གསལ་གྱིས་རྫོགས་ཀྱི། དེ་ལས་སྒྲུར་བ་དང་འགྲུངས་པ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱལ་ལ་སྒྲོངས་ནས་བདག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་བདག་བདེ་བར་འདྲོད་ནས་དཀར་ནག་གི་ལས་བསགས་ཏེ་གསལ་ལས་གཉིས་དང་། གཉིས་ལས་བདུན་དང་། བདུན་ལས་ཀྱང་གསལ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །གསལ་པ་ནི། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བབྱང་ནས་འཁོག་པ་ལ་བཙོན་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡང་ཡང་བསམས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནམ་མཁུན་མ་བྱུང་ཞིང་མ་བཅོམ་པ་ཡོད་ན་མེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་འཁོར་བར་ཡང་ཡང་འཁོར་བ་གང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་བཟན་པ་རྫོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ནི། ལུ་རྒྱང་བའི་ནམ་ཐར་བཞིན་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོག་འཇུག་བསམས་ན་ལམ་རིམ་ཡང་དེའི་ཁོག་ཏུ་འབྲིགས་རྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རན་འགྲུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིལ་བུ་རྒྱང་བའི་ཆོས་སྐྱོད་དང་། བདེ་འགྲུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོག་འཇུག་སེམས་པ་ནི་སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐྱོད་དང་། སེམས་ཅན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་རྒྱལ་སེམས་པ་ནི་སྒྲིལ་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོད་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་དེ་དག་གི་དོན་བཅུ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རྒྱལ་ལ་བསམས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱད་པའི་ཙ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཡང་ཐལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་ནོར་སྒྲེལ། རྒྱ་ཤས་ཀྱིས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་སྒྲལ་བར་བྱེད། ཐུར་བསྐོམས་པ་ནམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱེད།

མདོར་ན་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ལྟེ། བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟོང་བ་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གོ་ནས་རྒྱད་པ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་ཙ་བ་བདག་འཛིན་རྒྱངས་ནས་འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ན་དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་རན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཚུགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ལྟེ། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བ་གོ་
 བའི་རྟེན་དུ་སོང་ནས་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྟག་མཐའ་བཀག་ལྟེ་
 ཟབ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་སྒྲུ་མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གོ་བའི་རྟེན་དུ་
 སོང་ནས་ཀྱན་རྩོམ་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཆད་མཐའ་བཀག་ལྟེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལམ་གྱིས་གཟུགས་སྒྲུ་མདོན་དུ་བྱ་བས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་སྟོང་ཐོར་བཟུགས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་བ་གྲུབ་ལྟེ། འདུལ་བ་ལྟང་གི་གནས་མལ་གྱི་གཞིར་སྒྲོ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྷ་སྒོ་
 ཁང་དུ་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་འབྲི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི། བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་མཆོས་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་བཤད་
 པ་གཉིས་མི་མཐུན་ཡང་དེར་སང་ཕྱི་མ་གཙུག་པོར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལོང་བས་གཟུགས་མི་
 མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་སྤང་དོར་མི་མཐོང་བ་དང་། ར་མཁན་གྱིས་སྟོན་ལྷ་
 ཆོགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་བདེ་ལྷག་ལྷ་ཆོགས་བྱེད་པ་དང་། རྩེན་གནས་
 གཅིག་དུ་མི་སྟོན་པར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་གཡོ་བ་དང་། ཀོ་ལྷ་
 རྒྱུ་མར་རྒྱར་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀོ་མཁན་འདྲ་བས་ལུས་ཀོ་བ་འདྲ་བ་
 རྩི་ཆ་ན་འཆི་རྒྱ་མོ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། ཁང་སྟོང་ལ་བདག་སོ་
 ཡོད་པ་ལྷ་རྣམས་ཡང་བདག་སོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་མཆོད་རྒྱག་ཀྱང་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
 ལྷ་རྣམས་ཡང་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འོ་ཕྱས་པས་སྒྲོས་དང་སྒྲོས་ཐུད་པས་རིག་བདེ་
 རྩི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པས་དབང་བོ་ཡུལ་དང་ཐུད་པ་དང་། མིག་ལ་མདས་བརྒྱབ་ན་
 དྲག་ཏུ་ཆོར་བ་བཞིན་དུ་ཆོར་བས་བདེ་ལྷག་ཉམས་སྒྲུ་མུང་བ་དང་། ཆང་འབྱུང་གིས་
 ཆང་འབྱུངས་པས་ཞིམ་པར་རྟོགས་ནས་ཡང་ཡང་འབྱུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ཆོར་བ་

བདེ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་རྟོགས་ནས་ཡང་ཡང་ཁོངས་སྦྱོད་པ་དང་། ཤིང་རྟོག་ལེན་
 པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷ་མའི་རྩ་ཚུར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ལེན་པས་ཚོར་བདེ་ཉམས་
 ལུ་ཚྭ་བ་ལ་བཞེན་ནས་དེའི་རྒྱ་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། བྱ་ཁོང་དུ་ལྷགས་
 པ་བྱ་བཅའ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་དང་།
 དུས་ལ་བབ་པ་ན་བྱ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ཐེད་ཀྱི་རྒྱའི་དབང་གིས་གྲུབ་འབྲས་སྐྱེ་བ་
 འགྲུབ་པ་དང་། རོ་འཁྱར་བ་ན་རྒྱབ་བཞོལ་ནས་འཁྱར་བ་བཞིན་དུ་ག་ཤི་གཉིས་བདེ་
 བ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སྤང་ནས་ཐུག་བཟལ་སྐྱེད་པས་ན་དཔེ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དཔེ་ཅན་
 བཅུ་གཉིས་པོ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་གྲུབ་ཏེ། འདུལ་བ་ལྷང་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་
 ལྷ་དངུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་མཐའ་འཁོབ་མཁྱེན་གས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དྲ་ལ་
 ན་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་སྤྱད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བས་དེས་ཀྱང་དེའི་དོན་
 བསམས་ནས་འཕགས་པར་སྐྱར་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་གྲུབ་ཏེ། གསེར་
 སྤང་ལས། འཁོར་བར་འཕྱག་ལྷག་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་ལེན་པ་
 མེད་པར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལག་ལེན་
 ནི། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་
 ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་འཕྱག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་ཐུག་བཟལ་ལ་འབྲལ་འདོད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་སྤྱང་འདོད་
 བསྐྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་
 གཉིས་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བཞེན་བྱར་དེས་པའི་སྐོ་
 ནས་བདེན་བཞི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐར་བའི་མན་ཡོན་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་
 རོ། །དང་པོ་ནི། འདས་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། སྤྱང་ཞིང་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་འཆི་མེད་པ་དང་།
 ཟག་པའི་མ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང་། རྩོད་པ་མེད་པ་དང་།

བདེ་བ་ཞི་བ་དང་། རབ་རྩ་བདེ་བ་དང་། མཉམ་པའི་སྒྲ་མེད་པ་དང་། ལྷ་རན་
 མེད་པ་དང་། ལྷ་རན་དང་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་
 དང་། ཡོངས་སྤྱ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷོང་བ་ཞི་བ་མ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
 དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོག་དང་། གནས་
 མེད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། ཉག་
 པའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱ་བའི་ལྷོང་ལོ་ཅན་དང་། གསལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅིས་
 གྲང་མི་གོས་པ་དང་། མཐའ་མེད་པ་དང་། བལྟ་བར་མེད་པ་དང་། སྤེན་རྩ་ཟབ་
 པ་དང་། སྤེན་རྩ་ཟབ་མོ་དང་། བལྟ་ར་མི་མཐོང་བ་དང་། གནས་དང་ཉེན་མེད་
 པ་དང་། སྒྲང་རྩ་མེད་པ་དང་། གཞུང་རྩ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་
 དང་། རོ་གཅིག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་གསལ་བ་དང་།
 རབ་རྩ་ཞི་བ་དང་། མཉམ་པ་དང་། གནས་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཆོག་ཤེས་
 པ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་གཙོ་དཔ་དང་། བ་རོལ་རྩ་ལྷན་པ་དང་། ཅང་མི་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཞིམ་པ་མངར་བ་དང་། ཉན་མོངས་ཀྱན་སེལ་བ་དང་། རོགས་པ་མེད་པ་དང་།
 འདོད་པ་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་མ་འདྲིས་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་དང་།
 བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་བཟད་པ་སྤྱིད་པའི་ཆགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་རིང་རྩ་རྒྱར་པ་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་།
 གནས་དང་ཉེན་རྩ་རྒྱར་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐམས་རབ་རྩ་བདེ་བ་
 དང་། རྒྱ་དང་ཉེན་ལས་འཕྱིན་པ་དང་། ར་རྒྱལ་འདུལ་བ་དང་། མ་རིག་པ་སེལ་
 བ་དང་། རབ་རྩ་ཞི་བ་གཅིག་ཕུ་དང་། སྤྱ་བ་ལྷོང་ལོ་ཅན་དང་། མངོན་པར་རིག་
 པ་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཁམས་དང་འདྲ་བ་དང་།
 འཇུག་པ་དང་། དགེ་བ་དང་། འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་།
 ཐ་སྐྱབས་མེད་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། མ་ཕྱས་པར་བདེ་བ་དང་། ཉན་
 མོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྤུལ་གདུག་པ་བཅད་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་

འགགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་། མི་སྣང་
བའི་སྣང་བ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྲིད་པའི་
འདོད་པ་སོགས་བཅད་པ་ཉི་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་དོན་དུག་གསུངས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་འདས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་སྒྲིལ་གྱི་བརྒྱུས་ལས་ཀྱང་གྱུ་ཆེར་གསུངས་
སོ། །མདོར་ན་ཐར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགོག་པ། ཞི་བ། བྱ་ལོ་མ། རིས་
འབྱུང་བཞིན་འདུ་བས། ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཉེས་
དམིགས་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་གང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐར་བའི་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དང་། མནར་
མེད་ནས་སྲིད་ཅེས་བར་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལ་ཁྱེད་བཟུལ་གསུམ་གྱིས་མནར་རྒྱལ་དེ་དག་སོ་
སོའི་རོ་བོ་བྱེད་ལས་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་ནས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཡུལ་
དུས་གང་ཟག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐར་བའི་ཁྱེད་བཟུལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཡིན་
པ་དང་། ལས་དང་བོ་བའི་རྣམ་དཀར་ཕྱ་མོ་ནས་བཟུང་ཉི་ཉེན་མེད་ཐུང་འདས་གྱི་
བར་རམ་སངས་གྱུས་གྱི་སའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱི་རོ་བོ་བྱེད་ལས་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པ་སོ་སོ་ནས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་ཐར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རོ་བོ་ཡར་ལྡན་དང་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྒྱེགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་
ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སོ་སོའི་རོ་བོ་བྱེད་ལས་
འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་གང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐར་བའི་བྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྤར་མི་སྤྲོག་པ་ཡིན་
པར་བསམ་པ་ཉི་དེ་ཡང་དང་བོ་གཉིས་ནི་བྲལ་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ནི་ལྡན་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ནི་གྱུན་བརྒྱུས་ལས་གསུངས་རྒྱུ་ཉེ་རྣམ་འགྲེལ་
སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར། འགོག་པ་ཁྱེད་བཟུལ་དང་ཞི་བ་ཉན་མོངས་བྲལ་བའི་ཆ་
ནས་བསམས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རིགས་པ་ནི། ཐར་བ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཡོན་མང་དུ་
ཡོད་པར་ཐལ། བྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ལྟར། དཔེ་

ནི། འདས་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། མར་གྱི་སྒྲིང་བོ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 དག་མེད་པའི་གནས། ལྷལ་བོ་སྒྲ་མེད་པ། ཆོལ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལྷལ་བོ།
 རྒྱང་ལྡང་བ་མེད་པའི་དུས། འཁོར་སྒྱར་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་
 པ། རྩི་རྩི་བུམ་པ། དུ་མེན་ཆགས་པ་མེད་པ། འཁོར་ལས་བསྐྱར་བའི་ལྷལ་བོ།
 མེན་གྱི་ཤ་ཀ། ལྷལ་ཆེན་པོ། རྣམ་མཁའ་མཆོག་ཏུ་མཛོལ། མེད་གེ་འདུག་པའི་
 གནས། རྒྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱགས། ཤིང་སྤྲ་བ། ཅིག་པ་ལ་འཇིགས་པ་
 བསྐྱས་པ། རྣམ་མཁའ་མཁའ་མེད་པ། རྣམ་མཁའི་བྱའི་རྩིས་བལྟ་དཀའ་བ། དུ་
 སྤྱི་བྱ་ཅན། མི་རང་གིས་རང་གི་སྤྱི་བོ་མི་མཛོང་བ། ལྷ་མ། འོ་མ། དངོས་པོ་མ་
 རྒྱགས་པ། རྣམ་མཁའ་ལས་བབས་པའི་ཆར། སྒྲ་བ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ། རིམས་ཆ་
 བ་ཞི་བ། ལྷལ་སྤྱང་སྤོགས་མེད་པའི་གནས། དུ་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་པ་མ།
 གནས་བཟང་བོར་གནས་པའི་མི། འོ་ལྷག་འབྱུངས་པ། བཅིངས་ཐག་བཅད་པ།
 སྤལ་དངར་གྱི་རོ། སྤན་པ་མཁས་པ། མང་དུ་ཤོར་བའི་ཁང་བཟང་། རི་དུགས་ཀྱི་
 ལྷལ་བོ་སེཞེ། ཅིག་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤན། འབྲོག་དཀོན་པའི་སྤང་སྤོད། འབྱུང་
 བཞིའི་ནང་ནས་མཆོག་རྒྱ་ཁམས། སྒྲོ་ཡོད་ན་འཇུག་པ་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་འབྱུང་
 རྒྱངས། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་རྩིས་སྤྱུ་འབྱངས་པའི་སྤྱོད་མ། མར་དང་འོ་མའི་རོ། སྤྱི་
 ཐེམ་པ། འཛམ་བུ་རྒྱ་བོའི་གསེར། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ། བཅོན་ལས་ཐར་བ་བྱིས་དུ་
 འཇུག་པ། ལྷལ་གྱི་ཐིན་པ་ལ་སྤྱགས་སྤན་བཏང་བ། རྒྱ་དང་མར་དང་ཞོ་དང་སྤྱང་
 ཅིའི་སྤོད་ལྟ་བུ་ལ་སྤོགས་པ་མདོ་ལྟེ་ལས་སྤྱང་བའི་དཔེ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་
 སྤྱང་བའི་དཔེ་ཅི་རིགས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལ་གཉིན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་ཅི་རིགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 སྤྱངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགྲོག་གམ། རང་ཉིད་འཛོལ་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རོས་སྤལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤྱངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགྲོག་དེ། འགྲོག་བདེན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། འགྲོག་པ་བབ་པའི་དོན་ནི། ལྷལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཁའ་བཞི་དང་

སྤལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །འགྲོག་བདེན་ལ་སྤལ་བཟོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཉོན་མངས་མངོན་སྲུང་སྤངས་པའི་བཅའི་འགྲོག་པ་དང་།
 མཐོང་སྤང་ས་བོན་སྤངས་པའི་དོན་དམ་པའི་འགྲོག་པ། སྤལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱི་
 མ་རྟོགས་པའི་འགྲོག་པ། དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡངས་སྤྱི་རྟོགས་པའི་འགྲོག་པ།
 དག་བཙམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུལ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱན་མེད་ཀྱི་འགྲོག་པ། དག་
 བཙམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲུལ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱན་བཅས་ཀྱི་འགྲོག་པ། སྤྱི་ཆའི་འདྲ་
 བྱེད་མ་བཟང་བའི་དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷག་བཅས་འགྲོག་པ། སྤང་བ་ལྷག་མེད་
 དུ་བྱགས་པའི་དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷག་མེད་འགྲོག་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ཆི་མི་གནས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགྲོག་པ་
 དང་དབྱ་ཡོད། ས་མཚམས་ནི། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲུལ་ལམ་རྣམ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (དེ་ལྟར)བསམ་པ་དེ་
 བན་ཉན་དུ་སྐྱེད་པར་གདམས་པའོ། །(བསམ་པ)དང་བོ་ནི། རྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་
 པ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་དེའི་བསམ་པ་ཚད་ལོངས་སྐྱེས་པའི་ཚད་སྟོན་པས། དེ་ལ་བེན་
 སྟོན་ཅ་འགྲེལ། ཤར་བའི་ལམ་རིམ། ལམ་སྟོན་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ལས་གང་
 གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་གོ།
 རིགས་པ་ནི། མེདོང་དུ་རྒྱང་བ་དང་བཙོན་ཁང་དུ་རྒྱད་པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲི་ཆོད་དང་
 འདྲ་བར་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོར་འདོད་དང་ཐར་བ་ལ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲི་ཆས་
 ཅན། རྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཚད་ལོངས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་
 བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་མོར་ངེས་ནས་རྒྱང་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ངེས་
 འབྲུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆས་ལས། མོལ་མིག་ལྷ་བ་
 བཙོན་སྤང་བསད། །སྤང་མ་མིག་སྤང་མཐའ་མཐོང་བྱ། །དང་། གཞན་ཡང་།
 བཙོན་ཀྱིས་མནར་བའི་བཙོན་མ། མེདོང་དུ་རྒྱང་བའི་མི། འབྲས་དགོན་པའི་

འགྲོན་པོ། སྤྱིན་མའི་སྤྱིང་གི་ཆོང་བ། མཆོ་འབྲུགས་པའི་བྱ། མཐའ་མཐོང་བའི་
བྱ། ལྷ་མེན་མའི་བྱ། ཆལ་ཆོག་པའི་བྱ། དག་མི་ཤ་བོས་བྱིན་པའི་མའི་སྒོ་ཆོད་ལ་
དཔེར་བྱའོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་སྟག་པའི་
འདྲོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་ཅ་དང་། ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གཉིས་
ཆོགས་སྤྱ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། གང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། གང་གིས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟགས་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱིང་གི་ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་ཆོས་ཅན། གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་
བབྱང་ནས་བསྐྱང་དགོས་པར་བལ། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
འདི་ལམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན་གུན་འབྱུང་ལ་མི་འདྲོད་པ་དང་། འགྲོག་བདེན་
ལ་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་རྩལ་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གཉེར་དང་དེའི་ལམ་གྱུ་བ་འདྲོད་
ཆོག་ཅམ་དུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཤས་མི་བཟོད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཡིད་
སྤུལ་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་བས་ཐེག་ཆེན་ཡང་ཆོག་རྩེས་འབྱངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུར་
བའི་བྱུར་རོ། །མིང་ཅི་ནི་ཆོས་འཛིན་དང་སྒྱུར་འཛིན་གྱི་རིགས་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཡང་
འདིར་སྒྱུར་ཡང་བ་ལ་སྒྱུར་འཛིན་དུ་མིང་བྱེ་བཏབ་པ་སྟེ་སྒྱུར་གྱི་ཁར་བྱེ་བཏབ་པའོ། །
དོགས་གཙན་ནི། སྐབས་འདིར་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆད་བཤད་པ་ནི་བསམ་སྒྱུར་
འབྲས་བུའི་བསམ་པ་ཆད་ཁོངས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་འབྱིང་དུ་རྒྱད་པ་ཅམ་
མི་ཉག་པ་བྱ་མོ་ཉགས་པ་ནས་ཡོད་པས་བསམ་པ་འདི་ཅམ་ལ་བརྩམས་མི་དགོས་པ་ལམ་གྱི་
བརྩན་གྱི་སྐབས་སྤྱ་སྒྲོས་བྱིན་ལྟར་ལ། ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་དུ། འཁོར་བའི་མཆན་
ཉིད་ཞིབ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་འཛོམ་འདྲོད་བྱུང་བ་ཅམ་
ནས། དང་། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅམ་ཡིན་མིན་གྱི་དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་
མི་ཆོག་པས། ཞེས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་ལ་རིམ་པར་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཆད་མས་
ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་འདྲོར་འདྲོད་དང་ཐར་བ་ལ་འཛོམ་འདྲོད་བཅས་མིན་ཅམ་བྱུང་
ཡང་ཐར་འདྲོད་ཡོངས་སྤྱ་རྩོགས་པ་མིན་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅམ་

ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡོངས་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་བུ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚག་པར་
 ཐར་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲིལ་བུ་སྟོན་གསུམ་པ་སྒྲིལ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཟུལ་
 རས་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དང་། ཅམ་སྒྲིལ་དང་ཐོས་ཐར་འདོད་ཡོངས་སྟོན་གསུམ་
 པ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡོངས་སྟོན་གསུམ་པ་
 གཙོད་དོན་ཐར་བ་དང་། ལ་ལ། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་ཤེས་པ་ན་འཁོར་
 བ་ལ་འདོར་འདོད་དང་ཐར་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་བྱུང་བ་ཅམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 པ་ཅམ་ཡིན་མིན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚག་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲམས་ནས་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་
 ཏུ་གཏོང་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཟུལ་རས་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དང་།
 ཅམ་སྒྲིལ་དང་ཐོས་ཐར་འདོད་གོང་འཕེལ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ངོ་
 བོ་གོང་འཕེལ་ཏུ་སོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པ་གཙོད་ཐར་བ་དང་། གང་
 དག འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་
 དང་ཞི་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་གྱི་སྒྲིལ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚུལ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བ་ནས་ངེས་འབྱུང་
 གི་བསམ་པར་བཟོད་ཏུང་ཅམ་ཡིན་མིན་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚག་པར་ཚུལ་མེད་ངེས་འབྱུང་
 གི་བསམ་པ་དངོས་གནས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་བཟུལ་རས་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 ཤེས་པ་དང་། ཅམ་སྒྲིལ་གསུམ་གྱིས་དངོས་གནས་པ་ན་མས་གཙོད་པའི་བྱིར་ཐར་བ་
 དག་ལས་བྱི་མ་སྒྲིལ་བྱེད་དང་བཅས་ཉི། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ། ངེས་པ་གོ་བ་
 ཤེས་པའི་ཐ་སྟོད་གཞུང་ཆེན་མོ་ལས་མང་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་
 བྱས་ནས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གོ་བ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཞིག་ཆགས་ན་དེ་ལ་འདོར་
 འདོད་དང་ཐར་བ་ལ་འཛོལ་འདོད་ཅམ་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲིལ་དེ་ཉིད་སིང་སྒྲུར་ལ་བཅུབ་པའི་བྱི་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་དགོས་པས་ཚུལ་བཅས་ཐོས་
 བསམ་གྱི་སྒྲིལ་བུ་ཅམ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟབས་དང་། འཁོར་བ་ལ་འདོར་འདོད་དང་ཐར་བ་
 ལ་འཛོལ་འདོད་འདི་ཆོག་རྗེས་འབྱུངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་ཏུ་སོང་ན། མི་བཟོད་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་དང་། ཡིད་སྒྲུལ་རུས་པའི་སེམས་བསྒྲིལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་

ཆོག་རྩེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུར་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱར་
 རྱུན་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་དང་། རྩོལ་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་བྱར་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་ལ་བྱ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་དང་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་རིམ་
 ཆར་དུ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། དེ་གཉེས་བདེན་བཞི་བསམས་པའི་སྐབས་དང་ཐོ་དང་
 གསུམ་པའི་ལག་རྩེས་ལ་རིམ་པར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། བདེན་བཞིའི་གོ་
 རིམ་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་ཐར་བ་འཛོལ་བྱར་དམ་བཅའ་བའི་རྩོལ་དུ་འཛིན་པའི་ཐར་
 འདོད་སྐབས་གསུམ་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཅམ་སྟག་བདེན་འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྟོམ་པ་ལ་མ་བརྟོས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན། བཙོན་མ་ལ་བཙོན་གྱི་སྟག་བཟུལ་བྲལ་བའི་ཞི་བ་དང་། སྟོམ་པ་ལ་
 སྟོམ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་དང་། མེདོད་དུ་རྒྱང་བ་ལ་མེ་གདུང་མེད་པའི་བསལ་ཁང་
 དོན་གཉེར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་དང་ཐར་བ་
 ལ་དོན་གཉེར་རིམ་པར་འབྱུང་བས་ངེས་འབྱུང་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་དགོས་ཏེ།
 རྩེ་འཇིགས་མེད་དབང་བོས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་
 མོས་ཀྱི་ཐར་བ་དོན་གཉེར། ཞེས་ངེས་འབྱུང་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་དགོས་པར་
 གསུང་ལ། རྩེ་གསེར་ཁང་བས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་དེ་ལ་ཡིད་
 སྟན་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྟག་ཀྱན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ལམ་གཙོ་ལས། དེ་ལྟར་
 གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་ངེས་འབྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་པས་རྒྱུན་མེད། ཅེས་དང་། ཁང་
 བཟུན་རྒྱུ་པས་ཐུགས་ཀྱི་ས་ལམ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། དེ་ནི་
 ཆེས་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་ཅམ་ནས་གཞན་བསྟོམས་པ་
 ལ་མ་བརྟོས་པར་ཉེར་ཞི་ལ་དོན་གཉེར་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལ་དམ་

བཅའ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་བཞི་བསམས་པའི་སྐབས་བཞིའི་
 ལག་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་གང་འབྱུང་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལ། ཐར་བ་ཐོབ་ན་སྐྱམ་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ།
 འཛོལ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིས་གནས་སྐབས་དང་པོའི་ལག་རྒྱུ་
 དང་། ཕྱི་མ་དམ་བཅའ་ཅན་སྐབས་གསུམ་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། དེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྷག་དང་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆོགས་དགོས་
 པ། ལམ་རིམ་ལས། རབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཞེས་ས་བཅད་
 བཟུམ་པ་དང་། སྤང་བོ་ཉིང་མཆམས་སྤར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་
 ལས་སྒྲོལ་བ་ནི་ཐར་བའོ། །དང་། འོ་ན། རྟུག་བདེན་བཅུན་པ་ན་ཐར་བ་ལ་འདོད་
 པ་སྐྱེ་བས། ནས། ཐར་བ་ལ་འཛོལ་བྱུར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། བཅོན་
 རར་རྒྱུད་པའི་བཅོན་གནས་དེ་དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ནས་ཐར་བར་འདོད་
 པའི་སྒྲོ་ངོ་ཅམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོའི་ཆོད་ཅམ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རི་
 འཕེལ་ཏུ་གཏང་དགོས་སོ། །དང་། སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་
 མཐོང་ལྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྟུག་བཟུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་
 ཀྱན་ཏུ་གཏུངས་པ་དེས། དང་། ལམ་གཙུག་ལས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་
 སྤུན་ཆོགས་ལ། །ཡིད་སྒྲོན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉོན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཐར་བ་
 དོན་གཉེར་སྒྲོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆོ་ངོས་འབྱུང་སྐྱེ་བ་ལགས། །དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། རྩེ་
 རེད་མདའ་བ་ལ་གནང་བ། ལམ་རིམ་གནད་གསུམ་བཅུན་པ། རེད་མདའ་བའི་ལྷ་
 ཡིག་གི་ལན་རྣམས་སྤྱི་ངོས་འབྱུང་ལ་འཁོར་བར་ཞེན་ལྷག་དང་། ཐར་བ་ལ་དོན་
 གཉེར་གྱིས་ཆོགས་དགོས་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཐོང་
 ལས། དེས་ན་ངོས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསྐྱངས་པའི་དགེ་བ་ལྷ་རེ་ཅམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
 ན་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོདས་རེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དང་། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས།
 འབྲིང་ལ་ངོས་འབྱུང་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏུས་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པར་རྩེ་མའི་བཞེད་

པ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་།
 འབྱུང་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲེས་པ་ན་ཆོགས་ལམ་དུ་བྱགས་པར་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་འདི་ལ་ཆེན་པོ་དུ་མས་ཀྱང་ཇིའི་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་གྲང་
 བསྒྲིགས་པ་ལྟ་ཅི། ལམ་རིམ་གྱི་གོང་འོག་གྲང་མི་སྒྲིག་པར་གཞུང་དུ་མ་རེ་ཆོལ་དུ་
 བཏོན་ནས་ཁྲངས་སུ་བྱས་པས་འབྲལ་བའི་ལམ་དུ་འབྱུན་པ་མང་དུ་སྒྲུས་པས་འདིར་
 ཇིའི་གསུང་རབ་གྱི་དངོས་ཤུགས་གོང་འོག་བསྐྱར་བའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནམས་
 གྱི་སྒྲི་ནོར་ཡིན་པས་ལམ་སྒྲི་བཏུན་དུ་བཤད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་
 དང་། འདིར་བཤད་པ་གསུམ་ག་གཅེས་སྒྲས་སུ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལྷག་ཉོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ལྷག་པར་ཉོག་པའི་རྒྱལ་དང་།
 (གལ་ཏེ) དེ་བསལ་བའི་རྒྱལ་ལ། །དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྒྲོ་བ་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་དམན་ལ་མཛེས་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་རིགས་ཏེ། ཞི་བའི་མཐར་ཕྱུང་བའི་བྱིར་ དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཁོར་བས་ཡིད་སྒྲོ་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་མི་དགའ་བར་
 འབྱུར་བའི་བྱིར་ དཔེར་ན་སྒྲོ་བ་མང་དུ་བསྒྲམས་པའི་ཉན་ཐོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་
 ལ་མི་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་བེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་མདོ་དོན་བྱིན་ཅི་
 ལྷག་དུ་བབྱང་བའི་ནོར་བར་བཏུན་པ། (འདི་ནི) འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང་དགའ་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། (སྲིད་པ) ལས་ཉན་གྱིས་སྒྲོ་བ་དང་སྒྲིང་ཇིའི་དབང་གིས་
 སྒྲོ་བ་གཉིས་མི་གཅིག་པར་བཏུན་པ། (དེས་ན) དེ་ལྟར་མ་སྒྲེད་པར་སྒྲོ་ན་བྱང་ལེམས་
 སྒྲོམ་ལྡན་ལ་ཉེས་བྱས་སྒྲིད་རྒྱལ། (དེ་ལྟར) སྲིད་པ་ཁ་མ་བྱི་བར་འཁོར་བ་མི་སྒྲིང་ཁྲལ་
 བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་མགྱ་བར་མི་འབྱུར་བ། (དེའི་བྱིར་) སྒྲིང་ཇེ་སྒྲིད་པའི་རྒྱར་བྱང་
 ལེམས་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྒྲིད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། (གཞན་ཡང) རྒྱལ་དེ་
 གསང་སྒྲགས་སྒྲོ་མེད་ལའང་དགོས་པར་བཏུན་པའོ། །(རྒྱལ་དེ) དང་བོ་ནི། བྱགས་
 སྲིའི་བཤད་རྒྱལ་དེ་ཆོས་ཅན། ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན་ལས་ཉན་གྱི་

འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བྱ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ཉེན་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་དུས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ན་དངོས་པོ་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་བསྟོམས་པ་ཡུན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བར་མ་ཆད་པར་ལུས་སེམས་ལ་བབས་ཀྱང་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞི་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཁོར་བ་ལ་མི་སྟོབ་དང་། འཁོར་བ་ལ་
 བན་ཡོན་དུ་ཉུང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་དགའ་བར་མདོ་ལྗོན་མས་སྤྲུམ་དུ་གསུངས་པ་
 ནི་བྱང་སེམས་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟོབ་དང་། འཁོར་བར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཚོགས་
 པར་འབྱུར་བས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་བན་ཡོན་དུ་ཉུང་བ་དང་། དེ་ཉུང་བའི་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སྤྱེའུག་པ་ལ་དགའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་བསྟོམ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་བན་ཡོན་དུ་བཟོ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལ་སྲིད་པས་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ན་དགོན་
 བཅེགས་སའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ལེའུའི་དོན་ཡང་དེ་
 ཉུང་དུ་འགྲེལ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ཉོན་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་སྟེ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོས་ནི་གཞན་དོན་མི་རུས་པ་གང་།
 གཉིས་པས་ནི་དེ་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྟེས་ན་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མས་མནར་བས་རང་དོན་ཡང་མི་ཡོང་ན་གཞན་དོན་
 ཉུ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྟོན་ལམ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་
 པར་སྟེ་བ་བྲངས་ན་གཞན་དོན་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བྱང་སེམས་རྒྱམས་སྟོན་ལམ་
 དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སྟེ་བ་ལོན་པ་ལ་དགའ་བས་སྟེ་བ་
 ཉུ་ཆོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེའི་འབའ་ཞིག་
 གིས། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྲིད་མཆམས་སྟོར། །ཞེས་པ་ཉུང་དགོན་བཅེགས་ཆོས་བཅུ་
 བའི་ལེའུ། བཞི་བརྒྱ་བ། སྟོན་འུག་རྒྱམས་སྤྱེའུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

མདོ་མེ་བཙུན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་ནས་གཞན་དོན་སྒྲིད་པ་
 ལ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་འཇིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱང་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིང་མེའི་
 དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཚེས་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐུང་འདས་ལ་དགའ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་
 འཇིགས་པར་མི་བྱ་བར་སྒྲུས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །
 ལ་བ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱད་པའི་སྒྲོན་མཐའ་དག་མཐོང་ནས་ཡིད་ཤིན་
 ཏུ་འགྱུར་ཡང་ཞི་མཐར་མི་གནས་པ་དང་། སྒྲིང་མེ་ཆེན་པོས་ཡིད་དྲངས་པས་སྤྱད་
 པར་སྒྲེ་བ་ལེན་ཀྱང་སྤྱད་མཐར་མི་གནས་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱད་པ་ཁ་མ་
 གྱི་བར་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱད་ནས་འཁོར་བ་མི་སྤྱང་བའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ཀྱང་མཁས་པ་
 མགྱ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། སྒྲོན་མཐོང་ཕྱིར་ན་སྤྱད་པར་མིན། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཆད་
 དང་། དེ་འཛོག་རྒྱལ་སོགས་སྐབས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །དུག་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཆེས་ཅན། ལྷག་བཟུལ་བརྒྱ་ཙ་བཙུལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་ལ་
 མི་བཟོད་པའི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་
 མེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལྷག་བཟུལ་བརྒྱ་ཙ་བཙུལ་གསུངས་པ་
 སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེས་
 ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ལྷགས་དུག་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། ཤེར་མདོ་
 སོགས་སུ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མང་དུ་གསུངས་པ་གང་། རྒྱུད་ཀྱིས་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། ལྷ་
 མི་གཙང་བའི་དོང་ལས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲོ་
 བ་ལྷགས་དུག་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བཙུན་ཙ་འབྲེལ་དང་བཅས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་བའི་མན་ཡོན་ཤེས་བསྐྱེད་རྒྱུས་གསུམ་བྱེད་ཀྱང་

ཡང་དག་མཐའ་མ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་།
བྱང་མེམས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱ་བ་དང་ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཉན་རང་ལས་བྱེ་བ་འབྲམ་
འགྱུར་དུ་ཆེ་ཡང་འཁོར་བར་སྒྲིབ་ལེན་པ་དང་ནི་བར་མི་གནས་པ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་བྱང་
ཆོས་སྒྲིག་འགྱུར་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་དགོས་སོ། །བདུན་པ་ནི། བྱུང་བ་ལྟས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་དང་བྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་བྱང་མང་དུ་གསུང་ཉེ་
འདིར་མང་དུ་མ་རྒྱས་པས་ཐུགས་གཞུང་སོ་སོར་རྟོས་ཤིག ཡ་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་
བའི་བཙན་ར་རུ། །བཟོད་སྐྱེས་མེད་པའི་ལྷག་བཟུལ་ཐུངས་ན་ཡང་། །རྒྱ་མེམས་མེད་
པའི་ལས་རན་ང་འདྲ་བ། །ཞྭ་རུ་མེད་པའི་ངེས་འབྱུང་སྒྲིབ་རེ་རན། །བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཙད་དོ། །

བཞི་བ་ཐར་བར་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།
མཆམས་ཐུར་བ་དང་། (མེ)དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བསྐྱེད་པས་གཞོན་རུ་མ་བདུན་གྱི་ཉྐྱེས་བཟོད་ལས་བྱང་བ་ལྟ་བུའི་བྱིད་པ་ལ་ཞེན་
ལྷག་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཆོད་ལྟ་བུའི་གྲིག་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱིས་
ལམ་ཆང་ལ་མ་དོར་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤམ། བྱུང་བྱིས་ཉོན་མངས་པ་གཞོན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། བྱུང་བྱིས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་
བ་འཁོར་བར་སྒྲིབ་བསྐྱོག་དགོས་པ་གང་། དེ་ལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་སྒྲིག་པ་ལ་བརྟོས་
ཤིང་དེ་གཉིས་ལས་བྱང་ཉོན་མངས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉྐྱེས་ཕྱི་མ་བསྐྱབས་ཐིན་
ལ། དང་བོ་བྱུབ་ཉེ། བྱུང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྲམས་པ་ལ་རྒྱ་ཞིང་ད་
གཞོད་འབྲམས་པ་ལ་སྐྱག་པ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
བས་ན་འཁོར་བ་སྐྱོག་པ་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤིས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོན་པ། ཐུང་བ། བརྟམ་པ། བད་པ། འབྲམས་པ།
ཐོར་བ། གཡངས་པ། བཙན་ར་རུ་བྱུང་ཤིས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་བསྐྱོན་པ་ལ་འབད་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་པོ་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བསྐྱོག་པ་

དང་། ལམ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲམས་པས་བསྒྲོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་བསྒྲོག་པ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། (བསེས་བྱངས)རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་བསྒྲོག་པ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྔ་པ་དང་། ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྔ། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྔ། རྣམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་སྟགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་འདི་དང་ཟུ་བྱུབ་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་འབད་ན་ས་ཆོད་ཆེ་བ་ལས། དམིགས་བསལ་ཅམ་ལ་སྤྲོད་མྱིང་དུ་རང་བྱུང་དང་། ཁམས་གོང་མ་དང་བར་དོའི་རྟེན་ལ་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ས་སྤར་བཤད་པ་དང་། ཟུབ་དོན་བཟླ་བའོ། །(དེ་ལྟར)དང་པོ་ལ་ལྔ། བྱིམ་གྱི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་པས་བཏགས་པ། (དེ་ལས)འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་པས་བཏགས་པ། (དེ་ཡང)བྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་པས་བཏགས་པ། (མལ་ལྟར)སྟོན་གྱི་ལ་གྱི་ལམ་བསྒྲམས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་པས་བཏགས་པ། (སྟན་མྱངས)རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་པས་བཏགས་པའོ། །(འཆད་ཀ)དང་པོ་ནི། དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། སྐ་བ་སྒྲོན་མེས་བྱས་པ། སྐྱེས་རབས་སྟགས་ལམ་རིམ་དུ་དྲངས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། བྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་གཞིན་པོར་འབྱུར་ཞིང་གནོད་པའི་བྱིར་བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་བྱིམ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ། །ལྟར་བྱིམ་གྱི་སྒྲོན་བསམས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟུབ་ཆེན་སྐལ་ལྔ་ལྟ་མཆོས། གནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས། །དཀོར་ཟས་དང་ལྷག་འཆོ་གཏན་སྤངས་ནས། །འབྲལ་ངན་ངོན་གྱི་ཁ་ཟས་བཞེན་མཐོང་ཆོ། །སྤང་བདག་ནི་མི་མེད་གནས་ལ་སྒྲོན། །དང་། རྩ་ལ་ཡང་བའི་གོས་རྩལ། །དཀོར་དང་མ་

འབྲེལ་དམན་ཟུམ། །སྒྲིལ་མུ་ཡི་གདན་གསུམ། །སྒྲིལ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་མེད། །
 ཡི་བྱད་ཡིན་ན་དགའ་བ། །ཡི་བྱད་ཡིན་ན་སྒྲིལ་བ། །དང་། གན་པ་རྩལ་མ་གྱིན་
 བས། །ཡིད་འོང་དཔེན་པའི་རིམ། །རི་དྲགས་ལྟ་བུར་སྒྲིལ་བའི། །དུས་ཤིག་བྱུང་ན་
 དགའ་བ། །དུས་ཤིག་བྱུང་ན་སྒྲིལ་བ། །ལྟར་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་
 ཡིན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་བའི་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིལ་པར་བྱའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཡབ་མེས། ལྷ་བ་གཉིན་བཤེས་ཀྱིན་གྱིས། །གར་བཟང་ཤེས་པར་
 དགའ་བའི། །མི་མེད་ལྷང་བ་སྒྲིལ་བར། །གཅིག་བྱུར་འཇིགས་མེད་གནས་པའི། །དུས་
 ཤིག་བདག་ལ་བྱུང་ན། །ཡ་ལ་ལ་དགའ་བ་ལ། །ཡ་ལ་ལ་སྒྲིལ་བ་ལ། །དང་། ཚུལ་
 རྩལ་བཞིན་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་ཆེན་ནམས། །གནས་རི་སྒྲིལ་གྱི་ཆེ་བཟོན་གསན་པའི་ཆོ། །
 ལྷགས་རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་མཐོང་ནས། །སྒྲིལ་བདག་ནི་དཔེན་དགོན་ནམ་ཐོབ་
 ལྷམ། །ཤིགས་ལྟར་བྱུངས་པའི་ཡིན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཡིན་ཏན་བསམས་
 བས་དེ་ལྟར་གནས་པའི་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིལ་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། ཡབ་
 མེས། ས་སྒྲིལ་མས་བཞུན་པའི་ལེགས་བཤད་ནམས། །ཀྱན་མཆིན་པའི་རྩལ་བའི་
 དགོངས་པ་བཞིན། །མཐོ་རི་སྒྲིལ་རྩ་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན། །སྒྲིལ་བདག་ནི་འདོད་པའི་
 རྩོམ་འབྲུབ་བསམ། །ལྟར་སྒྲིལ་པ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་སྒྲིལ་ལམ་དང་། རྩོམ་བཅུད་
 བདེན་མེད་རྩ་ཉམས་པའི་སྒྲིལ་ལམ་སྒྲིལ་པའི་ཡིན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་པའི་
 རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིལ་པར་བྱའོ། །ལྷ་བ་ནི། སྒྲིལ་རབས་ལས། རབ་རྩ་བྱུང་
 བ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་ཉིས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བ། ཚུལ་སྒྲིལ་པ་དང་མེས་སུ་མཐུན་པ། ཐར་
 བའི་ཚུལ་བཅུམས་པའི་གནས་སུ་སྒྲུར་པ། ཞེས་དང་། མཆོད་ཀ་བ་དང་ཤར་བའི་
 གསུང་སྒྲིལ་ལྟར་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཡིན་ཏན་བསམས་པའི་སྒྲིལ་པར་བྱུང་བའི་རྟེན་
 ལ་སྒྲིལ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་བཞུན་པ་ནི། ཐར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐར་བ་
 སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་བཟླགས་པར་མ་བཟོད་པ་རྩལ་རྩ་བྱིན་པའི་སྒྲིལ་པར་
 མཆིན་སྒྲུབ་པ་ལའང་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟེན་མཆོག་རྩ་བཟླགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ལྷགས་

ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་འབྲུག་སྐབ་པ་ལའང་རབ་རྩ་བྱང་བའི་ཉེན་མཆོག་རྩ་བ་ལྷགས་ཏེ།
 རྩས་འཁོར་དབང་ལའི་འགྲེལ་བར་རྩངས་པ་ལས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །
 གསུམ་ལས་དགེ་སྤྲོང་མཆོག་ཡིན་འཕྱིང་། །དགེ་རྩལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། །བྱིམ་ན་
 གནས་པ་ཐ་མཛོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནི། །རིགས་པ་ནི། །རབ་རྩ་བྱང་བའི་ཉེན་
 ཆོས་ཅན། ཉེན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་རྩ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་དང་བྱང་འབྲུག་སྐབ་པ་ལའང་ཁྱོད་ཁྱོད་པར་རྩ་བ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ནི། ཆ་གདུང་ཞི་བའི་བསལ་ཁང་དང་། འདམ་རྩལ་ཞི་བའི་སྒྲན་སྒྲོངས་དང་།
 ཆང་ཆིང་བཅད་པའི་དགའ་ཆལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲིལས་པས་བསྒྲག་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་སྐྱར་
 བ་དང་། (བཤེས་སྤྱངས)དངོས་སོ། །དང་ཙོ་ནི། བཤེས་སྤྱངས་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐབ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྗེད་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས།
 ཀྱན་བརྩས་ལྟར་ལམ་བདེན་ལ་སྒོ་བ་རྩལ་སྤྱིར་བཏུན་པ་དང་། བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་
 སྒོ་བ་རྩལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་ཙོ་ལ་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བཏུན་
 པ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་བཟུ་བའོ། །
 དང་ཙོ་ནི། རྩལ་བདེན་པ་ལ་ཤེས་སྤྲོང་མདོན་སྒྲིལ་ཅི་རིགས་བྱེད་པའི་མདོན་རྟོགས་
 སམ། རང་འབྲས་བྱང་རྩལ་རྩ་བཤོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱེ་བུལ་རྩ་བྱར་པའི་མཁྱེན་པ་དེ།
 ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད། རྩལ་བདེན་པ་ལ་ཤེས་སྤྲོང་མདོན་སྒྲིལ་ཅི་
 རིགས་བྱེད་པའི་འཕགས་པའི་མདོན་རྟོགས་སམ། འགོག་བདེན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་དངོས་སམ་དེའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཟུས་པའི་འཕགས་ལམ་དེ། ལམ་བདེན་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་འཕགས་ལམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལ། ཆོགས་ལམ།
 སྐྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲིལ་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སོ། །དང་ཙོ་ནི།
 ཆོས་མདོན་རྟོགས་དེ་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཞིགནས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཀྱི་སྒྲན་རྩ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ལྟ་སོགས་སོ། །ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་ཕྱིར་

ཆོག་སྐྱོན་གསལ་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་ཆོག་སྐྱོན་ལམ་ལེགས་ཕྱུ་ཞིང་། རེག་པ་རང་ལམ་གྱི་
 ཕྱང་ཕྱུང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནས་སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་
 བྱི། དོན་མངོན་ཆོག་སྐྱོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན་བྱན་མོང་བའི་སྒྱུར་ལམ་
 སྐྱོན་སྐྱོན་ལ། རེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མཚན་ལམ་སྒྱུར་བས་ན་སྒྱུར་ལམ་ལེགས་ཕྱུ་ཞིང་།
 བདག་མེད་ལ་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཕྱུང་གི་སྒྱུར་བ་ཐོབ་པ་ནས་མཚན་ལམ་ལ་བྱག་གི་བར་ཡོད་དོ། །
 གསུམ་པ་བྱི། བདེན་པ་མངོན་ཆོག་སྐྱོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན་ཤེས་
 བཟོད་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐྱོན་སྐྱོན་ལ། བདག་མེད་མངོན་སྐྱེས་དུ་གསུམ་དུ་ཆོག་སྐྱོན་
 པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་མཚན་ལམ་ལེགས་ཕྱུ་ཞིང་། བདེན་པ་མངོན་སྐྱེས་དུ་གསུམ་དུ་
 ཆོག་སྐྱོན་པ་ནས་སྐྱེས་ལམ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། བཞི་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
 ཞུང་ཕྱང་རོ། དང་པོ་བྱི། རེས་ལ་མངོན་ཆོག་སྐྱོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་
 ན་བསམ་གཞུགས་བཅུད་སྐྱོན་སྐྱོན་ལ། བདག་མེད་མངོན་སྐྱེས་དུ་ཆོག་སྐྱོན་པ་རྒྱན་ལ་དུ་
 ཆོག་སྐྱོན་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་ལམ་ལེགས་ཕྱུ་ཞིང་། སྐྱེས་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ནས་མི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་
 པ་བྱི། ལམ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་ལ། དེ་གི་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་
 གནས་པ། མི་དེ་གི་བསྐྱེས་པ་བསམ་པ། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ནི་ཡང་
 དག་སྒྲིབ་བཞི་དང་། ལམ་དེའི་བག་ཆགས་རང་རྒྱད་ལ་འཛོག་པ་དང་། མངོན་དུ་
 སྒྱུར་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་ཕྱུ་སྐྱེས་པ་སྒྲིབ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་ནས་སྐྱེས་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། གཉིན་པོ་བཞི་ནི་རིམ་པར་
 ཉིས་དམིགས་སྐྱེས་པ་དང་། དངོས་སྐྱེས་སྒྲིབ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། སྐྱེས་པ་ཐག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའོ། ། རྒྱུ་གངས་བཅུ་གཅིག་ལས། དངོས་པོ་ལ་
 ཡོངས་སྐྱེས་ཆོག་པའི་ལམ་དུ་ན་ཉི་བཞི་དང་། རྒྱུ་བ་ལས་ཕྱང་བའི་ལམ་ཡང་དག་སྒྲིབ་
 བ་བཞི། ཉིང་པོ་འཛོལ་ཡོངས་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱང་བ་བཞི།
 མངོན་པར་ཆོག་སྐྱོན་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལ། མངོན་པར་ཆོག་སྐྱོན་པ་དང་འབྲེལ་

བའི་ལམ་སྟོབས་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་རྒྱབ་ཡན་ལག་བདུན། རྣམ་
 པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུན་པའི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། གནས་དང་
 དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་སྐྱར་བྱལ་དང་དཀའ་སྤྲུལ་བྱེ་བ་བཞི། བསྐྱབ་གསུམ་ཡོངས་
 སྒྲོལ་བའི་ལམ་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 ཞི་ལྷག་གཉིས། ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དབང་པོ་གསུམ་ཉི་དང་པོ་
 བདུན་ནི་ཐུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱར་བ་ལྟར་ལ། བརྒྱད་པ་ནི་
 རིམ་པར་དབང་རྒྱལ་ཉིར་བཞུགས་ལ་བཞེན་པ་དང་། དབང་རྣམ་ཉིར་བཞུགས་ལ་
 བཞེན་པ། དབང་རྒྱལ་དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་པ། དབང་རྣམ་དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་
 པའོ། །དགྲ་བ་ནི་རིམ་པར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་གིས་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །
 བཅུ་བ་ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སྒྲུ་འབྱུང་ལ། བཅུ་
 གཅིག་པ་ནི་རིམ་པར་སྒྲུར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དག་གི་དང་པོ་དང་།
 སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་ནི་གསུམ་ཉི་མདོར་ན་སྒྲུར་
 མཐོང་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་བ་མཐར་
 ཐུན་པའི་ལམ་ནི། ཉོན་ལྷོབ་སྐྱངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐུན་པ་དེ། མི་སྒྲོབ་
 ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེ་ན་ཐད་པར་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་གཉིས་
 སྐྱེས་སོ། །ཐོག་པ་རང་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐུན་པས་ན་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོག་པ་
 རང་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐུན་པ་ནས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཐུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཐུག་
 བསྐྱ་བ་ནི། གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པས་མཐོང་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་ས་པོན་དངོས་སྒྲུ་འཛོམས་པས་རིག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཐུན་ཅི་མ་
 ཡོག་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཤིང་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱར་མི་ལྷོག་པར་འགྲོ་བས་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་
 འཇིག་ཉིན་པ་དང་འཇིག་ཉིན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་

ཡིན་ཡང་ལེགས་པར་བྱགས་མ་བྱགས་སྤྲོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེད། །

དྲིགས་གཙོན་ནི། དེད་མདའ་བའི་ཀྱན་བརྟམ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོགས་སྤྱོད་
 དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་ཅམ་ལས་ལམ་བདེན་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི།
 བཟུ་བའི་ཆོག་རིས་ལ་བཞེན་པར་མངོན་ཡང་། དེའི་དོན་ནི་ལམ་ལ་གང་དུ་བཞོད་པ་
 དང་གང་གིས་བཞོད་པ་གཉིས་ལས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་ཕྱི་མའི་ག་དོན་མི་ཆང་བའི་དོན་ཅམ་
 ལས། གཞན་དུ་ན། བཟུ་བར། མཐར་ཐུག་པར་བྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
 ཐུབ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་ལྷ་འགྲོལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མདོ་མང་ཐོར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གང་
 རུང་ལ་ལམ་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་ནམ་མཁུན་
 གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་ལ་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་བརྟམ། ཉན་ས།
 བཟུ་བའི་སྐབས་གཞན་དུ་འང་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་ལྷ་
 ཆོགས་འགྲེལ། གསེར་སྤྱོད་། ཆོགས་དཀའི་སྤང་བ་ནམས་སྤྱང་དེ་ལྟར་དུ་
 གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག ལམ་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྤྱོད། ཀྱན་བརྟམ་དང་
 བཟུ་བར་ལམ་བདེན་བཤད་སྐབས་ལམ་ལྷ་ག་མཆོན་གཞིར་བབྱང་བ་དང་། གསེར་
 སྤྱོད་ལས། ལམ་ལྷ་ག་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་ལམ་དང་ལམ་བདེན་ཁྱད་མེད་
 དུ་བྱས་ནས་ལམ་ལྷ་ག་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་ལམ་བདེན་ལ་
 འཕགས་ལམ་ཅམ་བཤད་པའི་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པའི་གཞུང་ནམས་ལམ་བདེན་གཙོ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་བརྟམ་དང་བཟུ་བར་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་བདེན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་བརྟག་ལ།
 གསེར་སྤྱོད་གིས་ལམ་ལྷ་ག་ལམ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོགས་པ་
 མྱོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་དང་སྤྱོད་ལམ་ལ་ལམ་བདེན་ཡིན་པ་ཡོད་པས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་སམ། གསེར་སྤྱོད་སྐབས་བཞི་བར་ཆོགས་སྤྱོད་གཉིས་ལམ་བདེན་མིན་
 པར་ཡང་གསུངས་པས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ལམ་བདེན་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་

ཁྱབ་པ་ནི་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར། ཆོགས་སྤྱད་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་སྒྲེ་ལ་འགོག་
བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱལ་ང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།
ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆས་བཞི་ཆང་དགོས་པ་དང་། ཆོས་དགོན་
མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ལྟར་དགོས་པའི་ཐུར་ཆོགས་སྤྱད་ལམ་བདེན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་
ངོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་གསུམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་གངས་
ངེས། དེའི་སྐོར་རིམ་ངེས་པ། (ཆངས་པས)དེའི་རང་བཞིན། (ཆངས་པས)དེ་ལ་
བསྐབ་ཚུལ་ལོ། །བརྗེད་བྱང་ལྟར་ན། དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་སེམས་
འདུལ་བའི་རིམ་པ་ལ་བརྟོས་པའི་གངས་ངེས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བརྟོས་པའི་གངས་
ངེས་དང་། ཉན་ས་ལྟར་རྒྱད་ལ་བརྟོས་པའི་གངས་ངེས་དང་། རྩམ་པོ་བའི་ལམ་
རིམ་ལྟར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་སྤང་བྱེ་ཉན་མངས་ལ་
བརྟོས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བསྐབ་པ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
ཆངས་པས་བྱས་པ་ལས། ཅ་བ་ཤེན་དུ་བཟན་པ་དང་། །སྟགས་ལྟར་རོ། །ཐུར་སྒྲོ་
སྒྲོར་ཡང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པའི་སྒྲོ་འདུག་རུང་ཅམ་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་
བསྐབ་པ་དང་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་སྟགས་ལ་དམིགས་པའི་
ལྟག་མཐོང་སྒྲེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སྒྲོ་རིམ་དང་ཉན་ས་སྟགས་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཆོགས་དུག་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆོགས་བཙུ་གསུམ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིམས་
སྤང་བའི་ནང་དུ་འདུ་ལྷགས། དུན་ཤེས་བཞིན། རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད། བག་ཡོད་
སྟགས་ཚུལ་བྱིམས་སྤང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཚུལ། ཚུལ་བྱིམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤུགས་དུག་ཚུལ་མེད་ངང་གིས་འབྱུང་ལྷགས།

ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དུན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་དང་ས་ནས་ཚུལ་
 བྱིས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། སེམས་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ལུགས་སོགས་ལ་ངེས་པ་
 བཅུལ་བ་གལ་ཆེན་། །བག་ཡོད་བརྟེན་པའི་དཔེར། སྤྱོད་འབྲུག་ལས་ཡུངས་མར་གང་
 བའི་སྤྱོད་བསྐྱར་དང་། བསྐྱབ་བརྟེན་ལས། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་རྟག་དུ་ཁྱོ་ཞིང་མཁུ་
 དཀའ་བའི་བྱ་འབྲུ་མར་གྱིས་གང་བའི་སྤྱོད་ཐོགས་ཉེ་ཞེགས་འབྱེད་པ་ལ་འགྲོ་བར་བྱ་
 བ་བཞིན་ནོ། །ཉར་དང་། ཀ་ཏུ་ནའི་བའི་རྟགས་བཟོད་གྱི་བྱུང་བ་རྣམས་དུན་པར་
 བའོ། །བསྐྱབ་པ་བྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྔ་རིམ་ནི་ཁྱི་ལྟ་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི།
 རྒྱབས་འགྲོའམ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་པའི་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་སྤྱང་བའི་སེམས་པ་དེ། ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན།
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 སྤྱང་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་གཉིས། བྱི་མ་ལ་སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས། རྟགས་གྱི་སྔ་མ་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་རིས་བདུན། གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྔ་མ་པ། དགེ་བ་
 ཚོས་སྤྱད་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ཙ་ལྟང་སྤྱང་
 བའི་དང་། སྔ་མ་པོ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་སོགས་སོ། །ཡང་ན། སོ་ཐར། བསམ་
 གཏན། ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་གསུམ་དང་། དཔྱེ་སྔོ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །
 རྒྱབས་འགྲོའམ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་
 གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཅི་རིགས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཏིང་པེ་འཛིན་དེ། ལྟག་པ་སེམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། བྱི་
 མ་ལ་བསམ་གཟུགས་བརྟེན། ཡང་ན། འཛིན་ཉེན་པའི་ཁྱི་གནས་དང་། འཛིན་
 ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཁྱི་གནས་གཉིས་དང་། ཁྱི་རགས་རྣམ་ཅན་དང་། ཟག་མེད་
 བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད། རྒྱབས་འགྲོའམ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་པའི་རང་
 ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་པའི་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་བསྟོམས་སྤྱང་དུ་བྱུར་པའི་

ཆོས་རབ་དུ་རྩམ་འབྱེད་དེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 མི་རྟག་སྟགས་རྟགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཙུན་ཀྱང་དང་། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་རྟགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གཉིས་སྟགས་སུ་དབྱེད། །སྤྱ་བཤད་ནི། ཉན་ས་ལྟར་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་
 བའི་རྩྭ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དང་བོ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟེ་བའི་རྩྭ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་གཉིས་པ་དང་། ཉན་
 མོངས་སྟོང་བའི་རྩྭ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་གསུམ་པ་དང་། ཡང་
 ན། རྩལ་འཆལ་གྱི་ཆ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་ཞི་རྩལ་གྱིས་བྱི་རྩལ་
 བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས་ན་དང་བོ་དང་། ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་
 འཇིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་ཞི་རྩལ་གྱིས་བྱི་རྩལ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པས་ན་གཉིས་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་ཞི་རྩལ་
 གྱིས་བྱི་རྩལ་བ་ལས་ལྷག་པས་ན་གསུམ་པ་དང་། ས་རྟེ་དང་བཤེས་བྱེད་ས་འདུལ་རྟིག་
 རིན་བྱེད་སྟགས་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་ངག་དབང་མི་ལམ་རྒྱ་བས། ལྷག་པ་ནི་རྩྭ་
 འདས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ལྷག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱ་སྒྲིལ་སོ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་དུང་ངོ་། །ཡན་ལག་དུག་དང་ལྟན་པའི་རྩལ་བྲིམས་ལས། རྩལ་བྲིམས་
 དང་ལྟན་པ་ནི་རྩལ་བྲིམས་སྒྲུངས་ནས་མ་ཉམས་ཤིང་རྩྭ་མེད་པར་བསྐྱངས་པ་དང་།
 སོ་བར་སྟོམ་པས་བསྟོམས་པ་ནི་འཇིགས་རྩྭ་དང་ལེགས་རྩྭ་ཅམ་མིན་པར་དེས་འབྱུང་
 གི་སྟོམ་པས་བསྐྱས་པའི་སོ་བར་རིས་བདུན་སྟགས་ཅི་རིགས་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ནི། རྩྭ་དལ་དང་། འབྲལ་གྱི་བྱ་བ། དགེ་བའི་རྩྭ་གས་ཀྱི་བྱ་བ་
 གང་ལའང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདུལ་བ་འཇིན་པ་གཉིས་ཆར་དང་མཐུན་པས་དེ་གང་
 གིས་ཀྱང་རྩྭ་དཔའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྩྭ་དལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱད་པའི་གནས་ལྟར་མི་འཇུག་པར་གནང་བའི་གནས་སུ་དུས་ཤེས་
 པའི་རྩོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱ་རབ་ལའང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ནི།

བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཚོ་བ་སྤྱ་བའི་སྤྱ་བ་ནས་ལམ་གོང་མ་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་
 དང་། རན་སྤང་དུ་འགྱོ་བ་དང་། དམ་པས་སྦྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
 བསམས་ནས་ལྷུང་བ་སྤྱ་མོ་ལས་ཀྱང་འདྲ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་ཡང་
 དག་པར་སྤངས་ཤིང་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤང་བྱའི་སྒྲུབ་པ་གསལ་བཞི་ལ་སྤྱོད་པས་
 སྤངས་ཤིང་། སྤང་མ་དང་སྤང་མ་འདྲ་བ་དག་གི་རག་ལ་བཞེན་ནས་སྤང་བའོ། །
 གཞན་ཡང་ཉམས་པར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་ནམ་པ་བཅུ་དང་བྲལ་ན་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱན་སྤྱམ་
 ཆོགས་པར་འབྱུར་བས་ཉམས་པར་འབྱུར་བའི་རྒྱ་བཅུ་ནི། ཆོ་འདིའི་ཉེར་འཆོལ་
 འཇིགས་པས་སྤངས་པ། རོ་ཆ་དང་འགྱུད་པ་རྒྱང་བས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཡེལ་བ།
 འགྱུད་པའི་གནས་ལ་མི་འགྱུད་པར་འགྱུད་པར་མི་འོས་པའི་གནས་ལ་འགྱུད་པ། བག་
 མེད་དང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བ། ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་ལྟ་ལ་སྤྱོད་པར་སྦྱོན་པ། སྦྱོད་ལམ་དང་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་འཇིག་
 ཉན་པ་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྦྱོད་པ། ལྷག་འཆོ་ལྷས་འཆོ་བ།
 བཟང་བ་དང་དམན་པའི་རྩྭགས་གཉིས་པའི་གང་རུང་དུ་རྒྱང་བ། རྒྱལ་བྱིས་དང་
 བརྒྱལ་བྱགས་རན་པ་དག་གྲོལ་གྱི་ཐབས་སུ་འཛིན་པ། རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་དུ་རོ་ཆ་མེད་པས་རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་བ་ཆངས་སྦྱོད་མ་ཡིན་པ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པར་
 ཁས་འཆོ་བ་ཉི། བཅུ་པ་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པ་ནི་ལུན་སྤྱམ་ཆོགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱོན་པའི་སྐབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གནས་པ་བཞི་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་རྒྱམ་པ་བཞི་རྒྱམས་ནི་སའི་
 དངོས་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དོགས་གཅོད་ནི། ཁ་ཅིག རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 དུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པའི་གང་རུང་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཉི། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མི་འདུ་ཡང་རྩྭགས་གཉིགས་དང་བཅས་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ན་འདུ་བས། རི་སྒྲོ་མས། ལྷལ་པའི་ལྷང་གི་བཙུན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་སྔོན་
 རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུ་བས་རྟོགས་པའི་བཙུན་པ་ཡང་བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་
 འདུ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་བཙུས་ན་དེས་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་དུ་བཙུ་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་མ་དེས་ཏེ། ཞི་ལྷག་
 གཉིས་མངོན་དུ་སྒྱུར་ནས་གདོད་སྔོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལོན་པ་དང་། ལྷ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པ་
 འཆོལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ཐོག་ནས་ལྷ་བ་འཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཉན་ས་ལས་
 ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་གང་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་སྦྱིད་པར་
 ཕྱིད་པ་འང་ཡོད། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་གང་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་
 བསྐབ་པ་སྦྱིད་པར་ཕྱིད་པ་ཡང་ཡོད། ཅེས་གྲང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། ཞི་ལྷག་
 གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིས་སྔོན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ལེན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་སྔོན་དུ་མ་
 སང་བར་ཞི་ལྷག་གྲུབ་པའི་ཤེས་ཕྱིད་དུ་རྒྱང་གི་དེ་འདྲའི་ཞི་ལྷག་གི་སྔོན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་མ་
 སང་བར་མི་འགྲུབ་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྔོན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པ་འཆོལ་བ་ནི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་
 དགོས་པའི་ཤེས་ཕྱིད་དུ་རྒྱང་གི་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་སྔོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་སྦྱིབ་
 ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ན་ལྷག་མཐོང་སྦྱེས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉན་སའི་ལྷང་དོན་ཡང་ཉེར་བཙོགས་སུ་སྒྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བཞེན་ནས་
 དངོས་གཞིའི་རོ་བར་སྒྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྦྱིད་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་དུ་བྱད་ལ། སྦྱིར་
 ཡང་བསྐབ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྷར་བཞག་པ་གསུང་དུ་སྦྱིས་པའི་ཆོན་ཡིན་གྱི་སྦྱིས་ཐིན་
 མངོན་དུ་བྱ་བ་ལའང་དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་དེས་པ་ཅན་དུ་སྒྲིག་གིས་འདོད། ཁོ་ན་རེ།
 བསྐབ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་ཚུལ་ཞི་ལྷག་གསུམ་གྱིས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འབད་དེ།
 སྔོན་གྱི་ལྷང་ནམས་མཚན་གཞི་སྔོན་ཕྱིད་དུ་རྒྱང་གི་ཁྲབ་པ་སྔོན་ཕྱིད་དུ་མི་སྒྲུང་བ་དང་།
 དམ་པ་དུ་མས་སྒྲུང་སེམས་འཁོར་བཅས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ། འཛོག་སྒྲོམ་གྱི་
 རིགས་སུ་སྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་པ། དཔྱད་སྒྲོམ་གྱི་རིགས་སུ་སྒྱུར་པ་

ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། མི་འབད་དེ། བསྐྱབ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་རྒྱལ་ནི་ལྷག་གསུམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་ན་ས་ཤིང་ལམ་རིམ་ཏུ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་གསུངས་པ་མི་འབད་པ་དང་། འཛོག་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་ཏུ་དབྱེད་སྒྲིལ་ངེས་ཅན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེད་གོས་པར་ཐལ་ལ། །ཁ་ཅིག ལྟ་སྒྲིལ་སྒྱུད་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྟ་སྒྲིལ་སྒྱུད་གསུམ་དེ་གསུམ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ་དེ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་གསུམ་སྒྲིགས་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པས་ལྟ་སྒྲིལ་སྒྱུད་གསུམ་གྱི་གང་རྒྱུང་ཡིན་ལ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་གང་རྒྱུང་མ་ཡིན་པ་ཏུ་མ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྔ་གྱི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པའི་གང་རྒྱུང་གིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་ཉག་སྐྱེས་ཀྱིས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཅུ་དྲུག་པའི་གང་རྒྱུང་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆངས་པས་བྱས་པ་སྐྱེས་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་ཁྱབ་པ་བཟུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག མི་ཉག་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་མི་འབད་དེ། བསྐྱབ་སྐྱེས་ལས་བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཤ་ལྷག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྟེན་སའི་མདོ་མ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བཤད་རྒྱལ་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། རྟེན་སྒྲིལ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ནི་བསྐྱབ་གསུམ་རྟེན་འབྲང་དང་བཅས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་དང་འཆད་ཉན་དང་ཐོས་བསམ་གང་བྱས་ཀྱང་ཤི་སྒྲིལ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བྱས་པར་འབྱུང་རྒྱལ་ལ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་གོ་བ་ཆགས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གིས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྔ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྟ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐེལ་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་བ་དེ་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ལ་གཞིས། བསྐབ་པ་བྱི་མ་གཞིས་འཆད་འཁྱར་དུ་
 བསྐབ་པ་དང་། (འདིར་སྒྲུབ་)ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་བསྐབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བར་འབྲིད་ན་བསྐབ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་འདིར་སྒྲུངས་ན་སྒྲིལ་བུ་རང་དགའ་
 བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་བར་འཁྱར་ཞིང་། སྒྲིལ་བུ་ཆེན་པོར་
 འབྲིད་པ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྐབ་པ་བྱི་མ་གཞིས་རྒྱས་པར་འཆད་མི་དགོས་སོ། །གཞིས་
 པ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་བཞི། རྣམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཐོབ་
 པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཐབས། ཚུལ་བྱིས་ས་
 སྤང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འདུལ་བའི་ཆེ་སྤྱོད་ལ། ཅ་བའི་
 མདོ། བཤད་པའི་མདོ། རྒྱགས་མཐུན་གྱི་མདོ། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྐབ་བཅས་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དགེ་སྤྱོད་མ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ནི་དང་པོ་དང་།
 དེ་ཉིད་ཅ་བར་བྱས་ཏེ་བཤད་པའི་མདོ་བཞིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷང་གཞིས་
 གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་བཤད། ཐུན་ཆོགས་
 ཀྱིས་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད། ལྷ་བས་དྲགས་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 ཡང་ན། ལྷང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསེས་སྤྱང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་
 ཀོ་ལྷགས་དང་། །སྐྱན་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱང་དང་། །ཀོ་ཤམ་ཆེ་དང་ལས་གྱི་གཞི། །
 དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤྱོད་དང་གསེས་སྤྱང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་
 དང་ནི་ཆོད་པ་ཞེ། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ལྟར་གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་
 དང་པོས་རྣམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་
 སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བྱིའི་སྤྱན་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤང་བ་དང་། ནང་གི་སྤྱན་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་གཞིས་གཞི་
 དང་པོའི་ཞར་ལ་བསྐྱན། མི་མཐུན་རྒྱགས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་ཚུལ་རྣམ་འབྱེད་
 ཀྱིས་བསྐྱན། བསྐབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་གསེས་སྤྱང་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་

བཟུང་། བདེ་བར་གནས་པའི་སྒྲིན་བཞིན་པའི་སྒྲིན་སྤང་བ་ལྟ་བུར་གོས་ཀྱི་སྤྲེགས་
 སྒྲིན་གནས་མལ་ལུས་བཟུང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཚུལ་ནི། ཀྱི་ཤམ་མྱོང་དང་
 ཚོད་པ་དང་། ། དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། ། གསེ་སྤྱང་བཞག་དང་དགོ་
 འདུན་འབྱེད། ། སྤོ་མགུ་སྤྱོད་དང་ཕྱིར་བཅས་བདུན། ། ལྟར་གཞི་བདུན་གྱིས་བཟུང་ལ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་གནས་མལ་གྱི་གཞིས་བཟུང་རྟོ། ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་གིས་སྤོམ་པ་
 འཛོལ་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟུང་གྱིས་སྤོམ་པ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདུན་གྱིས་
 ཕྱིར་བཅས་པའི་ཐབས་དང་། གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་སྒྲིན་ཅིང་། སྤོམ་
 ཆོགས་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་གྱིས་དེ་དག་ཅི་རིགས་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། ། སྤྲེགས་མཐུན་གྱི་
 མདོ་ནི་ཐུངས་ཡོན་སྒྲིན་པ་སྤྲེགས་སོ། ། དཀོངས་འགྲེལ་ལ་སྤྱིའི་དཀོངས་འགྲེལ་དང་བྱེ་
 ཐག་གི་དཀོངས་འགྲེལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་མདོ་ཙ་ནི་མཆོག་དུ་བཟུགས་ཏེ། འདུལ་
 བའི་བཟོད་བྱ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་མ་ཉྱགས་པ་ཉྱགས་པ་སྤྲེགས་ཁྱད་ཆས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་སྤོམ་གྱི་དོན་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྟུབ་
 པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་སོ་སོ་ལ་འཛོལ་
 ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་བཞེན་ཞོགས་ལ་རང་བྱུང་ལ་སྤྲེགས་པའི་བཞེན་པར་ཞོགས་ཚུལ་
 བཟུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞེན་པར་
 ཞོགས་པ་ལ། སྤོམ་པ་གང་ལས་སྤྱང་བའི་ཡུལ་ལ། མཁན་པོ་ལས་སྟོབ་གསང་སྒྲིན་
 དད་པའི་དགོ་འདུན་ནམས་ལས་མཁན་པོ་ལ་བཙུན་པ་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 མཁས་ཤིང་མན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ། ལས་སྟོབ་ནི།
 བཞེན་པར་ཞོགས་པའི་སྤོམ་པ་དག་པ། ལྟ་མཐུན། མཆོན་མཐུན། ཐ་སྟོད་
 གསུམ་ལྟན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མཁན་པོ་
 ལས་གཞན་ཡོན་པ། སྤོམ་པ་འཛོག་རུས་པ་སྤྲེ་ཆོས་བཟུད་ལྟན་ནོ། ། གསང་སྒྲིན་ལ།
 སྤོམ་པ་དག་པ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བར་དུ་ག་གི་སྤྱིང་དུ་འདྲི་བ་ལ་མཁས་པ།
 བསྟོ་བའི་དུས་སྤྱི་འགྲོ་བ་བཞིས་ལས་འབྲས་ལས་མི་འདའ་བ། ཆོགས་སྤྱི་མ་ཡོངས་པ།

སྒྲོ་བ་དང་ལྡན་པ། སྒྲུང་མ་བསྐྱོས་པ་ཉེ་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །དད་པའི་དགེ་
 འདུན་ནི། རྒྱན་བསྐྱོ་ཆད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་གནས་པ། འདུན་པ་ཡོངས་དག་ལྷལ་བ།
 བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པ་དང་། བམ་པས་ཉམས་པ། མཆམས་མེད་བྱས་པ། ལྷ་བ་
 ངན་པ་ཅན། ས་གཞན་ན་གནས་པ། ཐ་དད་ཏུ་གནས་པ། འབྲུལ་བཅས་རྣམས་
 མ་ཡིན་པ་ཉེ་གཞི་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་། མཆམས་གཞན་མ་ཡིན་པ།
 དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ། མཆན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་ལྷ་བ་ནས་བཤད་
 པའི་ཆོས་གསུམ་ཉེ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། རྒྱན་གྲགས་སྒྲོ་གསུམ་མ་ཡིན་
 པའི་ཐ་སྟད་གསུམ་ལྡན། ལྷས་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པ་ཉེ་ཏུང་མཐུན་གྱི་ཆོས་གཉིས་
 བཅས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ། དབུས་སྒྲ་བཅུ་ཆོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་
 ལ་མ་མཐའ་བྱས་ཏེ་མ་འདུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྷོག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་ཐོས་
 པའི་ཉེ་འཁོར་ཏུ་གནས་ཏེ་ལས་བྱེད་པའོ། །གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་ལ། འགལ་བྱེན་
 མཆམས་མེད་སོགས་ལྷོ་མ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་
 དང་། མཛེས་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙང་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ། མཐུན་བྱེན་ལ་ཡུལ་གྱི་བྱེན་
 མཁན་སྒྲོབ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆང་བ། རྒྱད་མཐུན་པའི་བྱེན་ཆོགས་སྒྲ་
 མ་ཡོངས་ཤིང་སྒྲོ་མ་པ་རྙིང་བས་རྒྱད་མ་བཀག་པ། ཉགས་མཐུན་པའི་བྱེན་རྣམ་ཐུར་
 སྒྲ་གོས། མཐའ་གོས། གདིང་བ། རྒྱང་བཟེད། རྩ་ཆགས་རྣམས་གཡར་པོ་རྩོན་
 གྱིས་ཆང་ཞིང་སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་སོགས་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྲེགས་པ། བསམ་པ་མཐུན་པའི་
 བྱེན་ལ། རྒྱུ་ཀྱན་སྒྲོང་ཐོབ་འདོད། ཏུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཐོབ་ཤེས། སེམས་ཅན་
 ཡུལ་ཏུས་གནས་སྐབས་ཡན་ལག་ཉེ་འགལ་བྱེན་ངེས་པ་ལྷ་བྲལ། མཁན་སྒྲོབ་དགེ་
 འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། བྱེད་པ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་བན་འཕྲོད་པ།
 རང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱས་སྒྲུམ་པ་ཉེ་མཐུན་བྱེན་ཕུན་ཆོགས་གསུམ་ལྡན། རྒྱང་
 འདས་གྱི་བསམ་པ་བན་འཕྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་སྒྲོན་དང་འཇིགས་སྒྲོབ་ཅམ་མིན་པར་
 ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཐིན་པ། ཆོ་ག་མཐུན་པའི་བྱེན་འཁོག་པ་པོས་ཆོ་ག་ཆོག་

ཐུང་ཁྱུང་མ་འབྲུལ་བར་སྒོ་ནས་ཐོན་པའོ། །དེར་མ་བཟད་ཆོགས་ཕུ་མ་ཕུ་མ་ཐོན་ཏུ་སོང་
 བའང་དགོས་སོ། །རི་ལྷོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཐོན་པ་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་དགེ་འདུན་
 གྲངས་ཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་བཞུགས་
 པ། ཆོས་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་ལས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་པོ་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་བརྟན་མཁས་
 གཉིས་ལྟན། སློབ་དཔོན་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་ཆོས་བཟུང་ལྟན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
 འདོད་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་ཐར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཐུང་པ། ཡོ་བྱད་མངོན་ཏུ་
 ཐུར་པ་བྱི་བྱད་ཀྱི་ཉགས་དང་གོས་ཀྱི་ཉགས་དང་ཚྭ་བྱད་ཀྱི་ཉགས་གསུམ་ཆང་བ།
 ཡོངས་སྒྲ་དག་པ་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་མི་ལྟན་པར་ཤེས་པ། གསོལ་བ་
 མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ལས་མངོན་ཏུ་ཐུར་པ་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་བརྗོད་པ་ཉེ་མངོན་ཏུ་ཐུར་བཅུ་ཆང་བ་དང་། བཟུབ་བྱ་ལ་སྒྱིང་བཅེ་བ།
 བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཆོག་ལ་ཉག་ཆད་བྱང་མ་བྱང་ཉག་པ། ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་བསྐྱན་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་འདོད་པ་ཉེ་བྱགས་
 དགོངས་གསུམ་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་མངོན་ཏུ་ཐུར་པའི་སྒོ་ནས་
 གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་ལ། མཐུག་ཏུ་ཏུས་གོ་བརྗོད་པ་དང་
 གདམས་རག་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་པ་ཉེ་སྒྲུལ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་
 མདོར་བསྟུས་པའོ། །

དོགས་གཙང་ནི། ལྷ་ལ་དང་ཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནམས་ཀྱང་ཉིས་མེད་ཐུན་
 ཆོགས་གཞིར་བཞག་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲུལ་པ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་
 ཆང་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡོད་མོད། སྒྲུལ་པ་སྤྱོད་པའི་གོགས་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲུལ་པ་མི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དོ། །དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བྱིན་པའི་དོན་ལ། རྒྱུ་ལས་ཐུ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྒྲུལ་པ་མི་སྤྱོད་པས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་རྩོར་
 བས་བརྟན་པའི་དོན་བསྒྲུབས་བྱང་ལ་བྱ་བ་དང་། མཁས་པ་འགས་སྤྱད་མི་སྤྲོག་པ་ལ་
 བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་པར་དེས་འབྱུང་གི་སྒྲུལ་པ་མི་

སྒྲིབ་མ་གཏོགས་ཐོམ་པ་སྒྲིཁེས་བཤད་པ་དང་། མཆོ་སྒྲ་བ་དང་བསོད་གྲགས་པས་དེ་
བཀག་ནས་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ལ་དཔེར་བྱེད་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲིབ་མར།
ཐུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བཟན་པོ་མེད་པར་ཡང་ཐོམ་པ་ཅམ་སྒྲིབ་ཡོད། དང་།
ནམ་ཐུལ་གསེར་མདོག་ལས། ཐོམ་པའི་སྒྲིབ་ཐུ་ཅམ་ལ་ལས་མཁན་གྱིས་བད་ཐུད་པའི་
ཆོ་བཅས་མའི་ངེས་འབྱུང་ལྟར་བ་ཞིག་སྒྲིབ་ས་གོ་ཆོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་པ་སྒྲིབ་དགོས་ན་དེར་
སང་ཐོམ་ལྡན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་འགྱུར་ལ། དང་། ཏ་ས་བརྩས། ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་བཟན་པོ་རྩེ་ཤུགས་དྲག་མེད་ན་མི་སྒྲིབ་པའི་ཐུར། ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲིབ་
ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ལེགས་སྒྲོན་དང་འཇིགས་སྒྲོབ་སོགས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཅམ་ལས་
ཐོམ་པའི་ཐ་སྒྲོད་མི་འབྱུག་ཅིང་འབྱུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདིར་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་བྱིམས་གཞིར་བཞག་གི་སྐབས་ཡིན་པས་བཤད་ཚུལ་སྒྲིབ་མ་གཉིས་པའི་གང་
འབད་བཟག་གོ ། སོ་ཐར་གྱི་ཐོམ་པ་ནམ་དག་སྒྲིབ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅས་
མ་མིན་པ་དགོས་པའི་ལུགས་འདི་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བར་སྤང་ངོ་། ། རིན་
སྒྲིབ་ལྟར་ན་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ལ་ཡིག་ཆ་ལྟར་སྤང་གནས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་།
ཐུབ་བཟན་ཀྱི་དོར་ལྟར་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཐོམ་པ་ནམ་དག་མེད་ཀྱང་ལས་ལ་དབང་བ་
དམིགས་བསལ་དུ་བྱེད་དགོས་པར་སྤང་གྱེ། དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་གི་སྒྲིབ་པའི་
སྐབས་གསལ་པའི་གནས་དུ་མ་ཉན་ཆོག་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ངེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་མེད་པར་བཟློན་པར་ཐོགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་
ནི་བར་མ་དགེ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་བྱིམས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུང་འདོད་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐུང་ཚུལ་དངོས་སོ། ། དང་བོ་
ནི། ཚུལ་བྱིམས་ཐུང་བའི་མན་ཡོན་ལ། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། སའི་སྒྲིབ་
བོ་འཁོར་ལོ་བཙུ་བ། དུན་ཉི། དགེ་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅིས་པའི་མདོ། ཚུལ་བྱིམས་
ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། ཐུད་
པར་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བར་གྱུར་པ་དང་། བཟློན་པ་དངོས་དང་སྒྲོན་པའི་

དོད་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་འདི་གནས་མི་གནས་འདུལ་བ་ལ་རགས་ལས་པ་གསུམ་
 བྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གནས་ཏེ། དང་པོ་ལ་འབྲུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྟོད་འཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །
 ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལས། ང་ནི་ཐུང་ན་འདས་འོག་དུ། །འདི་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་པ་ཞེས། །ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་འདུལ་བར་བསྟོད་པ་ལས། མཛོད་
 མཆོག་འདུལ་བ་རྒྱགས་པ་འདི་གནས་པ། །དེ་སྤྱིད་ཆོས་སྟོན་འདི་ནི་གནས་འགྱུར་
 ཞིང་། །སྐགས་ལྟར་རོ། །ཁས་སྒྲངས་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྒྱལ་
 འཆལ་ཆར་གཅོད་པའི་མདོ་ནས་ཉག་དུ་ཡིད་ལྷག་བཤལ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་
 མང་བོས་སྒྲད་པའི་འོས་སྒྲུ་ལྟར་པ། དགེ་སྤྱོད་གི་ནང་དུ་འགྱོར་མི་སྤྱོད་ཞིང་སང་ཡང་
 རྒྱལ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ། སྤྱི་ཉེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ། མདོ་ལྷོ་སོས་ན་ལྷག་
 བཤལ་བར་འགྱུར་བ། ཆངས་པར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བར་རིག་ནས་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པ། དད་པས་བྱིན་པ་ལེན་ན་ཡང་ཕྱོགས་འབྲུགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་མི་དགའ་བ། ལྟ་དང་བཅས་པས་བཤུགས་པར་མི་བྱེད་པ།
 རྩོད་པ་དང་འཐབ་མ་ལེན་པ་ཉེ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་པ་དང་། དུན་ཉེ་ལས།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་མི་དག་ནི། །དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ། །གཙེར་བུ་དེ་ནི་ལྷགས་དང་མཚུངས། །དང་།
 བམ་པོ་ལྟ་བུ་བ་ལས། མི་ལམ་གདུག་པ་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །ལྷག་བཤལ་ལྡན་པར་
 སད་པར་འགྱུར། །ལྟ་རྣམས་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དུང་འདུག་
 ཆོ། །འཇིགས་ཤིང་གཞོང་ལ་བག་འཁྲུམས་བཅས། །མི་དང་མི་མེན་གྲགས་ལྟ་བུས། །
 ལྟར་དུ་གཞོད་པ་བྱ་བས་ཤིང་། །ཁོངས་སྟོད་ཆོགས་མེད་རྟེན་མི་བྱས། །འདོད་འདུན་
 སྟོན་པའང་ཡོང་མི་འགྲུབ། །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ།
 བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཞེན་ནས་སྤང་བ། ནང་གི་བྱེན་བསམ་པ་སྟན་
 ཆོགས་ལ་བཞེན་ནས་སྤང་བ། འགལ་བྱེན་མི་མཐུན་སྟོགས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་

བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་བ། བདེ་བར་གནས་པའི་ཁྱེན་བཞེན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་
 བྱུང་དང་བཞེན་ཇོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་བཞེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་གཉིས་དང་། བཞེན་ཇོགས་ཀྱི་གསང་སྟོན་ཏེ་མཁན་སྒྲོབ་ལྟ་དང་། ཐོབ་པ་མི་
 ཉམས་པར་སྒྲུང་བ་ལ་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། འབྲལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པ་སྒྲོག་གི་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལས་འདིར་གང་བཞེན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟ་བུ་གཉིས་གཅིག་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་བཟན་མཁས་
 དང་ལྡན་པའོ། །གང་གིས་བཞེན་པ་གནས་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པ། རྣམ་པ་དང་
 ལྡན་པ། དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་གྱིམས་པ། འབྲལ་བ་དང་ལྡན་པ།
 བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ལྔ་ཉན་བྱས་དང་ལྡན་པའོ། །ཇི་ལྟར་གནས་བཅའ་བ་ནི།
 གཉིས་གས་པན་ཚུན་བཅགས་ཏེ་བྱ་བ་དང་སྐབས་དབྱེ་བ་ན་གནས་པས་གནས་ཀྱི་ཁང་
 བ་ལ་བཟུང་ནས་ཆོག་ལེན་གསུམ་ཐབས་ལེགས་དང་བཅས་པས་གནས་འཆའ་བའོ། །
 གནས་པས་གནས་ཇི་ལྟར་བཞེན་པ་ནི། བསམ་པ་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནང་བར་རང་གི་
 གནས་ནས་བྱ་འོས་ནམས་བྱས་ནས་སྒྲུན་དྲིས་ཏེ་ཉིན་དེའི་རང་གི་བྱ་བ་ནམས་ཁུས་ཏེ་སྒྲ་
 མའི་ཉིན་གཅིག་གི་འབས་འདེགས་སྐབ་པ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་ཤིང་སྒྲ་མའི་ལས་
 སྐབ་པ་ལ་རང་གིས་དང་བྱ་ལེན་པ་དང་། སྒྲ་མ་ཉེས་སྒྲིད་ལས་ཇོག་པའི་སྒྲན་སྐུལ་
 འབྲལ་བ་སོགས་སྒྲར་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་སྒྲ་མ་བཞེན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་
 བའི་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ནམས་སོ་སོར་བྱ་བའོ། །སྒྲ་མས་ཀྱང་སྒྲོབ་མ་ལ་ཇི་
 ལྟར་བྱ་བ་ནི། གནས་པ་ཇིག་གོགས་ཀྱི་དབང་བྱ་མི་གཏོང་བར་དེའི་ཁམས་དང་
 མཐུན་པར་དགེ་བ་ལ་སྒྲར་ཞིང་། གལ་ཏེ་གདམས་པ་ལྟར་ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་སྐབ་པར་
 མི་བྱེད་ན། ཆད་པ་ལྟ་བུའི་གང་རུང་གཅད་ཅིང་དང་བྱ་མ་སྒྲངས་ན། གོས་གདབ་
 ཏུ་འབྲུག་པ་ནས་བསྐྱད་པའི་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་གནས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསམ་
 སྒྲར་ནམ་པར་དག་པས་བཞེན་ཞིང་གནས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་

ཚུལ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་བཅས་པའི་མཆམས་ལས་མི་འདེལ་བ་ཞིག་གྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་
 དང་། ཉན་མངས་མང་བ་དང་། མ་གྲས་པའོ། །དང་བོ་མི་ཤེས་པ་ལྷ་བ་འབྲུང་
 བའི་སྒྲིབ་གཉིན་པོར་བཤེས་གཉིན་དང་གྲགས་སྐྱེས་ལ་དུས་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་
 རྒྱུས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་པ་བག་མེད་པ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་
 གཉིན་པོར་ས་སྐྱ་བར་བའི་བཅས་མཆམས་ལ་ས་སྐྱ་རྒྱ་པའི་སྒྲིབ་ནས་མི་བརྟེན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གསུམ་པ་ཉན་མངས་མང་བ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིན་པོར་
 ཉན་མངས་བྱེད་བྱ་གི་གཉིན་པོ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཞེས་པ་མ་གྲས་པ་ལྷ་བ་འབྲུང་
 བའི་སྒྲིབ་གཉིན་པོར་ཉན་པ་བཅས་མཆམས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གྲས་པར་
 གྱུར། །མི་ཤེས་པ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་རོ་བོ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་འཛོམས་པ་དང་བྱེད་ཅི་སྐྱེས་ཏུ་འཛོལ་པ་དང་སྐྱེས་ཅི་བ་ཅི་རིགས་གྱིས་བརྟེན་
 པའི་སེམས་བྱུང་སྒྲོངས་པའོ། །རིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གནས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་
 པ་ཚུལ་ཅན། ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཁྱད་ཡོད་ན་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་
 གཞི་ལ་ཁྱེད་མ་ཁྱེད་མ་གྱི་མཆམས་མི་བྱེད་པས་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་བོར་མི་བྱེད་
 པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་ཤར་སྒྲིབ་བསྐྱེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གནས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཅན། མི་ཤེས་
 པ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཡོད་ན་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་
 གཞི་ལ་ཁྱེད་མ་ཁྱེད་མ་གྱི་མཆམས་བྱེད་པས་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་བོར་བྱར་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་ཤར་སྒྲིབ་བསྐྱེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་དང་བའི་གཉིན་པོ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་ལམ་ལ་ཐལ། ལམ་ལྷེས། ལམ་ཉེས་ལྷ་བ་
 འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་ཞེས་པ། །དུས་དང་བོར་མི་ཤེས་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་། །དེའི་གཉིན་པོར་སྒྲིང་
 རོར་ཤེས་པ་ལ། །བཅོན་རྒྱུ་བའི་རྒྱན་ལྷ་བ་འབྲུངས་པར་འཛོལ། །ལྷ་བ་རོ། །བག་མེད་
 པ་ལྷ་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་རོ་བོ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གནས་རྒྱུས་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་མི་

གྲིམ་ཞིང་ལྷུང་བའི་གནས་ལ་བག་ཡངས་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་བཟིན་ངས་དང་མེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའོ། །རིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲིམ་པར་
 མི་བྱེད་པའི་བག་མེད་ཆས་ཅན། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་བཟིན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷུང་བའི་གཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་རྩ་སྒྲོ་མ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། །
 རིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་ཆས་ཅན། བག་མེད་པ་ལྷུང་
 བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་འཇིག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་བསྐྱབ་པའི་གནས་དཔྱད་ཞིང་
 ལྷུང་བའི་གཞི་ལས་སྟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་ལུག་ཏུ་
 བཅུག་པའི་རྩ་སྒྲོ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བཞེན་པ་ནི། ཡབ་
 རེས། བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ། །དེའི་གཉེན་པོར་ལེགས་ཉེས་བྱ་བ་ལ། །
 དུས་ཁོར་ལུག་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་འདི། །གལ་མཚན་ཏུ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་ལགས། །ལྟར་
 རོ། །མ་གུས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་འོ་ལོ་ནི། ལྟན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང་
 ཆངས་སྦྱོད་པ་ནམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྱས་མི་བྱེད་པར་ཕངས་པ་མེད་པའི་
 སེམས་བྱུང་མ་དད་པ་དང་ངོ་ཆ་མེད་པའི་ཆ་ལ་བཏགས་པའོ། །རིགས་པ་ནི། ལྟན་པ་
 སྟགས་ལ་མ་གུས་པ་ཆས་ཅན། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་
 ལྟན་པས་གསུངས་ཆད་དང་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་དང་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་མཛད་ཚུལ་
 དང་འགལ་བ་ལ་ཕངས་པ་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་
 ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་རྩ་སྒྲོ་མ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་ནི། ལྟན་པ་སྟགས་ལ་
 གུས་པ་ཆས་ཅན། མ་གུས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་འཇིག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཡོད་ན་ལྟན་པས་གསུངས་ཆད་དང་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་དང་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་
 མཛད་ཚུལ་དང་རྩུང་བྱད་འགལ་བ་ལའང་ཕངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི།
 གཅེས་ནོར་མཛོད་ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་རྩ་སྒྲོ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཇི་
 ལྟར་བཞེན་པ་ནི། ཡབ་རེས། དད་མས་གུས་རྩུང་བ་ཉེས་ལྷུང་སྒྲོ། །དེའི་གཉེན་

པོར་སྒྲིལ་དང་བསྐབ་པའི་བྱིས་མ། | བྱིས་མ་རྒྱལ་བཞིན་སྤང་བའི་དམ་པ་ལ། ཡིད་
 ཆེས་པའི་དད་པ་རྒྱན་ཆགས་མཛོད། | ལྟར་རོ། | ཉན་མངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་
 སྒྲིལ་རོ་བོ་ནི། སྤུག་ལྷ་ལ་སྒྲགས་པས་མཆོན་པའི་སེམས་རྒྱད་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་མ་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཤུགས་སྤུག་པའོ། | རིགས་པ་ནི། ཉན་མངས་མང་བ་འམ་
 ཤུགས་སྤུག་པ་ཆོས་ཅན། ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིལ་པར་ཐལ། བྱོད་ཡོད་ན་རང་
 དབང་མེད་པར་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་
 མཛོད་ཤུག་ཏུ་བཅུག་པའི་བྱང་སྒྲིལ་མ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། | རིགས་པ་ནི། ཉན་
 མངས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་ཅན། ཉན་མངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིལ་
 གཉིན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཡོད་ན་ཉན་མངས་ཀྱི་དབལ་བཅག་ནས་བཅས་པའི་
 མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། གཅེས་ནོར་མཛོད་ཤུག་ཏུ་བཅུག་པའི་
 བྱང་སྒྲིལ་བཟུམས་པ་བཞིན་ནོ། | དེའི་གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་བཞེན་པ་ནི། ཡབ་རྒྱལ།
 ཉན་མངས་པ་སྒྲ་མང་ཉེས་ལྟར་གཞི། | དེའི་གཉིན་པོར་ཉན་མངས་རང་རང་གི་ |
 གཉིན་དགོས་སྤུག་ལ་ཆེར་གསུངས་པ་ལ། | སེམས་མ་ཡིངས་སྒྲིལ་བ་གནད་ཀྱི་དོན། |
 ལྟར་རོ། |

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་འབྱེད་ནས་འབྱུང་བ་སྒྲིལ་བཟུམས་པའི་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་ཀྱི་གཙུག་པོ་བཞུན་པ། གཞི་ནས་འབྱུང་བའི་མི་མཐུན་རྒྱུགས་ལལ་བ་སེལ་བྱུར་
 གནས་པ་བཞུན་པའོ། | དང་བོ་ནི། ལྟར་བ་སྒྱེད་པའི་ཉེན་ལ། དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲིལ་པ་
 སྤངས་ནས་གསོ་བྱུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། ལས་དང་བོ་བ་མིན་པ། བྱིས་པ་དང་
 སེམས་སྒྲིལ་པ་སྒྲགས་མིན་པ། བྱ་བ་དེ་སྤུབ་རུས་པ། བསྐབ་ཆོགས་གཅིག་པ།
 བསྐབ་རྒྱན་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། | ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཉན་མངས་ལ་བཞུས་པའི་
 རིགས་སྤུག་ནས་པའི་ཉེས་སྒྱུད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། ལྟར་མ་
 བཞུན་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྒྱེད་པའི་རིགས་སྤུག་ནས་པའི་ལྟར་བ་དེ་བཅས་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་ན། བྱིས་པའི་རྒྱུགས་དང་རབ་བྱུང་

སྤྱོགས་གཉིས་ཡོད། སྤྱོན་པའི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་རབ་བྱུང་གི་ཉིས་པ་དེ་རབ་
 བྱུང་སྤྱོགས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད། རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་།
 དགེ་སྤྱོང་གི་སྤྱོ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་སྤྱུར་པའི་ལྷུང་བ་གསུམ་ཡོད། བསྟེན་རྩིས་
 ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉིས་པ་དེ། དགེ་སྤྱོང་གི་སྤྱོ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་སྤྱུར་
 སྤྱུར་པའི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད། སུམ་པ། ལྷག་མ། ལྷུང་བྱེད། སོར་
 བཤགས། ཉིས་བྱས་དང་ལྟ་ཡོད། དང་པོ་ལ་དགེ་སྤྱོང་པའི་སུམ་པ་བཞི་དང་།
 དགེ་སྤྱོང་པའི་སུམ་པ་བཟུང་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་དགེ་སྤྱོང་པའི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་
 དང་། དགེ་སྤྱོང་པའི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་སྤྱུང་ལྷུང་དང་། འབའ་
 ཞིག་པ་གཉིས་ལས་དགེ་སྤྱོང་པའི་སྤྱུང་ལྷུང་སྤྱུམ་ཅུ་དང་། འབའ་ཞིག་པ་དབྱེ་བཅུ་
 དགེ་སྤྱོང་པའི་སྤྱུང་ལྷུང་སོ་གསུམ་དང་། འབའ་ཞིག་པ་བཟུ་བཟུད་ཅུ། བཞི་བ་ལ་དགེ་
 སྤྱོང་པའི་སོར་བཤགས་བཞི་དང་དགེ་སྤྱོང་པའི་སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག་ཡོད། ལྟ་བ་
 ལ་དགེ་སྤྱོང་པའི་ཉིས་བྱས་བཟུ་དང་བཅུ་གཉིས། དགེ་སྤྱོང་པ་ལ་ཡང་ཉིས་བྱས་བཟུ་
 དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ནི། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྤྱོང་པའི་ལྷུང་བ་ཉིས་བཟུ་དང་གསུམ་དང་།
 པའི་ལྷུང་བ་སྤྱུམ་བཟུ་རེ་བཞི་པོ་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་སྤྱུང་གཞི། སྤྱུར་བ། དངོས་གཞི།
 མཐུག་གཞི། བསམ་པ། སྤྱུར་བ། མཐར་ཐུག་དགག་པ། སྤྱུབ་པ། གནང་
 བ། སྤྱོན་བཅས། རྩིས་བཅས་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱོ་ཕྱོད་ཀྱི་མཚོ་ལྷ་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་
 བྱ་ཞིང་། ལྷུང་བ་ལ་ཕྱེ་ལྷུར་གངས་ངེས་པ་དང་གོ་རིམ་ནི་ཕྱེ་རིམ་གྱིས་ལྷ་སྤྱུར་བཞག་
 པ་ཡིན་ནི། །གཉིས་པ་ནི། བཟན་མཁས་གཉིས་དང་མི་ལྷན་པར་གཞན་གྱི་གནས་
 བྱས་པ་ནས་མངོས་པའི་བར་ཆད་ཅན་གཞན་གྱིས་རབ་བྱུང་བ་རང་གི་ཉི་བར་བཞག་
 པའི་བར་རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉིས་བྱས་དང་། གསོ་སྤྱོང་གི་ཆོ་
 གནས་ལ་སྤྱོ་མཐུན་མ་བྱས་པ་ནས་ཆོ་གཞི་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འབྲལ་བར་སྤྱོ་ནས་མ་བཟོན་
 པའི་བར་གསོ་སྤྱོང་གི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། དབྱར་སྤྱོ་འབྱིང་པོ་འཕ་
 བ་ཆུང་གཉིས་པའི་གང་རུང་ལ་དབྱར་གྱི་སྤྱུར་བ་མ་བྱས་པ་ནས་དབྱར་རལ་ཉི་གཞན་དུ་

འགྲོ་དགོས་པའི་སྤྱོད་བྱུང་ན་མ་སང་བའི་བར་དབྱར་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་
 དེ་དང་། དབྱར་རལ་ཀྱང་མ་རལ་ཀྱང་རུང་གི་དབྱར་གྱི་མཐར་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་
 ནས་བཟོན་པར་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་བར་དགག་དབྱེའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་།
 ཁ་ཆར་ཕུན་ཆར་མ་བཅད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ཆོས་གོས་བཅངས་པ་ནས་
 བམ་ཐབས་གྱི་ཉིང་དུ་སྐར་གསལ་བྱིས་གཅིག་ལས་མ་བཅིངས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་བར་
 གོས་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། མཐའ་འཁོབ་དུ་ལྷམ་བཅང་དགོས་
 པའི་ཆེ་མ་བཅངས་པ་ནས་ལྷན་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཀོ་ལྷགས་གྱི་ལྷན་ལ་འདུག་པའི་
 བར་ཀོ་ལྷགས་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། ལྷན་བཞི་བཞེན་དགོས་པའི་
 ཆེ་མ་བཞེན་ཅིང་ལྷན་གསལ་བྱིན་སྐྱབས་མ་བྱས་པ་ནས་མགུལ་བསལ་བའི་སྐྱ་མ་བྱས་
 པའི་བར་སྐྱ་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 བཅུ་སྟོད་པ་སོགས་ལས་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། ལྷམ་པ་སྐྱངས་
 ཀྱང་མ་སྤྱོད་པ་ནས་གོས་གསར་བས་མ་དགྱིས་པར་གཞི་མཐོན་པོ་ལ་འཛོག་པའི་བར་
 གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེས་བྱས་ནམས་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །
 ལྷང་མེད་དུ་འབྱུར་ཚུལ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་མེད་པས་ན་ལྷང་མེད་དང་། ལྷང་བ་
 རྒྱུ་བཞག་གི་ལྷང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དང་། ལྷང་བ་གཏན་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་ལྷང་མེད་དུ་གསུངས་པ་གསུམ་ལས་བྱི་མ་ལ། བཅས་རང་མཐའ་དག་གི་
 དང་། བཅས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷང་མེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ལས་དང་པོ་བ་
 དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཀྱན་སྦྲིང་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ལ་
 ཀྱན་སྦྲིང་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་སེལ་བ་དང་བཞི་ཡོད་ལ། བཅས་པ་འབའ་ཞིག་
 གི་ལྷང་མེད་ལ། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མེད་པས་དང་། རྒྱུ་བཞག་བག་ཡངས་
 དང་འབྲེལ་བས་དང་། བར་ཆད་གྱི་ཆེན་དང་ལྷན་པས་ལྷང་མེད་གསུམ་ལས། བྱི་མ་
 ལ་རང་གི་བར་ཆད་དང་ལྷན་པས་དང་། གཞན་གྱི་བར་ཆད་དང་ལྷན་པས་ལྷང་མེད་
 གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོའི་བར་ཆད་གསུམ་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་

གསུམ་གསུམ་ཉི་ལྔ་མཚན་དེ་གཉིས་པའི་གང་རུང་འདྲམས་པའི་ཆེ་ལྡན་མ་བསྐྱར་དགོས་
པར་གཞུང་སྐྱབས་མ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གནང་བཀག་གི་བྱད་པར་ཕྱ་ཚོ་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་བཀག་པ་ལྟར་བའི་རིགས་ལའང་ལྱང་ན་དངོས་སུ་ཚོན་པ་དང་མ་ཚོན་པ་
རུང་མཐུན་དང་མི་རུང་མཐུན་སྒྱུར་དགོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གྱང་བམ་
པོ་ལྟ་བུ་བ་དང་བསྐྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་པས་ཐན་ཡོན་ནམ་པ་བུ་དང་།
ཉེས་པ་བཙེལ་ལ་གཟིགས་ནས་ཆས་ལྡེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལྟར་བར་བཅས་པ་མཛད་
དོ། །

བཞི་བ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲོས་སྐྱབས་བའོ། །ཉེས་པ་ཕྱིར་བཙས་ཀྱི་
དངོས་གཞི་དང་དབྱར་དགག་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྒྲོང་གི་བསྐབ་པ་ཡོངས་
སུ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་བ་དེ་ཆས་འདི་བའི་གས་སྒྲོང་གི་མཚན་ཉིད།
དབྱེན། ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་དང་། མཐུན་པའི། བཟྱ་ཤེས་ཀྱི། གནོད་པ་ཕྱིར་སྒྲོག་
གི་ ཏུས་འབྲེལ་ཀྱི་གས་སྒྲོང་ནམས་སོ། །བསྐབ་པ་གསུམ་གས་ཞིང་སྒྲོང་བས་ན་གས་
སྒྲོང་ཞེས་བྱའོ། །དགོས་པ་ནི། མཐུན་པའི་གས་སྒྲོང་གིས་ལྷག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་
བསྐབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གས་སྒྲོང་གིས་བསྐབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་དག་པར་བྱ་བའོ། །
ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱལ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་ནི་ཉིང་འཇོན་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་དགེ་
སྒྲོང་ཆས་བཞི་ལྟ་བུས་ཞི་ལྷག་གཉིས་རྒྱལ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་དང་། མཐུན་པའི་གས་
སྒྲོང་སྒྲོགས་ནི། སྒྲོར་བ་རྒྱག་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ལ་མདོ་ཅར། རྒྱ་པ་ཕྱིད་
ཕྱིད་ཀྱི་ཆས་བཙེལ་ལའོ། །ལྟར་ཏུས་བུ་བཞི་བ་དང་བཙེལ་བ་གཉིས་ལ་ཏུས་འབྲེལ་
དང་། ཏུས་མ་ངེས་པ་ལ་མཐུན་པའི་གས་སྒྲོང་སྒྲོགས་བྱ་ལ། དགེ་རྒྱལ་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་
ཆས་བསྒྲགས་ཉན་ནས་དངོས་གཞི་དགེ་སྒྲོང་གི་མཐུན་ཏུ་གས་སྒྲོང་གི་ཐུགས་ལན་གསུམ་
བཛྲོད་པ་དང་། དགེ་སྒྲོང་གིས་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་བཙོན་པས་གས་སྒྲོང་བྱ་ཞིང་
མཐུག་ཏུ་བསྒྲོ་སྒྲོན་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཕྱིར་བཙས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་གས་དགག་གསུམ་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆས་འདི་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་

བཞག་པའི་དགེ་བ་དེ་ཆོས་འདི་བའི་དབྱར་གྱི་མཚན་ནིང་། དཔེ་ན། རྩ་མུ་གཉིས་
 མ། །དབྱར་རྩ་བ་གསུམ་དུ་དགེ་ཆོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་གནས་གཅིག་དུ་གནས་པས་ན་
 དབྱར་གནས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དགོས་པ་ནི་ནམ་པ་དགའི་དོན་དུ་འོ། །ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལ།
 གནས་ཆོས་བཞི་ལྟ་དུ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྟ་གྱི་རྒྱུ་ནས་ཉེན་ཁུད་པར་ལྟ་ལྟ་གྱིས་
 ཏུས་ཉོར་རྩ་དུག་པའི་བཅུ་དྲུག་གམ་བདུན་པའི་བཅུ་དྲུག་གང་རྒྱུ་ལ་ཡུན་རྩ་བ་གསུམ་
 ལ། སྦྱར་བ་བཞི་ཐོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ཐུགས་ལན་གསུམ་བཙོད་པས་ཁས་
 གྲུང་རོ། །དབྱར་གྱི་དམ་ཆོག་དུག་ཡོད་དོ། །ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་དངོས་གཞི་དང་
 གསོ་དབྱར་གསུམ་གང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་བའི་དགེ་སྦྱང་གི་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགེ་བ་དེ་ཆོས་འདི་བའི་དགག་དཔེའི་མཚན་ནིང་། དཔེ་
 ན། དབྱར་རལ་བའི་དང་། མ་རལ་བའི་དགག་དཔེ་གཉིས། ལྷང་བ་སྤྱིང་དུན་
 དང་རྩ་བ་གསོ་བཤའ་སྐགས་བཀག་པ་དཔེ་བས་ན་དགག་དཔེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དགོས་
 པ་ནི། ཉེས་པ་ལེགས་པ་དང་ཆོས་དག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སྐགས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་
 བྱ་ཚུལ་ལ། ཡུལ་སྦྱགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ལ་ཉེན་ཁུད་པར་དུག་ལྟ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་
 བ་བསྐོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དངོས་པོ་ལྷང་རྩ་བ་གཉིས་གནས་མཚམས་བཅད་པར་དུས་
 ཉོར་རྩ་དུག་པ་དང་བཅུ་བ་གང་རྒྱུ་གི་ཉལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ཐོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་
 གཞི་རྩ་བ་ལྷང་གཉིས་ཐུགས་ལན་གསུམ་གྱིས་དགག་དཔེ་བྱ་བའོ། །ལྟ་བ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་རྩེན་བཞེན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་ནི། སྦྱ་བརྒྱུད་གི་དགོས་པ་དགེ་འདུན་
 གནས་གཅིག་དུ་བཟུ་བ་དང་། ལྷང་བ་བདུན་སྐགས་མི་འབྱུང་བ། དང་། སྦྱིན་
 བདག་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྟ་བུ་པའི་དགེ་སྦྱང་གིས་
 དབྱར་རྩ་མའམ་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་པའི་གནས་སུ་དངོས་པོ་ཁུད་པར་བཞི་ལྟ་བུ་བསམ་པ་
 གསུམ་ལྟ་གྱིས་དུས་ཉོར་རྩ་དུག་པའི་བཅུ་དྲུག་གམ་བཅུ་བའི་བཅུ་དྲུག་ནས་ཡུན་དཔོ་
 རྩའམ་ནག་རྩའི་ཉའི་བར་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ཐོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ཐུགས་ལན་
 གསུམ་གྱིས་བྱ་ཞིང་། སྦྱང་བ་པོས་བསེར་བྱ་དང་ཉི་མ་ལ་བསང་ཞིང་རྒྱལ་སྦྱགས་པ་

དང་། དབྱུང་བ་ལ་བཅས་མའི་དབྱུང་བ་དང་། རྟེན་སྒྲུབ་འབྲས་འབྲས་ཀྱིས་དབྱུང་བ་
གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་ནི། མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཁ་དྲག་དབྱིབས་ཆད་སྟགས་དང་བྲལ་བར་
རུང་བའི་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད། སྟན་
ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནམས་བསྐྱབས་ནས། ཆོ་གས་རྒྱལ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །
ལྟམ་ལྟར་གྱིན་ཏུས་བརྒྱད་དང་། ཤམ་ཐབས་གྱིན་ནས་བྱ་བ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
པ་དང་། མིན་པར་གོས་རེ་རེས་ལས་ལ་སྦྱད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ནམས་རང་གི་དང་། ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་གཞན་གྱི་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ནམས་གཉིས་ཀའི་བསམ་པས་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ཀོ་སྟགས་ནི། རྒྱལ་ཆབ་རྣམས་ཆགས་
པའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཞུ་དང་ལྟམ་སྒྲོ་གྲོ་ཅན་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྟམ་གནང་ཞིང་།
མཐའ་འཁོབ་གང་བ་ཆེ་བ་དང་ལྟན་གཞན་མེད་ན་ཀོ་སྟགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྦྱད་པར་གནང་
ངོ། །སྟན་ལ། འདོད་ཁམས་པས་འཆོ་བའི་ཉེན་བྱེད་པའི་དྲི་རོ་རེག་གསུམ་གང་རུང་
གིས་བསྐྱས་པའི་བས་དེ་སྟན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན། ཏུས་རུང་གི་སྟན་ཆོད་ཀྱི།
ཞག་བདུན་པའི། འཆོ་བཅང་གི་སྟན་ཉེ་བཞིའོ། །གཙུག་པོར་བཞུགས་པ་སེལ་བ་ལ་
ཞུགས་པའི་བཟའ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྟན་དེ་དང་བོའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི།
སུམ་བརྒྱ་བར། ནས་ཆན་ལྟམ་འཁྱུར་འབྲས་ཆན་ཉིད་ཤ། །འདི་དག་སྟོག་གནས་
བྱ་བྱིར་བཟའ་བར་གསུངས། །སྟང་བྱ་འབྲས་བྱ་ལྟན་ལ་སྟགས་ཅ། །དེ་དག་བཅའ་བ་
ཏུས་སྒྲུབ་བ་ཡིན། །ལྟར་རོ། །ཀྱང་ཆོགས་ཀྱི་ཏུས་རྒྱན་ཆད་ཁོ་ནར་སྦྱད་རུང་བ་དང་
ལུས་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དེ་སྟང་དུ་རྫོང་དོ། །སྟན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱན་ཆད་
དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོས་ཤིང་ཡངས་སྦྱོད་དུ་གནང་བའི་སྟན་དེ་གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
མཆན་གཞི་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ཅན་གྱི་བརྒྱུང་བ་བརྒྱད་དང་ཅབ་མོ་ལྟ་སྟགས་སོ། །སྟང་
སྟན་གྱི་ཆོད་རྒྱན་ལ་བརྒྱུང་རུང་ཞིང་ལུས་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སྟང་དུ་རྫོང་
དོ། །ཞག་བདུན་པའི་མཐའ་རྒྱན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་སྦྱོད་པར་གནང་བའི་སྟན་དེ་
གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། ལྟན་མར་འབྱུ་མར་སྦྱང་ཅི་བྱ་རམ་གྱི་དབྱུ་

བ་ཀ་ར་སྒྲིལ་སོ། །ཞག་བདུན་ཚུན་ལ་རུང་བའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་ན་
 དེ་སྐད་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ། །རི་སྒྲིལ་འཆོའི་བར་དུ་བརྒྱབ་བཅང་གནང་བའི་སྒྲིལ་དེ་བཞི་བའི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཅ་བ་ཐོང་བུ་མེ་ཉྱག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་བཅུ།
 ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡོད་དོ། །ལས་ལ། དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་ཞིང་
 འོས་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ལས་གསུམ་ཅི་རིགས་མ་འབྲུལ་བར་བརྒྱུད་ནས་ཉམས་སྒྲིལ་
 བའི་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གསལ་བའི་ལས་ཉེར་བཞི། གསལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ཞེ་བདུན། གསལ་བཞིའི་ལས་སྒྲིལ་ཅུ་ཉེ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཡོད། གནས་
 མལ་ལ། དགེ་འདུན་ཐོས་བསམ་འཕེལ་བ་དང་། སྒྲིལ་བདག་ལ་བསྐྱེད་ནམས་ཐོབ་
 པའི་སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་བ་མང་བོ་འགྲོ་འོང་གི་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྒྲིལ་པ་གསེབ་
 དང་གསར་བཞེངས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔངས་དབྱིབས་རི་མོ་སྒྲིལ་བཤད་ཆོད་དང་
 མཐུན་པར་བཞེངས་པ་རྒྱན་དུ་དང་དུས་ཐོན་གྱི་ཐོན་ནས་བསྐྱང་བར་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་སྒྲིལ་བཅས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷང་བ་སྒྲིལ་བཅས་པ།
 ཐོད་པ་སྒྲིལ་བཅས་པའོ། །དང་བོ་ནི། བཅས་པ་ལ་བག་ཡངས་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་
 ལྷང་བས་མ་གྲོས་པ་ལ་འབད་པ་དང་། གོས་ཀྱང་སྒྲིལ་བཅས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་
 རང་མི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ནན་ཏུ་རྩ་དགོས་ཏེ། མི་འདྲ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་
 ཆད་པ་བཅས་པ་ལ་བཟོད་པར་གསལ་དགོས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་ནན་ཏུ་རྩ་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་ལྔ་ཡོད། འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པས་ན་
 ནན་ཏུ་རྩ་ཞེས་བུའོ། །དགོས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་
 འགྲོ་འཆད་པའོ། །རི་སྒྲིལ་བུ་བ་ལ། ཡུལ་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་ཉེན་དགེ་འདུན་མཚན་
 ཉིད་བཞི་ལྔ་ཀྱིས་དུས་དབྱར་ནང་མིན་པ་བྱ་བས་མ་གཡང་བ་སྒྲིལ་པ་གསུམ་སྒྲིལ་དུ་
 བཏང་ཉེ་གསལ་བཞིའི་ལས་དང་མཇུག་སྒྲིལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའོ། །བསྐྱབ་བུ་ནི།
 སྒྲིལ་བའི་རྒྱ་ལ་སྒྲིལ་མང་དང་སྒྲིལ་མེན་གཉིས། རང་སྒྲིལ་བཅས་པ་ལ་མཐོལ་
 བཤགས་གཉིས་ལས། དང་བོ་ཡུལ་ལ་ཆོས་ལྔ་ལྔ་ཏེ་བཞོ་བ་ལས་སྒྲིལ་པའི་ལྷང་བ་ལ་

བསྒྲ་བའི་ལས་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་གནས་དེའི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་བ་ནི་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་དགེ་སྤྲོད་ལ་
 ཉེན་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱིས་དངོས་པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན། སྤྱོད་བ་ཕྱག་སྤྲོད་གསན།
 ཅོག་བྱ་གསུམ་སྤྲོད་ཏེ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ཐུགས་གསུམ། མཐུག་ཐབས་ལེགས་
 བཅས་བྱ་ཞིང་། དགོས་པ་བཅབས་ཉེས་ལེགས་ནས་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་ཉེན་ཏེ་
 ཏུང་བའོ། །བཤགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བཅབས་ཉེས་བཤགས་པ་ལ་བཤགས་པ་ཅམ་
 ནི་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ་ཉེན་ཡུལ་དང་ལྷང་བ་མིང་རིགས་མི་མཐུན་པའམ་ལྷང་བ་མི་
 གཅིག་པས་དངོས་པོ་བཅམ་བྱའི་ཉེས་པ་དང་ཕམ་ལྷག་གི་བཅབས་ཉེས་ལས་གཞན་རང་
 སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཤིང་བྱན་ནུས་པ། སྤྱོད་བ་འདུད་གཏད་གཉིས། དངོས་
 གཞི་ཐུགས་གསུམ། མཐུག་མཐོང་སྤྲོད་ཐབས་ལེགས་བཅས་བྱའོ། །ཞག་གི་ཆད་ལས་
 གྱི་སྒྲ་ནས་བཤགས་པ་ལ། སྤྱོད་བ་ལྡོད་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་
 ལས་ཉེན་ཆོས་བསྐྱད་ལྡན་གྱིས་དགོས་པ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དོན་ཏེ་ཡུན་བཅབས་པའི་
 ཞག་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་དངོས་གཞི་གསལ་བཞི་མཐུག་
 ཐབས་ལེགས་དང་བཅས་པས་བྱ་སྤྱོད་དགོས་པ་བཅབས་ཉེས་འདག་པའོ། །སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་
 ལ། ཡུལ་དགེ་འདུན་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ལས་གནས་ཆོས་གསུམ་ཏེ་ཉེན་སྤྱོད་བ་མཛོས་པ་
 དང་འབྲེལ་བས་དགོས་པ་བཅབས་ལྷང་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཡུན་མཛོས་པ་ལྷར་གྱི་ཡུན་ལ་
 ཐུར་བཤད་པ་ལྷར་བྱད་སྤྱོད་ལྷ་སྤངས་ཤིང་། དམན་སྤྱོད་ལྷ་ལག་ཏུ་ལེན་པའོ། །ལྷང་
 བ་དངོས་གཞི་བཤགས་པ་ལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་བ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་མེད་
 ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ལེམས་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ནས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་ན་དགེ་སྤྲོད་
 རང་བཞིན་ཏེ་གནས་པ་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་པར་འབྱུར་ནོ། །ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཕྱིར་
 བཅོས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལས་ཆད་ལས་མཛོས་ཉེ་བསྐབ་བྱིན་ཏེ་བྱས་པས་ཆེ་དེར་འབྲས་
 ཏུ་མ་ཐོབ་བྱིན་ཇི་སྤྱད་འཆོའི་བར་བྱད་ལས་ལྷ་དོར་ནས་དམན་ལས་ལྷ་སྤྱོད་དགོས་
 པའོ། །ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ། མགུ་བ་ལྡོད་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་

གསུམ་ལྟ་ལས་རྟེན་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྟ་གྱིས་དངོས་པོ་ཆོས་གཉིས་ལྟ་ཡུན་ལས་ཞག་
 ཟུག་དང་། མས་རྩ་བྱེད་ཏུ་སྒྱུར་མཐུག་སྒྲིབ་དང་འདྲ་བར་དངོས་གཞི་གསལ་གཉིས་
 གྱིས་ནོད་པར་བྱའོ། །མཁུ་བ་སྒྱུད་པ་ལ། ཡུལ་མ་ལ་མའི་དགེ་འདུན་དང་མ་ལ་གཉིས་
 ཀའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་ལ་རྟེན་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྟ་གྱིས་དགོས་པ་ལྟག་མའི་
 དངོས་གཞི་འདག་པའི་ཕྱིར་གསལ་བཞི་སྒྱུར་མཐུག་ཆང་བས་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་
 བསྐྱབས་ཏེ་མཁུ་བར་བྱ་བའོ། །དབྱུང་བ་ལ། ཡུལ་དགེ་འདུན་མ་ལ་ཏེ་བྱ་དང་། མ་
 ལ་བཞི་བརྒྱ་ཆང་བ་ལ་རྟེན་མཁུ་བ་སྒྱུད་པས་དགོས་པ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་འདག་པའི་
 ཕྱིར་སྒྱུར་མཐུག་ཆང་བའི་གསལ་བཞི་བཞིག་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱ་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི།
 མམ་ལྟག་ལས་གཞན་པའི་ལྟར་བ་ལྟེ་གསུམ་པོ་ནམས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་གྱི་དགེ་སྒྲིང་
 གཅིག་ལ་བསམ་པ་སྒྲིམ་ལེམས་གཙོ་བོས་སྒྱུར་བ་འདུད་གཏད་དངོས་གཞི་ལྟགས་གསུམ་
 མཐུག་མཐོང་སྒྲིམ་ཐབས་ལེགས་བྱ་ཞིང་། བཟམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་བཟམས་པ་ཅམ་
 གྱིས་འདག་ལ་ཁྱད་པར་སྒྲིམ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་མམ་པའི་སྒྲིམ་པོ་ལྟེ་བ་བཤགས་
 ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་གྱི་དགེ་འདུན་མཆོམས་བཅད་ན་ཐམས་ཅད་མ་བཅད་ན་ཟུག་
 དང་། དེའི་སྒྲིམ་པོ་ཡང་བ་བཤགས་ཡུལ་ལ་བཞི་ལྟེ་དང་། ལྟག་མའི་སྒྲིམ་པོ་
 བཤགས་ཡུལ་ལ་དགེ་སྒྲིང་ལྟེ་གསུངས་སོ། །ཏུས་དང་ཏུས་མིན་བཟུ་བ་འབྱུང་བ་ལས།
 འཆབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་བྱེ་བྲག་ སྒྲ་ཐབས་པའི་ཉེས་པ། ལྟག་ལྟར་
 ཕྱིར་བཅོས། འཆབ་ལེལ། ཀྱན་སྒྲིང་གི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་ཐབས་པའི་དམིགས་
 བསལ་ཏེ་ཆོས་ཟུག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ། དམན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྱུད་པ་འདྲར་ཏུང་གི་རིགས་གནས་དེ། ས་གཞན་ན་
 གནས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་གཉིས་ཉེར་ཟུག་ཞེ་བཞི་ཉེ་དབྱེ་སྒྲིན་གསུམ་
 མོ། །རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་ས་ལས་དམན་པའི་སར་གནས་པས་ན་ས་གཞན་ན་
 གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཁྱད་སྒྱུད་ལྟེ་སྒྲིངས་ནས་དམན་སྒྱུད་ལྟེ་ལེན་པའོ། །སྒྲིལ་
 ཏུས་ནི། འདུལ་སྒྲིམ་ལས། སྒྲིབ་འཁོར་བས་སྒྲིབ་སྒྱུད་ལས་སྒྲིལ་ཞིང་། །མཁུ་བ་

མཆོས་པས་སྒྲོ་སྒྲིལ་ལས་སྒྲོ་ལོ། ། ལྷ་ར་རྩེ། ། ཡོངས་སྒྲིལ་ལ། རྒྱུང་བའི་གཞི་དང་དུས་
 མིན་པ་དགག་པ། རྒྱུང་བྱ་རྒྱུང་བྱེད་མིན་པ་དགག་པ། རི་ལྷ་ར་རྒྱུང་བའི་ཚུལ།
 དངོས་པོ་གང་གིས་རྒྱུང་བ། རྒྱུང་བྱེད་བྱི་སྒྲིལ་པ། རི་ལྷ་ར་རྒྱུང་བའི་སྒྲིལ་པ། རྒྱུང་
 བྱ་རྒྱུང་བྱེད་བྱི་སྒྲིལ་པ་ན་མས་བྱིས་རིགས་པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཚུན་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ། དགེ་འདུན་ཐ་དད་ཉིད་དུ་དབྱེ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་འདོད་
 པ་རྒྱུང་བ་སྒྲིལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་སྒྲིལ་བ། དངོས་པོ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཆོས་
 འདི་བས་རི་ལྷ་ར་བྱ་བ། ཞི་བྱེད་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 འཁོར་ལོའི་དབྱེ་བ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ། སྒྲིལ་བ་དང་གཞིའི་སེལ་བ་དང་བསམ་པ་གསུམ་
 བྱིས་འཁོར་ལོའི་ཚུན་པ་དངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་ལ་སྒྲིལ་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚུན་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ།
 ཞི་བྱ་ནང་གི་ཀུན་སྒྲིལ་ཙུག་ཉེ་ཉེན་ཐམས་ཅད་དང་བྱིའི་འབྱེད་བྱིར་ཚུན་པ་མི་བཅུ་མ་
 པའི་བྱིར་ཚུན་པ་ལྷུང་བའི་བྱིར་ཚུན་པ་ན་མས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན་གང་ཏུང་
 གིས་ཞི་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ཚུལ་བྱིམས་སྒྲིལ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཚུལ་བྱིམས་སྒྲིལ་བ་
 ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། (ཆངས་པས)ཚུལ་བྱིམས་སྒྲིལ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། (དེ་ལྷ་ར)ཉོན་མོངས་འགོག་པའི་ཐབས་སོ། ། དང་པོ་
 བྱི། ཚུལ་བྱིམས་ཆོས་ཅན། བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲིག་དང་།
 བཞོས་ཉེ་བསྐྱུང་དགོས་པར་ཉོན་པས་བཀའ་རྒྱལ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། ཚུལ་བྱིམས་མ་བསྐྱུངས་ན་སྒྲ་བྲིགས་ཤིང་གོས་ཏུར་སྒྲིག་བགོས་པ་ལ་དོན་མེད་
 པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚུལ་བྱིམས་མ་བསྐྱུངས་ན་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིལ་
 བས་ཐར་བའི་གྲང་དུ་འགོ་མི་བྱས་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚུལ་
 བྱིམས་བསྐྱུངས་ན་པན་ཡན་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུས་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་ན་ལྷག་
 པར་འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བས་མགོས་པར་བསྐྱུང་དགོས་པར་

ཐལ། ལྟར་བ་བཤགས་པས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་བྱ་ཆད་སྒྲིམ་སེམས་མི་བྱེད་པ་ནི་
 ཅུག་ཚོས་པ་བཅོས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་ཅུག་བཟུང་བ་བཞིན་ཅུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་ཅམ་ཅུ་མ་བཟུང་ཐུགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐུང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ནི་ཆངས་པས་ཁྱས་པ། ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལྟོན་པའི་མདོ།
 མཛེས་ལྟན། ཉིང་འཛིན་ཚུལ་པ། རྩོམ་པའི་མདོ་བརྒྱུས། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པ། ། ཚུལ་བྱིམས་མེད་པར་ཐུབ་པ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཛོལ་ཅེས་
 པའི་ཐུབ་པ་གསུམ་ནི། མདོ་རྩེ་བྱ་ལྟར་སྐྱོད་ཅུ་ལྟར་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཐུབ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་པོན་ཐུངས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་མཛོན་ལུམ་ཅུ་ཉུགས་པས་
 བྱེད་པར་ཅུ་བྱས་པའི་དོན་མ་ཐུབ་པས་ཐུབ་ཐོབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟ་
 བྱའི་དོན་མཛོན་ཅུ་བྱས་པས་ཐུབ་པ་ཐོབ་པར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་མ་དག་ས་བརྒྱན་ཅུ་
 འབད་ཚུལ་གྱིས་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཐུབ་པས་ཐུབ་པ་རྒྱང་ཅ་དང་། དག་
 སར་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བས་བྱེད་པར་ཅུ་བྱས་པའི་དོན་ཐུབ་པས་ཐུབ་པ་འབྱིང་
 དང་། ཉུགས་ལ་སངས་རྒྱས་སར་འབད་ཚུལ་བྱ་མ་ཡང་ཞི་བས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོར་
 འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་པཌ་གྱིས། ཐུབ་ཐོབ་རྒྱང་ཅུ་མཛོང་ལམ་ཡིན། །
 ཐུབ་པ་འབྱིང་པོ་ས་བརྒྱད་པ། ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ས། ། ལྟར་ན་ཐུབ་པ་ཐོབ་
 པའི་ས་མཆམས་འཛོག་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བཙུས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཐུབ་པ་
 ནས་འཛོག་ རྒྱན་གསལ་ལས། ཞི་སྐྱེས་ལྟ་བའི་ཆོག་དང་། ། དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་
 བརྒྱད་དང་ནི། ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ལས་བཞི་ཐུབ་ལུས་པའི་ཡོན་
 ཉན་ཐུབ་པ་ནི་ཐུབ་པ་རྒྱང་ཅུ། ལུན་མོང་གི་དངོས་ཐུབ་བརྒྱད་ཐུབ་པ་འབྱིང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོར་འཛོག་པ་ལྟར་ན་ཐུགས་ལ་གཞིལ་བའི་ལས་
 དང་པོ་བ་ལུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་པ་ཆད་ལན་སོང་བ་ནས་ཐུབ་ཐོབ་ཀྱི་ས་མཆམས་འཛོག་
 པར་མཛོན་ལ། ལྟར་སྐྱོད་ལ་བའི་རྩོམ་ས། ཉན་མོངས་དབལ་ནི་ཆོགས་པ་དང་། །
 རང་དང་གཞན་རྒྱད་འདུལ་བར་རུས། ། ལྟ་སྒྲིམ་འབྲུལ་བྲལ་གདང་ལན་པ། ། དེ་ཉིད་ལ་

ནི་གྲུབ་པ་ཟེར། །ཞེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཞིག་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བཞག་གོ། །ཡང་།
 ཚུལ་བྱིམས་ཆོས་ཅན། བསྐྱར་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བཤམ། ཉམས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་འདུ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དག་པར་བསྐྱར་ས་ན་བཞུག་
 ཀྱང་མི་དགོས་པ་སྐོགས་ཁྱད་པར་རྒྱག་དང་ལྟན་པ་དང་། འདུལ་སྐྱགས་ལན་ཚུན་
 སྐོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ་ལ་འབད་པ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་མཛད་
 སྤྱོད་ཀྱི་མཐེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུར་ནམས་རིམ་པར། ཁམས་ཁྱར་བ་དང་།
 སར་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྟན་པ་དང་། རྩ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ནམས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །
 དེ་ཡང་སོ་ཐར་བཞུན་པའི་ཅ་བར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སོ་ཐར་ཀྱི་ལས་རྒྱབ་ན་རབ་
 སྐྱར་སྐོགས་གསར་ཏུ་བྱེད་པ་མེད་པས་དེ་རྒྱབ་ལ། དེ་རྒྱབ་ན་དེས་འཆད་ཉན་དང་
 སོས་བསམ་བྱེད་པ་རྒྱན་ཆད། དེ་ཆད་པས་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱུར་མེད། དེ་མེད་
 པས་བཞུན་པ་ཡོ་རྣམས་གཅིག་ལ་འཇིག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བཞུན་པའི་ཅ་བ་སོ་
 སར་ཐར་བ་ལ། །གྲུབ་པ་ཉིང་བོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བྱུར་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་མ་དག་ན་བསྐྱབ་པ་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱང་མི་འོང་བས་འཁོར་བར་འབྱམ་ཞིང་། ཚུལ་བྱིམས་དག་ན་བསྐྱབ་པ་
 གཞན་གཉིས་ངང་གིས་སྐྱེས་ནས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར། དུན་ཤེས་བཞུན་
 ཅིང་ཉན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བཞུན་ནས་ཉན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་
 མོངས་འབྱུང་ཡང་བཤེས་སྤངས་དང་སྤྱོད་འབྱུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དེ་རྒྱན་
 འབྱུད་ཏུ་མི་ཉེར་བ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱན་འབྱུད་ཀྱང་དེ་ལ་དགྲར་བཞུས་ན་ཞོག་སྒྲ་བ་ཕྱ་
 རྒྱང་བ་དང་བོ་རྟོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་དང་། འབད་པས་ཉན་མོངས་པ་བསྐྱོག་པར་
 བྱ་བུས་ཕྱིན་སྤྱོད་འབྱུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་མོངས་ཕྱིར་དགྲ་བཞིན་ཏུ་སྐར་མི་
 ཞོག་པ་དང་། སྐྱོག་ཐབས་ནི་ཉུག་རུམ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་དང་།
 སྐར་ཐང་བ་དང་རྩ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་བྱས་ན་ཉན་མོངས་གཞོམ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་
 མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་ཉན་མོངས་འགོག་པ་ལ་ཐབས་ཡོད་དགུས་འབད་པ་གཅིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཉན་མངས་ལེགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་
 བོད་བཟུང་པ། (རྩ་བ་)ཉན་མངས་གཞིམ་པ་ལ་དཀའ་བྱུང་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་
 རྒྱལ་བ་དཔལ་བོད་བཟུང་པའོ། །(ཆེ་འདི)དང་བོ་ལ་གཉིས། མ་མར་བཤད་པ་དང་།
 གྲུབ་དོན་ནོ། །(དེ་ལྟར)དང་བོ་ལ་བདུན། གཏི་ལྷག་དང་། (ཉན་མངས་)ཞེ་ལྷང་
 དང་། (འདི་ཕྱི)འདོད་ཆགས་དང་། (དགེ་མི)འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་།
 (གཞན་ཡང)ང་རྒྱལ་དང་། (ང་རྒྱལ་)ཐེ་ཆོམ་དང་། (བདེན་པ)ཉེ་ཉན་གྱི་གཉེན་པོ་
 བཞེན་པའོ། །(གཞན་ཡང)དང་བོ་ནི། ཁ་ན་མ་མོ་བ་ཆེ་ལ་དབུལ་དཀའ་བ་དང་།
 ཉན་མངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱིད་པ་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་དམིགས་ལྷར་ཡང་བཟུང་ལ་ལྷག་
 མཐོང་སྐབས་སུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ལས་
 འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 བསྟོམ་ཚུལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་
 རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་སྟག་ཏུ་བསྟོམ་ཚུལ་འབྱེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 འཇིན་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལྷག་མཐོང་ཏུ་
 རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ལྷག་བཟུང་ཞེས་ཞིང་དགེ་ཙ་
 བསགས་པ་རྣམས་འཛོམས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཞེ་ལྷང་གི་རྟེན་དམིགས་དང་། དེ་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐབས་མི་དབྱེ་བའི་བྱམས་པ་དང་བཟོད་པ་བཞེན་ཚུལ་དང་།
 ཞེ་ལྷང་བཀག་ནས་བྱམས་བཟོད་བཞེན་པའི་ཡན་ཡོན་སྟགས་རྒྱས་པར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་
 འབྱུང་བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། མི་ལྷག་པ་
 བསྟོམ་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་རྟེན་དམིགས་བསྟོམ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། མི་
 གཙང་བའི་མི་ལྷག་པ་བསྟོམ་པ་དང་། མི་ལྷག་པ་ཏུག་གི་ལྷག་མ་ལྷ་བསྟོམ་པའོ། །
 དང་བོ་ལ་གཉིས། ལྷིར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་ཟག་ཏུ་བཞི་བརྒྱ་བའི་དོན་ལྟར་བཤད་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། རྒྱལ་བོ་ལ་གདམས་པ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་བྱངས་པ་སྟགས་ལས་ལྷས་
 མི་ལྷག་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ཏུ་མ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་

ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱིར་དགག་པ། བྱད་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཛོས་པ་དགག་པ། ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ། ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་ལ་ཆགས་
 པ་དགག་པ། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་བདེ་བའི་རྩ་ཡིན་པ་དགག་པ་རྣམས་བསྒྲམས་
 པའི་འབྲས་བྱུང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཏགས་ན་ཁྱོད། །འདོད་ཆགས་བྱུང་བར་མ་རྩུར་
 གྱང་། །འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །བྱད་མེད་ཆགས་པར་མི་འཐུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ས་ལས་ནང་མི་ཐུག་པ་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་གིས་བསྒྲམ་པ་དང་། ཐུ་མི་
 ཐུག་པ་དུར་ཁྱོད་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲམ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་ལས། ར་
 ཐུང་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱུང་མེད་པ་དང་། མཐར་དུར་ཁྱོད་དུ་ཕོར་བ་ལས་མ་འདས་པ་
 དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་སེར་རྣམས་བསྐྱང་མི་རིགས་པ་དང་། ཐུན་བཏགས་པ་
 ལ་དགའ་མི་རིགས་པ་དང་། སེན་རུ་འཇིགས་རིགས་པ་དང་། གས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་
 ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་མཛོན་སྤྱུང་དུ་རྩུར་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་
 དང་། ཉགས་ལས་ངེས་པས་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་། གཙང་བར་ཞེན་མི་རིགས་པ་
 དང་། མི་འདོད་པ་དུ་མ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་མི་གཙང་བ་བསྒྲམ་རྒྱུ་ཡི་དང་།
 མཛོད་ལས། རུས་པས་རྩ་མཆོའི་བར་བྱབ་པར་སྤྱོས་ནས་སྤྱར་ལུས་ལ་ཐུད་པའི་ཡིད་
 བྱེད་དང་། ཀྱང་རུས་ནས་ཁྱོད་སྤྱོད་བར་བཏང་ནས་ཁྱོད་སྤྱོད་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡིད་བྱེད། སྤྱོ་བཅུའི་མཐར་སྤྱོན་མའི་བར་དུ་ཀེང་རུས་རྒྱང་རུ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་
 ཡིད་བྱེད་དེ་མི་ཐུག་པ་བསྒྲམ་རྒྱུ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། གཞོན་རུ་མ་
 བདུན་གྱི་ཉོགས་བཟོད་དང་། སྤྱོ་བ་དཔོན་དགེ་བའི་གོ་ཆའི་མི་ཐུག་པ་བསྒྲམ་པའི་
 རིམ་པ་ལས་ཀྱང་རྩ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དངོས་པོ་མི་ཐུག་པ་བསྒྲམ་པ་ལ་མི་
 ཐུག་པའི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མས་པའི་མི་ཐུག་པ་བསྒྲམ་པ་ལ་མཛོད་
 ལས་བཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་གྱི་དོན་ལྟར་བསམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐུད་པའི་རོས་ཆོམ་པས་བདེ་བ་རྒྱང་བ་དགག་པ། ལུས་གཙང་བར་
 ཞེན་པ་མི་རིགས་པའི་རྩ་མཆོན་རུས་པར་བཤད་པ། དོན་བརྩུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱུག་པ་ཆོས་ཅན། བཞུན་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངས་
 སྤྱད་ནས་ཆོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་
 པ་འཕེལ་བ་ལས་འགྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་བར། ཡུན་ནི་ཤིན་ཏུ་
 རིང་ཆོས་ཀྱང་། །སྐགས་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་མི་
 གཅང་བར་མཐོང་བཞིན་ཏུ་ཆགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུགས་མཛེས་པའི་
 བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། ཆགས་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འབྲིག་པའི་རིག་བྱ་ལ་བྱད་
 མེད་མཛེས་མི་མཛེས་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 གཞུགས་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ཆགས་པའི་རྒྱར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རྒྱར་ཀྱན་དང་བྱན་མོང་ཏུ་རྒྱར་པ་དེ་མེད་པ་རོ་མཚར་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པའི་བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། ཆགས་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྦྱོན་ཡོན་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆགས་པ་ཡོན་
 ཏན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སྤྱོད་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་
 བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། ཆགས་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱད་མེད་ནི་གཞན་དང་
 བཤེས་པར་མ་རྒྱར་པ་དེ་མེད་ཏུ་རང་ལ་སྐྱུག་པ་ལས་གཞན་གྱི་རོ་བྱངས་པ་ན་སྦྱིས་པ་ལྟ་
 མ་འདྲར་བའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། བཞུན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུགས་ཀྱི་
 བཞུན་བཅས་ལས་བྱད་མེད་བཞུན་བྱར་བཤད་པ་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་
 མེད་ཆོས་ཅན། བྱྱད་ལ་ཆགས་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱྱད་དང་བྱད་པའི་བདེ་
 བ་བདེ་བའི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། ཆགས་པས་རང་ཁོ་ནའི་
 དབང་ཏུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱྱད་ལ་རྒྱན་ཏུ་བཞུན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། ཆགས་པར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདྲོད་ཆགས་
 བདེ་བ་ཡིན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་བྱད་མེད་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། བྱད་མེད་དང་བྱད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱད་མེད་ཁོ་ནར་མི་འབད་པའི་ཕྱིར།

བྱད་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟུག་བཟུལ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ཀྱུན་ལ་འབྱིག་པ་ལ། །
 སྐྱེས་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་ལྷས་ངག་གི་གཡོ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་མེད་ཀྱིས་བརྟུལ་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དབང་མེད་ཏུ་བསྐྱོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་བཞེན་པའི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་
 མེད་པར་ཐལ། རྟོད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཕྱག་དྲོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་
 ཀྱི་ལྷས་ཆོས་ཅན། ཆགས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོད་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ཀྱི་ལྷས་ཆོས་ཅན། ལྷད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་གཙང་བ་མེད་པར་ཐལ། རྟོད་དང་ཕྱད་པས་
 གཞན་ཡང་མི་གཙང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མངལ་མི་
 གཙང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྷས་སྐྱེས་ཀྱིས་མི་
 གཙང་བ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུང་སྤྱོད་
 འགའ་ཞིག་གིས་མི་སྤྱོད་བ་ནི་རང་དང་རང་བཞིན་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དེ་དང་རང་
 བཞིན་མི་འདྲ་བ་ལ་རྟོད་མི་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མགོན་མེད་བགྲེས་པས་ཉེན་པ་
 རྣམས། །སྐྱེས་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དྲན་བཟུ་བ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་ལྷས་ཆོས་ཅན། ཆགས་པར་བྱ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། ཏུ་ལ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་མེས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ཚེག་པའི་ཡུལ་བཞི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་བཅས་སུ་རྒྱུར་པའི་འདུས་བྱས་དེ་མི་རྟག་ གང་ཟག་བཅས་སུ་རྒྱུར་པའི་མི་
 རྟག་པ་དེ་མི་གཙང་། གང་ཟག་བཅས་སུ་རྒྱུར་པའི་མི་གཙང་བ་དེ་རྟུག་བཟུལ་བ།
 གང་ཟག་བཅས་སུ་རྒྱུར་པའི་རྟུག་བཟུལ་བ་དེ་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་
 ལག་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། །སྐྱེས་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རྟུག་པ་རྟུག་གི་རྟུག་མ་ཐུ་

བསྒྲུབ་པ་ལ། རྩལ་བཟུལ་གྱི་མི་རྩལ་པ་ནི། ཟག་བཅས་རྩལ་བཟུལ་གྱི་རྩལ་པ་བསྒྲུབ་
 པ་ཉི་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རྩལ་ལྟར་བཟུལ་བྱེད་ནི། །ངན་པའི་མི་རྩལ་པ་ནི། འདྲ་ཁམས་
 ལ་སྒྲིགས་པའི་རྩལ་གྱི་རྩལ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རྩལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ས་སའི་
 སྐབས་སུ་བཟུལ་བྱེད་ནི། །བསྒྲུབ་པའི་མི་རྩལ་པ་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་རྩལ་
 པའང་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པ་ལ་བསྒྲུབ་ནས་མི་རྩལ་པར་སྒྲུབ་བའི་རྩལ་སྒྲུབ་པ་འོ། །ཉན་མངས་
 པའི་མི་རྩལ་པ་ནི། ཉན་མངས་པའི་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཡིད་ལ་བཟུལ་བྱེད་ནི། །རབ་
 འཕྲིག་གི་མི་རྩལ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་རྩལ་པ་སྒྲིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཡིད་ལ་
 བཟུལ་བྱེད་ནི། །དེ་དག་ནི་མི་རྩལ་པ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལས།
 འདིར་འདྲ་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་དངོས་སུ་མཁོ་བ་ནི་མི་གཙང་བའི་མི་རྩལ་པ་ཡིན་
 ནོ། །

གཉེས་པ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདྲ་ཡོད་སྤྱིར་ཉེས་
 དམིགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་ལས། བྱ་ཡིས་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་ཕྱེར་བ་ནི། །བྱ་གཞན་
 གྱི་ནས་བསྒྲུབ་ཞིང་འབྲང་བ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་འདྲ་པའི་ཡོད་ཉན་རིག་བྱས་ནི། །
 བཤེ་རུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ཕྱར་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིགས་ལྟར་དང་། དཔྱིག་གཉེན་
 གྱི་འདྲ་ཡོད་སྤྱིར་ཉེས་དམིགས་བཟུལ་པ་ལས། རི་དྲགས་སྐང་པོ་ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་
 ཉ། །ཞེས་སྒྲིགས་བཟུལ་བཅས་རྩལ་ལས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །ནོར་སྒྲིགས་ཡོངས་སུ་
 བབྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ། ཨ་མ་རྩ་ཀྱི་བས། ཟང་བྱིང་ཕྱིར་ནི་
 རྩ་འགྱུར་ནི། །ཟང་བྱིང་མེད་ལ་རྩ་པ་མེད། །ཟང་བྱིང་ཡོངས་སུ་སྐངས་པ་ལས། །
 རྩ་རྩུར་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིགས་དང་། རོར་སྒྲིགས་ལ་ཆོག་ཤེས་
 བཟུལ་ན་ཡོད་ཡོད་ཆེ་ཉི། དུན་ཉི་ལས། གོས་རྩལ་ཕྱག་དར་ཁྲིད་གྱི་མལ། །རྩུང་
 བཟུང་གོག་པོ་གཅིག་དེ་དང་། །འབྲས་བུ་ཆ་བས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་བདེ་བར་སངས་
 རྩས་བཞེད། །ཅེས་སྒྲིགས་དང་། བྱད་མེད་གྱི་ཉེས་དམིགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ།
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། རྩད་དུས་བྱད་མེད་འདི་དག་གྱང་། །ཡོང་བུ་འཆིང་

བའི་ལྷགས་སྒྲིག་སྟེ། | ལ་ཡིས་འབད་རྟེན་ལ་མ་ཡི། | ཟས་ལའང་སྐལ་བ་འཛིན་ཅིང་
 འཁོད། | ཅིས་སྟགས་དང་། ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྒྲིམ་རབས་
 ལས། གང་ཞིག་འབྱུངས་ན་ར་རོ་སྒྲོང་ནས་གོམ་པའང་དབང་མེད་འདྲར་ཞིང་
 འགྲོ། | ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གིས་མིག་བྱས་ཏེ་འདྲོད་ཡོན་གྱི་དང་སོ་སོའི་
 ཉེས་དམིགས་ཐམས་མདོ་རྒྱད་བཏུན་བཙུག་གང་ན་བཟུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་
 འདྲར་ལོན་པར་བྱ་ཞིང་ཐུར་བཏུན་པའི་འཁོར་བ་གྱི་དང་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འདྲོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོག་བར་བྱའོ། | བཞི་བ་འཇིག་རྟེན་ཆས་བརྒྱད་
 ཀྱི་གཞིན་པ་བཏུན་པ་ནི། ཆས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ལ་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 བརྒྱད་ཅམ་ཡོད་པ་བཞེས་གཞིན་བཏུན་ཚུལ་གྱི་ཆས་སྐར་དུ་བཤད་ཐིན་ལྟར་ལ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲོད་བྱ་རྟེན་སྟགས་བཞི་དང་། མི་འདྲོད་པ་མ་རྟེན་པ་སྟགས་བཞི་
 མགོ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདྲོད་པ་བཞི་བྱང་ན་ཕྱག་བཟུལ་སྦྱིད་པ་བཞིན་དུ།
 འདྲོད་བྱ་བཞི་ཉམས་ན་ཕྱག་བཟུལ་སྦྱིད་པ་དང་། མི་འདྲོད་པ་བཞིས་དངོས་སྟུག་
 བཟུལ་སྦྱིད་པ་བཞིན་དུ་འདྲོད་བྱ་བཞིས་བརྒྱད་ནས་ཕྱག་བཟུལ་སྦྱིད་པ་དང་། མི་
 འདྲོད་པ་བཞིས་གནས་སྐབས་སྟུ་མི་བདེ་བ་སྦྱིད་པ་བཞིན་དུ་འདྲོད་པ་བཞིས་སྟགས་སྟུ་
 མི་བདེ་བ་སྦྱིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷགས་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་ལས་མི་ཐོད་པར་
 འཇིག་པ་དང་། ཞིག་པ་ན་མན་གཞོད་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ། འཆི་བའི་ཆོ་འདྲར་
 དགོས་པ། རྟོར་བ་ན་བདེ་ཕྱག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པ། ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱིད་གྱི་ཕྱག་
 བཟུལ་དུ་མཉམ་པ། བདེ་ཕྱག་རང་མཚན་པ་མིན་པ་མཉམ་པ། ཟག་པ་འཁེལ་བའི་
 སྦྱིན་དུ་མཉམ་པ། གཉན་དུ་མི་མན་པ་མཉམ་པ། གཞན་དབང་ཅན་དུ་མཉམ་པ།
 མཐའ་མི་བཏུན་པ་མཉམ་པ་སྟགས་མདོར་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་
 དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཀས་སྦྱིད་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་
 ཅད་འཇིག་རྟེན་ཆས་བརྒྱད་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྟུ་འདྲུ་ལ། མདོར་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་དང་འཆི་བ་དྲན་པ་གནད་དུ་སོང་ན་ཆས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་ངང་གིས་ཐོག་པར་

འཕྱར་རོ། །ལ་བ་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་དྲན་
 ཉེ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱས་པ་སྐྱེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཉེན་པོ་
 བཞེན་ཚུལ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་དུ་བསམ་པ་དང་། ཁམས་
 རྟག་གི་དང་བོ་བཞི་ལ་བྱིན་ང་གཉིས་སྟེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རིལ་བོར་འདུ་ཤེས་པ་གཞིག་པ་
 དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་གཞོན་པ་དང་།
 ཤེས་པར་རྒྱུ་པ་ལ་ཁམས་མང་བོར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ང་རྒྱལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དམ་པ་
 གོང་མའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རྟག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་ནི།
 ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་པ་ནི་
 ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པ་ཉིད་ནས་ལྷག་པར་འཕྱར་བས་དེ་ལ་བདེན་བཞི་དང་ལས་
 འབྲས་སྐྱེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱང་འབྲིང་དང་བྱན་མང་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་པ་
 དང་། རྒྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་བདེན་པ་
 གཉིས་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་པའི་རྒྱལ་ཐུར་སོང་བ་དང་འཆད་འཕྱར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 བདུན་པ་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་ནི། རྒྱལ་པ་ལ་ལ་ས་སོར་བྱེད་ཉེ་ཉོན་བདུན་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཞོན་སེམས་ནི་ཞེ་ཐང་དང་། འདོད་འདུན་ནི་འདོད་ཆགས།
 གོད་འགྱོད་རྟགས་འདྲ་བས་འདིར་གཉིད་ནས་ཤེས་བཞིན་མིན་པའི་སེམས་བྱང་དགྲ་
 དངོས་སྟེ་གསུངས་ནས་ལྷག་མ་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་དེས་མཚོན་
 བས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བཤེས་བྱིངས་ཀྱིས་བྱིར་སེམས་བྱང་བདུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་
 གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་སེམས་བྱང་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷག་བསམ་
 རྒྱལ་བས་གཉིད་རྟགས་དང་། དྲན་ཉེས་ལེ་སྟ་དང་། ཆོམས་ཀྱིས་བག་མེད་དང་།
 རྟེན་རབས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་དང་། བཤེས་བྱིངས་ཀྱིས་བརྗེད་ངས་དང་། སྦྱོད་
 འཕྱག་གིས་ཤེས་བཞིན་མིན་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུབ་དོན་ནི།
 དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུངས་ཉེ་ཙམ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མངས་པ་ས་སོར་ཉེས་
 དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བཞེན་ཉེ་ཉོན་མངས་དགག་པ་ལ་གཡུལ་དུ་

ཞུགས་པའི་དབུང་གིས་ཕས་ཀྱི་དག་རྩེ་འགོག་པ་ལ་བཅོན་པ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ཉན་མངས་ཁེགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་པོར་བཞུན་པ་ནི། ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་དང་།
 རྩེ་བཟུས་བྱེད་པ། རྩེ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། རྩེ་ལ་མི་འབྱེད་པ། རྩེ་ལ་སྤར་རྩེས་
 འཛིན་པ། ཐིག་གིས་རྩུང་རིང་མཐོང་བ་སྟགས་དུད་འགྲོ་དང་སྤྱན་མང་བ་ཡིན་པས་
 དངོས་གྲུབ་ཏུ་ཅི་རིན་མེད་དོ། །རྩེ་ལས། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་ཉན་མངས་རེ་རྩུང་ལ་
 མང་བ་ཡིན། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོག་འདྲོད་པ་རེ་རྩུང་ལ་མང་བ་ཡིན། དང་། དགོན་
 པ་བས། ཐོས་ཉགས་ནི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཡིན། །སྒྲོ་མ་ཉགས་ཉན་མངས་རྩུང་བ་ཡིན། །
 དང་། གཉི་རིན་པོ་ཆེས། །ཁྱིམ་པའི་བྱ་བ་སྤངས་པས་རབ་བྱུང་བེར། །ཉག་ཏུ་
 ཐེམས་རྩུད་འཆོས་ལ་ཆོས་པ་བེར། །ཉན་མངས་སྤངས་པའི་མིང་ལ་དངོས་གྲུབ་བེར། །
 མིང་དོན་དེ་གསུམ་སྒྲིང་གི་དབྱིལ་དུ་ཆོངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཉན་མངས་
 གཞོམ་པ་ལ་དཀའ་བྱུད་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་རྩལ་བ་དཔའ་བོར་བཞུན་པ་ནི།
 སྒྲོད་འབྱུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དག་ལ་འབབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་ཡང་རྩེ་རྩེ་
 བྱེད་ན་ཉན་མངས་གཞོམ་པ་ལ་དཀའ་བྱུད་བཟོད་རིགས་པ་དང་། ཉན་མངས་པའི་
 དག་དང་འབབས་ནས་རྩལ་ན་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་ཡི། དག་གཞན་མ་བསད་ཀྱང་མ་
 བརྩུ་ཅམ་ནས་ངེས་པར་འཆི་བ་བཀའ་གདམས་པའི་དག་བོ་གསོད་པའི་མན་ངག་གི་མ་
 རྩལ་ལྟར་དང་། རྩེ་པ་ཀྱན་ཏུ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱིས་རྩུར་མི་རྩུགས་པར་རང་
 ཉིད་དེ་དག་ལས་རྩལ་བར་བྱ་ཡི། དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་རྩལ་བར་མི་བྱའོ། །དཔེ་ནི།
 རྩལ་བྱིམས་ལ་སྒྲོབ་རྩལ་གྱི་དཔེར། དཔེ་ཆོས་ལས། རྩེ་ལ་སྤར་དང་རྩུ་ཆེན་གྱ། །
 སྟགས་མི་མཐུན་དཔེ་བཅུ་བཞི་དང་། མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཞུན་པ་
 ལྟར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་སྤྱི་སྤེལ་ཉེས་དམིགས་དུན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྟོག་དང་། ཐུར་བའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་དོན་
 གཞེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཉིས་ཆོགས་སྤྱི་མང་བའི་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྤངས་ཏེ་སྒྲོ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་བསྐབ་པ་ལ་གཅེས་སྤྱིས་སྤྱང་ཐབས་

ནམ་པ་ལས་བསྐྱེད་ཞིང་། རྟེན་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བཞེན་པའི་སྒྲིབ་ནས་
ཉོན་མོངས་དང་འབྲལ་ལ། བརྒྱུ་ལ་ཉེས་པས་གོས་ན་འང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །

འཇམ་མགོན་ཀླུ་བས་དངོས་སྤྱུ་འདོམས་པ་དང་། །

དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས། །

ཡེ་མ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ན་ཉོན་རེ་བཞིན། །

མོངས་སྤྱུ་སྒྱུད་འདི་མི་ལམ་མིན་ན་རུང་། །

དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་ཡང་མཐར་གྱུར་པའི་ཆོ། །

ལམ་གྱི་རིམ་པར་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ། །

ན་བའི་བྱ་གར་སོན་པ་ག་ལ་ཞིག །

སྐྱེགས་བམ་ཅམ་ཡང་མཇལ་དཀའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། །

འོན་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་སྒྲིབ་མ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱི། །

ཞབས་པད་དངོས་སྤྱུ་མཇལ་བའི་གན་པོ་ངས། །

ལེགས་གསུང་བྱ་ཆེན་མཆོ་ལྟར་འབྱེད་བཤམས། །

སྐྱེམ་གང་ཅམ་ཞིག་རྟེན་འདི་མཆར་མིན་ནམ། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་པ་ཉེ་སྐྱེས་བྱ་འབྱེད་དང་བྱན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལ་སྒྲིབ་བའི་བཞེད་བྱང་ཆེན་མོའི་སྤྱིང་བོ་བཙུ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

༡༡། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྗེད་བྱང་གི་
 རྟིང་བོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལེགས་བཤད་
 འདོད་འཇོལ་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་སྐྱོར་བཀུགས་སོ། །

༡༡། །དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཐམ་མཆོ་བྱང་བཞད་པའི་ལང་ཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྐུས་
 རྣམ་གཉིས་དང་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམ་གསུམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཞབས་ལ་
 གུས་པས་བྱག་འཆལ་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་བྱང་བ་ལ་གཉིས། མཆོམས་
 བྱར་བ་དང་། དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། བཏུས་དོན་ལས་འདི་ལ་ནང་གཞུས་ས་
 བཅད་བཞི་ཡོད་ཀྱང་བརྗེད་བྱང་དུ་མེད་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྟོ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
 ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕྱག་རིགས་པར་ཐལ། དམན་པའི་བྱང་འདས་
 ཅམ་ཐོབ་ན་སྟོན་སྟོགས་རེ་བ་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྟོགས་རེ་བ་ཐོབ་པ་དང་གཞན་དོན་
 སྟོགས་རེ་བ་ཡོན་པ་གང་ཞིག མཐར་མངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཐོག་ཆེན་དུ་འཕྱག་
 དགོས་པའི་བྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། དམན་པའི་བྱང་འདས་ཅམ་ཐོབ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་
 རྟིང་མི་རུས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་མི་རུས། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་
 བ་ལང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 མངོན་ཉོགས་རྒྱན་དང་ཡར་བྱིན་བཏུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 པད་དཀར་ལས། འདི་ལྟར་བྱ་ངན་འདས་པ་གང་བརྗེད་པ། །ནས། མངས་རྒྱས་
 ཐོག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་གྱིས། །དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལང་གཤེགས། རྒྱད་སྟེ་མ།

བེའུ་ཐྱོན་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། མར་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོར་ནས་རང་གཅིག་ཕུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི་བྲིལ་མེད་གྱི་སྒྲོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མར་བྱིན་བསྐྱུས་པར། བདེ་དང་མི་བདེ། སྐྱགས་དང་།
 སྒྲོབ་སྒྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཛར་བའི་བྱ་མཚོའི། སྐྱགས་དང་། དཔལ་ལྷན་དགོན་
 པ་བས། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་དང་། སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སྐུམ་
 ཚེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དེ་ལ་མེད། ཉན་མངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 སྐྱགས་པ་སྒྲོན་མ་ལྷས་སྤངས་པ་སྐྱགས་ཀྱང་དེ་ལ་མེད། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་
 ཏུ་མི་རུང་བ་དོར་བས་བྲིལ་བོར་ཚབས་ཀྱང་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཡང་དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་མདོན་དུ་བྱས་པས་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་མ་ཇོགས་ཤིང་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་
 རྒྱགས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་སྐུམ་ཅུ་དང་བཞི་བརྒྱལ་སྐྱགས་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བས་ན་དང་བོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཕྱག་རིགས་རྟེ། བེའུ་ཐྱོན་ལས། རབ་
 བཀལ་གཅིག་ལ་བཞེ་བཅང་གཉིས་མིན། །ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
 འཛང་བྱ་བ་ལ་དཔྱལ་བར་སོང་བ་ལས་ཐེག་དམན་དུ་རྒྱགས་ན་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རྩ་མོ་ཡོན་ཏན་བྱ་བྱིས་ལྷས་པ་ཇོ་བའི་མདོ་བརྒྱས་སྤྱ་དངས་པ་དང་།
 མདོ་ཇེ་བྱ་ལས། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྱིད་པར་གནས་པ་ཡི། །སྐྱགས་
 ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མཐོང་ན་བཙེ་
 བ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བཙོན་པ་མི་རིགས་རྟེ། མར་བྱིན་བསྐྱུས་པར།
 ཤེས་རབ་མིག་བྱམ་འགྲོས་འཁྱོར་གྱུར་པ་ལ། །སྐྱགས་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཚེས་ཅན།
 དེར་ཐལ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ངང་རྩལ་ནི་གཞན་གྱི་མན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་བདེ་བ་དང་བཞིན་
 བག་དང་རྩལ་ནི་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་འཁྱོར་བ་ཡིན་པ་གང་། རང་དོན་ཅམ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་བྱ་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་སྒྲོབ་སྒྱིངས་གྱིས་བྱ་བ་

པོ། །ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཁས་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྲེལ་བ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་པོར་ནས་ཐེག་དམན་ལ་འབྱུག་པ་ནི་ཙ་བ་པོར་ནས་ཡལ་ག་འཆོལ་བ་དང་། སྤང་
 བ་ཉིད་ནས་སྤང་རྗེས་འཆོལ་བ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་པོར་ནས་ཟས་ངན་པ་འཆོལ་བ་
 དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ནམས་སྒྲོབ་གྱིངས་དང་། ལུད་པ། ལྷམ་མདོའི་
 བདུད་ལས་སྒྲོན་པའི་སྐབས་ནམས་གྱིས་གྱུབ་པོ། །ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ཐེག་དམན་ལྷངས་ཀར་དང་མེ་བྱེད་དང་མ་དང་ཨེ་ར་རྩ་བཞིན་དུ་དམན་པ་གང་།
 ཐེག་ཆེན་ནི་རི་རབ་དང་ཉི་མ་དང་མེ་ཉེ་དང་ཅན་བཞིན་བྱུང་དུ་འཕགས་ལ། དེ་
 ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྟོད་པ་དང་ཐེག་དམན་ལ་སྤྲད་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་གི་རོ་བ་ཉིད་དུ་
 ཉགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ནམས་ཉོག་གེ་འབར་བས་གྱུབ་པོ། །ཉོག་འབར་དུ་བྱ་མ་སྒྲོ་
 གྲོས་བཟང་མའི་མདོ་ལས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་བརྒྱད་བཞུན་པར་གསུངས་པ་དེ།
 བད་དཔེ་དཀོན་བཅེགས་སུ་དེ་འདྲའི་མིང་ཅན་གྱི་མདོ་བལྟས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་མི་
 སྤང་ལ། དཀོན་བཅེགས་ལེའུ་ས་གཉིས་པར་མ་སྤྱོད་དགའི་བྱ་མ་སྤྲངན་མེད་གྱིས་
 ཕྱིན་ལྷང་བཞུན་པའི་མདོ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷས་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་གཉིས་
 བསྐྱམས་ན་ལྷངས་ཀར་མ་གཉོགས་དཔེ་བདུན་ཆང་བར་འབྱུང་བས་མདོ་གཉིས་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་སམ་ལོ་རྒྱ་བས་འབྱུར་གང་རུང་ནོར་བའམ། རྒྱ་དཔེར་མདོ་གཞན་ཞིག་
 ཡོད་བཟག་གཞན་ཡང་མདོ་འདིར་ཐེག་པ་གཉིས་འཁོར་སྤྱད་དང་རྒྱལ་ཕྱན། བརྒྱ་
 ཕྱིན་དང་ལྷ་མལ་བ། ཆངས་པ་དང་ལྷ་གཞན། རྒྱ་མཆོ་དང་མཆོའུ། རི་རབ་དང་
 རི་ནག་པོ། རྒྱལ་པོ་དང་དབུལ་པོ། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་བུམ་པའི་ཆབ། རྒྱ་མཆོ་
 དང་ཐིག་རྗེས། ཐུན་གྱི་ཆར་དང་རྩའི་བྲིལ་བ། ཅན་ཀ་དང་ཀ་ར་བི་ཀའི་མེ་ཉོག་
 དེད་དཔོན་དང་མི་ཕལ་བ། རྒྱ་དང་གཟིངས། སྤང་ཆེན་དང་པོང་བྱ། སྤང་བ་དང་
 སྤར་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བཞུན་པ་ནི་མདོ་དེར་བལྟོ། །ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་གྱི་ཆོགས་གཞལ་དུ་མེད་ལ་ཐེག་དམན་ནི་

དེ་ལྟ་མེན་པ་དང་། རེག་ཆེན་ནི་སེམས་ཅན་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་བདེའི་སྒྲོ་འབྱེད་
 པ་ཡིན་ལ་རེག་དམན་ནི་དེ་ལྟ་མེན་པ་དང་། རེག་ཆེན་ནི་ནམ་མཁུན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ལ་རེག་དམན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རེ་རེ་ནས་བརྒྱད་ཚྱང་བས་
 གྲུབ་པོ། །ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རེག་ཆེན་ནི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་
 ཡིན་ལ་རེག་དམན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ཆེན་ལས། རེག་ཆེན་དཔེ་
 མེད་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །སྐགས་ས། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རེག་ཆེན་ལ་
 ཉགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་རྩི་བར་འབྱུར་བ་དང་། སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་
 ཏུ་འང་མི་ལྟར་བ་དང་། མཐའ་ལས་འཛིན་པའི་ཡངས་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་།
 སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀའི་གཉིན་པོའི་ལམ་ཆ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ཕྱིན་གྱིས་
 རྒྱས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། བྱ་མོ་མུ་རན་
 མེད་པས་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱས་པ་ལྟར་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲན་དང་། ལྷན་པ་ལྟར་
 མཁས་པའི་སྒྱི་བོ་ཀུན་གྱིས་བཀྲོད་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་དང་། བརྒྱད་
 ཚྱང་། སྒྲོ་རྩི་བྱང་སེམས་དོན་གཉེར་ནམས་ལྟར་མཐོང་ཐོས་དུན་རིག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་
 བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སྤྱུ་འབྱུར་བ་དང་། རྩོང་བཀོད་དང་། སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་
 བའི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་གཞན་དོན་ཏུ་ཉགས་པས་རང་དོན་ཆད་མེད་པ་ཞར་ལ་འབྲུག་པའི་
 ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་
 ཡོད་པ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་པར་བསམས་ལ་སྤྱིས་བུའི་ཅུ་ལ་ཅི་ཡོད་
 གྱིས་རེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། རེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་རྩི་མཚོགས་ནས་མཐོང་
 བས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་དགོས་ཚུལ་འདིར་མཚོན་ཅམ་
 བཤད་པ་འདིས་མིག་སྤྱོད་མཛོད་བསྟན་བཅས་ལས་རེག་ཆེན་དང་རེག་དམན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མཚོག་དམན་གསུངས་པ་དང་། རེག་ཆེན་ལྷན་ཏུ་འཕགས་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་
 པ་ལས་རེག་དམན་ལྷན་ཏུ་གསོད་པའི་གོ་བ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྒྲོ་ལྷན་ནམས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རེག་ཆེན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས།

དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །སྐྱེས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་པས་
 དམིགས་པ་ཆེ་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱུ་བ་པས་གྱུ་བ་པ་ཆེ་བ་དང་།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བ་དང་། གུངས་མེད་གསུམ་ཏུ་བཅོན་
 འགྲུས་ཚོས་པས་ཚོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་འཁོར་བར་གནས་པས་
 ཐབས་མཁས་ཆེ་བ་དང་། ལྷོ་བས་དང་མི་འཇིགས་པ་སྐྱེས་འགྲུ་བ་པས་འགྲུ་བ་པ་ཆེ་
 བ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པས་འཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་ཉི་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་གྱུ་བ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཕྱིན་ལས་ཉི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ས་ལས།
 དེ་དང་མིང་དོན་མི་འདྲ་བར་རྒྱས་བརྒྱས་པའི་ཆེན་པོ་དུག་དང་འབྲས་བུས་བརྒྱས་པའི་
 ཆེན་པོ་གཅིག་ཉི་བདུན་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་མྱིང་པོ་ཙ་འགྲེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལ་རྒྱན་གསུམ་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་ཐེག་ཆེན་ལའང་འདྲ་བ་དང་། ལམ་སྒྲོན་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱན་བཞེས་བརྒྱན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནི།
 དཔེ་ཆོས་ལས་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་དང་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དཔེ་བདུན་གྱིས་བཞུན་
 ཏོ། །

དོན་གསལ་ཆེད་ནི། །ཁ་ཅིག ཉན་རང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་
 ཆེན་ཏུ་འཇུག་དགོས་པར་བཤད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་
 འགྱུར་བ་ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པས་བཞུན་པ། །ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
 མདོ། ལང་གཤེགས། ཆོས་བརྒྱུ་བ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལ་སྐྱེས་པར་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ས་ཤིར་དག་བཅོམ་པས་སྤྱོད་པ་མི་ལེན་པ་
 དང་མཐར་ཐུག་རིགས་ཐ་དད་པར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱད་སྒྲུའི་འགྲེལ་བར་དཔལ་ལྷོང་
 གི་མདོ་དྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དམ་

ཆོས་པད་དཀར་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། དག་བཙམ་པས་སྒྲིབ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཉན་
 གྱིས་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། དེའི་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པའི་དོན་ནམ་ཁི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་
 སུ་པས་སྒྲིབ་མི་ལེན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་འབྱུར་བས་ཡོད་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལེན་པའི་
 དོན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་
 སྒྲུངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་འདས་མེད་པའི་དོན་ནམ་བྱང་རྒྱལ་
 ཡོངས་འབྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཁི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་སུ་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ཐེ་དུ་མར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བྱུང་པར་
 གསུངས་པ་ནི། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལྟར་དགོངས་གཞི་བདུན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བཟུན་པ་ལས། གཞན་དུ་ན་ལྟར་སྒྲིལ་ཕྱི་མདོ་རྣམས་དང་།
 གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་དུ་བྱུང་པའི་རིགས་པས་གནོད་དོན་ཞེས་བེད་རོ། །
 དེ་ནི་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་ཐེག་པ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྒྲིབ་དག་གིས་གཞུང་
 བཙུགས་ནས་བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཡོན་ལ། སྒྲིབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་
 གྲགས་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཐེག་པ་གཅིག་བྱུང་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འགོག་པར་མཛད་དེ།
 འདི་ལྟར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལང་གཤེགས་
 ལས། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ང་སྒྲུའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་དྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་
 དད་ང་སྒྲུའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དམ་ཆོས་པད་དཀར། བདེན་པ་མེད་
 ལེའུ་སོགས་མདོ་མང་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ། དཔེ་མེད་པར་བཟོད་པ།
 དཔུ་མ་ལྟར་བ། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ལྷང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་འཆང་རྒྱ་རྒྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་
 གང་། ས་པོན་ཡོད་ན་རྩེན་དང་ཐུད་ཆོ་འབྱུང་བ་རྟོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྣམ་རིག་པས་གནོད་བྱེད་གང་བཟུན་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འབྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་
 རིགས་སོ་སོར་ངེས་པས་གཏན་དུ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་མི་དགོས་པར་རིགས་ལྟར་མེད་

གསར་དུ་བསྐྱབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་པ་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་ནས་འཛིན་
ན་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མོས་ཚུལ་མཐའ་མེད་པས་ཐོག་པ་ཡང་མཐའ་མེར་པར་འཕྱར་བའི་
ཕྱིར་དང་། མོས་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཤེས་གཞིན་དང་ཐོག་སྒྲོགས་ལ་བྱད་པའི་
ཁྱེན་གྱིས་སོ་སོར་འཕྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅའ་པ་ལས་ཉན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐོག་
པ་ལས་ཁྱེན་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལྟེ་དུ་མར་མཐར་ཐུག་
ཐོག་པ་གསུམ་དུ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི། གསེར་སྤང་ལས། ཐེངས་གཅིག་ཅམ་ལ་
རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་
དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་དང་། དཔེ་མེད་བསྟོད་པ་
ལྟར་མྱིད་པར་དུ་བ་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐོག་
ཆེན་དུ་བགྱི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་པ་གསུམ་སྐྱབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མདོ་
ལྟེའི་ཁྱང་རྣམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་ཉན་
རང་དག་བཅའ་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་སྐྱེས་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཉན་
འབར་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་ཤུ་བྱ་སྐྱེས་གྱི་མིང་གིས་བཟོད་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཁྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།
མ་ལོངས་དུས་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱང་། །སྐྱེས་གྱི་ཁྱང་བསྟན་ཡུལ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་
མཆན་པ་དེ་དག་མ་ཡིན་པར། དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དག་ཁྱང་བསྟན་པར་
འཆད་པ་ནི་ཅལ་ཅལ་ལོ། །ཉན་རང་དག་བཅའ་ཐོག་ཆེན་དུ་ངེས་པར་འཕྱག་དགོས་ན་
དང་ཐོར་ལམ་གང་ནས་འཕྱག་ཅེན། དེ་ལ་བོད་ཤར་བས་པ་དག་དང་རོང་སྟོན་ཤུ་གྱ་
རྒལ་མཆན་སྐྱེས་གྱིས། དེ་དང་ཐོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཕྱག་ཏེ། དེས་ཉན་སྤྱོད་ས་
ཐོན་དང་བཅས་སྤངས་ཟིན་ན་ཐོག་ཆེན་དུ་འཕྱག་པ་ཤེས་སྤྱོད་སྤང་ཕྱིར་ཡིན་པ་གང་།
ཤེས་སྤྱོད་སྤང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཕྱིས་སྤྱི་མཆོད་ལེགས་
བཤད་ལ་ཐུང་ཐུགས་གྱིས་ཐག་ཤ་གསར་བས་དུག་རྩིང་བ་སྤྱོད་མཁན་འཕྱ་མི་ཐམ་
པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱད་པའི་ཁྱགས་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱན་

བཏགས་སྤྱང་བའི་མགོ་ས་དང་བོ་ནས་ཚྭ་པ་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སྒྲ་མོད། ཐལ་
 འཇུར་བའི་ལྷགས་ལའང་མི་འཐད་དེ། དམན་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཇུར་བ་ཆེ་
 གསུམ་གྱིས་འཐོབ་རྒྱས་པ་གང་། དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྷགས་ན་བསྐལ་བ་
 གཅིག་གིས་འཆང་བྱ་བས་དེ་བསྐལ་བ་གཅིག་དང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་འཆང་བྱ་རྒྱས་པས་
 ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་འཆང་བྱ་བ་ཇུར་བར་འཇུར་བའི་
 ཐལ་བ་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་མ་དག་ས་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་རྟོན་དུ་མ་སྤང་
 བར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འཇུང་བའི་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་
 ཇུད་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གསར་དུ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་བར་འཇུར་ན་གང་
 ཟག་སྤྱི་ཇུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྤྱེས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོམས་པར་
 ལྷགས་ནས་འཕེན་པ་མ་ཟད་ན་བསྐལ་བ་མང་བོར་གནས་ཤིང་། འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་
 ལང་ག་ཤེགས་དང་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ན་ཡང་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་བཞི་བརྒྱ་མོགས་གྱིས་འཆང་བྱ་བ་ལ་
 འགྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རྟོག་འབར་གྱི་ལྱང་ལ་བཞེན་པའི་འབྲུལ་གཞི་དང་རང་
 ཇུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱང་བའི་མགོ་ས་དང་བོ་ནས་ཚྭ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཆེ་ས་དང་བོ་ནས་འཇུག་ཟེར་བར་མི་འཐད་
 ཚུལ་ཁྱར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་ལ། རྟོག་འབར་གྱི་དོན་བདག་འཛིན་སྤྱང་བའི་ཐོག་
 མ་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་པའམ། རྣམ་གངས་གཅིག་དུ་ན་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་ལྷག་
 བསམ་ལ་ཇུར་ཀྱང་རུང་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོགས་
 ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་སོ་སྤྱིར་ཇུར་

པར་བལ། འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་ལྷགས་པའི་བྱུང་ན་མ་བྱལ། དེ་ལྟར་
ལྷང་སྒྲིལ་གྱི་བ་མཐར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གི་བྱང་
སེམས་དེ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིལ་གསུམ་ཏུ་འཕྲོས་པའི་ཆད་ཀྱང་བསྟོན་ནམས་བསགས་ཆད་
དང་གཟུངས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅེས་ཆད་ཀྱི་ཉིང་ནས་འཛིག་དགོས་པ་
ལས་སྤང་བྱ་སྒྲིལ་ཆུལ་གྱི་ཉིང་ནས་དབྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྲག་སྒྲིལ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བཞུན་
པ་དང་། སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཆུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་
སྒྲིལ་པའི་ཆུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕྲག་སྒྲིལ་
བཞུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་
རིགས་ཏུ་མའི་སྒྲིལ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཕྲག་སྒྲིལ་བསྐྱེད་པ། (དེ་ལྟར་)

སྒྲིལ་བོ་བཟོད་པའི་བྱང་དོན་བཀྲལ་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། (འདི་ལ་)
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐེལ་ཏུ་བབྱང་ནས་བྱང་བ་དགོས་པའོ། །(དེ་ལྟར་)

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ནམ་ཐར་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྒྲིལ་
ན་ཉམས་ལེན་གཞན་མ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འབྱར་བ་དང་། སྒྲིལ་བཟོད་
ལས་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་པའི་བྱུང་མང་མིན་པའི་རྒྱ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། མལ་ཆེན་ལས་སེམས་
བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་དང་རྒྱད་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། མདོ་རྒྱན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུབ་པའི་བྱུང་མང་
མིན་པའི་ཉིན་དང་། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོར་
བཞུན་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྲག་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིལ་སྒྲིལ་
ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཉིན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
གྱིས། ཇིས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིལ་བ་ཐོན་པ་རེ་ཇིས་པར་བྱ་དགོས། དེ་སྒྲིལ་
ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་རྒྱར་དབང་མེད་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། རིན་ཐུང་ལས། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས། །ཞེས་དང་། དཔལ་པོས། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་གྱི་ས་ཐོན་མཆོག །
 དང་། འཇུག་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐྱུ་སྐྱུ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །དང་། སྦྱོད་
 འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། །དང་། དེ་རིང་སངས་
 རྒྱས་རིགས་སྤྱེས། །དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱུ་སྤྱེད་ལྟར་རྟོ། །དང་། རྩ་བའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱུ་བ་ཡིག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་འདོད་ན། །སྐྱེས་དང་། བེའུ་རྒྱན་
 ལས། དང་བོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་འཇུག ། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཡིན། །
 དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲིབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བཟུན་པ་དང་། དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ན་འཇུག་སྒྲིབ་གང་ནས་
 ཡིན་སྟམ་ན། ནས། འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དང་།
 རྒྱུགས་རིམ་ལས། སྦྱོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དང་། ལམ་གཙུག་ལས། དེས་འབྱུང་དེ་
 ཡང་རྒྱལ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །སྐྱེས་དང་། བར་ཕྱིན་རྒྱལ་བཤད་ལས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཕུན་ཆོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ། དང་། ལམ་བསྐྱེད་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་
 སྒྲིབ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དང་། རྒྱལ་བཟུན་གྱི་དོར་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ། ནས། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་ཁོ་ན་ཡིན། དང་། སྒྲོ་སྒྲུལ་ཉི་ཟེར་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྲིབ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། དང་། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། དང་བོ་བཟུན་དང་
 ཐེག་ཆེན་ལ། །སྐྱེས་དང་། ཡབ་རྗེས། སེམས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། །
 ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཡིན། །དང་། ལམ་འབྲིད་ལས། འཇུག་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་

ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན། དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གསར་
 ཏུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་མགྲིན་
 གཅིག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོར་གསུངས་སོ། ། རིགས་པ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡིན་པར་བཤམ། བྱོད་ནམ་
 སྐྱེས་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱོད་དང་ནམ་བུལ་བ་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བཤམ་སྐོག་ས་པ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་ལྟར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་དང་
 ནམ་བུལ་བ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་བྱལ་
 སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཡོད་ན་སྒྲོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་
 ཀྱང་གང་ཟག་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་
 པས་མི་ཆོག་པར་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་བ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་ནམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཐིན་པའི་རིགས་པ་འོ། །
 གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་གང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་
 གཉེར་བྱ་སྒྲོ་བཅས་མིན་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་བྱོད་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བ་ཐེག་དམན་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་དོན་གཉེར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དང་། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ཐུབ་པ་དང་། གོ་ཐུབ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 ཞེས་པའི་མིང་སྟོན་པ་བྱོད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ།
 རྒྱལ་བའི་སྐྱེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་
 མི་འཇུག་ཀྱང་བྱོད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེ་ནི། ས་བོན་རྒྱ་ལྷ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོར་
 རྒྱར་པ་དང་། ཅ་བ་ལྷོན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོར་རྒྱར་པ་དང་། མཁར་སྒོ་མཁར་ནང་ཏུ་
 འཇུག་པའི་སྒྲོར་རྒྱར་པ་སྐོག་ས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན།

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྲུག་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣམས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་
 པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་གྱི་འབྲས་བུར་འཛིག་པ་ནས་གྱི་ས་པོན་
 ལ་བརྟེས་པ་དང་། རྒྱ་བུར་བྱེད་པ་ལ་ས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 རྣམ་གྱི་ས་པོན་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱན་མང་མིན་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་
 ལུང་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གའི་བྱན་མང་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཡིན་ལ། ས་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱན་མང་མིན་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མ་
 ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གའི་བྱན་མང་གི་རྒྱ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་འབྱེད་པ་མིན་པར། ཐབས་གྱི་ཆ་ནས་
 འབྱེད་པ་རིན་ཐུང་ལྟར་ལམ་རིམ་ཏུ་འང་གསུངས་ཤིང་། རྣམས་རིམ་དང་བྱལ་བ་ལྟར་
 བྱི་དོར་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་
 གནམས་པའི་མཐིལ་ཏུ་མི་བྱེད་པར་བྱན་མགོར་གཏོང་སེམས་སྒྲ་རེ་དང་སྒྲོང་རྒྱུང་རེ་ལ་
 འབད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོད་ཅམ་དང་། སེམས་གྱི་གནས་ཆ་རྒྱུང་ཐད་སྐགས་ཞི་
 གནས་གྱི་དོད་ཅམ་དང་། རང་ལྟ་སྒྱུར་མོས་པ་དང་རྣམས་བརྒྱུ་བ་སྐགས་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་དོད་ཅམ་དང་། ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་སྐགས་རྟོགས་རིམ་གྱི་དོད་ཅམ་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་
 འབད་པ་ནི་ཆོས་ལ་འདྲིས་ཆ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་རྟོགས་ཡིན་ཞིང་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་
 བ་དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བྱུང་དགོས་ཏེ། སྤྱིད་མཐར་མ་རྒྱུང་བ་ཐེག་དམན་
 ལ་འང་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ནི་ཞི་མཐར་མ་རྒྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་
 སྐད་ཏུ་མཁས་བྱུང་ངེས། སངས་རྒྱས་འདོད་ན་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་
 སྒྲིས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཏུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། སྒྲོང་བ་སྒྲིས་ནས་
 ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐིལ་ཏུ་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྒྲེལ་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ནོ། །དོགས་གཙོད་ནི། ཁ་ཅིག ལམ་མ་ཁྱེགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྟོགས་དཀའི་རྣམ་བཤད་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། དེ་ནི་སྒྲ་བས་ལམ་མ་

ལྷགས་ན་བྱར་བྱན་ཏུ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་མ་ལྷགས་ན་
 བྱར་ཁྱབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཙམ་ཡོད་པའི་དོན་ཙམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱན་ལས་
 བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་པ་དང་། དེ་ལ་མདོ་ལྷེ་
 རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་པ་དང་། རྒྱན་རྣམ་པ་
 གཉིས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་རྟོགས་
 དཀར་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་འཛག་
 དགོས་པར་སྒྲོམ་རིམ་ཏུ་གསུངས་སོ་བཟེ། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་
 དོན་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་འམ་ཙ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 པས་ཙ་བ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་བ་ཙམ་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལྷོག་ཆེན་སྟགས་སུ་སྒྲིང་རྗེ་མིང་
 གིས་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་བཞེན་ཏུ་མདོ་རྟོགས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་དང་།
 ལྷགས་རྟོགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིང་རྗེའི་མིང་གིས་བརྟན་པ་ཏུ་མ་ལྷང་བའི་
 ཕྱིར་སྐབས་དོན་ལ་བརྟ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོར་མི་
 འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུན་པ་དེར་འཛག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་རྒྱད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་
 འཛག་ལ་དེ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། མ་
 བྱ་བ་ལྟེ། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཙན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པས་ཐེག་ཆེན་པར་འཛག་གི་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱ་ཡོ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩི་རྗེ་
 ཐེག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ་དེ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱར་ཁྱབ་གྱི་
 སེམས་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀར། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཡོ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་དང་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱར་ཁྱབ་གྱི་
 སེམས་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་དང་། སྐས་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལྷགས་

ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཏ་ས་བཟུངས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱགས་ལམ་ལ་ཁྱགས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་བྱུང་སངས་ཡེ་ཤི་གསུང་བཞིན་ལམ་འབྲིད་ལས། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་འཇོག ཅེས་བྱུང་བྱེད་ཚུངས་དང་བཅས་གསུངས་པ་དང་། སྒོ་སྒྲོང་ཉི་ཟེར་སོགས་ལས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་གྲུ་སོར་བཞག་དང་། རྗེའི་གསུང་དུ་ཐུགས་གྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་འདི་ལྟར་བྱ་རྟེ། ལམ་རིམ་སོགས་གྱི་ལུང་དོན་ནི། ཤིང་བཟའ་པ་རྩེ་ཏ་ས་འགྲེལ་བ་བཞི་ཐུགས་གནང་སྐབས། མདོ་ཐུགས་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་ན་ཡང་འཇུག་སྒོ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་ན་ཡང་འཇུག་སྒོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐུགས་གྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ལ་བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲ་མ་བུམས་པས། མདོ་ཐུགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། སྐས་དོན་ཀུན་གསལ་གྱི་ལུང་དོན་ནི། ཐུགས་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ལ་སྒྲ་སོར་ཡངས་པར་བྱས་ཏེ་ཐུགས་སྤྱུག་གསུངས་པ་ལས་ཐུགས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་ཞལ་གདམས་ལས། ལམ་གཙོ་གསུམ་དང་བུལ་བའི་ཐུགས་གསུངས་པ་དང་། རྩོ་བོ་ལ་སའི་སྒྲིང་བོས་བསྐྱེད་རྒྱགས་ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱས་པ་ལྟར་དང་། མཁས་བྱུང་སངས་ཡེ་ཤིང་ལམ་འབྲིད་ལས་གསུངས་པ་སྤྱོད་ཐིན་ལྟར་འཐད་དཀའ་བ་འོག་གི་ལུང་འདྲིན་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིར་བཏང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གདོད་ཐུགས་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ཏ་ས་བཟུངས་གསུང་དེ་འཐད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཐུན་མོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྤྱད་བྱེད་ཡོད་དོ། །ཐུགས་གྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པ་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་དོར་ཟེར། ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ། སྒྱུད་བཅུས་ལེན་དང་། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ།

ལྷ་བཅུ་བ་སྟགས་དང་། རྩེའི་གསུང་དུ་མ་དང་། ཟུང་པར་དུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་
 ལས་དབང་གི་ཆོ་གས་སྟོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་སྟོད་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོ་འབྱེད་ཅིང་། ཞེས་དབང་ལྷགས་ཀྱི་འབྱུག་སྟོར་
 ཉིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་ཀྱི་བ་རྩ་མཚོ།
 བཟླ་ལ་ཞེས། སྟོན་མ། དབང་རྟེན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ། དབང་མང་ལྷགས་སྟོ་
 སྟགས་གཞུང་མང་ཚར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མ་ཚོབ་པར་ལྷགས་ལ་ཚོས་
 བསམ་བྱ་མི་ཆོག་པ་དང་། དབང་མ་ཚོབ་པར་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་སྟོད་དུ་
 ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དབང་མ་ཚོབ་པར་ལྷགས་ཀྱི་ཉྟགས་པ་
 སྟེ་བའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་ཐལ། དབང་མ་ཚོབ་པར་ལྷགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་སྟོམ་དབང་དང་མ་འདྲེས་པར་ཚོབ་
 པ་མེད་ཀྱང་དབང་དངོས་གཞི་མ་མཛོས་པའི་སྟོན་དུ་སྟོམ་པ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་
 ཅད་ནལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དབང་དངོས་གཞི་མ་ཚོབ་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་ནི་དབང་གི་ཡན་ལག་ཅུ་མ་ཡིན་
 པས་དུས་རྟགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་ཚོབ་པའི་སྐབས་སུ་སང་བས་དབང་མ་
 ཚོབ་པར་ལྷགས་ལ་མ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་ཐལ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ ལྷགས་ལ་
 འབྱུག་པའི་སྟོན་དུ་བྱན་སྟངས་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ངེས་ཅན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། བྱན་སྟངས་
 བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོང་བ་ཚོན་པ་ནས་ཡོང་ལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་བསྟོན་དུ་
 མེད་པས་བྱན་སྟངས་བའི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྷགས་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་མི་སྟོན་པར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ངེས་མི་སྟོན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 བར་བྱིན་ཐོག་པའི་རིགས་ངེས་པ་དག་ཀྱང་ས་བཅུ་བ་ནས་ལྷགས་སྟོ་མེད་ལ་མ་ཞུགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྟོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་བར་བྱིན་ཐོག་པའི་
 རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཐལ་བ་མི་འབྱུག་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་ངེས་ལྷགས་
 ལ་འབྱུག་པ་ལ་སྟོན་དུ་བྱན་སྟངས་བའི་སེམས་བསྐྱེད་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དུ་སང་

བས་ན་སྒྲིན་མེད་དོ། །རྩ་ས་བཟླས་ཀྱི་ཀྱེས་ལ་ཁྱེས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་དང་
 ཀྱེས་ལ་མ་ལ་ཁྱེས་པ་ལ་ཀྱེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བྱད་པར་བྱེ་ནས་ཞིབ་ཆ་
 ལ་མེད་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་གི་རྩེ་ཀྱེས་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། གསང་ཀྱེས་འཇུག་
 སྒོ་མཚན་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་ལས། །མིན་བྱེད་དབང་བསྐྱར་མཛོས་ཆེ་ཀྱེས་ལ་ཁྱེས། །
 ཐེག་པ་རང་རང་བྱང་རྩལ་ཐོབ་འདོད་སྟོ། །བཅོས་མིན་སྒྲིན་ཆེ་ས་སའི་ལམ་ཁྱེས་
 ལྟར། །ཐེག་འདི་གཞན་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཆོས། །འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་རྩལ་
 ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ། །གཟུགས་སྒྲིན་མ་མཐུན་ལྟ་ཡི་རྩལ་འབྱོར་ལ། །ཐྱོང་བ་ཐོག་མར་
 སྒྲིན་ཆེ་ཀྱེས་ལ་ཁྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་སྒྲི་རི་བཞིན་དུ་ཁས་སླང་དུ་མི་རུང་ཉི།
 དེ་ལྟར་ན་ཀྱེས་ལ་ཁྱེས་ཞེས་པའི་འཇུག་ལྷལ་ལ་ཀྱེས་ལ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 བ་དེ་མི་རྟོག་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱད་སྟེང་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་ན་བཞད་གད་དུ་ཆེད། །ཁ་ཅིག
 ཀྱེས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀྱེས་རིམ་ལས་འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞིར་
 གསལ། ཞེས་པའི་བྱིར་བེར་ན། ཀྱེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱད་ཉི་བཞིའི་འཇུག་སྒོར་
 རྒྱར་པའི་དབང་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་དབང་དུ་འདྲ་བའི་བྱིར་འཇུག་སྒོ་བཞིའི་
 ཐལ་བ་མི་འབྱུང་ཉི། དཔེར་ན་ལྷ་སྐུ་བ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་རྩ་དང་།
 སྐུ་བས་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་འཁོར་རྩར་བཞག་ཀྱང་དེ་གཉིས་མ་རིག་པར་གཅིག་
 པའི་བྱིར་འཁོར་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་མཛོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་
 བཞིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 ཁྱབ་ཉི། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཉི།
 ཡོད་པའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྒྲིས་ནས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཁས་
 སླངས་ན་འཛིན་ལྷོགས་བདེད། །མཁས་པ་དག་གིས་སྟོན་མཐའ་དང་ཞི་མཐའ་འཛིན་
 རྩལ་སྒྲི་ཆོགས་པ་ཞིག་མཛད་ཀྱང་། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་པའི་
 སྟོན་པའི་རྒྱད་པ་ནི་སྟོན་མཐའ་དང་སྟོན་པར་སྒྲིབ་ཆད་པའི་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ནི་ཞི་མཐའ་

ལ་འཛིན་པར་གསེར་སྒྲིང་དང་། རྣམ་བཤད་། རྟོགས་དཀའི་རྣམ་བཤད་སྐྱེས་སྐྱེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཏེ།
 རྣམ་དམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྤྱད་པ་བདེན་པར་བྱུང་བ་དང་། ཞི་བ་བདེན་པར་བྱུང་བ་
 པའོ། །མཐའ་གཉིས་སྐྱེས་སྐྱེས་བའི་དོན་ལ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཏུ་ཞེན་ཅིང་
 ཆགས་པ་ནི་སྤྱད་མཐའ་རྒྱང་བ་དང་། ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཏུ་འཐོབ་བྱར་ཞེན་པ་ནི་
 ཞི་མཐའ་རྒྱང་བའི་ཆད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྒོ་མང་བས་རྣམ་བཤད་དང་བསྐྱུན་ནས་
 འཁོར་བ་ལ་མཐའ་གཉིས་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་ནི་འཁོར་མཐའ་རྒྱང་བ་དང་། ཉེར་ཞི་
 ལ་མཐའ་གཉིས་ཏུ་སྒྲིང་བྱར་ཞེན་པ་ནི་ཞི་མཐའ་རྒྱང་བའི་ཆད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྒོ་
 སྒྲིང་བས་ཕར་བྱུན་ལམ་བཞིགས་དང་བསྐྱུན་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་
 ནི་སྤྱད་མཐའ་རྒྱང་བ་དང་། ཉེར་ཞི་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཞི་མཐའ་རྒྱང་བའི་དོན་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཙ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཞི་མཐའ་རྒྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེས་
 དབྱུ་མ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། གཞན་ཏུ་ན་སྤྱད་པའི་འཆིང་བ་དང་ཞི་བའི་རྒྱད་
 པ་ལས་མ་སྒྲོལ་བའི་བར་ཏུ་དབྱུ་མ་བ་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
 སྤྱད་པའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་སྒྲོལ་བ་ནི་སྤྱད་མཐའ་རྒྱང་བ་དང་། ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་
 སྒྲོལ་བ་ནི་ཞི་མཐའ་རྒྱང་བའི་ཆད་ཏུ་སྒྲོལ། །མདོར་ན་ལམ་རིམ་དང་ཕར་བྱུན་ལས་
 གསུངས་པ་ནི་ལམ་དང་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་རྒྱང་ཆད་དང་། ཙ་རྒྱ་
 རས་གསུངས་པ་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་རྒྱང་ཆད་དོ། །
 དེས་ན་བྱང་མེས་སོ་སྐྱེ་དེ་མཐའ་གཉིས་ཀར་རྒྱང་བ་དང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ལམ་མཐའ་གཉིས་ཀར་མ་རྒྱང་བ་དང་། ཉན་རང་དག་བཅུ་པ་དེ་སྤྱད་
 མཐའ་མ་རྒྱང་བ་དང་ཞི་མཐའ་རྒྱང་བ་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་དེ་མཐའ་གཉིས་ཀར་
 རྒྱང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། མཐའ་གཉིས་ཏུ་དོར་བྱར་དང་སྒྲིང་བྱར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ནས་གང་ཟག་མཐའ་གཉིས་སྐྱེས་སྐྱེས་བར་བཞག་པ་ནི་བྱང་མེས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 དེ་རྒྱད་ལྟར་རྒྱང་ཆད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱད་པའི་སྒྱུན་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན་སྲིད་མཐའ་མི་གནས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ན་སྲིད་པའི་
 སྒྲོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱུ་བ་པ་ལ། སྒྲོན་མཐོང་ཕྱིར་ན་སྲིད་པ་
 མིན། །ཞེས་འདྲིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷང་དེའི་དོན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྲིད་
 པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲིབ་མི་ལེན་པ་དང་རང་དོན་དུ་དམན་པའི་བྱང་འདས་ལ་མི་གནས་
 གྱང་སྒྲིབ་མེད་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་གནས་པ་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲོན་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་ན། སྒྲིབ་ཉིད་ཉོན་གས་པའི་
 ཤེས་རབ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་དང་སྲིད་ཅ་གཅོད་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བའི་
 ཐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱའི་མདོ་བདུས་སུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱུང་
 པའི་མདོ་རྒྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་བཤད་གྱི་གསུང་ཚུལ་དེ།
 ཚུ་རྣམས་པ་རྣམས་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཟུན་པའི་ཚུར་མཐའ་འགོག་བྱེད་
 མིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་བརྗོད་བྱང་ལྟར་ན་ལྷ་ལས་དང་ཙོ་
 གསུམ་བུས་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དུ་བཟུན་པ།
 (དེས་ན) ལྷ་ལས་སྒྲོད་པའི་ཉེན་དང་དགེ་སྤྲུལ་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱར་བའི་ཕན་ཡོན།
 (འདི་ལ) སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་བ་དང་ཆོགས་བདེ་བླག་དུ་བྱུང་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་
 དང་འདྲ་བས་དང་ཙོ་ནི། ཕལ་ཙོ་ཆེ། སྒྲིབ་བཞོད། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱུས་པ།
 སྒྲོ་བློས་ལྷ་མཆོས་ཁྱུས་པ་སྤྲུལ་ལྟར་སུ་བྱུང་གིས། གཟུངས་དང་ས་ནམས་དག་དུ་
 ཡང་། །སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིན་པ་ནམས། །དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དུ། །ཀྱན་
 མཆོན་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་
 དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །དང་། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །དང་། རྗེས།
 སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཞེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ནི། བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟ་ཅི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལས་གྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཉིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་
 ཤིང་དང་སྒྲིལ་བྱ་བྱུར་པའི་གོ་དོན་ནི། རྩོན་པའི་གཞུང་ཤིང་དེས་ལོ་འདབ་མེ་འབྲས་
 སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་བ་སྒྲི། སྒྲིལ་བ་འཕེལ། འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལོགས་བར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་
 ཉེན་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་དེ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ལ་རག་ལས་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
 གཞུང་ཤིང་བྱ་བ་པོ། །དཔེ་ནི། མིའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་། ཡན་ལག་གི་ནང་
 ནས་མགོ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་ནང་ནས་མོ་ར་བྱ་དང་། བདུང་བའི་ནང་ནས་བདུད་
 ཅི་དང་། རྩོན་པའི་ནང་ནས་དཔག་བསམ་བཞིན་ནོ། །རྩོན་བྱུང་ཡང་། རྩོན་པས་
 གསེར་གྱིང་བ་སྒྲིལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རྩོན་པ་ལ་ལྟ་སྟེད་མཁའ་
 འགྲོ་མ་སྒྲིལ་གྱི་གསུང་བྱོན་པ་སྒྲིལ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོང་བཀོད་
 དང་བྱང་ས་ལྟར་རྩོན་པས་། བྱམས་ཉིང་རྩོང་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་མེད་ན་ཆོས་མང་པོར་
 ཉན་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱལ་ས་རིམ་དང་དབྱ་མའི་ལྟ་
 བ་དང་བརྒྱས་བརྗོད་ལ་སྒྲིལ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཡན་པ་མེད། བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཀྱིས་
 མ་ཐིན་པའི་དགེ་སྦྱར་དང་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་དགེ་སྦྱར་ཐམས་ཅད་
 བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན། བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཐིན་པའི་དགེ་སྦྱར་ཐམས་ཅད་མ་རིག་
 པའི་ཉེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་བྱ་བ་ཀུན་འབྱུང་བྱ་འཆའ་བ་ཡིན། དང་། རྩོས། ཆོགས་
 གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འཕྱར་ཅི་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྒྲིལ་གྱི་སྦྱོད་པའི་ཉེན་དང་དགེ་སྒྲིལ་བྱེད་པར་བྱ་
 སྦྱར་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྒྲིལ་གྱི་སྦྱོད་པ་སྒྲིལ་གནས་འཕེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་
 ལ་རག་ལས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐིན་ན་བྱ་བ་ཤོ་མོ་ཚུན་ཆད་རྒྱལ་སྒྲིལ་གྱི་སྦྱོད་པར་འཕྱར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། གསེར་འཕྱར་གྱི་ཅི་ལ་སྒྲིལ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། པལ་ཆེན་
 ལས། ཉན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་མོངས་པའི་

དུག་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སེལ་བའི་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། ། འཇིག་ཆོགས་ཀྱི་གྲོ་ཆ་
 བཞོལ་པའི་མདེུ་བྱང་ལྟ་བུའོ། ། ཉན་མངས་པའི་དགྲ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་
 པའི་མདུང་ལྟ་བུའོ། ། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགོག་པའི་གྲོ་ཆ་ལྟ་
 བུའོ། ། ཉན་མངས་པའི་ལྷན་པ་འགེམས་པའི་རལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། ། ར་རྒྱལ་དང་རྩེགས་པ་
 དང་སྒྲོམ་པའི་གྲོ་ཆ་འདུལ་བའི་རལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། ། ར་རྒྱལ་གྱི་རུ་མཆོན་སྟོལ་བའི་
 དཔལ་བའི་རུ་མཆོན་ལྟ་བུའོ། ། ཉན་མངས་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་བའི་ཆར་ལྟ་
 བུའོ། ། ཉན་མངས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་སེམས་ཅན་སད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་རིས་
 ཀྱི་རྒྱལ་རྩ་ལྟ་བུའོ། ། དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། བསྐལ་བཟང་།
 ལྷང་བོ་གསུམ་པ། རྒྱ་མཆོས་རྒྱས་པ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་བཞོན་པ་སྟགས་དང་།
 སྒྲིང་འཇུག་རིན་ཐིང་། བཞི་བརྒྱ་བ་སྟགས་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་བ་
 དང་ཆོགས་ལྷན་པ་བདེ་སྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་ཟད། དགེ་ཅ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱང་བ་དང་།
 དགེ་ཅ་ཆེན་པོ་བར་སྐབས་སུ་འཛད་པར་འཕྱར་བ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པར་
 བྱེད་དོ། ། རིགས་པ་ནི། རྩང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཆས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་བ་དང་ཆོགས་
 ལྷན་པ་དགེ་ཅ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་འཛམས་ཤིང་
 ཉན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འཛམས་པར་བྱེད་པ་གང་། སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་མངོན་དུ་སྒྱུར་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མཁའ་མཉམ་གསལ་ཅིང་བསགས་པ་
 ནམས་ཁོངས་སུ་དཔས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་སྒྱབ་ལྟེ། ལས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་
 འཛམས་པ་གང་། སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འཛམས་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྒྲིབ་
 རིམ་བཞིན། བསོད་ནམས་མིན་པ་དགེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་ན་འཁྱིབ་པར་
 འཕྱར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་། རྩང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངར་ལྷན་པ་
 གང་། རྩང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངར་དང་ལྷན་པས་སྟོང་ཉིད་ཉན་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉན་སྒྲིབ་པ་སྒྱབ་ལྟེ། རྩང་རྒྱབ་ཀྱི་

མེམས་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་མངོན་དུ་སྒྱུར་པས་ཀྱང་བསྟན་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
གསེག་པ་གང་། བསགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཁོངས་སྒྱུད་པས་མི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་ནི། གྲང་རིག་ལ་ཉི་མ་དང་། ཆ་རིག་ལ་སྒྲ་བེར་དང་། ལྷ་ཤིང་ལ་མེ་ཆེ་དང་།
དག་ཉེ་ལ་དཔུང་དང་། སྤི་མ་ལ་ཚུ་དང་། ལྷན་པ་ལ་སྒྲོན་མེ་སྒྲིགས་ལས་སྒྲིབ་
འཛེམས་པའི་དཔེ་དང་། མེ་ལ་མར་བྲུ་དང་། མཆོན་ལ་རར་དང་། མེར་བ་ལ་
རྒྱང་དང་། གྲོ་རྒྱ་ལ་འཁྱུར་བྱེད་དང་། སྤལ་མེ་ལ་སྒྱུད་པ་སྒྲིགས་ལྟ་བུ་ལ་ངར་རྒྱུད་དེ་
སྒྲིབ་པ་འཛེམས་པའི་དཔེ་དང་། ལྷ་ར་བ་ལ་ཚོར་བ་བརྒྱར་བ་དང་། ཤིང་གསོག་པ་
ལ་སྒྲིག་ལེ་རྩ་བ་དང་། ས་བཞོད་པ་ལ་མེ་འཁོར་བསྐྱར་བ་སྒྲིགས་ཆོགས་སྒྱུད་པ་ལ་ས་
ཆོད་ཆེ་བའི་དཔེ་དང་། རྒྱ་མཆོལ་རྒྱ་མེགས་དང་། ས་ཆེན་ལ་རྩལ་ཕན་དང་།
ནོར་བུ་ཀྱན་སྒྱུད་རྒྱ་མཆོར་བཅུག་པ་སྒྲིགས་དགེ་རྩ་ཁོངས་སྒྱུད་པས་མི་བྱད་པའི་དཔེ་ཉི་
རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །བཞི་བ་ཐིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་བྱང་མེམས་བཞོད་བཀྱར་གྱི་
གནས་སྒྱུ་འཁྱུར་བའི་ཡན་ཡོན་ནི། རྒྱང་བཀོད་སྒྲིགས་ལས། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའོད་
མམས་ཅད་འདུས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ། ཉི་རྒྱ། ལྷ་རས་གྱི་ཅན་དན། མེ་ཆེ།
བྱ་ཀ་ལ་ཕིར། མཐུ་པོ་ཆེ། འཛམ་བུའི་རྒྱ་རྒྱང་སྒྲིགས་དཔེར་སྐྱར་ནས་ཉན་རང་ཐིལ་
གྱིས་གནོན་པ་དང་། དགེ་རྩ་ཐིལ་གྱིས་གནོན་པ། ཆགས་སྒྲིགས་ཉན་མོངས་ཐིལ་
གྱིས་གནོན་པ། བདུད་སྒྲིགས་མི་མཐུན་རྒྱུགས་ཐིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་དང་།
བཞོད་བཀྱར་གྱི་ཡུལ་དུ་འཁྱུར་རྒྱལ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱང་བའི་མདོ་ལས། ཀྱན་
དགའ་པོ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱབ་མེམས་དཔལ་ཤིང་རྩའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདྲ་པའི་ཡན་
ཉན་ལྷ་ལ་ཆེ་དགའ་ཁིང་དགའ་མགུར་སྒྱུད་ལ་དེའི་ཤིང་རྩ་འདྲིན་པ་གཞན་མེད་ན་ཀྱན་
དགའ་པོ་བྱང་རྒྱབ་མེམས་དཔལ་དེའི་ཤིང་རྩ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབྱེ་ལ་ཡང་
བསྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་བཟན་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་རྩམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་
གསུམ་ལ་བསྐལ་བའམ་བསྐལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
རིམ་གྱོད་དང་གཡོས་སྐྱར་བཙོན་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་སྒྲིགས་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་གྱི་མེམས་གྱི་

ཆེ་བ་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཆས་ཅན། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་བསྟོད་བཀུར་གྱི་ཡུལ་དུ་འཁྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་གྱི་ས་བོན་བྱད་པར་བ་ཡང་ཡིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། གོ་བུ་འོད་ཀྱན་འདུས་སྤྱོད་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དཔེ་དང་བསྟོད་བཀུར་གྱི་དཔེ་གཉིས་ཆར་ལ་བྱུར་དུ་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་རང་གི་བསམ་དོན་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་ཉེར་འཆར་འཁྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྤང་བཀོད་ལས། དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་གོ་བུའི་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་བཟང་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གི་དོན་གྱུབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་པས་འདོད་སྤྱོད་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་གྱི་ཉེར་འཆར་འཁྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཉེ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དང་དགའ་ཆེན་ཡངས་འཛིན་གྱི་གསུང་དུ་འང་འབྱུང་ངོ། །རིགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཆས་ཅན། བྱོད་ཡོད་ན་ཅི་བསམས་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་ཉེར་འཆར་འཁྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་བསོད་ནམས་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་གང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལན་ན་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཉེ་ཞལ་གྱི་དབུགས་འཁྱུར་བ་རྒྱན་ཆད་གཞན་གྱི་ཉེར་འཆར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། གོ་བུ་དང་། བྱམ་བཟང་། ཅི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ཆེར་བྱུར་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་བཀོད་ལས་དཔེ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བྱས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་མཆོན་རྒྱལ་བཟོན་རིམ་ལས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་མཛད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ཐལ་ཆེན་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་དང་། ལེའུ་ཐ་མ་སྤང་བཀོད་དམ་སྤང་རྒྱན་ལས་དོན་བཟང་ལ་བྱམས་པས་གདམས་པ་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པའམ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་གསལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བདུས་ལས་སྤང་བཀོད་དང་སེང་གེས་ཁྱས་པ་དངས་པ་དང་། སྤྱོད་འཁྱུག་གི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་ཉེར་གྱི་པ་ཆེན་

པོ་འཛུགས་པ་དང་། བདེ་བ་མཆོག་གྲུབ་པ། ཇི་ལྟར་འདྲ་པའི་དོན་གྲུབ་ནུས་པ་
གསུམ་གྱིས་ཇིག་པ་མཐའ་དག་འཛུགས་ཤིང་དགེ་བ་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་
དང་། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་འོས་ལྟ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། དམན་པ་
མཆོག་ཏུ་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཉིད་དཀའ་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དཔེ། འབྲས་བུ་མི་
ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་དཔེ། འཇིགས་ཆེན་ལས་སྦྱབ་ནུས་པའི་དཔེ། ཇིག་པ་ཆོགས་
མེད་པར་འཛུགས་པའི་དཔེ་སྟེ་དཔེ་ལྡ་དང་ཕན་ཡོན་མདོ་ལས་བཟུན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་སྒྲིག་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལངས་ཤིང་གཅིས་པར་གྲུབ་པའི་
སྐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནམས་ཆེས་ལེགས་པས་བཟུ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སྒྲིག་བྱ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སེལ་བ་
དང་། མཐུན་སྒྲིགས་འབྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལྡ་ས་བཅུའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་
དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་།
མདོར་ན་ཉིས་དམིགས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་རྩལ་ལ་ངེས་པ་རམས་ཆེན་འདྲིང་བར་བྱའོ། །ལག་ལེན་ནི། ཇི་
སྐད་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་བཟུན་བཅས་ལས་འབྱུང་ཆད་འཁུམས་ན་ངེས་པར་དེ་ལྟར་
བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་མིན་བཟུན་རིམ་ཆེན་མོ་སྐགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་རིགས་
དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ་དང་། སྒྲིའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་
བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ཆན་རེ་རེ་ལ་
ལྷང་རིགས་དཔེ་གསུམ་ཆང་བར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕན་ཡོན་ལ་
ངེས་པ་བཟུན་པ་རྟེན་རྟེན་ཏུ་འབྱུངས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞི། རྩལ་གང་ལ་བཞེན་ནས་ཇི་
ལྟར་སྒྲིག་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲིག་པའི་ཆད་དང་།
(ཐུར་བཤད) ཆོགས་གཞུང་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བཞི་དང་། རྩལ་

བཞི་དང་། (རིགས་ལྔན) ལྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ། (སངས་རྒྱས་)
 སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཚང་དགོས་པ། (སངས་རྒྱས་)
 སེམས་བསྐྱེད་ནམ་གངས་པ་དང་མཆན་ཉིད་པའི་བྱད་པར་རོ། །(ཐར་བཤད་) དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་རྟེན་ནམ་གངས་ལ་ཕལ་ཆེན་ལས་བཅུ་དང་། བདེན་སྒྲིམ་བྱས་པ་ལས་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་མང་དུ་སྤང་ཡང་འདིར་བྱང་ས་ལྟར་བསྟན་རིམ་ལས་སྟོན་དུ་བསྐྱས་
 པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆོ་འབྲུལ་ལྟོབས་མཐོང་ངམ། རྟེན་མཆོག་ཐོས་ནས་དེ་
 ལ་རབ་མོས་དང་། །དམ་ཆོས་འཇིགས་པའམ་སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ནི། །ཉིས་མང་མཐོང་
 བའི་རྟེན་བཞི་དག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་དངོས་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོན་པར་མཐོང་བ་
 ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་དོན་དུ་ན་སྒྲིགས་མའི་སྟོན་མཐོང་བའང་རྒྱ་དུ་སོང་ངོ་། །རྟེན་གསུམ་
 པ་ལ་བྱང་སར་དམ་ཆོས་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ལྟར་དམ་ཆོས་
 འཇིན་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྟེན་
 མཆན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་
 དགོས་པར་ཐལ། རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཞན་དོན་
 དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་
 རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། རང་དོན་འབྲུབ་པ་ལ་ཞི་བ་རྒྱང་
 བས་ཆོག་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་དགོས་པ་གང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 དད་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། ཞི་བ་རྒྱང་བ་ལ་སྤངས་ཤོགས་སྤོགས་རེ་བ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྟེན་དམན་མྱིད་པའི་རྒྱད་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་ཞི་བའི་རྒྱད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་གང་། རང་
 དོན་ལུན་ཆོགས་ནི་ཆོས་སྤྱི་ཡོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱམས་སྤྱིང་རྟེ་
 སོགས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་པར་མི་རུས་པ་གང་། དེ་འཕྲོག་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་ཉི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་

བསྐྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། མདོ་ལྗེ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དང་། རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་སེམས་བསྐྱེད་ནམ་གངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་མཆན་
 ཉིད་ཡངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་གཉིས་ཆར་ཆར་བའི་རྒྱལ་
 བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་ན་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི་འགྱུར་བས། གཞན་དོན་ཁོ་ན་དོན་ཏུ་གཉིར་ཞེས་པ་མི་ལྟན་
 ནམ་གཅོད་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ནའང་རིགས་པའི་འཛིན་མཆམས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱེད་
 དགོས་པ་མང་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་བཞི་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱེ་མའི་ལྷགས་ལ་རྒྱ་ལི་བཞིན་པར་མི་གཟུང་ཏེ། འདིའི་
 རིགས་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བཞི་བོ་ལས་གཅིག་གམ་གསུམ་མམ་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཡོད་དོ། །དེ་བཞུན་རིམ་ལས་ཐོམ་ཏུ་བརྟུས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རིགས་དང་བཤེས་
 གཉེན་སྦྱང་རྩེ་དང་། །ལྷག་བསྐལ་བཟོད་པ་སུན་ཆོགས་རྒྱ་བཞི་དང་། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། (རང་གི) དེ་བཟན་པ་
 དང་མི་བཟན་པའི་བྱང་པར། (དེ་ཡང) ཏུས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་
 རིགས་པའོ། །(དེ་ལྟར) དང་པོ་ནི། འདིར་བྱང་ས་ལས་རང་གི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱང་འདོད་པ་སྟེ་འདི་ལ་བྱང་སའི་དཔེ་འགར་ནང་གི་སྟོབས་ཞེས་འབྱུང་བའང་
 ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་དག་པ་མིན་འདྲའོ། །སྐབས་འདིའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྟོབས་གསུམ་ལ་བྱང་
 པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱུན་བཞི་བཤད་སྐབས་བྱང་སར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ།
 ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་བཞིའི་སྐབས་སུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ།
 ཞེས་པ་ལ་དཔགས་ན་རྒྱུན་བཞི་ནི་སེམས་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱད་ལ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་

དང་། རྒྱ་བཞི་ནི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྒྱ་ཁྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱར་
 མངོན་ལ། ལྟོབས་བཞི་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཆོགས་པའམ་སྔ་སྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
 སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་འབྱུར་བ་ཞིག་གི་བྱང་
 པར་ཡོད་པའམ། གཞན་དུ་ན་བརྟེན་སའི་མདོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཆན་
 པ་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཆོས་བརྟུ་བའི་རྒྱུན་བཞིའི་བཞི་བ་ནི་བྱང་སའི་
 རྒྱུན་དང་པོས་བསྐྱེས། རྒྱང་བཀོད་གྱི་རྒྱུན་བརྟུའི་ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཆོས་བརྟུ་བའི་
 རྒྱུན་བཞིའི་གཉིས་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུན་ལྗོངས་བཞི་བ་རྣམས་བྱང་སའི་རྒྱུན་
 གཉིས་པས་བསྐྱེས། བདེན་སྐྱེའི་རྒྱུན་བརྟུ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་བྱུག་དང་། རྒྱུན་ལྗོངས་ཆུ་
 མ་གསུམ་དང་། མདོ་རྒྱན་གྱི་གསུམ་པ་རྣམས་བྱང་སའི་རྒྱ་བཞིའི་དང་པོས་བསྐྱེས།
 རྒྱང་བཀོད་གྱི་བྱུག་པ་བདུན་པ་དང་། བདེན་སྐྱེའི་རྒྱུན་བརྟུ་གཉིས་གྱི་བདུན་པ་བརྟུ་
 བ་དང་། རྒྱུན་ལྗོངས་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་བརྟུ་བའི་དང་པོ་དང་། མདོ་རྒྱན་གྱི་
 དང་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་སའི་རྒྱ་བཞིའི་གཉིས་པས་བསྐྱེས། རྒྱང་བཀོད་གྱི་དང་པོ་ལྗོངས་
 དང་། བདེན་སྐྱེའི་རྒྱུན་བརྟུ་གཉིས་གྱི་ཐ་ལྷག་དང་། རྒྱུན་ལྗོངས་དང་པོ་དང་།
 ཆོས་བརྟུ་བའི་གསུམ་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སའི་རྒྱ་བཞིའི་གསུམ་པས་བསྐྱེས་སོ། །མདོ་
 བརྟན་བཅས་སྔ་སྔ་ལས་བཟད་པའི་རྒྱ་དེ་དག་ལ་ཆེར་ལ་ལྟོབས་བཞི་ཅི་རིགས་པས་
 བསྐྱེས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་བརྟུ་པོ་སྔ་སྔ་བའམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 གང་རུང་གང་ཞིག་རང་དང་རྒྱུའི་ལྟོབས་ཅི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་
 བརྟན་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་གཞན་དང་སྒྱུར་བའི་ལྟོབས་ཅི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
 སེམས་བསྐྱེད་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐུ་མ་ནི་ཕལ་ཆེར་བརྟན་པ་དང་། བྱི་
 མ་ལ་མི་བརྟན་པའང་འབྱུང་བ་ཅུ་ལས་ཁྱབ་པ་མི་གཟུང་ངོ། །མི་བརྟན་པའི་རྒྱ་ནི་
 རིགས་མེད་པ་དང་། རིག་གྲོགས་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྟིང་རྩེ་རྒྱང་བ་དང་།
 འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འབྱུར་བ་ཞེས་བྱང་སར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཟུན་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ཤེན་རྒྱ་ཉི་
བ་དང་། སྤྱིགས་མ་ལུ་མཆོ་ལྟར་བཤོལ་བའི་དུས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོན་པར་
མཐོང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྤྱད་ཉན་པ་སྤྱིགས་གྱི་སྤྱར་བ་ལ་འབད་དེ་གཞན་གྱིས་དབང་
མེད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་གཡམ་རྒྱགས་སྤྱོད་ག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་བྱག་པ་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། སྤྱན་ལ་
དང་དཀའ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱང་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་ཆེན་པོ་ནས་
བརྒྱད་པ་ལ་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱང་བའི་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིབ་
ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱང་བའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་
བདུན་ངོས་གསུང་བ་དང་། (རྒྱ་འབྲས) རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའོ། །དང་བོ་ནི།
གང་དག་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ལ་མར་ཤེས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བར་བདུན་འབྲེན་པ་
ལ་རྒྱ་བདུན་ཆང་ཡང་འབྲས་བྱ་བདུན་མ་ཆང་བས། གཞུང་ན་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་སྤྱང་བ་ནས། དྲིན་དྲན་པ་མར་མཐོང་བ་ནས་སྤྱང་བའི་བར་
བདུན་བཟངས་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བདུན་ཆན་འབྱུང་བས་ན། རྩའི་གསུང་འདི་
ཅམ་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བཤྲགས་པ་དོན་གནས་ལྟ་འབྲམས། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་
བོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་སྤྱིང་རྩེར་བཟུན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་
རྣམས་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་འབྱུར་རྩུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་བཞི། སྤྱིང་རྩེ་གལ་ཆེ་རྩུལ་
སྤོ་སྤོ་སྤྱབ་པ་དང་། དཔེས་བཟུན་པ་དང་། (དཔེར་ན) མདོས་སྤྱབ་པ་དང་།
(དོན་གྱི) བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་ཅ་བ་སྤྱིང་རྩེ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྒྲིལ་ལ་གདམས་
པའི་མཐིལ་དུ་བབྱང་ནས་ངེས་པ་བཟུན་པོ་བཅའ་དགོས་པར་བཟུན་པའོ། །(ལམ་གྱི)

དང་བོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་དང་། (སྤྱིང་རྩེ) བར་དང་། (དེ་ལྟར) ཐ་མར་
གལ་ཆེ་བའོ། །(སངས་རྒྱལ) དང་བོ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་

ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་འབྱེར་བ་སྟིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པ་གང་། ཁྱར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཚུད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཟེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྟོད་ན། སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་གཏོན་
 པར་དམ་བཅའ་བ་འབྱུང་གི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་ཟེ། ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་བབྱང་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲོས་མི་བྱད་པར་བསྟན་པ། ག་ལ་གོ་
 རིའི་མདོ། ཁྱའི་མདོ་བདུལ། རིན་ཕྱིང་། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་རྣམས་ལས་བསྟན་པར་མ་
 བྱད། དཔལ་པོས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 སེམས་སྟིང་རྩེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་སྟིང་རྩེའི་ངང་རྒྱལ་བ། །དང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ་འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ། བྱང་ས། མདོ་རྒྱན་དཔྱིག་འགྲེལ། སྒྲོ་མ་རིམ།
 རྩེ་ཐོའི་སྟིང་པོ་བསྟུ་བ། བེའུ་སྒྲོན། བར་བའི་ལམ་རིམ་སྤགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་བར་ཏུ་གལ་ཆེ་
 བར་ཐལ། བྱོད་མེད་ན་ཐེག་དམན་ཏུ་ཁྱུང་བ་གང་ཞིག བྱོད་ཡིད་ན་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྒྱགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཟེ། སེམས་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་
 ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་། བྱེད་ངན། བསྐྱེད་བྱ་བྱ་དཀའ་
 ཞིང་མཐའ་ཡས། ཏུས་དཔག་མེད་དཀོས་པ་མཐོང་ནས་བྱམ་པ་ལས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་
 སྒྲུབ་འདོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོགས་སྒྲུང་དང་། བན་པ་ནག་པོའི་བྱེད་
 སྒྲོད་ལ་སྒྲོ་བའི་བྱང་སེམས་བཞིན། གཉིས་པ་གྲུབ་ཟེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོར་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་གཞན་དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་གིས། བར་ཏུ་བྱགས་རྩེ་མཁོ་ལྟེ་བར་ཏུ་བྱགས་རྩེ་མེད་ན་ཉན་
 རོས་སྤྲོ་ལྟེ་ཉན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར་དཔལ་པོའི་རྒྱ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཙ་
 འགྲེལ། སྒྲོ་མ་རིམ། བར་ལམ། དབུ་མའི་མཐའ་དབྱོད་རྣམས་སྤྱང་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བར་

ཐལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལ་མི་
གནས་པར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཚྭ་དྲུག་གི་མཐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། ཚྭ་དྲུག་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོན་རྒྱལ་བས། སྟོང་རྩེ་
ཐ་མར་ཡང་མཁོ་ལྟེ་བྱུགས་རྩེ་ཐ་མར་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་དགོས་པའི་དོན་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་བྱ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་གང་སྒྲོས་གཞུང་དེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེས་བཞུན་པ་ནི། འབྲུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་ཉྱག་
ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་གལ་ཆེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞུད་པ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོ་གལ་ཆེ། ལ་ཉྱག་ལ་བར་དུ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞུད་པ་
ལ་ཡང་བར་དུ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གལ་ཆེ། ལ་ཉྱག་ལ་ཐ་མར་སྟོན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སར་སྟོན་ཀྱང་འཕྱོད་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་སྟོང་རྩེ་གལ་ཆེ་ལྟེ། དེ་ལྟར་
འབྲུག་པ་ཙ་འབྲེལ་དང་དབྱུ་མའི་མཐའ་དབྱུད་ལས་རྒྱལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དོགས་གཙང་ནི། རྩེ་བཅུན་པས། རྒྱ་བས་འདིར་བཞུན་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐབས་དཔེ་
དོན་སྐོར་སྐོར་སྐོར་ནས་བཞུགས་ལུལ་ལ་གྱིར་སྟོང་རྩེ་འཛིག་པ་ལས་སྐབས་སྐོར་སྟོང་རྩེ་
གསུམ་མི་འཛིག་པས་དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་དུ་གསུངས། སྟོ་མང་བས། གཞན་དོན་
ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་
གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྩེ་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྟོང་རྩེ་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་ལ།
ཉིད་སྒྲིལ་དཔེ་རིགས་མི་གཅིག་ཀྱང་དོན་སྟོང་རྩེ་རིགས་གཅིག་དུ་བཞུན་པས་རྣམ་བཤད་
དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས། སྟོ་སྟོང་བས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་
བའི་སྟོང་རྩེ་གསུམ་མི་འགལ་ཡང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་ག་
དང་ལམ་མ་ལྷགས་གྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐགས་གསུམ་ཚུགས་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐོར་གལ་ཆེ་བ་
དང་། བྱང་སེམས་གྱི་དེ་བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་
བར་ཁས་ལེན་མི་དུང་བས་ལྷགས་དང་ཐོ་མི་འཐད་ལ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་

བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་མྱོང་དེ་ཆེན་པོ་མིན་པའི་
 བྱད་པར་ཡང་འབྱེད་དཀའ་བས་ལྷགས་གཉིས་པའང་འཐད་དཀའ་བས་འདིར་རེ་ཞིག་
 ལྷགས་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་བདེ་སྐྱམ་མོ། །གསུམ་པ་མདྲོས་བྱུང་པ་ནི། ཆོས་
 ཡང་དག་པར་བྱུང་པ་གཞུང་དུ་བྱངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སའི་མྱོང་བོ་འཁོར་ལ་
 བརྩ་བ་ཐོགས་མདོ་མང་བོར་མྱོང་དེ་ཆེན་པོ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ནམས་བྱུར་བར་
 བྱའོ། །བཞི་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཅ་བ་མྱོང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་ལ་གདམས་
 པའི་མཐེལ་དུ་བབྱང་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཅ་བ་མྱོང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་ཆོས་ཅན། གདམས་པའི་མཆོག་དུ་
 བབྱང་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་དགོས་པར་ཐུག། རྒྱར་སོང་བ་ལྟར་བྱང་རིགས་
 མཐའ་ཡས་པས་བྱུང་པའི་བྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འབྲས་གཞན་ནམས་དེའི་སྐྱེ་དང་
 འབྲས་བྱར་འབྱར་ཚུལ་ལ་གཉིས། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་སྐྱེ་འབྱར་ཚུལ་དང་།
 ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱར་འབྱར་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། མྱོང་
 དེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཐོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ། (ཐུར་ཐུག) མར་
 ཤེས་ཐོགས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ། (དེས་ན) བྱངས་བརྟན་པའོ། །(སེམས་
 བསྐྱེད) དང་བོ་ནི། སྒྲོ་དེ་སྐྱེ་སྒྲོ་བ་དང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་བརྟན་པོ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་མངས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་ཐུག།
 ཐུར་ཐུག་བཟུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཅམ་ཐུག་བཟུལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྐྱེ་
 མོད། གཉིན་ལ་ཐུག་བཟུལ་བྱུང་ན་ཤས་མི་བཟོད་པ་དང་། དག་ལ་ཐུག་བཟུལ་བྱུང་
 བ་མྱོང་ནས་དགའ་བ་དང་། བར་མ་ལ་ཐུག་བཟུལ་བྱུང་ན་ཅི་མི་སྐྱམ་པར་ཡལ་བར་
 འདོར་བ་ནི་མྱོང་དེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་བྱུར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐུག། གཉིན་ལ་ཐུག་བཟུལ་བྱུང་ན་ཤས་མི་བཟོད་པ་ནི་ཡིད་དུ་ཐུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་
 པ་གང་། དག་ལ་ཐུག་བཟུལ་བྱུང་ན་མྱོང་ནས་དགའ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན།
 བར་མ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཆེ། གཅིས་སེམས་ཆེ་ཆུང་གིས་མི་བཟོད་པ་འང་དེ་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཆེ། ཡིད་མི་འོང་ཤས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་
 དགའ་བ་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཆེ། ཡིད་འོང་མེད་པས་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་མེད་པ་དང་བདེ་བ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་མི་སྤྱི། ཡིད་མི་
 འོང་མེད་པས་བདེ་བ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་མེད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་
 མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས།
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་གཉིན་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་རག་
 ལས་ཤིང་། གཉིན་གྱི་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་མར་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་དྲིན་དྲན་པ།
 དེ་ལ་དྲིན་གཙོ་འདྲོད་སྤྱི་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅིས་པར་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་
 མར་ཤེས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་བར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ནི་ཡིད་འོང་ནས་མར་ཤེས་བར་གྱི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་ངེས་
 པར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་སྤྱི་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མི་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མར་ཤེས་སོགས་ལ་
 འབད་པར་གདམས་པ་ནི། མར་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲིམ་པ་ལ་འབད་དགོས་
 པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་ལུད་འདྲོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་བྲལ་འདྲོད་ཀྱི་
 སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྲུང་ས་བཞུན་པ་ནི། ལུད་པ་
 ལས། འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་སེམས་སྒྲིམས་ལ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། །སོགས་དང་། ལྷམ་
 རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་བར་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་པ་སྒྲིན་པའི་སྐབས་
 དང་། རྒྱན་ལས། དེ་དག་གི་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ལྟར་བ་གཉིས། རྟོན་གསལ། སྒྲིམ་རིམ་བར་བ། སྦྲུབ་བྱིངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འགྲེལ། བཞི་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་འགྲེལ། ལམ་སྒྲོན། བེའུ་སྒྲོན་སོགས་ལས་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་ལྷག་བསམ་འབྱུང་རྩལ་དང་། (དེ་ལྟར) ལྷག་བསམ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་འབྱུང་རྩལ་ལ། །(དེ་ལྟར) དང་པོ་ནི། གང་དག སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 འདོད་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷན་བཤད་ལྟར་སློ་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་པས་
 སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གྱིས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ངང་གིས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷག་བསམ་ཆོས་ཅན། སྟིང་རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་
 དེས་པར་འབྲུག་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བ་
 ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
 རང་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པར་སྟིང་ནས་
 ལྷན་ཏུ་འཁྱེར་དགོས་པ་གང་། དེ་ནི་ལྷག་བསམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལམ་རིམ་ཏུ་
 སློ་བྱས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པ་དྲངས་པ་ནི་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་འབྱུར་ལྟར་རོ། །དོགས་གཙང་ནི།
 སློ་བྱམ་གྱིས་ཁྲུས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་མའི་ནམ་བཤད། སྒྲིམ་རིམ་དང་
 བར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཉན་རང་ལ་ལྷན་ཏུ་འཁྱེར་མེད་པ་དང་མའི་
 སློ་ཆོད་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལྟེ་ནས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་
 ཆེར་བསྐྱགས་པ་ནི་སྟིང་རྩེ་ལྷན་ཏུ་འཁྱེར་ཡིན་པ་ལ་ཚད་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷན་ཏུ་འཁྱེར་
 བའི་ནམ་པ་ཅན་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསམ་བ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་མི་
 བཟོད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་མའི་སློ་ཆོད་འདྲ་བའི་སྟིང་རྩེ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་མི་
 ཐོབ་ལ་ཚད་པ་ཆེད། །སློ་རྩེའི་ཕྱོགས་འདིན་དག སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ལ་
 ལྷན་ཏུ་འཁྱེར་གྱི་ནམ་པ་ཅན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ལ་ལྷན་ཏུ་གྱི་མིང་མི་འཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཉན་རང་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ།
 བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་རྟུང་པའི་མདོ་དང་། སའི་སྟིང་བོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་བ་དང་།
 སློ་བྱམ་གྱིས་ཁྲུས་པ་དག་ལས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་སྤྱར་བ་དང་། ཆོས་
 ཡང་དག་པར་རྟུང་པ་ལས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་
 དང་ཆོས་མཚུངས་སྤྱར་ནས་དེ་ཡོད་ན་དཔུང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆོ་བ་བཞིན་ཏུ་

སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་།
མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས་ཉན་རང་གི་བཙེ་བ་དེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་བཙེ་བ་ལས་ཆོས་ལུས་དམན་པར་
གསུངས་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཐོག་དམན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་
ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
བྲལ་བའི། །རང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྒྲིག་། །དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིང་
རྩེ་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་
པ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
ལའང་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་མེད་ལས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་
གསུངས་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་མེད་པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷང་སྒྲིའི་སྒྲུབ་མཐའ་དང་།
དཀའ་ཆེན་སྒྲིང་སྒྲིང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་དང་ཐོ་
གཉིས་ལས་ཉན་རང་ལ་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ནི་ཁྱད་ཆོས་འབྱུང་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཁྱད་པར་བཞིན་ཞིང་།
སྒྲིང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐོག་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིད་ལས་ཉན་
རང་ལ་དེ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིད་དུ་རི་ལྟར་འབྱུར། ཆོས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་ལས་སྒྲིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་
ལས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་དམན་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་མེད་པའི་བྱུར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། དཔུ་མའི་ལྷགས་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཐོ་
གཉིས་སྒྲིག་ཅིན་དུ་ཁས་མི་ཡོན་པ་དང་། བྱང་སར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཤད་ཚུལ་
བཞི་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཁྱད་ཆོས་དེ་བཞི་ག་ཆང་བས་ཁྱབ་པར་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱས། རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས་རང་རྒྱལ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཁྱད་པར་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲིང་རྩེ་ལ་དམན་མཆོག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཅམ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲིང་

གི་མེ་ཡོང་དུ་གསལ་བར་བཀལ་བ་དང་། སློ་མེའི་ཡིག་ཆ་སྤྲུལ་མེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་
 དང་མི་མཐུན་པས་འདོར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་སློང་མེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་
 གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུག་བཟུལ་བ་ལ་སློང་ཐག་པ་ནས་མི་བཟོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མའི་སློ་ཆོད་འདྲ་བའི་སློང་མེ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་གང་། དེ་འདྲ་བ་ལ་
 སློང་མེ་ཆེན་པོའི་མིང་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་རྩྱགས་ལྷ་མས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 པས་བཟུབ་མི་དགོས་ཤིང་། སློ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །ཉགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་རིམ་དང་པོ་དང་བར་བ་ལྟར། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྒྱད་སྟེང་དར་
 རྒྱུག་གྱུ་བ་བཙུན་གྱི་དོར་སྤྲུལ་སྤྱི་མེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གསུམ་གསུམ་གཞིག་ཞིབ་མོར་
 མཛད་དེ་མའི་སློ་ཆོད་དང་འདྲ་བའི་སློང་མེ་ལ་སློང་མེ་ཆེན་པོའི་མིང་འབྱུག་པར་གསུང་
 འག་མེང་གེ་ང་རོས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བ་
 སློང་མེ་དང་ཉན་རང་གི་སློང་མེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལྱང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷག་བསམ་འདྲེན་རྒྱས་ཀྱི་སློང་མེ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་བ་སློང་མེ་
 ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་སློང་མེ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་བསམ་འདྲེན་རྒྱས་མེད་དོ། །དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལས་ཁྱད་འབྱེད་ཀྱི་སློང་མེ་ནི་ལྷག་བསམ་གྱི་ལྷ་རྣམ་ཏུ་ལྷ་བ་སློང་མེ་ལའང་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ས་མཚམས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་ལྷ་རྣམ་ནས་ཡོད་པ་འདྲ་
 བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་ལྷ་བ་སློང་མེ་ལ་ཁྱད་འབྱེད་མེད་པ་བཟུབས་ཟིན་ལྟར་དང་།
 རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ས་མཚམས་ལྷག་བསམ་ནས་འཇོག་དགོས་པ་མར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་
 མཐའ་དཔྱད་ལས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་ལྟར་ཡིན་དོ། །མདོར་ན། བྱ་མི་གཙང་བའི་
 དོང་དུ་ལྱང་བ་སློང་ནས་མི་བཟོད་པའི་མའི་སློ་ཆོད་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐུག་
 བཟུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སློང་མེ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་
 སློང་མེ་ཆེན་པོའི་སྟེང་འབྱུག་པ་དང་། དེ་སློང་མེ་ཁྱད་འབྱེད་མེན་པ་དང་། སློང་མེ་ལ་
 ལྷག་བསམ་གྱི་སྟེང་མི་འབྱུག་པ་དང་། བྱ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྱང་བ་ལ་རང་གིས་
 རིངས་པར་འདོན་པ་ལ་ཆས་པའི་མའི་སློ་ཆོད་དང་འདྲ་བའི་ཁྱད་འབྱེད་ཀྱི་སློང་མེ་ནི་

བྱང་སེམས་ལས་ཉན་རང་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲིལ་འབྱུག་པ་
 དང་། མདོ་ལྷེ་ནམས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་ལ་
 བསྐྱགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ནས་འཛོག་དབྱུང་པ་ལ།
 ཉན་རང་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིལ་བྱང་ཁས་མི་ལོན་མོད། གཞན་དོན་ཁྱུར་
 ཏུ་འབྱེར་བའི་སྒྲིང་རྗེ་བྱགས་རྗེ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། དེ་
 བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་འབྱུག་ལས། བྱགས་རྗེ་སྦྱོང་པ་མ་འབྲལ་བ། །
 སྐྱགས་ཙ་འབྲལ་དང་། རྣམ་འབྲལ་ལས། སྒྲུབ་ཅིང་བྱགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། །
 སྐྱགས་ཙ་འབྲལ་ལས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་བྱགས་རྗེ་དང་འབྲས་བུ་བྱགས་རྗེ་
 གཉིས་སྒྲིལ་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་བྱགས་རྗེ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད་པར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་རྣམས་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་བྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད།
 ཉན་རང་ལ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་བྱང་བྱགས་རྗེ་མེད། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིང་
 རྗེ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱགས་རྗེ་ཡོད་བྱང་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད། སངས་རྒྱས་ལ་
 སྒྲིང་རྗེ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། མདོད་མཐའ་
 དཔྱད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱགས་རྗེ་དང་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
 བྱང་པར་མེད་པར་མ་ཟད་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲོབ་ལམ་ན་མེད་དེ། གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་
 མདོ་ལས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་བྱགས་རྗེ་ཞེས་ནན་
 ཏན་གྱིས་བྱང་པར་བྱེ་བ་དང་། གཞེས་བྱང་ཏུ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་
 མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྦྱོང་འབྱུག་སྐྱགས་ལས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་སྒྲོབ་ལམ་ཏུ་བཞག་པ་ནི་གཞན་དོན་ཁྱུར་འབྱེར་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོར་
 བཏགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ལས་བྱི་མ་ཉིད་རྗེའི་དགོངས་པར་གནས་
 སོ། །རྒྱ་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེར་དེ་གཉིས་ལ་སྐད་དོད་གཅིག་ལས་མེད་པས་འབྱུར་ནོར་
 བའང་མིན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་སྒྲིལ་པ་ན་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་
 བུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱུར་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱ་མི་རུས་པར་
མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་བྱང་
རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིམ་ཅན་རྩ་བྱང་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་རྩ་གཉིས་བའི་
སྒྲོ་བྱང་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་དོན་རྩ་གཉིས་བའི་སྒྲོ་བྱང་བ་དང་། (ཐར་བཤད)
བྱངས་པའི་འབྲས་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་གསུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་
བའི་གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་
ཅན་ལ་སེམས་སྒྲམས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོད་ཅོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྩ་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བཏང་སྒྲམས་བསྒྲམ་དགོས་པ་དང་བཏང་སྒྲམས་ཀྱི་
རོ་བོ་དངོས་གསུང་བ། (ཐར་སྒྲེས) སྒྲམ་པའི་གོ་རིམ། (འདི་སྒྲམ) རི་རྩར་བསྒྲམ་
རྒྱལ་ལོ། །(འོ་ན) དང་པོ་ནི། རྩུང་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་སེམས་སྒྲམས།
དང་། དཔའ་བོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆད་མེད་སྒྲོ། །བཏང་སྒྲམས་ས་གཞི་ལེགས་
བདལ་ལ། །སྐགས་རྩར་བསྒྲམ་པའོ། །རིགས་པ་ནི། བཏང་སྒྲམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱི་སེམས་ཆགས་ཐུང་དང་བྲལ་ནས་སྒྲམས་པར་བྱེད་པར་བཤལ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་
ཆགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ལ་ཐུང་ན་སེམས་སྒྲམས་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་། བྱོད་ཀྱིས་ཆགས་
ཐུང་གི་སྒྲིགས་གང་རྩ་ཡང་འགྲོར་མི་ལྟོར་བའི་བྱིར། དཔེ་ནི། རྩ་སྒྲམས་པོར་རྩ་བ་
ལ་ཞིང་ས་ཞིང་སྒྲམས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྒྲམས་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་འདྲ་བྱེད་
བཏང་སྒྲམས་ནི། དམིགས་ལྷལ་དགེ་བ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྷལ་དེ་ལ་
རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱིང་རྒྱུ་སྐགས་ཞིན་ས་བཏང་སྒྲམས་སུ་འཇུག་པ་བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་
ལ་གོ་མི་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །ཆོར་བ་བཏང་སྒྲམས་ནི། སེམས་གདུང་གང་རྩང་
མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་སྒྱུང་བའོ། །ཆད་མེད་བཏང་སྒྲམས་ནི། དམིགས་ལྷལ་སེམས་
ཅན་ཀྱན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཆགས་ཐུང་སྐགས་མེད་པར་བྱུབ་པ་
དང་། རང་རྩུང་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྩུང་ལ་ཆགས་ཐུང་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྒྲམས་

པ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ལས་དགེ་སྒྲུབ་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཆགས་སྒྲུབ་མེད་པའི་དགེ་ཆེན། །
 དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་དང་བུལ་བར་བྱེད་པ་
 གཉིས་ལས་སྐབས་འདིར་བྱི་མཐོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་རིམ་ལྟར་ཐོག་མར་བར་མ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་སེམས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉེན་དང་། དེ་ནས་དགྲ་ལ་དེ་ལྟར་
 བསྒྲུབ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁ་ཅིག་ལ་ཏེ་བར་བབྱུང་ནས་
 བན་འདོགས་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བབྱུང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པའམ་མན་པ་མི་
 བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་བལ། བདེ་བ་འདོད་ལ་སྐྱག་བུལ་མི་འདོད་པ་ཀྱན་ལ་
 མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་
 སྒྲུབ་མི་རིགས་པར་བལ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ལན་གངས་ཏུ་མར་གཉེན་ཏུ་མ་
 སྐྱར་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་སྒྲུབ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པའོ། །དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་བྱ་མི་རིགས་པར་
 བལ། སྒྲུབ་རིམ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་ད་ལྟ་གཉེན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་འདི་དག་སྒྲུབ་དགྲ་བྱས་
 བས་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་དང་། ད་ལྟ་དགྲར་བབྱུང་བ་འདི་དག་སྒྲུབ་གཉེན་བྱས་ཏེ་
 མན་བཅུགས་པ་ཆད་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་བྱ་མ་རྒྱ་མཆོག་གིས་བྱས་པ་ལས་
 བསྐྱར་པའི་རིགས་པའོ། །འདིར་དགྲ་གཉེན་ཏུ་བབྱུང་ནས་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་སྒྲུབ་མི་
 སྒྲུབ་པ་ཐོག་དགོས་ཀྱི་དགྲ་གཉེན་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་ཅམ་པ་མི་རུང་བ་མིན་པ་དང་།
 གཉེན་ལ་གཅེས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་པས་དེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་མཐུན་པས་
 དགག་མི་དགོས་སམ་སྒྲུབ་ན། དེ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་ལམ་འབྲིད་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། ལམ་འབྲིད་ལྟར་དང་ཐོ་བར་མ་དང་། དེ་ནས་གཉེན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ནས་དགྲ་དང་ས་མ་ཞིག་ལ་བསྒྲུབ་པས་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་
 གྱི་ལ་བསྒྲུབ་མོ། །གཉིས་པ་བམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
 ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་རོ་བོ་དང་དགོས་པ། (སྒྲུབ་རིམ) ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་

དུ་བསྐྱབ་པ་དངོས་སོ། །དང་ཙོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་ལྷན་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཆ་དེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་
 མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། ལམ་མ་ཁྱལ་ས་ཀྱི་དེ་དང་། ལམ་ཁྱལ་ས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད།
 རྩི་མ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཁྱལ་ས་ནས་སངས་རྒྱས་
 སའི་བར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་བྱམས་པ་ཁྱེད་འཁྱེད་སོགས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་
 ཡིན་ཡང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་དེ་དག་གིས་མ་བྱུང་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མར་
 བསྐྱེལ་པ། (འཁོར་བ) རྩིན་རྩན་པ་བསྐྱེལ་པ། (སེམས་ཅན) རྩིན་དུ་གསྐྱེ་བ་
 བསྐྱེལ་པའོ། །དང་ཙོ་ནི། རྩར་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་བའི་སྐབས་ལྟར།
 བཤེས་རྒྱུ་དུ་རྒྱངས་པའི་མདོ། ས་ལྟེན་རྒྱངས་པའི་མདོ། འདོད་པ་ལ་གདམས་
 པའི་མདོ། ཡབ་སྐུས་མཇུག་པ། སལ་ཆེན། བཤེས་བྱིངས། ཡབ་མེའི་མགྱུར་མ་
 རྣམས་དང་། ཞོང་འདིར། ཡུམ་ཤེར་བྱིན། ལྷན། རྩང་བ་གཉིས་སོགས་དང་།
 གཞན་རྩིན་ལན་གསལ་པ། མ་བྱ་དུག་འཛོམས། བདེ་ལམ་རྣམས་སྤྱ་གསུངས་པ་
 ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་ཆད་མེད་པ་བྱས་ཚུལ་བསྐྱེལ་མོ། །རིགས་པ་
 ནི། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲི་བ་ལྷན་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ལན་ལྟར། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་མ་ལྷུར་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་
 འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་བྱངས་བྱ་བ་དང་སྒྲིགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷུབ་ན། རིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ལ་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་
 པ་གང་། བྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱོད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ནས་ལྷན་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ལ་མཐའ་མེད་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རིག་པ་ལྟ་མ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ཐ་མལ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ལྟ་མ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ལས་

བྱང་བ་གང་། འཆི་ཁའི་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་དེས་རིག་པ་བྱི་མ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བའི་བྱིར།
 ཉགས་དང་བོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སློ་གཤེར་བག་
 ལ་སྒྲིལ་པ་རང་རྒྱ་གོམས་པ་ལས་སྒྲིལ་བར་རྗེས་སྤྱོད་ལྟོག་དེས་པ་གང་། འབྱུང་བའི་
 ལྷས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་བོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་འབྱུང་གི་ནམ་གཤག་མེད་པར་འབྱུར་བའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། སློ་ལ་
 སྒྲིལ་པའི་རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་སྒྲིལ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡིད་སློ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཅ་ཉགས་
 བྱི་མ་ལ། འཆི་ཁའི་ཡིད་སློ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཆང་བ་གང་ཞིག ལྷར་རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་
 བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བར་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ལྷར་མ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱས་པ་དང་། འཁོར་བ་མ་བརྟོག་ན་བྱིས་བྱང་མ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་གྲུབ་པོ། །རྒྱས་པར་ནམ་འགྲེལ་ལས། སློ་ནི་ལྷས་
 ལ་བཞེན་པའི་བྱིར། །གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །སྐབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དཔེ་ནི། ས་གཅིག་གིས་ལྷ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་གྲུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉི་འོད་
 གཅིག་གིས་ལམ་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ལས་ལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་སྤྱང་ལ། རྒྱུས་
 རབས་རྣམས་སྤྱ་ཡུམ་རྒྱ་འབྱུལ་མ་གཅིག་བྱས་སྟོན་པའི་མ་ཡང་ཡང་མཛད་པ་དང་།
 རྩ་འབྲེལ་སྒྲིལ་རབས་སྤྱ་སྐ་བ་སྒྲིལ་གྱིས་འབྲེལ་གྱི་ཡབ་ཡུམ་མང་དུ་བྱས་པ་སྒྲིལ་སྦྱར་
 རོ། །ལག་ལེན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་གཙུག་པོར་བཞེན་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་གྲངས་མང་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲིན་ལན་
 གསལ་པ་ལས། ས་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་དན་པར་གྱིས་ཤིག ལྟར་
 མའི་དྲིན་བསམ་པ་ལ་ཐོག་བར་མཐའ་གསུམ་དུ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་

མངལ་དུ་སྒྲོ་རྩེ་བཅུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ། སན་པ་ཐམས་
 ཅད་བསྐབས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བྱིན་པ་དང་། བར་དུ་བྱིས་པ་ཤེད་མ་ཐུ་བའི་
 དུས་དང་། ཅུང་ཟད་ནར་སོན་པ་ན་བསྐྱངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུས་སུ་ཤི་
 རྒྱུ་ལ་སྐྱར་ནས་གང་བ་ལས་བསྐྱབས། སོར་མོ་བཅུའི་ཆེ་ལ་གཡངས་ནས་དུ་བའི་
 མཆོམས་བཅད། ལུ་ཞོ་བསྐྱར་ནས་སྒྲིམ་སེལ། རོམ་བུ་བསྐྱོད་ནས་སྒྲིགས་སེལ།
 གོམ་པ་སྒྲོ་ལྷགས་དང་གཏམ་སྒྲོ་ལྷགས་བསྐྱབས། མེ་རྒྱ་གཡང་གསུམ་ལས་བསྐྱབས།
 བཟའ་བུར་གི་རྒྱ་གང་བཏགས་ནས་བསྐྱངས། ཅུང་ཟད་ནར་སོན་པ་ན་ལྷ་ལྷམ་གོས་
 གསུམ་མཛོས་འཆོམ་བསྐྱབས། སན་གནོད་གྱི་ཁྱད་པར་བལྟན། ན་མཉམ་ཁྲོད་ནས་
 ཁྱད་ཐོན་པར་རེམས། ཐ་མར་བྱིམ་སོ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱིའི་ཁང་ཞིང་། ནང་
 གི་ནོར་རྒྱས། བཞོལ་བའི་གཡོག་འགྲོགས་པའི་སྒྲོགས། སྐྱད་པའི་ཡོ་བྱད།
 སྒྲིང་དུ་ལྷག་པའི་རྒྱང་མ་ནམས་ཐིག་ལྷག་གཏམ་ངན་གསུམ་གྱིས་བཅལ་ནས་བུ་ལ་སྐྱད་
 དེ་བསྐྱངས་པ་དང་། རབ་བྱུང་བྱེད་ན་ཆོས་སྒྲོབ་པའི་དགེ་ཆན། ཆོས་སྒྲོབ་པའི་
 སྒྲོགས། སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱེན་སྐྱར་བ་སོགས་མིའི་ཉེན་ལ་མ་འདིས་དེ་ལྟར་
 ལན་གངས་དུ་མར་བསྐྱངས་པར་མ་ཟད། དུད་འགྱོར་ལྟར་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་གཞན་དང་། བར་མ། དག་
 ལ་དེ་ལྟར་བསམ་ཞིང་། མཐར་སྒྲོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་
 ལྷ་རྩེ་ཆེར་གཏོང་ཚུལ་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ། སྒྲོ་སྒྲོང་ནམ་དག་གཙུག་ནོར། ལམ་
 འབྲིད་སོགས་ལ་བལྟོ། །རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པའི་
 དུས་སུ་དྲིན་ཆེ་ཉེ། དེའི་དུས་སུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 བསྐྱབས། སན་བདེ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞོད་པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས།
 འབྲ་སྒྲིན་གཡག་ཅམ་བྱི་མིར་གཏོང་། །འདམ་བུ་གཅིག་སྒྲོང་རལ་གྱི་དག། །བ་སྒྲོར་
 རྒྱས་འབྱོར་མ་སྒྲིས་དག། །ཞེས་མཐུན་དཔེ་བཞི་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་གྱིས་
 བལྟན་པའོ། །ལག་ལེན་ནི། ཆོ་འདིའི་མས་རི་ལྟར་བསྐྱངས་ཚུལ་གང་ཐང་གི་ལ་མའི་

དྲིན་དྲན་དང་། མི་ཡམ་རྒྱ་བའི་ཡམ་འི་དྲིན་དྲན་གྱི་མགུར་སྟགས་རྒྱུ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་འང་དེས་མཆོན་ཏེ་དྲིན་དྲན་པ་ན་སྒྲོ་འཛུལ་ཁིང་རེ་མིག་རྒྱ་ཤར་ཤར་ཐོན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཆོ་འདིའི་མ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཆགས་ཞེན་དང་མ་འདྲེས་པ་
 དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། དྲིན་གཙོ་དགོས་པ། (དེ་ལྟར) རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
 ཡན་ལན་བྱ་དགོས་པ། (འོ་ན) དྲིན་གཙོ་བ་ལ་བཟླགས་པ། (རྒྱ་མཚ) དྲིན་
 གཙོ་བསྒྲམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །(མདོར་བཟུ) དང་པོ་ནི། དྲིན་ལན་གསལ་པ། སྒྲོབ་
 གྲིངས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པར་བསྟོད་པ་སྟགས་ལྟར་སྒྲི་ཤི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་
 པ་ཅམ་གྱིས་མ་དྲིན་ཅན་ནམས་ཅིས་མེད་ཏུ་དོར་ན་ཁྱིལ་རྒྱང་བས་མ་རབས་ལ་འང་མི་
 རིགས་ན་ལ་རབས་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས་པས་དྲིན་གཙོའི་ཁྱར་གཟུང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། སེམས་ཅན་ལ་དྲིན་གཙོ་དགོས་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་གི་སྒོ་ནས་གཙོ་
 དགོས་ཤི་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྒྱར་འགྲོ་བ་རང་གིས་ཀྱང་བསྐྱབས།
 བསྐྱབས་པ་ལྟར་བྱུང། བྱུང་ཀྱང་མཐར་མ་བསྐྱས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་ཟག་
 མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སྒྲོལ་གས་པའི་ཐར་པ་བྱང་འདས་ལ་འགོད་སྟེད་དྲིན་ལན་གསལ་
 པ་དང་། དབུ་མ་རྒྱིང་བོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བསྒྲམ་པར་བསམ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དམ་
 པ་དག་གི་གསུང་སྒྲོས་སྟ། དྲིན་གཙོ་དགོས་ཏེ། ཆོ་འདིར་ང་སུན་གཅིག་སྟེད་པ་
 ལ་འང་ཁ་ལན་མ་མཐའ་ན་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་གདོང་མེད་ཏུ་ཅི། དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་བྱི་
 ལ་བྱིན་པ་དགའ། བྱི་ལ་འང་ཟས་བྱིན་ན་མཐུག་མ་བསྐྱེལ་འོང་བེར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་
 སོ་བ་ངོ་ཆ་ཁྱིལ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དྲིན་གཙོ་དགོས་པ་སྒྲོས་ཅི་འཆལ།
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་ནི་དམ་པས་སྟོད་པ་དང་བྱས་པ་གཙོ་བ་ནི་བཟླགས་
 པའི་གནས་སྟ་མདོ་བསྟན་བཅས་ཏུ་མར་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་
 སྟགས་ལྟར་འཁོར་བ་སྤར་གས་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་དྲིན་གཙོ་སྟལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱ་ཞིང་། དེར།
 དེ་བས་འབྲུལ་བ་བཅའ་མི་རིགས། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ནི། །ངོ་མཚར་ཆེན་
 སོ་བྱ་བར་རིགས། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲོན་འཆོལ་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་

ཉམ་ཐག་པའི་རྩལ་ལ་སྤྱད་དུ་རྒྱུ་བས་སྒྲོན་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ལམ་རིམ་དུ་འདིར་
 ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲོས་ཅི་སྒྲོན་བཅག་གོ། །རིགས་པ་ནི། མར་སྤྱད་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འདོན་པའི་རྒྱན་གཙོ་དགོས་ཏེ། མ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱད་པ་མང་པོས་མནར་བ་བྱ་ལ་དེ་སེལ་བའི་རེ་བབས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ནི། སྤར་དྲངས་པའི་དཔེ་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་འདིར་ཡང་སྤྱད་ཞིང་། རྒྱན་ལན་གསལ་
 པ་རྒྱ་ནག་འབྱར་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་རབས་ཀྱི་བྱང་བའང་དུན་པར་བྱའོ། །ལག་
 ལེན་ནི། བདེ་ལམ་ལྟར་རྒྱན་གཙོ་དགོས་པ་དང་གཙོ་རྩལ་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་
 བྱ་བར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་།
 ལྷག་བསམ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དམིགས་རྣམ་དང་། (བྱམས་པའི)
 བན་ཡིན་དང་། (མན་ཡིན) བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། (བྱམས་པ) བསྒྲུབ་པའི་
 རྩལ་ལོ། །(བསྒྲུབ་པའི) དང་པོ་ནི། མདོ་ལྟར་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བཟུལ་བ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་དམིགས་སྒྱེན། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་སྒྱེན། དགེ་བའི་བཞེས་
 གཉིན་ལ་སྐྱེས་པའི་བདག་སྒྱེན། སྤྲོ་ལོགས་སྤྱད་བའི་རིག་པ་སྐྱེས་པའི་མ་ཐག་
 སྒྱེན་བཞི་དང་། བསྐྱབ་བདུས་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཞེས་དང་།
 བསྐྱབ་བདུས་སྤྱང་བྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྙིང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་
 བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱམས་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་མ་ཟད། ལམ་རིམ་ལྟར་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱམས་པའི་
 དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ལམ་རིམ་དུ་བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 ལ་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་བཟུང་བ་ནི་ཆད་མེད་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་
 བྱད་བྱེ་བ་དང་བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱག་བཟུལ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 ཅན་ཡིན་དགོས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་

དང་ཕྱད་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པ། དང་། བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་བདེ་བ་བྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན། དང་། ཉན་ས་ལས། བན་པའི་
 བསམ་པ་ཉི་བར་བཞག་ཉེ། བདེ་བ་རྒྱང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉི་བར་བྱུང་བ་
 པའི་ཕྱིར་མོས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉུང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན། ཕྱར་ཅིག་བྱོལ་ཞེས་པ་
 ཉི་གང་ཡང་རྒྱང་བས་ཆོག་ཤོ། །རོ་བོ་ནི། དམིགས་ལྷལ་སེམས་ཅན་རྣམས་པ་བདེ་བ་
 དང་ཕྱད་འདྲ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་དགེ་ཅ་དེ་བྱམས་པའི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱམས་པ་ཅམ་དང་།
 བྱམས་པ་ཆད་མེད། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། བྱམས་པ་ཁྱར་འབྱེར་བཞི་ཡོད། བྱམས་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་ཁྱགས་དང་ལམ་མ་ཁྱགས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 དེ་གསུམ་ཡོད། ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་དང་། ཕྱར་ཅིག་དང་།
 བྱོལ་སྒྲུལ་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་བཞི་བ་བྱམས་པ་ལ་བྱོལ་སྒྲུལ་པའི་རྣམས་པ་
 ཅན་མེད་པ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱམས་པའི་སེམས་ཅམ་གྱི་བའི་རྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་
 བར་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཉན་རང་ནས་སངས་རྒྱས་བར་རམ་ལམ་མ་ཁྱགས་ནས་
 སངས་རྒྱས་བར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་བྱ་མདོ་ཉིང་འཛིན་སྟགས་གསུམ་
 རྒྱངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྱན་ཆེན་པོ། དཀོན་མཆོག་སྤྱན། བྱམས་པ་
 བསྟོམས་པའི་མདོ་སྟགས་ཉུར་སྒྲེ་དཀའ་ཡང་གསེར་འོད་ཀྱི་ཆོག་འདྲོན་པ་རྒྱན་གྱིས་
 འབད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ། གནས་གྱི་
 དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པ། རྩོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་པ་གསུམ་དམ་པ་ཤོང་མ་
 དག་གིས་གསུངས་པ་ཉུར་མཛའ་བོ། བར་མ། དག་པོ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ལ་རིམ་
 པར་བསྟོམ་པ་དང་། རང་གི་གནས་ནས་བརྒྱང་ནམ་མཁའི་མཐའ་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 ལ་བསྟོམ་པ་དང་། ཤར་རྩོགས་ནས་བཅམས་ཏེ་རྩོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོམ་
 པའི་གོ་རིམ་ཡང་ཡོད་དོ། །བཞི་བ་ནི། རྫོང་རྒྱལ་མཆན་གྱི་མདོ་ཉུར་ཁམས་གསུམ་
 པའི་གནས་དང་ཞིང་གི་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ལུས་གྱི་ཡོན་ཏན། འཁོར་བའི་ཡོན་

ཏན་ནམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་དག་མི་ལྟོ་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ལྟོ་ན་སྟམ་
 པའི་བྱམས་པ་རྒྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་ནས་བྱུང་འདྲཀ་
 གི་བར་གྱི་ཕྱར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་བསམས་ནས་དེ་དག་མི་ལྟོ་པའི་སེམས་ཅན་
 ནམས་ལ་ལྟོ་པར་འདོད་པ་སོགས་སྒོ་རྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་འང་སྤྱད་བར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་སེམས་ཅན་བདེ་བས་ཤོངས་ལུགས་བསམས་ནས་བྱམས་པ་རྒྱུར་བ་དང་། བདེ་
 བ་རང་གི་ངོ་ཙོ་བསམས་ནས་བྱམས་པ་རྒྱུར་ལུགས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །རིགས་པ་
 བློ། བྱམས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་བསྟོན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཐག་བཅས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་
 བས་ཤོངས་ལུགས་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གོམས་ན་བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་
 རང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱུར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཚོས་ལས། མ་ནི་བྱ་ལ་གསེར་རྟེན་
 པ། །སོགས་བྱམས་པའི་མཐུན་དཔེ་བཅུ་དྲུག་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དྲུག་གིས་བརྟན་
 པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཇི་བསྟོན་པ་ལ་བཞི། དམིགས་ནམ། (སྟོང་ཇིའི་

བསྒྲམ་པའི་རིམ་པ། (བསྒྲམ་པའི) བསྒྲམ་ཚུལ་དངོས། མྱོང་ཇི་མཁས་སྒྲུབ་
པའི་ཆད་དོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་འདིར་དམིགས་
སྒྲུབ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་མྱོང་ཇིའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱམ་ཞེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་
མཐའ་བ་ཡང་ལྷག་རྒྱན་ཐ་བ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་མྱོང་ཇིའི་དམིགས་
ཡུལ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ལྷག་བཟུལ་གྱི་རྣམ་པ་མཁས་ཀྱང་ཡོད་པས་
སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བྱམ་པོ། །མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལྟར་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
དཔེ་བ་ལ་བྱགས་པ་ལ་བརྟུན་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་དང་། རན་སོང་ཏུ་ལྷག་བཟུལ་བ་
དང་། བན་པ་མཁས་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྦྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་མི་
འདའ་བའི་ཆས་ཅན་དང་། ལྟ་བ་རན་པས་བཅིངས་པ་དང་། སྒྲིམས་འཁྱུག་གི་བདེ་
བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མཚན་གས་པ་ལ་ཚན་གས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་མེག་
དམན་ལ་བྱགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཚན་གས་པ་ཉི་ཤེས་ལྟ་
གསུངས་པའི་ལྟ་བ་ནི་རེ་ཞིག་བྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །

ནམ་པ་ནི་ལྷག་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཉི། བྲལ་ན། ལྷར་ཅིག་བྱའི་སྒྲམ་
 པ་གསུམ་པོ་གང་རྒྱང་གི་ནམ་པ་ཅན་ནོ། །རྩ་བ་ནི། དམིགས་ལྷལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་ལྷག་བཟུལ་གསུམ་པོ་བྲལ་འདོད་ཅི་རིགས་ཀྱི་ནམ་པར་མི་
 འཆེ་བ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཆ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲིང་བཅེ་བའོ། །དབྱེ་བ་བྱམས་པ་
 ལྟར་ལ། ལྷ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ལ་ཁྲར་འཁྱེར་མེད་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེའི་ས་མཆམས་ཕྱི་བ་ནས་
 སངས་རྒྱས་སའི་བར་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་རང་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་
 རམ། ལམ་མ་ལྷགས་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉེན་དང་བར་
 མ་དག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལ་རིམ་པར་བསྒྲམ་དགོས་པ་ནི་སྒྲམ་རིམ་དང་པོ་དང་
 བར་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (བསྒྲམ་པའི) ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེའི་ཁྱད་པར་བལྟན་པའོ། །(དེ་ཡང་) དང་པོ་ནི། ལྷས་པར་
 སྒྲིང་ཆེ་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལྷག་བཟུལ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་དང་། འབྱིང་བྱ་ན་སྒྲམ་
 རིམ་སྟགས་ལྟར་ལྷག་བཟུལ་བརྒྱད་དང་ལྷག་བཟུལ་བྱག་ལ་སྟགས་པ་ལྟར་སྒྲིལ་བྱ་འབྱིང་
 བྱ་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་བ་བྱི་དང་། དཔུལ་བ་ནམས་ལ་ཆ་གང་དང་། ཡི་དྲགས་
 རྣམས་ལ་བཞེས་སྒྲོམ། འབྱུང་འགྲོ་ནམས་ལ་སྒྲིན་ལྷགས། མི་ལ་བྱད་འབྲལ། ལྷ་
 མིན་ལ་འབབ་ཅོད། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་གཙོར་ལྷར་པའི་ལྷག་བཟུལ་དང་། འབྲུག་པ་ཅ་
 འབྲེལ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲམ་པ་དང་། བལྱ་
 བྱ་ལྷག་བཟུལ་གསུམ་སྟགས་ལྷག་བཟུལ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་རིས་མས་ཀྱིས་བསྒྲམ་
 མོ། །རིགས་པ་ནི། སྒྲིང་རྩེ་ཆས་ཅན། ཁྱད་བསྒྲམ་པ་ལ་ལྷག་བཟུལ་གྱི་ནམ་གངས་
 ས་ས་ནས་བསམ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསམས་ན་སེམས་ཅན་ལྷག་བཟུལ་དེ་
 དག་དང་བྲལ་འདོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆས་ལས། དཔུས་ལང་
 འབྲོག་འབྲམས་མི་གཙང་དོང་། །སྟགས་མཐུན་དཔེ་ལྟ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་བཞིས་
 བལྟན་ཏོ། །མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་མཆོད་ཉེན་ཆད་མེད་གྱི་ལུང་། དམིགས་པ། འབྲས་
 བྱ། བྱེད་ལས། རབ་དབྱེ། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཟུགས་པ། སྒྲིང་རྩེ་མི་འདོར་བའི་

འཐད་པ། ཟྱེ་བའི་རྒྱ། ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ཞེ་བཅུད་དང་། བྱང་མར་ལྷག་བསྐལ་བཅུ་
 ཅ་བཅུ་དང་། བཅུ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲམ་ཚུལ་དང་། ཟྱེ་
 བཞིའི་སྒྲོ་ནས་མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བཤད་ཚུལ་དང་། མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱེད་ལས་རྣམ་
 པ་བཞིས་མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུངས་ཤིང་། ཟྱེ་མ་འདི་ལ་ས་ལ་ཁྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 སྐྱགས་འཛོལ་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཟྱེན་དྲུག་གི་ཆོགས་ཆོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 ཟྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་ལུལ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། ཐེག་དམན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་ཡས་པར་མི་དམིགས་པས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ། བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་པས་རྒྱ་
 ཆེ། རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩེ་མར་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལས་སྒྲུལ་འདོད་དང་བུལ་ན་
 སྒྲམ་པ་ཅམ་ལས་མེད་ལ། ཟྱེ་མས་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲུབ་པར་ཁྱེད་དུ་
 འཁྱེར་བས་རྒྱ་ཆེ། །བཅེ་གདུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩེ་མས་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་
 ཟད་དུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་མི་སེམས་པས་པགས་པ་ལ་མེ་ལྷག་
 སྐྱག་པ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ལ། ཟྱེ་མས་སྒྲོགས་དུས་ངོ་བོ་ལ་སྐྱགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་
 ཡས་པས་སེམས་པས་ཤ་ལ་མེ་ལྷག་སྐྱག་པ་ལྟ་བུའི་བཅེ་གདུང་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆེ། བྱེད་ལས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩེ་མས་ལན་ལ་རེ་ཞིང་། ཟྱེ་མས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་སེམས་པས་
 རྒྱ་ཆེ། སྒྲུབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩེ་མས་གཞན་དོན་བྱ་བར་སྒྲུ་ཞིང་། ཟྱེ་མས་
 གཞན་དོན་ཅི་ཅམ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་མི་སྒྲུབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་མེད་པ་དང་ལྷག་བསྐལ་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་མནར་བའི་ཚུལ་ལྱང་
 རིགས་དཔེ་གསུམ་མཐའ་ཡས་པས་བསམས་ན་བྱམས་མྱིང་རྩེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་།
 རྒྱན་རིང་བ། ལྷགས་དྲག་པ། རྒྱན་བརྟན་པ་ཟྱེ་བས་དེ་ལྟར་བསྒྲམ་པ་ལ་འབད་
 དོ། །བཞི་བ་མྱིང་རྩེ་སྐྱགས་སྒྱིས་པའི་ཆད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (དེ་ལ) བྱང་
 རྒྱབ་གྱི་སེམས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པའོ། །(འདི་ཡང) དང་བོ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་བསྐལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་མྱིང་རྩེ་མའི་སྒྲོ་ཆེད་དང་

འདྲ་བ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་ཆེད་དུ་བསྟོས་པ་མེན་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ན་སྒྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བདེ་བ་གཏན་དུ་ལྷན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་ཆེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་
 རང་རམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆད་དང་། བྱམས་པ་
 ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཚོ་བ་འདོད་སྐྱིམ་མི་དགོས་པར་རང་རམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་དང་བར་བ། བེའུ་ཚུན་ཅ་
 འགྲེལ། ཤར་བའི་ལམ་རིམ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་དང་
 དར་ཕྱིག་ ཟུབ་བཏུན་བྱི་དོར། ལམ་འབྲིད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་གིས་ཐུབ་པོ། །རིགས་པ་
 ནི། བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། སྐྱིམ་པའི་འབད་ཚུ་ལ་ལ་ཆེད་དུ་མ་
 བསྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ན་བ་
 དང་སེམས་འཇུགས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་འཕྲུལ་རྩེན་གཞན་མེད་ཅིང་ཆེད་དུ་འབད་པ་ལ་
 མ་བསྟོས་པར་དུན་ཅམ་ཀྱིས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ནི་དགེ་
 མི་དགེ་གང་ཡིན་སྒྱུར་སྟོང་བ་ཚོན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་ལ་མའི་བཙེ་བ་དང་། སྒྲིང་དུ་ཕུག་པའི་བྱ་དམེད་ལ་སྐྱེས་པ་གཞོན་
 བྱའི་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་འགྲས་པའི་དགུ་ལ་ཕྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཞེ་ཕྱང་བཞིན་ནོ། །
 སྒྱུར་ལམ་གང་དང་གང་ལ་ཚུལ་བཅས་དང་ཚུལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཚོན་ཆད་བཤེས་གཉེན་
 བཏུན་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་ལམ་མཚན་
 པོར་སོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོམ་རིམ་ལས་ལས་དང་
 པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐྱེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། མས་
 སྟོད་ཀྱི་སར་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱིས་འཆང་བྱ་བའི་མགོ་ཚུམ་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལ་ཁྱད་
 པར་བཞི་ལྷན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་ལྷ་མ་སྟོད་པ་སྐྱེ་
 བསྐྱབ་སྐྱབས་སུ་ཟུབ་ལ། སྐྱིམ་ཐུབ་ཏེ། ཐེག་བཟུས་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་

སྒྲོབས་ཅན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་ཐིལ་
 ཀྱིས་གནོན་མི་རྒྱས་པའི་དགེ་ཆ་དང་ལྡན་པས་ན་བཟང་པོ་སྒྲོབས་ཅན་དང་། ཆེ་
 རབས་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཐེབས་པས་ན་སྒྲོན་
 ལམ་སྒྲོབས་ཅན་དང་། བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐིན་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་གཏོང་བས་
 ན་འདུན་པ་བརྟན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དགེ་བ་འཕེལ་བས་ན་ཁྱད་པར་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་སྒྲོབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོག་བཟུས་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་སྐྱེས་ན་ཡང་སྤྲོ་མི་ལྡོག་པའི་ཆོད་ཏུ་སྐྱེ་བ་པས་མ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད་སྤྲོ་མི་ལྡོག་
 པར་ཆོད་མས་ངེས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲོ་མི་ལྡོག་པའི་ཆོད་ཏུ་སྐྱེ་བ་པས་ཁྱབ་པ་མེད་
 པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲན་གྱི་ཐུ་གུ་མི་གཅོད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱིན་པར་ངེས་ཀྱང་དེའི་ཆོད་ཏུ་
 མ་སྐྱེ་བས་པའི་ལྷང་བྱ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་མགོ་ཙྴམ་
 པ་ལ། རྒྱན་ལས། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱིན་ལ་སྟགས། །ཙ་འགྲེལ་དང་། ལམ་
 བསྐྱེགས། སྦྱོད་འདུག་དར་རྟེན་སྟགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པས་ན།
 སྐབས་བཞི་བའི་ལྟ་ལས། ཐར་ཆ་གངས་མེད་ཆོགས་དང་མཉམ་འབྱུང་ཏེ། །ཞེས་
 པ་འཐད་དགའོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོགས་དང་ཡུལ་ཙམ་ན་ཡང་མེད་
 པར་མན་སེམས་ཙམ་རེ་བསྐྱེད་པས་ས་མང་པོ་གཅད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན།
 ཐོག་ཆེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པར་བལ།
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བ་མང་པོར་གདམས་པའི་མཐིལ་ཏུ་
 བབྱང་ནས་སྦྱང་དགོས་པར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐེ་མོན་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 སྦྱོད་ལ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་
 ནས་སྦྱང་བ་རྒྱལ་མ་མ་སྐྱེས་པར་ལྟོམ་པ་ཆོགས་བབྱང་ཆོག་གམ་མི་ཆོག་སྟམ་ན། ཤར་
 བ་དང་འོད་འཛོལ་བའི་ལམ་རིམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲོམས་པས་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་བབྱང་མི་ཆོག་པའི་སྒྲོགས་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེད་བཟུས་ལས་
 སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོད་

འདུག་ཏུ་འདུག་སེམས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་འདུག་ཐོམ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་
 བསྐྱེད་ཇི་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱང་བ་མ་སྐྱེད་པར་ཐོམ་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
 ཆོག་པར་བཞིན་དེ། ཇི་ལོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོད་ཏུ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དོགས་གཙང་ནི། དཔྱད་པ་ལ་ཁྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཤར་ཕྱིན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་
 ནས་སེམས་བསྐྱེད་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་རྒྱལ་གསུངས། ལམ་
 སྐྱོན་ཏུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་། འདས་ཆེན་ལས། ཆད་མེད་པ་
 བཞིས་ནི་མ་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇོགས་པར་འགྱུར་གྱི་སྦྱོང་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཆད་མེད་པ་བཞི་ལས་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་
 སྐྱོན་ཏུ་ཡང་། ཇི་ལོ་ཇོག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྐབ་ཡིག་ཏུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་
 གསུངས་པ་གཉིས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྦྱང་གི་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་
 ན། མ་ཡིན་ཏེ། བཏང་སྒྲུམས་ཆད་མེད་ནི་སེམས་སྒྲུམས་པ་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོང་།
 བྱམས་པ་ཆད་མེད་དང་སྐྱོང་ཇི་ཆད་མེད་ནི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་ཉིད་
 ཡིན། དགའ་བ་ཆད་མེད་ནི་དེ་དག་ཏུ་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བེད་ཐོན་ཅ་འགྲེལ། ཤར་
 བའི་ལམ་འབྲིང་། གཞོན་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རིམ་ལེགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་
 ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱང་མི་དགོས་པ་གང་། ཆད་མེད་ལ་
 བསྐྱེད་པ་བྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་ཐུབ་ཏེ། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་པ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན་བསྐྱེད་པ་བྱང་དགོས་པར་
 གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་བརྟུས་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ན་ཡང་། དེ་ཞིག་ཆད་མེད་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱོགས་འཐད་ལྟར་ཏུ་བྱ་ཏེ།
 ས་བཟང་མ་གྱི་བའི་ཀྱན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གཏན་ལ་བཞེན་པ་
 ནི་མལ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤར་བ་དང་འོད་འཛིན་བས་ཀྱང་
 ཆད་མེད་ལ་བསྐྱེད་པ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དགོས་པར་མ་བཤད་པ་དང་། ཆད་མེད་ལ་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དག་ཚད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་གཉིས་ཀ་
 ཚང་བའི་བསྒྲམས་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལས་སྒྱུར་ཚད་མེད་ལ་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་དགོས་པར་བྱས་ན་བདེའམ་སྒྲམ་མོ། ། ཁ་ཅིག་ ཚད་མེད་
 བཞིའི་རོ་བོ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དགོས་ཏེ། གུན་བདུས་དང་གསེར་ཐུང་
 ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཚད་མེད་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པའོ། ། དེས་ན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་མེད་
 པའི་དགེ་ཙུང་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཚད་མེད་ནི་སེམས་ཅན་ལྷག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ཞེ་
 སྒྲུང་མེད་པའི་དགེ་ཙུང་དང་ནམ་པར་མི་འཆོ་བ་ཅི་རིགས་དང་། བཏང་སྒྲམས་ཚད་
 མེད་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་བྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་
 ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་དགེ་ཙུང་རིགས་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་
 དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་འཛོག་པར་མཛོད་ཙུང་འབྲེལ་དང་བསྐྲུབ་
 བདུས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། ། ཚད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ལ། འབུམ་གྱི་གནོད་འཛམས་ལས།
 སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཚད་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་
 པ་དང་། ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་ཚད་
 མེད་བཞི་ལ། རོ་བོ། དམིགས་ནམ། སྒྲོ་དོན། དབྱེ་བ་བཞི་ལས། དང་བོ་ལ་
 ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། གཉིས་པ་ལ་རེ་རེར་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་རེ་རེ། བཞི་བ་ལ་
 དམན་མཆོག་དང་། རྒྱང་འབྱིང་། རྒྱ་འབྲས། ཉགས། མི་མཐུན་སྒྲོགས།
 གཉིན་པའི་དབྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ས་དང་མཛོད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་བསྒྲམས་པ་ལ་གཉིས། བསྒྲམ་ཚུལ་དང་། (དེ་ལྟར) དེ་
 དག་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པར་བལྟན་པའོ། ། (དེ་དག) བརྗོད་བྱང་ལྟར་ན་དང་
 རོ་བོ་གཉིས། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། ། དང་བོ་ནི། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་

སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོ་མས་པའི་རྟོག་པ་གྱིས་དྲུང་ས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་བསལ་ཅིང་བདེ་བ་སྤྲོད་ན་མེད་པ་ལ་དགོད་པ་དེ་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་
 ཞེས་རང་གིས་ཁྱར་དུ་ལེན་ཅིང་དམ་བཅའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ། ལྷན་བསམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་དང་། ལམ་རིམ། ཐུབ་བརྟན་གྱི་དོན།
 ལམ་འབྲིད་རྣམས་སྤྱགས་ལ་ལོ། །དབྱེ་ན། དངོས་སྤྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
 དང་ཐུན་འདོད་ཀྱི་ལྷན་བསམ་དང་། དངོས་སྤྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷན་བསྐྱེད་
 དང་བུལ་འདོད་ཀྱི་ལྷན་བསམ་གཉིས། ཡང་ན་བྱམས་པ་ལྷན་བསམ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་
 ལྷན་བསམ་གཉིས་སོ། །ས་མཆོམས་ལྷ་བ་སྒྲིང་རྩེ་རི་རྩེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་
 རྩ་རྒྱུ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་ཡོད། རྩ་བཤད་ནི། སྒྲིང་ལྷན་བསམ་གྱི་དོན་
 སྐབས་ཐོབ་ལ་བརྟོས་ནས་ཤེས་དགོས་པ་མང་ཡང་འདིར་བཞི་བ་བྱམས་པ་དང་ལྷ་བ་
 སྒྲིང་རྩེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ན་ལྷན་བསམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོང་ཐག་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱར་འཁྱེར་དགོས་པའི་རྒྱལ། འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལྷང་དང་། སྤྲོ་མའི་སྤྲོ་ཆབ། བྱམས་པའི་ཞལ་ལྷང་། ལམ་འབྲིད་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོགས་གཅོད་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྷན་བསམ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོལ་བར་ཆོག་ཅམ་གྱིས་ཁྱར་དུ་འཁྱེར་བ་ལས་ག་ཐག་པ་ནས་ཁྱར་དུ་འཁྱེར་བ་མི་
 དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་འཁྱེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཆོག་ཅམ་གྱིས་
 ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་ན། མ་ཁྱབ་ཉེ། དེ་ནི་ལྷན་བསམ་ལ་
 ཁྱར་འཁྱེར་བཅོས་མིན་མི་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་བསམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 སྐབས་སེམས་ཅན་གྱན་གྱི་དོན་མ་ལྟས་པ་བྱ་བར་ཁྱར་དུ་འཁྱེར་ཡང་དེ་ཆོག་ཅམ་ལས་
 རྒྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒོ་མང་གསུང་རྒྱན་ལ། ལྷན་བསམ་ལ་བྱམས་པ་ཁྱར་
 འཁྱེར་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཁྱར་འཁྱེར་གཉིས་རྟོག་པ་མཚུངས་སྤྱ་སང་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་དངོས་སྤྱ་སྐྱེས་ན་གཅིག་ཤུགས་ལ་སྐྱེ་བས་གཅིག་
 སྐྱེས་ལ་གཅིག་མ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མཚུངས་སྤྱ་མ་སང་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་ཁྱར་

འབྱེད་སྒྲིལ་པ་ནས་ལྷག་བསམ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་རིམ་ལས། དེས་ན་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འགྲོ་བ་སྒྲུལ་བའི་ཁུར་འབྱེད་བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དངོས་སུ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་དང་ལྷག་བསམ་བྱུང་ལ་འདོད་གཉིས་སྒྲིབས་
 མཚུངས་སུ་མངོན་དུ་བྱ་མི་ལུས་པས་གསུང་རྒྱན་དེ་ཁས་མི་སྒྲུང་ངོ། །གང་དག་དབང་
 བོ་རྩེ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་མི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྩོན་གྱིས་ལྷག་བསམ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲིང་ཉིད་དེས་ཅན་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་གང་། དབང་
 རྒྱལ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་འང་ཡོད་ལ། མི་
 རྟོགས་པ་འང་ཡོད་པས་དེས་པ་མི་ལྡང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱ་བ་ཉི། དབང་
 རྩོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེས་དང་དེ་ཐོབ་དེས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ལྷག་བསམ་དང་
 སེམས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྒྲིང་རུས་སུ་
 མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་བྱན་དང་། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད།
 རྒྱན་སྒྲ་དང་མར་ཕྱིན་དར་རྒྱུག རྩེ་བུན་བྱན། དབུ་མའི་མཐའ་དབྱུད་རྣམས་ལས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པས་ན་རིགས་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་
 པ་ཕྱིན་རྒྱག་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲིང་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་།
 རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྒྲིང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོལ་པར་འབྱུར་བས་ན་སྒྲིང་པ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་ན་རིགས་ནི་གང་། རིགས་སད་པ་ནི་
 གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རིགས་ཆད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ནས་
 རིགས་མཆོག་རུ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དེ། མདོ་ལྟུན་ལས་རིགས་ལ་དོན་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་དང་། བྱང་ས་ལས་དོན་བརྒྱས་འཆད། རིགས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ནི། ཁམས་དང་། ལམ་ལ་མོས་པ་དང་། རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་དང་། འབྲས་བུ་

བྱང་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་དང་། མཚན་དཔལ་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཁྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་ཚུ་ལ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ལངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གསུམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བྱེད་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དང་དགེ་ཅུ་མི་ཟད་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཐེག་
 དཔལ་གྱི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཏན་རང་གི་རིགས་
 ལས་བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་ཏེ། བྱང་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབང་བོ་རྣམས་བཤད་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མན་པར་ཞུགས་པ་དང་། རིག་
 པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཏན་རང་གི་རིགས་ནི་དེ་ལས་ཤོག་གོ། །རིགས་གྱི་རྩི་བོ་ནི། བྱི་སྐྱུས་
 སེམས་བྱང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་
 རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་རིགས་སྤྱི་
 འཛོག་ཏེ། ཁ་ཅིག་དང་བོ་ནས་དེའི་རིགས། ཁ་ཅིག་སྐྱངས་པ་ལས་སྐྱར་ནི། ཞེས་
 སོ། །མདོ་ཐེ་བས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཏུ་བྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཕམ་ས་བོན་ལ་རིགས་
 སྤྱི་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞི་མ་བཞག་ན་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་
 ཏན་གྱི་སྤྱི་མཆེད་རྒྱག་གི་སྤྱི་བྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཏུ་དང་དྲི་མ་འབྲལ་ཏུ་བྱི་ས་
 བོན་ཐོས་སྒྲིལ་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པ་ཏེ། དེ་ཡང་འབྲུལ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིགས་
 འདྲ་སྤྱི་མ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པ། རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་རིགས་འདྲ་བྱུང་པ་ནས་རྒྱན་མ་
 ཆད་པ། ཐོབ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལམ་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་ལ་མ་བརྟེས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པ། གདགས་གཞིའི་ཁྱད་པར་སྤྱི་མཆེད་རྒྱག་གི་ཁྱད་པར་གདགས་གཞི་བྱས་ནས་
 གནས་འབྱུར་ཁྱད་པར་བཞིག་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐོས་སྒྲིལ་གྱིས་
 གསོས་བཏབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་དང་། ཀྱན་གཞི་བཞག་ན་དེའི་
 སྤྱི་བྱི་དེ་འདྲའི་རིགས་གཉིས་འཛོག་གོ། །དབྱུ་མའི་ཕྱགས་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཐོས་

སྐྱེས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་གང་། ལྷུངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་
 རུང་དེ། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཛོལ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷུང་འགྱུར་རུང་གི་
 ཚེས་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསོས་
 བཏབ་པས་རང་གི་འཛོལ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལྷུང་རུང་གི་དངོས་པོ་དེ། ལྷུང་འགྱུར་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་དང་། ས་པོན། ཁམས།
 གཞི། ཉན་པ། ལྷ། ཉེན། ཉེར་གནས། རྩན་འགྲོ་གནས་ཞེས་པ་རྣམས་
 ས། །རྣམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་སྒྲ་བ་དང་། གྲུབ་པ་ནི་ཆ་རགས་པར་
 གསུངས་ས། །རིགས་ཀྱི་ཉགས་ནི། ཚས་བཙུ་བ་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་
 དང་། །ཞེས་པ་ལྷར་ནང་ན་ཡོད་པའི་རིགས་ལྷ་རྩལ་ལྷས་ངག་གི་མཚན་མས་ལྷན་པ་
 ལྷར་མདོ་ལྷེ་ལྷན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་མོས་པ། གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་དཀའ་ལྷན་བཟོད་པ།
 ལྷན་རྒྱལ་གི་དཔེ་བལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་བཞི་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་བྱང་
 ས་ལས་པར་ལྷན་རྒྱལ་གི་ཉགས་རྒྱལ་ཆེར་གསུངས་ས། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཇེས་
 པ་དང་། མ་ཇེས་པ། མི་འཕྲོག་པ་དང་། འཕྲོག་པ་ཉེ་བཞི་དང་། རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་ལྷུང་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཉེ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །རིགས་སད་པའི་གེགས་
 ནི། ཉན་མངས་གོམས་པ་དང་། འྲོགས་ངན་གྱིས་ཐིན་པ། ཡོ་བྱད་གྱིས་མངས་པ།
 གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་། བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་ཐིན་པ།
 གདམས་ངག་ཁོག་པར་བལྟན་པ། རང་གིས་ལེ་ལོ་བྱེད་པ། དབང་བོ་ཡོངས་སུ་མ་
 ཐིན་པའོ། །རིགས་སད་པའི་པན་ཡོན་ནི། ངན་སང་ཏུ་མི་འགྲོ་བ། སང་ཡང་གྱུར་
 ཏུ་ཐར་པ། དེར་ཡང་སྐྱུག་བཤམ་རྒྱུད་པ། རྩོམ་དང་བཅས་ཉེ་མཐས་ཅན་ཐིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་བདེ་སྐྱེག་ཏུ་ཐོབ་པ། ཉན་མངས་པ་
 ཅན་ཏུ་མ་གྱུར་པར་དཔེ་བའི་ཚས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའོ། །རིགས་ཀྱི་དཔེ་ནི།
 ཡོན་ཏན་མང་བའི་གནས་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་འོད་གསལ་བ། རང་བཞིན་ལ་དྲི་

མས་བསྐྱད་པ་མེད་པ། མདོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ལས་སྤྱད་པས་སྐྱེད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་
 སྐྱེད་པ་ལ་གསེར་གྱི་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ཡིན་པ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཛེར་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཀྱི་དབྱིབས་ལེགས་པ། སེམས་ཅན་བད་མི་ཤེས་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྐྱེད་མོང་མིན་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། ། རིགས་ཆད་པ་ནི།
 མདོ་ལྟེན་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཆད་པ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་པ་གཉིས་
 ལས་ལྷ་མ་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཅས་པ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་
 དགེ་ཆ་མེད་པ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བཙོན་པ་སྟེ་བཞི་
 གསུངས་སོ། ། བྱང་ས་ལས་གཏན་ནས་རིགས་མེད་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་མི་
 འཛོལ་པར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱུ་མའི་རང་ལྷགས་ལ་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་ཅམ་
 ལས་གཏན་ནས་རིགས་ཆད་པ་མི་བཞེད་དོ། ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རིགས་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་པ། སྦྱར་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་དང་
 ལུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་བྱ་ཆེ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དང་། ངན་འགྲོའི་ཕྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཞི་བའི་ལོ་མ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་མེ་ཉྱག་དང་། བདག་ལ་མན་པའི་
 འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེན་ལས་གསུངས་པའི་བཤད་
 པ་གཙོར་བྱས་པའོ། ། རྒྱད་སྟེང་མ་ལས། ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྱིང་བོ་དོན་གསུམ་གྱིས་
 མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐབས་བྱེད་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་
 ཡོད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ། རྒྱན་ལས།
 རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་ཏུག་དང་། །སྐྱེས་ཀྱིས་རྟོན་ཆོས་སྐབས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
 རིགས་ཀྱི་ཚད་སྒྲིང་བཅས་མཛད་པ་ནམས་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁུངས་སྤྱད་ས་ན་རུང་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་གྱི་རོ་བོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་རྗེས་ལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་བྱེད་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་ལུན་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ཏུ་སྒྲོམ་རིམ་དང་
 བཤགས་བསྐྱེད་བྱངས་པ་དང་། དོན་བཅུན་མའི་ཆ་བར། སྐྱེད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་

གིས་སྒྲུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་
 ལྟ་དག་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་དུ་འདུག་པ་དང་། བས། གཉིད་
 སད་པ་རྩེ་བྱ་བ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་དག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་འདུ་བ་
 དེ་རྩེད་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པར་བརྟ་དགོས་ཤིང་བརྟས་ནས་ཤེས་པ་རྣམས་ལག་དུ་ལེན་
 དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཉམས་སྤྱ་སྒྲུང་བྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱངས་ན་པོགས་ཆེ་
 ལ་གཞན་དུ་པོགས་ཐོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་བཞིན་
 དང་། སྒོན་བྱང་ནི་འཕྲོམ་དང་། བྱི་མཆོག་སྒྲུང་ཐང་། ལུ་རྒྱུང་། ལུ་རྒྱ་ལ་བ།
 མཆད་ཁ། ལུ་བ་ཁང་བ། སྒྲ་མ་བུམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་སྒྲོང་ཆེན་མོ་སོགས་
 ལྟ་གསལ་བ་ལྟར་བསམ་སོ། །དོགས་གཙུང་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། མ་ཆགས་
 འཕགས་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དོན་ལས། ཕྱི་སྒྲུབ་ལྷགས་ལ་
 རིགས་ལ་ངེས་མ་ཁྱབ་སྒྲེ། རིགས་ལ་དེ་བཞིན་བཞིན་བྱས་པའི་བཞི་བ་ལ་དགའ་བ་
 འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་
 ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་རིགས་དང་པོ་གསུམ་ལ་འང་མ་ཆགས་པས་མ་
 ཁྱབ་བམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལ་ཡང་རིགས་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ཆོག་
 ཤེས་སྤྱ་རྒྱར་པའི་དེ་དགོས་པའི་དོན་དང་། བཞི་བ་ལ་འང་ཁམས་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བྱིས་
 སྒྲོགས་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་དད་པ་དགའ་བར་འཛོག་
 དགོས་པ་དང་། རིགས་བཞིན་མཐོང་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་རྒྱར་པའི་ཆགས་མེད་དང་
 དད་པ་འཛོག་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཆོགས་སྦྱར་ནས་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་།
 ས་མཆམས་སོགས་ལས་བཅམས་ཏེ་ཕྱི་སྒྲུབ་རིགས་འདོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བྱ་མང་ངོ་། །
 སེམས་ཅམ་ལྷགས་ལ། གཞུང་རྣམས་སྤྱ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གིས་ཟིན་པ་གསུངས་པ་དེ་གང་
 རུང་གི་དོན་ལས་གཞན་དུ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་མི་ཆང་བའི་རིགས་ཅན་ཡོད་སྐབས་སྒྲེ་
 མཆེད་དུག་པ་ཟེར་བ་དང་དུག་གི་ཟེར་བ་གཉིས་ཞིབ་ཆ་མ་བྱུང་བའོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲེ་

མཆེད་རྒྱལ་གི་བྱུང་པར་ཞེས་པའི་དོན་རིགས་བྱུང་ཆོས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བྱུང་གཞི་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། དེ་མ་དེས་ཏེ། རིགས་གང་ལ་ལྷན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུང་པར་བྱ་
 བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། རིགས་ལྷན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུང་པར་བྱ་བྱ་རྒྱུའི་གཞི་ཡིན་པ་
 རྟོགས་སྤང་དང་། གུན་གཞིའི་དཀའ་འབྱེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག
 ཟག་མེད་ས་བོན་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་བྱུང་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ན་མ་སྒྲིན་
 ཀྱི་ས་བོན་ལ་གསར་བཞག་གིས་བྱུང་བེར། དེ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དབང་བྱ་བས་ན་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡ་མཐའ་མེད་པ་བཞི་བརྒྱ་བས་བྱུང་བོ། །ཁ་ཅིག བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་
 འབྱུར་བའི་དགྲ་བཙུན་པ་དང་དག་ས་བ་ལ་གུན་གཞི་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་
 འཛོག་དཀའ་ཞེ། དགྲ་བཙུན་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་གུན་གཞི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་
 ར་མ་བྱུང་ཞེ། དེར་གུན་གཞི་ལྷོག་ཀྱང་ཟག་བཅས་སྐྱུར་པའི་བརྒྱད་པ་ན་མ་སྒྲིན་གྱི་
 ར་མ་ཤེས་མི་ལྷོག་པས་དེའི་ཉིང་ན་རིགས་ཡོད་ཆོག་པར་གུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲིང་བོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་མཚན་
 ཉིད་པ་མེད་པར་མཁས་བྱུང་ཐེས་སངས་རིན་པོ་འུ་བ་བཞི་བའི་ལན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷག་སྐྱེས་ལས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་དང་།
 རང་བཞིན་གནས་རིགས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནམས་དོན་
 གཅིག་རྒྱ་གསུངས་པ་འདིས་རྩེ་ཡབ་སྐྱས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་
 ཡིན་པར་མི་བཞེད་པས་མཁས་བྱུང་ཐེས་སངས་དེ་དྲི་བ་བའི་བསམ་དབང་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་རབས་པ་ན་མས་ཀྱིས་སྒྲིང་བོ་ཉག་བཏན་གྱི་མདོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོར་བསམས་
 བས་དེར་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སྐྱེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ཟེར་བས་དེ་མེད་པ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རིགས་གཉིས་ཀ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ཡིན་ཏེ། བདེ་
 གཤེགས་སྐྱེ་ཉི་འཕྱེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ཙ་འབྱེལ་གྱིས་འཕྱིན་ལས་འདུག་རུང་གི་བྱས་པ་

དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་གསུམ་ག་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་ཐོར་བསྐྱུན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འབད་དེ། རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་ལ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་ཐོར་
 སྒྲིབ་བཤད་བྱང་ཡང་འདུག་ཅུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་ཐོར་དང་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་དོན་གཅིག་པར་གཞུང་ཁྲངས་ཏུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། སྤང་སྟགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིང་བ་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ལ་བཤད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་སེམས་བདེན་གྲུབ་གྱིས་
 སྒྲིང་བ་འཇོག་དགོས་སོ། ། ལག་ལེན་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་མ་ལྟས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་
 མ་ལྟས་པ་དང་བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྒྲུལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་ཁྲར་ཏུ་
 འཁྱེར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱབ་དོན་ཏུ་གཉིར་བའི་སྒོ་སྒྲུབ་བ་ལ། བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས།
 གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་རྒྱབ་དོན་ཏུ་གཉིར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། ། དང་ཐོན། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་སྒྲིང་ཇེ་ལྷག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་སྒོ་སྒྲིས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཇོགས་པར་བྱ་བྱས་སམ་བཞགས་པ་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་ལ་
 བལྟས་ཀྱང་གཞན་ལྟ་ཅི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་ཇོགས་པར་བྱ་མི་བྱས། དེར་
 མ་ཟད་ཁྱིམ་བདག་དང་། ཚོང་དཔོན། ལྷེད་པོན། ཁམས་གྱི་རྒྱལ་པོ། འཁོར་
 རྒྱར། འདོད་ལྷའི་བྱ་བ་སེམས་པོ་ཆངས་པ་ནམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་ཞུགས་
 འབུས་ལ་གནས་པ། བྱང་སེམས་སྒྱེ་འཕགས་སོ་སོ་ལ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
 མོད། རྒྱའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཆོགས་གཉིས་གྱི་བཤོད་པ་མཐར་མ་ཐུན་པ་དང་། རོ་
 ཐོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྤྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱན་གཟིགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་འབད་ཚུལ་སྤྱ་
 མོ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

མ་ལུས་པ་བྱེད་མི་རུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱམས་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་མིག་
 རིས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་ལས་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་བྱེད་རུས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་རང་སྲིད་ཞིའི་ཐུག་བཟུལ་ལྟ་རགས་མ་ལུས་པའི་
 འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིལ། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་གསུང་
 ཐུགས་མཛད་པ་འབྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཀང་ལ་ཐུག་
 པའི་ཆོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ། སན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་དོན་ཡངས་སུ་
 ཚོགས་པ་མཛད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་
 འཕང་འཛོལ་པར་བྱ་དགོས་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་པས་འདུན་པའི་ཉན་
 བྱེད་པས་གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་
 ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་པས། དེ་ལ་མདོ་ལྟུན། ལྷན་བྲ། བྱང་ས་ནམས་ལས་ངོ་
 ས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། ཡོན་ཏན་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་
 ཆོགས་གཉིས་གོམས་པ་ལས་བྱང་བ། བྱེད་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བས་
 གཟིགས་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། རྒྱ་བཞི་ས་
 སའི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན། དམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན།
 ལྷངས་པ་ལྷན་ཆོགས་དང་ཉོགས་པ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
 དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིས་ལྟར་ཐང་པར་མར་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐམས་དཔའ་
 ཞེས་མ་དག་པའི་རིས་སུ་འབྱངས་པའི་སྒྲོན་ཤོར་བ་ནི། ལྟོ་དགེ་པར་མ་དང་བྱང་སའི་
 འགྲེལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུན་སོགས་ལ་མ་གཟིགས་པས་ནོངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་
 བའི་རྒྱ་མང་ཡང་སྒྲིབ་རིས་དོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁྱད་ཆེ་བར་ཡེ་ཤེས་
 ཐུག་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། སྒྲིབ་སྒྲིགས་ན་གོང་
 གི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་། མ་མཐའ་དམ་པ་བདུན་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་
 གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཆལ་བྱང་བར་བྱོལ། །

གསུམ་པ་སྤྱངས་པའི་འབུམ་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་གཉིས།
 མཚན་ཉིད་དང་། (ཐུའི་མཚན) དཔྱེ་བའོ། །(དཔྱེ་བ) རོལ་གཟུང་བ་ལ་བཞེད་
 བྱང་ལྟར་ན་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྷུ་མ་མདོ། སལ་བོ་ཆེ། བདེན་སྒྲུ་ལྱང་བཞུན། མྱིང་མེ་པད་དཀར། བསྐལ་
 བཟང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ། ཆོས་བརྒྱ་བ་སྐོས་མདོ་དང་།
 བྱམས་ཆོས། རིན་ཐོང་། མདོ་བརྒྱས། བྱང་ས་སྐོས་ལྷུ་གཟུང་དང་། བཀའ་
 གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བཞུན་རིམ་ཀྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གཞན་དོན་ཏུ་
 རྒྱལས་པའི་བྱང་རྒྱབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཏུ་ལྷུང་པའི་སེམས་སམ། རང་རྒྱ་
 གཞན་དོན་ཏུ་རྒྱལས་པའི་བྱང་རྒྱབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཏུ་ལྷུང་པའི་སེམས་ཁྱད་
 པར་ཅན་དེ། ཀྱན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྱང་དམ་པ་མང་ཏུ་སྐོས་
 པ། རྒྱ་དམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་དམ་པ་སྒྲོང་ཉིད་མདོན་
 ལྷུ་ཏུ་ཉོགས་པ་སྒྲེ་དམ་པ་གསུམ་ཆར་བའི་སྒྲོང་ཉིད་མདོན་ལྷུ་ཏུ་ཉོགས་པའི་སྐྱེ་
 ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་རྒྱུར་ཅིག་སྒྲམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་
 སྤྱུ་འཁྱར་བར་བྱའོ་སྒྲམ་ཏུ་སྒྲོན་པ་བྱང་སྒྲོམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ། སྒྲོན་སེམས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་བྱང་སྒྲོམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ། འབྲུག་སེམས་དང་། གཞན་ཀྱི་རག་གི་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ། རགས་པ་བད་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱན་
 ལམ་བསྐྱམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ། བསྐྱམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐོག་མར་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་གཞན་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
 རྒྱལ་བོ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ནས་
 རང་ཉིད་འཆར་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་གཙོ་སེམས་དེ། ལྷགས་མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་

དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་མཉམ་ཏུ་འཆར་བྱ་བར་འདོད་པའི་གཙུག་སེམས་དེ།
 མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བའི་དབྱེ་བས་
 མྱོན་པ་དང་འཕྱག་པའི་སེམས་གཉིས། རྩེ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བར་ལས་བྱུང་བ་དང་
 བསྐྱེམས་སྐྱབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བ། ལྷག་
 བསམ་དག་པ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ། རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི།
 བཞེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རྩལ་པོ་ལྟ་བུ། རྒྱགས་ཇི་ལྟ་བུ། མཉམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ།
 དཔེའི་དབྱེ་བས་ས་ལྟ་བུ་ནས་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་བར་ཉེར་གཉིས། རྒྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
 འཕྱན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་དང་ལྡན་པའི་བར་ཉེར་གཉིས། མི་ཟད་པའི་
 དབྱེ་བས་སེམས་མི་ཟད་པ་ནས་ཐབས་མཁས་མི་ཟད་པའི་བར་ཉེར་གཉིས་དང་།
 དེས་དག་ལྡན་ལས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུར་དབྱེ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སོ། །ཉིས་ཆན་ཏུ་དབྱེ་བས་
 བྱང་སའི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་
 རྟོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དེས་མ་དེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་དེས་དང་རིགས་མ་
 དེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དག་མ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་འཇིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྒྲོན་
 ཡིན་མིན་གཉིས། ལྷོ་བས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྐྱེ་བ་ཉམས་པར་འཁྱར་བ་དང་མི་འཁྱར་གཉིས།
 འབྲས་བྱ་བྱ་བ་མ་བྱ་བ་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
 རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མྱོན་སེམས་ནི་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་ཏུ་ཁོ་ནར་དེས། ཆོགས་
 ལམ་འཁྲིང་ནས་བྱང་སྐྱེམ་མི་ལྡན་པ་མེད་དོ། །འཕྱག་སེམས་ནི་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་ཏུ་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་། རགས་པ་བར་ལས་བྱུང་བ་སྐྱོད་ཁོ་ནར་ཡོད།
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། རྟོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ས་
 དང་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱགས་བཞི་རིམ་པར་མོས་སྐྱོད་
 དང་མ་དག་ས་བདུན། དག་ས་གསུམ། སངས་རྒྱས་བར་ཡོད། རྩལ་པོ་ལྟ་བུ་
 ཆོགས་ལམ་རྒྱང་ཏུ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། རྒྱགས་ཇི་དང་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཆོགས་ལམ་
 ནས་ས་བརྒྱབའི་བར་ཏུ་ཡོད་དམ་སྒྲུམ། དཔེ་རྒྱགས་མི་ཟད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཀྱི་

དང་པོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་། མེ་ལྷ་བྱ་དང་སྦྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ལྷག་བསམ་
 མི་ཟད་པ་གསུམ་སྦྱར་ལམ་དང་། དེ་ནས་བཅུ་ཆེན་གསུམ་ས་བཅུ་དང་། ལྷ་ལོ་ལྷ་
 བྱ་སོགས་ལྷ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལྷ་དང་། མངོན་
 ཤེས་མི་ཟད་པ་སོགས་ལྷ་ས་བཅུ་བའི་བྱ་དང་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་
 པའི་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ལ་མ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 རོབ་པ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། རིགས་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཆོགས་ལམ་
 རས་སངས་རྒྱས་བར། འཇིགས་སྦྱོབ་དང་ལེགས་སྦྱོན་གཉིས་ལམ་མ་ཞུགས་ཁོ་ན།
 དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་བར། ཉམས་རུང་བ་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་
 དུ་ཁོ་ན། ཉམས་མི་རུང་བ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་སངས་རྒྱས་བར། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ན་ཡོད་དེ། ས་བཙུག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྤྱུ་བྱ་བ་
 པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ཉེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། རིགས་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོས་འཛིན་དགོས་པར་ཐལ། དོན་གཉིས་མ་ཆང་བར་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་ཉིད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། རྒྱ་འདོད་བདུང་
 ཅི་རམ་བྱ་གསེར། །སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཐུན་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་། མི་མཐུན་
 དཔེ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟན་རོ། ། དོགས་གཙང་ནི། ཁ་ཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དོན་
 གཉིས་ཀར་དམིགས་པས་མ་བྱུང་ཉེ། གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱབ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཇི་པོ་ལྷ་བྱ་དང་མཉན་པ་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་དང་མཉམ་དུ་འཆང་རྒྱ་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་བེད་ན། དེ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སེམས་
 བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཉི། ལྷན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །
 ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་འདོད། །ཅིས་དང་། མདོ་ཇེ་རྒྱན་ལས། དོན་གཉིས་

ལྷན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་
 གཞན་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ནི་དེའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཙམ་ལྟ་བུ་དང་མཉན་པ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ནམ་གངས་པ་ཅམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཡང་
 རིགས་རལ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འོག་ཤེས་སྤྱའབྱུར་བའི་སྐྱེ་ཉི་ཡང་མེད་དོ། །ལངས་
 འཕགས་ལ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་ཡིད་པས་ཆགས། གཞན་དོན་དུ་རང་
 གིས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱ་སྐྱམ་པ་མེད་པ་ཅམ་ཀྱིས་དོན་གཉིས་སི་ཆང་བའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིད་པའི་ཐལ་བ་མི་འཇུག་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་ལ། སྐྱེས་མེད་སྤྱི་
 མཆེད་ཀྱིས། བཙན་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལྟེ། །
 ཞེས་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་པར་བཞེད། བུ་རྩ་
 སྤྱིས་འདུན་པར་བཤད་ནས་སེམས་སེམས་བྱང་ཆུབ་གཅིག་དུ་འདོད། བུ་རྩ་བས་ཡིད་
 དང་འདུན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་སེམས་
 བྱང་དུ་འདོད་དོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་དང་བཅུན་པ། ལུབ་དགོངས་དང་རྒྱ་འོད་
 ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་སེམས་སྤྱི་བཞེད་དེ། གསེར་ཐེང་དུ་འདི་རང་ལྷགས་སྤྱི་
 བཞེད་དོ། །འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུན་པའི་མིང་གིས་བཞུན་པ་ཇི་ལྟར་དུང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་དང་། སྐྱགས་མིང་སྐྱགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ལྟེ། དེ་
 གཉིས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ།
 ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྐྱགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་སྒྲོན་སེམས་དང་།
 འཕགས་ལམ་སྐོབ་པ་ནས་འཇུག་སེམས་སྤྱི་བཞེད་པ་སྐྱགས་ཡིད་ཀྱང་རང་ལྷགས་ནི་སྒྲོམ་
 པ་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་སྐྱེས་འཇིག་པ་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཉི། སྤྱོད་འཇུག་དང་
 ལམ་སྒྲོན་སྐྱགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཀྱིས་དངོས་སྤྱི་
 ཟིན་མ་ཟིན་སྒྲོན་སྐྱེས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནམ་བཤད་དང་ཉོགས་
 དཀའི་ལྟར་བ་ལྟར་རང་སྤྱོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་ཐལ་ནམས་སྤྱི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན།

དེ་མི་འཐད་དེ། རྩོད་བཞོན་དང་བསྐྱབ་བཅུས་སྤྱུང་རྒྱུ་ཏུ་ཆས་པ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་འཇུག་སྒྲིམ་སྒྲུངས་ཏེ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ལ་བྱ་དགོས་པ་སྟོན་འཇུག་
 གིས་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་དོན་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་མ་སྒྲུངས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ནམས་ཞལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔ་མང་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ཏུ།
 རྩོམ་པ་བཟུང་བ་དང་པར་ཕྱིན་ཏུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སྤྱིན་པ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཇུག་སེམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྩེའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་
 མོ། །ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ཏུ་བྱང་
 རྒྱུ་ཚབ་འདོད་དང་། དེའི་ཆེད་ཏུ་ལམ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅོགས་དཀའི་
 རྣམ་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་མཁས་པ་ལྷ་མའི་བཤད་སྒྲོས་བཞོན་པ་
 ཅམ་མོ། །ཁ་ཅིག་འཇུག་སེམས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུང་ཏུར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེར་
 ཕྱིན་སྔོན་རིམ་དང་གསེར་བྱེད་ལས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུ་
 རྟེ། ལྷ་མ་ནི་སྤྱིད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པས་
 མི་སྟོན་ནོ། །དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་གང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོམ་པར་བྱེད་དོ། །དང་བའི་རྒྱུ་
 བྱེད་ཏུ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ལྷང་གིས་གྲུབ་པ་གང་། རིགས་པས་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་བའི་དེར་ཐལ། རྩུད་པ་ལས། འབྲུལ་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་
 མེད་འཕེལ་བ་མེད། །དང་། བཟང་སྟོན་ལས། རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་ལྟར་པ་
 རི་ཅམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དང་། ཚ་ཤེ་ལས།
 འཁོར་བ་ཚོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དེ་ལ་སྟོན་མེད་ཕྱི་མ་མེད། །དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།
 མཐའ་བཅས་མིན། དང་། གསེར་བྱེད་ལས། ཕྱི་མཚན་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 མཐའ་བསྐྱང་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ནས་ཕྱིན་པ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལྟ་རན་ལས་

བསྐྱེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་བཟད་པ་མ་ཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་ན་
 སེམས་ཅན་མེད་པའི་དྲུས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་འབྱུག་ཡུལ་མེད་པའི་དྲུས་
 དང་། སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་སངས་རྒྱས་པའི་དྲུས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་འཆང་རྒྱ་རུང་གིས་བྱང་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་དེས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བོ་བཟུང་།
 ཁ་ཅིག་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་པར་ལུང་གིས་འབྱུང་། རིགས་པས་
 ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་
 བ་བཟད་པའི་ཕྱིར་ནན་ཉན་བྱུང་། །དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་
 དག་མ་ལུས་ཐོག་གཅིག་འབྱུང་། །དང་། རྒྱུད་སྒྲ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འབྱུར་
 བ་ནི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད། རྒྱུད་སྒྲ་དར་རྒྱུ་
 རྟོགས་སྤང་། ཡིག་ཆ་སོགས་ལས་རྩལ་བཏོན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། སྤང་འདས་ཡིན་ན་འཁོར་བ་བཟད་པའི་མཐའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དུ་ན། སྤང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་མ་བཟད་པར་འདྲོད་དགོས་པས་ཐར་པ་
 ལ་སྤྱོད་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་འདས་ཐོབ་ན་གང་བྱག་དེའི་འཁོར་བ་
 བཟད་པ་ལས་ཕྱིར་འཁོར་བ་བཟད་པ་མིན་ན་སྤོབ་གཉིས་ལའང་མཚུངས་པས་སྤོབ་གཉིས་
 སྤངས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 སྤོབ་པ་ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་སྤང་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་རུང་ཡང་
 ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་མཁན་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་མཁན་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་
 སྟོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་གཉེར་སྤྱི་མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་
 པར་བྱུང་བོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་ཕྱིད་ཆེ་བས་བཞག་དཀའ་བ་ལྟ་བུར་
 རྣང་མོད་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤང་ཉེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 སོ། །མཐའ་མེད་མ་ཡིན་མཐའ་བཅས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་

མཐའ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་ཟེར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དྲིས་པ་ན་
ལན་མི་འདེབས་ཟེར་བ་ནི་ཅལ་ཅལ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་
ཇི་རྒྱན་ལས། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། ཉེས་དམིགས། སན་ཡོན། མི་ཉམས་
པའི་རྒྱ་ཇི་ལྟ་དང་། བྱང་སར། རང་གི་མཚན་ཉིད། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད།
རབ་ཏུ་དཔྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་དང་རྩིན་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲུག་པ་དང་རྩིག་པའི་
དཔྱེ་བ། རོ་མཚར་མད་ཏུ་བྱང་བའི་བྱང་ཆས་ཏེ་དོན་ཚན་རྩག་གིས་འཆད་པ་དང་།
རྒྱན་ལས་མཚན་ཉིད་དང་དཔྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་སོགས་གཞུང་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་
ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བ་ལ་
གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་སན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་
པ། (རྩོད་འབྲུག) བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ།
(ལྟར་རང) བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་
ལས། གཞན་གྱི་ཉིན་ཅན་སྤྱོད་སོགས་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། བདག་
དང་གཞན་བརྗེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྩོ་བའི་སྤྱོད་པ་
སོགས་དང་། །ཞེས་བཤད་བྱ་ཡུལ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལྟའི་
མདོ་རྣམས་དང་། མདོ་ཇི་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་
དམ། །དང་། བདེ་མཚན་རྒྱན་བཤགས་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རྩག་བསྐྱེད་
བདག་ལ་སྤྱོད། །དང་། ཆོགས་གྱི་གཉམ་ལས། རང་གི་ལུས་དང་སྤྱོད་དག་ནི། །
ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཅལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། སལ་པོ་ཆེ། ལྷ་སྤྱོད་ཡབ་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་འདིའི་ཁྱད་སྟངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སལ་ཆེན་ལ་
ལེའུ་ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས་ཉེར་གཅིག་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ། ཉེར་གཉིས་པ་དང་ཞེ་
ལྟའི་རོ་བོ་བཟང་གིས་བྱམས་པ་བཞེན་པ་ལས་སན་ཡོན། ཞེ་ལྟ་བས་བདག་རྩིན་དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་རྒྱལ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། འབྲས་བུ།

བདག་ཕྱིན། གྲོགས། ལྷ། རྩ་བ། ཕྱིད་ལས། ཐབས། དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཅི་རིགས་པར་སྒྱར་བས་ལེན་ཞི་ལྟ་བུ་རིམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་གདམས་པ་ཤ་རྩལ་ལྟོན་
 པར་མ་བཟད། རྩོམ་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། འགྲོ་བའི་རྩལ་བཟུང་བདག་ཉིད་ལ་
 བསྐྱར་བར་ནི་སྤོངས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཉིར་འཆོའི་ལུས་སྤྱི་བསྐྱར། ཞེས་
 སོགས་ཐོར་བུའི་ཚུལ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ལྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཙུག་
 ལེན་སྤུམ་ཅུ་བ་རྩི་རྩལ་མཚན་གྱིས་ལྷས་པའི་སྒྲིབ་གཞི་དང་། རྩོམ་བཤད་པ།
 མཚན་བསྐྱར་པ་གསུམ་གྱིས་ལྷས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྤྱི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
 འབྱེལ། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད། རིན་ཐོང་། དཔལ་བའི་
 སྒྲིབ་རབས། སྒྲོན་ལམ་བདུན་ཅུ་བ། ཞི་ལྟའི་སྒྲོན་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བརྒྱས་སོགས་
 ལས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ། བདག་གཞན་བཞེས་པར་མི་རིགས་པའི་
 ལྷག་རྟོག་དགག་པ། བདག་གཞན་བཞེས་རིགས་པའི་ཚུལ། བདག་གཅེས་འཛིན་
 གོམས་མི་རིགས་པ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་བསམ་པ་གོམས་ན་འབྱུབ་པ།
 བསམ་པ་དེ་སྤྱི་བ་པའི་མན་ལོན་སོགས་གྱིས་ལྷས་པར་གསུངས་པའི་དོན། རྩི་བོས་སྒྲིབ་
 མ་གསུམ་ལས་གསན་པའི་ནང་ཆོན་སྒྲིབ་རྣམས་རྒྱུ་ཉིའི་སྒྲིབ་མཚན་འཛིན་དང་།
 མ་ཕྱི་དུག་འཛིན་སོགས་དང་། ཀྱུ་ས་ལི་ཁྱང་བའི་ཁྱེར་སྒྲིབ་རྩི་བོའི་སྒྲིབ་དང་།
 གསེར་སྒྲིབ་བའི་མན་རག་དོན་བདུན་མ་རྣམས་འདིའི་ཁྱངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 ཁྱེད་པར་གསེར་སྒྲིབ་བའི་མན་རག་རྩི་བོས་སྒྲིབ་ཏུ་མཛད་པ་རྩི་བོའི་དོན་བདུན་མ་དང་།
 དེའི་མན་རག་གི་རྩིས་སྤྱི་བ་ཕྱི་བསྐྱེད་ཆོགས་བཅད་བཟུང་མ་དང་བྱན་བཟུང་མ་ལ་
 སོགས་པ་བཀའ་གདམས་པའི་སྒྲིབ་མང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གདམས་པ་འདི་ལ་
 དོན་ཆོན་བདུན་ལས་དང་བོ་སྒྲོན་འགྲོ་ཉིན་གྱི་ཆོས་བསྐྱར་པ། དངོས་གཞི་བྱུང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲིབ་པ། ཁྱེད་རན་བྱུང་ཚུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་པ། ཆོག་ཅིག་གི་ཉམས་
 ཡོན་རྩི་ལ་ནས་བསྐྱར་པ། འཕྱངས་པའི་ཆད། སྒྲིབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྒྲིབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱེད་བདུན་ལ་འཆད་ཁ་བ་ཡེ་ཤེས་རྩི་བོས་སྒྲིབ་ཀྱི་མན་རག་དོན་བདུན་དུ་རྩི་ལ་

བ་ནི། དང་པོ་ཐོན་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། །ནལ། ད་ནི་ཤེ་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
གདེང་ཐོབ་པའི་གསུང་རག་དང་བཅས་ཐོམ་དུ་མཛད་པ་ནི་སྒྲོ་སྒྲུབ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་
འཕགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དག་གིས་ཡིག་ཆ་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་རྗེའི་ལྷགས་བཤད་ལྟར་རྟོན་རྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་
བས་ཐིན་བྱིས་སུ་མཛད་པ་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རྒྱལ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྒྲུབ་མཁན་
ནམས་ཀྱི་མིག་དུ་སྤང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཡབ་རྗེས་མའི་མཛེས་བྱན་སྟོར་
དགའི་ནང་ཆོན་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཐེག་ཆེན་མཛེས་བྱན་དང་། སྒྲོ་སྒྲུབ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱབ་སེལ་སྐྱགས་
བྲིད་ཡིག་མང་པོ་སྒྲོས་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ། །བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་
བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དངོས་ནི་འོག་དུ་འབྱུང་ཡང་འདིར་མདོ་མེ་བྱན་དང་སྦྱོད་
འབྲུག་བསྐྱབ་བརྟུས་ནམས་དང་། རྒྱལ་སྐུས་སྐྱགས་མེད་ཀྱིས། རང་བདེ་འདོད་
ལས་ཉེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་། །གཞན་ཕན་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཕྱིར། །
སྐྱགས་དང་། པཌ་ཆེན་ཀྱིས། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། །སྐྱགས་ལྟར་
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་མ་བསྒྲུམས་པར་འཆང་བྱ་བ་བས་མེད་པ་དང་། །གནས་
སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ན་དང་། །མི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །གནས་ལྷགས་སྦྱང་ཉིད་སྒྲོམ་
པ་འདྲ་བ་ལ་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་ཤོར་
བ་དང་། སོ་སྦྱོང་དང་སར་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་སྦྱང་བའང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་སེམས་
ལས་གཙོ་བོར་བྱུང་བ་ཉི་རྒྱུས་པར་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཆེན་མོ་སྐྱགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་
ནི། །གཞན་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་ལྷལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ་བསམ་པ་ཆེས་
དཀར་བ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། །ནམ་མཁའ་དང་། དཔག་བསམ་དང་།
རྟོན་བུ་ལ་སྐྱགས་པ་སྤྱར་ལ། ཐོན་བྱུང་ནི། །བྱམས་པ་དང་རྟོན་པ་གཉིས་ལས་བྱགས་

བསྐྱེད་པ་བྱམས་པ་ལྟ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཆེ་བས་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་
 དང་། དེད་དཔོན་སྤྱིར་རྩི་ཅན་དང་། དཔུལ་བའི་གྲུང་པ། རྟེན་སྒྲར་མ།
 བྱམས་པའི་སྟོབས། རྟེན་འཛིན་པོ། སྤྱིར་སྟོབས་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྟོལ་སྟགས་
 དང་། སྟགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པ། རྣམ་རྒྱུ་ཉམས་ཤིང་བཅད་པ་སྟགས་
 བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་འཕྱག་ལས། ཐམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི།
 སྟགས་ལྟར་ཐམས་པར་བྱས་ན་གཞན་ལས་ལ་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་གཅེས་པའི་སྟོབས་བྱ་
 དང་། བདག་གཞན་བརྩེ་བྱས་ཤིང་སྟོབས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་། དག་འཛིན་གྱི་
 སྟོབས་ལྟར་ཐམས་པར་བྱས་གཉིན་མཐོང་བའི་སྟོར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་གཞན་
 ལ་འང་ཐམས་པར་བྱས་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་
 མོ། །རིགས་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་པར་བསྐྱེད་
 རྒྱས་པར་ཐམས་པར་གཞན་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་སྟགས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་རྒྱབ་པ་མེད་
 གྱུར་ཐམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཐུང་དང་། བདག་མེད་པའི་ལས་
 འདི་ལ་ཐམས་པས་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྟོབས་འགྱུར་བའི་ཐུང་དང་། ལྟར་མིང་
 ཐོས་ན་འཛིགས་པའི་དག་ཡང་ཐུས་མཛའ་པོར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགའ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཐུང་དང་། ས་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་སྟགས་པ་ལ་ངར་འཛིན་ཐམས་པ་མཐར་
 ཐྱིན་པའི་ཐུང་རོ། །དཔེ་ནི། འཕྲང་དང་། ཅལ། མཆོངས། རྒྱལ་སྤྱངས་ནས་
 ལོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་མཉམ་བརྩེ་དངོས་གཞུང་བ་དང་། (དེ་ལྟར་)

དེ་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཐུང་བྱང་ཐམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལྟ་བསྟོན་
 རྟེ། སྤྱིར་ཞི་མཉམ་ཉིད། དག་གཉིན་མཉམ་ཉིད། ཆོས་བརྒྱད་མཉམ་ཉིད།
 སངས་རྒྱས་དང་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་ལས་འདིར་ནི་ཐུ་
 མཐོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་འཕྱག་དང་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
 མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གྱུང་བའི་བའི་འདྲིང་པ་མཉམ་པ། རྒྱག་བསྟལ་མི་འདྲིང་

པ་མཉམ་པ། མི་འདོད་པའི་ལྷག་བསྐལ་སྤང་དགོས་པར་མཉམ་པ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གཅེས་པར་འཇིན་པ་མཉམ་པ་སྐྱེས་རེ་རེ་ནས་བདག་གཞན་
 མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་། གཙུག་པོ་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་སྒྲོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་ཅི་ཅམ་གཅེས་པར་འཇིན་པ་དེ་ཅམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 མེད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་དེ། སྐབས་འདིའི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། ལྷག་བསྐལ་སྤང་བར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྒྲོ་དང་། བདེ་བ་བྱུབ་པར་
 བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྒྲོ་གཉིས་དང་། མས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡིད། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་བར་
 རོ། །བདག་གཞན་བཟེ་བའི་དོན་ལ། བདག་གཞན་བཟེ་བ་དང་། བདག་གཞན་
 དང་གཞན་བདག་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྒྲམ་པ་དང་རང་ལ་གཞན་ནོ་
 སྒྲམ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་ལ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅེས་པར་འཇིན་པ་དང་།
 གཞན་ལ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་གཉིས་གོ་ས་འཕྲོས་ནས་རང་ཡལ་
 བར་འདོར་བ་དང་གཞན་གཅེས་པར་འཇིན་དགོས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། རང་ལ་
 གཅེས་པར་འཇིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་གཉིས་གོ་ས་བཟེས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟེད་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། སྒྲོ་འགྲུ་ཉེན་གྱི་
 ཆོས་སེམས་པ་དང་། དངོས་གཞི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲུབ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་བོ་ནི།
 དང་བོར་སྒྲོ་འགྲུ་དག་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྒྲུར་གྱིས་བཞེན་
 པའི་སྤྱིང་ནས། དལ་འབྱུར་རྟེན་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས།
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སྟེ་སྒྲོ་འགྲུ་ཉེན་གྱི་ཆོས་བཞི་ལ་སྒྲུབ་བ་གདོན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གོ །དང་བོ་ལ་གསུམ། གཞན་
 དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བ། བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བ། སྒྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲོའི་
 གཞི་བསྐྱབ་པ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས།

སེམས་སྒྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གེགས་གཉིས་བསལ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་
 བསྒྲུབ་པ་དང་། (སྒྲེད་) ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་
 མ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཡོན་བསམས་ནས་བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གི་ཉེན་བདག་གཞན་གཉིས་སྒྲེ་སེར་
 ལྟར་རིས་སྤྱ་ཆད་པ་ཡིན་པས་རང་གི་སྤྱད་བསལ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་
 བསལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞིན། བདག་གཞན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་མཆོད་གྱིས་རིས་
 སྤྱ་ཆད་པ་མེད་པར་ཐལ། སུན་ཚུན་བསྒྲུབ་ནས་བདག་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་དང་གཞན་ལ་
 བདག་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་རི་རྒྱ་རི་བཞིན་ནོ། །ཡང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་
 བསལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་ཞིན། རང་གི་
 སྤྱད་བསལ་གྱིས་གཞན་ལ་མི་གཞོད། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་གྱིས་རང་ལ་མི་གཞོད་
 གྱུར། རང་གི་སྤྱད་བསལ་མི་བཞོད་པ་ནི་བདག་དུ་ཞིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་གྱིས་རང་ལ་མི་གཞོད་གྱུར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་རང་
 ཉིད་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ན་དེའི་སྤྱད་བསལ་ལ་མི་བཞོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱད་བསལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་སྤྱད་བསལ་བཞིན། གཞན་གྱི་སུན་བདེ་ཆོས་
 ཅན། བདག་གིས་བསྐྱབ་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ས་རོལ་ས་སེམས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ལྷས་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་བཞིན། བདག་གཞན་གྱི་བདེ་
 སྤྱད་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དམིགས་ནས་འདོར་ལེན་མཚུངས་པར་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
 བདག་གཞན་གཉིས་བདེ་བ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུད་མེད་པ་གང་། སྤྱད་བསལ་མི་འདོད་པ་
 ལ་འང་རྒྱུད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཞན་བདེ་ལ་མི་བཙོན་པར་བདག་བདེ་ལ་
 འབད་མི་རིགས་སོ། །གཞན་གྱི་སྤྱད་བསལ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་རྒྱུད་བསལ་དམོས་
 པར་ཐལ། རྒྱུད་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་མི་བསལ་བ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གས་པའི་ཆེ་སྤྱད་བསལ་བར་དོགས་ནས་གཞོན་པའི་

ཆོ་ནོར་གསོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གས་ཏུས་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་
 གཞོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀང་བའི་ལྷག་བསྐལ་ལག་པས་བསལ་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། ཀང་བའི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་ལག་པ་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱིས་སེལ་བ་མི་རིགས་ཀྱང་ལྷས་
 རྒྱན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལྷག་བསྐལ་བསལ་བ་ལ་འབྲུག་གོ་སྟེ་མ་ན།
 དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་
 འཛིན་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་ཕྱང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་དེས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ།
 གན་གཞོན་གཉིས་རྒྱན་གཅིག་དང་ཀང་ལག་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་བདག་གཞན་
 གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་
 ལས་རྩ་ཐོས་ཀྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱབ་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ནི་ཐེང་དམག་བཞིན་ཏུ་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཆོགས་
 པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱ་བའི་རྩ་ཐོས་པ་གང་ཞིག་བདག་གཞན་
 ཡང་ཆོགས་རྒྱན་དེ་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཆོས་ཅན།
 བརྟག་ན་བརྟག་མཉམ་དང་མི་བརྟག་ན་མི་བརྟག་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བསྐལ་
 བར་མཉམ་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོན་
 པས་བདག་གིས་བསལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བཅད་ཏུ་མེད་པ་ཁྱར་སྤང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྱང་རྟེན་དབང་གིས་གཞན་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་
 ལྷར་ཏུ་སྤངས་ན་ལྷག་བསྐལ་མང་བར་འབྱུར་བས་ལྷག་བསྐལ་ནན་གྱིས་སྦྱེད་པ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྟོན་གྱིས་འགྲོ་བའི་ལྷག་བསྐལ་མང་ཏུ་
 བསམས་ན་ལྷག་བསྐལ་མང་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱིས་ལྷག་བསྐལ་
 ཐམས་ཅད་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་ལྷག་བསྐལ་རྒྱང་བཅད་
 ཕྱང་ཡང་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྟོན་ལ་ལྷག་བསྐལ་ཕྱང་ཡང་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟོན་གྱི་ལྷག་བསྐལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་

ལྷན་བཟུལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་མེ་རྟག་རྒྱ་མཛོལ་བཞེན།
 དེས་ན་སྐབས་འདིའི་ཆ་བའི་གཞས་ནི། བདག་གཞན་གྱི་བདེ་ལྷན་གི་རྟེན་རིས་ལྷ་
 བཅད་ནས་གཞན་གྱི་བདེ་ལྷན་འདྲར་སྐབས་ལམ་བར་འདྲར་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷན་
 བཟུལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོན་སྐྱེས་ནས་གཞན་གྱི་བདེ་ལྷན་འདྲར་སྐབས་ལམ་བར་འདྲར་
 བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་བའི་གཞན་པོའི་རིགས་པ་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་
 འདིར་བཞོན་པ་ལྟར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། གཞས་གཉིས་ཀའི་གཞན་པོའི་རིགས་པ་
 དེལ་ནས་ལྷན་རྟེན་དང་རྟོག་ཕྱི་རྟོག་གྱི་རྩལ་དུ་འབྲལ་ནས་བདག་གཞན་ལ་སེམས་
 སྐྱེས་པ་བཞེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་
 དམིགས་བསམས་ནས་དྲོར་བྱར་བཞུན་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་མན་ལོན་
 བསམས་ནས་སྒྲར་བྱར་བཞུན་པ། (དེ་བཞེན) དེ་ལ་དམ་པའི་གསུང་སྦྱོས་གྱིས་ངེས་
 པ་བཞེད་པའོ། །(དེ་ནི) དང་བོ་ལ་གཉིས། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་
 བསམ་པ་དངོས་དང་། (དེ་ལྟར) ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །(དེ་
 ལྟར) དང་བོ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་རེ་
 ལྷན་བཟུལ་ལྷ་ཆོགས་སྦྱང་བ་འདི་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་མིན་པར་
 གཙོ་བོ་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་དང་སྦྱོར་མཆོན་
 ཆའི་འཁོར་ལོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཇིགས་
 པ་ལོ་འབྱུང་བ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ། སྦྱོན་པའི་གཞས་བྱེད་པ།
 དཔུལ་བར་འཕེན་པ། རན་པ་དང་སྦྱོན་པར་སྦྱར་བ། བཅད་དུ་སྦྱོར་བ། འབྲལ་ཡུན་
 གྱི་ལྷན་བཟུལ་འདྲིན་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞོ་འཕང་མི་འགྲུབ་པ། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱོད་
 མི་འགྲུབ་པ། གཞན་ལ་གཞོན་བསྐྱེལ་བས་རང་ལ་ལྷན་བཟུལ་བྱང་བ། གཞན་
 སེམས་དཀྱུགས་པས་རང་སེམས་མི་བདེ་བ། གཞན་ལ་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པས་རང་བཀྲོས་
 སྐྱེས་གྱིས་གཟིར་བ། གཞན་བཞོལ་བས་རང་མནར་བ། བྱ་མ་བྱས་པས་མི་སྦྱོན་པ་
 བྱང་བ། མ་དག་པའི་སྒྲར་བ་བསྐྱེལ་བས་རང་མ་དག་པའི་ཡུལ་དུ་སྦྱོས་པ། གཞན་

ཁྱི་འཁོར་ཁ་དྲངས་པས་རང་སྒྲིགས་དང་བྲལ་བ། སྒྲིགས་ངན་བཞེན་པས་དམ་པ་
 རྣམས་རང་ལ་མི་དབྱེས་པ། གཞན་གྱི་མཁོ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་པས་རང་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱུང་
 བ། རྟིག་པ་བསགས་པས་རང་སེམས་མི་དགའ་བ། ཆོས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པས་བྱ་བ་
 མ་གྲུབ་པར་སེམས་འབྲུགས་པ། ཆོས་ལ་ངོ་སྒྲོག་བྱས་པས་སྒྲ་མ་མི་མཉེས་པ། རོ་ཆ་
 ཁྲིལ་ཡོད་མ་བཞེན་པས་སྒྲི་བའི་ཁ་ལྟག་བྱུང་བ། གཞན་ལ་གཤེས་ངན་བྱས་པས་
 འཁོར་དང་འབྲས་པ། བསམ་ངན་བྱས་པས་ཉེ་ཆད་དགའ་ལངས་པ། བྱིམས་མེད་
 དགོར་ལ་འབགས་པས་ནད་དང་དམུ་ཁུ་སྟགས་བྱུང་བ། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་འགོ་
 ནད་བྱིས་ཐེབས་པ། གཞན་འོས་ཆོས་ལ་བྱས་པས་སྒྲོ་སྒྲུངས་པ། ཆོས་སྤྱང་གི་ལས་
 བསགས་པས་ཆོས་ལ་སྒྲུད་ཆོ་གཉིད་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་དུན་པས་རྣམ་
 གཡེང་ཆེ་བ། ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་རང་སེམས་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ། ནག་
 སྒྲིགས་ལ་རེ་སྒྲོས་བྱས་པས་རིམ་གྲོ་ལྟག་པར་སྤང་བ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་
 པས་དོན་མི་འགྲུབ་པ། ལྷ་ཐུགས་ལ་རྟིག་པ་བསགས་པས་ཉམས་གྲིབ་བྱིས་དོན་པ།
 དམ་པ་གནས་ནས་བསྐྱད་པས་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་དགོས་པ། དམ་ཚྲིམ་མ་བསྐྱངས་
 པས་སད་མེར་སྟགས་འབྱུང་བ། མཆོད་སྦྱོར་མ་བྱས་པས་འབྱོར་བས་སྤངས་པ། སྒྲོ་
 གཞུགས་ལ་ཉེས་པ་བསགས་པས་གཞུགས་ངན་པ། ཉན་སྤངས་རང་འདོད་དུ་བཏང་
 བས་རང་རྒྱད་ཆགས་སྤང་གིས་འབྲུགས་པ། ལྷ་ངན་ལ་བྱགས་པས་བྱུབ་པ་དམིགས་སྒྲོ་
 མ་སྤང་བ། ཆོ་འདིའི་ཆེ་བབས་ལ་འབད་པས་རྒྱད་མ་བྱལ་བ། ཁྲིལ་མེད་གསར་
 འཁྱོགས་བྱས་པས་བྱ་བ་དེ་ལ་བྱགས་མ་བྲག་འགྱུད་པ། ང་རྒྱལ་ཉོགས་འདོད་བྱས་
 པས་གཞན་གྱིས་བསྐྱས་པ། བདུད་གྱི་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་བསམས་པས་ཉན་བཤད་ཉན་
 མངས་གྱི་སྒྲིགས་སྒྲོ་སྤང་བ། དྲིན་ལན་ལྟག་པར་འཇལ་བས་ཅི་བྱས་ངན་དུ་འགྲོ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལ་ལས་འོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་
 པར་མི་འོས་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅིས་འཛིན་གྱི་བྱེད་ལས་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་
 གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ཐམས་ཅད་གཅིས་འཛིན་དངོས་གྱིས་འབྲེན་པའི་ངེས་

པ་མེད་ཀྱང་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་ནས་བདག་འཛིན་དང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་ལས་
 འཕྱར་བས་ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། རིགས་པ་ནི།
 རང་གཅེས་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྒྱད་ལ་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྒྱད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་ཏུ་མི་འདོད་པ་ལྟ་ཆོགས་སྒྲེད་པ་གང་ཞིག
 བསྐལ་བ་ཏུ་མར་སོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ཐུབ། དེར་མ་ཟད་ཐུག་བཟལ་
 འབའ་ཞིག་གིས་མནར། དཀའ་ལ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནས་ཏུས་འདས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
 པར་སྒྲིལ་བུ་རྒྱང་འབྲིང་གི་འཁོར་བའི་ཐུག་བཟལ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དཔེ་
 ནི། རྒྱག་ཅན་གྱི་ཤན་པ་དང་། ཆོམ་རྒན། འཕྱར་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན། ས་
 རྩ་མཁའ་ལྟོན་པ། ལེ་ལོ་མཁའ་ན། བརྒྱབ་སེམས་ཅན། རེ་དོགས་མཁའ་ན། བྲེལ་མེད།
 གཞུང་ངན། བ་ཡན་ལྟ་མེད། ཉ་ཡན་ལ་མེད། རྒྱག་ཅན། ལྷག་ལྟ་ཅན། ཉ་
 རེ་ལོང་བ། བྱུ་ལྟོ་མོན་སོགས་སྒྲིལ་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། ། གཉིས་པ་
 ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་འཁོག་
 པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལ་ལྷས་ལོངས་སྒྲིད་དགེ་ཅ་རྣམས་བརྟོས་མེད་ཏུ་སེམས་ཅན་
 ལ་གཉོང་བ་དང་། དེ་དག་རང་དོན་ཏུ་དམིགས་པའི་སྒྲིད་གཞག་པར་བྱ་ཞི། ལམ་
 རིམ་ཏུ་སྒྲིད་འཇུག་གི་ལུང་བྲངས་པ་སོགས་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་བྲུང་བལྟན་པ་ལ།
 བརྒྱུད་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་དངོས།
 ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་
 བསྐྱོམ། ། ལྟར་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་པར་བབྱང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གྱས་
 དགོས་པ་དང་། བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བས་སེམས་ཅན་
 ལ་གྱས་དགོས་པར་བསམ་པའི་སྒྲོར་མགོ་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གནད་
 གཅིག་ཏུ་འབབ་པས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས།
 དང་པོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལྟར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་འཁྱུང་བ་

དང་། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་ལྟར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པ་དང་།
 ལྟའི་ཕུན་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོད་འབྲུག་ལྟར་ལྷས་ལ་ཁོངས་སྦྱོད་ཕུན་ཆོགས་
 འབྱུང་བ་དང་། བདེ་འགྱུར་རྟེན་བཀུར་རིམ་གྱི་འབྱུང་བ། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྩེ་དཔོན་བྱ་
 འབྱུར་བ། སུན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོང་ཆེན་མོ་ལྟར་འཁོར་བའི་
 གནས་ལྷས་ཁོངས་སྦྱོད་ཀྱན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པའི་སུན་ཡོན་ལ།
 མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་དང་སྦྱོད་འབྲུག་ལྟར་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ནས་མཐར་
 ཕྱིན་པ་དང་། བདུད་བཞི་བཙུན་ནས་སྒྲོ་བཞི་མངོན་བྱ་འབྱུར་བ་ནམས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གྱི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་མཆོད་པའི་
 མཆོག་དང་། ད་ལྟ་དགུར་སྤང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱིན་ཆེ་ཞེ།
 སྒྲོ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཞིང་དམ་པ་དང་འདྲ་བ། རྩོད་བྱ། བུམ་བཟང་།
 འདྲོད་འཛིན་བ། འདྲོད་པའི་ལྟ་ནམས་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བར་
 བསམ་སོ། །རིགས་པ་ནི། གཞན་གཅེས་འཛིན་ཆོས་ཅན། སུན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་པ་ལྟ་གཅིག་གཏོང་བ་ནས་བཟུང་ས་བཅུའི་ཆོགས་གཉིས་
 ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་རྩེས་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག ལྷས་ཆ་བ་
 ལ་རྒྱུང་བསེལ་བས་རིག་པ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལག་རྩེས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སུན་བདེ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་མཆོག་ཡིན་པར་བཤལ། ཟས་ཁམ་གང་ཟ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བར་གྱི་སུན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། གོས་སོར་གང་གོན་ནའང་དེའི་རྒྱར་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སོང་
 ལྟམས་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིག་གི་བྱིན་ལས་རྒྱུང་བ་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། ཞིང་དང་། རྩོད་བྱ། བུམ་བཟང་། འདྲོད་འཛིན་བ།
 ལྟག་པའི་ལྟ། རང་གི་སྒྲོ་མ་སོགས་མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་ལས་རྒྱུང་བ་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པས་རྩེས་སྒྲུབ་བྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་བས་རྩེས་སྒྲུ

སྒྲིག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དམན་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་
 དང་། ། ལྷ་ར་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གཞན་རང་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་
 ལྷ་ག་པ་སྒྲིག་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལ་བསམ་པས་བདག་ཏུ་བབྱང་ནས་ངག་གིས་
 གྲུང་གཞན་ལ་བདག་ཅེས་བཏགས་ལ། རང་ཉིད་ལ་བསམ་པས་གཞན་ཏུ་བབྱང་ནས་
 ངག་གིས་གྲུང་གཞན་ཞེས་བཏགས་ནས་གཞན་ཏུ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་
 བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན་སེམས་དམན་ལ་ང་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་བསམ་པས་རྗེས་སྒྲིག་སྒྲིག་པས་འདིའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་ཆོག་ལ་
 བདག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དང་། འདི་དང་གཞན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་ཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་སྦྱོང་འཇུག་ལས།
 འདི་ནི་བཀྲར་བྱས་བདག་ནི་མིན། ། ལྷ་ར་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ལ་བཀྲར་ཉི་དང་།
 ཉིད་པ། བསྦྱོང་པ། བདེ་བ། བག་ཡངས་སྤྲུག་ནས་པ། ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པར་གྲགས་པ་ལ་གཞན་གྱི་མིང་བརྗེས་ནས་མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག་དང་ནམ་པ་
 མཚུངས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་དང་། རང་ལ་ཕྱག་དོག་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕྱན་
 སྤུམ་ཆོགས་པ་བྱང་བ་ལ་ཕྱག་དོག་བྱ་མི་རིགས་པ་དང་། རང་ལ་ཉིད་བཀྲར་བྱང་བ་
 དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ། ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་མཚོད་པ་བྱང་བ་ལ་རང་
 གཞན་གྱི་མིང་བརྗེས་ནས་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ནམ་པ་མཚུངས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་
 དེ་རང་ཉིད་གཞོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་པའི་ནམ་པ་
 དང་། སྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སྤྲུངས་པ་དང་།
 ང་རྒྱལ་གྱི་ནམ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྐྱོན་ནས་བདག་
 གཞན་གྱི་མིང་བརྗེས་ཉེ་དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་ནམ་པ་མཚུངས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་པ་ནི་
 བསམས་པས་རྗེས་སྒྲིག་པོ། ། སྦྱོར་བས་རྗེས་སྒྲིག་ནི། མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་
 ཕྱིར། ། ལྷ་ར་སྒྲིག་མེད་ནས་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་གཞོད་པ་
 དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལ་འབབ་པ་དང་། ཡིད་གཉའ་

དྲགས་ཏེ་ཐོད་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་པ་རྩལ་མོ་དང་། རོ་ཆ་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བཟུངས་ཏེ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། གམེར་སྤྱོད་བས་
 གཉེན་པོ་རྣམ་བུ་གི་ཆས་བཞི་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆས་བཞི། གཉེན་པོ་ལོག་གཞོན་
 གྱི་ཆས་བཞི། སྤང་གཉེན་མཐུག་ཕྱད་གྱི་ཆས་གཉིས། སྤང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་གྱི་
 ཆས་བཞི་ཉེ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་གྱིས་སྒྲོ་སྤྱོད་ཚུལ་སྤོན་པ་སྒྲོ་སྤྱོད་ཉོག་པ་འབྱར་འཛམས་
 དང་། མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ། མ་བྱ་དྲག་འཛམས། བྱར་སྒྲོ་མ་རྩེ་ལྷ། རོ་
 རའི་དོན་བདུན་མ། བྱང་སེམས་ཀུན་བཟང་གི་སྒྲོ་སྤྱོད་། ཁམས་ལྱང་བའི་བྱན་
 བརྒྱད་མ། སྒྲོ་སྤྱོད་ཉུས་རན་གཡང་ལེན། སྤང་རི་ཐང་བའི་ཆོག་བརྒྱད་མ།
 མཆད་ཁ་བའི་དོན་བདུན་མ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་སོ། །
 གསུམ་པ་དེ་ལ་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་
 ལམ་རིམ་དུ་བཞོད་པ་དང་། སྤང་ཐང་བའི་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ལ་གྲངས་
 བཅི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་མཆན་དང་བརྩ་སྤྱོད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དགེ་
 བཤེས་སྤོན་པའི་གསུང་སྒྲོས་གྱི་རྒྱང་མཉམ་འཐུག་ནི་རྒྱང་དབུ་མར་ཁྱགས་ཉགས་ལ་ལྟ་
 བྱག་ནས་རྒྱང་མཉམ་པོར་ནང་དུ་འཐུག་པའི་དོན་དང་། ཁམས་ལྱང་བའི་ཡོ་ལེ་སྤྱོད་
 དེ་ནི་ཡོ་ལེ་ཡོ་ལེ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བཞེ་བས། རི་སྤྱོད་རང་ལ་དགའ་མ་མཐོང་
 བའི་རིང་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པར་མི་རུས། དགའ་མཐོང་ན་ཡོ་མན་འདྲིགས་སྤྱོད་པ་
 ཞེས་དང་། བདག་འཇིན་ལ་དགའ་བལྟས་ནས་སྤྱོད་བ་འདི་ལ་འགོང་བོ་འགོང་སྤྱོད་ས་
 གྱི་ཆས་སྤྱོད་མིང་འདྲིགས། གསུངས་པ་དང་། འདི་གནས་པ་མགོ་ལ་གནས་ནས་ཀྱི་ལ་
 ག་མིག་ཏུ་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས། སེམས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོར་དྲན་
 པའི་མཐུང་བྱང་བཟུན་ནས་ཁོ་སྤྱོད་ནང་ཡང་སྤྱོད། ཁོ་སྤྱོད་ནང་ཡང་སྤྱོད། ཅེས་
 དང་། སྤང་ཐང་བས། ཅི་ཅམ་པའི་ཆས་བཅེས་ཞིག་གི་ཁ་སྤྱོད་ཡང་ཁོ་དང་རྒྱལ་ཁ་
 གཞན་ལ་འབུལ། སྤྱོད་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་སྤྱོད་བ་ལས་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཞེས་
 དང་། བཞེ་བས། དེ་ལས་གཞན་གོ་ན་མ་གོ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཀའ་

གདམས་པ་དག མོ་བ་དྲུག་ལྟ་བུ་གྱིས་ན་བ་ལྟར་ཁྱེམ་མེ་འདྲག་པ་དེ་ལྟར་ནེ་བ་ཞིག་
 གདོད་འོང་། དེ་ཙུག་མ་ཐུང་རིང་ལ་ཤམ་ཐབས་གཡག་ཁལ་གཅིག་ཟད། བྱམ་པ་
 སྤྱང་མགོ་ལ་བཞག་ཀྱང་མན་པ་མེད། ཅེས་དང་། སྤྱ་སྤྱང་ཤེས་ན། དཔལ་ལུས་ལ་
 ཡོད་ན་མཆོན་ཐང་ལ་འབྱམས། རིན་ཆེན་སྤྱིང་ལ་ཐུན་ན་ཁྱི་ཀྱག་གི་རྩ་མི་རྟེད།
 ཅེས་པ་ལྟར་སྤྱ་མི་སྤྱང་བའི་དུས་མེད། ཅེས་དང་། མི་གཅིག་པོ་ལ་ཆོས་གཅིག་པོ་
 ཆོས་གཅིག་པོ་ལ་གོ་ཆོད་པོ། ཞེས་དང་། དེས་ན་ལམ་རིམ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཙུ་བ་རྩུགས་མི་རྩུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པོའི་གསེབ་དུ་བཅས་མ་མིན་པར་རྒྱུད་མི་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བྱག་འདྲུག ལྟར་ངེས་པར་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་ཉོགས་པའི་ལྷ་ཟིན་ནས་འོང་ངོ་། །དོགས་གཅོད་ནི། ལ་ལ་དག མན་ངག་རྒྱ་
 འབྲས་བདུན་མ་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བཟེའི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་བྱམས་སྤྱང་རྩེ་གཉིས་སྤྱང་བའི་ཆོ་གཏོང་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བ་ཡོད་
 མེད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་སེམས་སྤྱང་གི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་
 གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མོ་མང་ཡང་། གཙུ་བ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྤྱབ་
 རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་ཆེས་མི་འདྲ་ཞི། འདྲུག་པའི་ནམ་བཤད། སྤྱ་སྤྱང་ཉི་ཟེར། སྤྱ་
 མའི་སྤྱ་ཆབ། སྤྱ་སྤྱང་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཙུ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་
 འོང་གི་ནམ་ཅན་སྤྱབ་པ་ཡིན་ལ། བདག་གཞན་བཟེའི་བའི་སྐབས་འདིར་བདག་གཞན་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྤྱན་ཡོན་བསམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་ནམ་ཅན་དུ་སྤྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ལམ་རིམ་དུ་འང་ཡིད་འོང་གི་ནམ་ཅན་དུ་སྤྱབ་པ་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་
 བདུན་མའི་སྐབས་གསུངས་པས་འབྲས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མན་ངག་གི་མི་
 འདྲ་བའི་གཉིས་ལ་ཟབ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་རིགས་
 པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བཟེའི་རིགས་པའི་རྩོགས་གཅིག་ཡིན་པར་མན་བདེ་དཔལ་
 ཉེར་དང་། ཉེར་གི་མེ་འོང་། ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་

བཤད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མ་བཟེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཟེས་པའི་མན་
 ཡོན་བསམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ཅན་ཏུ་སྒྱུབ་པ་མི་འབད་པར་ཐལ།
 སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་ཡིད་འོང་ཏུ་སྒྱུབ་པ་ལ་དེའི་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་སྦྱོམས་དང་མར་ཤེས་
 སྟགས་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་ལམ་ལས། གཉིས་པ་བདག་གཞན་
 མཉམ་བཟེད་སྒྲོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་ནི། སྒྲོན་ཏུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་
 བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྱོམས་
 པའི་བཏང་སྦྱོམས་དང་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་གསུམ་བསྒྲམ་པ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ཞྭ། ཞེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཞྭ། དེ་ནི་ལས་དང་བོ་ལ་འཆར་བདེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོས་སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་ཡིད་འོང་ཏུ་བསྒྱུབས་པ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ཀར་དག གཅེས་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཞུང་རྣམས་སྤྱ་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པའི་སྐབས་སྤྱ་
 བདག་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། གསུང་རྒྱན་ལ་ཡང་ཡོངས་
 འཛིན་སྒྲུ་མས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་
 འབད་དེ། རི་སྤྱིད་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་
 དང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དོན་མི་
 གཅིག་པ་ལམ་རིམ་ལས། རང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བབྱང་བ་
 འདིས། ཞེས་བདག་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་གཅེས་འཛིན་སྤྱི་བར་གསུངས་པ་དང་།
 གཞུང་རྣམས་ལས་བདག་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ལ་བདག་འཛིན་
 ཅེས་ཆོག་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རང་གཅེས་
 འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་ཉན་རང་དག་བཙུམ་པས་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་
 ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་ཉན་རང་དག་བཙུམ་པས་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་སྤྱི་བ་
 པ་གཉིས་པའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱང་ལོག་པས་ལྡེབས་རིས་འཇིག་པ་ལྟར་ཉོན་ཉོན་
 སྤྱི་བ་ལོག་སྦྱོབས་ཀྱིས་བཞེན་པ་རང་གཅེས་འཛིན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དག་བཙུམ་

པའི་རྒྱད་ན་མེད་ཟེར་བ་སྐགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ཐལ་འཁྱར་བའི་
 ལྷགས་ལ་ཤེས་པར་ཁྱར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་མི་འཐད་ལ་བདག་
 འཛིན་དང་བདག་ཆགས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྐགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་མ་དྲངས་པའི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་སྐགས་སྒྲོ་དོན་མཐུན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་བྱམས་སྒྲིང་
 རྗེས་འགོག་དགོས་པ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་
 རོ། །ལག་ལེན་ནི། ལྷན་རིམ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷན་རིགས་དཔེ་གསུམ་འཁྱམ་ན་དེ་
 ལྟར་བྱ་ལ། མ་མཐའ་ལྷན་རིགས་དཔེ་གསུམ་མདོར་བསྐྱས་གནད་ཆང་རེའི་སྒོ་ནས་
 རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྤང་ཅི་བྱུང་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་
 ཡོན་ལག་དུ་ལེན་ཅི་བྱུང་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བདེ་བ་
 གཞན་ལ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ། ལྷག་བཟལ་དང་དུ་བྱངས་པའི་སྒོ་
 ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ། ལྷན་དུ་འབྱེར་བའི་སྒོ་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་བསྐྱེད་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷས་ཡངས་སྤྱད་དགེ་ཙ་གསུམ་ལས་
 ལྷས་ནི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷས་མཆོན་པའི་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ལྷན་
 པོ་ལྷ་སྒྲི། དེ་ལ། རྩ་བ་རྩ་ལྷན་ལག་དང་། །འག་ཤ་ཀྱང་དང་སྒྲིང་དག་གོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་ནམ་པ་དགྲ་ཡོད་དོ། །ཡངས་སྤྱད་ནི་རང་ལ་དབང་བའི་ཡངས་སྤྱད་གཙུག་བར་
 ལྷན་པའི་རང་གཞན་གྱི་ཡངས་སྤྱད་ཐམས་ཅད་དེ། བཟའ་བཏུང་ཁྱེགས་དང་མེ་ཉོག་
 སེལ་སྒྲན་དང་། །བུན་གཡོག་དུག་སེལ་སྒྲན་མེ་རྒྱན་ལྷུང་དང་། །བདུག་སྒྲིས་བྱུག་པ་
 མལ་ལྷན་གནས་ཁང་དང་། །རྒྱབ་བཞེན་ལྷན་བཞེན་དང་མྱོད་སྤྱད་དང་། །བཞོན་པ་
 གདུགས་དང་བྱི་ལྷན་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །དགེ་ཙ་ནི།
 རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ནམས་ཉི་རྩ་པ་གསུམ་མོ། །
 གཏོང་བའི་ལྷལ་ནི་རང་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དོ། །གཏོང་བའི་གོ་རིམ་

ནི་གཏང་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྟོས་པ་དང་། གཏོང་ཡུལ་གང་ཟག་ལ་བསྟོས་པའི་ག་
 རིམ་གཉིས་ཡོད། རི་ལྟར་གཏོང་ཚུལ་ལ། སྦྱོད་འབྲུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་
 རྟོན་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྟུར། །ལྟར་གང་ལ་གང་འདོད་གྱི་
 རྣམ་པར་གཏོང་བ་དང་། སྒོ་ལྷ་ཚོགས་དང་ཚུལ་ལྷ་ཚོགས་རྣམ་གྲངས་ལྷ་ཚོགས་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཆར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་བསྟུང་བར་
 བྱའོ། །གཏོང་བའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོག་ནི། རྩེ་རྩེ་གྲུལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ་དང་།
 གསེར་འོད། རིན་ཐང་། སྒོན་ལམ་བདུན་ཅུ་བ། སྒྲོ་སྦྱང་ཚོགས་བརྒྱད་མ།
 སྦྱོད་ལེ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བའི་ཆོག་རྣམས་ངག་དྲུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བའི་
 དམིགས་པ་བསྟུང་རོ། །ཟབ་མོ་གཙོད་གྱི་མན་ངག་ཀྱང་འདིའི་དམིགས་པ་ལོགས་
 འདོན་དང་བསྟེས་པའི་ཆོས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་
 སྒྲང་བའི་དངོས་པོ་ནི་མནར་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་སྦྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དང་།
 སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་ཁྱེགས་མ་ཁྱེགས་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྟུག་ཀྱན་ལྟ་རགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྒྲང་བ་ལ།
 སྦྱོར་རང་གིས་གང་གཅེས་པར་འཇིན་པའི་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་འཆར་གཡོག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྦྱོང་དུ་སྒྲངས་ཆོག་ཀྱང་། རྩུད་པར་བདག་གཅེས་འཇིན་ལ་ཅི་གནོད་བྱ་དགོས་པས་
 དེའི་གནས་རང་གི་སྦྱོང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ལེན་པའི་ག་རིམ་ནི། སྦྱོང་
 སྒྲོབས་རིམ་གྱིས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་རང་ལས་བཅམས་ནས་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་། སྦྱོང་རྩེ་
 ལ་ཅུལ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སྦྱོང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་རྟུག་བཟུལ་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཅན་གཙོ་བའི་ཕྱིར་མནར་མེད་ནས་བབྱང་རྟུག་བཟུལ་ཆེ་རིམ་ནས་དང་། ཡིད་དུ་
 རྟུག་པ་ལ་སྦྱོ་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་མ་ནས་བབྱང་ཉེ་ཉེ་རིམ་ནས་དང་། རྟུག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་
 ཁྱེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནས་བབྱང་ལས་ངན་པ་
 གསོག་རིམ་ནས་དང་། སྒྲོ་སྦྱང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ནས་བབྱང་
 གནོད་རིམ་ནས་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ། རང་གཞན་

གྱི་མི་འདྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལྟར། རྣམ་ཐོག་སྤྱི་ལོ་ལྟར། གནམ་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོང་དབུས་གྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་དུ་བརྒྱབ་པས་
 བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་མར་བརྒྱུག་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱུང་ངོ་། །སྦྱོང་དབུས་སྤྱི་ལོ་ན་པ་
 ཏ་ཅང་མི་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་མཉུན་དུ་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཟུང་ཅིང་ཉམས་ཐག་པའི་
 རྣམ་པར་བསམས་ནས་དམིགས་པ་དེ་དག་བསྐྱུང་ངོ་། །ལོན་པའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་
 ནི། བདག་གཞན་ལྷན་བསྐྱེད་གྱིས་རི་ལྷོ་མཉུན་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་གསུམ་མི་
 བཟོད་པའི་སྦྱོང་རྒྱུ་དང་། མི་འདྲོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་སྦྱོན་འདྲོད་གྱི་འདུན་པ་
 དང་། གཅེས་འཛིན་ལ་རྒྱུག་གེར་སྦྱོན་ཅིང་སྤྱི་ལོ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ག་
 བཏགས་ཅམ་དུ་མོས་པའི་མོས་པ་བཏན་པོ་རྣམས་ལྷན་པ་མཛོན་དུ་བྱུང་། །དེ་
 ལྷོ་གཏོང་ལོན་གཉིས་སོ་སོར་སྦྱངས་ནས་བཟང་རབ་འཕྱོངས་པ་ན་རྒྱང་འགྲོ་འོང་ལ་
 བཞེན་ནས་གཏོང་ལོན་གཉིས་སྤོལ་མར་སྦྱང་སྒྲི། ལྷན་པར་སྦྱོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱུང་། །དེའི་དགོས་པ་ནི། གཏོང་ལོན་རྒྱང་ལ་བསྦྱོན་ནས་སྦྱངས་ན་རྒྱང་མེམས་
 འདུག་པ་གཅིག་པས་མེམས་མི་གཡེང་བ་དང་། དུན་ཤེས་བཏན་པ། མེམས་ཆེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པ། སྦྱོང་དུ་འཕྱོང་བ། གཅེས་འཛིན་སྦྱར་དུ་སྤྱི་ལོ་བའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དོ། །སྤང་རི་ཐང་བས་རྒྱང་ཐ་མལ་དུ་བཏང་མ་སྦྱང་གསུངས་པ་ནི་བྱམས་སྦྱོང་རྒྱུ་
 གཏོང་ལོན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་བསྐྱུངས་ནས་ཀྱི་གསུངས་པ་མཐོན་པོར་མངའ་བཞུགས་པའི་
 གསུང་རིན་ཐང་ཅན་དུ་སྤང་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོན་པ་ཚུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །གསུམ་
 པ་ནི། སྦྱོང་ལྷོ་མ་རྣམས་ལས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱམས་སྦྱོང་རྒྱུ་འཕྱོང་ལྷོ་མ་
 འཕྱོང་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་བས་ལྷན་བསམ་རང་ཆས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱུར་
 དུ་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་མ་མཛད་མོད། བྱེད་ན་འགྲོ་ཀྱན་ལྷན་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་
 བསྐྱེད་ནས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པར་ཁྱེད་དུ་འཕྱོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་བར་
 བྱུང་། །དོགས་གཅོད་ནི། ཁ་ཅིག་གཏོང་ལོན་གྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་ཀྱང་དགོས་པ་
 མེད་པར་ཐལ། རང་མེམས་ངལ་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱུང་། དེར་ཐལ། གཏོང་

ལེན་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་སྒྲིམ་བསད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 ཟེར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་ལེན་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་བདེ་སླག་རྩ་
 རྩུང་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་པའི་གཞི་རྟེན་བྱ་ཆོང་མ་ཡིན་པས་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་རྩ་མེད་པ་ལ་ཞལ་གྱི་དབུགས་འབྱུང་བ་རྒྱུན་གྱིས་ཕན་པ་ཆད་
 མེད་སྤྱབ་པར་བྱེད། ད་ལྟ་སྒོ་སྤངས་ན་གོམས་པ་ངང་གིས་སྤྱར་ཏེ་ས་ཚོབ་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་གཏོང་ལེན་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་བཟད་འབྲལ་དུ་ཡང་
 གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་འབྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་སེམས་ཅན་མགྱ་
 བར་འབྱར་བ་དང་། དཀར་ཚུགས་སྤྱང་བ་ནམས་དགའ་བས་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱིད་
 སྤེལ་བ་དང་། གཏོང་ལེན་སྤྱང་བའི་གང་ཟག་མཚོང་བ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 གདུག་རྩལ་ཞི་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྦྱི་བ་དང་། དེ་གང་
 དུ་བབྱགས་པ་དེར་མི་འདོད་པ་ཞི་ནས་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་བ་གང་ཞིག དེ་ཐམས་ཅད་
 གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནི། །འགའ་ཞིག གཏོང་ལེན་གྱི་
 སྒོ་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱང་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་ནམས་ལས་གཏོང་ལེན་གྱི་
 སྒོན་དུ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཟུབ་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས།
 བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ངེས་པ་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་
 ལ་ཡང་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པས་གདུལ་བུའི་སྒོ་ལ་དཔགས་ནས་གཏོང་ལེན་གཉིས་པའི་
 གང་སྒོན་དུ་བསྤངས་ན་བདེ་བ་དེ་ལྟར་བྱོལ། །ལག་ལེན་ནི། གཏོང་ལེན་གྱི་ཆོག་ངག་
 ནས་རྒྱུད་བཞིན་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་མ་ཡིན་པར་གཏོང་བ་དང་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ཏིག་པ་
 ཞིག་བྱས་ནས་ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་སྤངས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བྱས་ན་ཉོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་འབྱར་གྱི། ཡིད་མི་འབྲལ་ན་ལུ་རྒྱགས་བྱས་ནས་དམིགས་པ་
 གཅིག་གི་ཉེང་ནས་ལུན་རིང་བཟད་པས་ཕན་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱང་བ་ནི། གཞན་ཕན་ནི་མ་ལས། དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ནི་སྤྱིང་རྩེ་
 ཡིས། །སོགས་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤངས་ཉོགས་གྱི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་ར་བསམ་པ་སོགས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལྷ་ར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
གཞན་པ་ཉི་མ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །སོགས་ལྷ་ར་
དོན་གཉིས་ཆང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ། དཔྱེ་བ། ས་མཆམས་སོགས་ལྷ་ར་
བཤད་པ་འདིར་ཡང་སྤྱངས་ནས་བསྒྲིལ་མོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཡན་ལག་ལ་ལ། རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་བསྐྱར་བ། ཆེ་
གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ནས་བསྐྱར་བ། རྒྱ་འབྲས་པའི་ཆད། རྒྱ་སྤྱང་གི་དམ་
ཆོག་ རྒྱ་སྤྱང་གི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་བོ་ནི། རྒྱ་བཅུད་ལྷག་པས་ཁོལ་བའི་ཆེ། །
རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཏུ་བསྐྱར། །ལྷ་ར་འགལ་རྒྱུན་མཐུན་རྒྱུན་ཏུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དང་།
གནོད་ཕྱིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏུ་འཁྱེར་ཤེས་པ། དུས་ངན་དུས་བཟང་ཏུ་འཁྱེར་
ཤེས་པ། ལྷ་ས་ངན་གཡང་ཏུ་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ངན་ལམ་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཀྱན་
མོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ན་རྒྱུན་བཟང་ངན་གང་སྤྱང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
བརྟེན་པ་ནི། རྒྱུན་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་ལྷང་ལྷ་ར་བདེན་པར་
མེད་པར་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ། རྒྱུར་
བ་བྱུང་པར་ཅན་གསག་སྤྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ངན་ལམ་ཏུ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ལས།
དཀོན་མཆོག་མཆོད་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ། ལྷ་ར་བཤགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
སྐྱབ་པ་སྤྱང་བ། དཔྱུ་གུའི་གཏོར་བཅོས་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཆས་སྤྱང་ལ་འཕྱིན་བཅོལ་བྱ་
བ། ཆ་གསུམ་གཏོར་མ་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙམ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གདོན་བཞེགས་
ལ་གྲོས་གདབ་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བས་ལྷ་དག་ལ་སྤྱང་བར་བྱ། །ལྷ་ར་དུས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲུལ་བའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་ནི་འཕེན་པའི་རྒྱ་བས་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་རྒྱུན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གོམས་པའི་རྒྱ་བས།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་གསོག་པ་ནི་ས་པོན་གྱི་སྒྲོ་བས། དག་
 ཅ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཞོ་བ་ནི་སྒྲོ་ན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་བས་ཉི་
 སྒྲོ་བས་ལྷ་པོ་དེ་ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོད་དོ་ཅག་ལ་སྒྲོག་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་འཕེ་
 བའི་མན་ངག་སྐད་པོ་ཆེ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲོ་བས་ལྷ་པོ་འདིའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་འཕྲོ་སྒྲོ་བ་
 ཆེ་བས། ཐེག་ཆེན་འཕེ་བའི་གདམས་ངག་ནི། །སྒྲོ་བས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་སྒྲོད་ལམ་.....
 གཅིས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་ཞེ་མི་བྲེལ་བ་གཉིས་
 ལས་རང་གི་ཞེ་མི་བྲེལ་བ་གལ་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྒྱུན་གྱི་མི་འདོད་ཤོས་བཞི་བྱང་བ་
 འདོད་ཚོག་དུ་འབྱུར་ཆེ་སྒྲོ་འབྱུངས་པ་དང་། བདག་འཇིན་དང་གཅིས་འཇིན་མགོ་
 གཞོན་རྒྱས་པ་དང་། མདོར་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲོད་ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་ན་
 སྒྲོ་འབྱུར་གྱིས་དེའི་རང་དུ་འགྲོ་བ་ནས་དེའི་ཆོགས་པ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 འབྱུངས་ཉགས་ཆེན་པོ་ལྷ་ཉི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གོམས་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ། ཉེས་པ་སྒྲ་མོ་ནས་འཛོམ་པའི་འདུལ་འཇིན་ཆེན་པོ།
 ཉན་མངས་ལ་དཀའ་སྤྱད་གྱི་བསྐྱེད་འཇུགས་པའི་དཀའ་སྤྱབ་ཆེན་པོ། ཆོས་སྒྲོད་བཅུ་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་དག་སྒྲོང་ཆེན་པོ། བྱང་སེམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་དུ་
 གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྷ་ཆང་ན་སྒྲོ་འབྱུངས་པའི་ཉགས་ཡིན་
 ཉི། སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་གང་ཟག་ལ་མི་འོས་པའི་ས་ནས་སྒྲོ་སྒྲུར་གང་བྱང་ཡང་བྱེན་དབང་དུ་
 མི་འགྲོ་བར་སྒྲོ་སྒྲོང་བའི་རང་ཉིལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡང་སྒྲོ་འབྱུངས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ནི། སྤྱོད་ན་གསུམ་ལ་ཉག་དུ་བསྐྱབ། །ལྟར་སྤྱོད་ན་གསུམ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་
 ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དངོས་ལ་གསུམ་ལས་འདུལ་བ་ཀྱི་རི་ཀ་ནས་དཔལ་གསང་བ་
 འདུལ་བ་མན་ཆད་སངས་རྒྱས་གྱི་བཏུན་པ་ཐམས་ཅད་ཟུ་བཞེར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་ནི་དམ་ཆོག་དང་པོ། སྒྲོ་སྒྲོད་དང་མོ་ཅ་མི་བྱེད་པར་རྩོ་པོ་རྩུ་གཅིག་དང་རྩེ་
 སྒྲོ་མའི་བཀའ་བརྒྱད་གྱི་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་པ། གང་ཟག་མགོ་དམན་དང་
 དག་གཉེན་སྐྱགས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་གསུམ་པ། དེའི་

ཡན་ལག་རྒྱ་ལྷན་པའི་བསྐབ་བྱ་ལ། མི་དང་མི་མིན་ལ་ཆ་གཅུན་མི་བྱ་བར་ཉོན་མོངས་
 ལ་དྲག་འཇུན་བྱ་བར་བསྐབ་པ་དང་། དག་གཉེན་བར་མ་དང་ཡིད་འོང་མི་འོང་
 མེགས་ཆགས་ཐུང་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཆན་སྒྲོ་བཏགས་པ་ན་མས་བསལ་ནས་ཆགས་ཐུང་འགོག་
 པར་བསྐབ་པ། སྤྱི་མ་དང་པ་མ། རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱད་པའི་ནང་མི། རང་ལ་
 འགུན་བཅོད་བའི་རྒྱ་བཅུན། སར་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་གནག་པ། རང་ལ་
 གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཡི་གར་མི་འོང་བ་ལྟ་བུར་དུ་བཞེལ་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བར་བསྐབ་པ།
 མཐུན་ཁྱེན་མ་འཛམས་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཁྱེན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ལ་བསྐབ་པ་ཉི་ཡན་
 ལག་བཞིའོ། །སྦྱད་ལམ་ཚུགས་བྱབ་བྱ་བ་ནི་བཞི་བ། གཞན་སྦྱོན་མི་བཅོད་པ་ནི་ལྔ་བ།
 གཞན་གྱི་འཁྲལ་བ་ལ་མི་བཏག་པ་ནི་དྲུག་པ། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་ཐོན་ལ་སྤྱང་བ་ནི་
 བདུན་པ། བསྐྱམས་པའི་འབྲས་བྱ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བསམ་པ་ནི་བརྒྱད་པ།
 དངོས་འཛིན་དང་གཅིས་འཛིན་འབྲིས་པའི་དགེ་བ་སྤྱང་བ་ནི་དགུ་བ། ཉོན་མོངས་ལ་
 གཞུང་བཟང་མི་བཞེན་པ་ནི་བཅུ་བ། ཁ་ཤགས་ངན་པ་མི་འདེབས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་
 པ། གནོད་ལན་མི་བྱེད་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ། གཞན་གྱི་མཆང་མི་འབྱ་བ་ནི་བཅུ་
 གསུམ་པ། མཛོ་ཁལ་སྤང་ལ་མི་འབྱོབ་པ་ཉི་འཇུག་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་འཛོག་པ་ནི་བཅུ་བཞི་
 བ། རོ་ས་རང་གིས་མི་ལེན་པ་ནི་བཅོ་ལྔ་བ། སྒྲོ་སྒྲུང་མ་བོན་གཏོ་བཅས་ཀྱི་ཆབ་མི་
 བྱེད་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ། ཐོས་བསམ་བདག་འཛིན་གྱི་གྲགས་སྤྱི་མི་གཏོང་བ་ནི་བཅུ་
 བདུན་པ། རང་སྦྱིད་ཕྱིར་གཞན་སྤྲུག་ལ་མི་སྦྱར་བ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་
 ཆོག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྦྱི་དོན་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་བཞུན་པས་ཉེར་གཉིས་སྤྱི་ཡང་
 འཁྱུར་རོ། །ལྔ་བ་ནི། བསྐབ་བྱ་ཉེར་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ། ལོག་གནོན་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ།
 འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱང་མ་བྱང་བཏག་པ། དར་རྒྱད་དང་བདེ་སྤྲུག་གང་བྱང་ལ་
 བཅོད་པ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བ། ཉོན་མོངས་གང་བྱང་གཉེན་པོས་
 རྒྱུག་པ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ། ནང་གི་ཁྱེན་དལ་

འབྱུར་ཤེས་བཙུན་སྐགས་དང་། ཕྱི་རྩེ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྩེས་སྤྱ་འཇིན་པ།
 མཁོ་བའི་རྩེན་མཐུན་རྩེན་མཐུན་གཉེས་དང་བྲལ་བ་གསུམ་ཚང་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ།
 སྒྲོ་མ་ལ་དད་གུས་མ་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བག་ཡོད་མ་ཉམས་པ། སྒྲོ་སྒྲོང་ལ་
 སྒྲོ་བ་མ་ཉམས་པ་སྟེ་ཉམས་པ་མེད་པ་གསུམ་བཞམ་པ། ལུས་ཕྱག་སྒྲོར་དང་མི་འབྲལ་
 པ། རག་བསྐྱལ་བཟོད་དང་མི་འབྲལ་པ། ཡིད་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བ་སྟེ་
 འབྲལ་མེད་གསུམ་ལྡན་ལ་བསྐྱབ་པ། ཚེ་འདི་ལས་བྱི་མ། བཤད་སྐབ་གཉེས་ལས་
 སྐབ་པ། ཐེག་པ་གཉེས་ལས་ཐེག་ཆེན་ཉེ་དོན་གང་གཅི་བོ་ཉམས་སྤྱེན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ། ལུས་ཕྱགས་མེད་ལ་སྐྱངས་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་གསུམ་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ།
 བཞོལ་བ་ལ་བཞམ་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་བོ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་
 བསྐྱབ་པ། མཐུན་རྩེན་སྐགས་ལ་བསྐྱལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་བ་དང་འདྲ་བ་ལ་
 བསྐྱབ་པ། སྒྱིང་རྩེ་གོ་ལོག་དང་འདུན་པ་གོ་ལོག་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་ཡི་རང་གོ་ལོག་
 བཟོད་པ་གོ་ལོག་རྩ་བ་གོ་ལོག་རྣམས་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། རེ་འགའ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་གཅིག་པས་བཞམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཚམ་ཚམ་མེད་པར་
 འདུན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཞམ་པར་འདྲིལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། རུར་
 འཕེན་པ་བཏང་བའི་དོན་ལ་སྒྲོ་ཆིང་ཞིབ་གྱིས་དཔྱད་དེ་འདྲར་ལེན་ལ་བསྐྱབ་པ།
 མན་རྩང་ཟད་བཏགས་པ་ལ་ཡུས་ཤ་ར་ར་མི་བགྲང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། རྟེན་བཟུར་
 སྐགས་མཐོ་དམན་རྩང་ཟད་ལའང་གོ་ལོང་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ལྟར་
 བར་མ་ཆད་པ་དང་གཞུ་རྒྱན་ལྟར་མཁྱེད་ཐང་བའི་སྒྲོས་བཙུན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།
 གཞན་ལ་མན་རྩང་ཟད་བཏགས་པ་ལ་འོར་ཆེ་སྟེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བེར་བ་མི་འདོད་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པའོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཉེར་གཉེས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་འཕྲོས་དང་བཅས་སོ་སོར་
 བྱེ་ན་ཉེར་རྒྱག་རྒྱ་འབྱུར་རོ། །སྤྱིར་ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་
 པའི་གདམས་པ་གསེར་གྱི་ཁྲིས་པོ་ཁྱར་ནས་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་བཙལ་གྱང་མི་རྟེན་པ་མང་བོ་
 བཞུགས་པར་མ་ཟད། སྒྲོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོར་འདི་དག་ལ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་གདམས་

པ་ལྟག་པར་མང་ངོ། །དྲགས་གཙོད་ནི། །ཁ་ཅིག་དམ་ཆོག་བཙུན་དང་བསྐྱེད་
བྱ་ཉེར་གཉིས་ཞེས་སྤྱད་ལྟར་གྲགས་པ་མི་འབྱེད་དེ། དམ་ཆོག་ཉེར་གཉིས་དང་བསྐྱེད་
བྱ་ཉེར་དྲུག་རྩ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཉེ། སྤྱིར་བྱང་སེམས་མཆད་ཁ་བའི་སྒྲོ་
སྤྱད་དོན་བདུན་མའི་ཙ་ཆོག་ལ་མང་ཁྱུང་དང་། འདྲ་མཉན་དང་། འབྲུགས་ཐེབ་
སྐྱེས་མི་འདྲ་བའི་དཔེ་མང་པོ་བཀའ་གདམས་རྙིང་མའི་རང་དུས་ནས་ཡོད་པས་དམ་
ཆོག་དང་བསྐྱེད་བྱའི་གྲངས་ལའང་ངེས་པ་མི་རྣམས་ཡང་། སྒྲོ་སྤྱད་ཉེ་ཟེར་དུ་བཤོད་
པའི་ཙ་བའི་སེ་སྤྱིལ་བྱ་བའི་གསུང་རྒྱན་ལྟ་ལྟར་གི་དབང་རྒྱུག་གིས་བཤོད་པ་ལྟར་ཡིན་
མོད། ཉེ་ཟེར་དུ་དམ་ཆོག་དང་བསྐྱེད་བྱའི་གྲངས་མི་གསལ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་དང་དམ་
ཆོག་སོ་སོར་ཐེ་ནས་སྒྲོ་སྤྱད་མེད་པར་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སོ་
སོའི་ཁྱུངས་སྤྱ་བལྟས་ན་དམ་ཆོག་བཙུན་དང་བསྐྱེད་བྱ་ཉེར་གཉིས་སྤྱ་འབྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ ལྟོབས་ལྡང་སྤྱིར་བ་བཞེ་ཐུར་བཤད་པ་དེ་མི་འབྱེད་དེ།
ཡབ་རྩེ་སྤྱ་མས་བ་སོ་རྩེ་དུང་བའི་གསུང་བྱིན་གྱིས་སྤྱ་མཛད་པ་ན། སོས་པའི་ལྟོབས།
བསམ་པའི་ལྟོབས། དྲན་པའི་ལྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྟོབས། འདྲིས་པའི་ལྟོབས་
ཉེ་ལྟོབས་ལྡང་དང་། ལྟས་པའི་སྤྱིར་བ། བཙོན་པའི་སྤྱིར་བ། བྲལ་བའི་སྤྱིར་བ།
སྤྱ་ཞིང་འབྲུག་པའི་སྤྱིར་བ་ཉེ་སྤྱིར་བ་བཞེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཉེ། བ་
སོ་རྩེ་དུང་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་མི་འབྱེད་དེ། ཡབ་རྩེ་རང་གི་བཞེད་པ་ནི་སྤྱ་
སྤྱད་ཐེག་ཆེན་མཛོལ་རྒྱན་དང་། སྤྱ་སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་སེལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་།
རྒྱལ་སྤྱས་བཟང་པོ་དཔལ། འགྲོ་མགོན་དཔལ་ཡེ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་
བྱང་སེམས་རྒྱེད་བ། བྱང་སེམས་རྟོར་རྟོན་པ། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་སྐྱེས་ཆད་
ལྟན་ཀྱན་གྱིས་ཐུར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་ཡི་གཙུ་ཙ་
རྣམ་གསུམ་ལ་ཉེ་ཟེར་དང་བསྐྱེད་ན་ཐུར་ལྟར་ལ། དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འདོན་སྐྱེས་ཀྱི་
གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྩེས་སྤྱ་འདོན་པ། རང་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་ལ་
སྤྱལ་བ། ལྷུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བ་གསུམ་ལ་བཤད་པ་སྐྱེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་

ལས་རང་ལུགས་གང་ལ་འཛིན་དགོས་སྟགས་བཤད་བྱ་མང་ཡང་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །
 ལག་ལེན་ནི། རི་སྒྲན་བཤད་པ་ལྟར་བྱིན་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོགས་སྒྲ་
 འབྱིར་བ་དང་། ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་བས་ལྡ་སྒྲོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
 དམ་ཆོག་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོག་དང་བསྒྲོས་ཏེ་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

བཞི་བཙུགས་གསུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། (རྩ་ཐ)
 དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། བྱིར་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱངས་པས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་
 བསྐྱང་ན་སེམས་བསྐྱེད་བཅུན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆ་བྱིན་པ་དང་། སན་
 ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཅི་བ་སྟགས་དགོས་པ་མང་བོ་ཡོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་
 གསུང་བར་བྱོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་
 ཉམས་པར་བསྐྱང་བ། ཉམས་ན་བྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ།
 གང་ལ་སྐྱང་བའི་ཡུལ། (སྒྲ་མཐེ) གང་གིས་ལེན་པའི་ཉེན། (བྱིར་རྩེ) རི་ལྟར་
 སྐྱང་བའི་ཆོག་འོ། །དང་བོ་ནི། སྐྱ་སྐྱབ་དང་། བྱང་རྒྱབ་བབང་བོ། རྩེ་བོ་སྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲོན་སེམས་གང་ལས་སྐྱང་བའི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྤང་
 མོད། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་རྣམས་སྒྲོན་སེམས་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་
 པས་མི་ཆོག་པར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་འབྲུག་སྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་པ་
 དབང་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་དང་མཐུན་པས་རྩེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །
 འོན་ཀྱང་དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སེམས་ཆོགར། སྒྲོན་སེམས་སྐྱང་བའི་ཡུལ་
 ལ་འབྲུག་སྒྲོམ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྐྱབ་བརྟམ་དང་བྱང་སར་གསུངས་པར་བཤད་
 ཀྱང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ལས་འབྲུག་སྒྲོམ་སྐྱང་བའི་ཡུལ་གསུངས་པ་ལས་སྒྲོན་སེམས་
 སྐྱང་བའི་ཡུལ་གསུངས་པ་མི་སྤང་ངོ། །དེས་ན་ལམ་སྒྲོན་ལས། སྒྲོམ་པའི་ཆོག་ལ་
 མཁས་དང་། །སྟགས་ལྟར་དང་བོར་གདམས་པ་འདོམས་པ་ལ་མཁས་པ། བར་བྱ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པ། ཐ་མར་བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱིར་བཙོས་ལ་མཁས་པ་
 རྟེ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན། བྱང་སྒྲོམ་སྐྱངས་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་རྟེ་བཅུན་

པའི་ཡོན་ཏན། སྐད་རིགས་མི་གོ་བ་སོགས་མིན་པར་སེམས་བསྐྱེད་འཕྲིན་པ་བཟོད་པ་
 རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལས་སྤང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་ག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རྩོས་
 པས་ཁྱས་པ། ཟ་མ་ཉོག་བཞོད་པ། དྲིན་ལན་གསལ་པ། སྤྱིར་བྱུང་བོ་བྱ་མཆོས་
 ཁྱས་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོ་རིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་སྤྱོད་
 སོགས་ལྱས་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་སྒྲོན་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱང་བ་བསམས་
 ཅད་སྒྲོན་སེམས་ཆོག་པ་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་བྱང་བར་རྩོ་ཡབ་སྤྱོད་བཞེད་དོ། །སྤྱིར་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་པ་བྱུང་སྟེ་འཕྲིན་པ་ཅམ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིར་བ་མ་ཐོན་པ་
 བྱང་ནའང་འདིར་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་བ་རྟེན་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲོན་སེམས་ཆོག་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ། ལྱས་སེམས་གཉིས་ཀའི་
 རོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱང་བ། སྒྲོན་སེམས་ཆོག་པ་འཛིན་པ་ལ་མོས་
 པ། སྒྲོན་སེམས་ལེན་པ་ལ་སྒྲོག་གསུམ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱམས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལ་གསུམ། སྤྱིར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་གི་ཆོག་ལོ། །(སྒྲོབ་དཔལ་ན)
 དང་བོ་ལ་གསུམ། སྐབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། ཆོག་པ་གསལ་པ་དང་།
 (སེམས་བསྐྱེད་) བསམ་པ་སྤང་བའོ། །(ལམ་སྒྲོན་) དང་བོ་ལ་གསུམ། གནས་
 བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྩིས་བཤམ་པ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐབས་སྤྱོད་
 འགྲོ་བ། སྐབས་སྤྱོད་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཞོད་པའོ། །(ལྟར་སྤྱོད་) དང་བོ་ལ་གཉིས།
 གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྩིས་བཤམ་པ་དངོས་དང་། (ཞིག་པ)
 གནས་བརྒྱན་པ་སོགས་བྱས་ནས་རྩོ་རྩོ་ལྟར་བྱ་བའོ། །(དེ་ནས་) དང་བོ་ནི། ལམ་སྒྲོན་
 རྩོ་འགྲེལ་དང་རྩོ་རིམ་ཆོག་ལྟར་སྤྱོད་གསུངས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཅན་གྱིས་དཔེན་པའི་ས་
 རྩོགས་དང་བྱུང་པར་དམ་ཉམས་སེལ་ཁྱེགས་འདྲེས་འབྱེར་སོགས་ཡེ་མེད་པ་དགོས།
 དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པས་གཙང་བ། བ་བྱུང་ལྱས་ཞལ་ཞལ་བྱས་
 པས་བཅོས་པ། ཆོན་ལྟ་ཆོག་པ་གྱིས་བྱུག་རིས་བྱིས་པས་མཛེས་པ། དྲི་རྒྱས་ཆག་ཆག་

བཏབ་པས་དྲི་ཞིམ་སྒོ་བ། མེ་རྟག་ལྷ་ཆོགས་གཅུལ་དུ་བཀྲམ་པས་ལྷ་ན་སྟག་པར་
 བུའོ། །ཉིན་ནི། རྟགས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བར་གོས་ལྷ་ཆོགས་དང་མེ་རྟག་དང་རིན་པོ་ཆེ་
 དཔག་དུ་མེད་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་སྟང་བལྟན་པའི་བདག་པའི་སྤྱད་དང་། ཤེར་
 བྱན་གྱི་སྟགས་བམ། ཉེ་བྱས་སྟགས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉིན་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བ་དང་
 བྱབ་མཐའི་བསྐྱེ་ལྷ་མེད་པ་བཤམ། མཆོད་རྣམ་ནི། ཡུལ་དུས་སྟོབས་འབྱུར་ལ་
 དཔགས་ཏེ་དངོས་དང་རི་མོ་སྟགས་གང་འཛིན་དང་། སྤྲེལ་མོང་མ་ཆོས་གསུངས་པ་
 ལྷར་མཆོད་པ་གྲགས་པའི་སྒྲུར་མི་ཤོང་བ་དང་། རང་གི་འབྱུར་བའི་སྤུལ་ཆའམ་དུག་
 ཆས་མཆོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྷར་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་མེད་ན་རས་གྱི་ཁ་ཆར་དང་།
 ལྷའི་སྒྲོན་མེ་དང་། བྱེ་མའི་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱིས་འབྱུབ་པོ། །སྤྲེལ་དངོས་སྤྱབ་བཀྲུགས་པའི་
 བྱང་ནས་ལེན་ན། སེང་བྱི་མཐོ་ལ་ཡངས་པ་བྱན་ལྷ་ཆོགས་པས་བྱས་པ། གདུགས་
 བྱལ་མཆན་རྣམ་ཆ་སྟགས་བྱ་ཆེ་བ། མེབས་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་མེ་རྟག་དང་རིན་པོ་ཆེ་
 སྟགས་བྱན་གྱི་བཀོད་པ་ལུན་སྤུལ་ཆོགས་པ་དང་། བཟ་ས་དཀར་གྱི་རི་མོ་ཚུན་ཆད་
 གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཡལ་བའི་སྒོས་མི་འཆུན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་འབྲགས་པའི་སྤྲེལ་མི་དྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་སངས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་
 བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་བྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་ཉིན་གཉིས་
 གྱི་རིམ་པ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་པས་སྒྲུར་བའི་ཉིན། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲེལ་མའི་
 རྣལ་འབྱུར་སྒོ་ནས་གསག་བྱང་གི་གནད་བལྟས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟགས་ཆོགས་
 གསོག་སྤྱོད་སྒྲུང་སྒྲོར་དང་། བྱན་བདག་གིས་བསྐྱེན་བཀྲུར་དང་། ལྷག་ལྷ་ཞིང་སྒྲུང་
 འབྱུང་བོ་བཅས་ལ་གཏོར་མ། སྒྲུང་མོ་ལ་བྱིན་གཏོར་། སྒྲོན་དགེ་སྒྲུང་རིག་པ་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འདུག་ཆོགས་འཁོར་བྱིན་སྟེག་དང་། བཀའ་དང་བལྟན་
 བཅོས་གང་འཆོལ་སྟོག་པ། སྤྲེལ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་བཤད་པ་མཛད་
 པ་སྟགས་བྱིས་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱབ་ལེན་བྱས་བལྟས་ལྷ་ཆོགས་བཀོད་པ་ལྷར་བུའོ། །
 དངོས་གཞིའི་ཉིན། སྤྲེལ་སྟགས་སྒྲུང་དང་ཞིང་སྒྲུང་གི་གཏོར་མ་བཏང་ནས་ས་གཞི་

གནས་ཁང་མཆོད་པ་སྐོས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ནས་སྤོན་འདུག་ཅིག་ཅན་དུ་ལེན། སླ་མས་
 བྱ་བའི་རྒྱལ་འདི་དག་ལམ་རིམ་དུ་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་སྤོབ་དཔོན་ཐུགས་དབྱེས་པ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་མཆོད་ཕྱིར་ན་བཟའ་གསར་བ་མན་བས་ཏེ་བྲི་ལ་བཀྲགས། སྤོབ་
 མ་ནམས་ཀྱིས་བྲུས་བྲུས། སྤོབ་མས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པ་ལ་དད་སྦྱོར་ཆད་ལས་
 འདས་པ་མཆོད་ཕྱིར་གོས་གསར་བ་བཞོ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་
 རྣམ་གསུམ་གྱིན་ཏེ་འཆོགས་པ་ན། བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཤར་སྤྱང་བདུད་སྦྱག་དང་
 བཅས་པ་དང་། ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས། ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན། མཆོད་པའི་སྤྱན་
 གཟུངས་དང་བསྟོད་པ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟོད། སྐབས་འདིར་སླ་མས་པཌ་ལྷ་གསལ་ཏེ་
 བཏུན་པ་སྤྱིར་རྣམ་གཞག་དང་ལམ་ཡོངས་ཆོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མདོར་དྲིལ་བ། གནས་
 ཡུལ་ཉེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། ཆོགས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མན་
 ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོགས་གསེག་ལ་རག་ལས་ཚུལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐོས་
 མ་སྤོང་དམིགས་རིམ་གྱིས་བར་རོ་ཐུང་ལ། སླ་མ་ལ་སྤོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དུ་
 བཀྲག་ལ་ཆོགས་ཞིང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམ། ཡན་ལག་བདུན་
 པ་དལ་བྲུས་འདོན་དགོས་པས་དགེ་ལྷན་བྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་དམ་པ་དག་ཉེན་ལྷ་ཕྱིར་སླ་མ་
 མཆོད་པའི་སྤོན་མཆོད་སྤོལ་ཡོད་པ་དང་བཟའ་སྦྱོད་ཀྱིས་གཞུང་བསྐྱངས་མདོ་རྒྱད་
 ནས་བཤད་པའི་བྱག་མཆོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ནམས་འདོན་འགྲིགས་ཉར་བུ་ཉི།
 སེམས་བསྐྱེད་ཉི་བ་ཆོགས་གསེག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུལ་ལ་ཆོས་བུ་སྤོབ་
 མ་དང་ཆོས་བུ་བདུན་མ་ཆར་ཉེར་གཅིག་འབུལ་བའི་བྱག་ལེན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་
 གསལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐབས་སྤྱའོ་བ་ལ་གཉིས། གསལ་བ་གདབ་པ་དང་། (དེ་
 ནས་) སྐབས་སྤྱའོ་བའོ། །(དེ་ནས་) དང་བོ་ནི། སླ་མ་ལ་སྤོན་པའི་འདུ་ཤེས་
 དང་བཅས་བྱག་ཡོན་མཚུལ་གསུམ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་བྲུས་བཀྲགས་ཐལ་སྤྱར་གྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་བའི་གསལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འདིར་

སྐབས་འགྲོ་བལྟས་མ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐབས་འགྲོ་བྱད་པར་བ་བྱེད་དགོས་པས་
གང་ལ་སྐབས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བྱད་པར་སྤངས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། ཆོས་ནི་འགྲོག་པ་གཙུག་བྱས་པའི་སྤྲིན་ཞིའི་
མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འགྲོག་ལམ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་
མི་ཞེག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲོད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་རི་སྤྲིན་དུ་སྐབས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་བྱད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་
བར་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རི་ལྟར་སྐབས་སྐྱེ་སང་བའི་རྒྱལ་ནི་སྐབས་གསུམ་འཕོབ་བྱར་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་
སྐབས་ཉོན་པ་དང་ཆོས་སྐབས་དངོས་དང་དགེ་འདུན་སྐབས་སྐབ་པའི་གྲོགས་སྐྱེ་བའི་
བསམ་པ་དང་དམིགས་པ་གསལ་བཟབ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་ཞེག་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་སྐབས་འགྲོ་བུ་བའོ། །གསུམ་པ་སྐབས་སྐྱེ་སང་བའི་
བསྐབ་བྱ་བཟོད་པ་ནི། སྐུས་བྱ་རྒྱུང་དུའི་སྐབས་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཟོད་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་གསལ་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་
པར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་ཉེ་བཟང་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་འདུག་གི་ཆོག་གང་རུང་
གིས་བྱ་བར་གསུངས། བྱག་ལེན་ལ་རྒྱས་བལྟས་ལྟ་ཆོགས་རྣང་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པ་
མཐུལ་དང་བཅས་པ་བྱེད་པ་ནི་བྱག་ལེན་ཀུན་ལ་རྣང་ངོ། །གསུམ་པ་བསམ་པ་ཐུང་བ་
ནི། སྤར་བཤད་པའི་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་དམིགས་རྣམ་སྤྱོད་མས་རྒྱལ་བཞིན་བརྩེ་སྤྲོད་དེ་
དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་པོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་གཉིས། སྤར་མ་ཡིད་
པ་དང་། སྤར་མ་མེད་པའི་བྲགས་སོ། །(དེ་དག) དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤོན་སེམས་
དམ་བཅའ་ཅན་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་སྟགས་གྱི་བྱད་པར་དང་། (སྒྲོབ་དཔོན)
དངོས་སོ། །(སེམས་གཟུང) དང་པོ་ནི། ལམ་སྤོན་སྟགས་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དམ་
བཅའ་ཅན་འཛིན་པ་དང་། སྤོན་སེམས་ཅམ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་སྤར་མ་ནི་སྤོན་
སེམས་གྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱས་པ་དང་། སྤོན་མ་ནི་སྒྲོབ་མི་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ཤིང་། སྒྲ་ཡི་མ་སྤྱངས་པ་ལའང་བསམ་པ་རྩ་འཛུགས་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱས་ཆོག་གོ ། འོན་
ཀྱང་སྒྲིའི་ཅལ་ཡོད་པ་ནམས་གྱིས་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཅན་གཞུང་བར་
བྱའོ། །ཁ་ཅིག སྤྱ་སྤྱབ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲིན་པའི་ཆོག་མང་བོ་ལ་བྱ་མི་རུང་བ་དང་།
སྤྱ་མ་ནི་སྒྲིན་འབྲུག་ཅིག་ཅར་ལེན་པ་དང་། སྤྱ་མ་ནི་སྒྲིན་འབྲུག་སྤྱ་སྤྱབ་ལེན་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱར་སྒྲིན་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཤི། འབྲུག་སེམས་ལེན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་
གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་སྤྱར་རོ། །སྤྱིན་སྤྱགས་བྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
བྱར་རུང་བ་དང་སྒྲིན་པ་འཕྲགས་མི་རུང་བའི་བྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ནི། རང་གིས་དགེ་བ་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་བགྱིད་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། བགྱིས་
དང་བགྱིད་པ་ལ་ཡི་རང་བ་ལ་གཞི་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་མ་
བསྐྱལ་བ་ཞེས་སྤྱགས་གསུམ་གྱི་དོན་ལ། རན་སྤང་གི་ཕྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་
དང་། བདེ་འགྲོའི་ཕྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་ལས་དབྱགས་མ་
སྤྱིན་པ་ཞེས་སྒྱུར་བ་དང་། ཕྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཕྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་དང་།
འབྱར་བའི་ཕྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་བསྐྱལ་གྱིས་དབྱགས་
མ་སྤྱིན་པ་ཞེས་དང་། འཁོར་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཉོན་སྤྱིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་
དང་། ཤེས་སྤྱིབ་ལས་དབྱགས་མ་སྤྱིན་པ་ཞེས་དང་། ཉོན་སྤྱིབ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་
དང་། ཤེས་སྤྱིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲིན་པ་འབྲུག་གི་སྤྱིབ་པ་ལས་དབྱགས་མ་
སྤྱིན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཕྱག་སྤྱི་སྤྱིར་རྒྱལ་གསུམ་
དང་། དབྱགས་ཏེ་སྤྱིར་རྒྱལ་གསུམ་སྤྱགས་མཁས་པའི་བཤད་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་། ཅལ་
མ་ནི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། ཕྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཕྱག་བསྐྱལ་གྱིས་དབྱགས་མ་སྤྱིན་པ་ཞེས་སྒྱུར་བ་ནི་རྩེའི་ཅ་ལྟར་ནམ་བཤད་
དང་བྱང་རྒྱབ་གཞུང་ལམ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཁྱེད་པར་བཅས་སོ། །སྤྱབས་འགྲོའི་ཆོག་
དང་འདི་གཉིས་ལ་རྩེས་སྒྲིས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་རྩེ་བོས་མ་མཛད་ཀྱང་དགོས་ཏེ།
མཛད་ཏུ་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིན་པའི་སྤྱབས་འགྲོ་རྩེས་སྒྲིས་བྱེད་དགོས་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་

བ་དང་། བྱང་སར་འཇུག་སྒྲོམ་ལ་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་
འདྲའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་མེད་པའི་ལྷགས་ནི། རྩར་བཤད་པ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ཆང་
བའི་སྒྲོམ་ཞིག་ཡུལ་དུས་དེར་མེད་པའམ། དེའི་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་ལུས་སྒྲིག་དང་ཆངས་
སྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེན་ཆོགས་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་ཡན་ལག་
བདུན་པ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཤོར་
ནས་ལྷར་བཞིན་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། ཉེས་སྒྱུན་དེ་དག་མེད་ན་སྒྲོམ་ཐག་རིང་པོ་ན་
བཞུགས་ཀྱང་བཅལ་ཏེ་དེའི་བྱང་ནས་སྒྲོམ་པ་ཁས་ལེན་པར་མདོ་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོག་ནི། འཆད་པར་འབྱུར་བ་ལྟར་སྒྲོབ་
དཔོན་ཀྱིས་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྒྲོབ་མ་ལ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲོབ་མས་སྒྲོམ་
ལ་ཡོན་དང་མརྒལ་འབྲལ་བ། སྒྲོ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་བརྗོ་སྒྲོན་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱས་པར་
ཟུག་ལེན་དང་འདོན་འགྲིགས་སྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱང་ལྟར་ན་
མཆོམས་སྐྱར་དང་དངོས་གཉིས་མེད་པར། ཆེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་
ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱི་བ་གཞན་དུ་འང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་བདུན་པ་ལ་བསྐྱབ་
པ། (མདོ་ཞེ) སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་ཅུག་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྒྲོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ།
(ལམ་སྒྲོན) བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །(སྒྲོན་
སེམས) དང་པོ་ནི། ལམ་སྒྲོན་གྱི་ཆ་འགྲེལ་ལྟར་མདོ་ཞེ་བལྟ་བའམ་སྒྲོམ་ལས་མཉན་
ཏེ་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་དགོས་པས་ཀྱས་པར་གོང་དུ་ས་བཅད་ལཱི་སྒོ་
ནས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། བྱང་ས་ལས་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་སྐབས་
ཞིང་དམ་པར་འབྱུར་བ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་འབྱུར་བ་

དང་། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་བྱིས་གཞོན་པ་དང་། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཁིང་
 མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེད་གྲུ་ནམས་ཀྱི་པ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་མི་དང་མི་མེན་གྱིས་གཙུ་མི་རུས་པ་དང་། ཞི་སྐྱེས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་འགྱུར་སྒྲ་བ་
 དང་། མི་འདོད་པ་ནམས་མི་འབྱུང་ཁིང་བྱུང་བ་ནམས་སྐྱུར་དུ་ཁྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་
 མར་ཡང་གཞོན་པ་རྒྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ན་ལྟས་ངལ་བ་དང་།
 བརྟེན་ངས་སྐྱེས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུང་བ་དང་།
 བཟོད་པ་དང་དེས་པས་རྒྱད་བརྒྱན་པ་དང་། ཉན་མངས་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། ངན་
 སང་དུ་མི་འགྲོ་ཁིང་སང་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕན་ཡོན་
 མཐའ་ལས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བའི་ལམ་ཡིག་ཆེན་མོ་ལྟར་རྩ་
 ལ་ལྟག་པའི་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་བྱགས་ངེས་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ལ་བལྟ་ཁིང་། སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་སྒྲུ་བྱགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི་ཆེ་
 འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བའོ། །རིགས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆོས་ཅན། ཉིན་རེ་བཞིན་བསམ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་
 འདིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཆེ་
 འདིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས།
 བྱམས་པས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། །ཡིད་བཞིན་བདུད་ཅི་ཉི་འོད་ཤིང་། །ལྟར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། (དེ་ལྟར་)
 གྲིལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །(དེ་ལྟར་) དང་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་
 བཤེས་གཉིན་ནམས་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་བྱེད་
 ངན་པས་དུས་རིང་བར་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པས་བྱམ་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་དོར་ན་སོ་ཐར་གྱི་མམ་པ་ལས་ཐིག་ཕྱི་ཁིང་ཚུལ་བྱིས་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་ན་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་སྐྱུད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཚུལ་ལྡན་ཡིན་པར་སྐྱད་
 པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དོར་ན་ངན་འགྲོར་ཡུན་རིང་འབྱམ་དགོས་

པར་སྒྲིད་འདུག་ལས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་འདི་འདྲའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་བོ་བདག་གིས་
 རྟེན་པ་ནི་ཡ་མཚན་པར་བསམས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བའི་ཞེ་
 དམ་བུའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ལམ་སྒྲོན་ཙུང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་ལན་གསུམ་
 མཚན་ལན་གསུམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་
 བའི་ཐུར་ཉིན་མཚན་ཏུས་ཏུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་ས་ཡིད་འཁུལ་ངེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་
 ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པའོ། ། རིགས་པ་ནི། བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཆོག་ས་ལན་གསུམ་ཏུ་འཛིན་དགོས་པར་བཤམ། དེ་ལྟར་
 བཟུང་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཆོ་འདིར་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཐུར་རོ། ། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། རྩོམ་གཤན་ལ་སྒྲིར་མཛད་
 ཆོ། ། ཞན་སྐུ་མ་ཉེ་བུ་གཅེས་མ། ། ལྟར་རོ། ། གསུམ་པ་གང་གི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྒྲོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བའི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལམ་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་རྩེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བུའི་གངས་
 སུ་བཞོན་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པོ། ། སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྤངས་པའི་ཆད་ལ་དམ་པ་དག་ལྷ་ཆོག་ས་
 གསུངས་མོད། རང་ལྷགས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིའི་དོན་ནམ་ཡང་
 མི་བྱེད་དོ། ། ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་གཅད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་
 འདོར་བའི་ཐུར་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་སྒྲོས་གཏན་ནས་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདིར་
 སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པའོ། ། རིགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་
 ཅན། སྒྲོས་མི་སྒྲོང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བཤམ། རྩོད་སྒྲོས་སྤངས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཐུར། དཔེ་ནི། བྱ་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་པའི་
 མས་བྱ་སྒྲོས་སྤངས་ན་བྱ་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཏོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་བ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ལམ་སྒྲོན་
 ཙུང་འགྲེལ་དང་རྩོམ་པའི་ཆོག་ལ་སྐུ་སྐུ་པའི་གཞུང་ཁུངས་མ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་
 དོན་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། འོད་འཛོལ་སྐུ་སྐུ་པའི་བཀའ་གདམས་རྟིང་མའི་སྒྲོ་

མ་གོང་མ་དག་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་དུ་བསྐྱབ་བྱར་བཤུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་
བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་གཉིས་གང་རྒྱས་ཉིན་རེ་བཞིན་གསོག་པ་ནི་ཆོ་འདིར་
སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཞི་བཅོམ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན།
སྐྱེད་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཐུག། ཆོགས་གཉིས་མ་
བསགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས།
ཞིང་བའི་ཆུ་ལུང་ཆུ་ཆེན་བཞི། །ཤ་གཟུག་སྒྲ་ཀུ་ཆོས་བདུན་བསྐྱབ། །ཉར་རོ། །གཉིས་
པ་སྒྲིབ་གཞན་དུ་འང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་
བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲང་བ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་
སྒྲང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲངས་བཞུན་པ་དང་། (དཀོན་མཆོག་)
སྐྱོ་བ་
གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེན་པའམ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་། བྱང་
ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའམ་མངོན་དུ་འགྱུར་
བ་ལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་དེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི།
མཁན་སྟོབ་དང་སྟོ་མ་སྟོན་གནས་སྟུ་བ། (དེ་ལ) གཞན་འགྱུད་པ་མེད་པ་ལ་འགྱུད་
པ་ཉེ་བར་སྒྲབ་པ། (གཞན་འགྱུད) ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བཟླགས་པ་སོགས་སྟུ་བ། (ཐེག་པ) གཡོ་སྒྲ་ལས་ལྷག་
བསམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །(སྟུ་དང) དང་པོ་ནི། སྐབས་
འདིའི་མཁན་པོ་ནི་རྩམ་པ་གང་ལས་སྒྲངས་པའི་ཡུལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་རྩལ་བ་
སྒྲིང་བ་དང་ཉེ་བར་སྟོན་མཁན། སྟོ་མ་ནི་མན་པར་འདོད་པ། སྟོན་གནས་ནི་སྟོ་མ་
གཉིས་ཀྱི་གངས་སྟུ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་སྟོ་མ་གཉིས་པོའི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ལམ་
རིམ་རྒྱུ་དུར་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་གང་རུང་ལ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་
བསྐྱས་པ་སྟེ་རྩལ་གྱིས་དབུ་བསྐྱར་བཅོམ་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་མཁན་སྟོབ་སོགས་གསུམ་པོའི་
གང་རུང་ལ་བསམ་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས་བྱ་བ་རྩལ་སྐྱས་པས་

མཐར་ཐུག་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་ནི་ནག་ཆས་དང་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་འཁྱུང་
 པ་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ནི་གང་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ནི་འཁྱུང་དུ་
 གཞུག་འདོད་ཀྱིས་འཁྱུང་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ། ཡུལ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འཁྱུང་པ་མི་ལྟན་པ་
 ལ་བསམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དེས་འཁྱུང་དུ་གཞུག་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་འཁྱུང་པ་སྐྱེད་པ་
 ལ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་འཁྱུང་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ནག་ཆས་གཉིས་པ་འོ། །འདི་གཉིས་ལ་
 བསྐྱ་བྱ་བ་མ་བྱ་བ་དང་འཁྱུང་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆ་
 གས་བབྱང་ནས་ལྟན་པ་ལ་བཤད་པ་མི་འབད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆ་གས་མ་བབྱང་
 ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ན་འདིའི་ཡུལ་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །ལྔ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ད་ལྟ་
 མི་ལྟན་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་པའང་མི་འབད་དེ། འོད་སྤངས་ལེགས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
 འགྲེལ་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་
 ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལྟན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བ་སྟོད་སྟུར་བ་མང་བས་རྗེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །བྱ་བ་ནི།
 མི་བཟླགས་པ་སྐྱེགས་གསུམ་པོའི་གང་རུང་སྐྱས་པ་ལྟེ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་
 དགོས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྐྱ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱམས་ཐེག་ཆེན་
 ལ་ཆོས་པའམ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་དུ་དེ་དག་ལ་སྐྱ་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 བཤད་ཀྱང་དོན་གོ་བས་ཆོག་གོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ཞེས་པ་རྒྱམས་དགོན་
 བཞེགས་འོད་སྤངས་ལེགས་འགྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལ་མཆོན་ལས་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བ་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི་མོ་ཆོད་དོ། །འདི་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ། བྱང་སེམས་ལ་བརྟམས་
 ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་དཔུལ་བར་གནས་དགོས། བྱང་སེམས་ལ་སྟུར་བ་བཏབ་པ་
 མ་གཏོགས་པར་ལས་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་ངན་འགྱུར་ལྱང་མི་བྱས་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ལྱང་བསྟན་མ་སྐོབ་པ་ལ་སྐྱོས་ན་ཁོང་སྐྱོབའི་བསམ་པ་ཅི་ཅམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་
 བསྐལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བའམ་

གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་ནི་འབྲུག་པའི་ནམ་བཤད་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྱོད་
དགག་པ་དང་། བྱང་ཡང་བཤགས་ཐོམ་བྱ་དགོས། ཞེ་སྤང་ལ་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་ན་བྱམས་
སྤྱོད་རྗེ་སྤྱོད་པ་མཐུ་ཆུང་། མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་ལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཙ་བ་འཆད།
ཞེ་སྤང་བཀག་ནས་བྱངས་ན་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཆད་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནམ་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་ཐོག་ཆེན་པ་ལ་བསམ་པ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
སྤྱོད་པ་མི་བཟླགས་པ་སྤྱོད་པ་གང་རུང་བརྗོད་པ་ལ་བྱགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་བཟླགས་པ་
མིན་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོའི་གང་རུང་བརྗོད་པ་ནི་ནག་ཆས་གསུམ་པོའོ། །བཞི་བ་ནི།
སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་གང་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ནི་
ལྟག་བསམ་མིན་པའི་གཡོ་ཆུ་བྱེད་པའོ། །ལྟག་བསམ་ནི་བསམ་པ་རང་བཞིན་པ་ལ་བྱ་ཡི་
གཞན་ལ་ཡན་འདྲ་བྱི་ལྟག་བསམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཡོ་དང་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ནི། རང་གི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
གཉིས་ཀ་འདྲ་ཆགས་དང་གཉི་ཐུག་གི་ཆར་གཉོགས་པའོ། །ཀྱུ་ལ་བ་ཡེ་འབྱུང་གི་
གསུང་ཆུལ་འདི་དཔེ་ཆས་ཙ་འགྲེལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་སེམས་ཅན་མ་རོལ་བོ་ལ་
བསམ་པ་གཡོ་དང་ཆུ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་བོ་མིན་པས་མཐར་ཐུག་བཟླ་བའི་
ཐབས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ནག་ཆས་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ནི། ནག་ཆས་བཞི་ཆས་ཅན།
སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་བཀའ་དུ་སེམས་བསྤྱོད་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་
གེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་གེགས་སྤྱོད་
བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆས་བཞི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།
སྤྱོད་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྩན་མི་སྤྱོད་པ། (དཀར་ཆས) སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ལྟག་བསམ་དུང་བོས་གནས་པ། (དཀར་ཆས) བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བཟླགས་པ། (དཀར་ཆས) རང་གིས་སྤྱོད་པར་འོས་པའི་སེམས་
ཅན་ནམས་ཐོག་ཆེན་ལ་འགྲོད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་

བའི་མདུན་དུ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་སྟོན་དང་རྒྱུ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་བྱ་བ་རྒྱན་སྒྲ་
 བ་སྟོང་བ་ནི་དཀར་ཆོས་དང་པོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་པོའི་གཉེན་པོ་འོ། ། གཉེས་པ་ནི།
 རང་གི་ཉེས་པ་གསང་བར་མི་སེམས་པ་ནི་གཡོ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་པ་རྟེ། ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དགོས་པ་སྟོན་
 དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་བྱ་བ་གཡོ་སྒྲ་བྱེད་པ་སྟོང་བ་ནི་དཀར་ཆོས་གཉེས་པ་རྟེན་གྱི་
 ཆོས་བཞི་བའི་གཉེན་པོ་འོ། ། གསུམ་པ་ནི། རུང་སེམས་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དག་ལྟར་སྟོང་ཞིང་བཟླགས་པ་བརྗོད་
 པོ་འོ། ། དེས་ན་ཡུལ་རུང་སེམས་ལ་དགོས་པ་སྟོན་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་བྱ་བ་མི་
 བཟླགས་པ་མི་བརྗོད་པར་ཉན་པ་བོའོས་སྒྲ་ཕྱུར་པ་ལ་སྐབས་བབ་ཀྱི་བཟླགས་པ་བརྗོད་
 པ་ནི་དཀར་ཆོས་གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་འོ། ། བཞི་བ་ནི། ཡུལ་
 རང་གི་གདུལ་བྱར་གཏོགས་པ་ལ་དགོས་པ་སྟོན་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་བྱ་བ་ཐེག་
 དམན་ལ་མི་དགོད་པར་རྗོགས་ཀྱང་ལ་འགོད་པ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞི་བ་རྟེན་གྱི་ཆོས་
 གཉེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་། སེང་གེས་ཁྱས་པ་ལས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་བྱང་རྒྱུ་ལ་འགོད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ལས་ར་རྒྱལ་བཙམ་པ་
 སྟགས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྟོན་ལམ་མི་འདོར་བ་དང་། དཀོན་བཙེགས་དང་ཉིང་རེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྟོང་བ་དང་། དགེ་བ་
 ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྟེ་བ་གཞན་དུ་འང་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ། ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་
 མིས་བཟླགས་ན། ། ཞེས་པ་འདི་ལ་དཀོན་མཆོག་སྟོན་ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བསྐྱབ་
 བརྒྱས་དང་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བར་དཀོན་བཙེགས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདོ་དེར་ཡོད་པས་
 ལམ་རིམ་གྱི་དེ་ཡི་གེ་ནོར་བའོ། ། རིགས་པ་ནི། དཀར་ཆོས་བཞི་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་བ་
 ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཐལ། སྟོད་སྟེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མདོན་དུ་འབྱུར་བའི་
 རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་ནི། ཡོ་རྒྱུས་མར་རྒྱ་རྒྱ་མདོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཐབས་ལ་

འབད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅས་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས།
 བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པའི་དོན་དང་། ཕྱིར་བཅས་པའི་རྒྱལ་དངོས་སོ། ། (དེ་ལྟར) དང་
 བོ་ལ་གཉིས། ཉམས་གཏོང་ལ་དབྱུང་པ་དང་། (ནག་པོའི) བསྐྱབ་བྱའི་གྲངས་ལ་
 དབྱུང་པའོ། ། (དེ་ལྟར) དང་བོ་ནི། འོད་འཛོལ་པའི་ལམ་རིམ་ལེགས་བཤད་བྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 མ་པ་ལ་མོ་ཆེན་རེ། ནག་ཆོས་བཞི་དང་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྒྲིང་དང་བྱང་སེམས་འདྲོར་
 བ་བྱག་ལ་བྱུན་ཆོད་འདས་ན་སྒྲོན་སེམས་གཏོང་ལ། བྱུན་ཆོད་ནང་དུ་འགྱུར་པས་
 སྤྱིབས་ན་ཉམས་རྒྱ་དང་། ལན་བྱག་ལེན་པ་དང་ཆོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཉམས་ན་ཉམས་རྒྱ་
 ཅམ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱ་བྱང་ན་སྒྲོན་སེམས་སྐྱར་ལེན་དགོས་ཤིང་ཉམས་རྒྱ་ཅམ་ལ་
 བཤགས་པས་ཆོག་གོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་མི་འབད་དེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་འདྲོར་ལ་
 བྱུན་ཆོད་ཅི་བར་བཤད་པ་མི་འབད། ནག་ཆོས་གཞི་གཏོང་རྒྱར་བཤད་པ་མི་འབད།
 ཕྱིར་སྐབས་འདྲོར་བྱུན་ཆོད་ཅི་བ་ཡང་མི་འབད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ།
 སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བ་བྱུན་ཆོད་ལ་བརྟེན་གཏན་ནས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སེམས་བསྐྱེད་བཞག་པ་ཅམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རང་
 ཆོག་དངོས་སུ་འགག་བ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 གཞན་དུ་ན་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་གྱིས་བཞན་གད་བྱི་ཕྱིར་རྒྱན་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་པ་ལགས་
 འགྱུར་པ་མེད་པར་བྱུན་ཆོད་འདས་ན་བྱང་སེམས་བྱི་སྒྲུབ་པ་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་སྒྲོན་སེམས་གཏོང་བ་གང་། སྒྲོན་སེམས་བཏང་ན་སྒྲུབ་པ་
 གཏོང་བར་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བྱུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་
 བྱང་ཙ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བྱང་སྒྲུབ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་འབྲུ་ནི་གཞུང་གང་ལས་བྱང་མ་བཤད་ལ། བྱང་སྒྲུབ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལ་ཙ་
 ལྟར་གིས་ཁྱབ་པར་འབྱུར་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། ། དེས་ན་ནག་ཆོས་བཞི་ནི་ཆོའདྲིར་སེམས་
 བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱ་མེན་བྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་དུ་མི་འབྱུར་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་ཆོའདྲིར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ཀྱང་ཆོའདྲིར་ཡང་ནག་ཆོས་བསྐྱེན་ན་

སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་རྒྱུ་བར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཐུན་ཆོད་མི་བ་ནི་ཉེ་
 བར་འཁོར་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བསམས་པ་གང་ཞིག མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་གཏན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བྱིས་ལེན་མ་བཤད་དང་ཐུབ་
 བལྟན་གྱི་དོར་ལས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་
 སེམས་ཅན་སྒོས་སྤངས་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོད་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་བཏང་བས་
 སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བར་གསལ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱག་པ་བཏང་ནའང་ཡ་གྱལ་
 འཇིག་ན་ཆོགས་པ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར་དང་སེམས་ཅན་སྒོས་སྤང་གཉིས་སྒོན་སེམས་གཏོང་རྒྱ་དང་།
 གཞན་རྣམས་ཉམས་རྒྱ་ཅམ་དུ་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ་ལས་རྣ་
 ཆོགས་པ་ཞིག་གསུངས་ན་ཡང་། སྤྱིར་འགྲེལ་བ་འདི་རང་འགྲེལ་དུ་བཞེད་མི་བཞེད་
 གྱི་སྒྲིགས་གཉིས་བྱང་ཉི། འསྒོམ་སྒྲོན་པ་ལ་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ་ཁྱས་སྐབས་ལམ་སྒྲོན་
 ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པར་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་བ་རང་རང་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་སྟགས་
 རང་འགྲེལ་དུ་མི་བཞེད་ལ། བྱག་ཆེ་ལོ་ལྷ་བས། བྱང་རྒྱལ་འོད་དང་རྒྱལ་བྱིས་རྒྱལ་
 བ་ཡི། །ཐུགས་དགོངས་བཟང་བོས་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་བ་ཁྱས། །མཐུན་དང་བཅེ་བས་རྒྱ་
 བྱས་འདི་མཛད་ནས། །ཀུན་ལ་མ་བལྟན་གསང་བར་རིགས་སྟོན་གསུངས། །ཞེས་དང་།
 བྱག་ཆེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་པ། །པོད་གྱི་སྒྲོབ་མ་གཞན་ལ་ཡོད་རེ་སྐན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱག་ཆེ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་རང་འགྲེལ་དུ་བཞེད་ཅིང་
 བྱག་ཆེས་སྤྱོད་ཆེས་སྤྱོད་འདོད་དོ། །རང་ལྷགས་ནི་ལམ་རིམ་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་འགྲེལ་བ་འདི་ལ་ཆོད་མར་བཟུང་ཆོག་མིན་གཉིས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་
 རྣམས་ལ་ཡིད་བཟན་མི་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་བཅས་པའི་རྒྱལ་དངོས་ནི། སྒོན་
 སེམས་གཏོང་བ་དང་སེམས་ཅན་སྒོས་གཏོང་བ་གཉིས་བྱང་ན་སྒོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སྤང་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་ན་བྱང་སྤྱོད་མི་ལྟན་པའི་

རིང་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་མའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྦྱོད་ཡིན་པས་སྟོབས་
 བཞིས་བཤགས་པ་དང་། བྱང་སྟོན་སྟོབས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་
 བར་འཁྱར་བས་ལྷ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལྷར་བཤག་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་
 དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་
 ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་རྟགས་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལམ་ཤལ་རིང་དུ་བཞུད་པ་ལ་
 ཀླང་བ་བསྐྱད་པ་བཅོས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་ཆོས་ལས། རྒྱ་འདོད་
 བདུད་ཅི་བྱ་རམ་གསེར། །ལྷར་སྦྱོན་སེམས་ལ་མཐུན་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་། མི་
 མཐུན་དཔེ་ཉེར་གཅིག་གིས་སྟོན་ནོ། །དོགས་གཙང་ནི། ཁ་ཅིག ལམ་རིམ་ལས།
 དེ་ནས་སྤྲ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྷར་འཕགས་པའི་ཆོགས་སྐྱོན་དྲངས་ཤིང་།
 ཞེས་སྐགས་སྤྲ་མ་ཁོ་ནའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལས། དང་།
 དེ་ནས་སྟོབས་མས་བྱས་བྱས། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་དང་གོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 ཟེར། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་སྟོབས་གཉིས་འཆོགས་ནས་སྐྱོན་འདྲིན་སྐྱོན་གཟུངས་བཞུད་
 པ་རྣམས་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་གང་བྱ་ན། སྤྲ་མས་ཆོས་བཤད་དགོས་པས་ཤལ་ཅི་འདྲ་
 བ་ལ་བཤད་ན། བྱས་གོས་ཐལ་སྐྱར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཞིང་། གཞན་དུ་ན་སྤྲ་སྟོབས་སྐྱོན་མང་ནས་སྐྱོན་འདྲིན་གཟུངས་འདོན་བཞུད་གསུམ་བྱ་
 མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བར་བཅུ་གཉིས་སྟ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་དོན་གྱི་ལམ་རིམ་དང་འདོད་འཛོལ་བའི་ལམ་རིམ་སྐགས་
 ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་དང་། གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱད་བཤད་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
 མི་སྟོན་ཏེ། བར་བཅུ་གཉིས་སྟ་བཤད་པ་ནི་སྟོན་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་བརྒྱད་དུ་བྱས་
 པ་ནག་ཆོས་བཞིའི་གཉེན་པོ་དཀར་ཆོས་བཞི་སྐྱང་གཉེན་ཅམ་གྱི་བྱུང་ལས་མེད་པས་
 བཞིར་བཟུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷར་བྱེ་བའང་དཀར་ནག་གི་ཆོས་
 བརྒྱད་ཀ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་ཆོ་འདོར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཞི་དང་བཅས་
 ལྷར་བརྒྱས་པས་དབྱེ་བརྒྱ་ཅམ་ལས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཡན་

ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཉིན་མཚན་ལན་
 རྟག་རྟུ་མ་བཟུང་ཡང་ཆོག་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ལན་རྟག་རྟུ་འཛིན་པ་སྒྲོན་སེམས་
 གྱི་བྱན་མིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་། བྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྒྲོན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
 བམ་སྟམ་ཉེ་བཟླག བསམ་པ་བཟང་བོས་རྩལ་བྱིས་ལ་དགོད་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པ་
 དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་དགོད་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སྒྲོད་པ་སོགས་ནག་ཆོས་གཉིས་པར་འགྲོ་
 རོགས་མེད་པས་ནང་གི་བསམ་པ་ལ་གཞིགས་ནས་ཞིབ་ཆ་བརྟོད་དགོས་མང་ངོ་། །ཁ་
 ཅིག བྱང་སེམས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོད་འབྲུག་ལས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །
 སེམས་ཤེས་སྒྲ་ཞིག་སྦྱོད་ལྷག་འཁྱར། །ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཉེ། སྐབས་དང་ཐོའི་
 མཐའ་དཔྱོད་ལས་ལྷང་དེ་བྱང་སེམས་ལ་བདེ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་རྟུ་རྟངས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེར་ལྷང་ཁྱངས་རྩང་བདེ་མོར་བ་མ་གཏོགས་གང་གསུངས་ལེགས་་
 བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཉེ། སྦྱོད་འབྲུག་གི་དོན་དེ་འགྲེལ་བ་ཆད་ལྷན་དག་
 ལས་ས་ཐོབ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་།
 བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བྱང་སེམས་ལ་བར་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་
 མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཉིན་གྱིས་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔྱུ་
 མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བྱང་སེམས་ངན་འགྲོར་སྦྱི་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ན་ཆོམ་པ་ཙ་
 གཅིག་གིས་ཐུ་ཕྱིར་གསུང་མི་འདྲ་བ་ལས་གང་རྩང་ཞིག་འདོར་དགོས་པ་ལ་འདོར་སྦྱས་
 སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལ་འབབ་དགོས་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། གཞན་ཡང་བྱང་་
 སེམས་ལ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནའང་དེ་སྦྱོད་གྱི་བསྐྱལ་བར་བྱང་སེམས་དེ་དཔྱལ་
 བར་གནས་དགོས་གསུངས་པ་ནི་རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་གྱི་མདོ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག བྱང་སེམས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་། ཅ་ལྷང་བྱང་བའི་
 དབང་གིས་ངན་སོང་རྟུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་བྱང་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་
 བཟུབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་ངན་སོང་རྟུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་

རབ་ཞི་རྒྱུ་རིམ་དང་ལམ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར། མདོ་དེ་དང་ལམ་རིམ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཏང་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ངན་འགྱུར་འགྱོ་བ་
ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བྱམས་པ་སེང་གའི་སྒྲིའི་མདོ་
བྱངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཅ་ལྷུང་གཞན་བྱང་ན་དག་ཅ་
འཛོམས་ཀྱང་ངན་སྤང་བྱ་མི་འགྲོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར་གྱི་ཅ་ལྷུང་བྱང་ན་ངན་སྤང་བྱ་
འགྲོ་ཡང་དེ་བྱང་སེམས་མིན་པར་གྱུར། དེས་ན་བྱང་སེམས་གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་སྒྱུར་
བ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ངན་སྤང་བྱ་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་ཟེར།
དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འདོར་གྱི་ཅ་ལྷུང་བྱང་ནས་ངན་སྤང་བྱ་
འགྲོར་རིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་མ་
གཏོགས་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ངན་སྤང་བྱ་མི་འགྲོ་བར་གཤམ། ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ནི་རང་རེའི་སྒྲུབ་བརྒྱད་བརྟན་
པའི་བདག་སོ་རྗེ་གསེར་ཁང་བས་མདོ་སྐད་བྱང་རྒྱད་གྱི་ཉོག་གི་མགོ་མཁྱེགས་ཤིག་ཆར་
བཅད་པའི་ཐལ་འཁྱར་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བདུས་ལས། འདི་
དག་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ལྟེ། །སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་
ཅིག མཐར་ཐེག་ཆེན་ལ་འགོད་འདོད་ཡོད་བཞིན་ཏེ་གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་ལ་
བཀོད་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་མོད་མཐར་ཐེག་ཐེག་ཆེན་ལ་འགོད་འདོད་མེད་པར་ཐེག་དམན་ལ་
བཀོད་ན་དཀར་ཆོས་བཞི་བ་དང་འགལ་བར་འཁྱར་ཟེར། དེ་ལ་མཐར་ཐེག་ཐེག་པ་
གསུམ་གྲུབ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་པར་མ་ཟད། མཐར་ཐེག་ཐེག་པ་
གཅིག་གྲུབ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་འང་སོགས་མེད་སྒྱ་མཆེད་རྗེས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་
བསྐྱབ་བྱ་འདི་དང་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། ལྷལ་
ཆོད་ལྟན་ལས་སྒྲོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱམས་ཚུལ་བཞིན་
ཏེ་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱལ་ལྷེས་པས་གོས་ན་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་བཤགས་པ་ལ་བཙོན་
པར་བྱའོ། །སྒྲོབས་ཆེན་ཐིག་པའི་ཆང་ཆིང་སྟག་པའི་མེ། །འདི་བྱིའི་དགོས་འདོད་

འབུང་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་། །དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐབས་པའི་ཉིང་ཁྱ་གང་། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་མཆོག་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་སྟོན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྩལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། (དེ་ལྟར) ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་
བསྐབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བཟུན་པ། བསྐབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷ་བ་དོན་དོ། །
དང་བོ་ནི། གུ་ཡ་གོ་རི་དང་ཉིང་འཇིན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྷ་བ་
པའི་ཐབས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་ནི།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་པ་སྟེང་བོར་བྱ་དགོས་པར་ཐལ།
སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐབ་པ་ལ་མ་བསྐབས་བྱང་མན་ཡོན་ཆེ་མོད་བསྐབ་པ་ལ་མ་
བསྐབས་ན་འཆང་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
རང་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་མི་བྱལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་ཉིད་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་པ་ལ་
རབ་ཏུ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། ལྷ་མཆོར་བཞོད་པ་ལ་དེར་བཞོད་འདོད་
ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ལྷ་ལ་ཞུགས་ནས་བཞོད་པའི་བཙོན་འགྲུལ་དང་། འབྲུ་སྟོན་པ་
ལ་ས་བོན་བཏབ་པས་མི་ཆོག་པར་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ནད་སེལ་བ་ལ་སྟོན་མ་
ནོར་བ་བསྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དོན་ཏུ་གཉེར་
བྱའི་གཙུག་པོ་ནི་གཞན་དོན་ཡོན་པས་དེ་ལ་ལྷ་བ་པ་སྟེང་བོར་བྱེད་པ་མ་འབྲུགས་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གཞན་འདུལ་བ་ལ་རང་ཉིད་སྟོན་ཏུ་བྱལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ།
སྟོན་ཏུ་རང་མ་བདུལ་བར་གཞན་མི་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྣམ་པ་
ཐབས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་མ་ནོར་ཞིང་ཆང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། (དེ་ལྟར) རྒྱ་
རྒྱེན་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་དོས་གཟུང་བ། (འོ་ན) ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་དགག་ལྷ་བ་
རྒྱས་པར་བྱ་བ། ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་ལ་གཅེས་པར་གདམས་པའོ། །(སྐར་དུ)

དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་རིམ་ལམ་རིམ་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་
 ཐབས་མ་ཙོར་བ་ཞིག་དགོས་པར་མ་ཟད་ཆ་ཆང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཁྱེན་
 མ་ཙོར་བ་དགོས་པ་གང་། རྒྱ་ཁྱེན་མཐའ་དག་ཆང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཙོར་བའི་ལམ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྒྱ་ཙོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མ་ཙོར་བ་མི་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཙོར་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཆ་མ་ཆང་ན་འབད་པ་འབྲས་
 མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཆ་ཆང་བར་མི་
 འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། ལམ་ཙོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་
 བ་འོ་མ་འདྲོད་པས་རྩ་འབྲེན་པ་དང་། །ལམ་མ་ཙོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འོ་མ་
 འདྲོད་ནས་འོ་འཛིན་འབྲེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཁྱེན་ཆང་ལ་མ་ཙོར་བ་ནི་
 རྣམ་རྣུང་མངོན་བྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
 ཐབས་ཐུན་སྒྲིགས་པ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡངས་ལྷ་རྒྱུ་ཉགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ནི།
 སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཐུན་སྒྲིགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཙོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིང་རྗེའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་མང་མིན་པའི་ས་བོན་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་
 ནི་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། སྒྲ་སྒྲིག་
 ནི་རྒྱ་རྒྱར་པའི་ས་བོན་དང་རྒྱ་ལྷད་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བའི་སྒྲ་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་
 པའི་ལ་མ་ལ་སྒྲིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིག་པར་རྒྱུ་པ་དགག་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་ཅི་
 སྒྲིག་དུ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་འཁོག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཙ་བའི་མཁན་
 པོས་སྒྲིག་པར་རྒྱུ་ལོ་དང་། (དེ་ལྟར་) དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་རྒྱུ་
 རྒྱལ་ལོ། །(འདིས་ནི) དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་རིང་ལ་མཁན་པོ་པོ་

རྟེན་པ་དང་རིག་འཛིན་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཞལ་འཛོམས་ཏེ་མཁན་སྒྲུབ་ཆས་
 གསུམ་གྱིས་བཏུན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐབས། བོ་རྟེན་པ་དུས། བོད་དུ་
 མི་ཞིགས་ནི་མི་འབྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཏུན་པ་ཉིད་ཁ་གཉིས་སྤྱི་ཕྱེ་ཕྱེ་ཚད་པར་
 འབྱུང་བས། དེའི་ཆོང་འི་སྒྲུབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སྤྱན་དྲོངས་ལ་ཚད་པ་བྱེད་དུ་རྒྱག་ཅིག་
 དང་ཚད་པ་ཆོས་སྒྲགས་སྤྱི་ཞི་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་ལུང་བཏུན་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཏེ་རྒྱ་མང་མ་
 རྒྱ་ལ་ནའི་སྤྱི་ལ་ག་དར་ཏེ། རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲས།
 བཟང་རྟོག་ཡིན་ན་འང་འཁོར་བར་འཆིང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་ཞི།
 གསེར་སྒྲིག་དང་ཐག་སྒྲིག་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེར་བཤེད་ནས། དེས་དོན་རྟེན་ནས་སྒྲིད་པ་དེ་
 དག་ལ་འབྱུག་པ་ནི་རྒྱལ་བོ་དམངས་ཀྱི་སར་བབས་པའམ། སྤང་བོ་རྟེན་ནས་སྤང་
 རྩེས་འཆོལ་བ་དང་འདྲའི་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་ཆད་ལྟ་ལ་ཞེན་ནས་དགེ་སྦྱར་མི་བྱེད་པ་ལ།
 བསྐྱེད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་ལྟ་བུས་བོད་མལ་ཆེར་དེ་ལ་སྒྲིབ། དཔལ་དབྱངས་དང་།
 སྤྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་བོ་ལ་སྐྱེས་པས་མཁན་པོའི་ལྷགས་བྱེད་པས་མ་མཐུན་པ་ལ་བཅན་
 བས་ཀ་ཤི་སྤྱན་འདྲེན་པའི་མོ་ཉ་བཏང་བ་ཐོས་ནས་རྒྱ་མང་གིས་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་
 འཁོར་ལ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལོན། ཡང་ལོན། ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤིང་མདོ་ཞི་
 བརྒྱད་རྒྱུ་ཁྲུངས་ལ་སྐྱེས་པ་བཅུ་མས་ནས། ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བཏུགས་པ་མཛད་
 པའི་མདོའི་ཁྲུངས་བརྒྱད་རྒྱུ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
 སྤངས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེད་ལྷགས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཙམ་དུ་བསྐྱུ་རུང་བའི་སེམས་
 ཙམ་འཛོག་གམ་ཆོམ་མེ་བ་དང་། ཏད་དེ་བ་ཏང་དེ་བ་རྟོན་ནི་བ་ཞིག་ལ་ལམ་གྱི་དམ་
 པར་བཟུང་བ་ནི་ལྷག་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཐ་ཆད་པར་རིག་ནས་བཅན་པོ་གྲང་ལ་དཔང་བོར་
 བཞུགས། རྒྱ་མང་གཡས་གཡུང་དང་སྒྲིབ་དཔོན་གཡོན་གྲལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིགས་འཛིན་
 གཉིས་པོ་ཡང་སྒྲིགས་སོ་སོར་བཤོད། གང་མམ་པས་གང་རྒྱལ་བ་ལ་མེ་རྟོག་འབུལ་བ་
 དང་ལྷལ་འདོན་པའི་ཆད་སོ་བྱས་ཏེ་བཅད་པས་རྒྱ་མང་མམ་སོ། །སྒྲིམ་རིམ་དང་བོ་ལས།
 སའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྟ་བཅན་པོས་བཀའ་རྒྱལ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་

པ་མདོར་བསྐྱས་པ་འདི་བཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་རིམ་གསུམ་མཛད་ནས་
 ཉ་སྒྲིམ་སྟེང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་
 པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁྲར་གངས་ཅན་པ་རྣམས་གྱིས་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་གནས་སྤྱུར།
 འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དམན་པ། ཆོས་དད་
 རྒྱུ་བ། ཤེས་རབ་ཞན་པ། ལྷ་ཤར་རྒྱ་ལྷལ་དུ་ཤོག་དུས་ཉེན་འབྱེལ་ལོག་པ་སོགས་
 གྱིད་བང་གིས་ད་དུང་ཡང་ལྷ་ཤར་གི་རྗེས་སྤྱེའབྱངས་ནས་ལོག་ཉོག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལྟར་
 བ་ནི་རིམ་བཞིན་སྟེང་པ་དང་ལྷ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་ལོག་ཉོག་དུ་སོང་བས་ལོག་ཉོག་དང་པོ་
 འདིར་འགོག་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མཛོང་སྐབས་སྤྱེའབྱངས་འགོག་ཅིང་། གསུམ་པ་ལ་ཆ་
 གཉིས་སྒྲེ་ནས་སོ་སོར་ཉོག་པ་མི་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་ཐུར་བཀག་བྱིན་ལ། དུན་པའི་
 གསལ་ངར་མི་འདོད་པར་མི་ཉོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆག་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཉོག་ཁི་གནས་
 སྐབས་སྤྱེའབྱངས་ཀྱི། དེས་ན་མཆན་དུ་ལོག་ཉོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷ་བ་སྟེང་བའི་ལོག་ཉོག་
 དུ་རྒྱས་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རྒྱལ་ལ་བཞི། སྟེང་སྟོགས་གཏན་ནས་མི་དགོས་པར་
 འདོད་པ་དགག་པ། མི་ཉོག་པ་བཟན་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྟེང་སྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་
 པ་དགག་པ། (གལ་ཏེ) མི་ཉོག་པ་གཅིག་ལྟ་ལ་སྟེང་སྟོགས་ཆང་བས་སྟེང་སྟོགས་མི་
 དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ལྷང་གི་དོན་ལ་འབྲལ་ནས་སྟེང་སྟོགས་གཏན་མི་
 དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (དེ་དག) རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟང་
 ཉིད་བསྒྲིམ་དགོས་པར་བཟན་པ། (དེའི་ཕྱིར) སྟེང་སྟོགས་མི་སྒྲིམ་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་གྱིས་སྟོགས་ཐུར་སྐྱངས་ནས་བཀག་རྒྱལ་ལོ། །(གཞན་ཡང) དང་པོ་ནི།
 ལྷ་ཤར་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པའི་འདོད་རྒྱལ་དེ་སྟང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་སྟོགས་ནའང་མེད་
 མོད། སྟང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྟང་ཉིད་ཁོན་བསྒྲིམ་པ་ལས་སྟེང་སྟོགས་བསྒྲིམ་མི་
 དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་སྐྱ་བ་མི་རིགས་

ཏེ། རེག་ཆེན་གྱི་བསྐབ་བྱ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་
 པ་ལྟ་བུས་བསྐབ་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྒྲོད་སྒྲོགས་གིས་བསྐབ་པའི་ཐུང་
 རོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་
 བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་བྱག་མཐོང་བའི་ཐུང་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །ཟབ་མའི་ལམ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་ཡུལ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཐུང་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཆོས་སྒྲུབ་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤེས་
 པ་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །སྒྲོད་སྒྲོགས་ནམས་ལ་ནི། རི་སྟེང་པ་རིག་པའི་ཤེས་
 རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་རང་ཡུལ་ལ་ནམ་གངས་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཐུང་རོ། །ཀྱུ་རྩོལ་
 བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་ཡུལ་སྒྲོ་ཀྱུ་རྩོལ་པ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཅམ་ཏུ་
 བདེན་པའི་ཐུང་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟགས་པ་མཐའ་ཡས་
 པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་
 གཟུགས་སྒྲུབ་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྲས་བྱ་
 གཟུགས་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྒྲུབ་ཤིང་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་དང་། སྒྲུབ་རིམ་
 བར་བ་ནམས་གྱིས་གྲུབ་པོ། །རིགས་པ་ནི། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མི་
 དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པའི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་མོད་འགག་མདོ་ནི། སྒྲོད་
 སྒྲོགས་མི་སྒྲོམ་པའང་དེ་གདམས་པའི་མཐེལ་ཏུ་བཟུང་ནས་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་
 པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རེག་ཆེན་གྱིས་བསྐབ་པར་བྱ་
 བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་པ་གང་ཞིག འཁོར་བར་མི་གནས་པ་བསྐབ་པ་ལ་
 ལྟ་སྒྲོགས་དང་། ཞི་བར་མི་གནས་པ་བསྐབ་པ་ལ་སྒྲོད་སྒྲོགས་མེད་མི་ཏུང་བ་དགོས་
 པའི་ཐུང་རོ། །དཔེ་ནི། ཤིང་རྩེ་རྩེ་ཁྱེར་ཏུ་བཞོད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་།
 བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞོད་པ་གཤོག་པ་གཉིས་དང་། མིས་ལམ་ཏུ་བཞོད་པ་ལ་རྒྱང་བ་

གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིན་
 སྐུལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་
 སྤྱང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཁྲུང་ས་ལམ་རིམ་དུ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་དྲངས་པ་
 སྒྲུབ་རིམ་བར་བའི་འགྱུར་ངོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མདོ་རྒྱུད་འགྱུར་ལས། དེ་བྱམས་པ་ཆེན་
 པོའི་གོ་བོས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་གནས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་བསམ་གཏན་དུ་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤང་ངོ་། །རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
 ལས། ཆོས་གང་དང་གང་ལའང་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་རང་དང་ཐ་དད་པའི་ཤེས་བྱ་ངོ་
 ཉིད་པ་ལས་གཅིག་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་ལྷག་ཆ་རེ་ངེས་པར་གྲུབ་ཡོད་ལ། ཆོས་དེའི་
 ཉིད་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་དེའི་ཉིད་གི་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་ཆའི་རྣམ་པ་གང་ཡོད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་ཡན་གར་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་ལྷག་ཆའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྱང་ཉིད་དེ། གཞི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟིན་བྱེད་ཕྱིན་
 པའི་མར་ཕྱིན་ལ་སྐུལ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ལུས་པས་ཟིན་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཆོགས་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་བམ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉམས་སྤྱལ་བའི་ཉམས་
 ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐབས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་ནམ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་དེ་ལམ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་གམ་འདིར་བཞུན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡུལ་
 རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐུགས་རིམ། སྤྱོད་སྤྱང་ཉི་ཟེར། རྒྱུད་སྒྲོ་
 ཐོགས་འགྲེལ་དང་དར་རྒྱུག་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལས་སྒྲར་མི་ལྡང་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་མཁུན་གསུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོགས་ཟག་མེད་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་དུ་ལྡན་པ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་
 ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དར་རྒྱུག་ལས་ལམ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་

ལ་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་བཞག་ཀྱང་དེ་གཙུག་པོའི་དོན་ལས་སྤྱིར་
 ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱུས་པའམ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྒྲིལ་རིམ་
 གསུམ་ཆར་དུ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་སྤྱད་སྒྲིགས་ལ་
 སྒྲོབ་མི་དགོས་པར་སྒྲུབ་ནི། དཔལ་བོའི་སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་བ། མེད་གེ་ཞབས་
 འབྲིང་གི་སྤྱིས་རབས་སོ་ལྔ་བ། ཅན་མོ་མེད་འཛིག་ཆེན་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བ། དགའ་
 བའི་ལྷའི་ཁྱུ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བ། དགེ་དབང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།
 ཀམ་རང་བྱུང་རྩི་མེད་སྤྱིས་རབས་བརྒྱ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་
 སྤྱད་སྒྲིལ་རྣམས་ངེས་དོན་མ་གོ་བའི་དུས་སྤྱུས་ནས་སྤྱར་བ་འདེབས་པར་བད་དེ་དེ་ལྟ་
 བྱ་སྤྱུ་ཞིག་གིས་རུས། གཉིས་པ་མི་རྟོག་པ་བཟན་པོ་ཚོ་བ་པ་ན་སྤྱད་སྒྲིགས་མི་དགོས་
 པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱད་སྒྲིགས་རྣམས་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟན་པོ་མེད་
 པ་དག་གིས་བསྒྲིལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཡོད་ན་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་
 བཅུ་བ་ལས། དེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་ལས་བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཅི་རུས་སྤྱུ་ཡང་དག་པར་མི་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷར་དུ་ས་
 བཅུ་བ་རེ་རེ་ལ་བྱིན་སོགས་གཙུག་པོར་བྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱད་
 པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྐྱུས་དང་དབུས་མཐའ་ཙ་
 འབྲེལ་གསེར་ཐེང་རྣམས་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་སོ། །བྱད་པར་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་
 རྟོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བད་པས་སྒྲིལ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་
 ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པར་མདོ་སྤེལ་
 ས་བཅུ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་བྱུར་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཀྱིས་སྤྱད་སྒྲིགས་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་
 རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པར་བད་དོ། །རིགས་པ་ནི། སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟན་པོ་
 ཡོད་ན་སྤྱད་སྒྲིགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོག་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་
 ཐུག། དེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ས་ཆེན་པོ་ལ་ཚུད་པའི་རྒྱལ་སྐུས་རྣམས་དང་། བྱད་པར་

ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྦྱོད་སྒྲིགས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ཆེན་པོ་ལ་
 རྒྱད་པ་ན་དོན་དམ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གང་
 ཞིག ས་བརྒྱད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེ་ནི། ཤིང་རྩ་
 འདྲེན་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྩམ་མཁར་འཕུར་བའི་ཅལ་ལྡན་པ་དང་།
 བཤུལ་རིང་པོར་བརྟོད་པ་ལ་གོམ་འགྲོས་སྒྲིལ་པ་ལ། རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀ་
 དང་། གཤོག་པ་གཉིས་ཀ རྒྱང་བ་གཉིས་ཀ་ཆང་མི་དགོས་པར་འདྲ་པ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་མི་རྟོག་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་སྦྱོད་སྒྲིགས་ཆང་བས་སྦྱོད་སྒྲིགས་མི་དགོས་པར་
 འདྲ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། (གལ་ཏེ) ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་
 གྱིས་བྱིན་རྒྱལ་ལོ། །(དེས་ན) དང་པོ་ནི། རྒྱགས་ལྷ་མའི་བསམ་ཆོད་ལ། རྒྱོད་
 རྒྱགས་མི་རྟོག་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཅི་
 ཡང་མི་སེམས་པ་ཉིད་ལ་དེ་དག་ཆང་ཉི། བྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་མི་ཞིན་པའི་མི་
 རྟོག་པ་ལ་བྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཆང་བ་བཞིན་ཏུ་ལྷག་མ་རྩམས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྲོབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་འཁྲུའི་ཅིག་ཅར་འབྱུག་པ་རྩམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་དོན་ལས་ཀྱང་།
 རྩམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པའི་ནང་ཏུ་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་དང་། འདྲུས་བྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲུས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དེ་ལ་ཁྱུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱབ་
 པའི་དགོངས་མཐེལ་རི་ལྟར་ཡང་སྤྲོས་བྱིན་འདིའི་རྒྱགས་ལྷ་དང་མཚུངས་པ་བལྟས་པས་
 ཤེས་སོ། །འདི་མི་འཐད་པར་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དག་ལས་རྩམ་རྒྱལ་
 ཀྱི་གསང་བའི་མཚུལ་ཆོགར། བཡི་ཁྱེ་བ་རྒྱ་བཅས་བྱིན་པ་ཉི། །ལེགས་པར་བྱུག་པར་
 བྱིད་པ་རྒྱལ་བྱིམས་སོ། །སྒྲིགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ནི། རྒྱགས་ལྷ་མའི་
 བཤད་རྒྱལ་དེ་ཆོས་ཅན། འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟོག་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་ཕར་
 བྱིན་རྒྱག་ཆང་རྒྱལ་བཤད་པ་མི་འཐད་པ་གང་། ཆོས་གཅིག་ལ་ཕར་བྱིན་རྒྱག་ཆང་བ་
 ཅམ་གྱིས་གཞན་ཉམས་སུ་ལེན་མི་དགོས་པར་འདྲ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཅམ་ལ་ཡང་ཕར་བྱིན་

དུག་ཚང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་སྒྲིགས་སྒྲིལ་བ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་
མཚུལ་འབུལ་བ་གཅིག་ཕུས་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་དུག་ཚང་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། འདྲོད་ན། མི་རྒྱུ་པ་བསྒྲིལ་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །དཔེ་ནི། ཆོད་
མ་ལ་སྒྲུར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་བྲམ་མ་གཞན་བཟུལ་མི་དགོས་པར་འདྲོད་པ་བཞིན་
ན། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡར་ཕྱིན་དུག་ཚང་བར་ཕུས་ཀྱང་
དེ་ལས་གཞན་ལ་སྒྲོབ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ན། །

གཉིས་པ་ནི། བྱ་ལྷག་ཤིང་བའི་མའི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་
པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་པོ་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་
པའི་ཐབས་ལ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་
པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིང་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིན་སྒྲིགས་སྒྲིག་དགོས་
ལ། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་ནི་སྒྲིང་རྩེས་འཕངས་པའི་ལྷ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པས་
རྒྱུ་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འཕངས་པའི་
ལྷ་བ་ནི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིགས་
པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིགས་ཐབས་ནི་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་པོ་ཅན་
དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་
པོ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་པ་ལྟེ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་
ན་སྐབས་འདིའི་སྒྲིང་པོ་ནི་ཟིན་ཕྱིན་དང་སྒྲིང་པོ་ཅན་ནི་ཟིན་བྱ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཡབ་རྩེས། ལམ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཆས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲིང་
བརྒྱད་ལོན་ཡིན། །དང་། ལམ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན། །ཆས་ཀྱན་གྱི་ཉིང་ཁྲ་
མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཞེས་བཤད་གསུལ་པའང་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི་
སྒྲིང་རྒྱུང་ཅམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ན། །དེས་ན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་པ་ལ་
དམིགས་མེད་གྱི་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་

དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མི་ཉག་པ་དང་
བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བཟུལ་
ལས་སྒྲིབ་པར་འདྲ་པའི་བཙེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་།
དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བཟུལ་
ལས་སྒྲིབ་འདྲ་དེ་ཆས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་འདྲ་དེ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
གསུམ་ལ་ཡང་དམིགས་ལྷལ་གྱི་སྒྲིལ་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པའི་སྒྲིལ་འབྱེད་པ།
དམིགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་འབྱེད་པ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མའི་སྒྲིལ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱ་མའི་
མཐའ་དཔྱད་དུ། ཆས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པའི་རྣམ་པ་
ཤར་བ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གསུང་བ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆས་རྗེའི་སྒྲིལ་འབྱེད་ལེག་ཆའི་འགལ་
འདྲར་དེ་མི་འཐད་པ་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུ་
སྤང་བ་ན་དེའི་བདེན་སྒྲིང་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་བཀག་པའི་རྣམ་
བཅད་ཅམ་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས། ཞེས་པ་ལྟར་ཉ་ས་
བཟོས་ཀྱང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་
བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་ཤིང་། སྒྲིང་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་
བདེན་པར་བྱ་བ་པས་སྒྲིང་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་མཆེན་
སྤྱ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ་རྒྱན་དུ་སྤྱན་ཀ་འཆོལ་བའི་བཞེད་པ་དེ་རུང་ཟད་འཆོལ་ས་
མཛད་ན་ལེགས་སོ། །

བཞི་བ་ལྷལ་གྱི་དོན་ལ་འབྲུལ་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིགས་གཏན་མི་དགོས་པར་འདྲ་པ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷལ་ལོངས་སྒྲིབ་སྒྲིགས་སྤྱ་གསུངས་
པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་འགོག་པ་དང་། (བསོད་ནམས་) སྒྲིབ་སྒྲིགས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་བདུད་ལས་སྤྱ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པའོ། །(ཡང་མདོ) དང་

པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་མཆོག་གི་ཕྱང་རྒྱུ་ལེན་པའི་མེ་མོད་ལས། ཟང་ཟིང་སྤྱོད་པས་
 ལོངས་སྤྱོད་ཕྱོད་ཕྱུག་ཆོག་པ་འཛོམ། །ཅེས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུལ་ནས་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་ནི་འཁོར་བའི་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཁྱིའི་ཕྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་ཞེ། དེས་
 འབྲུང་དང་ཐབས་ཕྱང་རྒྱུ་ཕྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐེས་རབ་རང་བཞིན་མེད་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་
 བྱལ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལོངས་པ་དང་དགའ་བའི་རྒྱར་འབྲུར་ཡང་དེས་འབྲུང་དང་ཐབས་
 ཐེས་ཕྱིར་པར་བ་དག་གིས་ཐུན་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་འབྲུར་བའི་
 ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྷས་ལོངས་སྤྱོད་དག་གི་རྒྱར་རུང་བ་ནི།
 རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མདོར་བཅུས་ན། རྒྱལ་པོ་བསྐྱོད་ནམས་
 ཆོག་པ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གཞུགས་སྤྱོད་པ་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་སྤྱོད་པ་གསུངས་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་མཆོད་དཔེའི་རྒྱར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་གསུངས་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ལྷ་མཐུང་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཐུང་ཅག་རེས་ཉེས་
 སྤྱོད་དང་ཉོན་མོངས་ནམས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོད་རུས་པ་དང་། དེས་དཔེ་བ་
 རམས་ཀྱི་ལོངས་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་བར་སྤྱོད་པ་ནི་འགལ་འདྲ་ལྟ་
 སྤྱོད་དུ་རྒྱང་བས་ལེན་པ་རྒྱ་ལས་ཕྱང་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་ནི། བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཐེས་དང་མ་བྱལ་ན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་རུང་
 བའི་ཕྱིར་ནི། དཔེ་ནི། རྒྱ་ཁྱིའི་གཞན་དང་འཛོམས་ན་རྒྱ་ལྷ་དེ་ལྱར་མ་དང་རྒྱ་ལྷ་
 གཉིས་ཀའི་རྒྱར་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་བཅུས་སྤྱོད་པ་ལས།
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྷ་མདོར་པར་ཞེན་པ་བཅུད་ལས་དང་། ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་ལས་
 དམིགས་པར་རྒྱང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཐེག་པ་དང་། ཆོངས་པས་ལྷས་པ་ལས་དཔྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་དང་མི་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་ནས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གང་ལའང་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་སོ་སྤྱོད་པ་མི་བསམ་ཞེ། ལྷ་དང་པོས་བདག་

གཉིས་སྐྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་ཞེན་པའི་སྐྱིན་སྟགས་བདུད་ལས་སྐྱེས་གསུངས་པ་ལས་སྐྱིར་ཕྱིན་
 ཏུག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་བདུད་ལས་སྐྱེས་ཐལ་ལོ། །
 ལྷང་གཉིས་པས་ཀྱང་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྐྱིན་སྟགས་བཤག་བྱར་གསུངས་པ་ལས།
 སྐྱིར་ཕར་ཕྱིན་ཏུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱང་བཤག་བྱར་
 ཐལ་ལོ། ། ལྷང་གསུམ་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིར་
 རྟག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་སྟགས་དོར་བྱར་བཞུན་པ་མིན་ཏེ། བདེན་
 པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་རི་སྒྲིད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལོ། །
 བདེན་པར་ཡོངས་སྐྱེས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐབས་པའི་ཐབས་ལོ། ། ཞེས་སྐྱོན་པ་ཡིན་
 པའི་སྐྱིར་རོ། ། མ་དག་པའི་སྐྱིན་པ་ལ་སྟགས་པ་བཤག་བྱར་གསུངས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་
 བ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་གང་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བདུས་ལས་ལས་སྐྱབ་རྣམ་དག་གི་
 མདོ་སྟགས་དྲངས་པ་ལྟར་སྐྱིན་པས་ཁེངས་ནས་གཞན་ཁྱད་ཏུ་གསོད་པ་ནི་སྐྱིན་པའི་
 སྐྱབ་པར་བཏགས་ནས་བཞུན་པར་གསུངས་ལོ། ། རིགས་པ་ནི། སྐྱིན་སྟགས་ཆོས་ཅན།
 སྐྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱིན་སྟགས་བདུད་
 ལས་སྐྱེས་གསུངས་ཀྱི་སྐྱིར་སྐྱིན་སྟགས་བདུད་ལས་སྐྱེས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱིར་དང་།
 དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྐྱིན་སྟགས་བཤག་བྱར་གསུངས་ཀྱི་སྐྱིར་སྐྱིན་སྟགས་བཤག་བྱར་མ་
 གསུངས་པའི་སྐྱིར་དང་། སྐྱིན་སྟགས་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་སྐྱིན་
 སྟགས་དོར་བྱར་མ་གསུངས་པའི་སྐྱིར་རོ། ། དཔེ་ནི། ཏུག་དང་འབྲེལ་པའི་ཁ་བས་ལ་
 ཡོངས་སྐྱོད་མི་ཏུང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱིར་ཁ་བས་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་མི་ཏུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞེན་
 རོ། ། གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་
 པར་དགོད་པ་དངོས་དང་། (དེ་ལྟར) ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྱལ་བ་ལ་སྐྱོབ་པ་མདོ་
 རྟགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་སྐྱོན་མང་བར་བཞུན་པའོ། ། (འདི་ལྟར) དང་བོ་ནི། མདོ་
 ཀྱན་བདུས་སྐྱེས་དྲངས་པ་ལས། སྐྱོད་སྟགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འཆོལ་བ་དང་ལ་
 རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པའི་ལམ་མི་འཆོལ་བ་བདུད་ལས་སྐྱེས་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་

གྱིས་མི་བྱལ་པར་སེམས་འཕར་བ་སྒྲིད་སྒྲིགས་ཀྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་
 དམིགས་པ་མེད་ལྷགས་དང་ཡོད་ལྷགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྒྲེ་བ་དང་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབུམ་ཕྱག་བཅུས་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་སྟོང་བ། ལུད་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་ལུད་པ། རིན་
 ཐོང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བ། བྱང་ས། འཇུག་པ། དབུ་མ་སྒྲིང་བ། སྒྲིད་
 འཇུག་ནམས་སྤྱུ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་དགོས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་གསུངས་པར་མ་
 ཟད། སྒོ་མ་རིམ་གསུམ་དང་། ལམ་སྒྲོན། ལམ་རིམ་དུ་དེ་ཉིད་ཅལ་དུ་བརྟོན་ནས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་ཞལ་གདམས། བེའུ་སྒོན་འགྲེལ་བ།
 དཔེ་ཆོས་འགྲེལ་བ། བྱང་ཆུབ་བླ་མའི་བྱིས་ལན། རྗེས་གསང་སྤྱ་བར་གདམས་པ།
 དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་སོགས་སྤྱུ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་དགོས་ཚུལ་མངལ་བ་ཅམ་གྱིས་
 རྟོགས་ཀྱས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་བརྟན་པ་ཐུ་དར་ལ་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལའི་སྒོ་མ་རིམ་དུ་
 དེའི་ལོག་རྟོག་བསལ། བར་དར་ལ་ཡ་ཏི་ཤའི་ལམ་སྒྲོན་ལས་ལོག་རྟོག་བསལ། བྱི་
 དར་ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་ལས་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལྟར་མཁས་བྱལ་
 རྗེས་ཚུལ་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ཀྱས་པའི་སང་གའི་སྤྱ་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་ནམས་གོ་
 དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཆ་ཚང་བ་མི་དགོས་ན། ལྷན་
 བཤད་པའི་གཞུང་དེ་དག་ངེས་དོན་མགོ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ་ཤ་ལྷག་
 ལ་གསུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་དང་
 འདིའི་ཞེས་བྱུང་འབྱུང་མི་ཀྱས་པའམ་མཚན་འཛིན་ཆེར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་རང་
 རོ་རང་གིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་འབྱུང་
 གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཁ་ཡར་བ་འབྱུང་བར་
 ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་མཚན་འཛིན་རྩེ་འཕེལ་དུ་བཏང་བར་
 ཐལ་བ་སོགས་སོ། །དཔེ་ནི། བྱ་གཤོག་ཆག་དང་། ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་བྲལ་བ་དང་།

མི་སྒྲིང་རྩེ་མེད་པ་སྟགས་སྒྲུར་རོ། ། དེས་ན་སྒྲིམ་རིམ་གྱི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་
 ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་ལ་རང་གིས་མི་སྒྲོབ་པར་མ་ཟད། གཞན་དེར་བསྐབ་མི་དགོས་སྟེ།
 ཞེས་རང་གཞན་གཉིས་འཕུང་བཅུན་པ་རྒྱབ་པའི་བྱིན་དུ་འགྲོ་བ་མི་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ནི།
 རྟགས་ལྷགས་ལའང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བྲལ་མི་རུང་བ་དང་། སར་བྱིན་དུག་གི་
 གནད་ཆང་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་མདོ་རྟགས་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྒྲིང་
 དུ་རྒྱད་རྩེ་སྟོན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལམ་མང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྟགས་སྒྲི་
 མེད་ལ་བྱག་བྱ་སྟོག་སྟོལ་གྱི་གདམས་པ་སྟགས་ཐབས་ལམ་བྱད་པར་བ་ཡོད་པ་དང་།
 བདེ་འཇིགས་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་། རྩེ་ཡབ་སྐུ་མན་རག་
 རྣམས་སྐྱ་གཞུང་ལས་ཁང་དང་ཉེ་བཞོད་པ་སྟགས་ནང་མེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་
 པའི་ཆེ་བྱིན་དུག་བྱང་སྟགས་སྟེ་བདུན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་ལ་སྟགས་པའི་ལམ་གྱི་ལྷས་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཡང་ཡང་བཤད་དེ་བྱ་ཆེར་རྟགས་རིམ་འཆད་པའི་སྐབས་སྐྱ་སྒྲི་བར་
 འཇུར་རོ། ། སྒྲིར་སྒྲི་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བྱགས་དགོངས་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་འདི་ལྟ་བུའི་
 གསན་སྒྲིང་མཛད་པའི་སྟོན་བཟེད་བྱང་རྒྱས་པ་འདི་འདྲའི་ཞིག་གནང་བ་ལྟར་དུ་རྟགས་
 རིམ་ཆེན་མོ་སྟགས་བཀའ་འབུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འདི་འདྲའི་གསན་བསམ་བྱ་ཆེན་དང་
 བཟེད་བྱང་འགོད་བཞེད་ཡོད་པ་སྐབས་འདིའི་གསུང་བྱར་འདིས་མཆོན་ལམ་རིམ་
 བཟེད་བྱང་ཆེན་མོའི་སྐབས་བྱག་བྲིས་མཛད་ཡོད་དོ། ། དེས་ན་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
 གསལ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པ་རྟགས་ལ་མི་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སར་བྱིན་གྱི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་རྟགས་དང་བྱན་མོང་བར་བཅུའོ། །

བཞི་བ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་ལ་གཅེས་པར་གདམས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལ་ས་བོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཞེས་སྟགས་གྱིས་བཙེ་བས་གདམས་པ་སྟེ།
 འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོམས་པའི་རྒྱད་པའི་སྒྲི་འདྲེན་དག་
 དང་ཆེ་རབས་སྐྱ་སྒྲི་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྱད་པའི་སྒྲིན་ལམ་གདམ་བོ། ། འོ་ན་ཐབས་
 ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སྐྱའེན་དགོས་ན། དེ་གཉིས་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་

གཉིས་ཀྱི་རྩ་བོ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། འདི་ལྷར། ལྷར་སྒྲིང་བོ་རི་ལྷར་ལེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 ལམ་རིམ་ལས། ཞི་གནས་མན་ཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་འདིར་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཞི་གནས་མན་གྱི་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལམ་དང་། ལྷ་ཆེ་བའི་ལམ་རྒྱམས་དོན་གཅིག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་རྒྱམས་དོན་
 གཅིག་གོ ། སེམས་ཅམ་པ་ལྷར་ན། གཟུགས་སྤྱིའི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་འཛོག་བྱེད་
 གང་། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། ཆོས་སྤྱིའི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་འཛོག་བྱེད་གང་། གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་ཐོག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྷར་ན། གཟུགས་
 སྤྱིའི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་འཛོག་བྱེད་གང་། དེས་པའི་འཛོན་སྤངས་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོས་སྤྱིའི་ལག་
 རྩེས་གཙོ་བོར་འཛོག་བྱེད་གང་། དེས་པའི་འཛོན་སྤངས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །དོགས་གཙོ་བོ་ནི།
 ལྷར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སྐད་པ་རྒྱུ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་ཞིང་།
 ཐོག་ཆེན་གྱུ་བ་མཐའ་སྒྲ་བ་གཞན་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཆོགས་གཉིས་ནི་གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ལ། ཟབ་པ་དང་ལྷ་ཆེ་བ་གཉིས་ནི་དེ་ནི་
 ཆོགས་པའི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པས་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྷ་ཆེ་བའི་
 ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལའང་རིགས་འགྲེལ། །མདོར་ན་
 རང་འབྲེན་བྱེད་སྤྱང་ཉིད་ཆོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅས་པ་མ་ཡིན་དགག་སྤྱང་
 ཡང་དེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་དྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་ཆོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དེས་པ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ལ་དྲངས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱང་བ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་

ལམ་དུ་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་། བཟུ་བ་ལས། སྤྱག་པོ་ཡང་བཟུ་ན་ཆོགས་གཉིས་
 ལྷ་འདུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཞུགས་མི་འདུ་བ་མང་ཡང་། མཆོག་ལ་བ་དང་། ཉན་
 པོ་ཆོས་རྩེ་ཤུ་རྩ་ལ་མཆོན། ཏ་ས་བཟ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བས་མ་བྱིན་པའི་པར་བྱིན་
 རྣམས་བསོད་ནམས་དང་། བྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་འཛིན་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྷ་ར་ན་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ན་གཞུགས་སྤྱི་ལག་རྩེས་འཛིན་ཕྱིད་
 མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མི་གསོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྩ་ཆེ་
 བའི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་མི་ལེན་པར་ཐལ་བས། སྤྱིར་པར་བྱིན་རེ་རེ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་ཁྲངས་མ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ནི་གཏོང་བ་དང་སྤྱང་བ་
 མི་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་པར་བྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་དང་པོ་
 གསུམ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། བཙོན་འབྲས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 དབང་གིས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ནི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་
 གཏན་ལ་དགོངས་པས་མདོར་ན་རེས་པ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས། རེས་
 པ་དོན་དམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པས་རེས་པའི་ཆ་ནས་
 གཞག་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་ཉན་རང་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཆོགས་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་ན།
 རྩ་མིང་དང་རྩེ་བཙུན་པའི་དབུ་མར་དེ་གཉིས་ལ་ཆོགས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རེ་རེ་ནས་ཡོད་ཟེར། རྩ་མང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་དེ་
 གཉིས་ལ་དེ་དག་མེད་ཟེར། སྤྱིར་ཉན་རང་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མེད་དེ། འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱ་འབྲུག་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བ་སྒྲད་
 འབྲུག་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་སྤྱ་གཞུང་ཁྲངས་
 མ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་བསོད་ནམས་དང་ཆོགས་
 གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང། དེ་བཞིན་དུ་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་

གསོག་པ་ཡོད་པར་བྱལ། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཡང་མ་བྱལ། མདོར་ན་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་མེ་འབྲས་ཟུ་ཆང་གསུམ་གྱི་ཁས་སྤངས་
 ལ་དྲང་བའི་གཟུར་འཕྱར་རམ་སྟམ་སྟེ་ད་དྲང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལག་ལེན་ནི། ལྷར་
 བཤད་པའི་ལྷར་རིགས་དེ་དག་རྒྱ་ཤང་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་སྟེང་ཁོ་ན་ལ་གཟུས་
 པའི་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ལོག་ཉོག་གི་སྟེང་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱར་ནས་
 འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་དང་ཆོགས་གཉིས་ལ་མ་བྲལ་བ་དགོས་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་
 བཟན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པ་སྒྱི་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་དང་། བྱད་པར་བྱ་རྩེ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱལ་ལ། །དང་བོ་ལ་
 གསུམ། བྱང་ལེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་ལྷུང་བ་དང་། (འདུལ་བ) ལྷུངས་
 རས་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་ཕྱི་མ་པ་གཟུང་བ་དང་། (རྒྱལ་ཁྲིམས)བཟུང་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་
 རྒྱལ་ལ། །དང་བོ་ནི། འདུལ་ཐུགས་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་པ་མ་ཐོབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལ་
 ཐོས་བསམ་བྱས་ན་དགོས་པ་ལས་དགག་བྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པས་བཅས་པ་མཛད་ཀྱང་།
 འདིར་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལེགས་པར་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱད་ལྷུངས་ནས་ཕྱི་མ་པ་འཛིན་པར་སྒྲོ་བ་ན་སྟོམ་པ་ལེན་པར་བྱང་ས་
 དང་བྱང་རྒྱབ་གཞུང་ལམ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་གསུམ།
 ཕྱི་མ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་རྒྱལ།
 ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱལ་ལ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ།
 གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལ། །དང་བོ་ནི། བྱང་ས་སྐགས་
 ལྟར་སྟོན་སེམས་བརྟེན་པ། འདུག་སྟོམ་སྤངས་པ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མཁས་པ། ཕྱི་མ་
 པ་འཛོགས་རུས་པ། བསམ་པ་མ་ཉམས་པ། སྒྲུར་བ་མ་ཉམས་པ། སྟིང་རྩེ་དང་
 ལྷན་པ་སྟེ་ཆོས་བདུན་ལྷན་ནོ། །མཆན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་མ་རྟེན་ན་ངེས་
 པར་དེ་ལས་སྤང་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་མ་མི་རྟེན་པའམ་བཟོད་མི་རུས་པ་དང་ལམ་བྱ་

དགག་བུ་ཆེན་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ནས་སྤངས་ན་ཡང་ཆོག་པར་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་གསུངས་
སྟེ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་སྤྲོམ་སྒྲིམ་
རྒྱུ་བར་གསུངས། འོན་ཀྱང་། བདེ་གསེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་
གྱུར་ཅིང་། །ལྟར་མའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ངོ། །སྐབས་འདིར་བྱང་སྤྲོམ་སྒྲིམ་གནས་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཏུ་སྟེ་ཐར་དགོས་པར་འདྲོད་པ་སའི་ཕྱིང་ཙམ་འཁར་སྟེ་བུ་ལས།
རྒྱ་ཐོན་བརྟུང་བའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །སྐགས་རྒྱུངས་ནས་གཞན་གཞོན་ལས་མ་ལོག་པར་
གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷུ་བ་པ་མི་རྒྱུང་བས་བྱང་སྤྲོམ་སྒྲིམ་བའི་རྟེན་ལ་སྟེ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དགོས་
པར་མ་ཟད། །གཞན་གཞོན་ལས་ལོག་པ་ཤོར་ན་གཞན་ལ་ཕན་འདྲིགས་པ་ཡང་འཆར་
བས་བྱང་སྤྲོམ་གནས་པའི་རྟེན་ལའང་སྟེ་ཐར་དགོས་སྟེ་ཐར། སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཏུ་
དགོས་པར་འདྲོད་པ་དག་གིས། མཛོད་ལས། བསྐྱབ་པ་ལུ་དང་ཤི་འཕྱོང་དང་། །
ཞེས་ཤི་འཕྱོང་པ་སྟེ་ཐར་སྤྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་གསུངས་ཀྱང་དེས་བྱང་སྤྲོམ་མི་གཏོང་
བས་སྟེ་སྤྲོམ་བྱང་སྤྲོམ་གནས་པའི་རྟེན་མིན་པར་འདྲོད་ངོ། །སྤྲོམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
འབྱེད་དགོས་པར་འདྲོད་པ་དག་གིས། རྟེ་བར་འཁར་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་
གྱི་སྟེ་སྟེ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་སྟེ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟེ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་དང་ཙམ་གཉིས་ནི་བྱང་
སྤྲོམ་གྱི་སྤྲོམ་གནས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཏུ་མི་རྒྱུ་ཞེ། དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་དམན་པའི་ཆེད་
ཏུ་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་བྱང་སྤྲོམ་གྱི་འགལ་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་བྱང་སེམས་གྱི་སྟེ་སྟེ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི་བྱང་སྤྲོམ་སྒྲིམ་གནས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཏུ་དེས་
པར་དགོས་པ་མདོ་ལྷང་ནམས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱེད། གྲུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་ཏུ་འབྱེད་
པར་འདྲོད་པ་དག་གིས། དབྱུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་སྟེ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་རྟེན་ཏུ་མི་དགོས་
ཤིང་། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དགོས་ཏེ། དབྱུ་མ་བ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
སྟེ་ཐར་དགོས་པར་གསུངས་པ་མེད་པ་གང་། སྤྱི་བ་དང་ངོ་ཙམ་སྐགས་གྱིས་དགོས་
པར་གསུངས་པས་དེ་དག་སེམས་ཙམ་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེད།

བྱང་ཕྱོད་སྒྲི་གནས་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་ཏུ་སོ་ཐར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དག་གིས།
 བྱང་སེམས་རིགས་ལ་གནས་པས་སོ་ཐར་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་བྱང་ཕྱོད་སྒྲུང་ཆོག་པར་གསུངས་
 པ་ཐུབ་དགོངས་དང་། ལམ་སྒྲོན་འབྲེལ་བ་སོགས་དྲངས་ནས། སོ་ཐར་བྱང་ཕྱོད་སྒྲི་
 བའི་ཉེན་ཏུ་དགོས་ན་ལྟ་སོགས་ལ་བྱང་ཕྱོད་སྒྲི་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་པའི་
 ཉེན་ཏུ་དགོས་ན་ལྟ་དང་ཏུད་འགྲོའི་དགེ་སྤྲོད་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་།
 ལྷགས་དེ་དག་གིས་ཉེན་བཅས་པར་གྲགས་པ་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སོ་ཐར་དགོས་པར་
 འདོད་མཁན་ལ། བོ་རྟོ་བ། སྤ་རྒྱུད་བ། ཀ་མ་བ། ཀྱང་ཐང་བ། ལྷངས་པ་བ་
 སོགས་དང་། ཉེན་མེད་པར་གྲགས་པ་སོ་ཐར་མི་དགོས་པར་འདོད་མཁན་ལ། སྤ་
 རང་བ་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་བཀའ་གདམས་གསར་རྒྱུད་གི་མཁས་པ་མང་ཏུ་བྱུང་
 བ་ལས། རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྷགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཉེན་ཕྱོད་པ་སྒྲི་བ་ལ་
 ཏུང་བ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་སྒྲུང་བ་ཏུང་བཟད་ཡོད་པ། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིབ་འདོད་
 དང་ལྡན་པ། ཕྱོད་པ་ལ་ལེན་འདོད་ཡོད་པ་ཉེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་མ་མཐའ་དགོས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལ་དཔུད་པ། ཆོག་འི་སྒྲོན་ནས་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །
 དང་བོ་ནི། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་མང་བོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མའི་ལྷགས་མི་འདྲ་ཉེ།
 དེ་གཉིས་གང་ལས་སྒྲུང་བའི་ལྷལ་མི་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ལེན་པའི་ཉེན། རི་ལྟར་ལེན་
 པའི་ཆོག་སྒྲུངས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ནམས་མི་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་ཟེར། ཚུལ་འདི་ལ་ཐུབ་བཞུན་ཕྱི་དོར་ཏུ་ལྷང་དང་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་
 བས་བཀག་ཡོད་པས་དེར་བརྟ་བར་བྱ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷགས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔུད་ན་ལྟག་མ་མ་ལྷས་པར་འཇིག་པར་འབྱུར་བས་
 བརྟག་ཅིང་དཔུད་པའི་དཔུང་ཏུང་བཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་བཀའ་གདམས་རྒྱུད་མའི་བཤེས་གཉེན་དག་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་
 བས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིས་ཕྱོད་པའི་ཆོག་མཛད་པ་ཕྱོད་པ་བརྟན་པའི་ཐབས་བཟང་
 རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གས་བཟླས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་འབྲུག་གི་ཆོག་ཐང་དང་

དུ་ཡོད་ཀྱང་འཕྱག་སེམས་དང་འཕྱག་སྒྲུབ་གང་ལེན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་སྒྲོབ་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་མེད་དེ། སྤྱོད་འཕྱག་
 དར་ལྗོན་ལས། འཕྱག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་ཆོག་ལས་ལེགས་སུ་འཕྱག་སྒྲུབ་ལེན་
 དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མ་གཞི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས། བྱན་
 མང་གི་སྒྲུབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་ཡིན་དེ། འཕྱག་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྱུར་
 པ། དངོས་གཞི། མཐུག་གི་ཆོག་ལོ། །དང་བོ་ནི། བྱང་ས་དང་། བྱང་བཟང་།
 གི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤུ་བ། རྩ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་སྟགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་།
 གཞུང་ལམ་ལས། སྒྱུར་བ་ལྔ། གསལ་བ་གདབ་པ། ཆོགས་སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་པ་
 སྒྱུར་དུ་བསྒྲུལ་བ། སྒྲོབ་བསྐྱེད་པ། བར་ཆད་དྲི་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཅས་
 ཅད་ལྔ་བོ་འདིར་འདུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལེན་པའི་ཆོག་འི་ཆོག་ལ་རྒྱས་བརྒྱས་སྒྲ་
 ཆོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་དབང་རྣམས་ཆོག་ཀྱང་རྒྱས་རྒྱང་ཡང་དབང་བོ་ཐ་མ་ལ་ཆོ་
 གའི་ཆོག་རྒྱས་པ་ཉིད་ལེགས་པས་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་རྗེས་
 སྒྲོས་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་སྤྱོད་ཆོག་ལྟར་སྒྲོབ་མས་འདོད་པའི་རྗེས་སྒྲོས་མིན་པར་སྤྱོད་
 མས་དྲི་བ་ལ་སྒྲོབ་མས་ལན་འདེབས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་བ་ཉི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅ་འགྲེལ་
 ལ་སྒྲོས་ཤིག་གསུམ་པ་ནི། བྱང་ས་དང་། བྱང་བཟང་། རྩ་བའི་ཆོག་རྣམས་སུ་
 མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཉི། གཞུང་ལམ་ལས།
 མཁྱེན་གསལ་གཟེངས་བཅོད། སྒྲུབ་པ་གྱ་ཆོམ་དུ་མི་བསྒྲག་པ། གཏང་རག་གི་
 མཆོད་པ་ཉི་བཞི་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་ཞང་
 ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་ལག་ལེན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱོད་མ་
 ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྤྱོད་མ་མེད་པའི་ཆོ་བྱང་ས་དང་གཞུང་ལམ་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱད་པར་སྤྱོད་མ་ཅམ་ལས་སྤྱོད་མ་ཡོད་པའི་ཆོག་དང་བྱད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། སྤྱང་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང་།

བསྐྱུང་རྩལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྒྲིན་གྱི་མདོ་ལས། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་གསུམ་པོ་བྱེ་
 རྟེན་དུ། །སྐགས་ལྟར་རབ་ཞི་རྣམ་ངེས། མེད་མེད་གྱི་བྱས་བྱས་པ། དཀོན་མཚན་
 སྒྲིན་མེ། རྩ་མཚན་བྱས་པ་སྐགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམ་པ་དང་།
 བྱ་མོ་ཡེ་ཤེས་རྩན་གྱིས་བྱས་པ་ལས། བྱ་མོ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིག་ཡོངས་སུ་
 གཏང་བར་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཡི། སྐགས་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་གང་གསུངས་པ་
 རྣམས་བསམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱུང་རྩལ་སྒྱིར་བརྟན་པ། བྱེ་བྱག་རྩ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སའི་བདག་དོན་གཞན་དོན་གྱི་ཁེབས་དང་། དེའི་
 དོན་བརྟུས་པ་ཐོམ་པ་ནི་བྱ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱི་བྱ་བ་ལ། འབྲལ་དུ་
 རྟུག་བཟུལ་ཞིང་ཐུགས་སྒྲུབ་ཕན་པའི་བྱ་བ་དང་། འབྲལ་ཐུགས་གཉིས་ཀར་བདེ་བའི་
 བྱ་བ་དང་། འབྲལ་ཐུགས་གཉིས་ཀར་རྟུག་བཟུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། འབྲལ་དུ་བདེ་
 ཞིང་ཐུགས་སྒྲུབ་གནོད་པའི་བྱ་བ་རྟེ་བཞི་ལས། རིམ་བཞིན་ཆོས་ལྟར་དཀའ་བ་སྦྱང་པ་
 དང་། བྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱང་བ། ཞེ་ཐུང་གིས་སྒྲིག་གཅོད་པ། ཡོག་གཡེམ་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལྟང་མེད་དང་བྱི་མ་གཉིས་ནི་ལྟང་བ་དང་བཅས་
 པའོ། །བསྐལ་བ་བརྟུས་ལས་ལྟང་བ་དང་། ལྟང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་།
 ལྟང་མེད་དང་ལྟང་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞི་གསུངས་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་ཞེ་ཐུང་
 གིས་སྒྲིག་གཅོད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཆེན་པོའི་ལྟར་གས་འབུམ་ཐུག་རི་བ་སྐགས་མི་
 འཛིན་པར་བྱ་བ་བྱང་བ་ལ་སྦྱང་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་བྱིན་པའི་བྱིན་སྐགས་ལྟ་
 བྱ་དང་། ཐིག་པ་སྒྲབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྒྲིག་མ་རྩལ་པར་སྦྱང་རྗེས་
 སྒྲིག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསྐལ་བ་བརྟུས་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བྱས་སེམས་གྱི་
 རྟུག་བཟུལ་ཞི་བྱིར་བཙོན་པ་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་
 བྱིར་མ་བཙོན་པ་དང་། རྟུག་བཟུལ་རྩང་དུ་དེ་རིམ་གྱིས་རྟུག་བཟུལ་ཆེན་པོ་སེལ་བའི་
 ཐབས་སུ་འགྲོ་ན་དེ་ལ་མ་བཙོན་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་དོན་རྩང་དུ་
 ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་རྟེ་བཞི་ལས། རིམ་པ་བཞིན་། ཐིག་པར་འོས་པ་སྒྲིག་གཅོད་

པའི་བྱ་བ་ལས་མ་བསྒྲག་པ་དང་། འགོད་པར་འོས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མ་བཀོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྦྱོད་པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་དགོད་པའི་ཕྱིར་
 ཐུག་སྒྲོན་ཕྱན་བྱ་སྒྲགས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྟག་བསམ་བསྐྱེད་བ་ལས་རང་
 གཞན་གྱི་དོན་གང་ཕྱེད་པ་ན་དེ་ཉིས་སྦྱོད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
 དང་། འབྲེལ་དུ་རང་གཞན་ལ་ཡན་པའི་རྒྱར་འབྱར་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ། ཕྱིད་
 ལས་ཉན་མངས་བྱི་བར་ཕྱེད་པའི་ཕྱེད་པ་དང་ལྡན་པ། མཐར་ཐུག་ཐུང་འདས་འཛོལ་
 པར་ཕྱེད་པའི་མན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྤྱོད་པ་བཞི་ལྡན་གསུངས་པ་ལས། རིམ་
 བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ཕྱིན་གཏོང་དང་། རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ། ཟབ་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྲོམ་པ། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་རྒྱར་བཞི་ཆེན་བཞི་
 ལས་བཞི་ཆེན་དང་བོ་གཉིས་ལ་འདོར་བྱུང་གི་ཆ་གཉིས་དང་། བཞི་ཆེན་གསུམ་པ་ནི་
 དོར་བར་བྱ་བ་ཁོན་དང་། བཞི་ཆེན་བཞི་བའི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་
 ལས་ཀྱང་བཞི་ཆེན་དང་བོ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཉེ་གནས་ཐིག་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ནོ། ། གཞན་ཡང་དགག་པའི་བསྐྱབ་པ། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ། དེ་གཉིས་བྱན་མང་
 བྱི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་གཙོ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་བཏུས་སྒྲོང་བྱན་ལས། རྒྱང་བའི་རྣམ་
 གཞན་ཕྱི་ཐག་ཏུ་བཞུན་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བདེ་ཐུག་ཡལ་བར་འདོར་བའི་རྒྱང་བ་
 ཉེར་བཞི། ཐུབ་པ་ཆེ་རྒྱང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་རྒྱང་བ་ལྔ་ཉེ། དེ་རེ་རེ་ལ་རེ་ཞིག་
 དང་གཉན་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རྒྱང་བ་ང་བ་བྱུད་དང་། བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱང་བ་བཅུ་དགུ་དང་། རྒྱང་བ་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུང་བྱ་རྒྱང་བའི་རྣམ་གཞག་
 དེ་ལ་སེམས་སྐྱང་རྒྱལ་བཤད་པའོ། ། དང་བོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་རྒྱང་བ་སྐྱེད་པའི་
 ཉེན། རྒྱང་བའི་རབ་དཔེ། ཕྱི་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པའོ། ། དང་བོ་ནི། རྒྱང་
 རྣམ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱང་རྣམ་མི་ལྡན་པ་ལ་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཙ་རྒྱང་འབྱུང་བ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ།

མེམས་རྣལ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་སྒྲོན་པས་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
བྱང་མེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སོ་ཐར་བཞིན་དུ་ཕྱང་བའི་རིས་མང་བོ་ནི་
མེད་དེ། སམ་པ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིས་གཉིས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སམ་པའི་ཕྱེ་ཆན་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཕྱེ་ཆན་ནོ། །དང་
བོ་ལ་གཉིས། སམ་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཀྱན་དགྲིས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི།
བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་ཕྱོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་མེམས་རྣལ་ཏུ་གནས་པའི་གང་
ཐག་གིས་བྱང་ཆུབ་མེམས་འདོར་རམ་ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་པ་དང་ཀྱན་དགྲིས་བཞི་
ཆང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རྒྱང་
ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱང་བ་དེ། སམ་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱང་སའི་རྩེས་སྤྱ་
འབྲངས་ནས་ཕྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་བྱང་བ་དང་། བམ་སྒྲིང་གི་མདོའི་རྩེས་ནས་བསྐབ་
བདུས་ལས་གསུངས་པ་དང་། གསང་ཆེན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྩེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་
བསྐབ་བདུས་ལས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་དང་བོ་ལྟར་ན་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་བཅུ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེས་སྦྱོད་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་མེད་པར་ད་དུང་སྦྱོད་པ་ལ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་།
ཉེས་པ་དེ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྲིལ་ཡོད་ཆུང་བ་
ཅམ་ཡང་བཀག་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་སྦྱོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མཁྱ་བའི་ཆགས་པ་དང་།
ཉེས་སྦྱོད་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཉེས་དམིགས་སྤྱི་མི་ལྷ་
བའི་ལྷ་ངན་གྱིས་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་དད་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཛོན་དུ་མི་འཕྱར་བ་ཉི་
བཞི་ཡིད་དོ། །ཀྱན་དགྲིས་སོ་སོའི་རོ་བོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མེམས་བྱང་རྣམས་ཞིབ་
པར་ཕྱོམ་གསུམ་ཐར་པ་མཆོག་གི་ལེགས་ལམ་སོགས་ལ་བལྟོ། །གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
ཕྱེ་ཆན་ནི། བྱང་ཕྱོམ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་མེམས་རྣལ་ཏུ་གནས་པས་སྦྱད་ན་
བསྐབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འཕྱར་བ་གང་ཞིག སམ་པར་མི་གཏོགས་པའི་
ཕྱང་བ་དེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་བྱིན་དྲུག་གི་མི་

མཐུན་སྒྲིགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བྱ་བ་བརྟུན་ཅིག་གི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་
 གྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲིན་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་གྱི་ཉེས་བྱས་བདུན་དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་ནི་དག། བཟོད་པའི་བཞི། བཙོན་འགྲུས་གྱི་གསུམ། བསམ་གཏན་
 གྱི་གསུམ། ཤེས་རབ་གྱི་བརྒྱད་དེ་སོ་བཞི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བྱ་བ་
 བརྟུན་ཅིག་གི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་གྱི་ཉེས་བྱས་བརྟུན་གཉིས་ཉེ་ཞེ་དྲུག་གོ། ། ལྷན་པར་བྱང་
 རྒྱལ་གཞུང་ལམ་སྟེན་ལ་བལྟོ། ། དེ་དག་གྱུང་བྱང་སྟེན་གྱི་ལྷང་བ་ཆེ་མང་ཅམ་སྟེ།
 ཞིབ་པར་ན་གྲངས་མེད་དོ། ། གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་སྤང་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་
 འཇུག་དང་། རྩོམ་པ་ནི་ཤུ་བ་ཙུ་འགྲེལ་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་རང་
 གིས་སྟེན་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་གཏུལ་བྱུང་རྒྱལ་དེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་
 བཤེས་གཉེན་བསམ་སྤྱོད་དག་པས་བཞེན་ཉེ་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟོན་པའི་གཞུང་
 རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་སྟོབ་ཞི་བལྟམ་ཞིང་།
 བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུན་ཤེས་བཞེན་པ་གནད་དུ་ཆེད། དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ལས་
 གང་ནི་མ་བཀག་པ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ། འཇིག་རྟེན་སེམས་ནི་བསྐྱང་བའི་
 བྱིར། ། བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྤྱད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་ཉམས་ན་
 བྱིར་བཙོས་པའི་རྒྱལ་ནི། བྱང་རྩོམ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྱོད་སེམས་བཏང་བ་དང་།
 ཕམ་པ་བྱང་བ་གཉིས་སོ། ། བྱང་སར་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་གཏོང་རྒྱར་མ་གསུངས་པ་ནི་བྱང་
 སེམས་གྱིས་སོ་ཐར་བཞེན་དུ་བསྐྱབ་པ་འབྲལ་མི་རུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལ་
 དགོངས་སོ། ། བྱང་རྩོམ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་ན་ཆེ་འཕྲོས་ཀྱང་རྩོམ་པ་མི་གཏོང་
 ཞིང་བཅས་མཚམས་ལས་འདའ་བར་མི་འཇུར་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་མོད་མི་མཐུན་
 སྒྲིགས་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་གཉེན་པོ་མཐུ་རྒྱུང་བས་ཙུ་ལྷང་དང་ཉེས་བྱས་གྱི་ལྷང་བས་
 གོས་ན་བྱིར་བཙོས་པར་བྱ་སྟེ། ཙུ་ལྷང་བྱང་ན་བྱང་རྩོམ་བཏང་བ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་དང་
 ཉེན་གང་རུང་ལས་སྐར་སྒྲང་བར་བྱ། ཟག་པ་འབྲིང་གི་ཉེས་བྱས་ཕམ་པའི་ཐེར་
 གཏོགས་བྱང་ན་གང་ཟག་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་ཆོག་བཞེན་དུ་བཤགས། ཟག་པ་བྱང་

དུ་ལས་པམ་པའི་མེར་གཏོགས་དང་ཉེས་བྱས་ཞི་བྱག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་བ་ནམས་ཀྱང་གང་ཟག་རྟེན་ན་དེ་དང་མ་རྟེན་ན་ཡིད་ཀྱིས་
 བཤག་པར་བྱའོ། །བཤགས་ལུལ་ལ་འཕགས་པ་ནམ་སྒྲིང་གི་མདོ་ལས། ནམ་སྒྲིང་ལ་
 མདོན་སྤམ་དུ་བཤགས་པ། མི་ལམ་དུ་བཤགས་པ། གཟུངས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཏེ་
 བཤགས་པ་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་བདུས་ལས་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བྱས་པ་དྲངས་པ་ལས།
 ཞི་ལྷང་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་ལྷེ་བ་ནམས་བཅུ་ཆོགས་དང་། གཏི་ལྷག་ལས་བྱང་བའི་
 ལྷང་བ་ལྷེ་བ་ནམས་ལྷ་ཆོགས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱང་བའི་ཉེས་པ་ཡང་བ་ནམས་
 གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་བཤགས་པས་ལྷང་བ་འདག་ཀྱང་མིག་པ་མི་འདག་པས་
 ལྷང་བཤགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བས་བཞི་ཆང་བས་བཤག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
 རིགས་གཙུག་ནི། སྤྱི་མཐོང་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་བྱང་སར་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཀྱི་དོན་འཇིག་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ།
 ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས་འཛགས་བཟེད། ཅེས་པ་ནམས་དོན་པལ་ཆེར་འབྲུ་བས་
 བན་ཚུན་སྐད་བརྗོད་བལ་གཟུང་ངོ། །སྤྱི་མ་མེད་པའི་ཆོག་ལ་སྤྱི་གཟུགས་ཡོད་ན་ལྷན་
 སྤྱི་མ་ཆོགས་པ་དང་མེད་ཀྱང་རུང་བ་འབྲའོ། །བྱང་རྣམ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
 བྱང་མེམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འཇིག་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་མེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སང་པ་
 ཡན་ལ་བྱང་མེམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། སྒྲོན་མེམས་ཆོགས་ལེན་པ་ཅམ་ལ་
 བྱང་མེམས་ངེས་པར་མི་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་སྒྲོན་ལེན་ན་ཡང་སྒྲོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་
 ལེན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་འཇུག་གི་ཆོག་ལྟ་བུའི་ལྷང་ནས་འཇུག་མེམས་རྒྱང་བ་སྤངས་
 ཆོག་པའི་ཕྱིར། བདེ་ལམ་ལས། ལམ་རིམ་དུ་སྒྲོན་འཇུག་རིམ་ཅན་དུ་ལེན་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་ཞི་བ་ལྟའི་ལྷགས་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ། ཞེས་
 པ་དང་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིག་གཞན་ནམས་སྤྱི་ཡང་འབྱུང་ངོ། །ཁ་ཅིག་
 ཟུབ་དགོངས་སོགས་ལྟར་གསལ་འདེབས་སྐབས་སོགས་སྤྱི་ཅིག་ཕུ་བལ་སྤྱར་སྤྱས་སོ་
 གཡས་པ་ས་ལ་བཅུགས་པ་དགོས་ཟེར་ཡང་། རྟེན་སྒྲོན་ལམ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་

མོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོན་ཀྱང་སྒྲིལ་པ་སྒྱུར་བསྐྱལ་སྐབས་སུ་ནི་སྦྱོང་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་
 བྱེད་པར་རྗེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། མཐུན་གསལ་སྐབས་སྤྲོསྲོབ་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་སྟོན་པར་
 གཞུང་ལམ་གྱི་ཆོག་ལ་ཆད་ལྟག་ཤོར་ཡོད་མེད་བཟག་པར་བྱ། མཆོ་ལྷ་བའི་བསྐྱལ་
 བུས་སྦྱང་བྱ་དུ། ལེན་པ་པོས་མན་ཡོན་བསྒྲག་ ཅེས་པ་ལའང་ལེན་པ་པོ་ལ་ཞེས་
 པ་ཞིག་ཐོབ་པ་འདྲ་ཞེ། དེ་མིན་ལེན་པ་པོས་མན་ཡོན་བསྒྲག་པ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག ལྷང་བའི་གཞུགས་བརྟན་ནི། ཀུན་སྤྱང་ལ་ཉོན་མངས་
 གཏན་ནས་མ་འདྲིས་པར་ནམ་པ་ལྷང་བ་ལྷར་ལྷང་བ་ཞིག་དགོས་པ་མི་འབྲེལ་པར་ཐལ།
 ཀུན་སྤྱང་ལ་ཉོན་མངས་འདྲིས་ཀྱང་ལྷང་བའི་གཞུགས་བརྟན་དུ་འཁྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉོན་མངས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྷང་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉེ་བར་འཁོར་ཞུས་ལས། ཁྱོད་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་
 ཐམས་ཅད་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ལྷང་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་པ་པལ་ཆེར་ཞེ་སྒྲུང་ལས་བྱང་གི་འདྲོད་ཆགས་ལས་བྱང་བ་ནི་
 མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་སེམས་ལ་ལྷས་རག་
 གི་བདུན་བྱ་བ་གནང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱེད་ལས་བྱང་སེམས་ལ་
 ཡོད་ཀྱི་གསུམ་ཡང་གནང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་སེང་གིས་འཁོར་བ་
 དང་ཉོན་མངས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྱང་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་གྲས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་
 འཛིན་པའི་རྒྱར་ཉོན་མངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་བྱེད་སེང་གེ་
 ལས་ཀྱང་དག་བཙམ་པ་དང་ལྷང་སེམས་དབང་ཐོབ་པས་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལྷས་
 ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། རྒྱ་མཆོན་དང་པོ་མི་འབྲེལ་དེ། ལྷང་སེམས་
 ཆེན་པོ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྦྱོང་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་བྲམ་བེའི་
 བྱེད་སྐར་མ་ལྟ་བུར་རྒྱའི་ཀུན་སྤྱང་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱང་འདྲོད་
 ཆགས་མཆན་ཉིད་པ་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེན་དེ་ལྟ་བུས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་

ལྷན་པར་མཛོང་ན་ཆངས་སྒྱུད་རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་བསྐབ་པ་ལྷན་ནས་འདོད་པ་སྒྱུད་
 པར་བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྷན་ན་ཞེ་སྒྲུང་གི་ལྷན་བ་ཡང་ལྷན་
 མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གཤམ། འདོད་ཆགས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 འདོད་ཆགས་དེ་ལྷ་བྱས་རང་ལ་འབྲལ་ཡུན་གཉིས་ཀར་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 དེས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཆ་བ་སྟོང་རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མི་གཞོད་པ་གང་ཞིག་ཞེ་སྒྲུང་
 ལ་སྐབས་ཕྱི་ན་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དེར་ཕན་པ་རེ་འབྱུང་སྟེད་ཀྱང་རང་ལ་གཞོད་པ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྲོ་ཞིང་། སྟོང་རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཞེ་
 སྒྲུང་གི་མེ་འབར་ན་སྟོང་རྩེའི་རྒྱན་ཐག་ཆད་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་
 བའི་གནས་འདི་དག་ཨ་ཉ་ཡས་བྱུང་དགོངས་སུ་ཡང་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ། ། རྒྱ་
 མཆན་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷས་ངག་གི་བརྟན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མི་དགེ་བ་མ་
 ཡིན་པས་དགེ་མི་དགེར་གང་འགྱུར་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་བཞུགས་པས་ཀྱན་སྒྲོང་བཟང་བའི་དེ་
 བརྟན་ལས་ཀྱན་སྒྲོང་ངན་པའི་དེ་བརྟན་བྱང་སེམས་ལ་གནང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཡོན་རུའི་བསྐབ་བྱ་སྒྲིགས་སུ་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ལྷས་ངག་གི་བརྟན་གང་སྒྱུད་
 ཀྱང་བསྐབ་པ་འབུལ་བར་གསུངས་པ་གཞུང་ལམ་དང་མི་མཐུན་ནོ། ། རྒྱ་མཆན་གསུམ་
 པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་བསྐུས་ལས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གནང་བར་བཤད་པ་ནི་དེའི་
 གཞུགས་བརྟན་གནང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དངོས་ལ་མི་དགེ་བས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱུར་གྱིས་དེ་གསུམ་གནང་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་
 ཁས་སྒྲང་མི་རུང་བ་གཞུང་ལམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འོ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་
 གཞུགས་བརྟན་གནང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྟན་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པར་
 གཞན་ལ་ཕན་ཆེན་པོ་གདགས་ཕྱིར་གཞན་ནོར་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཁོང་སྒོ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མ་འདྲིས་པར་གཞན་ཆར་གཙོད་པའི་ཕྱིར་བཞིན་སྟེད་པ་དང་སྟོག་གཙོད་པ་སྒྲིགས་
 དང་། སྟོག་ལྟ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པར་གཞན་སྟོག་ལྟ་ལས་ཐབས་མཁས་གྱིས་
 རྟེན་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་སྒྲིགས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་དགེ་བ་

དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་གཙང་སྤྱོད་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ན་མ་ཁྱབ་ཞེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་སྒྱུད་ན་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་བཞི་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་སེང་གིས་འཁོར་བ་དང་ཉན་མངས་པ་མི་འདོར་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་བ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཉན་མངས་བཏགས་པ་བ་དང་། མི་སྤང་བའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་མངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤང་བ་ལ་བྱ་དགོས་པར་གསེར་བྲང་སྤྱོད་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ལྔ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་སྤྱོད་དགེ་ཙམ་བརྒྱད་ལ་ཉན་མངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས་ཉན་མངས་དངོས་མིན་པ་མདོ་དེ་ཉིད་དང་གསེར་བྲང་སྤྱོད་ལ་ཉན་མངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས་ཉན་མངས་དངོས་མིན་པ་མདོ་དེ་ཉིད་དང་གསེར་བྲང་སྤྱོད་ལ་ཉན་མངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས་ཉན་མངས་དངོས་མིན་པ་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་གསུངས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་ཉན་མངས་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་མདོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཅུས་པ་དང་། གསེར་བྲང་ལས། འདིས་བྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉན་ལ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ལག་ཡིན་ནི། བྱང་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པ་ཆོག་ཡང་དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པ་དང་མདོ་ལྟེ་བཞེན་པ་དང་བག་ཡོད་བཞེན་པས་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞིང་རྒྱ་ལ་རྒྱང་བས་གོས་ན་མིག་རྒྱང་འདག་པའི་ཐབས་ཉམས་སྤྱོད་ལྟར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། (གསལ་བའི) དེར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དང་། མཐར་སྤྱིར་བརྒྱ་གསུམ། སྤྱོད་སྤྱིར་བཞི། སྤྱིན་སྤྱོད་ལ་རིམ་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གཞུངས་སྤྱོད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱོད་དང་མདོན་ཤེས་སྤྱོད་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་བྱང་། བསྐྱུ་ན། ལག་རྗེས་འཛིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་གཉེས། བདེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐབས་གཉེས། རྣམ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐབས་ཤེས་གཉེས། སྤང་སྤང་གི་སྤྱོད་

ནས་ཚུལ་གྱིས་མས་གསུམ། ཉན་མངས་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐབ་གསུམ། རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས། རྣོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྣོན་གཉིས། ཏུས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་མཉམ་རྩེས་གཉིས། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐུན་རྒྱུག་མཆོག་དམན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སོགས་རིགས་བསྐྱེད་ཆེངས་མང་ཡང་། ཐུན་རྒྱུག་ནི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་འཕགས་
 པའོ། །འདིར་བསྐབ་གསུམ་ལས་བཅམས་ན་ཐེག་བསྐྱེད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐབ་པ་
 ཐེག་དམན་ལས་རིམ་བཞིན་བཞི་དང་རྒྱུག་དང་བཅུ་བཅུན་གྱིས་བྱུང་བ་འཕགས་ཚུལ་
 གྱུས་པར་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་བྱེད་རྩེ་བཅུན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་རྣོན་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཞར་ལ་གྲོ་རིམ་ངེས་
 པ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། (བཅོམ་ལྷན) དངོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐུན་པས་ཡི་དུགས་འགྲོ་བ་
 གཅོད། །སོགས་ལྷམ་གྱུས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་དང་། བལ་བོ་ཆེ། དཀོན་བཞེགས།
 སྒྲོ་གྲས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱུས་པ། སྒྲོ་གྲས་མི་ཟད་པ། དཀོངས་འགྲེལ། ཉིང་ངེ་འཇིན་
 རྒྱལ་པོ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱད་པ། སྒྲིད་ལྷལ་ནམ་འཕྱལ། ཆངས་པ་བྱུང་པར་
 སེམས་ཀྱིས་ཁྱུས་པ། རྒྱ་འཕྱལ་གྱིས་ནམ་པར་འཕྱལ་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པ། རྩ་
 མེད་གྲགས་པས་བསྐྱན་པ་ནམས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུན་རྒྱུག་གི་སྒྲོ་མཛད་པ།
 རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས་མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་དཀོངས་པ་བཀྲལ་ནས་གྲངས་ངེས་
 གསུངས་པ་ནི་གདམས་པའི་མཆོག་རྒྱ་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་རྩེ་རྣོན་
 ལྷན་མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལྷན་བཅུད་སྤྱང་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གྲངས་ངེས་ལ་ངེས་པ་
 ཆེད་པ་གལ་ཆེ་བར་གདམས་པའོ། ། (དེ་ལྟར) དང་པོ་ལ་རྒྱུག་མདོན་མཚོ་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ངེས། (བྱང་རྒྱལ) རྣོན་གཉིས་བསྐབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ངེས།
 (དེ་ལྟར) གཞན་རྣོན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྩོགས་པར་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་

ངེས། (ཐོག་མར) རིག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་ངེས། (འདི་
ལྟར) ལམ་མཐ་ཐམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་པའི་གྲངས་ངེས།
(ཐོབ་ཐིན) བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །(ཚུལ་བྱིམས) དང་པོ་
ནི། མངོན་མཐོ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལྷན་པ་ལ་ཕར་བྱིན་ཏུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ།
མངོན་མཐོ་ལུན་ཆོགས་བཞི་ལྟན་ཉན་མངས་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤང་དོན་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མངོན་མཐོ་ལུན་སྤུང་ཆོགས་པའི་ཆད་ལ་འཛོག་དགོས་པ་གང་།
དེ་འདྲ་ལྷན་པ་ལ་བྱིན་ཏུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཏུང་ན་མི་འདྲུ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
གང་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་ལོངས་སྟོད་ལུན་ཆོགས་ལྷན་པ་ལ་བྱིན་པ། གང་གིས་ལོངས་
སྟོད་པའི་ལུས་ལུན་ཆོགས་ལ་ཚུལ་བྱིམས། གང་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོད་པའི་འཁོར་ལ་
བཟོད་པ། གང་བཅམ་པའི་ཚམ་པ་ལུན་ཆོགས་ལ་བཟོན་འགྲུས། ཉག་ཏུ་ཉན་
མངས་པའི་དབང་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་གཏན། བྱ་བ་རྣམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་ལ་བྱིན་ཏུག་མེད་ན་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལྷན་པ་ལ་བྱིན་ཏུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་
པར་ཐལ། གཏོང་བ་གཞན་ལ་མི་གཏོད་མཐར་འབྱིན་པས་གཞན་དོན་འགྲུབ་ལ།
མི་ངལ་བའི་བཟོན་འགྲུས་ལ་བཞེན་པ་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྣམ་ཤོལ་སྐྱབ་པས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་གང་། དེ་ལ་བྱིན་ཏུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཏུང་
ན་མི་འདྲུ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བལྟ་བའི་
བྱིར་ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་བྱིན་པ། གཏོད་པ་བྲལ་བའི་བྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཚུལ་
བྱིམས། དེ་མཐར་འབྱིན་པ་ལ་ཚུར་གཏོད་ལ་ཅི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ། རང་དོན་
སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཅི་འདྲི་ཏུ་གནས་པའི་ལས་ཏུང་ལ་བསམ་གཏན། སྐྱབ་
གཉིས་ལས་རྣམ་པར་ཤོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་རབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་
བཟོན་འགྲུས་དགོས་ལ་བྱིན་ཏུག་མེད་ན་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལྷན་པ་ལ་བྱིན་ཏུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་

པར་ཐལ། ཟང་ཟིང་གིས་མོངས་པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་
 མ་ཟད་རྩུར་གནོད་བསྐྱེད་ནས་ཁོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་
 ལེགས་པར་བཤད་པས་གྲོལ་བ་ན་གཞན་དོན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་། དེ་ལ་ཕྱིན་
 རྒྱལ་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་མི་མོངས་
 པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་པ། གཞན་ལ་མི་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྩལ་བྲིམས། གཞན་གྱིས་
 རང་ལ་འཆོ་བ་སྤྲོད་པ་ལ་བཟོད་པ། གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲོ་བ་ལ་བཙོན་
 འགྲུལ། རྩ་འབྲུལ་ལེགས་གྱིས་གཞན་འདུན་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་གཏན། མོད་
 དང་འཆམ་པར་ལེགས་བཤད་སྟོན་པ་ལ་སེས་རབ་དགོས་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་མེད་ན་དེ་དག་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །པལྱི་བའི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནམས་ཆོས་ཅན། རྩོད་ལྷུད་པ་
 ལ་མར་ཕྱིན་རྒྱལ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། མོངས་སྒྲོད་ལ་མི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་
 པའི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བཟུལ་བཟོད་པར་བྱས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནམས་ཅན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་ཞི་རྒྱལ་གིས་བལྟས་པའི་ལམ་
 ནམས་བསྐྱམས་པས་ཐེག་ཆེན་ནམས་ཅན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་། དེ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་
 ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མོངས་སྒྲོད་ལ་མི་དགའ་
 བས་དེ་ལ་མི་རྩ་བ་ལ་ཕྱིན་པ། བསྐྱབ་པ་ནམས་ལ་གྲུས་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་
 རྩལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
 བཟུལ་གྱིས་མི་སྒྲོ་བ་ལ་བཟོད་པ། དཀོ་བའི་བྱ་བར་ཅི་འདྲ་བར་སྒྲུར་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་ལ་
 བཙོན་འགྲུལ། ཞི་གནས་གྱིས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསམ་གཏན། རྒྱལ་མཐོང་
 གིས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེས་རབ་དགོས་ལ། ཕྱིན་རྒྱལ་མེད་ན་དེ་དག་མི་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བའི། ཐབས་གྱི་ནམ་པ་ནམས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ལྷུད་པ་ལ་
 ཕྱིན་རྒྱལ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ལུས་མོངས་སྒྲོད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་།
 ལུལ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གཡེང་བ་སྟོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་གཏོང་བ་
 དང་། དཀོ་བ་འཕེལ་བ་དང་། གྲིབ་པ་སྒྲུང་བའི་ཐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཐབས་

ཐམས་ཅད་འདུ་བ་གང་། དེ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་མང་མི་དགོས་ཀྱང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཡུལ་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིན་པ།
 རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་འདོད་ཡོན་ཐོབ་ཕྱིར་ཚུལ་བ་འགོག་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས། སེམས་ཅན་བྱེད་ངན་ལ་གྲངས་མང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་སྐྱབ་པ་སྒྲིམ་
 མི་གཏོང་བའི་བཟོད་པ། དགེ་བ་གྲངས་མང་དུས་རིང་བོར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བར་སྦྱོ་བ་
 འཕེལ་བ་ལ་བཙོན་འགྱུས། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་མགོ་གཏོན་པ་ལ་བསམ་གཏན།
 སྐྱབ་གཉིས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་ལ། ཐར་ཕྱིན་རྒྱལ་
 མེད་ན་དེ་དག་མི་འགྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པ་ནི། བསྐྱབ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྩོད་
 རྒྱུད་པ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་གང་། དེ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་མང་མི་དགོས་ཀྱང་ན་
 མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ནི་ཚུལ་བྱིམས།
 ཡོངས་སྦྱོད་ལ་མི་སྦྱོ་བར་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་ཕྱིན་པ། དགེ་སྦྱོར་གི་
 ཆོས་བཞི་ལས་མི་འདྲའ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བཟོད་པ་དགོས་པས་ཐར་ཕྱིན་དང་ཐོ་
 གསུམ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། བཙོན་འགྱུས་ནི་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་པས་བསྐྱབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་དགོས་ལ།
 ཕྱིན་རྒྱལ་མེད་པར་དེ་དག་མི་འགྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 པ་གལ་ཆེ་བར་གདམས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟེན་སྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་རྣམས་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་ཤོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་མི་འགྱུ་བ་
 ཅིང་ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་རེ་རེ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་སྐྱབ་ཆོགས་སོགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

བཤད་ཀྱི། སར་ཕྱིན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་མཐོ་ཕུན་ཆོགས་དང་།
 རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷ་རེ་བ་དང་། བསྐྱབ་གསུམ་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 མངོན་མཐོ་ཕུན་ཆོགས་རང་དགའ་བ་ཞིག་སྐྱབ་ནའང་ཕྱིན་སྐྱེས་རྒྱལ་ཆང་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་སར་ཕྱིན་རྒྱལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་སྒྲུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པ་འདྲོང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་བཙུས་ལྟར་བརྒྱུད་སྟོང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་སྟངས་བའི་གཉེན་པོའི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས། (གཞན་ཡང) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་ངེས། (སར་ཕྱིན) སེམས་ཅན་མིན་པ་དང་རྗེས་
 སྒྲ་མཐུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །(ཐུར་བཤད) དང་ཙ་ནི།
 འཁོར་བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་། འཕགས་ཀྱང་སྐྱར་
 མི་ལྷན་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 གཉིས་བཞག་གོ །དེ་ལ། མི་མཐུན་ཚུགས་སྟངས་བའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ན་སར་ཕྱིན་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། དང་ཙ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་
 འཕགས་པ་དང་བར་ཏུ་ལྷན་པ་དང་ཐ་མར་རྒྱུད་བའི་རྒྱུན་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པ་གང་།
 དེ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་མང་མི་དགོས་ཀྱང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུད་
 ལ་ཆགས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱིན་པ། བྱིས་ལ་ཆགས་
 པས་འཁོར་བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས། འཁོར་བ་ལས་འཕགས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱག་བཏུལ་ལ་སྒྲོ་བས་སྐྱར་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བཟོད་
 པ། དགེ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱར་བས་སྒྲོ་ནས་སྐྱར་ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བཟོན་
 འགྲུལ། མ་ལོག་ཀྱང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་གཤེད་གིས་
 རྒྱུད་བའི་གཉེན་པོ་ལ་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་འཆལ་བས་རྒྱུད་བའི་གཉེན་པོ་
 ལ་ཤེས་རབ་དགོས་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་མེད་ན་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་བ་
 ནི་བྱིས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་བྱེ་བྱག་པ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ་སྐྱེས་ལ་

བྱ་དགོས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་འཕགས་ནས་སྤར་ལོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྱུང་པའི་གཞིའི་
 གནས་ལ་ཕར་བྱིན་དུག་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་
 དང་ལྷན་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བྱུང་བ་ལས་པ་
 གང་། དེ་ལ་བྱིན་དུག་ལས་མང་མི་དགོས་ཀྱང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱིན་ཚུལ་བཟོད་བཙོན་བཞིས་མི་གཡེང་བའི་བསམ་གཏན་འབྱུང་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 ཆོགས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བཞེན་ནས་ལྷན་མཐོང་འབྱུང་པས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འབྱུར་ལ། བྱིན་དུག་མེད་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་ཤེ་བྱིན་གྱི་གངས་ངེས་གསུམ་པ་གཞན་དོན་
 རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གངས་ངེས་དང་དོན་འདྲའོ། །
 གཉིས་པ་ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བཟུན་པ་ལ་གསུམ། བྱི་བའི་རིམ་པ། (མངས་སྒྱུད་)
 དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ། (ལྷ་མ) རགས་ཕྱའི་རིམ་པའོ། །(ལྷ་མ) དང་བོ་ནི།
 མངས་སྒྱུད་ལ་མི་ལྟ་བའི་བྱིན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་བྱིམས་ལེན་ཅིང་དག དེ་ཡོད་ན་གནོད་པ་
 ལ་བཟོད་ཅིང་མི་ཁྱོ། ལྷན་བཤུལ་ལ་མི་སྒྱི་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་དཀའ་བ་ལ་མི་སྒྱི་ཞིང་
 སྒྲོ། བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཉིན་མཆན་དུ་བཙོན་པའི་བཙོན་འབྱུང་ཡོད་ན་བསམ་གཏན་ལས་
 སུ་བྱུང་། དེ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོགས་པར་འབྱུར་རོ། །བྱིར་གངས་
 ངེས་ལ་སྲིད་པའི་གངས་ངེས། བྱུང་པའི་གངས་ངེས། གཙུ་བའི་གངས་ངེས།
 ངེས་པའི་གངས་ངེས་རྒྱུ་ལས་འདིར་བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དམན་དང་
 མཆོག་དུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །ལྟར་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱངས་པ་
 ལས་ས་དང་བོ་བས་བྱིན་པ་བཏང་བ་མཆོག་དུ་འབྱུར་བ་མོགས་ཀྱང་སྲིད་མོད་རྟེན་ལྷལ་
 བསམ་པ་མོགས་འདུ་བ་གཞིར་བཞག་གིས་གཞན་ལ་བྱིན་པ་བྱུང་བཏང་བ་ལས་
 གཞན་གྱི་སྒྲིག་གཙུག་པ་སྤངས་པ་མཆོག དེ་བས་ཚུར་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་ཁྱོ་བ་
 མཆོག དེ་བས་དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ་བཟུན་པ་མཆོག དེ་བས་ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་བཞག་

པ་མཚན་ དེ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་མཚན་རྩ་
 འབྱུར་བས་མྱུར་བཏང་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་མཚན་གྱི། དེའི་ཐུར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
 གཏམ་ལས། ཐུ་མཚོ་དང་ནི་སྤང་ཇེས་ཀྱི། །སྐགས་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲིག་
 གཏོང་བ་ལས་བརྒྱས་སྤང་བ་སྤྲ། ཚུར་གཏོང་ལ་བཟོད་པ་ལས་དགེ་བ་སྤྱུ་ལ་བཙོན་
 པ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མོད། མྱུར་བཏང་བྲིམ་པ་ཞིག་ལ་མཚན་ན། ཟང་བྱིང་ཅུང་ཟད་
 རྩེར་བ་ལས་ཚངས་སྤྱོད་དཀའ། དེ་བས་གཞན་གཏོང་བཟོད་དཀའ། དེ་བས་ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་པ་ལ་ཉིན་མཚན་རྩ་བཙོན་པ་དཀའ། དེ་བས་ཞི་གནས་སྤྱབ་པ་དཀའ།
 དེ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་དཀའ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱབ་
 པས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ལ་སྤྱོད་པ་དཀའ་ལ། འདིའི་སྤྲ་རགས་ནི་དཀའ་སྤྲི་
 སྤྲ་རགས་ལ་གཟུང་ངོ། །དེའི་ཐུར་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། ཐུན་པ་ཤན་པ་ནམས་དང་
 ནི། །སྐགས་ལྟར་རོ། །ལག་ལེན་ནི། ཇི་སྤྱད་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་རྒྱག་གི་གྲངས་ངེས་
 བརྒྱད་དང་གོ་རིམ་གསུམ་ལ་གོ་བ་དབྱིས་ཐུན་པར་བཅལ་ནས་ཐུན་རྒྱག་སངས་རྒྱས་
 སྤྱབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་མི་གཡོ་བ་ཅི་སྟེ་བཅོམ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་ཐུ་ལ་སྤྱོད་པའི་
 ཚུལ་དང་། ཅུང་པར་དུ་ཕར་ཐུན་ཐུ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་བོ་ལ་
 གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཐུན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱད་
 ཐུན་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་བོ་ལ་རྒྱག་ ཐུན་པ་དང་། ཚུལ་
 བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕར་ཐུན་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་བོ་ལ་བཞི། ཐུན་པའི་ངོ་བོ། དེ་སྤྱོད་
 པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཐབས། ཐུན་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བཅུ་བའོ། །
 (ཕྱང་སེམས) དང་བོ་ལ་གཉིས། ཐུན་པ་དང་། (ཕྱང་ས) ཐུན་པའི་ཕར་ཐུན་གྱི་
 ངོ་བོའོ། །(དེ་ལ) དང་བོ་ནི། ལྷས་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙུ་གསུམ་ཅི་རིགས་གཏོང་བའི་
 སེམས་པ་དང་། དགེ་བ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལྷས་ངག་

གི་ལས་གང་རུང་དེ། རྩོན་པའི་མཆན་ཉིད། ཡང་ན། ལུས་ཁོངས་སྤྱད་དགེ་ཙ་
གསུམ་གཏོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱན་སྤྱང་དང་བཅས་པ་ཅི་རིགས་པའི་དགེ་བའང་
རྩོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་རུང་ངོ། །ལམ་རྒྱུང་། གསེར་ཐང་། སར་རྩོན་མཐའ་
དཔྱད་སྐགས་ལས་སེམས་པ་ཁོ་ན་བཞག་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཞུགས་ཅན་ཏུ་མི་
འདོད་པ་རྒྱང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱད་འཇུག་དང་བྱང་ས་ལྟར་ན།
རང་རྩུ་བྱང་རྩུ་བྱི་སེམས་བྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཤིང་ལུས་ཁོངས་སྤྱད་དགེ་ཙ་གསུམ་
བཏང་བའི་བསོད་ནམས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མདོ་ཉེ་རྩོན་ལྟར་ན་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སེར་ལྟ་སྤངས་པ།
གཉིན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ། བྱེད་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་
གྱི་འདོད་པ་རྟོགས་པ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་གང་རུང་གི་རྩུང་འདས་ལ་འགོད་པ་
ཉེ་ཆོས་བཞི་ལྟར་གྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལྟར་ན། དམ་པ་བདུན་དང་
ལྟན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི།
རྩོན་པའི་སར་རྩོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ངོ། །རྩོན་པའི་སར་རྩོན་གྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། དབུལ་བ་
འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་རྩོན་པ་ཉེ། ལྷོ་རྩ་ཉ་རྩོན་པ་ལའོ་དང་། རྩ་རི་རྩ་དབུལ་བ་
དང་། དབྱ་འདོར་བ་ལའོ་དང་། རོ་ནི་གཏུབ་པ་ལའོ་དང་། རྩ་བ་ནི་ར་བ་ལའོ་
དང་། ལ་བ་སེལ་བའོ་དང་། ལ་ས་སེལ་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་རྩོན་པའི་སྒྲ་
བཤད་རྩལ་སྒྲ་བའི་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱོལ། །འཁོར་བ་སྤྱར་གས་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་རྩོན་པའམ་རྩོན་བྱེད་ཡིན་པས་ན་ཡ་རོལ་ཏུ་
རྩོན་པ་ཞེས་བྱ་ཉེ། བྱ་ར་ཡ་རོལ་དང་། མི་རྩ་རྩོན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་སར་
རྩོན་གྱི་སྒྲ་བཤད་རྩལ་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་དང་མཐའ་དཔྱད་སྐགས་ལས་ཤེས་པར་
བྱོལ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་

དོགས་པ་གཅད་པའོ། །(ད་ལྟ) དང་པོ་ལ་གཞིས། སྤྱན་པ་ལ་འཕྱག་པའི་ཐབས་
 དང་། ཐབས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་གཏོང་མེམས་ལ་འཕྱག་ཚུལ་སྟེ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། (ལུས་དང) ལུས་པར་བཤད་པ། རྩན་བསྐྱ་བའོ། །(དེ་
 ལྟར) དང་པོ་ནི། སྤྱན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་ལ་འཕྱག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་
 ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱམ་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱད་ལ་འཕྱག་པ་ལ་
 གཏོང་བའི་ཞེགས་ཀྱན་འཛིན་བསལ་བ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་
 ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་མ་སྐྱེས་ན་ཀྱན་འཛིན་བསལ་བ་
 ཅམ་གྱིས་སྤྱན་པའི་ཕར་སྤྱན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ལུས་ཡོངས་སྤྱད་ལ་མེར་སྐྱ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མེར་སྐྱ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་མོངས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྐྱངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ལུས་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་དང་། (དེ་ལ) ཡོངས་
 སྤྱད་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་དང་། (སྤྱད་འཕྱག) དགེ་ཅ་གཙུག་པོར་བབྱང་བའི་
 ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། (དགེ་བའི) སྤྱན་པའི་ཞེགས་སུ་
 སྐྱར་པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་སྐྱང་པ། (གཞན་ཡང) ཆགས་པ་དང་ཀྱན་འཛིན་གྱི་
 གཉེན་པོ་བཞེན་པའོ། །(དེ་ལྟར) དང་པོ་ནི། རྩ་བ་སྤྱན་མེ། རྩ་མཐའ་ཡས་པ།
 དཔལ་ཕྱིན་གྱིས་ལྷས་པ། བསྐྱབ་བཏུས། སྤྱིས་རབས། སྤྱན་པའི་ཕར་སྤྱན་གྱི་
 མདོ། སྤྱད་ལུལ་ནམ་འཕྱུལ། མདོ་བཏུས། ཕར་སྤྱན་བཏུས་པ་ནམས་ལས་ལུས་
 མ་བབྱང་བར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་སྒྲོས་
 གཞུང་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སྤྱད་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་སྐྱོ་སྐྱོན་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།
 འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་ཟང་ཟིང་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལུས་པར་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་འབྱིང་ཏུ་
 སྐང་ཟིན་པ་དང་། སྤྱད་འཕྱག་དང་། ཕར་སྤྱན་བཏུས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་

དམིགས་སྒྲིལ་མར་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདྲིར་དངོས་བཟུན་
 དགེ་བཅུ་ལ་སྒྱུར་ཀྱང་ཆོས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་སྒྲིན་བཏང་བའི་
 བན་ཡོན་དང་མ་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟར་ཆོས་ཉན་དང་། བཅུ་བ། སེམས་
 བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སོང་བྱིན་ལ། དེ་དག་ནི་སྒྲིན་པ་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲིན་པ་སྒྱུའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། མདོ་བཟུན་བཅོས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་འགག་
 བཟུས་ན། རྗེས། སྒྲིན་པ་འགྲོ་བའི་རེ་སྒྲོང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །བཞི་བ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་སོ་ཐར་བསྐྱབ་བདུས་སྤྱད་ས་པ་སོགས་ལྟར་གཏོང་
 སེམས་སྒྱེ་གནས་འཕེལ་བ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་པ་དང་། སེར་ལྷ་སྒྱེ་གནས་འཕེལ་བ་ལ་གོ་
 འབྱེད་པའི་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་མི་གཟུང་བ་དང་།
 མེད་པ་རྣམས་མི་འཆོལ་བར་མ་བཟད་གཞན་གྱིས་བྱིན་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་ཕར་བྱིན་
 བཟུས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་བ་ནི། སེར་ལྷས་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་དང་འཛིན་འདྲིང་བྱང་བ་
 ན་ཕར་བྱིན་བཟུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རང་གི་དམ་
 བཅའ་དང་སྤང་བའི་ཁྲུས་བཞིན་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 རོན་བཟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་མང་ཏུ་བསམས་ནས་བྱོད་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་
 སེམས་ལ་འཕྲུག་རྒྱལ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་འཕྲུག་པའི་ཐབས་ལྟས་
 བབྱང་བཏང་གི་དང་། སྤངས་སྦྱོད་བབྱང་བཏང་གི་དང་། དགེ་ཙ་བབྱང་བཏང་གི་
 ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སྒྲིན་པའི་གེགས་སྤྱ་ལྟར་པའི་འཁོར་དངོས་
 སྤྱང་བ། ཆགས་པ་དང་ཀུན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བཟུན་པ་སྟེ་ཐབས་ལྔ་པོ་རེ་རེའི་
 མཐར་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བུམས་སྦྱིང་རྗེ་སྤྱང་བ། རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་གྱི་
 རྣམ་ཐར་བསམ་པ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་གཏོང་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་བསྐྱེད་རྒྱལ་ནི།
 སྦྱོད་འཕྲུག་ལྟར་གཏོང་བའི་རྣམ་ལྟས་སྤངས་སྦྱོད་དགེ་ཙ་གསུམ། ལྟས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ། དགོས་པ་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་ཕྱིར། བསམ་པ་ཕངས་པ་འམ་སེར་ལྷ་

མེད་པ། བྱ་བ་གཏོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཇིན་ཆགས་བཏང་ནས་གཏོང་སེམས་ཡང་ཡང་སྤངས་པས་བྱང་སེམས་མིང་དོན་
 མཐུན་པར་འབྱུར་བ་པར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ་ནི།
 །ཁ་ཅིག ད་ལྟ་མས་པ་མ་མྱིན་ཅིང་ལུས་སེམས་སྒྲིབས་ཆུང་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་སུ་ཉེར་རམ་མི་ཉེར། མི་ཉེར་ན་ལུས་སྒྲིག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྤྱང་
 དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་དོགས་པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་ཉེར་ཡང་གཏོང་བའི་
 བསམ་པ་སྤྱང་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ན་གོམས་པ་མེད་པས་གདོད་ལུས་སྒྲིག་གཏོང་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་
 གོས་སོགས་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ཐོར་ནས་རང་དོན་གྱི་བསམ་པས་སྤྱད་ཏུ་བྱང་རམ་
 མི་བྱང་ཞེས་དོགས་པ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ཐོར་ནས་རང་དོན་ཏུ་སྤྱེད་པས་
 སྤྱད་ན་ཉོན་མངས་ཅན་གྱི་ལྱང་བ་དང་། སྤྱེད་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་
 ཐོར་ནས་རང་དོན་ཏུ་སྤྱད་ན་ཉོན་མངས་མ་ཡིན་པའི་ལྱང་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག
 གཞན་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྣམས་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྤྱད་ན་མ་ཕྱིན་ལེན་དང་
 རིན་ཐང་ཆང་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པར་འབྱུར་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་མི་སྤྱད་པས་པམ་པ་མི་
 འོང་བེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་རིལ་བོ་རེ་བསྐྱོས་པས་དེ་མི་
 འཐད་མོད་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་དེས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མེད་པས་པམ་པ་མེད་བེར་བ་
 དང་། མིའི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་
 ཏུ་བཟུང་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་ཏུ་རྣམས་རིན་ཐང་ཆང་བ་སྤངས་ན་པམ་པར་
 འབྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་མི་འབྱུར་བེར་བའི་ལྷགས་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་རང་ལྷགས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཁོ་རང་གི་མངས་སྤྱད་སྤྱད་ལ་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་སྤྱོན་
 མེད་པ་ལྷང་གིས་གྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག དངོས་སུ་གཞན་ལ་ཐམས་ཅད་མི་ཉེར་ན་སྒྲིས་
 བཏང་བ་དེ་རྩུན་ཡིན་པས་ཉིང་བོ་མེད་དོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། དེ་ལ་ཉིང་བོ་མེད་པ་མ་

ཡིན་ནི། སྒྲིམ་གཏོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་གཞན་ལ་ལྷན་སྒྲིམ་གཏོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱིན་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འི་ཉར་བྱ་བ་དང་། ཉེན་སྲིམ་ལ་བསྒྲིམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། (ཕྱིར་ཟང)

ཕྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟེན་བྱང་ཉར་ན་གསུམ། དམ་པ་རྒྱག་ལྡན་རྒྱ་བ། སར་ཕྱིན་རྒྱག་ལྡན་རྒྱ་བ། དམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྐུས་ཉར་ཉེན་དམ་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞེན་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་ཕྱིན་རྣམས་ལ་ལྷན་པ་ལ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པ་མ་དོར་བ། ཆེད་རྒྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་ལུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་རྒྱབ་པ། ཐབས་མཁས་དམ་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་པ། བཟོ་བ་དམ་པ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་རྒྱ་བཟོ་བ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ཕྱི་བ་གཉིས་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཉི་ཤར་ཕྱིན་རེ་རེ་དམ་པ་རྒྱག་ལྡན་རྒྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལྡང་ལྡར་ཆོས་ཕྱིན་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་པ། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ལ་མས་པ་རྒྱག་བསྐལ་དང་རྒྱ་ལེན་པ་གཤེ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་བཟོད་པ། དེ་ལ་བཙོན་པའི་བཙོན་འགྲུལ། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན། འཁོར་གསུམ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱག་ཆང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དབྱས་མཐའ་ལྡར་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་དང་འབྲས་བྱ་སྤངས་རྟོགས་ལུན་ལུམ་རྫོགས་པ། ལྷན་རིང་དམ་པ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་རྒྱ་བཙོན་པ། ཆེད་རྒྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་ལུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་རྒྱབ་པ། མི་ཟད་པ་དམ་པ་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་བཟོ་བས་འབྲས་བྱས་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་བ། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་རྒྱ་མོས་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཕྱིན་སྐུགས་ལ་སྒྲུར་བ། ཆོགས་མེད་དམ་པ་ཕྱིན་སྐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིན་སྐུགས་ལ་ཡི་རང་བ། དབང་འཕྱར་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངོ་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲིང་བ།

ཡོངས་སུ་གསུང་བ་དམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པ། ཚུལ་པ་དམ་པ་མས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོར་རྒྱར་པ། འཕྲོ་བ་པ་
 དམ་པ་མས་སྦྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ། རྒྱ་མཐུན་དམ་པ་ས་དང་པོར་ཐོབ་
 པའི་མ་རྩལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ས་གཞན་བརྒྱད་ཐོབ་པ། འབྲུག་པ་དམ་པ་ས་
 བཅུ་བར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྩ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་མི་སྒྲོ་བ་པའི་ས་བརྩེས་པའོ། །དམ་
 པ་འདི་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་ས་ལ་སྦྱར་དངོས་རྩིས་གསུམ་དང་རྒྱ་འབུལ་རོ་པོ་
 དང་ཀྱན་སྦྱང་ཉམས་ལེན་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩིན་སོ་སོ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། སྒྲོ་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་རྩིན་བྱང་སེམས་སྦྱི་འཕགས་
 དང་རབ་བྱང་དང་ཁྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙུག་པ་མེད་པར་བྱ་དགོས་ལ། རྩིན་སོ་
 སོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་ས་གཙུག་པོར་བྱང་བྱིང་གི་ཕྱིན་པ་དང་། རབ་བྱང་
 གིས་གཙུག་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་སོགས་ལས་
 གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཤ་ར་བས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་བཅའ་
 བས་ཕྱིན་པ་གཏོང་བ་རབ་བྱང་ལ་བཀག་པ་ལས་ཐོས་བསམ་སྒྲོ་བ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་
 བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་བྱིང་འབྱོར་ན་གཏོང་དགོས་ཏེ། དམ་པ་གོང་མ་ཆའི་རྒྱལ་
 ཐར་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིན་པ་རང་གི་རོ་ཐོའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ།
 (དམ་པའི) མི་འཇིགས་པའི་ཕྱིན་པ། (རྒྱལ་པོ) བྱང་བྱིང་གི་ཕྱིན་པའོ། །དང་པོ་
 རྩི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྩིན་པའི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟོན་པ་
 དང་། བསྐྱོད་གཞི་འཇིན་རྩ་འཕྲུག་པ་དང་། དགེ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་བ་སོགས་ཅི་
 རིགས་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིན་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དམ་པའི་
 ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་པ་སོགས་བཞིའོ། །ས་མཆོམས་ནི། ཆོས་ཕྱིན་ཅམ་ལམ་མ་ཞུགས་
 བས་བྱང་ཡོད་མོད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱལ་སའི་བར་
 ཡོད་དོ། །སྒྲོ་བཤད་ནི། ཕྱིན་བྱ་དམ་ཆོས་གཞན་ལ་ཕྱིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་ལས་དབྱགས་དབྱང་བའི་དགེ་བ་ཅི་
 རིགས་གཏོང་བའི་བྱིན་པ་དེ། མི་འཇིགས་པའི་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 རྒྱལ་པོ་དང་དག་དང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་མའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་། ལྷག་
 མེད་ཚུ་བྱིན་ལ་སོགས་མི་མེད་གྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་། མེ་ཚུ་ལ་སོགས་འབྱང་
 བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་དེ་གསུམ་མོ། །ས་མཆོམས་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། ལྷ་
 བཤད་ནི། བྱིན་བྱ་མི་འཇིགས་པའི་བདེ་བ་གཏོང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །བྱམས་
 པའི་བྱིན་པ་བྱུང་བྱ་བཀར་ན་བཞིར་འབྱུང་ཡང་མ་བཀར་ན་འདིར་འདུའོ། །གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དངོས་སྤྱ་གཏོང་བའི་བྱིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཅམ་གྱི་བྱིན་
 པའོ། །དབེན་པར། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་རྒྱལ། གཏོང་བར་
 མ་རྒྱས་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ། (སྤང་བ) བྱིན་པའི་གེགས་གྱི་གཉིན་པོ་བཞེན་པའོ། །
 (གེགས་ནི) དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། (བཅུ་ཉེ) གང་གིས་
 གཏོང་བའི་བསམ་པ། རི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྤྱར་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །
 དང་པོ་ནི། རང་ལ་བདོག་པའི་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱིན་པ་དེ། ཟང་
 ཟིང་གི་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞིང་གི་སྒྲ་ནས་བཅུ། བསམ་པའི་སྒྲ་ནས་
 གཉིས། སྤྱར་བའི་སྒྲ་ནས་གཉིས། དངོས་པོའི་སྒྲ་ནས་གཉིས་སོགས་སྤྱད་བྱེའོ། །ས་
 མཆོམས་གོང་དང་འདྲ་ལ། ལྷ་བཤད་ནི། བྱིན་བྱ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བས་
 བ་དེ་སྒྲ་དུ་བཟོད་དོ། །གཏོང་བའི་ཞིང་ནི། བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ལས།
 རང་ལ་དངོས་སྤྱ་ཕན་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མཛའ་བཤེས། རང་ལ་དངོས་སྤྱ་
 གནོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་དག་པོ། རང་ལ་དངོས་སྤྱ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་
 བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐ་མལ་བ། སྤྱི་འཕགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་ལྷན་
 པའི་གང་ཟག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། རྒྱལ་འཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་ཅི་རིགས་དང་ལྷན་
 པའི་གང་ཟག་ནི་སྤྱན་ཅན། སྤྱན་ཡོན་དང་སྤྱི་དབྱག་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་ཆ་ནས་
 རང་ལས་དམན་པའི་གང་ཟག་ནི་རང་ལས་དམན་པ། དེ་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་ཆ་

ནས་རང་དང་མཚུངས་པའི་གང་ཟག་ནི་རང་དང་མཉམ་པ། དེ་སྟགས་ཅི་རིགས་པའི་
 ཆ་ནས་རང་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་རང་ལས་ལྷན་པ། ཡོན་ཏན་དང་
 ཟང་ཟིང་སྟགས་ཀྱིས་སྤྱག་ཅིང་བདེ་བའི་གང་ཟག་ནི་འཕྱོར་ཞིང་སྤྱིད་པ། དེ་སྟགས་
 ཀྱིས་དབུལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤྱག་ཅིང་ཤངས་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་དགོས་པ། བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤངས་པ་
 དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། (འདི་ལ) ཕྱི་བྱག་གི་བསམ་པའོ། །
 (ཡུར་བཤད) དང་པོ་ནི། སར་བྱིན་བཙུས་པ་ལྷན་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པ། ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོག་དོན་ནི། སྤྱིན་པ་གང་ཞིག་སེར་ལྷ་དང་བྲལ་བར་
 ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་རྩོད་དམ་ཚུལ་འཆལ་ལ་སྟགས་པའི་རྩོད་མིན་དེ་དག་ལ་
 བྱུང་པར་མེད་པར་མཉམ་པར་སེམས་སྦྲམས་པས་གཏོང་བའི་སྤྱིན་པའི་སར་བྱིན་དེ་ནི་
 སྤྱིན་པ་པོ་རང་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་དག་འབྱུང་དུ་རེ་བའི་བཅེ་
 བས་སྤྱིན་པ་དང་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའང་ཅིག་ཅར་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིན་པར་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ལ་གཏོང་བའི་སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པའི་སེར་ལྷ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དེ་ནི་
 དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟླགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩོད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བཅེ་བས་
 གཏོང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤངས་པ་དགོས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་བ་
 མཆོག་འཛིན་སྟགས་བདུན་དང་། (ལྷ་རན) རྟོག་འཆོའི་བསམ་པ་སྟགས་བདུན་
 སྤངས་པའོ། །(གཞན་ཡང) དང་པོ་ནི། ལྷ་རན་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་
 མེད་པ་ནི། ལྷ་རན་མཆོག་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་བཞི་དང་བྲལ་བའོ། །ཁིངས་པའི་
 བསམ་པ་མེད་པ་ནི། བརྟན་འགྲན་གཏོང་མོད་པའི་རྩོམ་སེམས་མེད་པའོ། །བརྟེན་
 པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ལྷན་གྲགས་ལ་རེ་བས་སྤྱིན་པ་མིན་པའོ། །བྱམ་པའི་བསམ་
 པ་མེད་པ་ནི། དགའ་ཞིང་དང་ལ་འཁྱུད་པ་མེད་པར་རྩོད་པ་འཕེལ་བའོ། །རྒྱབ་ཀྱིས་
 རྩོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། དགྲ་གཉེན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྲམས་པའི་

སྤྱིར་རྗེ་བཞུགས་པའོ། །ལན་ལ་ལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ས་རོལ་པོས་པན་འདོགས་
 སྤྱི་རེ་ནས་གཏོང་བ་མིན་པའོ། །རྣམ་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ནི། ཕྱི་མའི་
 ལུས་དང་ཁོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་ཅམ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ཉེ་བྱང་ས་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏོང་མེད་ཅན་དུ་སྤེལ་ནས་བཀྱར་སྤྱོད་བྱ་སྒྲམ་པ་མེད་པ་དང་།
 སྤྱོད་པ་བྱང་ན་དབུལ་པོར་འབྱུར་དུ་དོགས་པ་མེད་པ། སྤྱོད་པ་པོ་ལ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་པ་མེད་པ། མི་དགའ་བ་དང་ཁྱོ་བ་དང་གཡེང་བ་སྤྱོད་པ་མེད་པ། སྤྱོད་པ་
 པོས་ཁོག་ལྷུ་བ་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མེད་པ། སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱོད་མཐོང་ཡང་གཞན་ལ་
 མི་སྤྱོད་པ། གཞན་གྱིས་དྲང་མི་བྱས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་ཅི་འདྲ་བས་མི་གཏོང་
 བ་དང་། (ལྟར་ཅོར) སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུས་གཏོང་བའོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱོད་པ་པོའི་
 འདོད་པ་བཞིན་གང་སྤྱོད་དུ་མི་གཏོང་བར་འབྱུངས་ནས་གཏོང་བ་དང་། ཡང་ཡང་
 སྤྱོད་དུ་འབྱུག་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་པོ་ལྷན་བསྐུལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་དང་འཇིག་
 ཉིན་གྱི་བྱ་བ་མི་དེགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཉེར་བ། ལྟར་དངོས་པོ་བཟང་མང་ཉེར་
 བར་དམ་བཅས་ནས་སྤྱོད་པ་ཉེར་བྱང་ཉེར་བ། སྤྱོད་པ་ཡང་ཡང་རྒྱུ་ཅིང་དྲིན་
 བཟང་གིན་ཉེར་བ། དུས་གཅིག་དུ་སྤྱོད་ནས་ཆོས་པར་བྱས་ཆོག་པ་ལ་བྱང་དུ་རེ་ནས་
 ཉེར་བ། རྒྱལ་པོར་སྤྱོད་པ་ན་འབངས་ཀྱི་བྱ་དང་རྒྱང་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེ་ཉེར་བ།
 ས་མ་དང་བྱན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནན་གྱིས་བསྐྱངས་ཉེ་ཉེར་བ། གཞན་ལ་གནོད་པའི་
 རྒྱུ་དུ་འབྱུར་བ་གཏོང་བ། རང་ཉིད་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མིན་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱི་ངང་
 དུ་བཞུགས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱོད་དུ་འབྱུག་པ། འབྱུ་བ་བཞིང་བ་སྤྱོད་བཞིང་བར་བྱས་ནས་
 ཉེར་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཉེ་ཉེར་བ།
 ཁོངས་སྤྱོད་བྱང་འབྲལ་མི་ཉེར་བར་བསགས་ནས་ཉེར་བ་ཉེ་དོར་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་
 བཅུ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་གིས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་གཏོང་ཚུལ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། (བཞིན་གྱི) གཞན་ལ་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་ནས་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་

གཏོང་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། (གཞན་ཡང) ཡོ་བྱད་མེད་ན་བསྐབས་ཏེ་ཉེར་
 བ་སྐགས་བཤད་པའོ། ། (དེ་བཞིན) དང་པོ་ནི། རིམ་གྱི་བཀྲིས་ཏེ་ཉེར་བ་དང་།
 རང་གི་ལག་གིས་ཉེར་བ། ལམ་བའི་དུས་སྟེར་བ། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་ཉེར་
 བ། དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲུག་བཟུལ་བསྐྱེད་ནས་ཉེར་བ་ཉེ་སྤྱར་བ་ཚུལ་མཐུན་ལྟ་དང་།
 དང་པོ་ལ་ནང་གཞིས་ཀྱིས་བཞིན་མདངས་གསལ་བ། འཇུག་པ་སྒོར་དུ་གཏོང་བ།
 གཞིང་པོར་སྒྲུབ་ཏེ་དུང་པོར་སྒྲུབ། གུས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བཞི་ཡོད་དོ། ། དེ་དག་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་རིམ་བཞིན་རྟེན་བཀྲར་དང་རིམ་གྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གྱུ་ཆེན་པོ་
 རྟེན་པ། སྤངས་སྤྱད་རྟེན་པ་སྐགས་དོན་རྣམས་དུས་ལས་མི་འགྱུར་བར་ཐོབ་པ།
 སྤངས་སྤྱད་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པ། འཁོར་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པར་མཛའ་བར་
 འབྱུར་བའོ། ། ཉན་ས་ལས། དད་པ་དང་། གུས་པ། བརྟན་པ་མེད་པ། དུས་
 སྤྱད་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ། གཙང་བ། བཟང་པོ། འདམས་པ། རུང་
 བ། ཡང་དང་ཡང་དུ། རྩི་མ་བསལ་བ། དགའ་བ་ལས་འཁྱུད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སྦྱོར་པར་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཡོ་བྱད་མེར་སྒྲ་ཅན་ལ་བྱིན་ནས་དེ་
 ལ་གཏོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་སྒྲིབ་སྐགས་མེར་སྒྲ་ཅན་དང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཡོ་
 བྱད་བྱིན་ནས་དེ་དག་ལ་གཏོང་དུ་འཇུག་པ་བྱས་པས་རང་གི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ།
 གཞན་གྱི་ཉན་མངས་བདུལ་བ། ཆོས་ཀྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ། སེམས་ཅན་
 བཟུ་བ་དང་སྦྱོར་པར་འབྱུར་དོ། ། གསུམ་པ་ནི། རང་ལ་ཡོ་བྱད་མེད་ན་ཡང་བཟོ་དང་
 ལས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་བསྐབས་ནས་ཉེར་བ་ཆོང་དཔོན་གྱིས་མི་ལོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དཔུལ་པོ་དང་མེར་སྒྲ་ཅན་ལ་སྦྱོར་པའི་གཏམ་བྱེད་པ་ཀོ་ས་ལའི་ཀུལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྒྲོང་བ་པོ་དད་ཅན་དང་འབྱུར་ལྡན་གྱི་བྱིམ་དུ་གཏོང་ཞིང་རང་ཡང་དེར་སྤང་ནས་སྦྱོར་
 སྐགས་བྱེད་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོར་གྱི་བྱིམ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་རྣམས་བཟང་རིམ་ནས་
 ཉེར་བ་ཀུལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལྟ་བུ། རྣམས་བཤམས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྦྱོར་པ་
 གཞིར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། ། བཞི་བ་གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས། གཏོང་བ་

དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། (དངོས་པོ) རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་བཏང་བས་འབྲལ་དུ་བདེ་ལ་ཕྱགས་སུ་ཕན་པའམ་
 འབྲལ་དུ་མི་བདེ་ཡང་ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བྱིན་པ་དེ། གཞན་
 ལ་གཏང་བར་རུང་བའི་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ཅི་ན། འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་
 ཕན་པ་དང་། ཕྱགས་སུ་ཕན་ལ་འབྲལ་དུ་མི་ཕན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཆན་གཞི་
 ནི། རྒྱལ་ས་བམ་བྱིན་པ་དང་། མཆན་རྩལ་པོ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་གང་བཏང་
 བས་འབྲལ་དུ་ཕྱག་བཟུལ་ལ་ཕྱགས་སུ་གནོད་པའམ་འབྲལ་དུ་བདེ་ཡང་ཕྱགས་སུ་གནོད་
 པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བྱིན་པ་དེ། གཞན་ལ་གཏང་མི་རུང་བའི་བྱིན་པའི་
 མཆན་ཉིད། དེ་ཅི་ན། འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་གནོད་པ་དང་། འབྲལ་དུ་ཕན་
 ཡང་ཕྱགས་སུ་མི་ཕན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཆན་གཞི་ནི། གཞན་སྤྱི་གཙོ་བོ་བྱིན་
 དུ་གྱིན་པ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་ཆང་བྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་
 དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང་། བྱིན་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེད་བྱང་ལྟར་ན་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དང་། (བྱང་སེམས་)
 དགོས་པའི་སྒྲིན་ནས་དང་། (དགོས་པ) སྤྱང་བ་བའི་སྒྲིན་ནས་བྱིན་དུ་མི་རུང་
 པའོ། །(བདུན་རིས་) དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱིན་དུ་
 སྤངས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་མི་གཏོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱིན་དེའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏང་
 དུ་རུང་བ་སྤྱི་བྱིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 བས་ལྷས་སྤྱོད་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཏང་མོད་ཀྱང་དངོས་སུ་གཏོང་
 མི་རུང་ཞི། བྱམས་སྤྱི་བྱིན་དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་རྒྱས་པའི་བྱིན་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དགོས་པ་ཕན་ཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་གཏོང་མི་རུང་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་སེར་ལྟ་
 སྤྱོད་ཀྱིས་གཏོང་དང་བྱལ་ཡང་གཞན་ངོས་ནས་དགོས་པ་ཆེ་ཆེ་ལྷས་དངོས་སུ་གཏོང་མི་
 རུང་བ་དང་། རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བྱིན་སྤྱང་བ་ལ་ལྷས་དངོས་སུ་བྱིན་པར་མི་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདུན་དང་དེས་བརྒྱམས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་། བྱང་ན་

སྒྲོས་ཀྱིས་སེམས་འབྲུགས་པས་བསྐྱངས་ན་མི་ཕྱིན་ཞིང་ཕྱིན་ན་ལྷུང་བ་ཉེ་རྒྱ་མཆོན་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཏོང་རུང་བ་ནི། ལྷུང་བའད་པའི་དུས་དང་དགོས་པ་དང་སྤྱང་བ་པོ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཕྱིན་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ནི་སྤྱང་བ་ལ་ཕྱིན་པར་བྱ་ཞེ། ཡན་ལག་ལ་སྒྲོས་པ་གསེས་ནས་གཏན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་བཟུབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲོས་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་སོ། །གཏོང་དཀར་བ་ལུས་ཀྱང་བསམ་པ་ཐག་པས་གཏང་དགོས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །གཏོང་བའི་ཚུལ་ཡང་ལུས་རིལ་པོ་སྒྲོས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་སྒྲོ་མ་ནས་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་པའི་ཁོངས་སྒྲོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་གཏོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་བྱས་པར་བའད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིར་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིར་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྷུང་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། (དཔེར་ན) ཕྱིན་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། (ཐོམ་བཙོན་)

རྟེན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། (རང་ཉིད) དངོས་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོས་དང་། (རང་གི) དགོས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཕྱིན་དུ་མི་རུང་བའོ། །(རང་རམ) དང་པོ་ནི། ཕྱིར་ཕྱིན་རུང་ཡང་རྟེན་རབ་བྱུང་དང་བཞེན་གནས་སྒྲོས་ལ་དུས་ཕྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་ཐས་ཕྱིན་པ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་འབྱུང་བ་སྒྲོས་ལ་ཕྱིན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱ་གཞུང་པ་ཐོམ་བཙོན་ལ་ཐས་སྒྲོས་ལྟ་མར་བྱུར་པ་སྒྲོས་དངོས་དང་དེས་སྒྲོས་པ་ཉེར་བ་དང་། སྒྲོས་ཅིང་ཤ་ཆང་སྒྲོས་མི་སྒྲོད་པ་ལ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་སྒྲོས་པ་ཉེར་བ། སྒྲོས་པ་ལ་གཏོང་བར་བརྟུན་ནས་དེ་དག་ལ་མི་མཛེས་བ་སྒྲོས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོས་པ་ཉེར་བ། བཟུང་བའུང་མི་འཕྲོད་པ་ལ་བཟུང་བའུང་ཉེར་བ། འཕྲོད་ཀྱང་ཆོད་མི་བྱིན་པ་ལ་མང་དུ་ཉེར་བ། ཏ་ཅང་སྟེང་ཆེ་ཡང་སྟོ་འགྲངས་པ་ལ་ཁ་ཐས་བསྟོད་པ་མང་དུ་ཉེར་བ། ལྷུང་གིས་ཅན་ལྟ་ལ་འཆོལ་བ་དང་། ལྷུང་གིས་བམ་ལ་རྩེ་གྱི་འདྲ་ཤས་ཅན་ལ་ལྷུང་གིས་བམ་ཉེར་བ་སྒྲོས་སོ། །གཞན་ཡང་བཟུབ་པར་གཏོང་།

མི་རུང་བའི་ཡུལ་བདུན་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་རུང་ཡང་རྟེན་ལ་
 བརྟེས་ཏེ་སྐྱེགས་བམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྐྱེགས་བམ་དེའི་
 ཉིང་དུ་བསྐྱབ་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱབས་མ་བྱིན་པ་དེ་ལ་མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་
 རྟོན་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤྱོད་ནས་འདྲ་མི་ཉེར་རོ། །སྤྱོད་མི་རུང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གཞུང་ལྟར་ལ། རྒྱ་མཚན་ཕྱི་མ་ལ་མཚན་དུ་ལྟ་དབང་བས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པ་བཞག་པ་ནི་ལམ་རིམ་དང་བྱང་པའི་དགོངས་པ་
 ཅུང་མིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། གཏན་ནས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་རང་ལ་དྲིན་ཚད་མེད་པའི་
 ས་མ་དང་། སྤྱི་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བཟའ་བདུང་། བརྒྱ་མ་ཐུད་པའམ་ཐུད་
 ཀྱང་མི་སོས་པའི་བྱ་སོགས། བྱ་དང་རྒྱང་མ་སོགས་སྤྱིད་ལོབས་ཅན། བྱང་སེམས་
 རབ་བྱང་གི་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་རོ། །ལྔ་
 བ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱིར་དུག་སོགས་ཉེར་བ། རན་འཕྱེའི་རྒྱ་གསོག་པའི་
 ཅེད་མ་ཅེ་བའི་དངོས་ཆས་ཉེར་བ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་ཐབས་སྒྲིབ་པའམ་ཉེར་
 བ། སྤྱི་ཆགས་ལ་གནོད་པའི་སྤྱིར་ས་དང་རྒྱ་ཉེར་བ། གཞན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱིར་
 རྒྱལ་སྤྱིད་ཉེར་བ། མི་མཇའ་བ་ལ་དེའི་དབྱ་ཉེར་བ་སོགས་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་
 ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། དུས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བའི་དངོས་པོ་
 གཏོང་བའི་རྒྱལ་དང་། (རྟེན་དེ) སྤྱོད་བ་པོ་གཉིས་སོགས་བྱང་ན་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །
 (དེ་ལྟར) དང་བོ་ནི། རབ་བྱང་དང་བསྐྱེད་གནས་ལ་གདུགས་མ་ཡོལ་བར་བས་
 སྤྱོད་པ་ན་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་དང་། སྒོམ་དང་བཞོན་པ་གོས་རྒྱན་མོད་རྒྱན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཏོག་བྱུག་པ་གནས་སྤང་བ་ཉེ་བྱང་སར་དངོས་སུ་བཞུན་པ་དེ་དག་གཏོང་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་
 བས་སྤྱོད་རུང་བ་དང་། སྐྱེགས་བམ་ལ་མེར་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་དེས་བྱ་བ་བྱས་མ་
 བྱིན་ཀྱང་མེར་སྐྱའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བས་བརྟེས་མེད་
 དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དཔེ་ལྷག་ཡོད་ན་དེ་འམ། དེ་མེད་ན་འབྲི་བའི་རིན་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་དཔེ་ཉིད་ཉེར་བ་དང་། སྐབས་འདིར་སྤྱི་བྱང་དཔར་མའི་ལམ་

རིམ་དུ། འདི་མ་བྱིན་པས་ཆོ་འདི་ལ་སྒྲགས་པར་བྱུར་བྱང་སྤྲུལ། ཞེས་པའི་དགག་
 སྒྲུའི་མ་ཡིག་མ་དག་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་པ་ཡོད་བྱང་གང་གཏོང་མི་ཚད་པ་དེ་ནན་
 གྱིས་བཏང་ན་དགོས་པ་ཆེ་སྟེ་མ་མོ། །དེ་དག་ནི་ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་ཅུང་བའོ། །བྱ་དང་
 རྒྱང་མ་སོགས་བདག་པོ་དང་ཁ་མ་ཕྱལ་བར་གྱིང་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྒོ་
 ནས་སྦྱིན་དུ་ཅུང་བ་དང་། རན་འགྲའི་རྒྱར་མི་འཁྱར་བའི་དགའ་ཆེད་ཀྱི་དངོས་ཆས་
 དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤྱག་ཆགས་ལ་མི་གནོད་ན་དེ་དང་
 བཅས་པའི་ས་སྦྱིན་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུག་སོགས་སྦྱིན་པ་ནི་
 དགོས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་ཅུང་བའོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་ཅུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 གཏོང་ཚུལ་དང་དགེ་བཅོམ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ་མཆན་གྱིས་ཁྱས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 བསྐབ་བཏུས་སྤྱི་མཐོང་དེ་དྲངས་ནས་གསུངས་པའི་རང་གི་རྣམ་དངོས་སྤྱི་སྦྱིན་པ་བཅུ་
 བཞི་དང་། རང་གི་རྣམ་དངོས་སྤྱི་ཉེར་བ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱིན་པ་དགུ་དང་། རོན་
 དུ་གཉེར་བའི་བྱ་དང་པར་ལ་བཏོས་པའི་སྦྱིན་པ་གསུམ་ཉེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཉེར་དགུ་དང་།
 ནང་གསེས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བའི་དངོས་པོ་བཅ་
 ལྔ་དང་། ནང་ལ་བཞེན་པའི་དངོས་པོ་དུག རོན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བདུན། འབྲུའི་
 དངོས་པོ་བཅུ་ ལུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྔ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཆོགས་པ་སྦྱིན་པར་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཉེད་ནས་སྤྱིང་བ་པོ་མང་པོ་མཁྱེན་བར་བྱ་མ་རྩལ་ན་གང་
 བཞེན་པའི་རེ་བ་བསྐང་རྩེ་སྤྱི་པ་སྤྱིན་དུ་བཏང་ནས་གཉིས་གཉི་འདོད་པ་ཆོགས་རྩལ་
 ན་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། མ་རྩལ་ན་ཆོག་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱས་ནས་གང་བཞེན་པ་ལ་གཏོང་
 ཞིང་ཅིག་ཤོས་ཡིད་མི་དགའ་བ་མེད་པར་རང་གནས་སྤྱི་གཏང་ངོ། །དེའི་རིགས་པས་
 དགུ་གཉེན་གཉིས་ལས་དགུ་དང་། གཉེན་དང་བར་མ་གཉིས་ལས་བར་མ། རང་ལ་
 ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ལས་མ་བཏགས་པ་སོགས་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་
 གྱི་བྱ་དང་མེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བར་མ་རྩལ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྒྱག་པའི་
 བྱ་གཏོང་བར་མ་རྩལ་ན་བྱ་གཞན་ལ་མ་བཏང་ན་བསྐབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་།

འདིས་བདག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ལ་ཕྱིར་ཚལ་བའོ་སྒྲུལ་
 པའི་སྒྲིབ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིལ་ཏེ་བྱ་མི་ལྷག་པར་ལྟ་བ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་གཏོང་མ་
 ལུས་པ་ན་འཆི་བའི་ཆོ་བདག་དང་དངོས་པོ་འདི་གཉིས་གདོན་མི་བྱ་བར་འབྲལ་དགོས་
 པ་དེ་ལྟ་སྒྲིབ་པོ་ལེན་པའི་དབང་ཡོད་པའི་དུས་སྒྲིབ་པོ་ལེན་དགོས་པར་བསམས་ནས་
 ཁོངས་སྒྲིབ་མི་ལྷག་པར་བལྟ་ལ། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་གཏོང་མ་ལུས་ན་སྒྲིབ་བ་པོའི་
 བྱང་དུ་རང་ལ་སྒྲིབ་ནས་གཏོང་མ་ལུས་པ་ལ་བཟོད་གསལ་དང་། བཅའ་ཞིག་བྱིད་གྱི་
 འདོད་པ་བསྐང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་
 སེམས་དེ་ལ་སེར་ལྗང་ཉེས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སེར་ལྗང་ཉེས་པ་ཡོད་
 ཀྱང་སེར་ལྗང་ཆས་ནོར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཡམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སེར་ལྗང་ལ་ཉེས་དམིགས་སྒྲིབ་པ་དང་ངོ་ཚད་ཁྲིལ་ཡོད་མ་དོར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཡོ་དང་སེར་ལྗང་སྒྲིབ་དོན་ལྷན་པ་བཞི་དང་དུ་སྒྲིབ་མི་རིགས་པར་
 བྱང་ཕྱབ་སེམས་དཔའི་སོ་བར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲིབ་པའི་གཤམ་གྱི་
 གཉེན་པོ་བཞེན་པ་ནི། གཤམ་ནི་བཞེ་སྟེ། མ་གོམས་པ་དང་། ལྷན་པ། ཆགས་
 པ། འབྲས་བྱ་མ་མཐོང་བའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་བྱ་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་
 པོ་ལ་སྒྲིབ་མི་འདོད་པ་སྟེ་མ་གོམས་པ་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། གཉེས་པ་ནི་
 ཁོངས་སྒྲིབ་ཏུ་ཅང་ཅུང་བའི་དབང་གིས་གཏོང་སེམས་མི་སྒྲིབ་བཞེ་སྟེ་ལྟར་མ་བཏང་བས་ད་
 ལྟ་དབྱལ་བོར་བྱུར་པ་ལ་བསམས་ནས་ཁོངས་པའི་ལྷག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ནི་སྒྲིབ་རྣམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་པས་གཏོང་མི་མོད་པ་སྟེ་འདྲ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅི་
 ཁོག་དེ་སྒྲིབ་ནས་ཕངས་མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཞི་བ་ནི་སྒྲིབ་འབྲས་རྣམས་བྱང་
 མ་མཐོང་བར་ཁོངས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཅེས་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་བལྟས་ནས་གཏོང་
 སེམས་སྒྲིབ་བཞེ་སྟེ་ཁོངས་སྒྲིབ་ལྟར་དུ་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བར་བལྟས་ནས་སྒྲིབ་འབྲས་རྣམས་
 བྱང་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཤམ་བཞི་གཉེན་པོ་བཞིས་སེལ་ལ་གཉེན་པོ་སྒྲིབ་
 མ་གསུམ་གྱིས་བྱང་སེམས་ངེས་པ་དང་ལེགས་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལ་བ་མས་ནི་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱན་པ་ནི། བྱང་སེམས་དབེན་པའི་གནས་སྤྱིལ་མ་
 གྱུར་གིས་འཁོད་ནས་བྱང་བྱིང་དངོས་སྤྱིལ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྦྱན་པའི་དམིགས་པ་སྤེལ་བ་ནི་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱན་པ་རྟེ། དེ་ལ་ལྷན་བཤད་པ་
 ལྷན་གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་བཅུ་དང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། རི་ལྷན་
 གཏོང་བའི་སྦྱར་བ་གསུམ་དམིགས་པས་གསལ་གདབ། གཏོང་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷས་
 དང་ཚངས་སྦྱོད་གཉིས། ལྷས་ལ་རིལ་བོ་དང་ཆ་ཤས་གཏོང་བ་གཉིས། རིལ་བོ་ལ་
 ཡང་གཞན་གྱི་བྱན་སྟོན་སྤྱིལ་གཏོང་བ་དང་། གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་འབྱུང་གནས་
 སྤྱིལ་སྦྱར་ཏེ་གཏོང་བ་གཉིས། ཆ་ཤས་ལ་མགོ་དང་མིག་ཤ་བྲག་དངོས་དང་། དེ་
 དག་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་འབྱུང་གནས་སྤྱིལ་སྦྱར་ཏེ་གཏོང་བ་གཉིས། ཚངས་
 སྦྱོད་ལ་ཡང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་གཏོང་ཚུལ་རྣམས་དམིགས་པ་གང་ལྟོགས་
 ཀྱིས་སྤེལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་སེམས་འབྱུར་བ་དང་མི་ལྷན་པས་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་
 སྦྱན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འབྱུར་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 མཆོམས་འདིར་བཞེད་བྱང་རང་ན། རྒྱས་པར་ལྷེ་ལྷོད་འཛིན་པ་དག་གི་དོར་སོ་བས་
 བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ས་བཅད་གཞུང་སོ་སོ་དང་རྗེ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་དཀོངས་པ་
 དང་མི་འགལ་བར་བཟླགས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་བྱར་དུ་བྲིས་ཡོད་པ་ལྷན་གཞུང་སོ་
 སོའི་ཁོག་དང་། འབྲེལ་བ་སོ་སོར་བལྟས་ཏེ་ཆོག་གི་འབྱུང་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་ཁོག་དུ་
 གཞུང་དྲུག་ག་དྲངས་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འགངས་འཁུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ས་བཅད་དེ་ད་ལྟ་མཇལ་རྒྱ་མི་རྣམས་བས་དཔེ་རྒྱུད་ཐོས་པ་འདྲའོ། །རིགས་པ་ནི། ལྷས་
 ཚངས་སྦྱོད་དགེ་ཆ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཏོང་དགོས་ལ་གཏོང་བ་དེ་ཡང་དམ་པ་དྲུག་
 ལྷན་དུ་བྱ་ཞིང་བསམ་སྦྱོར་དངོས་པོ་རྣམས་པར་དག་པ་བྱ་དགོས་པར་ཐལ། མ་བཟང་
 ན་ཉིས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བཟང་ན་མན་ཡོན་འབྱུང་བ་གང་། དམ་པ་དྲུག་ལྷན་དུ་མ་
 བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་འཁྱུར། ཞིང་བསམ་སྦྱོར་སྟོན་མ་དག་ན་རྒྱལ་སྤྱི་

སྤྱད་པ་རྒྱལ་མཐུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས་མཐུན་དཔེ་དགུ་
 དང་། མི་མཐུན་དཔེ་བདུན་གྱིས་བཟུན་ཏོ། ། སྤྱོད་བྱང་ནི། སྤྱོད་རབས་ལས།
 ལྷག་མོ་ཤི་བོ་ཀོ་ས་ལ། ། ཆོང་དཔོན་གཉིས་དང་རི་བོང་དང་། ། ཨ་གཞུང་དང་བྱམས་པའི་
 ལྷོ་བས། ། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་དང་མཆོད་སྤྱོད་བྱེད། ། ལྟར་རོ། ། དོགས་གཙང་ནི། སའི་
 དངོས་གཞི་བྱུང་དགོངས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷན་ངག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་
 བྱར་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་གསུམ་གའི་ལས་ཡོད་པ་བྱང་ས་མངོན་པ་གོང་འོག་ལམ་རིམ་
 མོགས་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ངོ་། ། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་དགེ་བས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་
 འགྲེལ་དུ་མཛོད་དངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་དང་ལམ་འབྲིད་ལས་དགེ་བ་ཞེས་ངོ་བོའི་
 སྐབས་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་ལ་
 གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། མཛོད་འགྲེལ་དང་། བྱང་ཐང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་
 དགེ་བས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་གོང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཞི་གསུམ་
 གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཞིར་བཞག་པའོ། ། རྣམ་བཤད་ལས་སྤྱོད་པ་ལམ་ན་ཤིང་ཕྱོད་མེད་
 པ་དང་མར་ཕྱོད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྗེའི་བྱར་མཆོན་དུ་ཤིང་ཕྱོད་
 མེད་ན་མར་ཕྱོད་བྱང་མེད་དགོས་ཟེར། རང་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་པ་ལམ་ན་མར་ཕྱོད་དང་
 ཤིང་ཕྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལམ་ལ་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀར་
 འབྲུག་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱལ་འདི་མར་ཕྱོད་མཐའ་དཔྱད་དུ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི་དེ་མ་མེད་
 པའི་ལེགས་བཤད་ཁོ་ནར་སྤྱང་ངོ་། ། རང་ལྷགས་པ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་
 སྤྱོད་པ་ལམ་ན་མར་ཕྱོད་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱུང་མཐའི་
 བྱང་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་ཕྱོད་དང་ཤིང་ཕྱོད་ལ་བྱང་ཡོད་པ་སྤྱང་
 བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། ཁ་ཅིག་མར་ཕྱོད་ལ་དམ་པ་བྱུག་ལྟར་དགོས་པར་
 ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་གང་། སོ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཐམས་ཅད་མཁས་དམ་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དགོས་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཀྱང་
 ཆོག་པ་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གསེར་བྱེད་ལས་པར་ཕྱིན་ཡོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 ཡོད་དགོས་པར་བསྐབས་པ་དང་། གོ་སྐབ་སྐབས་གོ་སྐབ་དང་པར་ཕྱིན་སྒྲིབ་ལས་
 དང་ས་སྒྲེ་ས་ན་ཡོད་པར་བསྐབས་ལ། ལམ་རིམ་དུ་ཡང་དམ་པ་རྩལ་ལྡན་འཆད་
 སྐབས་ལས་དང་པོ་བས་ནི་ཞེས་ས་སྒྲེ་ལ་པར་ཕྱིན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འབྲུག་རྒྱལ་ལས་སྤང་ཉིད་ཚྭ་གས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་གསུངས་
 པའང་ལས་དང་པོ་བའི་པར་ཕྱིན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་ནས་བབྱང་ཉི་མངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་པར་ཕྱིན་ཡོད་ལ་པར་ཕྱིན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་དོན་གཅིག་གོ། པར་ཕྱིན་རྩལ་པན་ཚུན་འགལ་མི་འགལ་དང་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་
 མིན་བབྱུང་སྤང་འབྲེལ་ཆེན་དང་ས་བཙུ་བའི་བཟུ་བ་ལ་བཟུས་ནས་དབྱུང་དགོས་
 མོ། །ཁ་ཅིག བཅས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལམ་རིམ་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་
 མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པ་མི་འབད་དེ། བྱང་སའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཐྱིན་སྐགས་ལས་
 ཆོས་གོས་གསུམ་ཉིར་བ་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ།
 གཉིས་ཀ་རུང་ཡང་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་གཙུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག དགོས་
 པ་ཆུང་བའི་དོན་དུ་ལྷས་ཕྱིན་མི་རུང་བ་དང་། བདུད་དང་དེས་བརྒྱམས་པ་ལ་ལྷས་
 ཕྱིན་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་མི་འབད་དེ། རྒྱུས་རབས་སུ་དེ་འདྲའི་མཆོན་གཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། སྒྱུར་བཏང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དམིགས་བསལ་ས་མཐོན་པོ་ལ་
 གནས་པས་མི་གཅིག་གི་འདོད་པ་ཚྭ་གས་ཕྱིར་བཏང་བ་ལྷགས་སུ་དགོས་པ་ཆེ་བ་དང་།
 བདུད་དང་དེས་བརྒྱམས་པ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་བདེན་པས་ལྷས་སྒྲར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲ་བཀོང་བའི་
 དགོས་པ་སྐགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་བ་ནི། རྒྱང་འཁྱིང་
 དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒོ་སྒྱུར་བ་སྒོ་ནས་སྤང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་
 སྐས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲིབ་འདོད་ལྱང་། བྱང་སྒྲིམ་བབྱང་ནས་ས་མཐོན་པོའི་ཕྱིན་པ་
 རྒྱམས་སྒོ་ནས་ལྷ་དུ་བྱས། ད་ལྟ་ནས་ལག་དུ་ཡོན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གནང་བ་གཤམ་ཤེས་པར་

བྱས་ནས་རྒྱས་པ་དང་བཟུན་ཏེ་ལག་ཏུ་སྤངས། བྱད་པར་བྱ་གཏོང་སེམས་སྤེལ་ཏེ་
ལག་ཏུ་ལྷོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་མ་ལྷོན་པ་ལ་འཁྱུད་སེམས་དང་ས་གོང་མ་ནམས་ལ་སྒྲོབ་
འདོད་བསྐྱེད། དེའི་རྒྱར་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་པ་སྤྱངས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན། ལག་
པོ་བར་གིས་བྱས་པ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཆོགས་རྒྱུད་བྱས་སྤྱིན་པའི་ཕར་སྤྱིན་ཆོགས་
ཕར་འཁྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ནི་
གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་མཆོག་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱ་དགོས་པར་ལག་
བཟང་གིས་བྱས་པའི་དོན་ཕར་སྤྱིན་བཟུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱིན་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལ་ལ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་རོ་
པོ། དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་ལྟར་པའི་
ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱ་བ། (དམ་པ) དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་བའོ། །(སྤྱད་པའི) དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྒྱལ་བྱིམས་དང་། (གཞན་ལ) རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱིན་ཀྱི་རོ་པོའོ། །
(སེམས་དེའི) དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ལྱིར་ལོག་
པའི་སྤྱང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལས་དེ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཆ་བཞག་གིས་ལྷས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་དང་སོ་ཐར་ཀྱི་
སྒྲོམ་པའི་ས་བོན་ལྟར། ཡང་ན། འཆལ་རྒྱལ་ལོག་པའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་ལས་དང་། ཡང་ན། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་འགོག་པའི་སེམས་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལས་དེ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་སྒྲོམ་དང་ལྡན་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་དགག་སྤྱབ་གང་རུང་གི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕར་སྤྱིན་བཟུས་པ་ལྟར་ན།
འཇིགས་སྒྲོབ་དང་ལེགས་སྒྲོན་ཙམ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་
འགོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་འཇིག་ཉིན་ལ་ལན་པའི་སྤྱིར་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་
ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱས་མཐའ་ལྟར་ན།
དམ་པ་བཟུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལྟར་ན་དམ་པ་རྒྱག་དང་ལྟན་པའི་སྤྱང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་
 རས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་གཞག་གོ ། མི་དགེ་བཅུ་
 སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་བཅུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཅུ་སྤྱངས་པའི་རྩལ་བྱིམས་བཅུ་མེད་དེ། ཡིད་གྱི་
 དེ་གསུམ་རྩལ་བྱིམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྩུ་བཤད་ནི། བྱེ་ཏ་བསལ་བ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་བྱངས་དང་། ལ་ཉ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་ལས་བསལ་བ་ཐོབ་པ་དང་།
 འཆལ་རྩལ་དང་རན་འགྲོ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་འཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་མངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པས་འགྲོད་པ་ཞི་བ་དང་། བདེ་
 བའི་རྩལ་ཡིན་པས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བཞེན་བྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བཞེད་དོ། ། གཉིས་
 པ་དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཐབས་ལ་བཞེད་བྱང་ལྟར་ན་གསུམ། མཆོམས་སྤྱར་བ།
 རྩལ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་
 སྒྲོབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྤྱང་སྒྲིམ་ལ་བསྐྱིམ་དགོས་པར་ཐལ།
 རྩེད་གཞན་དོན་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩུབ་ཞེ། དེ་ཡིན་ན་གཞན་
 རོན་བསྐྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་རང་ཉིད་རྩལ་བྱིམས་དག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྩེད་ཡིན་ན་
 གཞན་དོན་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། རྩེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྩལ་
 བྱིམས་གྱི་རྩལ་དང་ལྟན་པར་སྤྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་
 རང་གི་རྩལ་བྱིམས་དག་དགོས་པར་ཐལ། རང་གི་རྩལ་བྱིམས་ཉམས་ན་གཞན་དོན་མི་
 ཡོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་རྩལ་བྱིམས་ཉམས་ན་གཞན་
 དོན་ལྟ་ཅི་རང་ཉིད་རན་འགྲོར་ལྱང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་བྱིམས་དག་པར་སྤྱང་
 བ་དང་། དེ་ལ་སྤྱང་འདོད་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཐན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་
 དགོས་སོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་བསྐྱང་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། (དེ་ཉིད)
 བསྐྱང་བའི་ཐན་ཡོན་ནོ། ། (ཐན་ཡོན) དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་སྤྱང་གི་རྩལ་བྱིམས་

མ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷན་པ་དང་དྲན་ཉེ་ལས་གང་གསུངས་དང་། མ་ཐར་
 གྱི་ཚུལ་བྱིམས་མ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནམས་ལས་
 བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དང་། བྱང་སྐྱེས་ཁས་སྒྲུངས་
 ནས་མ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དགེ་ཆོས་ལྷན་པ་དང་
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལས་ཉམས་ན་ཉེས་པ་ལྷི་བ་བསྐྱེད་བཟུངས་ཀྱི་གནོད་འབྱུར་བཅུ་
 གསུམ་སྐབས་སུ་བྱང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ལྷ་
 གཅིག་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ལྷི་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་སྐྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །
 གཉེས་པ་ནི། ཐར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་སོ་སྐྱེས་དགེ་བཅུའི་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་ས་
 པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་ས་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་སོ་ཐར་བསྐྱེད་ས་པ་ལས་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེད་ས་པ་མན་ཡོན་ཆེ་ཁོང་། བྱང་སྐྱེས་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱེད་ས་པའི་
 མན་ཡོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་མ་བཟད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིམས་ལྷ་གཅིག་ལ་
 བསྐྱེད་ས་ཀྱང་མན་ཡོན་བསམ་བཞོན་ལས་འདས་པར་ལྷན་པ་དང་། སྦྱོང་ལུས་ནམ་
 འབྱུལ། ལག་བཟང་གིས་བྱས་པ་སྐྱེས་ལས་གསུངས་སོ། །མར་བྱིན་བཟུས་པ་ལྟར་
 ན་བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་ས་པས་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་གསུམ་
 དང་མཐར་བུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་དང་། རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་
 པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་དང་མཚུངས་པར་འབྱུར་བ་དང་།
 ཉེས་སྦྱོང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མཚར་འཕྲོ་བ་དང་། ཅན་གཞོན་པར་གསུམ་དགའ་
 བ་སྦྱོང་པའི་བྱན་དང་། གྲགས་པའི་དྲི་རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་
 མངས་པའི་ཆ་གདུང་སྦྱོབ་པའི་བྱག་པ་དང་། ཉགས་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་བྱེད་བྱེད་
 པ་དང་། མངས་སྦྱོང་རང་གིས་འདྲ་བ་དང་། མ་བཞིགས་པར་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་
 འདྲ་བ་དང་། འདིའི་རྩོགས་ཡིན་ལ་འདིའི་རྩོགས་མ་ཡིན་ཞེས་རྩོགས་རིས་སུ་བཞོན་
 དུ་མེད་ས་པའི་རིགས་སུ་བྱུར་བ་དང་། མན་མ་བཅུགས་པ་དང་ངོ་མེ་ཤེས་པའི་སྦྱོ་བོ་

འདྲ་བ་དང་། རྒྱུ་པའི་ས་ཡང་མཆོད་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ་མན་ཡན་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པའི་བརྗོད་ཏུ་མ་འོས་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་ཀྱང་མཆན་ལས་ལོག་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མན་ཡན་དང་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རྩལ་བྱིམས་བསྟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རན་སོང་གིས་འཇིགས་པ་ཅམ་དང་། ལྟ་མའི་ལུན་ཆོགས་ལ་སྒྲོན་པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩལ་བྱིམས་གསུམ་ལ་དགོད་པའི་བྱིར་བསྟུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བརྗོད་བྱང་ལྟར་ན་གསུམ། དབྱེ་བ་དངོས། རང་བཞིན། ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱའོ། །དང་བོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རྩལ་བྱིམས་ལ་སྟོན་པའི་རྩལ་བྱིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་ལྟར་པའི་རྩལ་བྱིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་གསུམ་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། བྱིམ་པའི་ཚྭ་གས་དང་། རབ་བྱུང་གི་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཉིས་ཡོད། རོ་བོའི་སྟོན་ནས་གསུམ་ཏུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་བ་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དང་བོ་ལ་དགག་ཚྭ་གས་ནས་ཉེས་སྟོན་སྟོན་པ་དང་། རྒྱབ་ཚྭ་གས་ནས་དགེ་བ་ཆོས་ལྟར་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ཡང་། ལུན་སོང་བ་ཉེས་སྟོན་སྟོན་པའི་རྩལ་བྱིམས་སྟུང་བ་ནི་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལུན་སོང་མིན་པ་དང་ཆོགས་སྟོར་སྐབས་སྒྲ་གཙོ་བོར་ཉམས་སྒྲ་ལེན་པས་དང་བོར་ཉེས་སྟོན་སྟུང་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་བ་ཆོས་ལྟར་གྱི་རྩལ་བྱིམས་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ཏུ་གཙོ་བོར་ཉམས་སྒྲ་ལེན་པས་ན་གཉིས་པར་ཆོས་ལྟར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ནམས་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དག་ས་གསུམ་ཏུ་གཙོ་བོར་ཉམས་སྒྲ་ལེན་པས་གསུམ་པར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དངོས་དང་། ཉེས་སྟོན་སྟོན་པའི་རྩལ་

བྲིམས་ལ་ལྷག་རྟོག་བསལ་བའོ། །(དེས་ན) དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་
 ཚུལ་བྲིམས། (བྱང་མར) དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་པའི་ཚུལ་བྲིམས། (ཕྱིན་ཏུག)
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །(སེམས་ཅན) དང་པོ་ནི། བྱང་ཕྱི་ལོ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཅི་རིགས་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་
 ནི། ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཅམ་ལམ་མ་ཁྱགས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་
 པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་བྱང་ཕྱི་ལོ་སྤངས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ཆོགས་སྤྱར་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །སྤྱ་བཤད་ནི། ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་པར་བྱེད་
 པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱད་ཏུ་བྱ་ལ། བྱང་སེམས་སོ་
 ཐར་ཕྱི་ལོ་ལྡན་ལ་ཉེས་སྦྱད་ཕྱི་ལོ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 སོ་ཐར་ཉིན་ཅན་མིན་པ་ལ་གཉིས་ལྡན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཕྱི་ལོ་ལ་
 གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་མིན་ཕྱིར་ཕྱིན་སྒྲིགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་བཙོན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁྱད་
 པར་ཅན་ལ་ཆོགས་གསོག་པ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ། བཟོད་པ་
 བཞེན་པ། བརྩོ་སྒྲོན་གདབ་པ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ། བག་ཡོད་བཞེན་པ།
 ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སུ་རྒྱུར་པའི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཉི་བརྒྱད་དང་། བསྐྱེད་དགེ་བ་སྐྱེད་
 པ་དང་། སྤྱང་བ། སྤེལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་སོ། །ས་མཆོམས་ནི། མ་དག་ས་
 བདུན་ན་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་གཞན་ཐུར་དང་འདུའོ། །སྤྱ་བཤད་ནི།
 དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་པས་དེ་

སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཕྱོམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་མིན་ཕྱིར་
 དུ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཡན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བཙོན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པ་དེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱ་བ་དང་། ཐབས་
 མཁས་ལ་སྒྲུངས་པའི་དོན། བན་འདོགས་པའི་དོན། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན།
 རྩ་བ་ལྱིས་གཟིར་བའི་དོན། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་དོན། གནས་འཆའ་བར་
 འདོད་པའི་དོན། སྒོ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན།
 རྒྱག་པར་ཞུགས་པའི་དོན། རྩ་འགྲུལ་གྱིས་གཏུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཉི་བཅུ་
 གཅིག་གོ། ས་མཆོམས་ནི། རྩར་དང་འབྲུ་བ་ལས་དག་ས་གསུམ་དུ་གཙོ་བོར་ཉམས་སྤྱི་
 ལེན་ནོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ཡིན་
 པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྒྱུད་ཕྱོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་ལོག་ཉོག་བསལ་བ་
 ནི། གནད་མ་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་
 ཡལ་བར་བོར་ཉི། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སྒྲོབ་པ་སྐད་བྱེད་
 དོ། །དེ་འབྲུའི་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱོམ་པའི་
 རྒྱལ་བྱིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཕྱོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་
 མོང་བཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུད་རྒྱལ་བྱིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
 གཞི་དང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལས་བྱུར་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་གལ་ཆེ་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོམ་ལྡན་རབ་
 དུ་བྱང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཐལ། ཚུལ་བྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའང་ཁྱད་ལ་རག་ལས། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའང་ཁྱད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་དགེ་བཅུ་སྟངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བྱ་བར་པར་ཕྱིན་བསུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གསུམ། རྣམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ། དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱར། ། དང་པོ་ནི། རྩལ་བཟང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མི་ཆགས་པ། ཕྱི་མའི་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཡིད་སྤྲོན་མི་འབྱུང་བ། ད་ལྟའི་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་ཡིད་མི་ཆགས་པ། ལུས་སེམས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ། ཉན་མངས་ཅན་གྱི་གཏམ་མི་སྦྱ་ཁིང་འདོད་པའི་ཉྑལ་པ་མི་བསྐྱེད་པ། རང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ། རང་སྦྱོན་ལས་གཞན་སྦྱོན་མི་ཉྑལ་པ། གཞན་ལ་སྤངས་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ། བག་ཡོད་པར་གནས་པ། ཨོག་འཆོ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་ཉྑེ་རྒྱ་བཅུ་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ལུས་དང་ཨོངས་སྦྱོད་ལ་སེར་ལྷ་དང་དུ་མི་ལེན་པ། ཉན་མངས་དང་དུ་མི་ལེན་པ། མི་བཟོད་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ། ལེ་ལོ་དང་སྦྱོམས་ལས་དང་དུ་མི་ལེན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་རྩ་མུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པ། དད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་པ། གཙང་བདེ་ཉྑལ་བདག་དུ་ལྷ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ཨོག་ཤེས་པ། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ཨོག་པ་ཤེས་པ། ཕྱིན་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གཙུག་ཤེས་པ་ཉྑེ་རྒྱ་བཅུར། ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ལས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་བཙུལ་དང་། རིགས་པ་ལ་སྤོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ལྷ། ཕན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་སྐྱབས་བྱེད་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་ཨོངས་སྦྱོད་དང་བྲལ་བའི་རྩ་རན་སེལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་བཅུ། ཡོ་བྱེད་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དུག་གནས་འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ལྷ། སེམས་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་ཡང་དག་པར་ཞུགས་

པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག མཉམ་པར་བྱགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག རྩ་འབྲུལ་
 གྱིས་གསུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་བཅས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་དེ་རྒྱབ་
 པའི་ཆོ་ངོ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དམ་པ་རྩག་ལྡན་དང་། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ།
 མར་བྱོན་རྩག་ལྡན་དུ་བྱ་ཆུལ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལ། གཞན་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ། དངོས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་ཅོགས་ཤེས་རབ་
 གྱིས་བྱིན་པ། རིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བརྩོ་བ་ལྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱའོ། །འདི་དག་
 རི་གལ་ཆེ་བ་རགས་བསུས་ཅམ་སྟེ་རྩས་པར་ལུང་དང་བཀའ་གདམས་གཞུང་རྩག་སྟགས་
 ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ས་ཁྱངས་སོ་སོའི་སྐབས་ཐོབ་གྱི་སྦྲར་འགོད་
 རྣམས་ཤེས་སྒྲ་བས་མ་སྒྲོས་ལ། འགག་མདོ་ནི། ཆུལ་བྱིམས་གྱི་མར་བྱོན་ཆོས་ཅན།
 བསྐྱང་དགོས་ལ་སྐྱང་བ་དེ་ཡང་དམ་པ་རྩག་ལྡན་སྟགས་སྒྲ་བྱིང་བསམ་སྦྲར་ལ་སྟགས་
 པ་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པར་གྲལ། མ་བསྐྱངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་
 བསྐྱངས་ན་མན་ལོན་འབྱུང་བ་གང་། དམ་པ་རྩག་ལྡན་སྟགས་སྒྲ་མ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་དུ་མི་འབྱུང་། བསམ་སྦྲར་དངོས་པོ་སྟགས་མ་དག་ན་རྩལ་སྒྲས་གྱི་སྦྲད་པ་ཆུལ་
 མཐུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། རྩ་འམ་མི་གཅིང་འདམ་
 རྩིས་བཞིན། །ཞེས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཉེར་བཞི་དང་། བྱི་འདྲ་རྩ་གཉིས་སྦྲམ་དགའ་
 མ། །ཞེས་མི་མཐུན་དཔེ་ཉེར་གཅིག་གིས་བཏྲན་པ་དང་། སྟོན་བྱང་ནི། རྩིས་
 རབས་ལས། བཅུ་བྱིན་བམ་བེ་ལྟས་བྱེད་མ། །ལེགས་པར་མ་རོལ་བྱིན་དང་ཉ། །བྱ་
 དང་བུམ་པ་རྩག་པའི་བྱ། །དཀའ་བྱབ་ཅན་དང་ཆོང་དཔོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 དོགས་གཅོད་ནི། ཁ་ཅིག ཆུལ་བྱིམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཆུལ་བྱིམས་ཡིན་
 པས་བྱབ་སྟེ། བྱིན་བྱིས་རྟོ་ཡི་རི་མོ་ལས་ཆུལ་བྱིམས་གསུམ་ལ་རིམ་པར་མི་མཐུན་
 རྩྱགས་ཉེས་སྦྲད་སྟོམ་པ་དང་། མི་མཐུན་རྩྱགས་བྱིན་རྩག་གི་སྟོག་རྩྱགས་རྣམས་སྟོམ་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་མི་མཐུན་རྩྱགས་སྟོམ་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཏ་ས་བརྩམས། བྱང་སེམས་གྱི་ཉེས་སྦྲད་སྐྱང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཆུལ་

བྱིས་པ་དེ་བྱང་ལེགས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོལ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་གྱི་སངས་
 རྒྱུ་བྱང་ལེགས་ལྟར་དགེ་བ་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་དགེ་
 བ་ཆོས་ལྷན་དང་། དེ་ལྟར་ལེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལེགས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅས་
 དེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལ་རིག་དགེ་བ་ཤེས་ཆེན་
 མོས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་བྱང་ས་དཀའ་བ་དང་། ཏ་ས་བཟོས་ལམ་རིམ་མཆན་དུ་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཀྱང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་བྱང་ལེགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་
 དང་སྒྲོལ་པས་མ་ཁྱབ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། །ཁ་ཅིག བྱི་མ་གཉིས་ལ་
 ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོལ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཏེ།
 དེ་ལ་བྱང་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། དེ་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།
 ཚུལ་བྱིས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་གཙོ་བོ་སྒྲོལ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ལེགས་སྤྱོད་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀང་དག ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། བྱང་སྒྲོལ་རྒྱན་རྒྱན་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལམ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་
 ལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །ལ་བ་དེ་དག་གི་
 དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལག་བཟང་གིས་བྱས་པ་དང་། སར་བྱེན་བསྟུས་པ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་
 ཉིན་ལེགས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་ད་ལྟར་ལག་དུ་ཡོན་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་ལག་དུ་
 བྱང་། ས་མཐོན་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་སྦོན་ཡུལ་དུ་བྱས། བྱད་པར་མི་དགེ་བཅུ་
 མོགས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཙོ་བོ་དག་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རོ་
 བྱང་གིས་སྒྲོལ་ལེགས་བསྐྱེད། དེ་ལས་ཀྱང་ཙུང་རྣམས་ཉིན་ལག་རེ་ལ་ལན་དུག་
 མོགས་སྤྱོད་བྱང་ས་ནས་སྒྲོལ་ལེགས་ལ་འབད་ན་བྱེད་པ་རྒྱན་མཐུན་གྱིས་ཆོ་རབས་སྤྱོད་
 ཆོགས་ཀྱང་དུ་དང་སྤྱག་བསྟུལ་ཀྱང་དུས་སྤོབ་ནུས་པར་འགྱུར། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་སར་བྱེན་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལ། བཟོད་པའི་རོ་བ།

དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཐབས། བཟོད་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ། དེ་ཐུབ་པའི་ཆེ་རི་
 ཉམ་བྱ་བ། (བཟོད་པ) དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །(སྒྲོད་པའི) དང་བོ་ལ་གཉིས།
 བཟོད་པ་དང་། (གཞན་གཞོན) བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོའོ། །(དེ་ལ) དང་
 བོ་ནི། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཐུག་བསྐྱེལ་ལ་མི་འབྲུགས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཙ་དེ། བཟོད་
 པའི་མཆོན་ཉིད། ཡང་ན། གཞན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་མི་སྒྲམ་པ་དང་། རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཐུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་དང་རྩ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་
 གནས་པ་གང་རུང་གིས་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཙ་དེ་བཞག་གྲུང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི།
 རྒྱུད་འབྲུག་ཉམ་ན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞོན་བྱེད་སྒྲགས་ལ་
 སེམས་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཙ་གཞན་དོན་རྩ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 བྱང་ས་ཉམ་ན། རྒྱུང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་གཞོན་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྒྲམ་པ་སྒྲགས་མི་
 འབྲུགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྟུས་པ་ཉམ་
 ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་
 འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་བཞེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མདོ་
 རྩེ་བྱན་ཉམ་ན་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང་། དབུས་མཐའ་ཉམ་ན་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་།
 ཐེག་བསྟུས་ཉམ་ན་དམ་པ་རྩ་དང་ལྡན་པའི་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཙ་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྩ་འཛིག་གོ །ལམ་
 དམ་རྩ། སེམས་ཀྱི་གྲོམས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་ཅམ་གྱིས། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མི་
 འབྲུགས་པའི་དགེ་ཙ་དེ་གྲོམས་པ་གོང་ནས་གོང་རྩ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ན་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྩེ་གས་པར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱ་བཤད་ནི། ཁྲོ་རྩ་འབྲུགས་
 པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། རྒྱ་རྩེ་ཞི་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། ཁྲ་མ་ཁྲོ་བ་
 ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། ཁྲ་ནི་ཟད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། ཉི་ནི་བྱེད་པ་
 ལའོ་ཞེས་པའི་བྱངས་ལས་སྤྱ་བཤད་རྩུལ་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་

ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ལ་བདེ་བར་བྱེད་པས་བཟོད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ།
 མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། (སྒྲིམ་ང) རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །(དེ་
 ལྟར) དང་བོ་ནི། མདོ་མེ་བྱན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ལས་བྱང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་བཞི་
 དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟགས་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིེ་བྱ་དང་། ཐེག་
 བསྟུས་ལས་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིེ་ལྷ་སྟགས་འཇུག་སྒྲིེ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ཞིག་ལས་དང་བོ་བས་བཟོད་པའི་མན་ཡོན་དང་ཁྱོ་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲིམ་པ་ནི་
 ཐབས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པ་བསྐྱབས་ཐིན་
 པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་མན་ཡོན་དང་། (དེ་ལ) ཁྱོ་བའི་
 ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་ལྷན་པ་དང་། ཁྱོ་བའི་ཆོམས། ཉིང་རེ་
 འཛིན། ཆོས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ། ཆངས་པ་ལྷན་པར་སེམས་གིས་བྱས་པ།
 བྱང་ས། སར་བྱིན་བསྟུས་པ། རྒྱུས་རབས། འཇུག་པ་སྟགས་ལས་མན་ཡོན་མང་
 དུ་གསུངས་པ་དང་། རི་བྲམ་མས། བཟོད་པ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ལ་བྱན་གྱི་མཆོག །
 སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
 མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །(ཡིད་ཞི) དང་བོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། (སྒྱུད་
 འཇུག) ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙ་བཅོམ་པའི་རྟོན་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །(དེ་ལྟར) དང་བོ་
 ནི། དྲན་ཉེ་དང་། ས་བརྩུ་བ། རིན་ཐུང་། ས་མང་བོ་བ་སྟགས་སྟུ་གནོད་
 སེམས་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས་དང་། སྒྱུད་འཇུག འཇུག་པ་ལས་
 ཁོང་ཁྱོ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱམས་པ་སེང་གེ་
 སྒྲུའི་མདོ་དང་། ཟ་མ་ཉོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྱུད་འཇུག་དུ་བཤོད་
 པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རྟེན་གྱི་དོན་ལྟར་འཇུག་པར་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙ་བ་གཞན་
 གྱིས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་འབྱེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷན་པ་
 དང་བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲིེ་མདོ་ལས་ཁོང་ཁྱོའི་དབང་གིས་ལམ་གོང་མ་བཟོད་པ་ལ་ཡུན་

འགྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁོང་སྒྲི་གང་ལ་
 སྒྲི་བའི་ཡུལ། (ཡུལ་ཅི) གང་གིས་ཁོང་སྒྲི་བའི་རྟེན། ཁོང་སྒྲི) ཡུལ་ལ་དོགས་
 པ་གཅད་པ། (སྒྱིར་དགེ) དགེ་ཅ་བཅོམ་པའི་དོན་ནོ། །(དགེ་ཅ) དང་པོ་ནི།
 སྒྱིར་ཁོང་སྒྲི་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་
 གསུམ་ག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 བསྐལ་བ་བརྒྱ་དང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་སྒྲི་བའི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་སྒྱི་ལ་
 འདོད་པ་དང་། རྩང་སེམས་དགོས་པར་འདོད་པ་གཉིས་རྩང་ཡང་སྒྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲི་བའི་འབྲུག་འབྲེལ་དུ་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་སྒྲི་བའི་ཡུལ་ལ་
 རྩང་སེམས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྒྱིར། དེའི་བརྟན་ཁྲུངས་འཇམ་དཔལ་རྣམ་
 རྒྱལ་གྱི་མཛོད་མི་གསལ་ཡང་སྒྱིར་མཛོད་བུས་སུ་མཛོད་དེ་དྲངས་པའི་གོང་དེར་བྱམས་པ་
 སེང་གེ་སྒྱིར་མཛོད་དྲངས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སྒྲི་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་གསལ་བར་
 མཛོད་པའི་སྒྱིར་རོ། ། དེས་ན་དཔལ་ལོ་དང་ནི་བ་ལྟས་ཡུལ་རྟེན་ལ་གསལ་ཁ་མ་
 མཛོད་པ་ལྟར་དགོན་བཅེགས་སྟགས་པོད་དུ་འབྱུར་བའི་མཛོད་རྣམས་སྤྱང་བསྐལ་བ་
 སྟོང་གི་དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་ཁོང་སྒྲི་བའི་ཡུལ་ལ་རྩང་སེམས་དགོས་མི་དགོས་གསལ་ཁ་མ་
 མཛོད་ཀྱང་འབྲུག་པ་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་དོ་མཉམ་པས་ན་རྩང་སེམས་དགོས་
 པར་འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང་མཐའ་དབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་དགོས་པའི་ཁོང་སྒྲི་བའི་ཡུལ་ལ་འང་རྩང་སེམས་དགོས་
 པར་མཛོད་གཉིས་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཁོང་སྒྲི་བའི་རྟེན་ནི་
 རྩང་སེམས་སྒྲི་ལས་འཕགས་པ་མེད་པ་དང་། རྩང་སེམས་ཆེ་བ་རྒྱང་བ་ལ་སྒྲིས་ན་
 བསྐལ་བ་བརྒྱ་དང་། རྩང་སེམས་མ་ཡིན་པ་རྩང་སེམས་ལ་སྒྲིས་ན་བསྐལ་བ་སྟོང་གི་
 དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་ཐད་འདིའི་
 གསུངས་སྒྲུ་ལོ་ལྟོག་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་གཅིག་ལ་འང་ནང་
 གསེས་ཀྱི་དགེ་ཅ་རི་ཅམ་འཛོམས་སྒྲུ་ལོ་སྟགས་ལ་ཞིབ་ཆ་མང་ངོ་། །ཡུལ་དེ་རྩང་སེམས་

ལྷ་དེས་མ་དེས་དང་སྒྲིན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ལ་ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་དགེ་ཙ་
 འཛིན་པ་ལ་བྱད་མེད་པ་དང་། གཞིན་ས་གོ་ཆ་བགོ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱང་བ་
 ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ལྷང་བལྟན་ཐོབ་ལ་རྟེན་ལྷང་
 བལྟན་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན།
 དགེ་ཙ་འཛིན་པ་འི་ཁྱོ་ཁྱོ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་པ་འི་ཁྱོ་ཁྱོ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་
 ལྷམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གསུམ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 སྒྲིའི་གཞུང་བསྐྱབ་བཟུས་སྤྱད་ས་པ་ལྷར་ཡིན་པ་འི་བྱུང་། ཁྱོས་པས་དགེ་ཙ་འཛིན་པ་
 པ་དགེ་ཙ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་མི་བྱབ་པར་མདོ་རྟིང་འཛིན་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན།
 ཁྱོ་ཁྱོ་ཡིན་ན་དགེ་ཙ་འཛིན་པ་ལྷུས་ཀྱི་ཁྱོ་ཁྱོ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པ་
 རྒྱ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་པ་འི་སྒྲི་དབྱངས་ལས་གསུངས་པ་
 ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་ནི། ཐོད་གྱི་ཀྱན་མཁུན་བྱ་སྒྲིན་རིན་ཆེན་གྱུབ་དང་།
 ཐོད་གྱི་ཤིང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད་མཛེས་བ་གཞོན་རྩ་སྒྲོ་སྒྲིས་སྒྲིས་ཐོད་གྱི་མཁའ་པ་འགའ་
 ཞིག་གི་གསུང་ལས། ཁྱོ་ཁྱོས་དགེ་ཙ་འི་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་པ་ཀྱང་བསྐྱངས་པ་ལས།
 འབྲས་བྱ་གཏན་མི་འབྱུན་པར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་འི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་
 སྤང་བྱའི་ས་ཐོན་སྤང་མི་རུས་ན་ཉན་མོངས་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཐོན་
 སྤངས་པ་མིན་ཡང་རྟེན་དང་སྤང་ན་འང་རྣམ་སྒྲིན་འབྱུན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་དང་།
 རྣམ་སྒྲིན་སྤྱང་ནས་ཟད་པ་འི་དགེ་མི་དགེ་ཡང་ས་ཐོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་
 འབྱུན་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྒྲིར་ལམ་ཅེ་མོ་བས་ལོག་ལྷའི་ས་ཐོན་མ་སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་ལོག་
 ལྷ་སྒྲིའི་སྤྱིད་པ་དང་། སྒྲིར་ལམ་བཟོད་པ་བས་ངན་འགྲོར་སྒྲིའི་སྤྱིད་མི་དགེ་བའི་ས་
 ཐོན་མ་སྤངས་ཀྱང་རྟེན་དང་སྤང་ན་འང་དེ་ངན་འགྲོར་སྒྲིའི་སྤྱིད་པ་དང་། དགེ་མི་
 དགེའི་ལས་ལྷ་མས་རེ་ཞིག་ལ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བཀག་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་དགེ་མི་དགེ་
 བཅོམ་པར་འཛིག་མི་རུས་ཤིང་དེ་ལྷར་མ་གསུངས་པ་དང་། རེ་ཞིག་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱང་
 བསྐྱངས་པ་ཅམ་དགེ་ཙ་བཅོམ་པ་འི་དོན་ཡིན་ན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྒྲིབས་ལྷན་ཐམས་

ཅད་དགེ་ཙ་འཛོམས་བྱེད་ཏུ་ཐལ་བས་ན་མཁས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མའིས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་རྟོག་འབར་གྱི་ལྷང་
 རྒྱུ་ལྟོབས་བཞིའི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་ལྟོབས་བཞིས་སྤངས་པ་ཞེན་དང་
 བྱད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྱེན་མི་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙའི་རྣམ་
 སྤྲིན་བཅོམ་ལ་རྒྱ་མཐུན་མ་བཅོམ་པ་དང་། རྒྱན་མཐུན་བཅོམ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་བཅོམ་
 པ་དང་། གཉིས་ཀ་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་བཅོམ་ཡང་ལམ་བཟོད་པའི་རྒྱུར་
 རྟགས་བཅོམ་པ་བཞི་དང་། བཅོམ་ཚུལ་ལ་ཡང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་རྣམ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བཅུ་བཅི། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་མི་འོང་འཕེལ་
 པ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་འོང་འགྲོག་པ་དང་། ལམ་བཟོད་པ་བྱལ་བར་
 བྱེད་པ་གསུམ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ནི། ལུད་པ་དང་། ཆོམས། བཞི་བརྒྱ་བ་ཙ་འགྲེལ། ཟ་མ་རྟོག་ལྟ་བུའི་གཏམ།
 རྒྱུས་རབས། འཇུག་པ། སྤྱོད་འཇུག་སྟགས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་
 བཅུ་བཅི། ཟ་མ་རྟོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་དང་། འཇུག་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་བཟོད་
 པའི་མན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྱོའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་འབད་པར་
 བྱའོ། །ཁོང་ཁྱོའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པ་
 དང་དགེ་ཙ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་
 མེད། །ཅེས་པ་ནི་ཕྱིག་པ་རྒྱུང་བུའི་དགག་སྤྱི་ཡིན་གྱི་སྟག་ལྟ་སྟགས་ཞེ་སྤང་དང་མཉམ་
 པའི་ཕྱིག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་
 གཙོད་པ་ལས་ཀྱན་སྤྱོང་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་གཙོད་པ་མིན་པ་དང་། ལྟས་
 བྱིན་ལས་མི་ཆེན་པོ་མེད། ཅེས་པའང་ཆེན་པོ་མིན་པ་གཙོད་པ་ལས་རང་ལས་གཞན་
 པའི་མི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གཙོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་སྤྲིན་ཆབས་ཆེན་འབྱེན་པ་དང་
 དགེ་ཙ་འཛོམས་པ་ཉེས་ཆོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོའི་ལས་གཞན་ཡང་མང་སྟེ། མེད་པར་ལྟ་བས་
 ཙ་བ་གཙོད། །ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་སྟག་ལྟ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་དང་།

བྱང་སེམས་དང་སྤྲུལ་ཁྱེད་དུ་གསོད་ཅིང་ར་བྱུལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་སྦྱོར་ས་པ་
 དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་པ་སྒྲིལ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་
 བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། (གནོད་བྱེད)བཟོད་པ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་
 ལ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིལ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་བསྐྱེད་ལྟར་
 གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྦྱོར་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་དང་། རྟོན་གྱི་སྒྲིལ་ནས་བྱིས་པའི་
 རྒྱགས་དང་རབ་བྱང་རྒྱགས་གྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྦྱོར་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་
 ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 གནོད་བྱེད་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གནོད་བྱེད་འཕྱར་བ་
 ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་
 ཐེགས་བྱས་པ་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀྱར་བ་
 སྒྲིལ་གྱི་ཐེགས་བྱས་པ་དང་བརྟན་པ་སྒྲིལ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། བཙེ་བར་བྱ་
 བ་རིགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །(སེམས་ཅན) དང་པོ་ལ་གསུམ། དུལ་དང་། དུལ་
 ཅན་དང་། (གནོད་བྱེད) རྟོན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
 རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། (གནོད་བྱེད) གྲོ་བར་བ་དང་རང་
 བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། (གཞན་ལ) དངོས་དང་བརྟུན་པ་གང་
 གིས་གནོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། (དངོས་སུ) གནོད་བྱེད་སྐུལ་བའི་རྒྱལ་
 བརྟགས་ན་གྲོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །(གནོད་བྱེད) དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་གནོད་
 པ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་མི་སྦྱོར་པའི་བཟོད་པ་དེ། བཟོད་པ་དང་པོའི་མཚན་ནི། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་ལམ་མ་ཞུགས་དང་ལམ་ཞུགས་གྱི་དེ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལའང་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་སྤྱིར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་

སྒྲུམ་པའི་བཅོད་པའི་པར་བྱུན་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །སྒྲུ་བཤད་ནི།
གནོད་བྱེད་གྱི་དགས་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་མི་གཡོ་བས་ན་དེ་སྐད་ཏུ་བྱེད། །དེ་
བྱེད་པའི་རྒྱལ་ནི། ཡོག་ཉྱེད་ན་རེ། གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོ་རིགས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་གྱི་བསམ་པ་ཐོན་ཏུ་བཏང་ནས་སྒྱུར་བ་དངོས་སུ་བཅམས་ཏེ་བདག་གི་
བདེ་བ་བཀག་པའམ་བདག་ལ་ལྷག་བཟུལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བེད། དེ་ནི་བྱབ་པ་མ་ངས་
ཏེ། རང་དབང་ཡོད་བཞིན་ཏུ་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ན་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་གང་ཞིག་
རང་དབང་མེད་པར་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ན་ཁྱོ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་རྩལ་བོ་ལ་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ལ་
གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་རྩལ་བོ་ལ་དབང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཉན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་ན་གནོད་སེམས་
དང་། གནོད་སེམས་སྦྱེས་ན་གནོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། གནོད་པའི་སྒྱུར་བ་བཅམས་
ན་དབང་མེད་ཏུ་ལྷག་བཟུལ་བྱེད་པ་གང་། ཉན་མོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཆང་ན་གནོད་
སེམས་དང་། གནོད་སེམས་མ་སྦྱེས་ན་གནོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། གནོད་པའི་སྒྱུར་བ་
མ་བཅམས་ན་གནོད་པ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུས་ལ། ས་རྩལ་བོ་ཉན་མོངས་པའི་
དབང་ཏུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲན་བཞིན་ནོ། །ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་རྩལ་བོ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ས་རྩལ་བོ་རང་དབང་
མེད་པར་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱབ་ཏེ། གཞན་
དབང་མེད་ཏུ་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ན་ཉན་མོངས་དེ་དང་དབུལ་བའི་དོན་ཏུ་འབད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གནོད་གྱིས་བཅམས་པའི་བྱས་མ་ལ་དབང་མེད་ཏུ་
གནོད་ཀྱང་མ་དེས་བྱའི་གདོན་ཅི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་བྱུ་ལ་མི་ཁྱོ་བ་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་རྩལ་བོ་ལ་ཁྱོ་བར་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ས་རྩལ་བོ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁོང་ཁྱོའི་
དབང་གིས་བྱེབ་འགགས་བྱེད་པ་མགས་རང་ལ་གནོད་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་ནས་བྱེད་པར་

འཁྱར་བའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་དབང་མ་བྱུང་བས་ཡིན་གྱི་རང་དབང་བྱུང་ན་
 རང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལས་གཅིས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་རྟག་ན་རེ། གཞོན་བྱེད་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་ཁྱོ་
 རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་གཞོན་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱེད།
 མ་ཟུབ་སྟེ། གཞན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡ་རྫོལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཁྱོ་མི་རིགས་
 པ་གང་། དེའི་རྒྱུན་རྒྱུ་བྱར་བ་ཡིན་ན་ཡ་རྫོལ་བའི་ཁྱོ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་མ་
 ཟུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཡ་རྫོལ་བའི་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡ་རྫོལ་
 བས་གཞོན་པ་སྒྲུལ་བ་དེ་ཡ་རྫོལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དེ་དེའི་
 རང་བཞིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་འདྲེས་དགོས་ཀྱི། ཡ་རྫོལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བྱར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཆ་ཞིང་སྟག་པ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་རང་གིས་འདྲེས་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ཟུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡ་རྫོལ་བའི་ཁྱོ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། ཡ་རྫོལ་བས་གཞོན་པ་སྒྲུལ་བ་དེ་ཡ་རྫོལ་བའི་རྒྱུན་རྒྱུ་བྱར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། དེ་དེའི་རྒྱུན་རྒྱུ་བྱར་བ་ཡིན་ན་རྒྱུན་དེ་ལ་ཁྱོ་དགོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་
 དེ་ལ་ཁྱོ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་བ་ན་མ་མཁར་ཁེབས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ན་མ་
 མཁར་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་རྟག་ན་རེ། གཞོན་བྱེད་
 ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་ཁྱོ་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 བྱེད། དེ་ལ་ཟུབ་པ་མེད་དེ། དངོས་སུ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡ་རྫོལ་བའི་བསམས་ནས་
 ཁྱོས་ན་མི་རིགས་པ་གང་། བརྒྱད་པས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཁྱོ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 དང་བོ་མ་ཟུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཡ་རྫོལ་བའི་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དངོས་སུ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དབྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་སུ་གཞོན་པའི་
 དབྱ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ཟུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡ་རྫོལ་བའི་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། བརྒྱད་ནས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཞེ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱུག་པ་
 ཅད་པའི་རྒྱུས་བྱ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། ལྷག་རྟག་ན་རེ། གཞོན་བྱེད་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱུག་པ་སྟགས་བསྐལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པའི་
 བྱུང་བྱེད། མ་ཁྱབ་ཉེ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་རང་གིས་ལན་པའི་བྱུང་
 མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྩལ་བཟལ་ནི་མ་བྱུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་
 གང་། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་རང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པའི་བྱུང་། དཔེར་ན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་སྟགས་ལས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་བཞིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྷལ་ཅན་ལ་བཟླགས་ན་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། ལྷག་རྟག་ན་རེ། གནོད་
 བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྩལ་
 བཟལ་མི་བཟོད་པའི་བྱུང་བྱེད། དེ་ནི་འགལ་བྱུབ་ཉེ། རྩལ་བཟལ་མི་བཟོད་ན་རྩལ་
 པར་ཁྱོ་མི་རྩུང་བའི་བྱུང་། མ་གྱུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩལ་བཟལ་
 མི་བཟོད་ན་རྩལ་པར་ཁྱོ་མི་རྩུང་བར་ཐལ། ད་ལྟའི་རྩལ་བཟལ་ལྷ་མ་མ་བཟོད་ནས་
 གཞན་ལ་ཁྱོས་ན་ངན་འགྱུར་རྩལ་བཟལ་དཔག་མེད་འདྲེན་པའི་བྱུང་། དཔེར་ན་ལག་
 པ་བཟོད་པ་རྩོ་བས་རྩུང་བ་བཞིན་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ས་རྩལ་བྱེད་པ་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་ས་རྩལ་བྱེད་པར་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་བྱུང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ས་རྩལ་བྱེད་པར་གི་ཆོས་ཉམས་པ་ལའང་མི་རྩུང་བར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་པ་སྤང་
 བའི་བྱུང་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱུང་། དེར་ཐལ། ས་རྩལ་བྱེད་པར་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་ནི་
 རང་གི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པ་གང་། ས་རྩལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་མཛོད་པ་ལ་
 ཞུགས། དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱས་ན་ཕྱི་ཕྱི་གསོག་པར་བསོད་ནམས་མང་བོ་འཕེལ་བའི་
 བྱུང་། དཔེར་ན་པན་འདོགས་པའི་སྒྲོན་པས་ནད་གསོ་བྱུང་གཏར་ཕྱི་བྱེད་པ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་རྩིན་ལ་བཟླགས་ན་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། གནོད་པའི་རྒྱ་དང་སྒྲོན་
 ཅན་སྒྲོན་མེད་ལ་བཟླག་པ་དང་། (དེ་ཡི)རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བཟླག་པའོ། །
 (ཉན་ཐོས)དང་བོ་ནི། ལྷག་རྟག་ན་རེ། གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་རིགས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གནོད་པའི་རྒྱ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་བྱེད། དེ་ནི་མ་ཁྱབ་ཉེ།
 རང་ལྷས་ཀྱང་གནོད་པའི་རྒྱ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པ་གང་། རང་ལྷས་ལ་མི་ཁྱོ་བར་ས་རྩལ་བྱེད་

ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 ས་རོལ་བོས་མཆོན་ཕྱང་ཡང་རང་གི་ལྷས་མ་ཕྱང་ན་རང་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་རེག་མི་བཟོད་པའི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ས་རོལ་བོ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་དང་ཁྱོད་གཉིས་
 ལ་སྤྱོད་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ས་
 རོལ་བོས་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲོང་ས་ནས་གནོད་པར་བྱེད་པ་གང་། ཁྱོད་ཁྲོ་བའི་ཉེས་་་་
 དམིགས་ལ་སྒྲོང་ས་ཉེ་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གསེར་དང་
 དངུལ་བརྒྱས་པའི་མི་གཉིས་ལ་བྲིམས་སྤྱོད་ཅན་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ལོག་ཉོག་ན་རེ། གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་བསྐྱན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་བྱེད། དེ་ལ་བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་བསྐྱན་སྤྱོད་དགོས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་ལྗེ། ཉན་ཐོས་བདག་གཅིག་ཕྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་
 བྱེད་ན་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་གཞན་ལ་མི་ཁྲོ་བ་སྤྱོད་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གདོན་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་མི་ལ་སལ་བ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་
 བྱེད་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཅེ་བར་བྱ་བ་རིགས་པར་བརྟག་པ་
 ནི། བྱང་ས་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བ་ན་རང་གི་ས་མ་ལ་
 སོགས་པའི་གཉིན་དང་མཛའ་བོར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་མི་ཉན་ཅིང་
 སྟོག་དང་འབྲལ་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་གསུམ་ཀྱིས་ལྷག་བཟུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཉན་ཐོངས་པའི་གདོན་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས་རང་གི་འདི་ཕྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་
 པ་ལ་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཁྲོ་བ་དང་གནོད་ལན་བྱེད་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་བརྟག་བ་
 སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྟག་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། བརྟོད་པ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་།

བརྟེན་པ་སྒྲོས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །(སེམས་ནི)དང་པོ་ལ་
 གསུམ། བརྟེད་པ་སྒྲོས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམ་པ། (གཞན་གྱིས་)སྒྲོན་
 ཡོད་རྒྱལ་བསམ་པ། (བརྟེད་པ)དེས་ན་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །(དེ་
 ལྟར)དང་པོ་ནི། ཡོག་རྟོག་ན་རེ། གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་ཁྱོ་རིགས་པར་
 ཐལ། རྟོད་གྱིས་བརྟེད་སྒྲོས་ཀྱི་གཞས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ།
 བརྟེད་སྒྲོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མུ་ངན་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྟེད་སྒྲོས་
 གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྟེད་པ་གྲགས་སྟན་རྟེན་བཀྲར་
 གསུམ་གྱིས་ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་བ་དང་སྟོབས་རྒྱས་པ་ནད་མེད་པ་བཅས་ལ་མི་ཕན་པ་དང་
 ལུས་བདེ་བ་ལ་མི་ཕན་པ་གང་། རྟེ་བ་ཕྱི་མར་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལ་མི་ཕན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་རིབ་པ་ལ་བྱིས་པ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱང་
 སེམས་ཆོས་ཅན། བརྟེད་སྒྲོས་གྱིས་རྟོད་ལ་ཕན་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་
 རྟོན་བྱ་ནོར་ཤོར་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
 བརྟེད་པ་ལ་དགའ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བརྟེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སེམས་མེད་ཡིན་པས་དེས་
 རྟོད་ལ་བརྟེད་དོ་སྟམ་བྱ་མི་སེམས་པ་གང་། བརྟེད་བྱེད་གཞན་དགའ་བས་རྟོད་ལ་མི་
 ཕན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟེད་སྒྲོས་ལ་དགའ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 བརྟེད་པས་བདག་བདེ་ན་རྟེ་བ་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་དགའ་ལ་བརྟེད་སྒྲོས་སྤྱང་
 ན་འང་དགའ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་བརྟེད་སྒྲོས་ལ་དགའ་བ་
 བྱིས་པའི་རྟོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེད་སྒྲོས་ལ་དབྱད་ན་སྟོང་པོ་བྱང་བྱང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོག་རྟོག་ན་རེ། གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། རྟོད་ལ་ཁྱོ་
 རིགས་པར་ཐལ། རྟོད་གྱིས་བརྟེད་སྒྲོས་ཀྱི་གཞས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁྱབ་
 པ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་གྱིས་བརྟེད་སྒྲོས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བརྟེད་སྒྲོས་སྒྲོན་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བརྟེད་སྒྲོས་གྱིས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཡེང་

བ་དང་། སྒྲིབ་སྤྱི་ལེགས་བཤད་འདོད་འཛོལ་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གི་བ་ཉམས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུག་གི་ཁ་ཟས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་བཤད་
 པའི་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་འདུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོད་སྤྱི་ལེགས་
 ཉམས་པ་ནི་རན་འགྱུར་སྤྱི་བྱེད་དང་། ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་དང་།
 རྒྱག་བཟུལ་གྱི་སྒྲིབ་འགྲོག་བྱེད་དུ་བསམས་ནས་ཁྱོ་བ་དགག་ཅིང་དགའ་བ་བསྒྲིབ་པར་
 བྱེད། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་སྤྱི་ལེགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ནི། ལྷག་
 རྒྱག་ན་རེ། གཞོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོ་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་
 པ་སྤྱི་ལེགས་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ནི་མ་ཁྱབ་ཞེ། བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཀྱིས་བརྟན་སྤྱི་ལེགས་བྱས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། བརྟན་པ་དང་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་མི་སྟན་པ་སྤྱི་ལེགས་ལས་ལྷག་པའི་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་དེ་དག་གིས་
 གཞོད་མི་རྒྱས་པ་གང་། དེ་དག་གིས་ལྷག་པའི་གཞོད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འགབ་མ་ཡང་གྲགས་ཞེས་པ་ལ། དབལ་མང་། དྲག་སྒྲིབ་མ། བྱིང་བཟུལ། ཡ་ཀྱ་
 ཡོངས་འཛིན། རྒྱུ་མན་ཐོ་ཡོན་སྤྱི་ལེགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལེགས་བཤད་པ་ལས། སྤྱི་ལེགས་སྤྱི་ལེགས་
 རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། འགབ་མ་ཡང་དུགས་ཞེས་པའི་འགབ་མ་ནི་འཕྱོངས་པ་དང་
 ཡང་ནི་ཕྱི་བའི་སྤྱི་ལེགས་སྤྱི་བྱེད་དང་། གྲགས་ལ་ཐལ་ཆེ་བའི་དུགས་སྤྱི་བྱེད་ནས་འགྱོ་འདུག་མང་
 བ་ལ་འགབ་མ་སྤྱི་ལེགས་པ་ཡང་ཆེས་ཞེས་ཁ་ཟེར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་གསུངས་ཏེ་
 གཞན་ལ་རེག་པའི་གསུང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་
 བརྟན་སྤྱི་ལེགས་བྱས་ན་གང་ཟག་གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་དགའ་སྤྱི་ལེགས་ན་
 ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བས་རང་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་བརྟན་སྤྱི་ལེགས་བྱས་ན་རྒྱེད་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱོ་
 བས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་རིགས་པར་བསམས་ནས་ཁྱོ་བ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱེད་
 པ་མེད་པར་ཤི་བ་བཟང་གི་ལྷག་འཆོས་རིང་དུ་གསོན་པ་མི་ལེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། རྟེན་པ་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་གཞག་དགོས་ལ་ཁྱོད་པའི་ཞིག་པ་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་གང་།
 རིང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་ལ་འཆི་ཆོ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་སྦྱད་པ་ལོ་གཅིག་གི་
 སྤང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པར་འཆི་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་ཚུང་
 བ་དང་ཡུད་ཅམ་ལ་བདེ་བ་ཚུང་བ་གཉིས་སད་པའི་ཆེ་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟ་
 བུའོ། ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་པས་ཡུན་རིང་གསོན་ན་ཞིག་པ་ཟད་པ་དང་བསོད་
 བ་མས་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་པར་བསམས་ནས་རྟེན་པའི་གེགས་བྱེད་ལ་ཁྱོད་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁྱོས་ན་བསོད་བ་མས་འཇུག་ཅིང་ཞིག་པ་སྦྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་ན་གཞན་ཁྱོད་ལ་དད་པ་
 ཉམས་པར་འབྱུར་བས་མི་སྟན་པ་སྦྱ་བ་ལ་ཁྱོད་བར་བུའོ་སྟམ་དུ་ཁྱོད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་སྟར་ན་དག་ལ་གཞན་གྱིས་མི་སྟན་པ་བཟོད་པ་ལའང་ཁྱོད་ཁྱོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྩུ་མཆོན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་འབྱུར་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པ་ལ་
 བཞི། དག་འབྱུར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དགག་པ། (སེམས་ཅན་དག་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་
 བ་དགག་པ། (དག་རྒྱད་)ཁོང་ཁྱོད་གཞན་འགོག་ཚུལ། (དེ་སྟར་)དེ་ལ་སོ་སོར་ཉོག་
 པའི་དབྱེད་སྒོམ་གལ་ཆེ་བས་འདོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། ། (འགོག་པའི་)དང་པོ་ནི།
 ལོག་ཉོག་ན་རེ། དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུར་བ་ལ་མི་དགའ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་
 བདག་ལ་གནོད་པ་མང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། རྩུ་འབྱེལ་མ་གྱུ་བ་ཏེ། བྱང་སེམས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་བདེ་གང་བྱང་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྱུ་བ་ན། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སེམས་ཅན་རང་ངོས་ནས་བདེ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཁྱོད་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་
 བར་འདོད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་རྟེན་བཀྱར་རན་ངོན་ཅམ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
 གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རང་གིས་གསོད་གོས་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་
 རྩོབས་གྱིས་ཟས་གོས་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་

ཕན་བདེ་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་ཤིང་གི་སྤངས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་དགའ་བ་སྦྱིད་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བྱུང་བ་དང་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སེམས་མིང་ཅམ་དུ་འཕུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དག་ལ་ཕན་བདེ་བྱང་བ་
ལ་དགའ་དུགས་པར་ཐལ། དག་དེས་སྦྱོར་བདག་ལས་ཟས་གོས་སྐྱུ་རྒྱུ་ཆེད་དམ་མ་
ཆེད་ཀྱང་རྒྱང་གི་སྦྱོར་བདག་གི་ཟས་ནོར་དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
ཆོས་ཅན། དག་ལ་ཕན་བདེ་བྱང་བ་ལ་དགའ་དུགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཆེད་
སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་རང་གིས་ཆེད་སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་འདོད་པ་ལས་བྱང་བ་གང་། རང་གིས་
ཆེད་སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་འདོད་ན་ཆེད་པའི་སྦྱོར་བཅོད་ནམས་དང་གཞན་དད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོད་
ནམས་བཞེན་དགོས་པས་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་དུགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གཞན་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་མི་དུགས་པར་ཐལ། རང་གི་སྤྱི་ཤིང་པ་ལ་སྦྱང་ན་མེད་
པར་མ་ཟད་གཞན་གྱིས་བཅོད་ནམས་བསགས་པས་བདེ་ཞིང་སྦྱོད་པ་ལ་མི་བཅོད་པ་
བྱེད་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་རྟག་ན་རེ། དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱང་པ་ལ་དགའ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དག་ཀྱང་འདོད་ཀྱི་བསམ་ངན་ཅམ་གྱིས་དེ་ཀྱང་པར་མི་འཕུར་
བ་གང་། དེ་ཅམ་གྱིས་དག་ལ་གནོད་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཕུང་བར་བྱ་མི་
དུགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་དབུལ་ལོར་ཕྱར་པའི་ལྷོང་དུ་གཞན་དབུལ་ལོར་ཕྱར་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སྦྱོད་འཕྲུག་ལས། མཆོལ་བ་འདི་ནི་
མི་བཟད་གཟེབ། །ཅེས་པའི་རྗེས་འཕྲུག་ཡིད་པ་ལྟར་ན་སྦྱོད་དང་། གཟེ་ཞེས་མེད་པ་
ལྟར་ན་དྲག་ཅིང་རྩ་བའི་དོན་ཏེ་སྦྱོད་འཕྲུག་གི་སྦྱོབ་འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་གཉིས་ཀ་
འཕུང་ཞིང་སྦྱལ་ཆབ་རྗེས་ཀྱི་མ་ལྟར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟག་རྟག་ན་རེ།
གནོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་དུགས་པར་ཐལ། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་སྦྱོར་
དུགས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་དུགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། མ་གྲུབ་ལྟེ།
དགོན་མཆོག་ལ་གནོད་པ་མི་མངའ་བ་གང་། རང་གིས་ཞེ་སྤང་བ་བྱེད་མི་དུགས་པའི་

ཕྱིར། ཡང་བྱང་སེམས་ཚས་ཅན། གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་ལ་གནོད་པའི་དག་
 ལའང་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཉེན་སྐྱེས་སྒྲོན་རང་གིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ཐུག་
 བཟུལ་བ་གང་། དེ་དག་ལ་སེམས་ཡོད་དག་དང་སེམས་མེད་མཚན་གཉིས་ཀས་གནོད་
 བ་སེམས་ཡོད་ཁོ་ན་བཀར་ཏེ་ཁྱོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་ཐལ།
 གནོད་པ་ལས་ངན་པ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིམ་ཚིག་པའི་མེས་རྩ་ཚིག་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཚས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་
 ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དག་ལ་བརྟོད་པས་བརྟོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགའ་བའི་བདེ་བ་འཛོལ་བ་
 གང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དག་དེ་བརྟོད་ནས་གང་ཟག་གཞན་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚས་ཅན། གཞན་ལ་བརྟོད་པ་ལ་དགའ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་གཞན་བརྟོད་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་ན་བྱན་སྐྱེས་ལ་སྐྱ་རྩན་བྱིན་པའི་བདེ་བ་ཡང་
 མི་འདོད་དགོས་པ་གང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་བྱན་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པའང་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚས་ཅན། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལ་དགའ་རིགས་པར་ཐལ།
 གཞན་གྱིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་ཆེ་ཆོད་མཁན་ལའང་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད་
 ལ་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་ཆེ་ཆོད་མཁན་རང་ལ་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་དང་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་རྩྭགས་སྐྱབ་པ་དང་། དག་དང་དགའི་གཉེན་
 བཤེས་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྩྭགས་སྐྱབ་པ་
 རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་གཤག་པར་བྱ་ཞེ། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །བཞི་བ་ནི།
 འགོག་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེ་དཔུང་སྒྲིམ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལྟར་
 བཤད་ཐིན་པ་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱོ། །གཉིས་པ་ཐུག་བཟུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་
 བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཐུག་བཟུལ་དང་ལེན་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྩྭ་མཚན་
 དང་། (སྐྱོད་འཇུག)དེ་སྐྱོད་པའི་ཐབས་དང་། གཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་

པམ། །དང་པོ་ནི། གཞི་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་བཟུལ་གང་ཡང་རྩང་བས་ཐེབས་
 གྱུང་ཡིད་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཆ་བྱེད་ལས་སོ་སོའི་བཙོན་འགྲུས་མི་གཏོང་ཞིང་བྱང་
 རྒྱལ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། རྒྱགས་ནས་བསྐྱོད་པའི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡིད་མི་དགའ་
 མེད་པར་འབྱུག་པ་དེ། ལྷག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཙོན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། གཞིའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ས་མཚམས་ནི་ལྷར་ལྷར་ལ། ལྷ་
 བཤད་ནི། ལྷག་བཟུལ་གང་ཡང་རྩང་བས་ཐེབས་གྱུང་མེམས་མི་འབྲུགས་པའི་བཙོན་
 པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཙོན་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེས་པར་གལ་
 ཆེ་བར་ཐུལ། རང་ཅག་ལ་ལྷག་བཟུལ་གང་ཡང་རྩང་བ་ཞིག་དེས་པར་འབྱུང་བ་གང་
 ཞིག དེ་ལས་ཏུ་འབྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐུལ།
 རང་ཅག་ལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། ལམ་ལ་མ་བརྟེས་པར་སྤྲོད་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྷགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་བཟུལ་གང་རྩང་ཞིག་དེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐུལ། དེ་མེད་ན་ཉིས་དམིགས་ཆེ་བ་གང་།
 ཡོད་ན་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐུལ། དེ་མེད་ན་ལྷག་བཟུལ་གཞུག་མའི་
 སྒྲིང་ཏུ་མེམས་བྲལ་སྒོ་བྱར་བ་བཟུན་ནས་ལྷག་བཟུལ་བཙོན་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེར་ཐུལ། ལྷག་བཟུལ་གཞིར་བཞག་དེ་མ་ལོག་གྱུང་མེམས་བྲལ་མི་འབྱུང་ལ།
 ལྷག་བཟུལ་གཞན་དེ་ལའང་ལམ་ཏུ་འབྱེར་བཅས་བྱས་པས་ལྷག་བཟུལ་ཆེས་ཆུང་བར་
 འགྱུར་བས་བཙོན་རྩས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་བཟུལ་བྱུང་བ་ལ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། (ལྷག་བཟུལ་)ལྷག་བཟུལ་དེ་
 དང་ཏུ་སྤང་བར་འོས་པར་བཟུན་པམ། །དང་པོ་ནི། བྱང་མེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱིས་ལྷག་བཟུལ་བྱུང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་མི་རིགས་པར་ཐུལ།
 ལྷག་བཟུལ་དེ་བཙོན་སུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་མི་དགའ་བར་བྱ་མི་དགོས་པ་གང་། བཙོན་སུ་མི་
 རྩང་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་མན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་འདྲ་བ་ལ། ལྷགས་ཆོས་ནི། བཟེ་རེ་ཆེན་ལྷག་བཟུལ་བྱ་མོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་

བཟོད་དཀའ་ལ། བཟེ་རེ་རྒྱུ་ན་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོ་ཡང་བསམ་ནུས་པའི་ཕྱིར།
 བཅོས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ན་རྒྱད་པ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསམ་
 རྒྱུང་བ་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཆེ་ཡང་ལྷང་བ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་འདའ་བར་
 བསྐབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷག་བསམ་རང་གི་
 ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། (ཡོན་ཏན་)ལྷག་བསམ་གྱི་དཀའ་ལྷན་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསམ་པ་དང་། རྒྱུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །(གོམས་ན་)དང་བོ་
 ནི། ལམ་རིམ་དང་སྟོད་འབྲུག་དུ་ལྷག་བསམ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལ་ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་དག་ལྷག་བསམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་མ་བདེ་ནས་
 ལྷག་བསམ་བསམས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱར་མོད་ཇེ་སྒྲ་མ་དང་རྒྱལ་སྐུས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བཅོས་
 བསྐྱར་ཡོད་ཁ་མི་སྤང་ངོ། །དེ་ལ། ལྷག་བསམ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །ཅེས་པ་
 ལྟར་སྟོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་སྦྱལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་ནི་ཇེ་སྒྲ་མས་གཉལ་སྟོན་རིན་བསམ་ལ་སྦྱལ་བའི་གསུང་ལ་བལྟའོ། །དེས་
 མཆོན་ནས་ལྷག་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འགྲོ་དང་། ལྟོབས་བཞི་དང་། སྦྱོན་
 རྒྱལ་བཟོད་གསུམ་གྱིས་གཙོས་ཕྱིན་དུག་སྐགས་དངོས་བརྒྱད་གྱིས་ལམ་ཡོངས་ཤོགས་གྱི་
 རྟོགས་པ་འདྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ལྷག་བསམ་འདོད་
 པའི་གནས་སྒྱུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སྐགས་
 པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་དང་། (བདག་སྟོན་)ལྷག་བསམ་དཔག་དུ་མེད་པ་
 བརྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །(གསོད་པའི་)དང་བོ་ནི། ལྟར་འཁོར་བར་དཀའ་
 རྒྱད་དེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་སྐབ་པས་ད་དོན་ཆེན་པོ་འབྲུབ་
 པའི་ལྷག་བསམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྒྲུམ་དུ་སེམས་གྱི་འཕང་མཐོ་བར་བྱ་བ་དང་།
 བཤེས་གཉེན་ངན་པས་བསྐྱས་ནས་དོན་མེད་པའི་ལམ་ངན་པ་ལ་དཀའ་ལྷན་དང་ཞིང་
 ལས་སྐགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོས་པ་དམན་པའི་ཆེད་དུ་ལྷག་བསམ་དུ་མ་ལ་བསྐྱན་
 བཙུགས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་འབུས་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

བདེ་བས་ཞོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛོལ་པ་དང་། བཟོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ན་རྟག་ཏུ་
 དགའ་བ་དང་། དཔུལ་བའི་འགྲོ་བ་ལའང་དགའ་བ་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ནི། གསོད་པའི་མི་ནག་ཅན་ཞིག་སོར་སྟོང་
 བཅད་ནས་ཐར་པ་བཞེན་མའི་དགའ་བྱུང་ཕྱ་མ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དང་
 ཟུང་པར་རན་འགྲོའི་རྒྱག་བཟུལ་ལས་གཏན་དུ་བསྒྲུག་རྒྱས་པ་ནི་ལེགས་སྟོན་ལྟ་བུ་མི་
 འཇིགས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དགའ་བའི་ཚུལ་ནི།
 རྒྱག་བཟུལ་དང་དུ་སྒྲུངས་པས་རྒྱག་བཟུལ་རྒྱུད་རིམ་དང་བསྐྱེས་ན་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་བས་ཆེན་
 ཐོར་འཐུར་བ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་དགོས་ཀྱི་སེམས་
 སྒྲུབ་མོས་མི་འོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྲག་མཐོང་ན་བོག་ནས་འབྱེལ་འགྲོ་བའི་ལྟར་སྟེ་
 ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་བྲག་མཐོང་ན་ལྟག་པར་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་སྐྱེ་བའི་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་བྱ་དགོས་
 པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྗེད་བྱང་ལྟར་ན་བབྱད།
 གནས་ལ་བརྗེན་པ། (ཆོས་གོས)འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྗེན་པ། (མ་རྟེན)སྦྱོད་
 ལམ་ལ་བརྗེན་པ། (འཆག་པ)ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྗེན་པ། (དཀོན་མཆོག)
 སྒྲོང་མོས་འཆོ་བ་ལ་བརྗེན་པ། (སྤྲང)མདོན་པར་བཅོན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྗེན་པ།
 (དགོ་སྒྲོགས)སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྗེན་པ། (དོན་བྱ)འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
 བརྗེན་པའོ། །(ལྷང་བཟེད)དང་བོ་ནི། ཆངས་སྦྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་སམ་རྒྱ་ལས་
 བྱང་བ་ཞི། དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། བསོད་སྒྲོམས་ལ་སྦྱོད་པ། ཉལ་བའི་མལ་
 ཆ། འདིང་བའི་ལྟན། ནད་གསོ་བའི་སྒྲན། ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་དེ་ཆངས་སྦྱོད་
 འཕེལ་བའི་གནས་རྒྱག་ལས་བྱང་བའི་རྒྱག་བཟུལ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ཡི་ཆད་པ་མེད་
 པར་དང་དུ་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟས་གོས་སྟགས་མ་རྟེན་པ་དང་། བག་ཏུ་མི་
 སྟན་པ་སྒྲ་བ། རོར་བལྟས་ནས་སྦྱོན་གྱིས་སྦྱད་པ། ལུས་སེམས་གྱིས་ཆོར་བ་རྒྱག་
 བཟུལ་སྦྱང་བ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐུར་དུ་འཇིག་པ། ཟད་པའི་ཆོས་

ཅན་གྱི་དོན་ཟེད་པ། སྐ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལང་ཆོ་ཉམས་ནས་གསུང་། ན་བའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་མ་སྟོམས་པ། འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་དང་བུལ་བ་སྟེ་ཆོས་དགུ་ལས་
 བྱང་བའི་ལྷག་བཟུལ་དེ་དག་ལ་མི་སྟོ་བར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེ་འཁོར་
 དུ་འཆག་པ་དང་། ལུས་འབྱེད་བ། འཕྲངས་པ་ལ་སྟེ་འདུག་པ། སྒྲིས་པ་བ་ནས་
 ཉལ་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་བཟུལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བཞི་བ་ནི།
 ལྷལ་བའི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ལས་བྱང་བ་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་
 རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མཁན་སྟོབ་སྟགས་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ། མདོ་སྟེར་
 ཆོག་དོན་སྟོ་ལ་འཛིན་པ། དེའི་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པ། སྐད་གསང་མཐོན་པོས་ཁ་
 ཉོན་བྱ་བ། གཅིག་ཕུད་བེན་པར་གནས་ཏེ་ཐོས་དོན་སེམས་པ། ཞི་ལྷག་སྟོམ་པ་སྟེ་
 དེ་དག་ལ་བཙོན་པའི་དུས་སུ་བྱང་བའི་ལྷག་བཟུལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །ལ་བ་ནི།
 དམན་པའི་འཆོ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བ་བྱིས་པའི་རྟོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་མི་
 ལྷག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། འདོད་རྒྱུད་བཞེན་པའི་ཕྱིར་གོས་དྲུས་ཤིང་ཁ་དོག་ངན་པ་
 ཟློན་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོད་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་གཞན་བྱ་བ། རྟེན་པས་
 འཆོ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཆོ་བ། གསོག་འཛིག་སྤང་བའི་ཕྱིར་གོས་
 སྟགས་གཞན་ལས་འཆོལ་བ། མིའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་སྤངས་པས་མི་
 ཆངས་སྟོད་ལས་ལོག་པ། མཇའ་བོ་སྟགས་དང་དགའ་མཁུར་སྟོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 མིའི་དགའ་ཅེད་ལས་ལོག་པ་སྟེ་སྤང་མས་འཆོ་བ་བདུན་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་བཟུལ་དང་
 དུ་ལེན་པའོ། །དུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལ་བཙོན་པ་ན་ལུས་ངལ་བ་དང་སེམས་
 འཁྲུགས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷག་བཟུལ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སུར་སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཙུ་
 གཅིག་ལས་ལྷག་བཟུལ་གང་བྱང་ནམས་དང་དུ་ལེན་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་གོས་
 འཆོམ་པ་དང་ལྷང་བཟེད་སྟེག་པ་སྟགས་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཉེས་
 པ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་སྟགས་བྱིས་པའི་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བའི་

རྒྱལ་བཟུལ་དང་དུ་མེན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་མེད་སྒྱི་བཟོད་པ་སྒྱིད་པ་ལ་
གཉིས། མོས་པའི་ཡུལ་དང་། (མོས་པའི་)མོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །(མོས་པའི་)དང་བོ་ནི།
དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ཡུལ་བརྒྱད་པོའི་གང་རུང་ལ་ངེས་པ་དང་ས་པའི་རྫོབ་ས་
ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཆ་དེ། ཆོས་
ལ་ངེས་མེད་སྒྱི་བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་ནས་བརྒྱད་དེ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །ས་མཚམས་ནི་ལྔ་དང་འདྲ་ལ། སྒྲི་བཤད་ནི། ཁོང་དུ་རྒྱུད་
དཀའ་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་ངེས་པར་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱའོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་ཡུལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། འདྲ་བའི་ཡུལ་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལྔ་མེད་སྒྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་ཤེས་དང་བྱིན་རྒྱལ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲིས་
པའི་མཐུ་གསུམ། སྒྲི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལེགས་སྤྱད་
ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ། བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་འཛོལ་བྱ་བྱང་རྒྱབ་དང་། དེ་འཛོལ་པའི་
ཐབས་བྱང་མེད་སྒྱི་བསྐྱེད་པ། མོས་བསམ་གྱིས་རྗེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད། བདེ་ལམ་དུ་མོས་པའི་ཡུལ་བདུན་ལས་མངོན་དུ་བྱ་
བའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དངོས་སྤྱོད་མོན་པའི་དགོས་པ་བཟག་དགོས་པར་ཁ་ཅིག་
གསུངས་པ་དང་། དམ་པ་འགས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆད་པའི་ཡིག་ནོར་དུ་ངོས་
འཛིན་པ་སྐྱེས་ལྟ་ཆོག་སྟེ་ཉུང་། བདེ་ལམ་ལས། དཀའ་ནག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་དང་ཞེས་པས་སྒྲི་དོན་གྱི་ཡུལ་གཉིས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
བྱིན་རྫོབ་ས་དང་ཞེས་པས་དང་བའི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སྐྱེས་ཀྱིས་འདྲ་བའི་
ཡུལ་དང་། སྒྲི་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་དང་བྱང་རྒྱབ་མེད་ས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་
གནས་རྣམས་ཞེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གཉིས་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་དང་ཞེས་པས་རྗེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། བྱང་རྒྱབ་མེད་ས་དཔའི་བསྐྱེད་
པའི་གནས་ཞེས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་བསྐྱེད་པས་བདེ་ལམ་གྱི་བཞེད་པ་འདི་

ལྟར་སྤངས་ན་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱད་པ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་
 རིགས་རྣམ་དག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱངས་པའི་དོན་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའི་ཚོས་པ་
 བརྒྱད་པ་སྤྱང་བའོ། །བཞི་བ་དེ་ལྷུ་བ་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དམ་པ་རྩྱག་ལྟར་དང་
 སར་ཕྱིན་རྩྱག་ལྟར་དུ་བྱ་བའི་རྒྱལ་སྐོས་སྤར་རི་སྤར་སྤོས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་
 གལ་ཆེ་རགས་བསྐྱས་ཅམ་ཞེ་བྱས་པར་ལྟར་དང་བཀའ་གདམས་གཞུང་རྩྱག་སྐོས་ལས་
 རེས་དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་ནི་ཞི་བ་ལྟ་དང་ཚོགས་
 མེད་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ཐིན་ལ། འགག་མདོ་ནི། བཟོད་པའི་སར་ཕྱིན་
 ཆོས་ཅན། བརྟེན་དགོས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་དམ་པ་རྩྱག་ལྟར་སྐོས་སྤྱ་བྱ་ཞིང་
 བསམ་སྒྱུར་སྐོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པར་བཤམ། ཁོང་ཁྱོ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་
 ཞིང་བཟོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་གང་། དམ་པ་རྩྱག་ལྟར་སྐོས་སྤྱ་མ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་དུ་མི་འབྱུར། བསམ་སྒྱུར་སྐོས་མ་དག་ན་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་མཐུན་དུ་
 མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། ས་དང་མགར་བའི་འོག་རྩོ་
 ཡིས། །སྐོས་མཐུན་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱི་ཁལ་མི་ཐོག་ཤ་བྱ་བཞིན། །སྐོས་མི་
 མཐུན་དཔེ་རྩྱག་གིས་བརྟན་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲིན་བྱང་ནི། བྱང་རྒྱབ་ངང་བ་བྱང་རྒྱབ་
 ཆེ། །སྤྱིལ་དང་རི་དྲགས་ཤ་ར་ཟ། །རུ་རུ་སྤྱིལ་རྒྱལ་བཟོད་པ་སྤྱ། །ཆངས་པ་སྤང་ཆེན་
 དེ་དག་བཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོགས་གཅོད་ནི། ཁ་ཅིག་བཟོད་པའི་རོ་བོ་ལ་ཞེ་
 རྩང་མེད་པའི་དགེ་ཅ་འཛོག་མི་རིགས་ཏེ། མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་པ་འཛོག་དགོས་པ་
 དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་བེད། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུགས་པ་ཞེ་ལྟར་
 དང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འབྲུགས་པ་ཞེ་ལྟར་མེད་པའི་དགེ་ཅ་དང་། སེམས་དང་
 སེམས་པ་ལ་སྐོས་པ་སྐོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འབྲུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་
 གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པའི་རོ་བོ་ལ་ཡིད་བྱེད་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིན་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་བེད་ན། མ་ཁྲབ་ཞེ། དེ་ནི་གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་

སྒྲིལ་པའི་བཟོད་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་མི་འབྲུགས་པའི་
 དགེ་ཆ་འཕུལ་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་དགེ་ཆ་འཛོག་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག རྒྱག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཆ་
 འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཙུན་འབྲུས་འཛོག་དགོས། དེའི་མི་
 མཐུན་སྒྲིགས་ལ་ཞེ་སྒྲུང་དང་སྒྲིལ་བའི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟུན་པའི་ལོ་ལོ་བཞག་
 པའི་ཕྱིར་བེད་ན། མ་ཟུབ་ཉི། སྒྲིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་བཙུན་འབྲུས་དང་རྒྱལ་བཞིན་
 ཡིད་བྱེད་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་སྒྲིལ་དགོས་ཤིང་བཟོད་པ་དེའི་
 སྒྲིགས་ལ་སྒྲིང་སྟོབས་གྱི་བཙུན་འབྲུས་མེད་མི་རུང་བ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག ཆོས་ལ་ངེས་ལེན་སྒྲིལ་གྱི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་འང་མི་འབྲུགས་པའི་དགེ་ཆ་
 འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མོན་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་དང་། ཤེས་
 རབ་ཅི་རིགས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མཆོ་བྱིན་ལས། ཡང་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་
 རོ་མ་ཉིད་དོ། །སྒྲིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བེད་། ཕྱིར་འབྲེལ་བ་དེ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་
 ཆད་མར་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་ངེས་ལེན་སྒྲིལ་གྱི་བཟོད་པའི་ཡུལ་
 བརྒྱད་ལ་དང་བའི་ཡུལ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྒྲིགས་གྱི་བཙུན་ཕྱིར་བེད་པ་དང་།
 དེའི་བཟུང་། ལྷ་མཆོ་བྱིན། བཟུན་རིམ་སྒྲིགས་སྒྲིལ་སྒྲུང་བས་ཁྲུངས་བཅའ་དགོས་
 ལ། འཇམ་དཔལ་ལྷལ་ལྷུང་དུ་ཆོས་ལ་ངེས་ལེན་སྒྲིལ་གྱི་བཟོད་པ་ཡུལ་བརྒྱད་དང་བཅས་
 པ་ཆད་པ་ངོ་མཆར་ཞིང་། ལྷ་མཆོ་བྱིན་ལས་ཐ་སྐྱད་སྒྲིལ་རྒྱལ་ལམ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པ་
 དང་། བདེ་བྱིན་རྣམས་སྒྲིལ་ལ་ངེས་ལེན་སྒྲིལ་གྱི་བཟོད་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་ཅི་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་
 ཟུབ་པ་དགོན་ཞིང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལ་འང་ལེགས་སྒྲིལ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཉེས་སྒྲིལ་རྒྱ་
 འབྲས་གཅིག་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་མིན་པར་ལེགས་ཉེས་གྱི་རྒྱ་གཉིས་གཅིག་དང་། འབྲས་ལྷ་
 གཉིས་གཅིག་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པ་བྱང་ས་སྒྲིགས་སྒྲིགས་ལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིལ་ཡུལ་
 མི་རྟག་པ་སྒྲིགས་ལ་བྱ་བར་ཤོ་ལྷུང་བས་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དབལ་མང་གིས་སྒྲི་
 ལྷུང་བའི་གཞུང་བཟུན་རིམ་ཆེན་མོ་ཡིན་གསུངས་པ་སྒྲིལ་ནས་མདའ་འཁོར་ལས་དེར་མི་

བསྐྱུས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པར་
 དམ་བཅས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལྟར་ན། དམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བ་ལ་སྦྱ་
 བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། དམ་པ་
 བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བ་ལ་སྦྱ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཐོག་བསྐྱུས་ལྟར་ན། དམ་པ་རྒྱུག་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བ་ལ་སྦྱ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཛིག་གོ ། སྒྲ་བཤད་ནི། བི་བྱ་ར་མཆོག་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་
 དང་། ཡ་ཉི་ལྷོར་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་དང་། བི་ནི་དམ་པ་ལམ་མཆོག་ལའོ་ཞེས་
 པའི་བྱིངས་དང་། རྒྱ་ནི་ལྷོར་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྦྱར་
 བས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོམས་སྐུར་བ་དང་། (བཙོན་
 འགྱུས་)དངོས་སོ། །དང་བོ་ནི། ཕྱིར་བཙོན་འགྱུས་ཉམས་སྤྲུལ་ཁེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
 ནི། གང་ཟག་དང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པ་འདི་གལ་ཆེ་ལྟོ། དགེ་བ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལ་དད་པ་མེད་པས་
 ལན་ལ། བཙོན་འགྱུས་བཙམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཁེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ན་
 བཙོན་འགྱུས་ལ་དད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་
 ཕན་ཡོན་དང་། (དེ་ལ་ཁེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །(ཉེས་དམིགས་)དང་བོ་ནི། མདོ་
 ལྷེ་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་བཙོན་འགྱུས་མཆོག ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 དབྱིག་འགྲེལ་ལས་རྟེན་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་རྟེན་བ་དང་བོས་བཙོན་འགྱུས་དགེ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པས་བཙོན་འགྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འཛོལ་པས་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གསུམ་པ་བཞི་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་
 བདེར་གནས་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་ཐུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
 པའི་ལས་དང་། རྟེན་བ་ཐ་མ་བཞིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 དངོས་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཐོག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་ལས་དང་།

བཙུན་འགྲུས་ལྟན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་པམ་མེད། །སྐུས་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཏུ་
 འཇིན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟག་པར་ཞིན་པའི་
 ཉན་མོངས་པ་དང་། ལྷན་སྐུས་ལ་བཙུན་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷན་སྐུས་
 ཏུང་བཟད་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་པའི་ཐོབ་པ་ལྟེ་ལྷན་པའི་བར་གཅོད་བཞིའི་གཉིན་པར་
 དེ་བཞི་བཙུན་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་ལ། ལྷན་སྐུས་བཟང་པོ་དཔལ་ཀྱིས་
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་འཇིག་ཉིན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་། འཇིག་ཉིན་ལས་འདས་
 པའི་དག་བཅོམ་དང་། ལྷན་བ་མཆོག་འཐོབ་པ་ལ་བཤད་དེ། མཆོན་ཏུ་དེ་གསུམ་
 བསྐྱབ་གསུམ་དང་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་ལ་སྤྱར་བའི་ཁྱད་ས་ཆོལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ས།
 སར་ལྷན་བསྐྱབ་པ། ཟུང་ཉིག་ལྟ་བུའི་གཏམ། འབྱུག་པ་སྐུས་ལས་བཙུན་འགྲུས་
 བཙུན་པའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱབ་ན། ཇི་སྤྱུ་མས། མི་ལྷག་
 བཙུན་པའི་བཙུན་འགྲུས་གོ་བཤོས་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སར་ལྷན་
 བསྐྱབ་པ་ལས། ཆོ་འདི་མཐར་ལྷན་འཇིག་ཉིན་དོན་དག་ཀྱང་། །བཙུན་འགྲུས་མེད་
 པས་མཐར་ལྷན་བྱ་བ་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡུམ་ཤེར་ལྷན་དཔེ་ཆོས་འབྲེལ་བར་བྱངས་
 པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷན་པ། དྲན་ཉི། སལ་བོ་ཆེ་སྐུས་ལས་བཙུན་འགྲུས་
 མེད་པ་དང་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་སོང་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱག་གི་དོན་ཉམས་པའི་
 ཉིས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་
 གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། བཙུན་འགྲུས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། (བྱང་སེམས)དགེ་བའི་ཆོས་ལྷན་ཀྱི་བཙུན་
 འགྲུས་དང་། (དེ་ལྟ་)སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །(དོན་བྱེད་)དང་པོ་ནི།
 དགེ་བའི་ཆོས་ལྷན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སྐུས་སྤྱོད་པ་སྐབས་ཆེ་དག་
 རྣམས་ལ་སེམས་མི་ལྷན་པར་སྤྱོ་ཞིང་སར་ལྷན་དེ་རེའི་ནང་ཏུ་བྱག་ཆང་བར་བསྐྱབ་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བཙུན་འགྲུས་དེ། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་ཉིན་དང་འཇིག་ཉིན་ལས་འདས་པ་དང་། སར་

ཕྱིན་སྟགས་ལ་བཙོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པ་སྟགས་མང་ཏུ་
 དབྱེད། །ས་མཚམས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །སྤྱི་བཤད་ནི། གཤམ་ཏུ་
 ཆས་པའི་དཔལ་བོའི་གོ་ཁྲབ་བཞིན་ལེ་ལོ་ལ་སྟགས་པའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཀྱིས་མི་བཞི་
 བས་ན་དེ་རྒྱད་ཏུ་བྱེད། །གོ་ཆ་གྱུན་ཚུལ་ནི། བསྐལ་བ་སྤྱོད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་ཏེ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་བཙི་གཞིར་བབྱང་ནས་བྱེ་བ་སྟག་འབྲུམ་འབྲུར་གྱི་
 ཡུན་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཏུ་དཔུལ་བར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་
 བ་དང་། འཁོར་བ་ཡར་མར་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཉིན་མཚན་བསགས་པ་ལས་
 སྤྱོད་བའི་བསྐལ་བ་བགྲངས་པས་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཐེགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་རེ་
 བསགས་པས་སངས་རྒྱས་སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མེད་དང་
 མཚོན་གྱིས་གང་བ་ལ་བསྐལ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། སྤྱོད་ཆེན་པོའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་རེ་རེ་ལ་བསྐལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་
 སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཅུར་བསྐྱར་བས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ལུའི་ཁྲབ་བྱ་གཅིག་སྐབ་པ་ལ་སྟགས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེས་པས་
 སངས་རྒྱས་སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཉན་རང་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསང་བ་སྐབ་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བར་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱེད། །ལམ་རིམ་ཏུ་སྒོ་
 གྲོས་མི་ཟད་པས་ཁྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགོན་བཙེགས་གས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་གྱི། ཅ་
 བེ་དཔར་མ་མདོ་མང་མ་བར་བཞུགས་པའི་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བཞུན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 བཞུན་པ་དང་ཁྱས་པ་ནི་འབྲུར་གྱི་བྱད་ཡིན་པ་འདྲོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡང་དག་པར་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་
 དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། དགེ་ཆས་ལྷུང་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེན་མི་གཡོ་བ་དང་། བརྟན་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་
 ལྡན་པ། ཐབས་དང་ལྡན་པ། རྒྱས་པ། ང་རྒྱལ་མེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ས་

མཚམས་ལྟར་དང་འདྲ་ལ། སྒྲ་བཤད་ནི། དགེ་བའི་ཚས་པར་བྱིན་སྟགས་རང་རྒྱད་
 ལ་སྒྱུད་པས་ན་དེ་རྟེན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 གང་རུང་ལ་རི་ལྟར་རིགས་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་གྱི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ནིད། དབྱེན་བཅུ་གཅིག་གོ། །ས་མཚམས་ལྟར་ལྟར་
 ལ། སྒྲ་བཤད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པས་
 ས། །བཙོན་འགྲུས་འདི་གཉིས་གོ་ཆ་གྱུན་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟངས་ནས་གང་གི་དོན་ཏུ་
 བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པ་ཡིན་པས་ལམ་རིམ་ཏུ་འང་དེའི་དམིགས་བྱེད་པར་མཛད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། མཚམས་སྒྱར་བ་དང་། (ལྟར་
 བཤད)དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བཙོན་འགྲུས་ཚས་ཅན། བྱེད་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེ། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཚས་ཐམས་ཅད་སྤེལ་གནས་
 འཕེལ་བ་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་། ལྷག་པའི་ལྷ་བརྟེན་རྒྱ་ལེར་ཀློང་། །
 བཀོད་པ་ལྷན་ཆོགས་ཚྭ་པ་བརྟེན། །ཡ་མཚན་ཅན་དང་སྤང་བོ་དང་། །ཀྱལ་བོ་སྤེལ་
 ཞེགས་ཅན་བདུལ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བདུན་དང་ལྷན་པ་འཕམ།
 ཀྱལ་བྱིད་རབ་སྤངས་སྤྱབ་པ་བརྟེན། །གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལས་ཀྱལ། །རབ་
 སྤང་བདེན་གཟིགས་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུན། །ངོ་མཚར་བདུན་ལྷན་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་
 ལྟར་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་མཁས་སྤྱབ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་སྦྱོད་
 འཇུག་གི་ཆོག་དོན་གོ་སྤྱོད་བ་དང་། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་སྦྱང་སྤྱོད་བ་དང་། བཙོན་
 འགྲུས་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེ་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱགས་
 གཞིར་བཞག་པ་ལ་ལེགས་ཆ་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐངས་ནས་ལྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ་བཞི། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གེགས་འགལ་བྱེད་སྤང་བ་དང་། མཐུན་བྱེད་དཔུང་གི་
 ཆོགས་གསག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པ་ལྟར་སྤང་བ་
 དང་། དེ་ལས་ཕྱས་དང་སེམས་ལས་སྤྱར་བར་བྱ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་
 མཐུན་ཚྭ་གས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་སྤང་བའི་ཐབས་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། ལེ་ལོ་དང་། (ལམ་ལ)ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །(ལེ་ལོ)དང་བོ་ནི།
 བསྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་སྒྲོ་ཁ་མི་སྒྲུགས་པའི་གང་ཟག་ཕལ་བའི་ལེ་ལོ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་
 འཆད་པས། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་བྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་མཐོང་ཡང་མི་
 འཇུག་པ་དང་། བསྐྱབ་ག་ལ་རྒྱས་སྐྱམ་དུ་ཁྱམ་ནས་མི་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ལ་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་ད་དུང་ཁོང་ཡོད་སྐྱམ་ནས་བྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་བྱི་བཤོལ་བྱི་
 ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བཟུན་བྱི་བྱ་བ་ཐ་མལ་བ་ལ་ཆགས་པ་
 བྱ་བ་ངན་ཞེན་བྱི་ལེ་ལོ་གཉིས་ཏེ་མདོར་ན་བྱི་བཤོལ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་དང་།
 བྱི་ད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་སོས་དལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱམས་ལས་ནི་དང་བའི་རྒྱུའི་གཙུག་བོ་དང་། བདེ་བ་
 དམན་པ་བསྐྱེད་བདེ་བའི་རོ་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ལ་རྗེས་སྤྱུ་ཆགས་པ་དང་། གཉིད་བྱི་ཙོན་པ་
 ཉལ་བ་དང་བསྐྱེས་པ་སོགས་ལ་བཞེན་པའི་བྱེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་རུང་
 ཟེད་ཀྱང་མི་སྐྱག་པས་འཁོར་བའི་ཉུག་བསྐལ་ལ་མི་སྒྲུབ་བ་སྤྱི་གསུམ་ནི་གཉིས་པའི་རྒྱུའི་
 གཙུག་བོ་དང་། ལེ་ལོ་གསུམ་པའི་རྒྱ་སྒྲིད་འཇུག་ལས་དངོས་སྤྱི་མ་གསུངས་ཀྱང་ལམ་
 རིམ་ལས་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་དགག་པའི་སྐབས་སྤྱི་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྟར་
 སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲིན་ལྟར་འགོག་པའང་དཀའ་ན་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
 སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འགོག་པ་དཀའ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིས་སྐྱམ་པ་ནི་
 གསུམ་པའི་རྒྱུའི་གཙུག་བོར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྒྲིང་ཐབས་བཞེན་པ་ལ་གསུམ། བྱི་
 བཤོལ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་དང་། (ངམ་བའི)བྱི་ད་ལྷག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྟན་
 པའི་ལེ་ལོ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ། ལུས་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱར་དུ་འཇིག་པ་དང་།
 (ལུས་ཐོབ)ཤི་བའི་འོག་དུ་ངན་འགྲོར་རྒྱང་བ་དང་། (ཤི་བའི)སྤྱར་ཡང་ཉེན་བཟང་བོ་
 ཉིད་དཀའ་བའོ། །(སྤྱར་ཡང)དང་བོ་ནི། སྒྲིད་འཇུག་ལས་རྒྱར་དུ་འཆི་བས་འཛོམས་
 པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་ཉིད་འཆི་བདག་གི་དབང་དུ་སྤང་བས་ལེ་ལོ་བྱ་མི་
 རིགས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱར་དུ་འཆི་བས་དགེ་བ་ལ་འབད་རིགས་པ་དང་། འཆི་

བའི་དུས་ལེ་ལོ་སྤང་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་ལོ་ལོ་སྤང་བ་དུས་མེད་པ་དང་། རང་གི་
འདོད་པའི་ལས་བྱས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བལྟས་པ་མེད་པར་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་བས་ལེ་ལོ་བྱ་མི་
རུང་བས་ན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་གཞན་དྲུབ་དུ་ལང་ཡོད་པུ་མི་རིགས་པ་དང་། འཆི་
བའི་ཆེ་མུ་རན་ན་ཆོགས་ཀྱིས་གཏུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དགེ་བ་ལ་བཙོན་པར་
མ་བྱས་ན་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་དགེ་བ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་འབད་རིགས་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔུལ་བའི་རྟག་བཟུལ་རང་ཉིད་དུ་འབྱུང་ངེས་པ་དང་།
རྟག་བཟུལ་དེ་རང་ཉིད་དུ་བབས་ན་གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱིས་རིག་པ་བཞིན་བཟོད་
ཐབས་མེད་པ་དང་། ཡན་བདེའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་མི་བཙོན་པར་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་
པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟག་བཟུལ་མི་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ་དང་། རྟག་
བཟུལ་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་བ་དག་ལ་རྟག་བཟུལ་གྱི་གཞོད་པ་མང་ཞིང་། འཆི་བས་བབྱང་
བཞིན་ཡུན་རིང་གསོན་དུ་རེ་བ་དག་ལ་མི་འདོད་པ་ལས་འདོད་པ་མི་འཚོབ་པར་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དལ་འབྱུར་གྱི་རྒྱ་ཁྱབ་མཁན་དགོན་པས་བྱ་དང་འདྲ་
བའི་དལ་འབྱུར་འདི་ཕྱིས་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་དལ་འབྱུར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་བག་མེད་
པར་མི་སྟོད་པར་རྟག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་ཅི་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
འདི་གསུམ་ནི་ཕྱི་བཤོལ་འགོག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས་སྟོད་འཇུག་ལྟར་བཤད་པ་ཉི་
རྒྱལ་པར་སྒྲིས་བུ་རྒྱུ་དེའི་སྐབས་ལྟར་བསྐྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་རན་པའི་ལེ་ལོ་
དགག་པ་ནི། རྩར་ཆོས་ཉན་བཤད་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དམ་ཆོས་འདིན་པའི་ཕན་
ཡོན་མང་པོ་དང་། བསྐྱབ་བདུས་ལས། བདོ་ལྷེ་དག་ལ་རྟག་བཟུལ་ས། །ཞིས་པའི་
ཐད་དུ་སྒོ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པ་དྲངས་ནས་དམ་ཆོས་འདིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། དཔལ་ཐྱིང་
སེང་སྒྲ་དང་། སྒོ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པ་དྲངས་ནས་དམ་ཆོས་བབྱང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་།
ལེའུ་གསུམ་པར་ནམ་མཁའ་མཛོད་དྲངས་ནས་དམ་ཆོས་འདིན་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་དམ་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལེའུ་ལྟ་བུར་
འདྲ་འདི་སྤྱོད་པ། གཉིད་ལས། སྤྱོད་པ་དག་ལ་དགའ་བས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་

དང་དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པས་དེ་དགག་པར་སྐྱོད་འདུག་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 སྐྱེད་ལྷག་པ་འམ་བདག་ཉིད་བརྒྱས་པའི་ལེ་ལོ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བཟུང་པ།
 (དེ་ལྟར)ཀྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བཟུ་བའོ། །(དེས་ན)དང་པོ་ནི། བྱ་བཤོལ་དང་
 བྱ་བ་རན་ཞིན་གྱི་ལེ་ལོ་བཀག་ནས་སང་བྱ་གནངས་བྱའི་དབང་དུ་མ་སང་ཞིང་གཉིད་
 དང་འབྲས་པ་སོགས་གྱི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱོབ་བྱུང་ནའང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོད་པ་བྱ་དཀའ་ལ་གྲངས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་མཐོང་ནས་སེམས་བྱམ་
 ནའང་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པས་སྐྱེད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་བསལ་
 དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོད་འདུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྐྱོབ་པ་
 ན་སེམས་གཟིངས་བཟོད་དེ་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི་སྐྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་ལྷག་པ་མེད་
 པའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འབྲས་དང་། ཆོགས་གཉིས་གྱི་དབྱང་གི་ཆོགས་མང་དུ་གསོག་པ་
 སྐྱོར་བའི་བཙོན་འབྲས་དང་། དངོས་གཞི་དྲན་ཤེས་གྱིས་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པ་ལ་བཙོན་
 པ་རྒྱར་ལེན་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱད་བར་རྒྱར་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི་སྐྱོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱས་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་དང་། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྒྲུབ་གྱི་
 གཞུང་ལ་བཞེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛོལ་བྱ་ལ་སྐྱེད་ལྷག་པ་དགག་པ་དང་།
 དེ་འཛོལ་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱེད་ལྷག་པ་དགག་པ། གང་དུ་གནས་ནས་སྒྲུབ་པའི་གནས་
 ལ་བྱམ་པ་དགག་པའོ། །(སངས་རྒྱས་)དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱེད་ལྷག་དགག་དགོས་པ།
 (འཛོལ་བྱ་)སྐྱེད་ལྷག་འགོག་པའི་རྒྱལ། བྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཟུང་པའོ། །(བྱམ་པ་)དང་
 པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་འཛོལ་བྱ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་སྐྱེད་ལྷག་པ་དང་པོ་ནས་དགག་
 དགོས་ཏེ། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་འཛོལ་པར་ག་ལ་རྒྱས་སྐྱམ་པའི་བྱམ་པ་དངོས་སྤྱ་
 བྱང་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་ཉེན་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བས་བྱམ་པ་དགག་པ་དང་། (འགོག་རྒྱལ་)དུས་གསུམ་གྱི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བདག་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ཁྱམ་པ་དགག་པའོ། །
 (གཞན་ཡང)དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་སྟོན་པས་སྒྲུང་བུ་སྟགས་ཀྱིས་བྱང་བྱང་ཚུབ་
 འཛོལ་པར་གསུངས་ན་མིར་སྒྲིམ་ནས་སྒྲུང་དོར་དཔྱོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པས་ནི་བཙོན་པ་
 མ་སྟོན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས་སྒྲུང་བུ་སྟགས་
 ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་པར་དཀོན་མཆོག་གི་ལས་བྱང་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལམ་རིམ་
 ཏུ་དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲུངས་པའི་ལྷང་འདི་དང་སྟགས་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ།
 འདི་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟོན་པའི་ལྷང་མདོ་དེར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཏུས་གསུམ་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་སངས་རྒྱས་ཐིན་གཅིག་གིས་དཀའ་བ་མ་སྟོན་པར་ལས་
 གྲ་བའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མདོན་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འོ་སྟོན་དང་འདྲ་
 བའི་དམན་པ་ཞིག་གིས་བཙོན་འགྲུས་མ་དོར་བར་དཀའ་བ་ལྟར་སྒྲུངས་པས་རིམ་མཐོ་རིམ་
 མཐོར་ལྟར་ཉེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཆང་བྱ་བཞིན་པ་དང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་
 ཡིན་པ་དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲུང་སྟགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རང་ཅག་གིས་
 བཙོན་པ་མ་བཏང་ན་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྱུད་པ་ཚོགས་པར་བྱ་རྒྱས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱམ་པ་སྒྲི་
 བའི་རྒྱ་བཙུན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པ་སྐབ་པ་དང་། སྟོན་
 མཐའ་ལས་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་མཐའ་ལས་པ་དགོས་པར་གོ་ནས་དེ་རང་དང་བཅུར་ན་
 ཁྱམ་པ་སྒྲི་བའོ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མ་རེས་འགྲུབ་
 པར་བཟུང་ན་ད་ལྟའི་ཏུས་བཞིན་ཏུ་ཁྱམ་པ་གཏན་མི་སྒྲི་མདོད་དེ་ནི་བཟང་ཉགས་མིན་
 ཅོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྱུད་པ་བྱ་དཀའ་བ་དག་ལ་མི་སྒྲི་བའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་
 པས་མ་ཡིན་ཉེ། ལམ་གྱི་འགྲོ་རྒྱལ་ཡང་དག་ལ་ངེས་པ་རིམ་བཞིན་མ་རྟེན་པའི་སྟོངས་
 ཉགས་དང་། གོ་བ་ཐར་ཐོར་ཡོད་ཀྱང་ལག་ཏུ་མ་སྒྲུངས་པའི་རན་ཉགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤར་བའི་གསུངས་སྒྲིམ་དེ་ཤིན་ཏུ་བྱགས་དག་གོ། །གཉིས་པ་དེ་
 འཛོལ་པའི་ཐབས་ལ་སྒྱུད་ལྷག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་ལག་སྟགས་གཏོང་མི་རྒྱས་
 སྟམ་པའི་ཁྱམ་པ་དགག་པ་དང་། (སངས་རྒྱས་)ལྟས་གཏོང་བ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའི་

སྒྲོན་ས་ཁྱུ་པ་དགག་པའོ། ། (ལུས་གཏོང་) དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བཤོད་ལས། ཁྱོད་གྱི་
 འདོད་རྒྱས་དོན་མེད་ཚུད་གཟན་པའི། ། སྐྱེས་སྐྱེས་བྱ་འབྱེང་དུ་དྲངས་ཅིན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་སྦྱད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་
 ཤིང་ཕྱག་བཟུལ་བསམ་བཤེད་ལས་འདས་པ་སྦྱང་བ་ནི་ཆད་མེད་པས་ཕྱག་བཟུལ་ཆེ་ལ།
 རང་གཞན་གང་ལ་འང་གཏན་དུ་འཛིན་པ་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་མ་གྱུ་བ་པས་དོན་ཚུང་བ་དང་།
 བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་ནི་མོས་སྦྱོད་གྱི་ས་ལས་ས་ཐོབ་པ་ནས་དཀའ་སྦྱོད་གྱི་
 ཕྱག་བཟུལ་ཚུང་ལ་འབྱས་བྱ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་དོན་ཆེ་
 བར་སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་འབྱུལ་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་
 ཡང་གསོ་དཔུང་གྱི་སྒྲོན་དཔུང་ཚུབ་མོ་དག་བཞེན་དགོས་ན་གཏན་བདེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 ཕྱིར་དཀའ་སྦྱོད་བཅོད་དགོས་པ་སྦྱོས་མི་དགོས་མོད། ལྷོན་པས་གསོ་དཔུང་ཚུབ་མོ་ལྟ་
 བུའི་ཕྱག་བཟུལ་ཡང་སྦྱང་མི་དགོས་པར་སྦྱིབ་གཉིས་གྱི་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྒྲོན་
 པར་མཛད་དེ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་དམ་ཞིང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཚུང་བ་ན་ལུས་སྐྱེས་སྦྱོན་
 པར་མ་གནང་ཞིང་། ལུས་ལ་ཆགས་པ་མནན་ཏེ་ལུས་སྦྱོ་ཆོད་དང་འབྲུ་བའི་འབྲུ་ཤེས་
 བཅོས་མིན་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་རྒྱས་པ་ན་ལུས་གཏོང་བར་གསུངས་པས་དེའི་ཆེ་ལུས་གཏོང་
 བ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ལུས་གཏོང་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཚུང་བདེ་
 ཀྱང་ཁྱམ་མི་དགོས་པར་སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གསུམ་པ་གང་དུ་གནས་
 ནས་སྦྱབ་པའི་གནས་ལ་ཁྱུ་པ་དགག་པ་ནི། ཐབས་མཁས་དང་མི་ལྷན་པའི་གང་
 ཟག་ནི་འཁོར་བར་གནས་པ་ན་ཕྱག་བཟུལ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་མནར་ནས་རང་གཞན་གྱི་
 དོན་གང་ཡང་མི་ཡོང་མོད། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཐིག་པ་ཤས་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཁོག་ན་འབྱས་བྱ་མི་
 འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡོན་པས་ཕྱག་བཟུལ་མི་འབྱུང་ལ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་གྱི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་ལུས་སེམས་ལ་ཕྱག་བཟུལ་མེད་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པས་བྱང་
 སེམས་འཁོར་བར་ལྷན་རིང་གནས་པ་ལ་ཁྱུ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་གང་དུ་གནས་

ནས་ལམ་སྐབ་པའི་གནས་ལ་ཁྱམ་པ་སྒྲེ་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མགོན་པོ་
 ལྷ་སྐབ་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས། ཏུས་རིང་བ་ལ་ཁྱམ་པ་དགག་པ་དང་། (དེ་
 བཞིན་)ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱམ་པ་དགག་པ་ལོ། །(ཡང་འཆང་)དང་པོ་ནི། ལྷ་རྩ་
 ཏུས་རིང་བ་ཅམ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོ་བའི་རྒྱར་མི་འབྱུར་ཏེ། ལྷག་བཟུལ་ཆབས་ཆེ་བ་
 ཏུས་ཐུང་བྱ་ལ་འང་སྒྲོ་བས་འཕུད་ཐབས་དཀའ་བ་ནི་བྱུག་གཟེར་དྲག་པོས་ནོན་པས་
 གཉིད་དང་བྲལ་བའི་མིའི་ནད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་བཟུལ་མེད་པར་བདེ་བ་ལ་ཁོངས་
 སྒྲིང་ན་ཏུས་ཤིན་ཏུ་རིང་ཡང་སྒྲོ་བའི་རྒྱར་མི་འབྱུར་བར་མ་ཟད་ཏུས་ནམ་ཕུད་མི་ཤེས་པ་
 འདྲི་ཡོན་ལ་གཡེངས་པའི་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཐུང་སེམས་
 གྱིས་ཏུས་རིང་བོར་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་དགོས་ཀྱང་སྒྲིང་སྟོབས་རྒྱས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་
 གྱིས་ཆས་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་གནས་དགོས་ཀྱང་སྒྲིང་ལྷག་མེད་
 པར་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྒྲིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྒྲོ་བ་པར་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བ་ལས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷོ་པ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་དགོས་ཀྱང་
 སྒྲིང་ལྷགས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གསོག་རྒྱས་པར་ལྷང་དང་རིགས་པས་
 འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། རིན་སྒྲིང་ལས་གསུངས་པའི་མཐའ་ཡས་པ་བཞི་ནི། དཔེ་སྟོན་གས་
 དང་འབྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ། དཔེ་ཅན་ལྷག་བཟུལ་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ།
 ལྷ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 ཡས་པ་ལོ། །དཔག་མེད་བཞི་ནི། ཏུས་དང་། ལྷས་ཅན་དང་། ཐུང་རྒྱབ་དང་།
 དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལོ། །ཆོགས་གཉིས་གྱིས་ལྷས་སེམས་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་མཐའ་ཡས་
 པ་ཆོགས་རྒྱང་ཏུས་སེལ་རྒྱས་པས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གསོག་པ་ལ་སྒྲིང་ལྷག་མི་དགོས་
 ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པས་སྒྲིང་པ་གཞན་ཏུ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་
 གི་ལྷག་བཟུལ་མི་འབྱུང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཤེས་པས་སེམས་ལ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཐུང་སེམས་
 སྒྲིང་པ་ཐུ་དཀའ་བ་སྒྲིང་པས་ཆོགས་ཆོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་བར་མི་

བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཤས་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་རྗེས་
 ཡིད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་པ་བྱ་དཀའ་ལ་གྲངས་མང་བ་དུས་རིང་
 བོར་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་ལྷག་ནས་ཉམས་ལེན་འཆོལ་བ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་འདུག་སེམས་ལ་
 དངོས་དང་སྒྲིན་སེམས་ལ་བརྒྱད་ནས་གནོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་རྒྱས་རྗེ་དཔལ་དུ་
 བཏང་ནས་འཆང་བྱ་བ་ལ་རིང་བར་བྱེད་དེ། རིན་ཐོང་དང་བྱང་སར་གཏན་ལ་ཕབ་
 པ་དང་རོ་འཁྱར་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་རིགས་གྱི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན་ཞེས་
 པའི་རྒྱ་བར་ལ་སྒྱུད་པ་རྒྱ་མ་གཉིས་གྱི་བར་དང་། རྒྱ་བོ་ཆེ་རྒྱ་གཉིས་གྱི་བར་དང་།
 ཅིག་པའི་དྲང་ཐིག་རྒྱ་མ་གཉིས་གྱི་བར་དང་། རྒྱ་ལ་བཅོད་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱི་བར་
 ཞེས་འབྲེལ་བ་ལྷ་ཆོགས་ལྷང་ཡང་མཐའ་མ་ཡིག་དོན་ལ་ཞུགས་མིན་ཡང་བཞག་བྱར་
 ལྷང་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་ཆེན་དཔུང་གི་ཆོགས་གསག་པ་ལ་བཞི། མས་པ་དང་།
 བཞན་པ་དང་། དཀའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། དོར་བའི་སྟོབས་སོ། །(བཙན་
 འབྱས)དང་བོ་ལ་གསུམ། མས་པའི་སྟོབས་གྱི་རོ་བོ། (འདུན་པས)དེ་བསྐྱེད་དགོས་
 པ། (དེ་བསྐྱེད)མས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའོ། །(མས་པ)དང་བོ་ནི། སྐབས་འདིར་
 མས་པ་ནི་འདུན་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། དེ་ལ། དམིགས་ལྷལ་འདྲེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་
 དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ནམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་བཙོན་
 འབྱས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོལ་བ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་སེམས་བྱང་དེ། སྒྱིར་འདུན་པའི་
 མཆན་ཉིད། རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཙོན་འབྱས་གྱི་ཉིན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་མས་པའི་
 འདུན་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ། སྐབས་འདིའི་མས་པའི་སྟོབས་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་མས་པ་མི་གཏོང་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་
 བོ་མས་པ་འམ་འདུན་པ་ལ་གསུངས་པ་གང་། རང་ཅག་ལ་དེ་མེད་པས་མོངས་པ་འདི་
 འདྲ་བ་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཙོན་
 འབྱས་བཙམས་པ་ལས་བྱང་ཞིང་བཙོན་འབྱས་ནི་འདུན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། འདུན་པ་
 དང་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྱས་བསམས་པ་ལས་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དང་དེ་ཡང་ལས་

དཀར་ནག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱུ་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 དང་བྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པའི་ཡན་ཡིན་དང་། དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་ཡིན་པ་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་འདྲེས་པའི་ལས་
 འབྲས་ནི། སེམས་ཀྱི་རྟུག་བཟུལ་ནི་རྒྱ་ཐིག་པ་བྱུད་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ནི་རྒྱ་དགེ་བ་བྱུད་པ་ལས་བྱང་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་སྒྱུད་པ་དེ་རྒྱ་དེ་གཉིས་
 འདྲེས་མར་བྱས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་འབྲས་ནི། རྒྱལ་
 སྐས་རྣམས་དག་ཞིང་ཏུ་བྱུད་པར་ཕྱན་ཆོགས་ལྡེ་ལ་སྒྱུད་པ་སྐགས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་
 སྒྱུད་པ་རྣམས་རྒྱ་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་བྱང་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་འབྲས་ནི།
 དཔུལ་བ་བ་རྣམས་དཔུལ་བའི་གནས་སྤྱོད་གས་སྐགས་བྱུད་པར་མི་བཟད་པ་ལྡེ་ལ་སྒྱུད་
 པ་སྐགས་རྟུག་བཟུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྱུད་པ་རྣམས་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་བྱང་བའོ། །
 དེ་བས་ན་ལས་འབྲས་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བསམས་ནས་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་
 རྟུག་སྒྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་མས་
 བས་དེའི་སྒྲོར་བྱགས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་དཔག་
 མེད་རང་གིས་བསལ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡན་ཏན་མང་པོ་
 རང་གིས་སྟབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་རེ་རེ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡན་
 ཏན་རེ་རེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའང་བསྐལ་བ་མང་ཏུ་དགོས་ན་རང་ལ་དེའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་
 པ་བསམས་ནས་རང་གིས་རང་བསྐལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གཉིས། བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། (གང་ལ)དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་
 མོ། །དང་བོ་ནི། གང་ལ་བཙོན་བྱའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་མ་བརྟགས་པར་མི་འཇུག་
 ཅིང་བརྟགས་ནས་གང་ལ་བཙོན་འབྲས་བཙམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་མི་སྟོག་པར་
 མཐའ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་འབྲས་དེ། སྐབས་འདིའི་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་དང་། (དེ་ཡང་)ང་
 རྒྱལ་གསུམ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་བོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཅི་ཐོམ་ཐོམ་ཏུ་མ་ཡིན་

པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འབྲུག་པར་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལག་བཟང་གིས་
 རྒྱས་པ། དཀོན་མཆོག་གྱིན་ནམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྟགས་ནས་བྱ་བའི་
 ཆོས་དང་། རང་གི་ལྟ་བུ། མཐུན་པའི་བྱིན། འགལ་བའི་བྱིན་གང་ལ་གཞིགས་
 གྱང་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ན་འབྲུག་པར་མི་བྱ་ལྟ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱགས་ནས་བར་
 སྐབས་སུ་འདོར་བ་ལས་དང་པོ་མི་ཚྭ་པ་མཆོག་ཡིན། དམ་བཅའ་བར་མ་དོར་
 འདོར་བ་གོམས་ན་ཕྱིག་པ་འཕེལ་བ་དང་། ལྷག་བཤེལ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་བ་
 གཞན་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་དམན་པ་དང་། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་མི་
 འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བྱུགས་ལ་བཅགས་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་
 དེ་ལ་རྒྱགས་ཐིམ་གྱི་ལྷག་གྱང་དེ་འདོར་བར་མི་མཛད་པའི་ཐོན་བྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་
 ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། (དེས་ན)རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 རྟོན་བསྟུ་བའོ། །(དེ་ལྟར)དང་པོ་ནི། གཞན་སུ་ལ་ཡང་རང་གི་ལམ་གྱི་གྲགས་མི་
 འཆོལ་བར་རང་གཅིག་ལྟས་བྱ་བ་དེ་སྐབས་པར་དམ་བཅའ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། ལས་
 གྱིང་རྒྱལ་དང་། བདག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་སམ་སྒྲམ་དུ་མ་ལྷམ་
 ཞིང་སྟོབས་སྐྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉོན་མོངས་
 ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་བདག་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་
 སྒྲམ་དུ་དམ་བཅའ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་། (དེ་ལ)རྒྱས་པ་དང་། (རྒྱས་པའི)ཉོན་
 མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བདུས་སུ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཐད་པ་མོགས་དྲངས་
 པ་ལྟར་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ནི་རང་གིས་བཙོན་པ་བཞེན་པ་ལ་རག་ལས་གྱི་གཞན་གྱིས་ཅི་ཡང་
 བྱར་མི་རྒྱས་པས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་གྱི་དེ་སྟོས་མི་བྱེད་པར་རང་ཁོ་
 བསྐྱབ་པོ། །རང་ལ་བབས་པའི་ལས་དེ་རང་གཅིག་ལྟས་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་གཟིངས་
 མཐོ་བ་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བས་ན་འདི་ལ་ལས་གྱིང་རྒྱལ་ཞེས་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་བྱུར་པས་རང་གི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་

རྒྱས་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་
 པས་བདག་གིས་ཉིན་ལུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་མགོན་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་སྤྱོད་
 བཟུང་ནས་ཆོས་ལུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་རིས་པར་བསྐྱབ་
 རྒྱས་སོ་སྒྲུལ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། | སེམས་ཅན་འདི་ནམས་རང་དོན་ཏུ་ཞིང་དང་ཆོང་
 ལས་སོགས་དམན་པའི་ལས་ལ་ཏུས་བཞིན་བཅོན་པ་མི་འདོར་ན་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐོར་འཕང་སྦྱབ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོན་པ་འདོར་སྒྲུལ་ཏུ་བསམ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་སྦྱབ་པ་ལ་གཞན་བྱད་ཏུ་བསད་ནས་སྒྲོལ་སེམས་མཆོག་ཉིད་པས་སྦྱབ་པ་མིན་གྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བཅེ་བ་ཡོད་དགོས་སོ། | གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་
 རང་གིས་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་གཟིངས་མཐོ་བ་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བས་འདི་
 ལ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། |

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉིན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དངོས། (ཉིན་མོངས་)
 ཉིན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས། (དེ་ལྟར་) ཉིན་མོངས་པའི་ང་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་དགོས་པའོ། | (ཡ་མ) དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྒྲིལ་བདག་ཉིད་ཉིན་མོངས་ལས་
 རྒྱལ་བ་ལས་ཉིན་མོངས་བདག་ལས་རྒྱལ་བར་མི་བྱ་བའི་སྒྲིལ་དཔལ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་
 དོ། | ལམ་རིམ་ཏུ། རྒྱལ་བ་མེད་གེའི་སྒྲིལ་དག་པས། | ཞེས་པ་ལ་གཞན་ལས་བདག་
 པས་དང་། བདག་གིས་ཞེས་པ་གཉིས་འབྱུང་ངོ། | གཉིས་པ་ནི། ཉིན་མོངས་པའི་
 ང་རྒྱལ་བཞེན་ནས་ཉིན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ཅི་བྱབ་མ་བྱས་ན་སྦྱལ་གྱི་རོ་ལ་ཁ་ཏ་ཡང་མཁལ་
 ཞིང་བཞེན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལྟར་ཉིན་མོངས་རྒྱང་ཏུས་ཀྱང་རང་ལ་བག་ཡངས་སྤྱི་ཅི་དགར་
 གཞོད་པ་བྱེད་པས། རང་གིས་ཚོལ་བ་མ་བཞེན་ན་ཤ་ར་བས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་
 མོངས་རང་ལ་སྒྱིང་རྗེ་ནས་རང་བྱད་དང་། གཉེན་པོས་རང་ལ་སྒྱིང་རྗེ་ནས་རང་འོང་
 མི་བྱེད་པས་རང་གིས་འབད་དགོས་སོ། | གསུམ་པ་ནི། ཡ་མ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ན་
 མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བར་ཏུ་གཙད་མི་རྒྱས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འདི་བསྐྱེད་
 པས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བཟན་པོས་ཉིན་མོངས་པའི་ང་

ལྷུ་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་གཞིམ་དགོས་སོ། །རང་ལྷུང་བས་པམ་པར་བྱས་ནས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་ལྷུ་ལ་བར་འདོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་དང་།
 ཉོན་མོངས་ལས་ལྷུ་ལ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའམ་ང་ལྷུ་ལ་
 བཞུན་ན་ང་ལྷུ་ལ་རང་མཚན་པ་སྟགས་དག་ནམས་ལས་ལྷུ་ལ་བའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་གསུང་བྱས་ནས་དེ་དག་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་
 སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ་ང་ལྷུ་ལ་དང་འདྲ་བས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་ལྷུ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །སྐབས་འདིར་སྦྱོད་འདུག་ལས། ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱང་བྱར་གྱང་། །མི་ཡིས་
 མིག་ནི་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉམ་ང་བྱང་བྱར་གྱང་། །ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་
 འགྱུར་བ། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན་ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་ཉི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡང་མིག་
 ལ་གཅེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བྱང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་དོན་ཡིན་
 ལ། ལྷུག་བཟུལ་ཆེ་ཐང་བྱང་བྱར་གྱང་། །རྩི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ལྟར། །ཞེས་པའི་
 འགྱུར་ལྟར་ན་ལྷུག་བཟུལ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིང་དུ་བབས་གྱང་། མིག་གིས་རང་གི་རྩི་
 མཐོང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བྱང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་
 དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་
 གཞན་མི་སྤྱད། །ཅེས་བཏུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུག་འདིར་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་བཏོན་ནས་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ཡིན་ཟེར་མོད་སྦྱོད་འདུག་གི་ཁྱད་པེ་དང་ཁྱད་འགྲེལ་ན་མི་ལྟང་བས་
 བོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་སྟོན་མ་མང་བོས་བར་མ་དོར་བཞག་གྱང་ལྷུ་ལ་ཚབ་རྗེས་དོགས་གནས་
 མ་མཐོང་པར་དགྲས་འགྲེལ་མཐོང་དོ། །ལྷ་མ་དག་གིས་སྦྱོད་རྒྱུ་ཏུ། བདག་ཉིད་
 གཅིག་ལྷས་བྱའོ་ཞེས། །ནས། བདག་ལ་ང་ལྷུ་ལ་མེད་པ་མཚོག། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 ལས་གྱི་ང་ལྷུ་དང་། ཤི་བའི་སྤྱུ་དང་ལྷད་བྱུར་ན། །ནས། འགྲོ་ལ་འདོད་བཞིན་
 ལྷུ་ལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པའི་ང་ལྷུ་དང་།
 ཉོན་མོངས་སྟོགས་གྱི་ཁྱོད་གནས་ན། །ནས། དག་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་ལྷུ་ལ་བཞུན་པར་འཆད་མོད། འོ་སྟོལ་ཆད་མའི་སྟོན་པས་

ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
 ཉིད། །ཅེས་པས་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉན་མོངས་དབང་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིས། །
 བས། བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་།
 མི་བའི་སྒྱལ་དང་ཐད་པ་ན། །བས། དག་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་ཉན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་བཟུན་པར་བཀལ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྲིགས་པར་བཀལ་
 ཚུལ་བས་ན། རྒྱལ་ཆབ་རྩིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་འོས་པ་ལ་མ་བཀལ་བ་དང་། རྩི་
 དཀོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ནར་གཞུང་བཅུགས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་རྩེ་
 ཁོ་ནར་འདུག་སྟམ་ཏུ་མཆི་མ་དབང་མེད་ཏུ་འབབ་པ་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དོན་བཟུ་བ་
 ནི། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་རེ་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ཕུས་བྱེད་པར་གོ་བཞོ་བ་ལས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ལྟར་མི་རྒྱས་ཀྱི་རང་གིས་རྒྱས་སོ་སྟམ་ཏུ་གདོང་
 འཆར་བ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཉན་མོངས་པར་ལ་
 གཞོམ་གྱི་ཚུར་འཛོམས་མི་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིའི་བཟན་པ་བྱེད་པ་ཉན་མོངས་པའི་ང་
 རྒྱལ་གསུམ་ལ་སྒོ་བཟན་པོ་མ་རྩེད་བར་ཏུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་
 བཟེད་པ་ལ་གཉིས། དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། (དེ་ལྟར་)དེ་བྱེད་པའི་ཐབས་
 མ། །དང་བོ་ནི། རྒྱལ་སྒྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་དང་བོར་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་དགའ་བཞེན་ཏུ་
 འཇུག་པ་དང་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཡང་ལས་དེའི་འབྲོག་ཅན་པར་མི་འདོད་ཅིང་མི་ངོམས་
 པའི་བཙོན་འབྲུག་དེ། དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 འབྲས་བུ་ལ་མི་ངོམས་པ་དང་། (དེ་ལ་)རྒྱལ་ལ་མི་ངོམས་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཕྱིས་རྒྱང་
 རྩེད་མོ་ལ་གཡེངས་པའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ཏུ་རྒྱལ་སྒྲས་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒོ་བ་པའི་འབྲས་བུའི་བདེ་བས་ངོམས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །སྦྱོད་འཇུག་གི་
 ཆོག་ཐིན་ལ་འབྲས་བུ་ལ་མི་ངོམས་པ་སྤུར་རྒྱུའི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས།
 དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་བཞེན་ཏུ། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ལ་བཟགས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལེགས་པར་སྦྱོད་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་

པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་མི་ངོམས་པ། (དེ་ཡང་)འབྲལ་ཡུན་གསལ་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་མེད་པའི་
 ལས་ལ་མི་ངོམས་པ། (རྒྱ་མཚན་)དགེ་བའི་ལས་རྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་མི་ངོམས་པ་དེར་
 དགའ་བ་ཟུང་པར་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟེ། (དེས་ན་)དང་པོ་ནི། བ་མལ་བ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་
 བདེ་བ་འཛོལ་མི་འཛོལ་ལ་གཏོལ་མེད་པར་ཡང་འཇུག་ན། ལེགས་སྒྲིག་གི་འབྲས་བུ་
 བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་རྒྱལ་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་པ་ལ་ངོམས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་
 ཅི་སྟེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲལ་དུ་མངར་བའི་རྩ་ཅད་ཅུང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 བཅུགས་ན་ཕྱེ་གཤག་པའི་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་ཅི་བཞིན་དུ་འབྲལ་མཚོག་ཅུང་ལ་ཕྱགས་
 གནོད་པ་ཆེ་བའི་འདྲ་ཡོད་ལ་ངོམས་པ་མི་ལྟར་ན། འབྲལ་དུ་ཡང་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་མེད་
 པར་ཡོད་ཉན་དཔག་མེད་ལྟར་བ་དང་། ཕྱགས་སྒྲིག་ཡང་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་མེད་པར་ཡོད་
 ཉན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་བའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་ངོམས་པར་བྱ་
 མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་འདྲོང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་དབྱར་ཆ་བ་
 ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་ཉིན་གྱང་ཆ་རེག་གིས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིམ་པས་ཉིན་པའི་སྒྲིང་བ་
 དབྱག་མཚོན་སྟགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀག་གྱང་ཕྱག་པ་མེད་པར་པད་མཚོར་དགའ་སྒྲིང་དང་
 བཅས་ཏེ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་པ་མཐར་དབྱུང་བ་ལ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 དགའ་སྒྲིང་ལྟར་ལྟར་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བཞི་བ་དོན་བའི་སྟབས་ནི། གྲིམས་ལྟོད་རན་
 པར་སྒྲིང་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། ལྷས་སེམས་དུབ་ན་ངལ་བསྐྱེད་མ་ཐག་སྒྲིང་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ལྟོ་སྒྲིན་གཉིས་བསལ་ནས་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། དོན་བའི་
 སྟབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བཙོན་འགྲུས་བཙམས་པ་ལ་སྒྲིན་གཉིས་ཏེ། ཏ་ཅང་སྟོད་པ་
 བ་སྒྲིན་དང་པོ་ལྟེ། དེས་ནི་ལེ་ལོ་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་སྟོད་པ་དམ་པ་ནི་སྒྲིན་
 གཉིས་པ་ལྟེ། དེས་ནི་ལྷས་སེམས་དུབ་པ་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་གཉིས་
 དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བར་ཚུལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བསལ་
 དགོས་སོ། །བོད་ཡུལ་མའི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་དར་ཁྱིམ་ལས་འདི་གཉིས་ལ་རེ་ཞིག་
 དོན་བའི་སྟབས་དང་། གཉན་དུ་དོན་བའི་སྟབས་ཞེས་གྲང་བ་སྟོད་མཛད་དོ། །ཐང་

སྒྲོ་ཏི་གི་མས་སྒྲོ་དང་། མོག་རྒྱུ་ཏི་མོག་འོག་ལྷ་ཕྱི་མོག་མ་རྒྱུ་མ་མོགས་བཤད་
 རྒྱལ་མང་མོད། ལྷ་ཕྱིར་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་བར་དུ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བའི་དོན་ནོ། །སེ་མོ་གྲུ་བ་ནི་ནག་ཀླུ་འཛིན་གཅིག་ལ་བཤད་དོ། །མདོར་ན་མོས་
 པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་མ་སྒྲིས་པ་སྒྲིད་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཅིད། བཟན་པའི་
 སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྒྲིས་ཟིན་མི་ལྷོག་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཅིད། དགའ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དང་པོ་
 འབྲུག་པའི་ཆོ་ཡང་དགའ་ལ་ཁྱེགས་ནས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པར་དགའ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཅིད།
 དོར་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཅིད་ཅིང་
 སྒྲོ་བས་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་སྤངས་ཤིང་མཐུན་ཁྱེན་རྩུར་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པ་རྩུར་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
 མཆོམས་སྤྱར་བ། (དེ་ལྟར)ཀྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བཅུ་བའོ། །(དེ་ལྟར)དང་པོ་
 ཏི། མོས་བཟན་དགའ་དོར་ཉེ་སྒྲོ་བས་བཞི་དང་། དེའི་ཉིང་དུ་རྩུར་སྤང་བ་དང་།
 དབང་དུ་རྩུར་པའི་སྒྲོ་བས་གཉིས་བཟན་པས་རྒྱག་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གིས་རིམ་
 བཞིན་མ་སྒྲིས་པ་སྒྲིད། སྒྲིས་ཟིན་མི་ལྷོག་པར་དགའ་བས་འབྲུག་འབྲུག་པ་ལ་རྩུར་
 མ་མི་འབྱེན་པ་དང་། སར་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རྒྱུ་
 ཏི་ཅིད་དོ། །དེས་ན། བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་
 དང་འབྲུབ་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྩུར་མ་འབྱེན་པ་ལ་ཚོན་ཅིད་ཅིང་པར་གཉེན་པོ་
 བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། རྩུར་སྤང་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདུན། བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་པའི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ། (དེ་ལ)དེའི་རྒྱ་
 དྲན་པ་བཞེན་དགོས་པ། (དེ་ལྟར)གང་ལ་དྲན་པ་བཞེན་པའི་ཡུལ། (གང་ལ)དྲན་
 པ་བཞེན་པ་ལས་འབྲས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བར་བཞུན་པ། (དེ་ལང)ཉིས་སྒྲོ་དྲུག་ཏི་
 ཏིས་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། (འོན)དྲན་ཤེས་རི་ལྟར་བཞེན་རྒྱལ། (འོན)དེ་
 ལྟ་བུའི་ཙ་བ་དྲན་པ་སྒྲོ་བས་ལྷན་རྒྱན་ཆགས་སྤྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཟབ་ལ་འབད་པའོ། །

(དེ་ལྟར་)དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐབ་མོ་ལ་གོམས་པ་དག་གིས་
གཡུལ་འགྱུད་པའི་ཆེ་ཆུང་ལ་མཆོན་གྱི་གནོད་པ་བྱུང་ན་ལུབ་སྤྲོད་སྤྱོད་པ་ལ་བཟུང་
མཁས་པ་དང་། སུར་ལ་མདའ་མདུང་སྤྲོད་སྤྱོད་པས་གཞན་འཛོམས་པ་གཉིས་
ཀ་ལ་མཁས་དགོས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པ་པོ་ཉེན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་
བར་ཉེན་མོངས་པས་ཆུང་མི་ཆུགས་ཤིང་སུར་ལ་འཛོམས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཟབ་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་གཡུལ་ངོར་རལ་གར་ལྟགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་རལ་ག་ལ་
རལ་ཁ་ཞེས་བྱུང་སྒྲུང་ལ། ཉེན་ནི་རལ་གྱིས་བརྟེན་སྤྲོད་པ་དང་། དམག་གི་
རལ་ཁ་ཉེ་བྱིང་ཆ་དང་། རལ་གྱི་ཉེ་གར་བྱེད་པའི་བར་དང་། རལ་གྱི་ཉེ་ཁ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ་སྤྲོད་སྤྱོད་པ་ཆོགས་བཤད་དོ། །འཛེབས་པར་བཏགས་ལ་ཡང་། བཏགས་དང་།
བཏགས་དང་། བཏགས་ཞེས་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། འཛེབས་པར་བཏགས་ལ་གཞོན་པར་
བཏགས་ཅིས་དང་། གཅང་ནག་པས། འཐབ་རྒྱུ་རྒྱུས་བརྟེན་པ་ཆ་གཅིག་
རང་གི་མཆོན་དང་ཆ་གཅིག་སུར་གཞོན་པར་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷལ་
སྤྱོད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས། འཛེབས་པར་བཏགས་ཏེ་དེས་སྤྱོད་པར་གནོད་མི་རྒྱས་པར་
བྱེད། །ཞེས་དང་། ས་བཟང་བས། མཆོན་ཆས་འཛེབས་ཤིང་བཏགས་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་
རྒྱུ་པར་བྱེད། །ཞེས་དང་། དར་ལྷིག་ལས། འཛེབས་པར་བཏགས་ཤིང་རྩ་བ་ནས་
དབྱུང་ངོ། །ཞེས་དང་། བ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ལས། མཆོན་གྱིས་འཛེབས་ཤིང་གནད་ཏུ་བརྟེན་
པར་བྱེད་མར་བཏགས་ཤིང་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་བྱེད། །ཞེས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་བ་ན་ལྟར་པ་མ་ཤོར་བ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། གལ་ཏེ་ཤོར་ན་འདྲ་ལྟར་བྱེད་པར་བྱེད། གཡུལ་འགྱུད་པའི་ཆེ་དང་པོ་
ནས་མཆོན་ཆ་ལག་ནས་མ་ཤོར་བ་དང་། ཤོར་བྱུང་བཏགས་པའི་ཆུ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེན་
པ་བཞིན་དགོས་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་
གྱིས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ། ཤེས་རབ་གྱིས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པ་ལ་དུན་པ་མི་
འཇུག་པའི་བྱུང་ངོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱོད་དོར་ལ་དུན་པ་མི་འཆོར་བ་དང་། ཤོར་བྱུང་

དེ་མ་ཐག་དུ་བརྩེན་པ་ནི་སྤྱིར་ལས་འབྲས་དང་། ཟུང་པར་དུ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་པས་
 འབྲས་བྱ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པ་སྤྱེས་པ་ལ་བྱག་
 རྟེ། དཔེར་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚྭ་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གིས་མི་ཆང་ས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་
 ཆས་པ་ན་དུན་པ་བྱགས་དུག་མངོན་དུ་ལྷུར་ནས་ཉེས་སྤྱོད་དེའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་
 ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲས་བསམ་པ་གདམས་ངག་གི་མཆོག་དུ་མི་འཇིན་པ་
 དག་ལ་དུན་པ་བྱགས་དུག་མི་སྤྱེ་བས་ལམ་གྱི་རྒྱང་དམ་པ་མཁས་པ་མགུ་བའི་བྱབ་པའི་
 ཡིན་ཏན་ནམས་གྱི་ཅ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་བ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་རྒྱང་དུ་ཅམ་ལ་ཡང་
 འཇིགས་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་འབྱུང་དུ་མི་འཇུག་པར་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 དུག་མདས་མས་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་དུག་གིས་བྱབ་པ་དང་། སྤོན་བྱ་ཏི་ལ་དང་སྤུལ་
 གྱིས་སོ་བཏབ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་དུག་གིས་བྱབ་པ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་གྱིས་སེམས་རྒྱང་ཐད་
 མས་ན་ཡང་གཅིག་ལས་གཉིས་དང་། གཉིས་ལས་བཞི་ལ་སོགས་པར་འཕེལ་བ་དང་།
 ཉེས་སྤྱོད་རྒྱང་དུ་ལ་བྱགས་པས་རིམ་གྱིས་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཅི་མི་སྒྲམ་པར་འཇུག་པས་ཆེན་
 པོར་འབྱུར་བ་དང་། ཟུང་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་འཕེལ་བས་ཉེས་སྤྱོད་མང་དུ་
 བསགས་པས་ཆེན་པོར་འབྱུར་བས་རྒྱང་དུ་ནས་རྒྱན་གཅད་པ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །
 དུག་པ་ནི། དུན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་
 བསྐབ་བཏུས་ལེན་དུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དྲང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་ཡིན་པ་
 ལ་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་རྩེན་ལྷ་ཡ་ཏ་བྱིན། ཏ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་བྱིས། འདྲ་འདུས་གྱིས་ཀྱི་རྩ་
 ཡ་ནའམ། ཀྱི་རྩེན་བྱ་ཆེན་པོ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རབ་སྤང་གིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་
 རྒྱང་བ་འདུལ་བ་ལྷུང་དང་སྤྱོད་འབུམ་ཆེན་མོར་བལྟའོ། །ཁ་རྒྱག་མཁན་ཆེན་གྱིས་
 མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་བྱབ་འཇུག་གིས་ཀྱི་རྩ་ཡ་ན་སྤྱན་དྲངས་པར་བཤད་ཀྱང་།
 སྤྱིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེར་བྱ་རྩྭ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ནག་པོ་བྱབ་འཇུག་བྱ་བ་ཞིག་ལས་
 རབ་སྤང་ལ་དེ་ཟེར་རམ་བཅག་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཞེ་བདུན་ཙོམ་དུས་
 དེ་ལ་བྱགས་ཏ་ཅང་བསྐྱམས་དུགས་པས་ཏིག་ཏ་བཏབ་པའི་ཆོད་མ་དྲངས་པས་མ་

དགོངས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ལྷུ་ལྷུས་གང་བའི་གཞིང་བ་གསོད་ངེས་ཀྱི་མིས་བྱིར་
 རྒྱལ་སྒྲིལ་བཤད་པ་ནི་ཁྲངས་མེད་འོལ་ཆེད་ཀྱི་གཏམ་མོ། །དེ་ཡང་ལེ་ལོའི་རྒྱ་གཉིད་
 སྒྲིལ་འོང་ན་བང་དུ་དུག་ལྷུ་ལྷུང་བའི་དཔེ་བཞིན་གདོང་ནས་བརྒྱུག་དགོས་ཤིང་།
 རང་ལ་སྤྲད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིལ་པའི་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་མང་དུ་གཏོང་དགོས་པར་
 སྤྱད་འདུག་ལས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྤྱད་ལས་ལྷུང་བའི་
 མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་དམ་པའི་བཤེས་གཉིན་བསམ་སྒྱུར་དག་
 བས་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའི་གྲགས་ལྷ་སྤྱད་མཐུན་པ་མིག་ལམ་ན་ཁྱེལ་
 དེ་བ་མང་ཉུང་འཆམ་པ་དེ་དང་ཤི་བྱལ་དུ་འགྲོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཡོངས་
 སུ་རྒྱུགས་པའི་གཞུང་ནམས་ལ་ལྷ་ཐག་ཆེད་པའི་ཐོས་པ་རྩམས་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་
 བརྟེན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བཅུ་བ་ནི། སྤང་སྤང་ལེགས་པར་དམིགས་བྱིད་
 པའི་ཐོས་པ་བྱས་ནས་བཙོན་འགྲུས་བཙོན་ས་མ་འཆུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །བཞི་བ་དེ་ལས་
 ལྷས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་རྒྱལ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། (དབང་དུ་)དེ་
 རྒྱུས་པའི་ཆད། (དེ་ལྟར་)བྱ་དཀའ་ཡང་འདྲོང་མི་རུང་བའོ། །(དེ་ལྟར་)དང་བོ་ནི།
 ལྷས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་འཆོར་སྤང་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་ནས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་སྤང་བ་ཡང་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ། དབང་དུ་བྱུར་པའི་བཙོན་
 འགྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡང་ལྷས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་
 བྱ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་དགོས་ལུགས་དང་། ཁས་སྤངས་ནས་མ་བསྐབས་ན་ཉིས་་་་
 དམིགས་ཆེ་བ་དང་། ཉན་མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་ལུགས་དང་། དཀའ་སྤྱད་ལ་བྱན་དུ་
 བལྟ་རྒྱལ་བཞི་ནི་ལས་དེ་ལ་འདུག་པའི་སྤྱན་དུ་བསམས་ནས་ལྷས་སེམས་ལས་རུང་དུ་
 བསྐབ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷས་སེམས་དགེ་བ་ལ་སྤང་བ་ཡང་བ་ཤིང་བལྟ་རྒྱང་
 གིས་བསྤྱད་པ་ལྟར་ལས་སུ་རུང་བར་བྱུར་པ་ན་ལྷས་སེམས་ལས་རུང་གི་བཙོན་འགྲུས་
 བྱུང་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱག་དུ་འགྲུབ་པར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 ནི། བསྤྱད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་བལྟ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀའ་སྤྱད་མ་བྱས་པར་སངས་

ལྷན་མི་འཛོལ་བས་རང་གི་ལྷན་སྒྲིག་ལའང་མ་བཟོས་པར་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས།
 ལྷན་པས་བཞིའམ་རྩལ་པོ་འདི་ཐོས་བསམ་སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་
 བྱ་ཞེ་ཐོས་བསམ་ལ་སོག་མར་ཐོས་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བྱས་པའི་ནིས་དམིགས་
 ལེགས་པར་བསམས་ནས་མོས་པའི་ལྷན་པས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ལ་བཙོན་འགྲུས་མ་སྐྱེས་པ་
 གསར་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེ་ལས་ལྷན་མ་ལྷན་གི་སྒྲིག་ཡོན་རིག་ནས་བཟན་པའི་
 ལྷན་པས་ཀྱིས་དེ་ནིད་ལས་སྐར་མི་ལྷན་པར་བྱ། དེ་ནས་བྱ་བ་དེའི་རྩ་མུངས་པས་མི་
 རོམས་པའི་དགའ་བའི་ལྷན་པས་དགའ་བཞིན་ཏུ་བྱེད། དེ་ནས་གི་མ་ལྷན་གི་སྒྲིག་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པའི་ཐབས་ལག་རྩ་ལེན་པའི་དོར་བའི་ལྷན་པས་དེའི་གེགས་སེལ་
 བར་བྱེད། དེ་ནས་མོངས་པ་ལ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་འཛོམས་པའི་ཐབས་མཁས་གཉིས་
 ལེན་ལྷན་སྐྱེད་བའི་ལྷན་པས་དེ་ནིད་འཕེལ་བར་བྱས། དེ་ནས་ཐབས་བཞིའི་སྒྲིག་ནས་
 ཐོས་བསམ་ལ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་འཚོར་སྣང་སྒྲིག་པའི་དབང་ཏུ་སྦྱར་པའི་ལྷན་པས་
 ཐོས་བསམ་ལ་བཙོན་པར་སྣང་བ་ཡང་བར་བྱ། དེས་མཚོན་ནས་དགེ་བ་གཞན་ལའང་
 རིགས་པར་བྱ་ཞེ། རྩེ་སྤྱི་ལྷན་པས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་སྐྱབ་པའི་
 ཆེ་རི་ལྷན་བྱ་བ་ནི། ཕར་བྱིན་རྩལ་ལེན་དང་དམ་པ་རྩལ་ལེན་སོགས་སུ་བྱ་ཞིང་།
 བཙོན་འགྲུས་ཚྭ་ཚྭ་ལྷན་པར་ལྷང་དང་བཀའ་གདམས་གཞུང་རྩལ་སོགས་བཟན་
 བཙོས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་ཆས་ཅན།
 རྒྱུད་ཚྭ་དགོས་ལ་ཚྭ་པ་དེ་ཡང་དམ་པ་རྩལ་ལེན་སོགས་སུ་བྱ་ཞིང་བསམ་སྦྱར་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པར་ཐལ། མ་བཙམས་ན་ནིས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་
 བཙམས་ན་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་གང་། དམ་པ་རྩལ་ལེན་སོགས་སུ་མ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་ལམ་ཏུ་མི་འགྱུར། བསམ་སྦྱར་དངོས་པོ་སོགས་མ་དག་ན་རྩལ་སྐྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཚྭ་
 མཐུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། ལྷ་མཁར་ཐོབ་འདྲ་
 རོར་བྱ་ལེན། །སོགས་མཐུན་དཔེ་བཙོན་བཟུང་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་བཙུག་གཉིས་ཀྱིས་
 བཟན་པ་དང་། ཐོན་བྱང་ནི། རྩ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཏུ་སྐྱེས། །མ་རྩེ་ཤིང་རྩ་ཡི་དམ་

བཅུན། །དེད་དཔོན་གསེར་མདོག་ཀྱན་དང་དང་། །རིགས་ངན་གྲགས་པ་འདོད་དང་
 བཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དོགས་གཙང་ནི། །ཁ་ཅིག་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དམིགས་ལྷུ་ལ་
 ལ་དགེ་བ་བཤད་པ་མི་འབྲད་དེ། །དེའི་དམིགས་ལྷུ་ལ་དགེ་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱུང་། ཉགས་ཐུབ་ལྟེ། །ཡང་དག་སྤང་བ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ལྷུ་ལ་
 མི་དགེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དམིགས་ལྷུ་ལ་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་ས་སྐྱེས་སྤྱ་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་བ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་སེམས་སྤྱ་འདོད་པ་མི་འབྲད་དེ།
 །སེམས་སེམས་བྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་དགེ་བ་ལ་
 མངོན་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ལ་འང་སེམས་མངོན་པར་སྤྱོད་བ་ཞེས་
 བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་ལས། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་སྐབས་བྱང་ས་ལས་
 གསུངས་པ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །ཕར་བྱིན་བཅུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷག་པའི་
 གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །སྒྲོ་གྲས་མི་བྱད་པ་ལས་གསུངས་པ་གོང་ན་མེད་པའི་
 བཙོན་འགྲུས་སྤྱ་མཛད་པ་འབྲད་དཀའ་ལྟེ། །བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ནི་བསྐལ་བ་སྟོང་
 ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་ཆད་ཡོད་ལ། །ཕར་བྱིན་བཅུས་པ་དང་སྒྲོ་གྲས་མི་བྱད་པ་ལས་
 རིམ་བཞིན་འཁོར་བའི་ཡར་མར་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཉིན་ཞག་དང་། །འཁོར་བ་ཚོག་
 མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་
 གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བཤད་ཆོག་པས་ལམ་རིམ་ཏུ་འང་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་
 བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བའི་དབང་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། །ཕར་བྱིན་བཅུས་པ་དང་སྒྲོ་གྲས་མི་བྱད་པར་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་གཉིས་ལ་
 གོང་ན་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རྒྱས་པ་དང་། །སྒྲོ་གྲས་མི་བྱད་པའི་མདོ་ཆོག་དང་ཕར་བྱིན་
 བཅུས་པའི་གཞུང་ཆོག་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱུར་ཏུ་ཡོད་པས་ལམ་རིམ་ཏུ་སྐབས་འདིར་བྱངས་
 པའི་ལྷང་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱུར་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟླ་ཤིས་འབྲེལ་བའི་

མཚན་བཞི་མར་ལྷག་པའི་བཙུན་འབུམ་འཛིགས་མཚན་མོར་བས་མཚན་ལྟེ་དེའི་
 དཔར་མ་རྣམས་ལ་མི་དག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཁ་ཅིག ལེ་ལོ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་
 དང་། སྦྱིད་ལྷག་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་འཛིགས་ལྟེ། སྦྱིད་
 འབུམ་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལྷག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའོ། །ཞེས་
 མོ་ཟེར། ཁ་ཅིག བྱ་བ་ངན་ཞེན། སྦྱིད་ལྷག་ལྷམ་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་འཛིགས་ལྟེ།
 དེ་ལྟར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་ཟེར། ཁ་ཅིག བྱ་བ་ཕལ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་སྦྱོ་བར་འཇུར་བ། ལྷམ་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་འཛིགས་ལྟེ། བར་ཕྱིན་ཏུ་བཙུན་
 འབུམ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ངོས་འཛིན་པ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་
 ཅིག བྱ་བ་ངན་ཞེན་དང་། སྦྱེས་ལས་འཛིན་པ། བྱ་བ་ཕལ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལེ་
 ལོ་གསུམ་དོན་གཅིག སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོ་བར་འཇུར་བའི་ལེ་ལོ་གཉིས་
 དོན་གཅིག བདག་ཉིད་བརྟན་པ་དང་། ལྷམ་པའི་ལེ་ལོ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་
 པས་ལེ་ལོ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་ངན་ཞེན། སྦྱིད་ལྷག་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་གསུམ་འཛིགས་
 ཟེར་བ་མོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་། ཕྱི་བཤོལ་དང་། སྦྱར་བ་མེད་པ། སྦྱེས་
 ལས་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་དོན་གཅིག བྱ་བ་ངན་ཞེན་དང་། སྦྱེས་ལས་འཛིན་
 པ། བྱ་བ་ཕལ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་དོན་གཅིག སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་སྦྱོ་བར་འཇུར་བ། བདག་ཉིད་བརྟན་པ། ལྷམ་པའི་ལེ་ལོ་བཞི་དོན་གཅིག་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞུ་ན་རེ། ལམ་རིམ་ཏུ་བཙུན་འབུམ་གྱི་ས་ཁུངས་ལེན་སྐབས།
 མོས་པ་བརྟན་པ་དགའ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩོད་བའི་སྒྲ་བས་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་
 སྦྱར་བ་མི་འབྱུང་དེ། དེ་བཞི་ག་བསྐྱེད་བྱ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྦྱར་སྒྲ་བས་
 བཞི་ག་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་མེད་བརྟོས་ས་བརྟོས་འཛིགས་གྱི་དབང་གིས་དང་
 བོ་གསུམ་ལ་བརྟོས་ཏེ་རྩོད་བའི་སྒྲ་བས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དང་། རྩོད་བའི་སྒྲ་བས་ལ་བརྟོས་
 ཏེ་དང་བོ་གསུམ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་ག་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་མིང་མ་སྦྱར་ན་སྐྱེད་
 བྱེད་སྒྲ་བས་བཞིའི་གང་རུང་ལ་མི་གཏོགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་འཆོལ་དགོས་པར་གོ་

དོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་འདྲོ། །ཅ་བ་མོས་པར་བྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ་སྒྲོ་བྱས་
བྱ་མཆོད་དང་། དཀོན་བཞེགས་ན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་འཇུག་དར་རྒྱུ་ལས་སྒྲོན་གྱིས་
ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་ནས་ལྷང་འདྲིན་མ་མཛད་ལ། སྤྱོད་རྒྱུ་གཞན་
ཏུ་མདོ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གསལ་ཁ་མེད་པས་སྤྱོད་བཅའ་བར་བྱའོ། །ལྷ་བ་དེ་
དག་གི་དོན་བཟུ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅིང་ཀྱལ་སྤྱས་གྱི་
སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ལག་ཏུ་ལོན་པ་རྣམས་རེ་འཕེལ་དུ་གཏང་། ས་མཐོན་པོའི་བཙོན་
འགྲུས་ཚྭ་ལུགས་རྣམས་དམིགས་འོག་ཏུ་བཅུག མི་མཐུན་སྒྲིགས་རྣམས་འཛོག་ཅི་
བྱལ། མཐུན་བྱེད་དཔྱད་གི་ཆོགས་རྣམས་གསོག་ཅི་བྱལ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་མ་བྱས་ན་རིགས་གྱི་རྒྱས་པ་མི་རྒྱས། ཉེས་སྤྱོད་གྱིས་གོས། ཆོ་རབས་གཞན་
ཏུ་འང་ཀྱལ་སྤྱས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་དཀའ་བས། རི་ལྷ་བ་བཞེན་ལག་ཏུ་མ་ལོན་ན་འང་
སྤྱོད་པའི་སྒྲིགས་བཟུང་ནས་འབད་ན་སྤྱི་བ་གཞན་ཏུ་ཆོགས་ཀྱང་ཏུས་བཙོན་འགྲུས་གྱི་
པར་བྱེད་ཆོགས་པར་འཇུག་དོ། །

ལྷ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷ། བསམ་གཏན་གྱི་རྩ་
པོ། (དམིགས་པ) དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ།
སྤྱོད་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ། (ཉིང་རེ) དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་བའོ། །(སྤྱོད་པའི) དང་པོ་ལ་
བརྒྱུད་བྱང་ལྟར་ན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་རྩ་བོ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱེད་
གྱི་རྩ་བོ་དོ། །དང་པོ་ནི། དགྲེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་རང་སྤྱོད་པས་གྱིས་མི་
གཡོང་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་དགྲེ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད།
བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་འདྲ་ན་ཡང་། དམིགས་ལྷལ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་
ནས་རྣམ་པ་ལྷལ་ལ་རང་སྤྱོད་པས་གྱིས་ཅེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེད་
པའི་སེམས་བྱུང་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་
ལྟར་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཀྱལ་སྤྱས་གྱི་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ལ་
ཅེ་གཅིག་པའི་དགྲེ་བ་འབྱས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཞན་དོན་ཏུ་དམིགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་

ཡེ་ཤེས་དང་། སར་བྱིན་བཟུས་པ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གསལ་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་
 སར་བྱིན་ལ་འཁོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་རང་རྒྱད་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མདོ་རྟེ་བྱིན་ལྟར་ན། ཆོས་བཞི་ལྟར་གྱི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབུས་མཐའ་
 ལྟར་ན། དམ་པ་བཙུ་གཉིས་དང་ལྟར་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་བཟུས་ལྟར་ན། དམ་པ་བྱུག་དང་ལྟར་པའི་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སར་བྱིན་
 གྱི་མཆོད་ཉིད་དོ། །སྤྱ་བཤད་ནི། རྩ་ར་འཛིན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་དང་། མ་ན་
 ཡིད་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་དང་། རྩི་དང་རྩེ་སེམས་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་སེལ་བ་དང་། བྱང་དུ་སེམས་གནས་པ་ལྷུབ་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་མཛད་དུ་
 བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་བསྒྲམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
 (བསམ་གཏན་)བསམ་གཏན་མ་བསྒྲམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་བོ་ནི། རྩུད་པ།
 བདེན་པ་བོའི་ཁེད། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྩུད་པ་སྐྱོས་ལས་
 མཛོད་ཤེས་ལྡེ་འཛོལ་པ་དང་། བྱིན་བྱུག་ལ་འཁོད་པ། མཛོང་བ་དང་མ་མཛོང་བའི་
 ཡོན་ཏན་འཛོལ་པ་སྐྱོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་བཟུས་ན་རྟེས།
 བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བཟུར་རྒྱལ་བོ་སྟེ། །སྐྱོས་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མདོ་ལས། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 རྒྱུ་བ་ཡང་དགོན་ན། སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེས། དེ་བས་ན་སྤྱ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱབ་མ་ཛོལ་གྱི་བར་དུ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱོས་ལྟར་བསམ་གཏན་
 མ་བསྒྲམས་པས་སེམས་གནས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབལ་མི་
 ཆོགས་པ་དང་། རྩོ་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཛོད་ཤེས་སྐྱོས་འཛོལ་
 པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཛོལ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་སྐྱོས་སོ། །
 གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། (ཐར་བྱངས་)

ས་སའི་རྩ་བའོ། །དང་བོ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་
 བསམ་གཏན་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་
 བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱེད་
 ལས་གྱི་སྒྲིན་ས་གསུམ་དང་། མདོ་ཞེ་བྱན་གྱི་དཔྱིག་འགྲེལ་ལས། རྟག་པ་དང་བཅས་
 ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཅམ་དང་། རྟག་པ་
 མེད་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་དབྱེ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། བྱང་ས་ལས།
 འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་རྩ་བའི་སྒྲིན་ས་
 གཉིས་དང་། རྟག་ས་གྱི་སྒྲིན་ས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དེ་
 རྣམས་ཞི་གནས་དང་། རྟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དེ་རྣམས་ལྟག་མཐོང་དང་།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དེ་ལ་བཞག་ཆོག་པར་ལྟང་
 རོ། །དཔེ་ཆས་འགྲེལ་བ་ལས། དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དམིགས་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། དགེ་བ་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཞེས་
 གསུམ་ཏུ་དབྱེ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷན་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་། (དེ་ལ་)ཡོན་ཏན་མངོན་པར་རྒྱལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། (མངོན་
 ཤེས་)སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་རྩ་བའོ། །(དོན་བྱེད་)དང་བོ་ནི། གང་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་ན་ལྷན་དང་སེམས་ལ་མན་མདོགས་པའི་ཤིན་ལྷངས་སྦྱེད་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་བསྒྲིམས་བྱང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ། ལྷན་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ས་མཐོན་པའི་རྒྱུད་གྱི་འདོད་པའི་
 བསྒྲིམས་བྱང་རྒྱུད། ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དཔེ་དབང་ལྟ་བུ་སྟེ། །དབྱེ་
 བ། ཉིར་བསྒྲིགས་སྤྱུ་རྒྱུར་པའི་དེ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་རྒྱར་པའི་དེ་
 དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིར་རྒྱར་པའི་དེ་གསུམ་སོ། །ས་མཚམས་ལམ་མ་
 རྟགས་ནས་དང་། རྒྱ་བཤད་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བ་
 ལ་རེག་པར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཡོན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱན་མོང་དང་

བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་མངོན་པར་འབྱུང་པའི་རྟེན་ཏུ་རྒྱུར་པའི་
 བསྐྱམས་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བྱུང་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉེར་བཙུགས་སུ་རྒྱུར་པའི་དེ་སྔགས་གསུམ་དང་། ས་
 མཆོམས་ལྟར་དང་འདྲ་ལ། སྒྲ་བཤད་ནི། བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་མངོན་པར་བྱུང་པའི་རྟེན་ཏུ་རྒྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཏུ་བྱེད། །
 བྱང་ས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཡོན་ཏན་མངོན་བྱུང་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་
 མིན་པ་གཉིས་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར། དེ་ལ་ཉན་
 སྔས་དང་བྱན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པའི་བསམ་གཏན་ནམས་སོ། །ཞེས་བཀའ་རྩལ་
 པ་ལས་བྱན་མོང་མིན་པའི་དེ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྩ་བའི་མ་དཔེ་ཞིག་ལ་ཆད་པའི་བྲིས་ནོར་
 བྱན་འབུམས་བྱུང་བའི་སྒྲོན་ནམ། རེས་དཔོན་ས་དོན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་གཟིགས་
 བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ནམས་གྱིས་བཀྲག་པར་བྱ་ཞིང་། ཆད་པ་
 ཡིན་ཆེ་གསལ་འབྲུག་བྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བརྩ་
 གཅིག་པོའི་གང་རུང་ལ་རི་ལྟར་རིགས་པར་དངོས་སུ་རྒྱུར་བའི་བསྐྱམས་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྩ་
 གཅིག་དང་། ཉེར་བཙུགས་སུ་རྒྱུར་པའི་དེ་སྔགས་གསུམ་ཏུ་དབྱེད། །ས་མཆོམས་
 འདྲ་ལ། སྒྲ་བཤད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་
 སོ། །བཞི་བ་བསྐྱུང་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བྱན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་ནི་ལས་བྱིན་
 ཏུག་ལྟན་དང་དམ་པ་ཏུག་ལྟན་ཏུ་བྱ་བ་སྔགས་སྒྲི་ལྟར་ལ། བྱན་མོང་མིན་པ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བསམ་གཏན་ནི་ལྟན་པ་དང་། ལས་བྱིན་ལ་བསྐྱུང་པའི་མདོ་དང་། སྒྲོད་འབྲུག་
 དང་སྒྲོམ་རིམ་སྔགས་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་།
 སྒྲོང་རྩེ་ཁྱུར་འབྱེར་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བཙུག་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་
 ཆེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྔགས་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ལྟང་དང་། བཀའ་གདམས་

གཞུང་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་
 ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་དགོས་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དམ་པ་རྒྱལ་ལྡན་སྐུ་མཁུ་སྤྱི་ཞིང་
 བསམ་སྦྱར་སྐུ་མཁུ་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པར་བཤམ། མ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱི་
 དམིགས་ཆེ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལྡན་ཡོད་འབྱུང་བ་གང་། དམ་པ་རྒྱལ་ལྡན་སྐུ་མཁུ་
 བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཏུ་མི་འགྱུར། བསམ་སྦྱར་དངོས་པོ་སྐུ་མཁུ་དག་ན་རྒྱལ་
 སྤྱི་ཕྱི་སྦྱོར་པ་རྒྱལ་མཐུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི། དེ་ཆོས་ལས། ཏི་
 མེད་མྱོད་ཏུ་རྒྱ་གཙང་བཞིན། །སྐུ་མཁུ་དེ་བཅུ་གཅིག་དང་། མ་དག་མྱོད་
 འདྲ་ཁྱོད་གྱིས་ཁྱེད། །སྐུ་མཁུ་དེ་བཅུ་གཅིག་གྱིས་བསྐྱེད་རོ། །མྱོད་ཐུང་ནི།
 ཁྱེད་བདག་སྦྱོར་ཐུང་རིང་པོ་དང་། །ཀུན་ཏུ་གྱེད་ཁྱེད་ཀྱིས་གཉིས། །བཅན་ཕྱིན་བདེ་
 ཕྱིན་སྦྱོར་པའི་འོད། །ཁྱེད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དག་འདྲ་བཅུ་ཞེས་པ་ཐུང་རོ། །དོགས་
 གཙང་ནི། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡིན་པར་བཤམ། སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། ཁ་ཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་དོན་
 གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་འབྱེལ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསམ་
 གཏན་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཏུ་ཐུང་བ་ལ་དེའི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱེད། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་བསམ་གཏན་
 སྦྱོར་ལ་འབྱུག་གི་བསམ་གཏན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཉན་ས་ལས་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོར་འབྱུག་ལས།
 ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཞག ། ཅེས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གཞིར་གཞག་མཛོད་པ་
 དང་། བདེ་ལམ་སྐུ་མཁུ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་པོ་ཞི་གནས་ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་སྦྱོར་ལ་འབྱུག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམས་ཐུང་དང་
 ཉེར་བསྐྱེད་སྤྱི་ཕྱིར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྦྱོར་ལ་འབྱུག་ཡིན་པར་བཤམ། བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། གཞུགས་
 མེད་སྦྱོར་ལ་འབྱུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་བཤམ། བསམ་གཏན་དང་

སྒྲོམས་འབུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡིད་བྱེད་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 ཁྲད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡིད་བྱེད་གྱིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་རང་ཡུལ་
 ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ལས་རང་སྒྲོབས་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྱེད་པར་མི་བྱེད་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་དེ་སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་སྟན་སྐགས་གྱིས། བསམ་གཏན་པར་བྱེད་
 པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་སྐྱད་ལ་མི་མཐུན་པ་གང་། ལེགས་སྒྱུར་
 སྐད་ལའང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས།
 བསམ་གཏན་ནི་ག་གཏན་ཡིན་གྱི་བཤོག་ར་བཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་ཆོག་གི་སྤོང་ནས་ཡིད་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་
 དགོས་པ་གང་། ཕྱིངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་པར་བྱེད་པའམ་དུན་པ་གཏོད་པས་ན་
 བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱང་ཐང་བཟུན་འབར་མའི་ལྷ་མོར་
 དགག་གཞག་མང་དུ་མཛད་པའི་མཐར། གཏན་ཞེས་པ་གཏན་པའམ་གཞིའི་དོན་དུ་
 བྱས་ཏེ་ཡིད་མི་གཡོང་བར་ནང་དུ་འཛིན་པའི་དེས་ཆོག་གིས་གསུངས་ལ། རྒྱ་སྒྱུར་
 བསམ་གཉིས་སྤྱ། མི་ཉག་པའམ་སྤོང་བ་ལ་སྐགས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསམ་པའི་གཏན་
 པ་བཅས་ཏེ་བསྒྲམས་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག
 བསམ་གཏན་ཡིན་ན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་སྐགས་གསུམ་པོའི་གང་རུང་དུ་འདུ་བས་
 མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་ངོ་ཐོ་འཛིན་པ་ན་བསྒྲམས་བྱང་ཤ་སྟག་བཞག་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱི་འདུ་མི་དགོས་པས་བསམ་གཏན་
 ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་དུ་རང་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་འདུ་ཡང་ངོ་ཐོ་སྒྲོགས་ཅི་རིགས་
 པའི་རྩལ་གྱིས་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་དང་བཟུན་བཅོས་ལས་བསམ་གཏན་
 བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་སྐགས་ཇི་སྟེད་བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་གསུམ་གྱིས་བཟུས་སོ། །
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བསྒྲམས་བྱང་ཐམས་ཅད་འཛིན་མི་རིགས་
 ཏི། ལམ་རིམ་སྐགས་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དག་བཅོམ་པ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་ལས་བསྐྱམས་ཕྱང་ལས་ཉམས་པར་འདྲ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞིས་ཀྱི་ལ་བ་ལ། དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་ལས་ཉམས་པར་འདྲ་པ་ལ་ཚད་པ་མེད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཉམས་མ་ཉམས་ཚད་པའི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། བསྐྱམས་ཕྱང་
 ཐམས་ཅད་ལྷས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བསྐྱམས་ཕྱང་གི་བསམ་
 གཏན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་
 ཅུང་གཞུང་ཁྲངས་མ་དང་བསྐྱར་ཏེ་བཏག་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཕྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཁྲར་འཁྱེར། ཕྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཤི། དེ་དག་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་སྒྲས་བསྐྱར་པ་ལས་བསམ་གཏན་དངོས་སྒྲས་ཀྱང་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཕྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྐྱར་པ་དང་། སངས་བྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཁྲངས་སྒྲུའི་
 སྒྲས་བསྐྱར་པས་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲིང་རྩེ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད། གསུང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྲངས་སྒྲ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་དེ་
 དག་མིན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་སེམས་སེམས་ཕྱང་
 གི་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཕྱང་ནང་ཕན་ཚུན་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རེ་བ་དེ་དག་གི་དོན་བརྟུ་བ་ནི། སྒྲིད་པའི་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་མི་བརྟེན་པར་དྲན་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་གོང་མ་ནམས་སྒྲོན་པས་སྒྲིང་བ་དང་། ཏུས་ཏུས་སྒྲ་ལག་ཏུ་
 ཡོན་ཆོད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲོབ་པ་མི་གཏང་བར་བྱ་ཤི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་
 པས་གོས་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་དཀའ་ལ། བཤད་པ་
 དེ་ལྟར་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ན་ཆེ་འདིར་ཡང་གཡེང་བ་རྒྱུ་ཏུ་སོང་ནས་དགེ་བ་མཐུ་ཆེ་བ་
 དང་། ཕྱི་མར་ཡང་བསམ་གཏན་ལས་སྒྲ་བས་རྒྱལ་པར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལག་

བཟང་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །

རྩལ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པའི་ཚུལ་ལ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ།
 (ཕྱིར་ཤེས་)དེ་རྩིད་པ་ལ་འརྩལ་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ། རྩལ་པའི་
 ཆེ་ཆུང་ལྟར་བྱ་བ། (ཤེས་རབ་)དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་
 གཉིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་རྩ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་དམ། ཡང་ན། བཟླ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའམ། དམིགས་ཡུལ་བཟླ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་
 ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་ཐེ་ཆོས་གཙང་པའི་
 སེམས་བྱུང་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྐབས་
 འདིར་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིད་
 འརྩལ་ལྟར་ན། བྱང་ཞུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་ཁྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ལ་
 ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དགེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་གཞན་དོན་རྩ་
 དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད། བྱང་ས་
 ལྟར་ན། རྩ་བ་ཉིད་ལ་སྐབས་པ་དགུ་པོ་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་
 འབྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་
 ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་
 འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མདོ་
 རྟེན་ལྟར་ན། ཆོས་ལྟན་གྱི་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབྲས་མཐའ་ལྟར་ན། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་རབ་
 རྩ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལྟར་ན།
 དམ་པ་རྩལ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྤྱི་བཤད་ནི། པ་ར་མཐུ་དོན་
 དམ་ལོའ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་པ་ལོའ་ཞེས་པའི་བྱངས་དང་། ས་ནི་

དམ་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་པའི་བྱངས་ལས་སྐྱབས་པ་བཤད་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོན་
 མཆོག་ཤེས་པས་ན་དེ་སྐད་ཀྱི་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞན་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། (ཤེས་རབ)ཀུས་པར་བཤད་
 པ། དོན་བཟུ་བའོ། །(དེ་ལྟར)དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་སྦྱིད་པའི་ཐབས་ལ་སྐབས་
 མོ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། དགག་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱིས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 ལས་དང་པོ་ལ་འབྱུལ་འདེགས་དམ་པར་སྐྱར་པ་ནི་ཤེས་རབ་བསྦྱིད་པའི་མན་ཡོན་དང་
 མ་བསྦྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྷ་བ་བདག་མེད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་མན་ཡོན་དང་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ལྷག་མཐོང་
 སྐབས་སུ་འཆད་ལ། འདིར་ཤེས་རབ་སྦྱིད་དང་། ཀུན་མོ་བ་ནམ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མན་ཡོན་རྒྱུ་ཟད་བཟོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་མན་
 ཡོན་དང་། མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །(ཤེས་རབ)དང་པོ་ལ་བརྒྱད། འདི་ཕྱིར་
 ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བར་སྐྱར་པ། (ཐོག་མར)སྦྱོན་སོགས་ལཱི་མིག་དང་འདྲ་བ།
 (ཤེས་རབ)ཡོན་ཉན་གཞན་ལ་དགོས་པ། (ཡོན་ཉན)དབང་པོ་ལྷ་ལས་ཤེས་རབ་གཙོ་
 པོ། (དེ་བཞིན)མར་སྦྱོན་ལྷ་དག་པར་བྱེད་པ། (བྱང་རྒྱལ)འགལ་བར་སྐྱར་བའི་ཡོན་
 ཉན་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་སྐྱབས་པ། (འགལ་བར)བདེན་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་དང་
 གསུང་རབ་ཀྱི་གནང་བ་གཞ་གི་ཁྱད་པར་མི་འགལ་བར་འབྱེད་པ། (གཞན་ཡང་)
 མདོར་ན་ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་མན་ཡོན་ནོ། །(མདོར་ན)དང་
 པོ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་དང་ཤེས་རབ་མྱོང་བུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོན་
 མཐོང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། མང་ཐོས་འཆོལ་བ་དང་། མོར་
 གསོག་སྐྱར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱང་དགེ་བ་མི་ཉམས་པ་དང་།
 རྟག་ཀྱན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ་དེ་བཞི་ལ་ཕུན་ཆོགས་ལྟེ་བཞི་འཕ་
 ཆོངས་པ་ལྟེ་བཞི་ཞེས་གསུལ་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་འདི་ཕྱིར་གཞན་
 ཀྱིས་བརྒྱས་པར་མི་རུས་པ་དང་། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་དགའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་།

ཀུན་པས་མི་རྒྱལ་ས་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་བྱས་ན་ཡིད་བཞིན་ཏུ་
 འབྱུང་བ་པ་དང་། དམ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱུང་བ་པ་དང་། སྤང་
 རོར་གསལ་བ་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ས་མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་
 ལ་འགོད་པ་དང་། རྩལ་ལྡན་དང་རྩལ་ལྡན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་
 དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བའི་འཆིང་བ་རྒྱལ་ས་གཙོན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་བྱི་ཙ་བ་བརྟན་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤོང་པོ་རྒྱས་པ་ལ་ཆོགས་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྤྱི་དབུ་ཞབས་སོགས་སོ་སོ་ནས་འབྱེད་ཤེས་པའི་རི་
 མོ་མཁའ་མང་ཏུ་ཆོགས་ནས་གཟུགས་གཞན་བྱིས་བྱིན་གྱང་མིག་འབྱེད་བོ་སོ་མིག་མ་
 བྱིས་པ་དེ་མྱིད་ཏུ་བརྩོ་བོ་དེ་དག་ལ་སྒྲ་རྩལ་མི་འཛོལ་བ་ལྷ་རྒྱུན་སོགས་རེ་རེ་ལ་ཤེས་
 རབ་བྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བྱིན་པར་ཕར་བྱིན་གྱི་མིང་མི་འཛོལ་པས་ཤེས་རབ་ནི་བྱིན་སོགས་
 ལཱའི་མིག་དང་འབྲུ་བར་བལྟའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་འཕྲས་བྲས་ན་ལྷག་
 པར་མཛེས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་ཤེས་རབ་བྱི་མགོན་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་
 མཐད་ཏུ་བྱུང་བར་འབྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྤོང་བ་ལྷ་བྱུར་
 སྤོང་ནས་དགོས་པ་གང་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་དང་། དགེ་བ་གང་སྐྱབ་གྱང་ཤེས་རབ་
 གྱི་སྒྲོ་བས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་བྱེད་
 མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་
 ལའང་དང་བོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས། བར་ཏུ་སྐྱེས་བྱིན་པ་དང་། ཐ་
 མར་གོང་ཏུ་འཕེལ་བ་ལའང་ཤེས་རབ་དགོས་ཏེ། དང་བོར་ཤེས་རབ་བྱིས་དད་པའི་
 རྒྱལ་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་ན་དད་པ་མི་སྐྱེ། བར་ཏུ་དད་པའི་རྒྱལ་མ་
 བརྟགས་ན་དད་པ་ཉམས། ཐ་མར་དད་པའི་རྒྱལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མེད་ན་དད་པ་
 གོང་འཕེལ་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུར་རོ། །ས་པ་ཏུ་བྱིས་གྱང་། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་གཉིས་སུ་ལས་
 གྱང་། །འདྲིས་པ་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ནི། དད་
 སོགས་དབང་བོ་གཞན་བཞིས་ནི་མེར་སྤྲེལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་དང་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་མི་རྒྱས་པས་སྤྱོད་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པར་མི་འབྱུང་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡོན་བྱེད་ཅིང་དེ་
 གཉིས་ཟད་འཕེལ་གྱི་ཐབས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཤེས་པ་དང་། དད་བཙོན་
 ནུན་ཏིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བོ་ལྗེའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བོ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་བཟུགས་པ་ཡིན་གྱི་དད་བཙོན་མོགས་ལའང་མི་བཟུགས་པར་
 སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་ནི། རྣམ་ཐེམས་མེད་པ་དང་བདོག་པ་གང་ཡོད་གཞན་ལ་
 མི་གཏོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
 རྣམ་བོ་ལ་རང་གི་ཤ་བྱིན་གྱི་དང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་བྱིས་སྤྱོད་པར་
 བྱས་པས་རྣམ་བྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཐེམས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱེད་
 བསྐྱར་བ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། རྣམ་བྱིས་གཞན་དོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བཟོད་པ་དག་པར་བྱས་པས་བཟོད་པའི་རྣམ་ཐེམས་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་
 དང་དེས་པ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། ཡོག་སྤྱོད་དང་ལྷག་བཟུལ་གྱིས་ཐེམས་མི་འཕྲོག་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་དག་པར་བྱས་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྣམ་ཐེམས་
 མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆད་མེད་པར་དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ་དང་། གང་ལ་བཙོན་པའི་
 གཞི་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བཙོན་པས་ལམ་གྱི་ཆོད་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
 དག་པར་བྱས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་ཐེམས་མེད་པ་དང་། ཏག་ཏུ་དེས་པར་
 ཐེམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
 མཆོག་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པས་བྱིན་དུག་དག་པར་བྱེད་པའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི། རྣམ་སྤྱོད་ལ་རང་དོན་
 ཏུ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལྷན་སྤྱོད་ཆད་མེད་ལྷན་མེད་པར་
 གཏོང་བ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་གཏོང་ཡང་དེས་རྣམ་ཐེམས་
 ཀྱི་ཁེངས་པ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། འཁོར་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་གྱི་དང་འདོད་

ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་ཆེས་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མས་པ་བྱགས་དྲག་ཀྱང་འདྲོད་ཆགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲི་བ་
 སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་བས་ཤར་རྒྱབ་གྱི་རི་བོ་བཞིན་འགལ་བར་སྒྲུང་བ་རྣམས་
 འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤྱོད་བཞིན་ཉམས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕན་
 ཡོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྩ་མཆར་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི།
 སྤྱིར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བར་སྒྲུང་བ་དག་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། ཁྱད་ཆོས་རྩ་མཆར་ཅན་དུ་སྒྲུང་མོད། དེ་བས་ཀྱང་མཆོན་འདྲིན་གྱི་
 དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ངས་པ་སྒྲུང་གིས་དྲངས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་འདྲོད་མི་དགོས་པར། ཕྱི་ནང་རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་
 ལ་ངས་པ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་མི་བདུབ་པས་ཀྱན་རྩིབ་དང་མི་འགལ་བར་རྒྱ་འབྲས་མི་
 བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ནས་སྒྲུང་སྒྲུང་འགལ་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། ཐེག་པ་འདོག་མ་
 རྣམ་བཀག་པ་ཐེག་པ་གོང་མར་གནང་བ་དང་། མདོ་ནས་བཀག་པ་ཐེག་པ་ནས་
 གནང་བ་སྐྱེས་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་གང་ཟག་
 གཅིག་གིས་འགལ་བ་མེད་པར་ཆང་ལ་མ་རྩོད་བར་ཉམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕན་
 ཡོན་སྒྲུན་མེད་པ་ལྟེ། སྒྲིའི་མཐུ་མེད་པའི་རྫོང་ས་པ་ལས་གནམ་དང་ཤར་རྒྱབ་བཞིན་
 འགལ་བ་ཁོ་ན་ལས་འདུ་བ་མི་མྱིན་པ་ལྟ་བུ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 འགལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་འགལ་བ་ནི་རྟོག་གི་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་
 འགལ་མི་འགལ་ལ་མི་བྱ་བར་གཅིག་ཤོགས་སྤྱོད་གཅིག་འགྲོ་བའི་འགལ་མེད་ཡིན་གྱི།
 གཞན་དུ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི།
 སྤྱད་པ་དང་། སྒྲོ་ཤོས་མི་ཟད་པ། བདེན་པ་བོའི་ལུག་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བྱ། རིན་
 ཐེང་སྐྱེས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུན་པ་རྣམས་དང་། རྩེ་སྤྱོད་མས། ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དེ་
 ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་། སྐྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱུས་
 དངོས་སྤྱོད་མཐོང་བའི་དད་པ་ནས་བསྐྱུང་ས་བརྒྱལ་མ་ལྟ་རིམ་གྱིས་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་

མཐར་འཁྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་དྲི་མ་མེད་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུས་ཟིན་འཕེལ་བའང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའང་ཤེས་རབ་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཚུལ་ལ་གོ་བ་
ཐོགས་ཐོན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྤྱིན་སྟགས་
མིག་དང་བྲལ་བའི་ཁྲང་བ་དང་འབྲ་བ་དང་། རྩད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གོང་མ་མི་འཛོལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་དུ་འབྱར་བ་དང་། ལུན་སྒྲམ་ཆོགས་པ་
བྱང་ཡང་སྤྱར་དུ་བརྒྱག་པར་འབྱར་བ་དང་། བྱང་དོར་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དང་།
སྤྱིན་སྟགས་ལྷ་མི་དག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མི་རྟོན་པ་དང་། རྟོན་དང་བཅས་པའི་
སྤྱིང་ཙུག་ཡང་མི་ཁོན་པ་དང་། བྱ་བ་གང་ཡང་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་།
འདི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཙུག་བ་ཆད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་ས་མི་ཆད་པ་དང་།
དྲང་ངེས་དང་གནད་བཀག་མི་བྱེད་པ་སྟགས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕན་ཡོན་ལས་སྟག་པའི་
སྟགས་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དོན་བཅུ་བ་ནི། བར་སྤྱིན་བརྟུས་པ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏི་མུག་གི་སྤངས་པའི་སྤྱན་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་འདྲ་ཆེན་པོ་མ་ཤར་
བར་མི་སེལ་ལ། མི་ཤེས་པ་མ་བསལ་ན་ཉེས་དམིགས་ཆད་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
གྱི་འདྲ་ན་མ་ཤར་བ་ན་སྤངས་པའི་སྤྱན་པ་ལྟག་ལ། དེ་སྟག་པས་ཐན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་
དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ་གཉིས། སྤངས་པའི་རྒྱ་ངོས་གཞུང་བ་དང་།
(སྤངས་པའི)དེ་བརྒྱག་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་འབད་དགོས་པའོ། །དང་བ་ནི། ལས་རྒྱམ་
འབྱེད་ལས། གཞན་ལ་མི་འདྲི་བ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཉིན་པ། བཤམས་པ་སྤྱིང་བ།
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིན་པ། ཆོས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལེགས་སོ་མི་རྫོང་པ། ཆོས་མིན་སྐྱབ་
བ་ལ་ལེགས་སོ་རྫོང་པ། སྟག་ལྟའི་བཟླས་པ་རྫོང་པ། རྒྱུགས་བམ་འབྲི་སྟག་ལ་ངན་
རྫོང་པ། དེ་དག་གི་འཆོ་བ་འབྲུག་པ་ཉི་བཅུ་དང་། ལས་རྒྱམ་པར་འབྱར་བའི་མདོ་

ལས་འདྲི་མི་ཤེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྤྱང་བ་ཉི་བཅུ་དང་། རྩ་བའི་མདོ་
 བཏུས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རྒྱན་པོ་བཞེན་
 པ་དང་། བསམ་བྱ་མིན་པ་བསམ་པ་ཉི་གཉིས་དང་། སར་བྱིན་བཟུས་པ་ལས་
 རྒྱགས་ངན་པ་ཉིན་པ་སྟགས་དགུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱགས་བམ་ལ་མ་
 ཀྱས་པ་དང་། རྒྱགས་བམ་རྩོད་ཏུ་བྱས་པ། གང་ཟག་གཞན་ལ་བྱད་འགྲུའི་མིང་གིས་
 འབྲུས་པ། མར་མེ་བརྒྱས་པ། མར་མེའི་འདྲ་ལ་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཁོངས་སྤྱད་པ།
 ལྡང་བ་བྱིན་པའི་གཞས་བྱེད་པ། རྟེན་གསུམ་སྤྱན་ཚྭ་དྲུ་འོ་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་
 སྟགས་སྤྱངས་པ་འཕེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་འགྲིབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་སྤྱང་ཅི་
 བྱལ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐོས་པ་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན། (དེས་ན)ཐོས་བསམ་མི་དགོས་པར་འདྲོད་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་དགག་པ། ཐོས་
 བསམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་བྱིན་ཏུ་འཁྱེར་བའི་མན་ངག་བཟུན་པའོ། །(དེས་ན)དང་པོ་ནི།
 ལས་རྣམས་འབྱེད་ལས། མཁས་པ་ལ་འདྲི་བ་དང་། ཤེས་འཆལ་སྤྱང་བ། དམ་ཚེས་
 རྟེན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཚས་མིན་ལ་སྤྱད་པ། ཚས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་
 རྒྱལ་པ། རིགས་པ་ལ་མཐུན་འཁྱུར་བྱེད་པ། མི་རིགས་པ་སྤྱང་བ། ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ལ་བཟུགས་པ། ཁྱེད་ལ་སྤྱད་པ། རྒྱགས་བམ་ལྟག་ཆ་རྒྱ་ཀྱ་སྟགས་བྱིན་པ།
 ཆང་མི་འབྱང་བ་ཉི་བཅུ་གཅིག་དང་། ལས་རྣམས་པར་འཁྱུར་བ་ལས། གཞན་ལ་འདྲི་
 བ་སྟགས་བཅུ་དང་། མདོ་བཏུས་སྟུ། གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་སྟགས་བྱུག་དང་།
 ཡོན་ཏན་བཏུན་བཟུན་པ་ལས། དགེ་ལྡན་གི་བྱད་པར་འདྲི་བ་དང་། རྒྱགས་བམ་
 བྱིན་པ་ཉི་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལྟེ་དག་ལས། བཤེས་གཉེན་ཉིན་པ་དང་།
 དམ་ཚེས་ཉན་པ། ཐོས་དོན་སེམས་པ། ལྟག་པའི་ལྟ་ལ་གསལ་བ་འདེབས་པ།
 ཚོགས་གསོག་པ། རྒྱལ་པ་སྤྱང་བ། མར་མེ་འབུལ་བ། གནང་བ་བྱིན་པ། ཚས་
 རྟེན་པ། མཚོན་ཆ་བྱིན་པ། ཁབ་བྱིན་པ་སྟགས་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་
 གསུངས་མོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་

ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཉི། དེ་ལྟར་ལག་བཟང་གིས་བྱས་པ། བདེན་པའི་
 རྣམ་པའི་མདོ། ཤེས་རབ་སྒྲོང་བུ། སྐྱེ་བོ་གསེ་ཐིགས། ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་བ།
 སར་བྱིན་བཟུས་པ་རྣམས་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤར་སྦྱོར་
 རྒྱལ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་སྐབས་ལྷང་ཁྲུངས་མང་དུ་སྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་སྦྱར་
 བར་བྱའོ། །ལམ་རིམ་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱད་སྟེང་རྒྱང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ལས་
 བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱད་སྟེང་ཐལ་འབྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས། ཤེས་པ་ལ་ཐོས་པ་དགོས་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤྲོ་མོ་སྤྱོད་པ་ལའང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མོད། ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ་
 གང་ལ་ཐོས་པ་བཅུལ་བ་དེའི་དོན་ཤེས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་མ་ཕན་ན་རང་ལ་ཤེས་རབ་
 མེད་པའམ། མན་ངག་རོ་སྟོད་པའི་བཤེས་གཉེན་མེད་པའམ། སྤྱི་མའི་གདམས་
 ངག་མེད་པ་གང་རིགས་ཤིག་གིས་ལན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་དེའི་ཅ་བ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་ཆེ་དཔུང་སྒྲིམ་མི་དགོས་
 པར་འདོད་པ་ལ་བྱག་པ་དང་། (དེ་ལྟར་)དེ་དགག་པའོ། །(རྣལ་འབྱུར་)དང་བོ་ནི།
 གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེན་མེད་པ་ཐོས་པ་
 དགོས་པར་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འབྱུང་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཉམས་ལེན་གྱི་
 ཆེ་དཔུང་སྒྲིམ་མི་དགོས་ཤིང་དཔུང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་སྦྱོན་ཡིན་ཏེ།
 དཔུང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་པ་དེའི་རྒྱར་ཐོས་པ་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འབྱུག་པས་ཐོས་པ་གཏན་ནས་མི་དགོས་པར་འདོད། ཉ་དབོན་པ་སྐྱགས་ཀྱིས་
 ཐོས་པ་དགོས་ཀྱང་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་མི་དགོས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་
 ཆོས་ཅན། གལ་ཆེ་ལྟེ། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ལ་པོ་ཏི་མཛོ་ཁལ་ལྷངས་པ་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱ་དགོས་ཤིང་། གཞེར་ཆོས་སྤྱི་གཤམ་པའི་བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཅན་སྟོན་པ་
 འདྲ་མོ་དང་། སྟོད་པ་འདྲ་མོ་བྱས་པས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱུར་བ་ལ་ཐོས་

བྱང་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ཅག་སྒྲོ་བ་པ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆས་མ་བསྐྱབས་པར་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་རྒྱུང་
 བའི་གསུང་སྒྲིས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཙ་འགྲེལ་
 དམར་ཤིག་ཤིག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བ་རྟེན་བའི་གསུང་སྒྲིས་བཞིན་
 ནོ། །གསུང་སྒྲིས་འདི་ལ་མཆན་གྱིས་བསྐྱགས་བཤད་དང་། བར་སྒྲོད་གྱིས་བྱུར་བའི་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟར་ན་ཆོག་གི་ངོ་གདོང་གི་འགྲེལ་
 ཅམ་ལས་ཐོས་བསམ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གི་བབ་ལ་
 བལྟས་ན་འང་སྒྲོན་གཏམ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། སངས་
 ལྷུས་པའི་བར་དུ་སྒྲོ་བ་གཉེར་མི་ཆར་བའི་ཕྱིར། བ་རྟེན་བའི་གསུང་སྒྲིས་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་ལས་ནན་རུར་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཐོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འཆད་པ་པོ་ཐོས་པ་རྒྱུད་ན་ལོག་བཤད་གཅིག་བྱས་པའི་ཤིག་ཅམ་དུ་བཅད་ལ།
 སྒྲོ་བ་པ་པོ་ཐོས་པ་རྒྱུད་ན་ལོག་བཤད་གཅིག་བྱས་པའི་ཤིག་ཅམ་དུ་བཅད་ལ། སྒྲོ་བ་པ་པོ་
 ཐོས་པ་རྒྱུད་ན་ལམ་ལོག་པར་སང་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀ་མ་
 བའི་གསུང་སྒྲིས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ། སྔ་སྔར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཐོས་པ་དགོས་པ་གང་། སྔ་སྔར་རྟོག་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སྒྲུ་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྔ་སྔར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གལ་ཆེ་ཞེ། འཇོག་སྒྲོ་བ་ཅམ་གྱིས་
 མི་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇོག་སྒྲོ་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོལ་ན་འབྱུང་བ་དང་འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས་པ་འབད་མེད་དུ་སྒྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆས་
 ཅན། དེར་ཐལ། སྔ་སྔར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་གང་ལྷུང་ཐམས་ཅད་སྔ་སྔར་རྟོག་པ་ལས་
 ལྷུང་ལ། ལྷག་བསྐལ་གང་ལྷུང་ཐམས་ཅད་མ་བཟགས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བཟགས་ན་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉེས་པ་མ་བྱས་པས་རྒྱད་པ་མི་འབྱུང་བ་གང་།
 མ་བཟགས་པར་ཉེས་པ་བྱས། ཉེས་པ་བྱས་པ་ལས་རྒྱད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་སྒྲིལ་ལའི་སྒྲིལ་མན་ངག་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷག་དང་རི་དྲགས་དང་
 མེར་སྒྲིལ་མ་དང་དབྱུག་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་བརྟགས་པར་
 དྲག་དང་ཟས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་མི་ཤེས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། ས་སར་བརྟགས་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་གྱི་མ་བརྟགས་པར་མི་
 ཐར་པའི་བྱིར་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲིལ་པ་ཁྱི་བས་ཉན་མངས་ཁྱི།
 སྒྲིལ་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡིན་པ་གང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་ས་སར་རྟོག་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ས་སར་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲུར་གྱིང་
 དགའ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིལ་པའི་ནང་དུ་སྒྲིལ་མེ་ཐོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱ་ལ་སྤང་སྤང་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་སྤངས་
 པ་འཛོལ་མི་རུས་པས་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ལ་སྤང་སྤང་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་ས་སར་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། ས་སར་རྟོག་པ་མེད་ན་ནི་ཅི་
 དང་ངན་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲིལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲིལ་བུ་གསུམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ས་སར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། ས་སར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 གལ་ཆེ་ཉི། སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པ་ཐམས་ཅད་ས་སར་རྟོག་པའི་དབྱེད་
 སྒྲིལ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་སར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྲ་མའི་མན་ངག་མེད་ན་གན་པོ་འཁར་བ་ལ་མ་བརྟེན་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲིལ་ལའི་སྒྲིལ་མན་ངག་རབ་གསལ་དང་། དེའི་དོན་
 འགྲེལ་སྒྲིལ་རིག་པའི་ཚུགས་ཏེར་དང་། རོ་སྒྲིལ་གསལ་བའི་སྒྲིལ་མེ་ཆ་འགྲེལ་ནམས་
 ལྷ་ས་སར་རྟོག་པ་གལ་ཆེ་བར་གཞུང་བཅུགས་ནས་བསྐྱབས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ངེས་
 པར་བལྟོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་དེའི་རྒྱར་ཐོས་པ་མེད་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་དགོས། དེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་དབྱེད་སྒྲིལ་དགོས་པ་དང་། དབྱེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 དུ་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་རྣམས་ཆེན་འདྲོང་དགོས་སོ། །དེ་མ་དངས་ན་དེང་སང་གི་ཉེ་
 རྒྱུད་འདྲིན་པ་དྲག་གསལ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་དང་ས་སར་རྟོག་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིལ་

འགྲོ་དང་། རྒྱལ་རིམ་ཕྱུར་གྱི་ནས་གཞན་ལྟ་ཅི། རྣམས་བསམ་ལ་འབྲངས་གསུམ་
 བཏོན་ནས་ཁ་ནང་དུ་སྒྲོགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་ཡིན་རེ་འཁོར་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་
 ཕྱེད་པ་ལ་ཚོས་བསམ་མང་མི་དགོས་པ་དང་། བཏུན་པ་ལ་མན་པར་ཕྱེད་པ་ལ་ཚོས་
 བསམ་མང་མི་དགོས་ཞེས་ཚོས་བསམ་འདྲར་སྒྲིང་འདྲད་པ་འབྱུང་གྱེ། ལམ་རིམ་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ཅལ་ཅལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 རྣམས་བསམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཕྱིན་དུ་འབྱེད་བའི་མན་ངག་བཏུན་པ་ནི། ཉམས་ལེན་
 གྱི་ཆེ་ཆོས་མང་དུ་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པས་ཚོས་དོན་བརྗེད་མི་རུང་། དང་པོ་
 རྣམས་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སྒྲོགས་རེར་མ་སོང་བར་ཚོས་བསམ་ཆེ་
 འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་གང་རིགས་རེ་བྱ། སྒྲོའི་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་དང་གསུང་
 རབ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་བཅུག་པ་དང་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་
 དང་རྒྱལ་རྒྱ་བསྐྱེས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་བས་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
 གདམས་པ་མ་ཞོར་ཞིང་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་རྒྱས་
 པར་བཀྲལ་ན་མདའ་བསྐྱངས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཏུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་སྐྱབ་པ་
 དང་། མདོར་དེལ་ན་གཞུ་བཀྲག་པ་བཞིན་གདམས་པའི་སྒྲིང་དུ་གནད་འདྲིལ་བ་ཞིག་
 དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་གོ་བ་མ་རྟེན་པར་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་སྒྲོགས་རེ་ལ་
 འབད་པས་བཏུན་པ་ཡངས་རྫོགས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཆ་ཆང་ལ་
 མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤྱི་ཚོས་བཏུན། ལམ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོགས་ཆངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས། ལམ་གྱི་གཞི་མ་རྒྱལ་བྱིམས་དག་པར་
 བསྐྱངས། ལམ་གང་སྐྱབ་པའི་གནད་ཡང་ཡང་ཚོས་པར་བྱས། དེའི་དོན་སྐྱབ་
 བཞིར་བཅད་ནས་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས། སྤྲུམ་ལྟ་ལ་གསལ་བ་དུག་ཏུ་བཏབ། གསལ་
 སྤང་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་ན་ངེས་པ་འདྲོང་བ་དམ་པ་ལྷ་མའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་ཡིན་པར་
 རེ་སྤྲུམ་འཇིགས་ངག་སྒྲོང་གསུམ་དུ་གསེར་གྱི་ཁྲིས་པོ་ཁྱར་ནས་བཅལ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་ཡིན་
 པས་རྒྱལ་འདི་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་ལག་ལེན་ལ་ངེས་པར་གལ་ཆེ་ཤོས་སྤྱོད་རོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང་།
 (དོན་དམ)དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནི། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གྱི་དང་། མདོ་
 དཀོངས་འགྲེལ། བྱང་ས། རྒྱན་ལྷང་། དེ་རྒྱན། ཐེག་བསྐྱེད་སྒྲིལ་ལས་དབྱེ་
 བ་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ། (བདག་མེད)ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། (རིག་པའི)སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །(སེམས་ཅན)དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དོན་གྱི་དང་མདོན་སྒྲིལ་གང་ཉུང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དེ།
 དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ། དོན་
 གྱིའི་ཚུལ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མདོན་སྒྲིལ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིལ་དབྱེ་སྒྲོ་མང་
 རོ། །ས་མཆོམས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་རོ། །སྤྱོད་བཤད་ནི།
 རྒྱལ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཏུ་བཞུགས་པོ། །འདི་དག་རྒྱས་
 པར་འོག་གི་ལྷག་མཐོང་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་
 གནས་ལྷ་དང་ཆོགས་གསུམ་གང་ཉུང་ལ་མཁས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རིག་པའི་
 གནས་ལྷ་དང་ཆོགས་གསུམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟེ་བརྒྱད་ཡོད། ས་མཆོམས་འདྲུ་ལ།
 སྤྱོད་བཤད་ནི། རྒྱལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཏུ་
 བུམ་པོ། །དེ་ལ་ཡུལ་རིག་པའི་གནས་ལ། རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ།
 རིག་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སྤྱོད་བཤད་ནི། ཤེས་པ་རིག་པ་དོན་གཅིག་པས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་རིག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་རིག་པའི་གནས་ཞེས་བུམ་པོ། །
 དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན། རྒྱ་རྩལ་སྒྲིལ་ལྷན་སྤྱོད་ལ་གོ་བརྒྱད་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས་
 བཟོ་སྐྱེད་ས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྒྲིལ་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ལ་རེ་
 བཞིར་འདྲུ་ལ། སྤྱོད་ལ་རེ་བཞི་ལ་ལྷང་བཅོ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་

རྟོགས་བྱེད་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་
 འདུ། དེ་ལ་འདུལ་བ་དང་། གོ་ས་ལའི་བྱན། མཛོད། དུས་འཁོར་ལས་བཤད་
 ཚུལ་མི་འདུ་བ་བཞི་བྱུང་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་རིག་གནས་བཅུ་དང་། དེ་ཡང་རིག་
 གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་། དེ་ཡང་བཟུས་ན་ཆར་གཅད་པ་དང་རིས་སྒྲུག་བྱུང་བ་ཀྱན་ཤེས་
 པའི་རིག་གནས་གསུམ་དུ་མདོ་ཉེ་བྱན་ལམ་རིམ་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བཟུས་ན་
 བྱི་ནང་གི་རིག་གནས་གཉིས་སྒྲུ་འདུ་ཞི། བྱི་ནང་བྱན་མང་བ་དང་། ནང་དོན་རིག་
 པའོ། །དེ་ཡང་བཟུས་ན་བཅོ་རིག་པའི་ནང་དུ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །
 རིག་གནས་བཅུ་ལ་འདྲེན་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་ཞིང་། ཆེ་བ་ལྔ་ནི། སྤང་ན་
 ཆར་གཅོད་སྒྲ་དང་ཆད། །སྒྲོ་ལན་རིས་འཛིན་བཅོ་གསེབ། །རང་ཉིད་ཀྱན་ཤེས་ནང་
 རིག་པ། །ཞེས་སྒྲུམ་དུ་བཟུས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་རིག་པ་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 ཀའི་གྲངས་སྒྲ་བཟང་མི་དྲང་བས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ནི། དཔལ་སྤང་བས། སྐར་
 ཅིས་སྒྲན་ངག་ཉིབ་སྒྲུར་དང་། །མདོན་བཛོད་སྒྲོས་གར་འདི་དག་ལ། །རིག་གནས་ལྔ་
 ཞེས་འཕགས་ལྟུལ་ན། །གྲགས་པའི་བ་དན་ཆུང་ལྟར་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ཉིད་འབད་པར་
 སེམས་སོ། །གོ་རིམ་ལ། མོས་པའི་ས། མདོ་ཉེ་བྱན་དབྱིག་འབྲེལ། བྱུང་སའི་
 སྒྲ་བས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེན་ནམས་སྒྲ་གོ་རིམ་འདུ་མིན་མང་ཞིང་།
 སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་ལྟུལ་བད་སྒྲོད་རྟོག་གི་བཅོ། །འཆོ་བ་བྱི་ནང་རིག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་བྱུལ་སྒྲས་ཆོགས་མེད། ས་བཟང་པཎ་ཆེན། བྱ་སྒྲན་སྒྲགས་ཀྱང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་
 མཛོད་པ་དང་། མདོ་ཉེ་བྱན་ལྟར་ལམ་རིམ་དུ་ཡང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛོད་དོ། །ཉེ་བ་
 སངས་བུམ་པས། དྲིན་ལན་གསལ་པ་དྲངས་ནས་སྒྲ་རིག་པ་དང་ཐོར་བྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཆེ་བ་སྤྲད་བཤད་ཀྱང་རིགས་པའི་ཆུ་བྱུབ་པ་མི་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་དང་
 ཐོར་བྱས་པ་འདུག་པའི་རིམ་པ་དང་། ནང་རིག་དང་ཐོར་བྱས་པ་མཆོག་དམན་དང་།
 བཅོ་རིག་དང་ཐོར་བྱས་པ་ཆུ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་དང་བཟུན་པར་སྤང་རོ། །དེ་ལ་སྒྲ་རིག་
 པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཡི་གེ་དབྱི་བཟུན་བཟུར་བ་ལ་སྒྲགས་པས་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་སྒྲེ་

ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དེ། སྒྲ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་
 པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མདོ་ཆེན་
 སོ་བཟུང་ཡོད་དེ། ལྷ་དབང་བཟུ་བྱ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཀ་ར་ཏ། བྲམ་བེ་ཤ་ཉི་
 བས་བྱས་པ། བྲམ་བེ་བི་ཤ་ཞེས་བྱས་པ། ཤ་ཀྱི་ཏ་ཡ་ཏས་བྱས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲ་
 བ་གྲགས་པས་བྱས་པ། པ་ཏཱ་ཞེས་བྱས་པ། ལྷ་ལ་པོ་མ་རུས་བྱས་པ། ལྷ་མོ་
 དབྱངས་ཅན་མས་བྱས་པ་རྣམས་དང་། འགའ་ཞིག་ཐ་མའི་དོད་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་
 གོ་མིས་བྱས་པ་བཟངས་ནས་བཟུང་དང་། གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 ལྷས་བྱས་པ། ལྷ་ཆངས་པས་བྱས་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱས་པ།
 ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སོགས་མང་ཏུ་ཡོད་ལ། བོད་འདིར་དར་ཆེ་བ་ཤ་ཉི་བ་
 དང་ཀ་ཅན་དབྱངས་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་རིག་པའི་བཟོད་དོན་ལ། སྒྲའི་ཡན་
 ལག་ཐུན་མོང་བ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གསུམ་ལས་དང་བོ་ནི། སྒྲ་གྲས་བཅན་
 པས། དོན་གྱི་རོ་བོ་བཟོད་པ་མིང་། །དེ་ཡི་བྱད་པར་སྟོན་པ་ཆོག །གང་ཡང་མི་སྟོན་
 ཡི་གེ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། བད་སྒྲོད་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་མིའམ་སྐུ་སོགས་རྣམ་
 དབྱེ་ཉིད་གཅིག་དང་། ཉིའམ་ཉིད་སོགས་རྣམ་དབྱེ་བཟུང་དང་བཟུང་བྱའི་མཐའ་ཅན་
 རྣམས་ཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཟོད་དོན་ལ་རང་བཞིན་ཁྱེན་དང་
 རྣམ་འགྱུར་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བྱིངས་དང་མིང་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་ལ་བྱིངས་མདོར་
 མེད་པ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐངས་པ་མདོའི་བྱིངས་དང་། བྱིངས་ཁྱེན་བྱུག་དང་
 བཙུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མདོན་པར་བཅོས་པ་ཁྱེན་གྱིས་བཅོས་པའི་བྱིངས་དང་།
 བྱིངས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲིགས་བམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིངས་གསུམ་ཡོད། མིང་ནི།
 བྱིངས་ལ་ཁྱེན་བྱིན་པས་ཆོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཉེ་མིང་ངམ་ཉགས་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱེ་ན་སོ་སོ་
 མ་ནིང་གི་ཉགས་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཁྱེན་ནི། རང་བཞིན་གཉིས་མིང་ཆོག་བྱིངས་
 གསུམ་གང་རུང་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཉི། བྱིངས་ཉགས་
 དང་། བྱིངས་ཆོག་བྱིངས་བྱིངས། ཉགས་ཉགས། ཉགས་བྱིངས། ཉགས་ཆོག

མིང་མིང་དུ་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བརྟན་དང་། མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་ཉེར་གཅིག་
 དང་། ཕྱིངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་རྒྱུན་དང་རྣམ་དབྱེའི་གཞི་མཐུན་ནོ། །
 གསུམ་པ་རྣམ་འབྱུར་ནི། དཔང་ལོས། རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའམ། །ཡི་གེ་
 ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །བསྐྱར་དང་དབྱེ་བ་རྣམ་འབྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་དང་།
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བཟོད་བྱ་ཅུང་ཟད་སྟོན་ཀྱང་གསལ་བར་མི་སྟོན་པ་ལྟ་སྟེའི་
 རུས་རྒྱགས་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་ལ་རྒྱུན་ཅིན་པས་བཟོད་བྱ་གསལ་བར་སྟོན་ཀྱང་
 བྱ་བ་བྱེད་ལྷགས་སྐགས་གསལ་བར་མི་སྟོན་པ་ལྟ་སྟེ་ཆོན་གྱིས་སྐྱས་ཀྱང་རྒྱུན་དང་སྐྱུན་
 དབྱེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུན་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྐྱར་བ་ཡོངས་སྐྱ་སྐྱ་བའི་ལྟ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །
 ཆོས་པའི་ས་ལས། ཆོས་དང་དོན་དང་གང་ཟག་དུས། །གངས་དང་གཞི་ནི་ཡན་ལག་
 བཅས། །གང་ཡིན་དེ་དག་མདོར་ན་འདིར། །སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་ཆོགས་གསུམ་དང་ཡོན་ཏན་ལུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གདགས་པ་སྟེ་བྱུན་མོང་གི་བཟོད་
 བྱ་དང་། མིག་ལ་སྐགས་དང་ས་ལ་སྐགས། །ལུས་ཀྱི་ལ་སྐགས་ཆོས་བ་དང་། །ཆོས་
 མིན་ཆོས་དང་འབྱུར་བ་དང་། །རྒྱུན་དང་ཡོངས་སྟོན་རྩིས་སྐྱ་བསྐྱང་། །ཞེས་དོན་
 བརྒྱས་བསྐྱས་པའི་དོན་གདགས་པ་སྟེ་སྟེའི་བཟོད་བྱ་དང་། ཉགས་གསུམ་དང་སྐྱེས་བྱ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གང་ཟག་གདགས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་དང་།
 དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དུས་གདགས་པ་སྟེ་ཕྱིངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། གངས་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་གངས་གདགས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་འབྱུར་ཅི་རིགས་པ་
 དང་སྐྱར་བ་མིང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་མན་སྐབས་ལུས་བསྐྱས་པའི་གཞི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་གདགས་པ་སྟེ་མཚམས་སྟོན་དང་རྒྱུན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །གཏན་
 ཆོགས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 དགག་སྐབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ། གཏན་ཆོགས་རིག་
 པའི་མཚན་ཉིད། གཏན་ཆོགས་སམ་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ན་
 གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱི་ནང་གི་གཞུང་མང་ན་ཡང་ནང་བ་ལ་གྲགས་

ཆེ་པོའི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནི་ཚུགས་གྲང་གི་ཆད་མ་མདོ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོའི་བསྟན་བཅས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཅུང་ཟད་བཟུས་པ་ཆད་མ་རྣམ་ངེས།
 ཤིན་ཏུ་བཟུས་པ་ཆད་མ་རིགས་ཐིགས་ཏེ་གཙུག་པོ་ལྷན་པོའི་བསྟན་བཅས་གསུམ་དང་།
 གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ། འབྲེལ་བ་བཟག་པ། རྒྱད་གཞན་གྲུབ་པ། ཚད་པོའི་
 རིགས་པ་ཉི་འཛུལ་པ་ཡན་ལག་ལྷན་པོའི་བསྟན་བཅས་བཞི་ཉི་ཆད་མ་ཉི་བདུན་དང་།
 བོད་དུ་དར་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་བཅས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་
 རིག་པོའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པོའི་དོན་ལ། མོས་པོའི་ས་ལས། སྤང་དང་དེ་ཡི་ལལ་
 རྩེ་བ། །དེ་ཡི་གནས་དང་རྒྱན་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་ཆད་པས་གཙད་པ་དང་། །འབྲུང་
 དང་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་པོ། །ཞེས་པ་ལྷན་ངེས་ཆོག་སྤྱོད་བྱེད་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པ་སྤྱོད་བྱེད་པོ། ཚད་པ་སྤྱོད་བྱེད་པོ། ཆོག་ངན་སྤྱོད་བྱེད་པོ། མཐུན་པར་སྤྱོད་བྱེད་པོ།
 བ་ཉི་སྤྱོད་བྱེད་པོ་རྣམས་པ་རྩལ་གྱིས་བཟུས་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 གཉིས་ཀའི་འཁོར་དང་། ལྷན་མོ་ལ་འདུ་བ་དང་། ཆོས་དང་དོན་ལ་མཁས་པོའི་
 དཔལ་བོ་དང་། ཆོས་དང་དོན་འདོད་པོའི་སེམས་ཅན་ཏེ་ལལ་ལྷན་པོའི་རྩལ་གྱིས་བཟུས་
 པོའི་དཔལ་བོ་རྣམས་དང་། བཟོད་བྱ་སྤྱོད་དང་། བྱེད་བྱུང་དམ་བཅའ་བ། གཏན་
 ཆོགས། དཔེ། མཐུན་རྩལ། མི་མཐུན་རྩལ། མདོན་སྤྱོད། རྩལ་དཔལ།

ཡིད་ཆོས་པོའི་ལྷན་པོའི་གཞི་བཟུས་བཟུས་པོའི་བཟོད་བྱེད་དོན་དང་། རང་
 གཞན་གཉིས་ཀའི་ལྷན་པོ་ཤེས་པ་དང་། ཆོག་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ། མི་འཇིགས་པ།
 ལྷན་སེམས་བཟན་པ། རོ་མི་བསྐྱོག་པ་ཉི་སྤྱོད་བྱེད་པོའི་རྩལ་གྱིས་བཟུས་པོའི་སྤྱོད་བ་མཛེས་
 བྱེད་དང་། རང་གིས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཟུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་གཏོང་བ་
 དང་། བཟོད་པ་མི་གཏོང་ཡང་རང་གི་རྣམ་འབྱུར་བཅོ་ལྷན་རང་གི་བཟོད་པ་སྤྱོད་
 དཔལ་པ་དང་། རང་གི་བཟོད་པོའི་ཉེས་པ་དགུས་སྤྱོད་ཆགས་པོའི་བཟོད་པོའི་ཉེས་
 པ་ཉི་སྤྱོད་བཟོད་པས་གཙད་པ་གསུམ་ཀྱིས་བཟུས་པོའི་ཆད་ལས་ཕྱོག་པ་དང་། བཟག་
 པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱིས་བཟུགས་ནས་མི་སྤྱོད་བའམ་སྤྱོད་བཟུགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་

གཉིས་གྱིས་བསུས་པའི་སྒྲ་བའི་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ཁྱེད་ལྷགས་ཤེས་པ་དང་།
 འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བས་པ་ཆེ་བ་ལྟེ་སྒྲ་བ་ལ་གཅེས་སྒྲས་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་
 གྱིས་བསུས་པའི་སྒྲ་བ་ལ་ལ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་སྒོ་ལས།
 མངོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སུ་དཔག །ཉུང་ལྡང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲ་བ་པ་དང་
 ནི་སུམ་འབྱུན་དང་། །ཉུང་ལྡང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཉུང་ལྡང་གྱུར་ངེས་བྱེད་
 གྱི་སྒོ་སྒྲིན་མེད་རྩེས་དཔག་ཆད་མ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་བྱེད་གྱི་སྒོ་སྒྲིན་མེད་མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ལྟེ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་གཉིས། རྟོག་གྱུར་གྱི་གོལ་ས་
 གཅོད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་རྩེས་དཔག་ཉུང་ལྡང་དང་། མངོན་གྱུར་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་
 པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མངོན་སུམ་ཉུང་ལྡང་ལྟེ་ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཐབས་གཉིས།
 མཐའ་གཅིག་རྒྱ་འཇིན་པའི་ལྷག་རྟོག་གི་དབལ་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་སུན་འབྱུན་ཡང་དག་
 དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་རྒྱ་ཡང་དག་ལྟེ་
 གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས། མཐའ་གཅིག་རྒྱ་འཇིན་པའི་ལྷག་རྟོག་གི་
 དབལ་གཞིམ་པ་ལ་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སུན་འབྱུན་ཉུང་ལྡང་དང་།
 མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་ལ་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སྒྲ་བ་
 རྒྱ་ཉུང་ལྡང་ལྟེ་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་བྱེད་པའི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཐབས་གཉིས་ཉེ་རྟོག་
 ཞེའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ལས་དང་བོ་བཞི་ཤེས་པ་དང་བྱི་མ་བཞི་སྒྲ་ལྟེ་དོན་དང་ཆོག་ཅེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆོག་གོ །སྒྲ་བ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་གོལ། སུན་འབྱུན་རྩོད་པར་
 ཁས་ལེན་པ་བྱི་གོལ་ཉེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དག་ཉུང་ལྡང་རེ་དང་། རྒྱལ་པམ་ཤན་འབྱེད་པའི་
 དཔང་བོ་ལ་ཤན་འབྱེད། རྩེས་བརྩོད། ཆར་གཅོད་གྱི་དཔང་བོ་གསུམ། སྒྲ་བ་
 གསལ་ཁྱེད་པ་དང་དམ་བཅའ་བ་སྤྲེལ་ལྟ་གོལ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་བདུན་དང་།
 འདྲི་བར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་འཇིག་པ་སྤྲེལ་བྱི་གོལ་ཆར་གཅོད་པའི་
 གནས་ལྟ་དང་། བདེན་རྒྱན་ཤན་མི་འབྱེད་པ་སྤྲེལ་དཔང་བོ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་
 གསུམ་དང་། སྒྲིས་སྒྲིབས་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སྤྲེལ་ཆོད་པའི་རྒྱ་གསུམ་དང་བཞིན་གྱི་

མདངས་གསལ་བ་སྟགས་ཚུད་པ་མཛེས་པའི་རྒྱན་བདུན་དང་། རང་གཞན་གྱི་གཉི་
སྟག་གཅིད་པ་འཁོར་ལྷ་བྱ་སྟགས་ཚུད་པའི་དཔེ་གསུམ་སྟགས་ཡོད་དོ། ། དེ་ཡང་སྟ་
རིག་པས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུལ་བ་
བསལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་མི་མས་པ་རྣམས་ཆར་གཅིད། གཏན་ཆོགས་རིགས་པས་
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་བསལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་མི་
མས་པ་རྣམས་ཆར་གཅིད་པར་བྱེད་དོ། །

བཟོ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྩོ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
རིགས་སྟ་གནས་པ་དེ་བཟོ་རིག་པའི་མཆན་ཉིད། རྩོ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བཟོ་བར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཟོ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་དྲང་སྤྱང་ཡུལ་འཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པའི་ཆངས་
པའི་ཆད་ཡིག་དང་། བེ་ཤ་ཀམས་རྒྱལ་བོ་འཇིགས་བྱལ་ལ་བསྟན་པ་རི་མོའི་ཆད་ཡིག་

དུས་འཁོར་དང་སྐྱམ་འབྱུང་། ཤུ་རིའི་བྱས་བྱས་པ། གྲི་ཡ་ས་སྟུང་། མཆོད་
ཉེན་ཆ་དབྱེ། རྩོ་ས་ལའི་རྒྱན་སྟགས་བཟོ་རིག་སྟན་པའི་གཞུང་ཆེན་དག་གོ། ། དེ་ལ་
ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་མཆོག་དང་མལ་བ་རེ་ཉེ་དུག་དང་། ལྷས་བཟོ་
མཆོག་ནི་སྟ་གསུང་བྱགས་ཉེན་ཉེ་སྟ་ལ་ཞི་བ་ཞི་མ་ཁྲོ། ཁྲོ་བ་ཁྲོ་མ། བཞེངས་པ་
བཞུགས་པ་སྟགས་ཐིས་འབྱར་གྱི་སྟ་བཟོ་དང་། ཡིག་རིགས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་
རེ་བདུན་རེ་བཞེ་དུག་ཅུའི་ཅི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་བཞེ་དང་། བོད་དྲ་དར་བ་སྟམ་ཅུ་དང་
བོད་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་སོ་དུག་སྟགས་སོ་སོའི་ཐིག་རིས་མི་འདྲ་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་
བཟོ་དང་། དངོས་སྟབས་འབྱུང་བའི་མཆོད་ཉེན་བརྒྱད་དང་། བདེ་གཤེགས་མཆོད་
ཉེན་བརྒྱད། སྐྱེ་དང་། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོ་སོའི་
ཁུད་པར་གྱི་མཆོད་ཉེན་དང་། ལྷང་བཟེད་ཁ་བྱབ་པ་ལྟ་བུ། ཁང་བྱ་བཅེགས་པ།
རྒྱལ་མཆོན་བཞེངས་པ་ལྟ་བུ། མགིན་རིང་། མགིན་བྱང་། གཙང་ཁང་ཅན།
གཙང་ཁང་མེད་པ། ལམ་རིམ་མཆོད་ཉེན་སྟགས་ཐིག་དང་བྱི་ཅིག་རུང་བ་ཉེ་བྱགས་
ཀྱི་བཟོ་རྣམས་དང་། སྤྱང་དོལ་སྤྱ་མས་ཡིག་གཞུགས་འབྲི་རྒྱལ་ངག་བཟོར་མཛད་པ་

ནི་ཡི་གེ་དང་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མ་བྱེ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་ལ། རྟེ་བ་སངས་
 རྒྱལ་པས། དབྱེ་བ་ནམ་པ་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་ལྟན་གྱི། སྒྲོན་མེད་པ། རྟེན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པ། དངོས་གྱུབ་འབྱུང་བ། ཐེག་པ་ས་སའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་
 གཞེར་བྱེ་དང་ལྷགས་བྱེ་བཞེས་པའི་གཏམ་དང་། བཟུ་སྤྱིས་སྒྲོ་མང་ལ་སྒྲོ་མང་ཉུང་གི་
 རྒྱལ་བཟུས་མང་བའི་ནང་ཆོན་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 མཆོན་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཀུན་ཉོན་སྒྲོགས་ཡིན་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་བྲིས་པ་པརྟེ་ཏའི་
 མཆོན་བྱེད་དུ་གྱེ། གཞན་ཡང་། སྒྲོས་བསྐྱངས། དབྱིལ་འཁོར་གྱི་བ། རྣལ་
 འབྱུར་བའི་ཡོ་བྱད་རྟོན་དྲིལ་དུས་རྒྱན་བཟང་ཐེང་ཐུག་མཆོན་སྤྱོད་པ་དང་།
 ས་གར་མཆོད་གར་འབྲུབ་པའང་ལུས་བཟོ་མཆོག་གི་གས་སྤྱོད་བཟང་ངོ་། །ལུས་བཟོ་མལ་
 བ་ནི། དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐང་རྩོང་གཞིག་པ་རྟོན་འབྲེལ་འཁོར། རྒྱ་
 རྩོང་འཛམས་པ་བྱའི་འབྲེལ་འཁོར། རི་རྩོང་འཛམས་པ་མའི་འབྲེལ་འཁོར། རལ་
 གྱི་འཁོར་བ་གྱི་གྲག་གི་འབྲེལ་འཁོར། རྩེད་མོ་འབྱེད་པ་རྒྱང་གི་འབྲེལ་འཁོར། རིག་
 པ་འཇིག་པ་ཀུར་གྱི་འབྲེལ་འཁོར། གོ་ཆ་འཇིག་པ་ལྷགས་མདའི་འབྲེལ་འཁོར།
 རང་སྒྲོགས་སྤང་བ་རལ་གྱི་འབྲེལ་འཁོར། ལྷམ་ར་བཅུ་བ་རྒྱ་འདྲེན་པའི་འབྲེལ་
 འཁོར་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་རིགས་འཐབ་པ་ཤིང་རྟེན་མཆོན་ཉིད། ལྷན་མོ་ལ་འགྲོ་བ་
 ཁང་བཟང་གི་མཆོན་ཉིད། དགའ་སྟོན་ལ་སྒྲོད་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱོད་དང་།
 གཞན་ཡང་། ཁང་བཞེགས། ཁང་མིག་ ཁང་ཕྱན། ཁང་ཆོན་སྤྱོད་ཁང་བྲིས་
 ཀྱི་བཟོ་དང་། བི་མང་། སྤྱིང་བ། རྩོད་སྤྱད། ཁ་མོར་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བཟོ་
 དང་། རྩམ། མལ་སྟན། རྒྱན་གོས། ཉལ་གོས་སྤྱོད་གོས་ཀྱི་བཟོ་དང་།
 ཁང་རྒྱན། ལུས་རྒྱན། མཆོད་རྒྱན། སྤོན་རྟེན་རྒྱན་སྤྱོད་ཀྱི་བཟོ་རྣམས་
 ལུས་བཟོ་མལ་བར་གཏོགས་སོ། །དག་བཟོ་མཆོག་ནི་ཡོ་ག་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱད་རྟེན་དང་།
 ཆོས་སྒྲོང་ས་སའི་དབྱངས་འདྲུང་རྟེན་ཀྱུར་འདྲོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་དང་། རོལ་མོ། འབྲེལ་དགྲོལ། རྩང་བ། དག་སྟན་

པོས་ཆས་འཆད་པ། འབེལ་གཏམ། གྲལ་འཕྲོས་བྱེད་པ་སོགས་སོ། ། རག་བརྩོ་པལ་
བ་ནི། ལྷ་ལོན་པ། རོལ་མ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སོ། ། ཡིད་བརྩོ་མཆོག་ནི། ཆོས་བསམ་
སྒྲིམ་གསུམ་དང་འཆད་ཆོད་ཆོམ་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། པལ་བ་ནི། བརྩོ་
སྒྲུབ་ས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅུག་པ་བརྒྱད་སོགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

གསོ་བ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། བད་དང་བད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བད་སེལ་བ་དང་
བསལ་ནས་བྱས་མི་འབྱུང་བ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆེད་རིག་པ་དེ། གསོ་བ་རིག་
པའི་མཆན་ཉིད། ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བར་བྱེད་པས་གསོ་བ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་
ལྷ་ཆངས་པའི་མཐུར་ཆོས་ལས་ཆེ་རིག་ཨ་བ་དང་། ཆངས་པས་བྱས་པ། ལྷན་རྒྱུད་
འབྲུམ་སྒྲག་གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་འོད་སྒྲུབ་ས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསོ་དབྱུད་འབྲུམ་
པ་སོགས་དང་། ཏུས་འཁོར་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ། ལྷན་གྱི་གཞི། གསེར་
འོད། ལྷང་འདས་སོགས་ལས་ཀྱང་གསོ་རིག་བསྐྱར་ཅིང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་བརྒྱ་བ་
དང་། འཆོ་བའི་མདོ། ཨ་མའི་ཆོག་དེའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་པ། དཔལ་བོའི་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ། དེ་ལ་འབྲུག་པ། དེའི་སྤྱིང་པོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱས་པ།
འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་པ། ལྷན་དབྱུད་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་བཞི་སོགས་གསོ་བ་
རིག་པའི་གཞུང་གྲགས་ཆེན་ཡིན་ལ། བོད་འདིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་
པ་ཙུ་འབྲེལ་དང་། གཅི་ཆེར་རྒྱུད་བཞི་དར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་གསོ་བ་རིག་པའི་བརྒྱད་
བྱ་ལ། ཉན་ས་དང་བྱང་ས་ཉར་བད་དང་། བད་ཀྱི་རྒྱ། བད་བསལ་ཐབས།
རྗེས་གཅོད་བཞི་ལས་ནད་ནི་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་སྤྱིང་སྒྲག་དུག འབྲིང་དུ་བྱེ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་
བཞི། བསྐྱར་བཅས་དགོས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག དེ་ཡང་བསྐྱར་དུག་གསུམ་ལས་ཀྱབ་
པའི་རྒྱང་མཁྱིས་བད་ཀན་གསུམ། དེ་ཡང་ཆ་གང་གཞིས་སྤྱ་འདུའོ། ། བཞི་བརྒྱ་ཙུ་
བཞི་ལ་དབྱེ་རྒྱལ་གཞིས་དེ། ཏུག་གསུམ་དང་འདུས་པ་ཉེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་ཙུ་
གཅིག་རེར་བྱེད་པ་དང་། ཉར་རྒྱང་འཕྲལ་བད་དང་། ཀུན་བཅུགས་གདོན་དང་།
ཡངས་སྤྱབ་ཆེད་ནད་དང་། གཞན་དབང་སྤོན་ལས་ཀྱི་ནད་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་ཙུ་རེར་བྱེད་

པ་དང་། བཅས་དགོས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ནི་ཡངས་ཀྱི་བ་ཆེའི་ནད་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ལ་
 བྱའོ། །ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། ཏུག་གསུམ་དང་། རྩན་ལས། འབུལ་ཆེན། གདོན་གྱི་
 གདོན་པ། ཏུག་ཟས། སྦྱོད་ལམ་ལ་སྟགས་པའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་དམན་ལྟ་
 ལྟ་པ་གསུམ་བྱ་དབྱེའོ། །ནད་བསལ་ཐབས་ནི། གསེབྱེད་རྩྱང་ཅ་གཉིས་དང་བལྟ་
 བ་བཞིན་འདུའོ། །ཐུན་ནི་རྩམ་པ་བཞི་ལྟེ། ཞི་བྱེད་དང་། བསལ་བ། རྩྱ་བ།
 སྦྱོང་བྱ་ག་འཇམ་གྱི་ཐུན་ཏེ་བཞི་འམ། ཡང་ན། ཏུས་བྱང་། ཐུན་ཆོད། ལག་
 བདུན་པ། རི་སྦྱོད་འཆོ་བཅང་ལྟེ་བཞིའོ། །ཕྱེ་ན་གསེར་དེུལ་སྟགས་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཐུན། ཏུལ་རྟོག་སྦྱ་བྱི་སྟགས་སའི་ཐུན། ཐུག་པོ་ཐུལ་རྒྱ་བ་སྟགས་དྲིའི་ཐུན། ཅན་
 དན་དཀར་དམར་སྟགས་ཤིང་གི་ཐུན། སྒྲ་ཅི་སྟགས་ཅིའི་ཐུན། མ་རྒྱ་སྟགས་ཐང་གི་
 ཐུན། ཐང་རྒྱན་སྟགས་ཐོ་ཐུན། རིག་སྦྱོན་སྟགས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཐུན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །
 དཔུང་ལ་ཞི་བྱ་ག་འཇམ་རྒྱ་བ་བཞི་དང་། ཕྱེ་ན་བཤལ་བ་དང་། ཐུག་པ། ཐོ་ཐུན།
 འཇམ་ཅི། ནི་བྱ་ཏ། གཏར་ཁ། མེ་བཅའ། བདུག་པ། ལུམས། ཐུར་མ་
 འཕེན་པ་ལྟེ་བཅུའོ། །ཟས་ལ་ཡན་པ་དང་མི་ཡན་པ་གཉིས། ཕྱེ་ན་རྩྱ་ག་ཞོ། །སྦྱོད་
 ལམ་ལ་བྱ་ག་ཕྱལ་དང་དལ་བ་གཉིས་སམ། དལ་བྱེལ་མཉམ་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་།
 གསེ་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་བྱ་ག་རྒྱ་བལྟ་ན་བཟག་པ་དང་གསེ་བ་གཉིས་ལས་བཟག་པ་གསུམ་
 གྱིས་བལྟས་ནས་གསེ་བ་དབྱས་གསེ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་གཅོད་ལ་ཐུན་དཔུང་ཟས་སྦྱོད་
 ལམ་གྱིས་རྗེས་གཅོད་པ་སྟགས་མང་ངོ། །གཞན་ཡང་། གནས་ལྷགས་ནད་གཞིའི་ཅ་
 བ། རོས་འཛིན་ཉགས་ཀྱི་ཅ་བ། གསེབྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཅ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་རྩམ་
 པར་ཐུར་པ་དང་མ་ཐུར་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་རིག་བྱི་བ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་
 ཟས་སྦྱོད་ཐུན་དཔུང་བཞིའི་རྩྱང་པོ་དང་། དེ་དག་ལ་ཡལ་ག་ཞི་བདུན། ལོ་འདབ་
 ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལ། མེ་རྟོག་འབུས་བྱ་རྩམ་པ་ལྟ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསེ་བ་རིག་པའི་
 སྟག་ལ་གོ་བ་བརྒྱེད་དགོས་སོ། །རྒྱད་བཞི་ནི། ཅ་རྒྱད་ས་གཞི་འདྲ་བ། བཤད་རྒྱད་
 ཉི་ཟླ་འདྲ་བ། མན་ངག་རྒྱད་ནོར་བུ་འདྲ་བ། ཕྱི་རྒྱད་མ་ལམ་འདྲ་བ་ཞེས་གྲགས་

སྒྲོན། །དེ་ལྟར་ན་བཟོ་གསོ་གཉིས་ནི་བཟུན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཡན་
ལག་ལྟེ་བཟོ་རིག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་འབྲུལ་བར་གདུལ་བྱ་ལ་
བཟུན་ནས་བཟུན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་འཛིན། གསོ་བ་རིག་པས་ནད་བྱང་བ་
དང་མ་བྱང་བ་ལ་རིམ་པར་ནད་སེལ་བ་དང་། ནད་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་བཟུན་ནས་
བཟུན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །

ནད་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། བཟོད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་མཛད་བྱེད་ལྟེ་
སྒྲོན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རབ་རྩ་བྱེ་བ་དེ། ནད་དོན་
རིག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་རྗེས་སྤྱོད་
འབྲུག་པའི་བྱང་སེམས། པརྟེ་དྲ། སྤྱབ་ཐོབ་དག་གིས་ལེགས་པར་སྒྱར་བའི་འཆོས་
སྒྲོབ་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཉིས་དང་ལྟན་པ་མདོ་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་ནད་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། བོད་དྲ་དར་བའང་བཀའ་བཟུན་པོ་
ཉི་ལྔ་མ་བྱུ་ལས་བཀའ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅམས་པའི་གཞུང་
སྒྲོས་དང་བཅས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་དཔྱིས་ཐུན་མཛད་པའི་
སྒྲོལ་དར་ལ། ད་ལྟོ་འང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབྱེ་ཆད་གཉིས། སྒྲོལ་པ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་མཛོད་ཕར་གཉིས། སྒྲོད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདུལ་བ་ལྟེ་བཀའ་
བོད་ལྟེ་འཆད་ཉན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནད་དོན་རིག་པའི་བཟོད་དོན་
ལ། ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མིང་གི་རབ་
རྩ་དཔྱེ་བ་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། བཟུན་པའི་དོན་བལྟ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཉི་བཞེར་དཔྱེལ། །དེ་ལྟར་ན་ནད་དོན་རིག་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱན་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལྟེ། འདུལ་བའི་རྗེ་སྒྲོད་ཀྱིས་ལྟག་པ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་
བསྐབ་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད། མདོ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོད་ཀྱིས་ལྟག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐབ་པ་
ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད། མཛོད་པའི་རྗེ་སྒྲོད་ཀྱིས་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་ཀྱན་ཤེས་
པར་བྱེད་དོ། །རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྷ་ལ་མི་རྣོངས་པ་ལྷ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་རིག་

གནས་ཆེ་བ་ལྷ་ལ་ཡང་། སྤྱི་ཤེས་ན་དོན་ལ་མི་སྒྲིངས། ཚད་མ་ཤེས་ན་རིགས་པ་ལ་མི་
 སྒྲིངས། ནང་དོན་ཤེས་ན་ཐར་ལམ་ལ་མི་སྒྲིངས་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་འཛོལ་གྲང་སྤྱི་བྱུང་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་ལ། རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྷ་ལས་སྐར་ཅིས་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མི་
 སྒྲིངས་པའི་རིག་པ་ནི། བཅི་བྱ་དུས་དང་གཟུགས་ཅན་གཉིས། ཅི་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་
 ནས་ལོ་རྒྱུ་བར་བཅི་བ་དང་། རྩལ་ཕྱར་བ་ནས་དཔག་ཚད་བར་དུ་ཅི་བ་གཉིས་དང་།
 དཔག་ཚད་འཇལ་བྱེད་སོར། རྩེ་ཡང་འཇལ་བྱེད་སྤང་། བོངས་ཆེད་འཇལ་བྱེད་བྱེ་
 སོགས་དང་། ཅི་བྱེད་གྲངས་གྱི་གནས་ནི། གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་བར་གྲངས་གྱི་
 གནས་དུག་ཏུ་འོ། །ཅིས་ལ་དབྱི་བ། བཅུན་པ། བཞོད་པ། བཟུར་བ། ཡང་གི་
 རྩེ་ལ། གཟུང་ཆོས་སྐར་སྤྱིར་བྱེད་པ་རྩེ་ལ། དམར་ལྷག་སུར་སངས་སྤོན་པའི་སྤྱིར་
 རྩལ་དྲང་འཇོག་གི་འགྲོས་བཞི། སྤྱི་གཅན་གྱི་ཅ་གདོང་མཁུག་གསུམ། ཉི་རྒྱ་གཟུང་
 འཇིན། དུ་བ་འཆར་རུབ། ཞག་གསུམ། དུས་སྤྱིར། རྩེ་འཇུག་སོགས་དུས་
 འཛོལ་གྱི་རྒྱད་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཅུན་ཏོ། །རྒྱ་ནག་ནས་དར་བའི་ནག་ཅིས་གྲང་འདིའི་
 སྤྱིགས་སུ་བཟུང་། །ལྷན་ངག་ཤེས་ན་ཆོག་རྒྱན་ལ་མི་སྒྲིངས་པའི་རིག་པ་ནི། ལུས་རྒྱན་
 སྤྱིན་སེལ་གསུམ་ལས་ལུས་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་། ཆོག་ལྷག་སྤེལ་མ་གསུམ་དང་།
 རྒྱན་ལ་ཤར་རྩེའི་མཁས་པས་འདོད་པའི་བུན་མང་བ་དང་བུན་མང་མིན་པ་གཉིས།
 དེ་ལ་ཉམས་གྱི་རྒྱན་དང་། ཆོག་གི་རྒྱན་གཉིས་དང་། དང་པོ་ལ་དོན་རྒྱན་སོ་ལ།
 སྤྱི་རྒྱན་སོ་གཉིས། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་བཅུ་དུག་དང་། སྤྱིན་སེལ་ལ་བཅུ་བཅས་ཡོད་
 ཏོ། །དེ་ལྷན་ན་བཅད་ལྷག་སྤེལ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་ལ་
 ཉམས་དང་ཆོག་གི་རྒྱན་ལྷ་ཆོགས་པས་སྤྱིས་ཤིང་སྤྱིན་བཅུ་དང་བུལ་བ་ནི་མཁས་པ་
 རྣམས་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་དངགས་ཏེ། དེ་དག་སྤྱིན་ངག་མེ་མང་རྩ་
 འབྲེལ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྤྱིར་ཤེས་ན་ཆོག་བཅད་ལ་མི་སྒྲིངས་
 པའི་རིག་པ་ནི། དབྱངས་གྱི་ཡི་གེ་བགྲང་བ་བྱིན་དང་། རྩེ་མོ་བགྲང་བ་རྩེ་ཉི་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱང་བ་བཞི་གའི་ཞེས་སྤྱིར་མཉམ་པ་དང་། རྒྱང་བ་རྒྱང་གཉིས་

འདྲ་ལ་ཡ་གཉིས་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་མཉམ་དང་། ཀླང་བ་བཞི་གའི་ཐེབ་སྒྲུབ་མི་
 མཉམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྩ་ཏི་ལ། དབྱངས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བྱི་མོ་བགྲངས་པ་
 ཅམ་ལས་མི་མཉམ་པའི་བྱི་རྩ་དང་མཚུངས་པ་འཕགས་མ་དང་། བྱི་མོ་བགྲང་བའི་
 རྩད་པར་མ་གཏོགས་བྱེད་མཉམ་གྱི་བྱི་རྩ་དང་སྒྲིགས་འདྲ་བ་རོ་ལངས་ཅན་དང་། བྱི་
 མོ་བགྲང་བ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་མཉམ་པའི་བྱི་རྩ་དང་མཐུན་པ་བྱི་མོ་མཉམ་པའི་རྩ་ཏི་
 གསུམ་མོ། །ཐེབ་སྒྲུབ་གྱི་ཡན་ལག་ངོ་མཆར་ཉགས་བྱེད་ལ། མཉམ་པའི་བྱི་རྩ་ནམས་
 གྱི་ཡི་གེ་བྱི་ཡང་སྒྲིལ་ཚུལ་དང་གོ་རིམ་ཉགས་བྱེད་བརྒྱ་ར་དང་། ཐེབ་སྒྲུབ་གྱི་གྲངས་བྱེ་
 བྲག་པའི་བརྒྱ་ར་ངོས་འདོན་པའི་ཐབས་ནུས་དང་། བརྒྱ་ར་གང་རུང་ལ་གྲངས་གང་
 ཡིན་པ་ཉགས་བྱེད་ཡུལ་དང་། ཐེབ་སྒྲུབ་བྱེ་བྲག་པ་རེར་ཡང་བ་ཉགས་བྱེད་ཡང་
 བའི་བྱ་བ་དང་། བྱི་རྩ་ཡི་གེའི་བྱི་ཡང་བྱི་མོའི་གྲངས་ཤེས་བྱེད་གྲངས་གྱི་ཆ་ག་དང་།
 བརྒྱ་རའི་རི་མོའི་བར་སྒྲོང་གི་གྲངས་ཤེས་བྱེད་ཡ་རྩ་སྟེ་བྱུག་ཡོད་དོ། །མངོན་བཟོད་ཤེས་
 ན་མིང་ལ་མི་ཚོངས་པའི་རིག་པ་ནི། མིང་གཅིག་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། དོན་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་མོད། རྒྱས་པར་བྱེ་
 ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་གྱི་རབ་བྱེད། ལྷ་ལ་སྐུགས་པའི་རབ་བྱེད། ནམ་
 མཁའ་ལ་སྐུགས་པའི་རབ་བྱེད། རྩས་དང་བསྐལ་བ་ལ་སྐུགས་པའི་རབ་བྱེད་དེ་མཚོ་
 རིས་གྱི་ཐེ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གདེངས་ཅན། དུམ་ལ་བ།
 ཡི་དུགས། རྩ། རྩའི་སྟོན་ཆགས། གཟིངས་དང་རྩ་སྒྲིལ་སྐུགས་སའོག་གི་ཐེ་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ས་གཞི། སྤྱིང་། ས་འདོན། སྤྱིང་། རྩགས།
 རྩན། གཅན་གཟན། རི་དུགས། རྩ། མི། བམ་བེ། རྩལ་རིགས། རྩེ་
 རིགས། དམངས་རིགས་སྐུགས་གྱི་རབ་བྱེད་དེ་ས་གཞིའི་ཐེ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
 དང་། རྩ། འདོད་ཡོན་ལྷ། འདྲེས་པ། དོན་རྩ་ཆོགས་པའི་རབ་བྱེད་དེ་སྒྱི་ཐེ་
 ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ་འཆི་མེད་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ལས་རྩ་ཆེར་སྟོན་ཏོ། །སྒྲིལ་གར་
 ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་ཚོངས་པའི་རིག་པ་ནི། ནམ་འཇུར་དང་སྒྲངས་སྒྲུབས་དང་

རྒྱུ་པ་རྩེ་མ་ཡང་ཡང་སྒྲོས་ནས་གར་བྱེད་པ་ལྟེ། སྒྲོས་གར། མདོ་འཛིན་པ། རྩེ་མ་པ། ཆས་སུ་བྱགས་པ། བཞད་གད་པ་ལྟེ་སྒྲོས་གར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཆར་བར་བྱས་ ཉེ་གར་དང་ཆས་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆན་མང་ཞིང་། རྩེ་མ་པ་དང་ སྒྲོས་པའི་ཆ་ལྷགས་ཀྱིས་ལེགས་སྤྱར་སྐད་ཀྱིས་གཏམ་སྒྲུབ། དུད་མེད་ཀྱི་ཆ་ལྷགས་ ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲུ་ལེན་པ། བྲན་མོ་དང་བྲན་མོའི་ ཆ་ལྷགས་ ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲིང་བསྐྱང་དང་ཙེ་འདྲི་བྱེད་པ། འབྲུང་བོ་རོ་ལངས་མི་མི་མེན་ལ་སྐགས་པའི་ཆ་ལྷགས་ ཅན་གྱིས་ཤ་བཟའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲོ་ དགོད་ཆགས་ཐིགས་གཞོགས་འབྲུས་སྐགས་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྒྲུ་རྩི་བུ་ལྷ་མེན་མཁའ་ཐིང་ གནོད་སྒྱུན་མི་མེན་སོ་སོའི་སྒྲོས་གར་གྱི་སྐད་དེ་དང་དེའི་ལད་མོ་དང་། སྒྲུ་དང་རོ་ལ་སོ་ སྐགས་དེ་དང་དེའི་སྐྱངས་ཀ་བྱས་ཉེ་ངག་གི་སྒྲུར་བ་རྩེ་མ་དང་། ལྷས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་ལྷ་ ཆོགས་དང་། དབྱངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་དང་། ལྷའི་རྩེས་སུ་སྒྲིས་པ་དང་། དྲང་སྒྲིང་གི་རྩེས་སུ་སྒྲིས་པ་དང་། སྒྲོ་གསལ་གྱི་རྩེས་སུ་སྒྲིས་པ་དང་། དེ་དག་འབྲེན་ མ་དང་། དཔྱུས་གཅིག་རྩེ་སྒྲུར་བ་དང་། དཔྱུས་གཉིས་དང་བྱེད་སྒྲི་མ་ལ་སྐགས་ པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་སྐད་རིགས་བཞིས་མཁས་སྒྲུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་ པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་ རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་དགར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩེ་འཆོལ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའོ། །ཞེས་ གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་ པར་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་དེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་གཅིག་ལྟེ། རྩལ་བྱིས་ཀྱི་སྐབས་སྤང་བ་ལ་ ཤེས་རབ་ཅེས་སྒྲུར་བའོ། །སྒྲུབ་ཤད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་ རབ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་མི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྤར་བ་ཤད་ པ་ལྟར་དམ་པ་རྩུག་ལྷན་དང་། སྒྲོ་བློས་རྩེ་མཆོས་བྱས་པ་སྒྲུབ་དགོངས་སུ་དྲངས་པ་

ལྟར་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དང་། དཀོན་བཅེགས་སྒོ་གྲས་མི་བདེ་པས་བྱས་པ་ལྟར་ཆོས་
བཅུ་ལྟར་དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་
ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྐྱབ་པོ། ། དོན་དམ་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་
ལས་སྟོན་ཅིང་རྒྱན་རྒྱུ་གནས་ལྟ་རིག་པ་ནི་ལོ་རྒྱུ་མང་པོར་སྒྲིལ་ཏེ་ཤོས་བསམ་བྱས་པ་
ལས་ཉིགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། སྤྱིར་ལམ་རིམ་གྱི་རྒྱལ་ཤ་གཅིད་པ་ལ་མཉམ་མེད་པོ་ཏྲ་
བའི་བྱག་སྒྲིལ་ལྟར་བཀའ་གདམས་གཞུང་བ་དག་གིས་སྐྱེས་ཆོས་ས་དད་པའི་ཆོས་སྐྱོར།
བསྐྱབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པའི་ཆོས་སྐྱོར། ས་རྒྱན་སྒྲིལ་པའི་ཆོས་སྐྱོར་ལ་འཆད་ཉན་བྱ་ཆེར་
མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་སྒྲ་མས་བྱང་ཕྱག་དུ་བཞུར་བ་དང་། ལམ་རིམ་ཡོངས་ལྷགས་དང་
བྱང་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྐྱོར་གཞུང་དུག་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ལའང་མདོ་ལྟེ་བྱན་དུ། ཤེས་རབ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། ། སྐགས་རྣམ་པ་
དུག་གིས་རབ་དབྱེ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། ། སྐགས་ཀྱིས་ཆགས་
པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་སྟོན་བདུན་གྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྐས་
རྣམས་དེ་ཉིད། སྐགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དུག་གིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ས་
ལས་མདོར་བཞུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཤེས་
རབ་ཐམས་ཅད་དང་། དགའ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་རབ་
དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
འཛོངས་ཤིང་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འཁྱར་བའི་
ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ལྟེ་རྣམ་པ་དགུས་རྒྱས་པར་བཞུན་ཏོ། །
སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
བཞུན་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་
གདམས་པ་གསུམ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཐར་པ་ཅམ་འཛོལ་འདོད་པས་བྱང་
སྟོང་ཉིད་ཉིགས་དགོས་པར་སྐྱབ་པ། སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་དངོས་དང་། དངོས་སྒྲི་སྒྱི་དང་སེམས་ཙམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 དགག་པ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དབུ་མ་བ་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་ཐལ་བ་སྤང་
 བ་གསུམ་གྱིས་ཚད་སྤང་དང་། ཐར་པ་ཙམ་འཕྲོ་འདྲི་པས་ཀྱང་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་པར་སྤང་བ་ལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྤྱི་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་
 ལམ་དུ་སྤྱུབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་སྤྱུབ་པ། དེས་ན་སྒྲོལ་བ་
 རྟོག་གཉེར་གྱིས་ལྷོང་ཉིད་བསྐྱམ་རིགས་པར་གདམས་པ་གསུམ་དང་། རིགས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྤྱུབ་པའི་རིགས་
 པ་གཉིས་ལས། སྤང་མ་ལ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་
 དགག་པ། ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་ཚད་སྤང་གསུམ་དང་།
 བྱི་མ་ལ། དྲན་ཉེ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་
 པའི་ལྷན་ཀ་སྤང་བ། སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལས། བྱི་མ་ལ་རྟོ་རྟེན་གཟེགས་
 མ་དང་། ཉེན་འབྲེལ། ཡོད་མེད་སྤྱི་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱིས་རྟོ་དམ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་སྒྲུབ་ཞིབ་དུ་གསུངས་སོ། །བསྐྱུབ་བཏུས་སུ། དྲན་ཉེ་བཞི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་སྒྲུབ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷན་དྲན་ཉེ་ལ་
 མཛོད་གསུམ་དང་། ཆོར་བ་དྲན་ཉེ་ལ་མཛོད་གསུམ། སེམས་དྲན་ཉེ་ལ་མཛོད་གསུམ།
 ཆོས་དྲན་ཉེ་ལ་མཛོད་གསུམ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་སྒྲུབ་དངོས་ལ་བཞི་ལས་སྐྱེ་སྒྲུབ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུངས་པའི་མཛོད་དང་། ཡན་ཡོན་ལ་མཛོད་གཉིས། བསྐྱེད་
 རྒྱུ་དངོས་ལ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྒྲུབ་ལ་ཡབ་སྐུ་མཇུག་བ་དང་།
 རྟེན་ཐོབ་སྐྱེ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་པོ་ལ་མཛོད་གསུམ། བསྐྱེད་སྐྱེ་སྒྲུབ་ཉེན་ཐོབ་དང་འཐབ་པ་
 ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་རི་ལྟར་སྤྱད་པ་མ་
 མཐོང་ལ། སྤྱོད་རབས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་སྤྱོད་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ནས་བྲམ་
 བེ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པར་བཏུ་སྤྱད་ལ། དེ་དེ་དེ་ལ་མཚམས་སྤྱད། རྟོགས་བརྟོག་

དོན་བཅུ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ལ་རིགས་དེ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་
 ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ། བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 གསུམ་གྱིས་ཤེས་དགོས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། བསྐྱེམ་
 དགོས་ལ་བསྐྱེམ་པ་དེ་ཡང་དམ་པ་རྒྱག་ལྡན་སྐགས་སུ་བྱ་ཞིང་བསམ་སྦྱར་ལ་སྐགས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པར་བཤམ། མ་བསྐྱེམས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བསྐྱེམས་
 ན་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་གང་། དམ་པ་རྒྱག་ལྡན་སྐགས་སུ་མ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཏུ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་སྦྱར་དངོས་པོ་སྐགས་མ་དག་ན་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 ཚུལ་མཐུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དཔེ་ཆོས་ལས། སྐྱེས་བྱ་མིག་ལྡན་
 ཟས་ལ་སྟེ། །སྐགས་མཐུན་དཔེ་སོ་ལྟ་དང་། དཔུས་ལང་བརྒྱ་ཕྱག་ལྟ་མའི་མི། །
 སྐགས་མི་མཐུན་དཔེ་ཉེར་ལྟ་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལུ་རྟུང་བ་དང་། སྦྱོན་མི།
 འོད་ཟེར། མོང་གཤེལ། ལྷགས་ཀྱ། རྩ་རྩེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། མི།
 རྣོར་བྱ་སྟེ་དཔེ་དགས་བསྟན་རྟོ། །སྟོན་བྱང་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། ཆངས་ཕྱིན་ཆོས་
 འཆོལ་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །སྐགས་ལྟར་རོ། །དོགས་གཙང་ནི། ཁ་ཅིག་འདྲ་ཤེས་དང་
 ཤེས་རབ་གཉིས་འདྲ་བར་བཤམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་བྱེད་ལས་གསུམ་ག་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་
 བཤམ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ལ། འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་
 སོ་སོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོས་གཙང་ལ་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཙང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞེན་ཏུ་ཉོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་
 ཆོས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གཙང་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ལམ་རིམ་ལས་བསམ་གཏན་
 དགེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ས་སྟེ་སྐགས་ལས་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཡུལ་ངེས་རྣམས་ཡུལ་
 ངེས་ཀྱི་རྣམས་ལས་ཡུལ་ངེས་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཡུལ་ངེས་
 ཡུལ་ངེས་སྤྱུ་ཁས་སྤངས་ན་ཤེས་འཆོལ་ཤེས་རབ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་བཙོན་

འབྲུས་སྤྱི་ཐལ་བ་སྟགས་འབྲུང་བར་དགོངས་ནས་དམ་པ་མང་བས་ཤེས་རབ་ལ་དགེ་
 བས་བྱབ་པ་དང་། གུན་རྩོམ་གནས་ལྟ་རིག་པ་ལ་བཟོ་རིག་པལ་བ་ལྟ་བུ་ལྷང་མ་བཞུན་
 གྱི་ལྷལ་ཡོད་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷང་མ་བཞུན་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་
 གཞུང་མང་བོར་ལྷང་མ་བཞུན་གྱི་ཤེས་འདུན་སྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 མཁས་པ་དག་ཤེས་རབ་ལ་དགེ་བས་མ་བྱབ་པར་བཞེད་པ་སྟགས་སྟེ་ཆོགས་བྱང་ཞིང་།
 རྩོ་རྩེ་འཆང་ནས་སྟེ་མང་གསུང་རྒྱན་བཞེད་སྟགས་དང་བོ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྤྱབ་
 ཕྱིད་དང་ཚྱོད་སྤྱང་མཛད། རྩོ་རྩེ་དགེ་བཤེས་རྩོ་རྩེ་ཞབས་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 རྩོ་རྩེ་བཞེད་སྟགས་ལྟར་སྟགས་གཉིས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྤྱབ་ཕྱིད་དང་ཚྱོད་སྤྱང་
 མཛད་དེ། རྩོ་རྩེ་འཆང་ནས་ཡིག་འཛོག་ཀྱང་གནང་མོད། ད་དུང་དེ་སྟགས་ལ་རྩོ་
 ལབ་སྤྱས་གྱི་ཡིགས་བཤད་དཔང་དུ་བཅུགས་ནས་དགག་གཞག་གིས་གཏན་ལ་དབབ་
 དགོས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཁོ་ན་རེ། ཤེས་རབ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། ཤེས་རབ་གསུམ་ག་གནས་ལྟ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་རྩོ་
 རྩོ་རྩེ་རང་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་རྩོད་པ་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ཕྱིན་དུག་ག་རྩལ་སྤྱས་གྱི་རྩོད་པ་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། བྱང་པ་འགྲིགས། རྩོ་རྩེ་གསུམ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་རྩོ་མཆན་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་ཟབ་པ་
 དང་། རྩོ་རྩེ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་ཡང་གསུམ་དུ་བཞག་གོ། །གཞན་དག རིག་གནས་ལ་བཟོ་བྱ་དོན་ལས་རྩོད་ཕྱིད་
 ཆོག་རྩོ་མས་མི་འཛོག་པར་ཐལ། ལྟར་མཆན་ཉིད་འཛོག་རྩལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ་ཉི། རིག་གནས་ལ་བཟོ་བྱ་དོན་ཕྱིད་གཉིས་ཀ་འཛོག་པའི་རྩོ་མཆན་གྱིས་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བ་ལ་ཆ་བཞག་དང་རིགས་གནས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རྩལ་སྤྱས་གྱི་
 རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་ཏུ་མི་འདུ་ཉི། ལས་ཕྱིན་བཅུར་བྱེ་བའི་ཕྱི་མ་བཞེད་རྩོ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་རྩོ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་ཕྱིན་ཏུ་འདུ་བར་
 ཐེག་བསྐྱས་དང་བྱབ་དགོངས་སྟགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་བརྩམས་པའི་རྟོགས་གཙང་རྣམས་ལྷག་མཐོང་དུ་འབྱུང་ལ།
 གུན་རྩོམ་གནས་ལྷ་རིག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་རྟོགས་གཙང་རྣམས་བཞེད་ན་མང་བར་
 འབྱུར་བས་མ་སྒྲིབ་སོ། །ལྷ་བ་དེ་དག་གི་དོན་བཟུ་བ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་བྱི་དོན་
 བཟུ་དང་། (ཉྱང་བ)ཤར་ཕྱིན་སྒྲིའི་དོན་བཟུ་ལོ། །(དེ་ཉྱར)དང་ཐོན། བྱང་རྒྱབ་བྱི་
 སེམས་བྱིས་མ་བྱིན་ན་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱལ་སྐུས་བྱི་སྒྲིད་པའི་མིང་མི་
 འཛོམ་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིད་པའི་རྟེན་དུ་བབྱུང་། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་རྣམས་
 སྒྲོན་ཡུལ་དུ་བྱས། ད་ལྟ་ནས་ལག་དུ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་འབད་པ་དུར་འདོན་བྱས་ན་
 ཤེས་རབ་བྱི་ཤར་ཕྱིན་ཆོགས་རྒྱང་དུ་སྒྲིལ་ལ་གཞན་དུ་ན་ཉེས་ལྷང་གིས་རྒྱན་དུ་གོས་
 ཤིང་། བྱང་སེམས་བྱི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྒྲིབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱད་མེད་པར་ལམ་བྱི་གཞུང་ཤིང་དང་སྒྲིལ་ནི་ཤར་ཕྱིན་རྒྱག་
 ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་སྒྲིལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིན་
 བསྒྲིལ་བྱིས་སེམས་གནས་རྒྱང་ཟད་བཅའ་རྒྱང་རི་བབྱུང་ནས་རས་རྒྱང་སྐབ་པའི་རས་པ་
 རས་མ་མང་སྐབས་ཉམས་ལེན་བྱི་རིམ་པ་རྒྱང་ཟད་རྒྱང་བའི་ཁྲལ་ཡིན་ཡང་ལམ་ཡོངས་
 རྟོགས་ལ་སྐྱུངས་པས་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དཀོན་སེ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ལ། ཤར་ཕྱིན་གཞན་ལྷ་ལ་
 ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྒྱབ་སྒྲིང་བས་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་བྱི་གནད་དང་། རིས་
 ཤེས་སྒྲིད་པའི་ཐབས་རྩེ་སྒྲིལ་མས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་རྒྱན་ནམ་མཁའི་མཐར་
 ཡང་གཞལ་དཀའ་བ་དང་ནི་ལྷག་གཉིས་འོག་དུ་རྒྱས་པར་སྒྲིན་པར་འབྱུར་རོ། །དུས་
 གསུམ་བྱི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་འཛང་གང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་རྒྱག་ལ་བཞེན་ནས་
 འཛང་རྒྱ་བར་བྱང་ས་ལས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤར་ཕྱིན་རི་རིས་ཀྱང་ཤར་ཕྱིན་
 རྒྱག་ག་བཟུས་པ་དང་། ཤར་ཕྱིན་རི་རི་ལ་ཡང་ཤར་ཕྱིན་རྒྱག་རྒྱག་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་
 དང་། རྩ་མ་ཡོད་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་བྱིས་འབྱུང་བ་དང་། རྩ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
 མའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་བྱི་རྒྱད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཟུ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷ། བཟུ་

བཞིའི་རྩ་བ། (ཕྱིན་པ)བཞིར་བཞག་པའི་རྩ་མཆན། (ཅིའི་ཕྱིར)བཅུ་བཞིའི་ཕྱིད་
 ལས། (བཅུ་བ)འཁོར་སྤྱད་པས་དེ་ལ་བཞིན་དགོས་པ། (གདུལ་བྱ)ཅུང་ཟད་རྩས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་ཆོས་ཉན་པའི་སྡོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 དངོས་སུ་ཟང་ཟིང་ཉེར་བའི་ཕྱིན་པ་དེ། མཁོ་བ་ཕྱིན་པའི་མཆན་ཉིད། ལམ་རིམ་
 ལས་ཕྱིན་པ་ནི་ཐུར་པར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་མཁོ་བ་དངོས་སུ་ཉེར་བའི་ཕྱིན་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་པར་སྐགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རྩས་པར་ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་གསུང་ལས། ཕྱིན་དུག་གི་
 ཕྱིན་པ་དང་འདིའི་མཁོ་བ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་དུག་
 གི་ཕྱིན་པ་ལ་མི་འཇིགས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གསུམ་ག་ཡོད་ལ་འདིར་ངེས་པར་ཟང་ཟིང་
 ཁོ་ན་དགོས་པ་གང་། ཕྱིན་དུག་གི་ཕྱིན་པ་ལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིན་པའང་ཡོད་ལ་
 འདིར་ཟང་ཟིང་དངོས་སུ་ཉེར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱར་བཞུན་བྱའི་
 ཆོས་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆད་པའི་སྟོན་པ་ངེས་ཤིང་སྐོས་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་ཀྱན་སྒྲོང་
 དང་བཅས་པ་དེ། སྟན་པར་སྐྱ་བའི་མཆན་ཉིད། འདི་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་
 འཇོག་དགོས་པར་སྤང་བས་ལམ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། །ཁམས་འདྲི་བ་སྐགས་
 ཀྱང་སྟན་སྐྱ་ལ་འཇོག་པ་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་འོག་དུ་གསལ་ལོ། །གདུལ་བྱས་ངེས་
 ཤིང་ཡོད་ཆོས་པའི་དོན་ལ་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྐབ་པ་སྟིང་ཐོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའི་
 ངག་ཀྱན་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་དེ། དོན་སྟོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཡིན་
 མིན་གཉིས་ཡོད་ལ། སྟན་སྐྱ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་སྟོན་པ་
 དང་། འདི་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་ངེས་པ་སྐབ་པ་སྟིང་ཐོར་འདྲིལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱ་སྐབ་པ་ལ་བྱགས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་
 གྱིས་དོན་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་ཐིག་ཆེན་གྱི་སྟོད་པ་དེ། དོན་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད།
 འདི་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འོང་བར་སྤང་བས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ་འཇུག་པར་མ་བྱུང་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་སྡོད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་

རུང་བ་དང་། མྱོད་ཏུ་རུང་ཡང་བཟུན་བྱའི་དོན་མ་ངེས་པ་དང་། དོན་ངེས་ཀྱང་
 ཟུབ་པ་ལ་མི་འཕྱག་པ་ནམས་དེ་ལ་འཕྱག་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱང་ཕྱོག་པའམ་མཐར་མི་
 བྱུན་པ་ནམས་མི་ཕྱོག་པར་མཐར་བྱུན་པ་ན་གཏུལ་བྱ་དེའི་དོན་ཡངས་སྤྱོད་གས་པར་
 འགྱུར་བ་གང་། དེ་ལ་མཁོ་བ་བྱུན་པས་ལྷས་ལ་གཙོ་པོར་པན་བཏགས་པའི་སྒྲོན་ས་
 གཏུལ་བྱ་མྱོད་ཏུ་མི་རུང་བ་ནམས་མྱོད་ཏུ་རུང་བར་བྱེད། ཟུན་པར་སྒྲོབ་ས་མྱོད་ཏུ་
 རུང་ཡང་བཟུན་བྱའི་དོན་མ་ངེས་པ་ནམས་ངེས་པར་བྱེད། དོན་སྦྱོད་པས་དོན་ངེས་
 ཀྱང་ཟུབ་པ་ལ་མི་འཕྱག་པ་ནམས་དེ་ལ་འཕྱག་པར་བྱེད། དོན་མཐུན་གྱིས་རྒྱགས་
 ཀྱང་ཕྱོག་པའམ་མཐར་མི་བྱུན་པ་ནམས་མི་ཕྱོག་པར་མཐར་བྱུན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 ཉགས་རེ་རེ་ནས་མདོ་ཐེ་བྱུན་ཅ་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པ། །དེ་ལྟར་གཏུལ་བྱའི་དོན་ལ་ནམ་
 པ་བཞིན་ངེས་པས་ན་འདུལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལའང་བཟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིན་ངེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བཞེད་པས་དང་པོར་གཞན་ལ་མཁོ་བ་
 རྒྱ་ཆོགས་བྱུན་པར་བྱ་ཞེ། དེས་གཏུལ་བྱ་རང་ལ་དང་པོ་མི་དགའ་བ་ཡང་དགའ་བར་
 བྱུར་ནས་ཆོག་ཉན་ཅིང་དོན་དེ་བྱེད་པར་སེམས་པས་ཆོས་ཉན་པའི་མྱོད་ཏུ་རུང་བར་
 བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་ཟུན་པར་སྒྲུ་ཞེ། དེས་ཀུན་ཏུ་སྤངས་པ་བསལ་ནས་དོན་ངེས་ཤིང་
 ཐེ་ཆོམ་བཅད་པའི་སྒྲོན་ས་བཟུན་བྱའི་དོན་ལ་མས་པར་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་དོན་སྦྱོད་
 པར་བྱ་ཞེ། དེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུབས་པས་མི་དགེ་བ་
 ལས་བསྐངས་ནས་དགེ་བ་འཛིན་ཏུ་འཕྱག་པར་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་དོན་དང་མཐུན་
 པར་བྱ་ཞེ། དེས་རང་ཉིད་ལམ་དེ་ལ་གནས་པའི་དམིགས་བྱེད་གྱིས་གཏུལ་བྱ་ལམ་ལ་
 བཙོན་པ་དེ་ཡང་སྤང་མི་ཕྱོག་པར་གྲུབ་པ་མཐར་བྱུན་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །བཞི་བ་
 ནི། འཁོར་ལྷན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བཟུ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། གཏུལ་
 བྱའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་བཟུ་བཞིན་བརྟེན་དགོས་པ་གང་། འཁོར་ལྷན་པའི་ཐབས་
 བཟང་པོར་དགོན་བཅེགས་དང་ལག་བཟང་གིས་ལྷས་པ་སོགས་ལས་བསྐྱགས་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། གཏུལ་བྱ་མྱོད་ཏུ་རུང་བ་ནི་མཁོ་བ་བྱུན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས།

བཟུན་བྱའི་ཆོས་ངེས་པའི་ཆོས་པ་སྤྱད་པ་ནི་སྟན་སྟེ་ལ་བཞེན་དགོས། བོས་བསམ་
 བྱིས་ངེས་པའི་དོན་སྟབས་པ་ལ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་སྤྱད་ལ་བཞེན་དགོས། སྟབས་པ་ལ་བྱུགས་
 པ་མི་སྟོག་པར་མཐར་འབྱེན་པ་ནི་དོན་མཐུན་ལ་བཞེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། གུན་གྱི་དོན་གུན་འབྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་བཟང་
 ཡིན་པར་རབ་དུ་བཟུགས། །ཞེས་པས་ཐུབ་པོ། །མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་པོད་འབྲེལ་ཁ་ཅིག་རྒྱ།
 བཟུ་བཞི་ལ་ས་བཅད་ལྷ་བཞེད་ནས་མན་ཡོན་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་འདི་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུགས་པའི་མན་ཡོན་ཞེས་འབྲུང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུགས་པ་ནི་
 རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་ལམ་རིམ་ལས་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་འདི་འབྱུར་རོ། །

ལྷ་བ་ལ་བྱུག རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཟུ་བཞི་བཟུ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ།
 (བཟུ་བ) གཞན་དོན་བཞེད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་བཟུན་པ། (འདི་ཡང) སར་བྱིན་
 དང་བཟུ་བཞི་དོན་གཉིས་སྟབས་པའི་སྟོམ་དུ་བཟུན་པ། (དེ་ལ) དེ་དག་མཉམ་རྒྱུ་
 རི་ལྟར་བཟུབ་པའི་ཚུལ། (དེ་དག) བྱ་དགའ་བ་གོམས་པ་གལ་ཆེ་བས་འབད་པར་
 གདམས་པའོ། །(དེ་ལྟ) དང་པོ་ལ་བརྟེན་བྱང་ལྟར་ན་བཞི། མཁོ་བ་སྤྱིན་པ། སྟན་
 པར་སྟབས། དོན་སྤྱད་པ། དོན་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སའི་དོན་ལྟར་
 ལམ་རིམ་དུ། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང་། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། རི་ལྟར་
 གཏོང་བའི་སྤྱར་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ལྟར་
 རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་
 པ་དང་། གུན་རྩ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་སྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟན་སྟའོ། །
 དེ་གསུམ་བཟུ་ན། འཕྱུག་རྒྱུ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་བཟུན་
 པ་དང་ལྡན་པའི་སྟན་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །གཞན་ཡང་སྟན་པར་སྟབས་པའི་སྟོལ། དཔལ་
 ལ་མན་པའི་ཆོག་བརྟེན་པ་སྟགས་དགའ་བའི་སྟན་སྟེ་དང་། རྒྱད་མ་མིན་པ་ལ་སྤྱིབ་པ་
 སྤང་བ་དང་བདེ་འགྱུར་སྟེ་བྱིར་ཆོས་སྟན་པའི་སྟན་སྟེ་དང་། རྒྱད་སྟོན་པ་ལ་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟན་པ་དང་། བག་མེད་པས་སྟབས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་རྣམས་

ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བའི་གཏམ་སྒྲ་བ་དང་། ཐེ་ཚམ་ཅན་ལ་ཚེས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་སྒྲ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་པར་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བས་དེར་བལྟའོ། ། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བྱང་ས་དང་བྱ་མཆོའི་སྤྱིན་ལས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་སྟན་སྤྱིར་སྐབས་སུ་བཟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཉེ། དེ་ལ་ཆེ་འདི་དང་། བྱི་མ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་པའི་དོན་སྟོན་པ་གསུམ་མོ། ། ཡོངས་སྟོན་སྐབ་པ་སྐྱེས་ཆེ་འདིར་བྱ་བ་ནམས་ཆེས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ཏུ་འབྱུག་པ་ནི་དང་པོ་དང་། བྱི་མར་བདེ་བར་ངེས་ཤིང་ཆེ་འདིར་བདེ་བར་མ་ངེས་པ་ཡོངས་སྟོན་སྐབས་ནས་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། བྱི་མ་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་ཡིན་ཡང་ཆེ་འདིར་བདེ་བར་ངེས་པ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐབས་ཀྱིས་ཆེས་པ་དང་། བྱི་མ་ནམ་པར་དག་པའི་ལྷག་བསམ་གཏན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱང་འདས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། ། དཀའ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ལ། སྟན་དགེ་ཙ་མ་བསགས་པ་ལ་དགེ་བ་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཅན་ནམས་བག་ཡོད་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱི་ཉེགས་པ་བཟོན་པ་འདི་ལ་འགོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཉེ་འདི་དག་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ལས་རིམ་ཏུ་འགོད་པར་མཛད་ལ། ལས་རིམ་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་པ་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་ནམས་དེར་བལྟའོ། ། བཞི་བ་ནི། བྱང་སའི་སྒྲས་བྱིན་ལ་སྤྱི་བཞིའི་སྟོན་སྟོན་ཉེ། གཞན་དང་དོན་མཐུན་ལ་དོན་མཐུན་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་མཐུན་ནི། ཡོན་ཏན་དང་མཐུ་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མངའ་ན་ཡང་དགེ་བ་མི་སྟོམ་པས་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། ། དོན་མཐུན་མ་ཡིན་ལ་དོན་མཐུན་པ་སྟོན་པའི་དོན་མཐུན་ནི། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་སོས་ཤིང་བླ་མོའི་གནས་ལ་སྐྱག་པ་དག་ལ་རང་ཉིད་དེ་དང་མཐུན་པར་རིགས་ངན་དང་བྱི་ཕག་སྐྱེས་སྤྱི་བ་སྐྱངས་ནས་དོན་བྱེད་པའོ། ། དོན་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི། གཏུལ་བྱས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱངས་ནས་བཟོན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དོན་མཐུན་པ་འམ་དོན་ལྷག་པར་སྟོན་པའོ། ། དོན་དང་

མཐུན་པར་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། བདག་ཉིད་བག་མེད་པར་གནས་ལ་གདུལ་བྱའང་
 ཡལ་བར་འདྲར་བའོ། །མདྲོར་ན་མ་རྩོལ་བོ་གང་ལ་འགོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་དེ་
 ལས་ལྷག་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་རྟེ་གདུལ་བྱ་བཞོད་པའི་དོན་དེ་ལ་རང་གནས་པར་མ་
 ཟད་གདུལ་བྱ་དོན་དེ་ལ་མ་བཞོད་པའི་སྐབས་སྤྱའང་རང་དེ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ལྷ་རྩོལ་ལས། མ་སྒྲིལ་བས་ནི་སྒྲིལ་མི་རུས། །ཁོང་བས་ལམ་ཡང་སྟོན་མི་རུས། །སྒྲིལ་
 བས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པར་རུས། །མིག་དང་ལྡན་པས་ལམ་སྟོན་རུས། །དང་། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་གཞུང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བཟུ་བཞི་བཟུ་བ་
 གཉིས་སྤུ་འདུ་ཚུལ་ནི། བཟུ་བཞི་ཚུར་བཟུས་ན་ཟང་ཟིང་གིས་བཟུ་བ་དང་། ཆོས་
 གྱིས་བཟུ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་སྟགས་ལ་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ཏེ་ངེས་པའི་མོས་པ་སྐྱེད་པ་སྟན་སྒྲུ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་
 ངེས་པའི་དོན་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་སྟོད་དང་། སྒྲུབ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 སྒྲིལ་ཏེ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་དོན་མཐུན་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་བཟུ་དངོས་ལ་
 དབྱེ་ན། མདྲོ་རྟེ་རྟུན་ལྟར་ཉན་ཐོས་རང་རྒུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞོད་པ་དམན་འབྱིང་
 མཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཐོས་སྟོད་གྱི་ས་ལ་བཞོད་པ་མལ་ཆེར་དོན་མེད་དང་ས་
 ལ་བཞོད་པ་མལ་ཆེར་དོན་ཡོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་སྟགས་ལ་བཞོད་པ་ནམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་པ་རྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་འོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་བཞོད་པ་གཅིག་
 པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གདུལ་བྱ་
 འཁོར་དུ་མ་བཟུས་པ་ལྟར་པར་མཛད་པ་ནམས་ཀྱང་མཁོ་བ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཛད་པས་ན་མཁོ་བ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དོན་བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བཟུས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ཏེ་ངེས་པའི་མོས་པ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟན་སྒྲུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མཛད། གདུལ་བྱ་དོན་ངེས་པ་ནམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དོན་
 སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད། གདུལ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱགས་པ་ནམས་མི་སྟག་པར་

མཐར་ཐུན་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མཐུན་ལ་བཞེན་ནས་མཛད་པས་ན་དེ་དག་
གཞན་དོན་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ཡར་ཐུན་དང་བཅུ་བཞི་དོན་
གཉིས་སྐབ་པའི་སྒྲིམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡར་ཐུན་དུག་ནི་རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྐབ་པའི་སྒྲིམ་དང་། བཅུ་བཞི་ནི་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐབ་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་
ནི། རྩང་སེམས་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཆོག་ས་སྐྱེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཀྱི་རྒྱད་མིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་མེད་ལ། དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབ་
པའི་ཐུར། དེ་ལྟར་རྩང་ས་ལས་མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ལྔ་བ་དེ་དག་མཉམ་ཆེས་སྤྲི་རི་ལྟར་བསྐབ་པའི་
ཚུལ་ནི། རྩང་ས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་རྩང་སེམས་ལས་
དང་ཕོ་བ་ཆོག་ས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་ཆེས་གང་ཕྱིད་ཀྱང་ཐུན་དུག་དང་བཅུ་
བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་དགོས་པས། དེ་སྤྱོད་ཡངས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཐུན་ཀྱི་སྐབས་ལ་མཉམ་བཞག་དང་ཐུན་མཚམས་སྤྲི་རིས་ཐོབ་ཅིས་པ་དང་།
ཞི་ལྟ་བུར་འབྲེལ་གྱི་བསྒྲིམས་སྤྱང་ལ་མཉམ་བཞག་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་མ་
སྟངས་ཕྱིད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་
མ་ཡིན་པ་ལ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་གསུམ་ལས་འདིར་ཐུན་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་
སྤྱང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྟག་མཐོང་། དེ་ལ་བཙོན་པའི་བཙོན་
འགྲུས། ཆོས་བླ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཙོན་པ། སྤྱང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་
པའི་དོན་མཐུན་རྣམས་མཉམ་བཞག་དུ་བསྒྲིམ་ལ། རྩེས་ཐོབ་དུ་གཏོང་བའི་རྣམ་ཅན་
ཀྱི་ཐུན་པ་དང་། སྤྱང་བའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས། གནོད་ཕྱིད་ལ་ཅི་མི་སྒྲིམ་པ།
རྒྱག་བཟུལ་དང་ལེན། ལས་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོད་པའི་ཆོས་བླ་མོ་ལ་ངེས་པར་
སེམས་པའི་བཙོན་པ། རྩེ་བ་ལ་བཙོན་པའི་བཙོན་འགྲུས། ཀྱི་རྩོད་ལ་ཅི་གཅིག་
པའི་བསམ་གཏན། གནས་ལྟ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། གཞན་ལ་མཁོ་བ་དངོས་སྤྱིན་
པ། གདུལ་བྱ་ལ་སྟན་པར་སྒྲིབ། དེའི་དོན་དངོས་སྤྱོད་པ། ཀྱི་རྩོད་པའི་ལམ་

ལ་གནས་པའི་དོན་རྣམས་བསྐྱུང་ལ། དེ་ཡང་པར་བྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་གཅིག་གི་
 ཡན་ལག་དུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་སྤྲོང་བ་ཉིད་
 སྒྲིལ་པའང་སྤྲོང་བྱུང་མ་ཡིན་པར་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིལ་དགོས་ལ།
 པར་བྱིན་འདིའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུང་ལ་འདིའི་ཉམས་ལེན་མི་སྤྲོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པས་
 ར་མཉམ་བཞག་དུ་སྤྲོང་ཉིད་སྤྲོང་བའང་བྱུང་ལ་ཤོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོང་བྱུང་སྒྲིལ་པ་
 ཅམ་ལ་གོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་བོས་ཐེག་ཆེན་སྐབ་ཡིག་དུ་གསུངས་པ་
 འདིར་བྱངས་པ་ལྟར་ལ་ལྟར་འདིས་མཉམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་
 གསལ་ཞིང་ས་ལམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །
 དུག་པ་བྱ་དཀའ་བ་གོམས་པ་གལ་ཆེ་བས་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། ལྷལ་སྐས་ཀྱི་
 སྤྲོད་པ་མཇད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་བ་སྒྲོ་སྒྲིལ་བས་མིང་ཐོས་ན་འང་འཇིགས་པ་སྤྲོད་པ་
 དག་གོམས་པར་བྱས་ན་ཕྱིས་འབད་པ་མེད་པར་འདུག་པ་ཞིག་འབྱུང་བས་བཏང་སྒྲོམས་
 སུ་མི་གཞག་པར་གོམས་པ་གལ་ཆེ་ཞེ། སྤྲོད་པ་བྱགས་ཤིང་ཅན་གྱིས་བྱང་། གོམས་ན་
 སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷག་དུ་བཞེས་པ་དང་།
 ཤི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནས་བཟུང་སྤྲོ་མ་རྩི་ཤིང་འཆང་ལ་བྱག་གི་བར་དགེ་ལྡན་པའི་སྐབ་
 བཟུང་གི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་སྤྲོད་དཀའ་སེ་བ་བྱུང་བ་ཕྱིས་གོམས་པ་སྤྲོད་དུ་
 སྤྲོད་པའི་ལྷལ་མཇད་པའི་རྣམ་ཐར་ཤིས་འདུག་གདུལ་བུའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པར་བསྤྲོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
 ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་བཞེན་དགོས་པར་ཐལ། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་མིན་ཏེ་
 ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་སྐབ་པ་སྤྲོད་བོར་དུལ་བ་སྤྲོད་མི་ཤོག་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་རག་ལས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དུ་གསོ་བ་ལ་རུ་ཞོས་སྤྲོད་བསྐྱུང་བ། འབྲལ་སྐད་སྤྲོབ་པ།
 སྤང་དོར་སྤྲོད་པ། བོངས་ཆོད་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞི་དང་། ཉ་སྤང་འདུལ་བ་
 ལ་ཟས་ཀྱིས་འབྲིད་པ། འདུལ་སྤྲོད་བྱེད་པ། གོམ་འགྲོས་སྤྲོབ་པ། བསྐྱེད་པ་

མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞི་དང་། སྤྱད་པ་འཁེལ་བ་ལ་བལ་གསེད་པ། སྤྱད་པ།
 འཁེལ་བ། རྒྱ་འདེབས་པ་བཞི་ཉེ་དེ་དག་བསྟུ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་རོ། ། ལག་ལེན་ནི།
 སྤྱད་པའི་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་གསལ་གདབ། ས་མཐོན་པོའི་བསྟུ་དངོས་རྣམས་སྤོན་
 ཡུལ་ཏུ་བྱས། ད་ལྟ་ལག་རྒྱ་མཚན་པའི་བསྟུ་དངོས་རྣམས་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་
 ལེན་ལ་ཁེལ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་ལས་གདམས་པ་ཡང་
 དག་པར་སྤངས་ཏེ་བྱུན་མང་བའི་ལམ་ལ་སྤྱང་བ་ཤ་ལ་བབས་པའི་སྤྱང་ནས་མན་ངག་རྒྱ་
 འབྲས་སམ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་གང་རུང་གིས་སྤྱད་པའི་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱང་
 བ་བཏོན། དེའི་ཕྱིས་ཐིན་པའི་སྤོན་སྤྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤོན་པ་བསྤྱང་སྤྱེ་རང་
 རྣམས་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཐིན་བྱུག་དང་། གཞན་དོན་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
 བསྟུ་བཞི་ལ་འབད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་འབད་པས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྷ་ལ་སྤོན་པ་རིམ་
 གྱིས་བསྟོན་ནས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རྒྱར་བ་ཉིད་ཏུ་
 མངོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལམ་སྤོན་ལས། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྒྲམས་བྱས་ནས། ། རིམ་གྱིས་
 རྟོན་སྤོན་སྤོན་བྱས་ནས། ། རབ་དགའ་ལ་སྤོན་པ་འཛོལ་འགྱུར་ཏེ། ། སངས་རྒྱས་བྱང་
 རྒྱུ་ཡུན་མི་རིང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གྲངས་རིང་བསྐལ་བར་མཆོན་ཡང་མོས་དཀའ་བ། ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དང་རྒྱལ་
 སྤོན་སྤྱད་པའི་གཏམ། ། རྟོན་ཏུ་སྤོན་པ་ལྟར་ལྟར་བྱང་ལྟར་སྤྱད་པའི། ། སྐལ་བཟང་
 འདི་གོ་བསྟོན་རྣམས་གང་ལས་བྱང་། ། ལེགས་བཤད་ཅོར་བྱས་ཡང་ས་གཏམས་རྒྱ་མཆོ་
 ཆེར། ། རྒྱབ་གྱིས་འབྲུང་བའི་སྐལ་བཟང་དེ་སྤྱུ་ཞིག ། ཏུས་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་མ་
 གཏོས་ཆེན་འདིར། ། རྒྱབ་འབྲུས་བྱེད་མཁན་ཅམ་ཡང་དཀོན་པར་བཟད། ། བདག་སྤོན་པ་
 བྱང་བའི་འཕུར་ཞིང་གིས། ། ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོའི་པད་ཆལ་ལས་ཐོབ་པའི། ། རྒྱལ་
 སྤོན་སྤྱད་པའི་གཏམ་བཟང་སྤྱང་ཕྱིར་བཅུད། ། འཇམ་མགོན་ཡལ་སྤོན་པ་མཉེས་པའི་
 མཆོད་པར་འབུལ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་སྤྱོད་པུ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་ལ་སྤོན་པའི་རྒྱལ་གྱི་བཞེད་བྱང་གི་སྤྱང་པོ་ལེགས་པར་བསྟུས་ཐིན་ཏོ། །

གསུང་འབྲམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག

སྒྲིགས་བཅ་དང་པོ།

- གནས་ལུ་ཀུན་གཟིགས་སྐྱབས་རྗེ་དག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདྲ་འཛིན་
 དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་སྐྱབས་པོར་བུའི་མེ་རྟོག ..... (1)
- མཉམ་མེད་རྒྱུའི་དབང་པོའི་རྗེས་ལྷགས་པ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་རང་
 གི་སྐྱབས་པ་བཟོད་པ་བདེན་གཏམ་ན་བའི་བདུད་ཅི། ..... (39)
- འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རོ་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་
 འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་དཔལ་བཟང་པོའི་ནམ་པར་ཐར་བ་
 བདེན་གཏམ་ན་བའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁ་སྐོང་སྐལ་བཟང་
 མེ་རྟོག་བཞད་པའི་འབྲི་ཤིང་། ..... (281)
- རང་ནམ་ཁ་སྐོང་། ..... (403)
- གསུང་འབྲམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག ..... (511)

སྒྲིགས་བཅ་གཉིས་བ།

- ཁྱབ་བདག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རོ་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་
 མེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསང་གསུམ་མད་ཏུ་སྐྱབས་པའི་
 རྟོགས་པ་བཟོད་པ་གདུང་སེལ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོན་པ། ..... (1)
- ཕ་རྟོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་མི་ལམ་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་རྗེ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོའི་
 སྒྲིའི་རིང་བསེལ་སྒྲིང་པོར་བཞུགས་པའི་མཚོད་སྒྲོང་དཀར་ཆག་གདུང་སེལ་
 སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་བསྟངས་། ..... (399)
- ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲིན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མཁན་

- ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་གང་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལེགས་ཆོགས་
 རྒྱབས་ཐུང་བཞད་པའི་རྒྱ་གཉེར། ..... (449)
- བཀའ་རྒྱན་འཁོར་མེད་རྩི་རྩེ་འཆང་ཨ་ཕུ་ཞབས་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་
 དད་པའི་འབྲི་ཤིང་། ..... (457)
- རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་བྱབ་བདག་མི་ཕམ་དབྱངས་ཅན་དཀོས་པའི་
 རྩི་རྩེ་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་འབུམ་པར་དུ་རྩི་ལྟར་བསྐབས་པའི་གཏམ་
 རྩིན་བཟང་ཐུག་ཀྱི་རྒྱ་གཉེར། ..... (459)
- རིགས་ལྷན་རྟོགས་བརྩོན་ཆེན་མའི་རྩིན་ཟབ་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ ..... (477)
- གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག་ ..... (493)

རྟོགས་བམ་གསུམ་བ།

- དཀོན་ལྷན་བསྟན་པའི་འབྲུང་ཁྲུངས་དཔལ་ལྷན་བྱ་བྲུང་ཐེག་ཆེན་ལོན་ཏན་དར་རྒྱས་
 གླིང་གི་གདན་རབས་དཀར་ཆག་ཡིད་འཕྲོག་གཏམ་གྱི་ཉིང་བྲ། ..... (1)
- ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་ལས་
 རྒྱ་ཐིགས་ཅམ་ཞིག་བཞོད་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད། ... (169)
- སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མདོ་ཅམ་བརྩོན་པ་བྱབ་བསྟན་
 ཁང་བཟང་མངོས་པའི་རྟོག་ ..... (185)
- ཡབ་རྩེ་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོའི་རྟོགས་བརྩོན། ..... (205)
- སྒྲ་མ་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་གོ་སྐྱབ་སྒྲ་ལྷུ་བཞོད་པ། ..... (207)
- དཔལ་ལྷན་བྱ་བྲུང་གི་བསྟན་པའི་སྒྲོག་ཤིང་ཆེན་པོ་མདོ་བ་ཅེ་སི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
 བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྩོན་པའི་སྟན་
 ངག་མ་རྩོས་ཐིང་བྲ། ..... (209)
- པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོན་འབྲུངས་གཞིས་
 རྟོགས་སྒྲ་ཐེབས་པའི་ལེགས་མཛད་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་བརྩོན་པ་དད་པའི་ལྷེ་མིག་ ..... (263)
- མདོ་སྟོན་གྱུབ་པའི་གནས་ཆེན་དན་རྟིག་ཤེལ་གྱི་རི་པོ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པའི་

- དཀར་ཆག་དོན་ལྡན་ངག་གི་རྒྱ་དམངས། ..... (279)
- བྱང་སྤྱ་མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོའི་གདན་ས་ཁ་ཏི་ཀའི་དགོན་པའི་ཉེན་གཙུག་རྩེ་རྩ་བ་
གཞན་པ་ཆེན་མོའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་བསྟན་ནམས་རྒྱ་གཉེར་
འཕེལ་བའི་སྒྲ་བེད། ..... (403)
- བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བསྟུས་དོན་སྤྱ་མའི་ཞལ་ཆབ་བཞིན་བཀོད་པ་ཉམས་
ཉོགས་རྒྱ་མཆོ་སྤེལ་བའི་སྒྲ་བེད། ..... (413)
- གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཀར་ཆག་ ..... (503)

སྤྱི་གསལ་བམ་བཞི་བ།

- པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ལེ་ཆན་འགའ་སྤྱི་གསལ་བསྟུས། ... (1)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་པོད་ཡིག་དར་རྒྱལ་མཆོན་
ཅམ་བཤད་པ་སྒྲ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་ཁ་འབྱེད། ..... (3)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་ཡི་གེའི་ཐོབ་ཐང་བཤད་པ་
སྒྲ་གསལ་སྤྱང་མའི་དགའ་སྟོན། ..... (9)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་ནམ་དུ་བརྒྱད་དང་ཆོག་པུད་
བཤད་པ། ..... (19)
- སྤྱ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་བོ་རིག་བྱེད་སྒྲ་མོའི་གཞུང་ལམ། ..... (24)
- ཉགས་འབྲུག་གི་སྤྱི་བོ་རིག་བྱེད་སྒྲ་མོའི་འབབ་ཉེགས། ..... (32)
- པོད་ཀྱི་བར་དག་རིག་པའི་གནས་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲ། ..... (39)
- ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་བར་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅས་ནམས་ཀྱི་བྱི་མོ་སྤྱ་རྒྱལ་གཉིས་
ཀྱི་གཞུང་དོན་བྱུང་བའི་ཆོག་གིས་གོ་སྤྱ་བར་འབྲེལ་བ་སྤྱ་རྒྱལ་
རིག་པའི་མེ་ལོང། ..... (49)
- གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་བར་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅས་སྤྱ་རྒྱལ་བ་དང་ཉགས་འབྲུག་གི་
ནམ་གཞན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐོན་མའི་ཞལ་ལྷང། ..... (89)
- སྤྱ་བ་དཔོན་ཐོན་མའི་ཙོམ་པུད་ཀྱི་སྤྱི་འགོད་མཐུད་རྒྱ་འགྲོལ་བའི་མཐེབ་མཐུབ། ...
..... (345)

སྒྲོན་ངག་མེ་ལོང་གི་སྒྲི་དོན་ལྟེ་བ་ལེགས་རིག་པའི་འཆར་སྒྲོ།	(349)
འབྲིན་ཡིག་སྤྱི་ལ་རྒྱལ་ལྷན་བསམ་པ་སྒྲོ་འཇུག་པའི་ཉིན་བྱེད།	(437)
གངས་ཅན་པོད་གྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་རྒྱལ་གྱི་མངོས་ཅལ་ཇི་ལྟར་བྱང་བ།	(458)
ཡི་གེའི་དག་ཆ་སྒྲོར་ལ་མཁོ་བའི་བྱར་གྱན་ཉམས་སྦྱང་གན་པའི་མཇུག་རིམ།	(462)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(467)

སྤྱི་གསལ་བམ་ཐུང་བ།

པོད་གངས་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་དང་བཤའི་བསྒྲན་བཅས་	
ཐོན་མིའི་དགོངས་གྱུན།	(1)
དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་གྱུན་གྱི་ལྷན་ཐབས་མངོས་པའི་གྱུན།	(369)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(505)

སྤྱི་གསལ་བམ་བྱུག་བ།

སྐབས་འཁྱའི་བྲིད་ཡིག	(1)
སྐབས་འཁྱའི་བྲིད་ཡིག་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཁ་གསལ་དུ་	
བཀོད་པ་བསྒྲན་པའི་འཇུག་སྒྲོ།	(3)
དྲིས་ལན་དང་དབྱེད་ཚུལ་སྒྲོགས་བསྒྲིགས།	(23)
གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟར་བཀོད་	
པ་ཉེས་ལྟར་དྲི་མ་འཁྱུད་པའི་འདག་རྩམས།	(25)
འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བའི་བཤའི་དཀར་བ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་	
བཤའི་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ།	(50)
འདུལ་བ་ལས་བཅུ་མས་པའི་དྲིས་ལན་སྒྲོགས་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྒྲོར།	(67)
རོང་བོ་ཨ་ཁུ་དགེ་འདུན་བསྒྲན་འཇིན་ལ་གནང་བའི་ལན།	(74)

- ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་བཟུང་པའི་རྒྱན་ཤེས། ..... (77)
- དད་ལྡན་སྤྲོ་བ་བྱ་ཆེ་རིང་རྩི་མེད་ཀྱི་སྐུ་ལན། ..... (81)
- དཔྱད་ལྡན་ཆེ་རིང་རྩི་མེད་ཀྱི་བའི་དོན་ཚན་བཅུ་འཛིན་གྲངས་པ། ... (90)
- ཐོད་དུ་དར་བའི་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐོར་སྐོར་མིང་
འདོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་འབྲུལ་སེལ་རག་གི་ཕྱགས་མ། ..... (111)
- ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྤྱར་སྐད་ཐོད་སྐད་དུ་རི་ལྟར་བསྐྱར་
རྒྱལ་ལས་བཅུ་མས་པའི་དཔྱད་པ་འགའ་ཞིག་གི་གནད་བཅུས། ..... (126)
- ཕྱགས་བཅུ་འཛིན་ཕྱན་པ་སེལ་བའི་མདོ་དོན་ཁྲིགས་ཆགས་སྤྱ་བཤེད་པ་དགོས་
འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ། ..... (129)
- སྒྲན་རག་མེ་མོང་གི་འདོད་པའི་གཏམ་གྱི་ཕྱགས་སྤྱ་གཞི་ལ་བའི་དཔེར་བཞིན་
གྱི་དཔྱད་པ་བག་ཡོད་གོས་ཀྱི་ཤམ་བུ། ..... (135)
- ཐོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་ཐོད་གྱི་སྐད་དུ་རི་ལྟར་
བསྐྱར་རྒྱལ་སྐོར། ..... (144)
- མིང་ཆོག་གསར་བ་ཚོམ་སྤྱར་ལ་ཉེར་བར་མཁོ་བའི་བསམ་འཆར་འགའ་ཞིག ...
..... (156)
- ཐོད་རྒྱངས་སྒྲན་ཅིས་ཁང་ནས་དྲི་བ་བྱུང་བའི་ལན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་
མིང་འདོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་མདོ་ཅན་ལྷན་པ། ..... (159)
- འབེལ་གཏམ་ཕྱགས་བསྐྱེགས། ..... (165)
- གྲུང་དབྱུང་མི་རིགས་སྤྲོ་བ་གྲ་ཆེན་མོའི་དགེ་སྤྲོ་བ་རྣམས་པར་གནང་བའི་གསུང་
བཤད། ..... (167)
- ཐོད་རྒྱངས་དགེ་ཐོན་སྤྲོ་བ་གྲ་ཆེན་མོའི་དགེ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་
བཤད། ..... (178)
- མཆོ་སྒྲན་མ་རྩོ་ཐོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་མི་རིགས་དགེ་ཐོན་སྤྲོ་བ་གྲའི་དགེ་
སྤྲོ་བ་རྣམས་པར་གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (199)
- མ་རྩོ་ཐོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲུལ་རེབ་གོང་མི་རིགས་སྤྲོ་བ་འབྲིང་གི་དགེ་ཐོན་
རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (208)
- སྤྱི་ལོ་ཆོག་དགུ་གྲུག་སྤྱུ་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་བཅུད་དང་ཉེར་

- དགུའི་བྱན་གཉིས་ལ་ཀན་རྟོ་ཚྭ་རིག་སྒྲུ་ཅུ་ལ་ཆོགས་པས་བསྟུས་པའི་སྒྲོབ་
 སྒྲོང་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་འབེལ་གཏམ་བྱས་པ། ..... (215)
- འབྲངས་ཡུལ་ཁུན་རྟོ་ཚྭ་གི་བོད་ཡིག་དགེ་གན་གས་སྒྲོང་འཛིན་གྱི་ཉེང་
 གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (236)
- བཀའ་ཚྭ་སྒྲོགས་བསྟུས། ..... (241)
- ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དཀར་
 ཆག་སྒྲོ་སྒྲོས་སྒྲོ་འབྱེད་གཡས་འབྲིལ་དུང་གི་སྒྲ་དབྱངས། ..... (243)
- གཡེར་གཤོང་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུང་མཐའ་མཆོག་ལ་ཞུ་སྐབས་བྲིས་པའི་
 མཇུ་བཤད། ..... (249)
- གཟུངས་གཞུག་སྐབས་ཀྱི་ལོག་ཉོག་འཛམས་པའི་རྩི་རྩེའི་ཐོ་བ། ..... (255)
- དུས་མཆོད་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་འབྲུག་ ..... (258)
- ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་གྲིང་བསྐྱར་དུ་བྱུན་འདྲིན་པའི་རྩུལ་མདོར་བསྟུས་སྒྲ་
 བཤོད་པ། ..... (262)
- ཇེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཛད་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོད་གསུམ་ལས་བཙམས་པའི་
 ཇི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་བདེ་འགྲོལ། ..... (271)
- དོན་བདུན་ཅུའི་རིགས་འབྲུལ་སྒྲོ་གསལ་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན། ..... (281)
- གདུགས་དཀར་ཁྲི་འདོན་སྐབས་ཀྱི་འདོན་འབྲིག་དང་སྤང་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་
 རོ་མཆར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ..... (291)
- བསྐྱབ་མགུར་སྒྲོགས་བསྒྲིགས། ..... (297)
- སྟན་ངག་ཆོག་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པའི་ཚྭ་སྒྲོ་སྒྲོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ།
 ..... (299)
- མགུར་དབྱངས་ཐར་འདོད་ན་བའི་བཙུད་ལེན། ..... (323)
- གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཤགས་འཐབ་
 པ་ལེམས་ཀྱི་སྤང་སྒྲོན་འདུལ་བའི་ལྷགས་ལྷ། ..... (329)
- ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བསྟན་ལ་གཅེས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མཆོད་པའི་དྲི་བ་
 ལྷག་བསམ་དཀར་བོའི་ཐ་རྒྱབས་ཀྱི་གཟེགས་མ། ..... (344)
- མྱིན་ཉགས་བཙུག་གཉིས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མ། ..... (349)

- མཚན་པོ་གནས་དང་དམའ་མོ་ས་ལ་གཤེབ་པའི་བསྐབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྤྱོད་བར་
བརྗོད་པ་གསེར་གྱི་སྤྲམ་བྱ། ..... (351)
- སྤྱོད་མ་དད་པ་ཅན་ལ་ཡན་པའི་བསྐབ་བྱ། ..... (355)
- དམ་པའི་སྤྱོད་རབས་གྱི་སྤྱོད་བས་མཛེས་པའི་གཡེར་གཤོང་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་
འཕྲིན་ཡིག་ལམ་ནས་སྤྱལ་མ་གནང་དོན་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་ས་ལ་
སྤྱོད་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱལ་བའི་བསྐབ་བྱ་ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་བཅུད་ལེན།
..... (357)
- གནས་བཅན་ཚུལ་བྱིམས་མེ་མོང་དང་དགེ་ཚུལ་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་གཉིས་གྱི་
འབེལ་གཏམ་རྒྱུ་ལ་བྱུག་པའི་མེ་བཅའ། ..... (363)
- འདས་གསོན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་མ་ཆི་ཡིག་དུག་སྤྱལ་བའི་ཆོས་གྱི་མགུར་
དབྱངས་དད་པའི་སྤྱོད་ཤིང་། ..... (374)
- གཅིག་དུ་སྤྱལ་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་ཉམས་སྤྱལ་ལེན་པའི་ལྟ་མགུར་སྤྱོད་
སྤྱོད་དཀྱིལ་པའི་མཚན་ཡོན། ..... (384)
- རང་དབང་མ་ཆི་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་དུ་གྱུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་
སྤྱལ་བ། ..... (391)
- དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱལ་བའི་བསྐབ་བྱ་ཉག་འཛིན་དུག་ཆེར་འཕྲིན་པའི་
སྤྱོད་ཁབ། ..... (393)
- ནམ་དུས་དང་དད་བཅོན་ལེན་པའི་སྤྱོད་བྱ་འཛིན་མེད་རབ་ཡངས་ལ་
སྤྱོད་སྤྱོད་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པའི་མགུར་ཉ་ལ་དཔེར་དུངས་
པའི་བསྐབ་བྱར་གདམས་པ་རབ་སྤྱོད་ཁྲ་བྱུག་སྤྱོད་གདངས། ..... (397)
- དགེ་བསྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པའི་བསྐབ་བྱ་གཞན་མན་
ལྟ་ཡི་བདུད་ཅི། ..... (399)
- འཆི་ཁར་མན་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པོ། ..... (401)
- ཞིང་མཚོག་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་པའི་བདེན་ཆོག་གཡས་
འབྱེལ་དུང་གི་སྤྱོད་དབྱངས། ..... (402)
- བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཉམས་ཉེན་ལ་འབྲུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འབྱེལ་
བའི་བྱང་སྤྱོད་ས་ཤིང་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆོག ..... (404)

- བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བལྟས། ..... (408)
- སེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུལ་གྱི་མིག་དཔྱད་ས་རིང་བ་བྱ་མ་ཆེ་རིང་གཡང་འཛེམས་
ལ་གདམས་པ། ..... (409)
- གསེལ་འདེབས་དང་བཙོ་སྒྲོན་སྒྲོགས་བསྐྱེགས། ..... (411)
- སྐྱེ་སྤང་གསེལ་འདེབས། ..... (413)
- སྐྱེ་སྤང་གསེལ་འདེབས། ..... (414)
- ཆེ་རབས་རྗེས་འཛིན། ..... (416)
- ཞབས་བརྟན་གསེལ་འདེབས་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་འབྱུང་། ..... (418)
- རྩ་སྤྱང་ཆང་གི་ཆེ་རབས་རྗེས་འཛིན། ..... (419)
- མད་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་སྐྱེས་མཆོག་ཆེན་པོ་མག་ལོག་ཚུལ་བྲིམས་ན་མ་
ཀྱལ་དཔལ་བཟང་བའི་ན་མ་ཐར་གསེལ་འདེབས་དད་ལྡན་མགྱིན་པའི་
སྤྱི་གྲུ་སྤྱང་མཛེས། ..... (421)
- འདོད་གསེལ་པར་རྩ་གའི་ཚུན་པ། ..... (424)
- ཆེ་རབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ཆོག ..... (426)
- དད་ལྡན་སྐྱིན་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱབས་འཇུག་ཁྱེའོག་..... (427)
- རྗེས་འཛིན་གསེལ་འདེབས། ..... (429)
- ཞབས་བརྟན་གསེལ་འདེབས། ..... (430)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་། ..... (431)
- ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་། ..... (433)
- འདོད་དོན་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ཆོག་..... (437)
- བརྟན་གསེལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བའི་རྣལ་ལྡན། ..... (439)
- བརྟན་གསེལ་ཀྱན་བཟང་དཔྱེས་པའི་གདངས་སྒྲན། ..... (439)
- སྒྲོན་ལམ་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་མ། ..... (440)
- གསེལ་འདེབས་འགའ་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ། ..... (445)
- སྤྱང་གཞི་སྒྲོགས་བསྐྱེགས། ..... (461)
- ཡངས་འཛིན་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཆབ་ཤོག་གི་སྤྱང་གཞི། ..... (463)
- ཆངས་སྐུས་བཞད་སྤྱི་སྤྱང་གཞི། ..... (464)

གསུང་འབྲམ་པར་ཐེངས་ལྔ་མའི་གྲིང་གཞི།	(466)
གསུང་ཚམ་ཐོར་བྱ་འགའ་ཚྱགས་བསྒྲིགས།	(469)
གསུང་ཚམ་ཆོགས་བཅད་འགའ།	(471)
གསལ་འདེབས།	(472)
ཆོས་སྤྱད་འདོན་འགྲིག་མདོར་བསྟུས།	(473)
པོད་མྱེངས་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཁམས་འགའ་ཞིག་དུ་མྱེངས་བརྒྱས་པའི་ ཚུལ་གྱི་གཞུང་ཆོགས་བཅད་སྟན་པའི་ང་རྒྱ།	(475)
སྟན་ཆོག	(476)
ཐུར་བྱང་སྟན་ཆོག	(477)
སྟན་ཆོག	(479)
བཀའ་འཁུར་གྱི་ཐུང་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཐུག་ལེན།	(479)
སྟན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་ལྷགས་རིང་བྱང་གི་ཡན་ཡོན་བདེ་བ་ཅན་དུ་ བཤོད་པའི་ཐུར་ལམ།	(483)
གསུང་འབྲམ་ཐྱི་དཀར་ཆག	(501)

རྒྱགས་བམ་བདུན་པ།

མཉམ་མེད་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་འདས་འཁུངས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གཙོར་ཐུར་པའི་བསྟན་ཅིས་ ལོ་སྟམ་སྟོང་ཙམ་གྱི་རིུ་མིག་གི་རྣམ་གཞག་མཐོང་ཆད་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ།	(1)
པོད་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གཙོར་འབེབས་ས་ཆེན་གྲགས་པའི་དགོངས་ རྒྱ།	(321)
རྒྱ་ཅིས་གོ་དོན།	(339)
མཉམ་མེད་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་ཡར་སྤྱོད་རི་མོར་ བཤོད་པ་ཐུག་པའི་དགོངས་རྒྱ།	(403)
དགྲ་མཐའི་སྟན་འགྲ།	(415)
ལེགས་པར་ཐུར་བའི་སྐད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་མའི་	

སྒྲིད་ན་སྒྲིག་རྒྱ་མཚར་འཇུག་པའི་བྱ་གཞིངས།	(419)
སྒྲིད་བྱངས་ཅན་མའི་མཚམས་སྒྲིབ་ལ་བསྟེན་སྒྲིག་རིམ་འཇུག་བྱང་།	(437)
སྒྲིབ་མཚན་བྱང་བྱ།	(455)
རྒྱལ་བྱང་མི་རིགས་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་མོར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་ཆོག་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་བཤད་ ཁྱིད་བྱས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་བྱང་།	(473)
བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་སྐུ་མ་ རྩེ་ཇེ་འཆང་ཆེན་པོས་དབང་ལུང་གནང་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རྣམས་ ཚུགས་བསྐྱེགས།	(489)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(547)

སྒྲིགས་བམ་བཙུན་བ།

ཐོན་མའི་བཞད་སྒྲི།	(1)
ཐོན་མའི་མཐུབ་རིས།	(51)
བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ཀྱི་མ་ཕྱུ།	(99)
ལཱའི་མ་ཕྱུ།	(173)
ལཱའི་ཐིག་འགྲེལ།	(215)
མནའི་མ་ཕྱུ།	(243)
མཁུགས་ཅིས་མེད་བྱང་སྒྲི་མའི་གོམ་འགྲོས།	(283)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(373)

སྒྲིགས་བམ་དགུ་བ།

ལམ་རིམ་བཞེད་བྱང་ཆེན་མོར་གཞིགས་ཉོག་མཛད་མཁན་གྱིས་ཐོག་མར་ངེས་ དགོས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལེ་ཆེན་གསུམ།	(1)
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཞེད་བྱང་གི་སྒྲིབ་བོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལོགས་བཤད་ འདོད་འཇོ།	(11)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(467)

སྤྱོད་ས་བམ་བཅུ་བ།

- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཇོ་ལས་སྤྱོད་བྱ་འབྲིང་གི་ཆས་སྟོན། ..... (1)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཇོ་ལས་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆས་སྟོན། ..... (161)
- གསུང་འབུམ་སྤྱི་དཀར་ཆག ..... (423)

སྤྱོད་ས་བམ་བཅུ་གཅིག་བ།

- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཇོ་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆས་སྟོན། ..... (1)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཇོ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་ཆས་སྟོན། ..... (157)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཇོ་ལས་ནོ་རྩེ་ལེག་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆས་སྟོན། ..... (309)
- ལེགས་རིམ་སྒྲིང་པོ་རིག་འཛིན་བྱེ་བའི་འབྲུང་གནས། ..... (347)
- གསུང་འབུམ་སྤྱི་དཀར་ཆག ..... (421)

སྤྱོད་ས་བམ་བཅུ་གཉིས་བ།

- ལེགས་ཀྱི་བརྟུས་དོན་གསང་ཆེན་བརྟུན་ཅིའི་སྒྲིང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་མཛོ་བཟང་
 ལྷལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལེགས་སྤྱོད་ས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་ཐུན་རིག་འཛིན་
 ལྷལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ..... (1)
- འགྲོ་མགོན་གི་ཉི་ལྷ་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ལེགས་ཀྱི་བརྟུས་
 དོན་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་སྤྱོད་ས་སྒྲིང་ཐུན་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
 སྟོན་ཀྱི་ཁ་སྟོང་གསང་ཆེན་ཉ་སྟེའི་དབྱིལ་འཁོར། ..... (207)

གསུང་འབུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག ..... (493)

སྤྱིགས་བམ་བཅུ་གསུམ་པ།

- དཔལ་ལྷན་སླ་མ་མཆོག་ནས་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་ཆོས་རྒྱན་གསན་བཞེས་མཛད་
 ཚུལ་ཁུང་བུའི་ཆོག་ཏུ་འགོད་པ་དད་པའི་ཇིང་བྱ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཟེར། ... (1)
- སླ་མ་དང་གསེལ་འདེབས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ..... (293)
- མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་འདོད་གསེལ་རྗེས་འཇིག་པན་བདེའི་བང་མཛོད། ...
 ..... (295)
- སླ་མ་དང་གསེལ་འདེབས་བཅུ་ལྔ་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་
 མད་བྱང་བྱགས་བསྐྱེད་མ་སྤྱོད། ..... (299)
- རེ་སྒྲིང་གསེར་མ་སྒྲིངས་ཀྱི་རྒྱབས་མགོན་སྐལ་ལྷན་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་
 སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་བུམ། ..... (300)
- སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་འདོད་འཇོའི་བུམ་བཟང་། ..... (303)
- སླ་མའི་ནལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་དཀར་མོན། ..... (305)
- བཙམ་ལྷན་འདས་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་ཞི་བའི་སྦྱིན་ལྷོག ..... (311)
- ནམ་ལྷང་མངོན་བྱང་གི་ཞི་བའི་སྦྱིན་ལྷོག་གི་ཆོག ..... (323)
- ནམ་ལྷང་མངོན་བྱང་གི་དབྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཙ། ..... (335)
- བཙམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྣེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྐྱེད་ཆེན་མའི་གོ་རིམ་
 རྒྱལ་འགྲོས་སྤྱ་བཞོད་པ། ..... (339)
- འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་རྒྱལ་བསྐྱང་གི་བྱིན་ཐིས་ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཞོད་པ་
 རྒྱངས་པའི་འབྲི་ཤིང་གཙོད་པའི་རལ་གྱི། ..... (353)
- བཙམ་ལྷན་འདས་རྣེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་འདོན་
 འགྲིགས་ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཞོད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་གསལ་བའི་
 སྦྱོན་མེ། ..... (373)
- དཔལ་རྣེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་གདུང་ཆོག་བྱེད་ཚུལ་ལན་བདེའི་

- འདོད་འཛ། ..... (391)
- རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྒོ་ནས་གསུང་རྩལ་ལ་སྤངས་ཆོག་བྱ་ཚུལ་ནག་འགྲོས་སུ་
བཀོད་པ། ..... (407)
- དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བཞེན་པའི་གཏད་རྩལ་གྱི་ཆོག་ངག་འདོན་ནག་
འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་མནན་གཏད་གཞིག་པའི་འབྲུལ་འཁོར། ..... (411)
- བྱ་སྒོན་གསུང་འབུམ་དབུས་པར་གསུངས་འཁོར་བསྐྱས་དོན་རྒྱད་ཅ་འགྲེལ་གྱི་
ཡིག་དང་ལྷལ་ཤད་ལྷད་འདོན་སྒྲིན་བྲལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ..... (419)
- དཔལ་རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཛའི་བྱར་འདེབས་
རིན་ཆེན་འབྲུ་ཆོམ་སྤངས་པ། ..... (439)
- དཔལ་རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་འཆད་ཐབས་རིགས་ལྷན་མཉེས་པའི་
མཆོད་ཡོན། ..... (453)
- སྒྱུར་མཛད་ཡི་ཤེས་གྱི་མགོན་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལ་
རྒྱས་དང་ཆོག་འཛི་ཆོག་འགྲེལ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་བྱུང་། ..... (471)
- དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་སྒྲུབ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྱུན་ལྷག་གི་འདོན་འགྲིག་
བསྐྱགས་པས་དོན་གྲུབ། ..... (485)
- བསྐྱེད་སྤང་དམག་ཚོར་མའི་བསྐྱང་འབྲིན་འདོད་འཛའོ་ནོར་བུ། ..... (491)
- བསྐྱེད་ཐང་སྐོགས་གྱི་རྒྱབ་བྱང་འདོད་གསོལ་ནམས་སྒྲིགས་བསྒྲིགས། ..... (499)
- གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག ..... (525)

རིག་གསུང་སྐབས་བསྐྱགས་བྱིན་པའི་
གསུང་ཚུམ་རྒྱུར།

- བཀའ་ཚུམ་རྩལ་འཁོར་སྒོམ་འགྲེལ་གསང་ཆེན་ཅང་ཉིའུའི་སྒྲ་དབྱངས་ལ་དབྱ་མེད་བྱིས་
མ་ལྡེབ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ། (བསྐྱགས་)
- རྩལ་འཁོར་ནམ་དག་གི་འགྲེལ་བ་ལྡེབ་སྐྱམ་ཅུ་ལྷག (བསྐྱགས་)
- བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས་གྱི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པའི་ལྷན་
ཐབས་ལྡེབ་བརྒྱ་ལྷག (བསྐྱགས་)

གསང་འདུས་འཇམ་རྫོང་གི་མདུན་བསྐྱེད། སར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིས་དོན་ལྡན་ངག་གི་མེ་
ལོང་། རྩེབ་སྒྱུར་སྒྱུ་དོན་གསུམ་གྱི་རྩེབ་གངས་མ་ངེས། (བརྒྱགས)
སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་ལེའུ་གསུམ་གའི་དཔེར་བརྗོད་བསྐྱན་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་སྤྱ་བཀོད་པ་ལ་
རྩེབ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ། (བརྒྱགས)

ཚུལ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑:

མངོན་ཆུས་འགོད་པ།

装帧设计:

དྲིང་འཛིན་བཟུ་ཤིག།

当增扎西

ཀམ་དོ་ཨེ་ཚེ་རིང་།

吾 要

ཨ། ཚེ་རྟན་ཞབས་བྱུང་ཨེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་
རིགས་པའི་སྒྲིག་སྐྱོམ་མཆོག་གི་གསུང་འབྲམ། (སྒྲིགས་བཅ་བཙུ་པ།)

ཚུལ་མཁན།	ཚེ་རྟན་ཞབས་བྱུང་ཨེ་བཙུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲིག་སྐྱོམ་
གཙོ་སྒྲིག་པ།	འཛིགས་མེད་ཚུལ་འབགས།
དཔེ་རྒྱུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།
འབྲེམས་སྒྲིལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གི་ཤོད་ཡིག་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཁུལ།	ཕེ་ཅིན་རྟོ་མིང་ཡི་བྱང་ལམ་ཁང་14པ།
ཐུག་ཁྲིད་མང་གྲངས།	100013
ཁ་བར་མང་གྲངས།	010 - 64227665
བཙུན་འཛིན་མཁན།	བྱུལ་ཡོངས་མ་གནས་སྐོམ་ཁྲིམ་ཁྲུ་དཔེ་ཚང་ཁང་།
ཕར་འདེབས་མཁན།	ཕེ་ཅིན་དབྱི་རུའེ་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཁྱང་མི།
དེབ་ཚད།	960mm × 640mm 1/16
ཕར་ཤོག	28.25
ཕར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐེངས།	2007མེད་རྒྱ་4ཕར་པར་གཞི་1པ་བསྒྲིགས།
ཕར་ཐེངས།	2007མེད་རྒྱ་4ཕར་ཕེ་ཅིན་དུ་ཕར་ཐེངས་1པ་བསྒྲུབ།
ཕར་གྲངས།	0001 - 3000

ISBN 978 - 7 - 105 - 08257 - 5 / Z · 1332 (藏 131)

རིན་གོང་། གྲོས་43.00

图书在版编目(CIP)数据

才旦夏茸全集.10:藏文/才旦夏茸著;久美琼鹏主编. —北京:
民族出版社,2007.4

ISBN 978-7-105-08257-5

I.才… II.①才…②久… III.①才旦夏茸—全集—藏语
②喇嘛教—文集—藏语 IV.C52 B946.6-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 055280 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.machp.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

(藏文发行科电话:010-64227665 藏编室电话:010-58130509)

2007 年 4 月第 1 版 2007 年 4 月北京第 1 次印刷

开本:960 毫米×640 毫米 1/16 印张:28.25 字数:445

印数:0001-3000 册

ISBN 978-7-105-08257-5/Z·1332(藏 131)

定价:43.00 元